Bundel - Openbare informatiebijeenkomst van 26 mei 2026

Agenda bijlagen

- Memo inz. opzet kwalificatie zienswijze
- Opzet kwalificatie zienswijze
- Begeleidende tekst overzicht zienswijzeprocedure GR'en gemeenten Zuid Limburg
- Overzicht zienswijzeprocedure GR'en Zuid-Limburg, kopie dd. 26-05-2026

1 17.30 uur - Stadsregio

- 1. Ontwerpbesluit Stadsregio Parkstad Limburg
- 2. Nota van Toelichting Stadsregio Parkstad Limburg
- [26u0006107] 26u0006107 (1) (Geanonimiseerd)
- 4. Dashboard Stadsregio Parkstad Limburg
- 5. Ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030
- 6. Voorlopige jaarstukken 2025 SPL
- 7. Aanbiedingsbrief gemeenteraden voorlopige jaarstukken 2025 (1) (Geanonimiseerd)
- Presentatie Dashboard zienswijzen GR-en 2027 SPL def

2 18.05 uur - Gegevenshuis

- Bijlage 1- Ontwerpbesluit Raadsbesluit op zienswijze begrotingen 2026-2027
- Bijlage 2 - Toelichting aan raad over voorgestelde zienswijze.
- Bijlage 3 - Zienswijzen op de bijgestelde begroting 2026 en de ontwerpbegroting 2027. (Geanonimiseerd)
- Bijlage 4. HGH Dashboard zienswijzen GR-en 2027
- Bijlage 5. Bijgestelde begroting 2026 versie 0.1
- Bijlage 6. Begroting 2027 - meerjarenraming versie 0.1
- Bijlage 7. Jaarrekening 2025 Het Gegevenshuis definitief gewaarmerkt incl. controleverklaring OGD
- Format presentatie Informatieavond 2026 Het Gegevenshuis

3 pauze

4 19.00 uur - Rd4

- Bijlage 1 - Raadsbesluit op zienswijze Begroting 2027 Rd4
- Bijlage 2 - Nota van toelichting op voorgestelde zienswijze ontwerpbegroting 2027 Rd4
- Bijlage 3 - Zienswijzebrief op Ontwerpbegroting 2027. (Geanonimiseerd)
- Bijlage 4. - Begroting 2027 GR Rd4, geconsolideerd - boekwerk
- Bijlage 5 - Dashboard zienswijzen GR-en 2027
- Bijlage 6 - Jaarrekening 2025 GR Rd4, geconsolideerd - boekwerk
- Format presentatie Informatieavond 2026 Rd4

5 19.35 uur - Omgevingsdienst

- Bijlage 1 - Raadsbesluit op zienswijzen.
- Bijlage 2 - Behandeling zienswijze raad op begrotingen 2026 en 2027, nota van toelichting.
- Bijlage 3 - 26u0005874] Zienswijze raad op bijgestelde begroting 2026 en ontwerpbegroting 2027 (Geanonimiseerd)
- Bijlage 4 - Dashboard zienswijzen GR-en 2027
- Bijlage 5 - ODZL ontwerpbegrotingswijziging2026
- Bijlage 6 - ODZLontwerpbegroting2027meerjarenraming2028-2030
- Bijlage 7 - ODZL voorlopigejaarstukken2025
- Presentatie info bijeenkomst Kerkrade 05262026 ODZL

Memo

Aan: raads- en burgercommissieleden

Van: griffie

Datum: 7 mei 2025

Onderwerp: toevoeging ambtelijke instructie m.b.t. het indienen van een zienswijze begroting gemeenschappelijke regelingen

---

Bij de stukken met betrekking tot het behandelen van de begrotingen gemeenschappelijke regelingen treft u ook een ambtelijke instructie aan. Het betreft het afwegingskader voor het opstellen van een zienswijze op de begroting van een GR, welke alle contactambtenaren ontvangen hebben. Graag willen wij u informeren over de reden van toevoeging van dit document.

Deze ambtelijke instructie is toegevoegd met als doel u inzicht te geven in de wijze waarop de zienswijze ambtelijk is voorbereid en tot stand is gekomen. Het document biedt een toelichting op de interne werkwijze en dient uitsluitend ter informatie. De instructie is een resultaat van de input die is gegeven door raads- en commissieleden tijdens een informatiebijeenkomst over de aanpak GR-en.

Wij benadrukken dat deze instructie op zichzelf geen onderdeel vormt van het formele besluitvormingsproces en daarmee ook niet ter bespreking of besluitvorming voorligt.

Met deze instructie willen we u als raads-/commissielid voorzien van achtergrondinformatie, zodat u goed geïnformeerd bent over het proces rondom de zienswijze. Het benadrukt de zorgvuldigheid waarmee deze standpunten zijn opgesteld en de betrokkenheid van de ambtelijke organisatie bij dit proces.

Wij vertrouwen erop dat deze toevoeging bijdraagt aan een constructieve behandeling van de begrotingen gemeenschappelijke regelingen.

Interne memo

Bezoekadres
Markt 1
Ambtenaar
D. Franssen/W. Franssen
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

Interne contactpersonen gemeenschappelijke regelingen

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
		24it03758	27 november 2024

Onderwerp
Afwegingskader voor het opstellen van een zienswijze op de begroting van een GR

Bijlage(n)
0

Beste GR-contactpersonen,

Als contactpersoon van een gemeenschappelijke regeling (GR) is een van je opdrachten om de begroting van de GR te analyseren en een concept zienswijze op te stellen die vervolgens via het college aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. De zienswijze is hét instrument van de raad/gemeente om invloed uit te oefenen op een GR.
In Kerkrade werken we zoveel mogelijk uniform aan de grip op GR-en. Naast een dashboard met management informatie en een gezamenlijke behandeling door de raad werken we ook op basis van een format raadsbesluit. We dienen altijd een zienswijze in. Het format van het ontwerpbesluit is:

De raad besluit:
Een [….] zienswijze af te geven zoals verwoord in het concept schrijven aan de gemeenschappelijk regeling [naam GR]. (eventueel aangevuld met een of meerdere beslispunten over belangrijke argumenten of eventuele financiële gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage).

De zienswijze kan zijn: positief, neutraal of negatief.

In de brief aan de GR wordt de zienswijze verder uiteengezet. De concept brief met de zienswijze dient dan ook als bijlage bij het ontwerpbesluit te worden opgenomen. Het is daarna ook makkelijk, op basis van het ontwerpbesluit, te achterhalen wat het standpunt van de gemeente in een bepaald jaar was en met welke onderbouwing.

Inmiddels hebben we een aantal college- en raadsbehandelingen gehad op basis van het format en is er vanuit jullie en de raads- en commissieleden aangegeven dat het format verdieping behoeft. Wanneer is de zienswijze positief, neutraal of negatief? Dit zou niet een gevoelsmatige inschatting moeten zijn maar een onderbouwde inschatting met oog voor het maatschappelijke effect. Dit afwegingskader helpt in het maken van die keuze. Het afwegingskader bestaat uit een aantal vragen, deze raken aan het dashboard:

Financiële impact

1. Wat is de impact van de begroting van de GR op de gemeentelijke begroting?

%	%	%

2. Resulteert de begroting van de GR in een toe- of afname van de gemeentelijke bijdrage?

Afname	Neutraal	Toename

3. In hoeverre zijn de financiële veranderingen te beïnvloeden?

Niet	Deels	Volledig

Maatschappelijke impact

4. Welke prioriteiten zijn opgenomen in de begroting en wat is de impact daarvan op onze inwoners.

De burgers merken dat direct.	Alleen specifieke doelgroep(en)	De burgers merken er niets van.

5. Is er een voorgenomen uitbreiding van werkzaamheden / aandachtsgebieden in de begroting en is dit wenselijk voor onze inwoners gezien de oorspronkelijke reden voor het oprichten van de GR?

In voorzien	Deels	Niet in voorzien

6. Welke ervaringen/klachten/wensen zijn er binnen de doelgroep van de GR en wordt daar in de begroting in voorzien?

In voorzien	Deels	Niet in voorzien

7. Wat zijn relevante (lokale) maatschappelijke ontwikkelingen en is hiermee rekening gehouden in de begroting van de GR?

Ja	Deels	Nee

Bestuurlijke impact

8. De begroting is een logisch vervolg op de in aanloop naar de begroting verstrekte informatie aan de gemeenteraad.

Ja	Deels	Nee

9. In hoeverre passen de reguliere werkzaamheden van de GR bij de gemeentelijke beleidsdoelstellingen voor komend jaar/jaren?

Past in het beleid	Geen eigen beleid.	Past niet in het beleid.

10. In hoeverre passen de prioriteiten van de GR bij de gemeentelijke beleidsdoelstellingen voor komend jaar/jaren?

De burgers merken dat direct.	Alleen specifieke doelgroepen	De burgers merken er niets van.

11. Zijn er (beleids)doelstellingen van de gemeente waar de GR nog een bijdrage aan zou kunnen leveren?

Ja	Niet direct	Nee burgers merken er niets van.

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

12. Wat is er gedaan met de zienswijze van vorig jaar/voorgaande jaren of zijn er politiek/bestuurlijke zaken die in de tussentijd hebben gespeeld en een plek dienen te krijgen in de zienswijze?

Geen bijzonderheden	Aandachtspunt	Dringende zaken voor in de zienswijze

Resultaat
De beantwoording van bovenstaande vragen, of het aantal keren dat het antwoord van een bepaalde kleur wordt gegeven, zet je op het spoor om een onderbouwde afweging te maken ten aanzien van de kwalificatie.
De beantwoording van de vragen en de keuze voor een kleur geeft je een richting, maar is geen stappenplan of optelsom die je toe leidt naar een vaststaande uitkomst.

De kwalificatie is de eerste stap, de tweede stap is een inhoudelijke zienswijze op te stellen in de vorm van een concept brief aan de GR. De beantwoording van bovenstaande vragen heeft daarvoor de inhoudelijke bouwstenen opgeleverd die ook nog kunnen landen in de nota van toelichting. Daarnaast geeft het ingevulde dashboard ook richting aan de kwalificatie van de zienswijze in het raadsbesluit: positief, neutraal of negatief.

D. Franssen
Griffier

W. Franssen
Hoofd afdeling AJZ

Postbus 600 6460 AP
Telefoon 045 5676767
Telefax 045 5676395
Email gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Beste raads- en burgercommissieleden,

De griffiers hebben onderling met elkaar gesproken om de raden beter in positie te brengen bij de zienswijzeprocedures bij onze GR'en. Afgelopen jaar is gestart met het bijhouden van een gezamenlijke Google-Sheet: een digitaal Excel-bestand waarin iedere griffie(r) voor zijn eigen gemeente invult wanneer de behandeling van de zienswijze in de commissie ofwel in de raad is. Ook wordt hier de aangeboden concept zienswijze ingevuld zodra deze bekend is.

Dit overzicht delen we weer graag met u. Dit doen we om u te attenderen op de zienswijze die de andere gemeenten indienen zodat u dit mee kunt nemen in uw voorbereiding binnen uw fractie.

Omdat ook andere gemeenten nog in het besluitvormingsproces zitten betreft het hier een momentopname. Voorafgaande aan de commissiebehandeling op 9 juni a.s. en de raadvergadering van 1 juli zullen wij het geactualiseerde overzicht met de concept zienswijze van alle Zuid-Limburgse gemeenten per GR weer met u delen.

Vriendelijke groet,

Griffie

Zienswijzeprocedure begroting 2027 Omnibuzz

Gemeente	DB vaststelling ontwerpbegroting en jaarstukken	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Maastricht	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026	Positieve zienswijze	3 juni 2026	16 juni 2026
Sittard-Geleen	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026	Geen zienswijze	28 mei 2026	11 juni 2026
Heerlen	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026	Instemmen	17 juni 2026	24 juni 2026
Kerkrade	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026	positieve zienswijze	9 juni 2026	1 juli 2025
Landgraaf	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026	Instemmend/geen zienswijze	21 mei 2026	4 juni 2026
Beekdaelen	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026	Instemmen	27 mei 2026	9 juni 2026
Brunssum	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026		19 of 26 mei 2026	2 juni 2026
Eijsden-Margraten	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026	Instemmen	18 mei 2026	26 mei 2026
Stein	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026	Geen zienswijze	20 mei 2026	28 mei 2026
Meerssen	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026		n.t.b.	n.t.b.
Valkenburg	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026	Geen zienswijze	28 mei 2026 [1]	15 juni 2026 [2
Beek	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026			
Gulpen-Wittem	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026	Instemmen (met aandachtspunt)	28 mei 2026	4 juni 2026
Voerendaal	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026		18 juni 2026	25 juni 2026
Simpelveld	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026			
Vaals	25 maart 2026	25 juni 2026	Tussen 25-6 en 30-6	1 juli 2026		16 juni 2026	29 juni 2026

Zienswijzeprocedure begroting 2027 BsGW

Gemeente	DB vaststelling ontwerpbegroting	AB vaststelling jaarstukken 2025	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Maastricht	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026	positieve zienswijze	3 juni 2026	16 juni 2026
Sittard-Geleen	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026		28 mei 2026	11 juni 2026
Heerlen	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026	Niet instemmen	9 juni 2026	24 juni 2026
Kerkrade	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026	positieve zienswijze	9 juni 2025	1 juli 2025
Landgraaf	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026	Geen zienswijze	21 mei 2026	4 juni 2026
Beekdaelen	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026	Instemmen	27 mei 2026	9 juni 2026
Brunssum	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026		19 of 26 mei 2026	
Eijsden-Margraten	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026	Instemmen	18 mei 2026	26 mei 2026
Stein	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026	Geen zienswijze	20 mei 2026	28 mei 2026
Meerssen	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026	Geen zienswijze	6 / 7 mei 2026	21 mei 2026
Valkenburg	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026	Positief (met aandachtspunten)	6 mei 2026	18 mei 2026
Beek	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026			
Gulpen-Wittem	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026	Instemmen (met aandachtspunten)	28 mei 2026	4 juni 2026
Voerendaal	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026		18 juni 2026	25 juni 2026
Simpelveld	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026			
Vaals	26 februari 2026	25 juni 2026	31 mei 2026	Tussen 4 juni en 25 juni 2026	25 juni 2026	Instemmen (met aandachtspunt)	12 mei 2026	26 mei 2026

**Formele zienswijzen die na 25 juni 2026 worden ontvangen, worden alsnog voorzien van een (schriftelijke en gemotiveerde) reactie van het DB.*

**De voorlopige jaarrekening wordt tussen medio april en 30 april aangeboden aan de griffies van onze 30 deelnemers.*

Zienswijzeprocedure begroting 2027 Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Gemeente	DB vaststelling ontwerp	AB vaststelling jaarstukken 2025	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Maastricht	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026	geen zienswijze	3 juni 2026	16 juni 2026
Sittard-Geleen	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026	Instemmen	28 mei 2026	11 juni 2026
Heerlen	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026	Instemmen	17 juni 2026	24 juni 2026
Kerkrade	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026	positieve zienswijze	9 juni 2025	1 juli 2025
Landgraaf	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026	Geen zienswijze	21 mei 2026	4 juni 2026
Beekdaelen	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026	Instemmen	27 mei 2026	9 juni 2026
Brunssum	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026		19 of 26 mei 2026	2 juni 2026
Eijsden-Margraten	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026	Instemmen	18 mei 2026	26 mei 2026
Stein	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026	Geen zienswijze	20 mei 2026	28 mei 2026
Meerssen	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026		9 / 10 juni 2026	25 juni 2026
Valkenburg	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026		6 mei 2026	18 mei 2026
Beek	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026			
Gulpen-Wittem	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026	Instemmend	28 mei 2026	4 juni 2026
Voerendaal	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026		18 juni 2026	25 juni 2026
Simpelveld	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026			
Vaals	3 april 2026	16 april 2026	26 juni 2026	tussen 29 juni - 3 juli	10 juli 2026	Positief (met aandachtspunt)	11 mei 2026	26 mei 2026

Zienswijzeprocedure begroting 2027 GGD Zuid-Limburg

Gemeente	DB vaststelling ontwerpbegroting en jaarstukken	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Maastricht	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026	zienswijze indienen	3 juni 2026	16 juni 2026
Sittard-Geleen	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026	Instemmen onder voorwaarden	28 mei 2026	11 juni 2026
Heerlen	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026	Instemmen	17 juni 2026	24 juni 2026
Kerkrade	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026	positieve zienswijze	9 juni 2025	1 juli 2025
Landgraaf	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026	instemmen onder voorwaarden	21 mei 2026	4 juni 2026
Beekdaelen	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026	Instemmen	26 mei 2026	9 juni 2026
Brunssum	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026		19 of 26 mei 2026	2 juni 2026
Eijsden-Margraten	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026	Instemmen onder voorwaarden	18 mei 2026	26 mei 2026
Stein	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026	Geen zienswijze	20 mei 2026	28 mei 2026
Meerssen	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026		n.t.b.	n.t.b.
Valkenburg	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026	Instemmen	28 mei 2026	15 juni 2026
Beek	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026			
Gulpen-Wittem	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026	Instemmen (met aandachtspunt)	28 mei 2026	4 juni 2026
Voerendaal	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026		18 juni 2026	25 juni 2026
Simpelveld	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026			

Zienswijzeprocedure begroting 2027 GGD Zuid-Limburg

Gemeente	DB vaststelling ontwerpbegroting en jaarstukken	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Vaals	voor 1 april 2026	4 juni 2026, anders 'onder de arm' voor 8 juli	23 juni 2026	8 juli 2026	Positief	12 mei 2026	26 mei 2026

Zienswijzeprocedure begroting 2027 Het Gegevenshuis

Gemeente	**DB vaststelling ontwerpbegroting en jaarstukken**	**Deadline indienen zienswijze**	**DB reacties op zienswijzen**	**AB vaststelling begroting**	**Aangeboden concept-zienswijze**	**Behandeling zienswijze in commissie**	**Vaststelling zienswijze in raad**
Sittard-Geleen	26 maart 2026	1 juli 2026	9 juli 2026	9 juli 2026		28 mei 2026	11 juni 2026
Heerlen	26 maart 2026	1 juli 2026	9 juli 2026	9 juli 2026		9 juni 2026	24 juni 2026
Kerkrade	26 maart 2026	1 juli 2026	9 juli 2026	9 juli 2026	positieve zienswijze	9 juni 2025	1 juli 2025
Landgraaf	26 maart 2026	1 juli 2026	9 juli 2026	9 juli 2026	Geen zienswijze	21 mei 2026	4 juni 2026
Beekdaelen	26 maart 2026	1 juli 2026	9 juli 2026	9 juli 2026	Instemmen	27 mei 2026	9 juni 2026
Brunssum	26 maart 2026	1 juli 2026	9 juli 2026	9 juli 2026		19 of 26 mei 2026	2 juni 2026
Eijsden-Margraten	26 maart 2026	1 juli 2026	9 juli 2026	9 juli 2026	Instemmen	18 mei 2026	26 mei 2026
Gulpen-Wittem	26 maart 2026	1 juli 2026	9 juli 2026	9 juli 2026	Instemmen	28 mei 2026	4 juni 2026
Voerendaal	26 maart 2026	1 juli 2026	9 juli 2026	9 juli 2026		18 juni 2026	25 juni 2026
Simpelveld	26 maart 2026	1 juli 2026	9 juli 2026	9 juli 2026			
Vaals	26 maart 2026	1 juli 2026	9 juli 2026	9 juli 2026	Instemmen (met aandachtspunten)	12 mei 2026	26 mei 2026
Beek	26 maart 2026	1 juli 2026	9 juli 2026	9 juli 2026			

** Het AB stelt de ontwerpstukken vast, ook al is dit formeel aan het DB*

** Zienswijze na 1 juli 2026 ontvangen en voor 8 juli 2026 worden mondeling toegelicht in de AB-vergadering*

Zienswijzeprocedure begroting 2027 Omgevingsdienst Zuid-Limburg

Gemeente	DB vaststelling ontwerpbegroting en jaarstukken	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Maastricht	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026	postieve zienswijze	3 juni 2026	16 juni 2026
Sittard-Geleen	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026	Instemmen (met aanbeveling)	28 mei 2026	11 juni 2026
Heerlen	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026	Gedeeltelijk niet instemmen	10 juni 2026	24 juni 2026
Kerkrade	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026	neutrale zienswijze	9 juni 2025	1 juli 2025
Landgraaf	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026	Instemmend	20 mei 2026	4 juni 2026
Beekdaelen	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026	Instemmen (met dringend beroep)	27 mei 2026	9 juni 2026
Brunssum	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026	Instemmen	19 of 26 mei 2026	2 juni 2026
Eijsden-Margraten	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026	Positieve zienswijze begrotingswijziging 2026 Negatieve zienswijze begroting 2027	18 mei 2026	26 mei 2026
Stein	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026	Geen zienswijze	20 mei 2026	28 mei 2026
Meerssen	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026	Geen zienswijze	6 / 7 mei 2026	21 mei 2026
Valkenburg	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026	Geen zienswijze	26 mei 2026	15 juni 2026
Beek	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026			
Gulpen-Wittem	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026	Instemmen	28 mei 2026	4 juni 2026
Voerendaal	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026		18 juni 2026	25 juni 2026
Simpelveld	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026			
Vaals	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026		15 juni 2026	29 juni 2026
Provincie Limburg	11 maart 2026	9 juni 2026	17 juni 2026	1 juli 2026		29 mei 2026	

Zienswijzeprocedure begroting 2027 Rd4

Gemeente	AB vaststelling ontwerpbegroting en jaarstukken	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Heerlen	2 april 2026	25 juni 2026	Tussen 25 juni en 1 juli 2026	2 juli 2026		10 juni 2026	24 juni 2026
Kerkrade	2 april 2026	25 juni 2026	Tussen 25 juni en 1 juli 2026	2 juli 2026	neutrale zienswijze	9 juni 2025	1 juli 2025
Landgraaf	2 april 2026	25 juni 2026	Tussen 25 juni en 1 juli 2026	2 juli 2026	Geen zienswijze	20 mei 2026	4 juni 2026
Beekdaelen	2 april 2026	25 juni 2026	Tussen 25 juni en 1 juli 2026	2 juli 2026	Instemmen	28 mei 2026	9 juni 2026
Brunssum	2 april 2026	25 juni 2026	Tussen 25 juni en 1 juli 2026	2 juli 2026		19 of 26 mei 2026	2 juni 2026
Eijsden-Margraten	2 april 2026	25 juni 2026	Tussen 25 juni en 1 juli 2026	2 juli 2026	Instemmen	18 mei 2026	26 mei 2026
Gulpen-Wittem	2 april 2026	25 juni 2026	Tussen 25 juni en 1 juli 2026	2 juli 2026	Positief	28 mei 2026	4 juni 2026
Voerendaal	2 april 2026	25 juni 2026	Tussen 25 juni en 1 juli 2026	2 juli 2026		18 juni 2026	25 juni 2026
Simpelveld	2 april 2026	25 juni 2026	Tussen 25 juni en 1 juli 2026	2 juli 2026		3 juni 2026	18 juni 2026
Vaals	2 april 2026	25 juni 2026	Tussen 25 juni en 1 juli 2026	2 juli 2026	Geen zienswijze	11 mei 2026	26 mei 2026

Zienswijzeprocedure begroting 2027 HCL

Gemeente	DB vaststelling ontwerpbegroting en jaarstukken	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Heerlen	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026	Instemmen	9 juni 2026	24 juni 2026
Maastricht	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026	positieve zienswijze	3 juni 2026	16 juni 2026
Sittard-Geleen	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026		nvt	nvt
Kerkrade	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026	Positieve zienswijze	9 juni 2025	1 juli 2025
Landgraaf	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026	Positief/geen zienswijze	21 mei 2026	4 juni 2026
Brunssum	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026		19 of 26 mei 2026	2 juni 2026
Eijsden-Margraten	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026	Instemmen	18 mei 2026	26 mei 2026
Meerssen	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026		n.t.b.	n.t.b.
Valkenburg	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026	Positief	6 mei 2026	18 mei 2026
Gulpen-Wittem	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026	Instemmend	28 mei 2026	4 juni 2026
Voerendaal	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026		18 juni 2026	25 juni 2026
Simpelveld	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026			
Vaals	25 maart 2026	17 juni 2026	Tussen 18 juni en 30 juni 2026	8 juli 2026	Positief	15/16 juni 2026	29 juni 2026

Zienswijzeprocedure begroting 2027 & 1e begrotingswijziging 2026 WOZL/WSP

Gemeente	AB vaststelling ontwerpbegroting en jaarrekening	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Heerlen	18 december 2025 / 19 maart 2026	29 juni 2026	2 juli 2026	9 juli 2026		9 juni 2026	24 juni 2026
Kerkrade	18 december 2025 / 19 maart 2026	29 juni 2026	2 juli 2026	9 juli 2026	neutrale zienswijze	9 juni 2025	1 juli 2025
Landgraaf	18 december 2025 /	29 juni 2026	2 juli 2026	9 juli 2026	Instemmend	21 mei 2026	4 juni 2026
Beekdaelen	18 december 2025 / 19 maart 2026	29 juni 2026	2 juli 2026	9 juli 2026	Instemmend	26 mei 2026	9 juni 2026
Brunssum	18 december 2025 / 19 maart 2026	29 juni 2026	2 juli 2026	9 juli 2026		19 of 26 mei 2026	2 juni 2026
Valkenburg	18 december 2025 / 19 maart 2026	29 juni 2026	2 juli 2026	9 juli 2026	Positief	28 mei 2026	15 juni 2026
Gulpen-Wittem	18 december 2025 / 19 maart 2026	29 juni 2026	2 juli 2026	9 juli 2026	Instemmend	28 mei 2026	4 juni 2026
Voerendaal	18 december 2025 / 19 maart 2026	29 juni 2026	2 juli 2026	9 juli 2026		18 juni 2026	25 juni 2026
Simpelveld	18 december 2025 / 19 maart 2026	29 juni 2026	2 juli 2026	9 juli 2026			
Vaals	18 december 2025 / 19 maart 2026	29 juni 2026	2 juli 2026	9 juli 2026	Positief	12 mei 2026	26 mei 2026

** 18 december 2025 = 1e begrotingwijziging 2026*

** 19 maart 2026 = Begroting 2027*

Zienswijzeprocedure begroting 2027 GR Stadsregio Parkstad

Gemeente	DB vaststelling ontwerp	DB vaststelling jaarstukken 2025	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Heerlen						Instemmen	9 juni 2026	24 juni 2026
Kerkrade						positieve zienswijze	9 juni 2025	1 juli 2025
Landgraaf						Geen zienswijze	21 mei 2026	4 juni 2026
Beekdaelen						Instemmen	27 mei 2026	9 juni 2026
Brunssum							19 of 26 mei 2026	2 juni 2026
Voerendaal							18 juni 2026	25 juni 2026
Simpelveld								

Zienswijzeprocedure begroting 2027 Kredietbank Limburg

Gemeente	DB vaststelling ontwerpbegroting en jaarstukken	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Maastricht	26 maart 2025	1 juli 2026	Tussen 1 en 9 juli 2026	9 juli 2026	geen zienswijze	3 juni 2026	26 juni 2026
Sittard-Geleen	26 maart 2025	1 juli 2026	Tussen 1 en 9 juli 2026	9 juli 2026		18 juni 2026	9 juli 2026
Kerkrade	26 maart 2025	1 juli 2026	Tussen 1 en 9 juli 2026	9 juli 2026	neutrale zienswijze	9 juni 2025	1 juli 2025
Landgraaf	26 maart 2025	1 juli 2026	Tussen 1 en 9 juli 2026	9 juli 2026	Instemmend	21 mei 2026	4 juni 2026
Brunssum	26 maart 2025	1 juli 2026	Tussen 1 en 9 juli 2026	9 juli 2026		19 of 26 mei 2026	2 juni 2026

Zienswijzeprocedure begroting 2027 Solido

Gemeente	DB vaststelling ontwerp	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Beekdaelen	2 april 2026	18 juni 2026	25 juni 2026	9 juli 2026	Instemmen	27 mei 2026	9 juni 2026
Heerlen	2 april 2026	18 juni 2026	25 juni 2026	9 juli 2026	Instemmen/kritisch	9 juni 2026	24 juni 2026
Landgraaf	2 april 2026	18 juni 2026	25 juni 2026	9 juli 2026	Kritisch	21 mei 2026	4 juni 2026
Simpelveld	2 april 2026	18 juni 2026	25 juni 2026	9 juli 2026			
Voerendaal	2 april 2026	18 juni 2026	25 juni 2026	9 juli 2026		18 juni 2026	25 juni 2026
Kerkrade	2 april 2026	18 juni 2026	25 juni 2026	9 juli 2026	positieve zienswijze	9 juni 2025	1 juli 2025
Brunssum	2 april 2026	18 juni 2026	25 juni 2026	9 juli 2026		19 of 26 mei 2026	2 juni 2026

Gemeente	DB vaststelling ontwerpbegroting en jaarstukken	Deadline indienen zienswijze	DB reacties op zienswijzen	AB vaststelling begroting	Aangeboden concept-zienswijze	Behandeling zienswijze in commissie	Vaststelling zienswijze in raad
Heerlen	9 maart 2026		24 juni 2026	8 juli 2026	Instemmen	17 juni 2026	24 juni 2024
Kerkrade	9 maart 2026		24 juni 2026	8 juli 2026	positieve zienswijze	9 juni 2026	1 juli 2026
Landgraaf	9 maart 2026		24 juni 2026	8 juli 2026	Geen zienswijze	21 mei 2026	4 juni 2026
Beekdaelen	9 maart 2026		24 juni 2026	8 juli 2026	Instemmen	27 mei 2026	9 juni 2026
Brunssum	9 maart 2026		24 juni 2026	8 juli 2026		19 of 26 mei	2 juni 2026
Voerendaal	9 maart 2026		24 juni 2026	8 juli 2026		18 juni 2026	25 juni 2026
Simpelveld	9 maart 2026		24 juni 2026	8 juli 2026		3 juni 2026	18 juni 2026

[1] kan ook nog 28 mei 2026

[2] kan ook nog 15 juni 2026

Ontwerpbesluit

Nr.: 26Rb036

De raad van de gemeente Kerkrade;

Overwegende,
Dat de gemeente Kerkrade voor de uitvoering van bepaalde overheidstaken deelneemt aan publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden, in de vorm van gemeenschappelijke regelingen,

Dat **de GR Stadsregio Parkstad Limburg** uw raad in de gelegenheid stelt een zienswijze af te geven ten aanzien van de ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028 - 2030 van **de GR Stadsregio Parkstad Limburg**

Dat de ingediende zienswijzen worden meegewogen bij de besluitvorming van **de GR Stadsregio Parkstad Limburg** bij de vaststelling van de definitieve begroting vóór 15 september 2026,

Dat het afgeven van een zienswijze een bevoegdheid van de raad is waarmee grip kan worden behouden op de financiën van gemeenschappelijke regelingen,

Voorstel tot het afgeven van een positieve zienswijze

De begroting 2027 en de meerjarenbegroting 2027-2030 laten een organisatie zien die zich ontwikkelt richting een stabiele en professioneel ingerichte uitvoeringsorganisatie. Tegelijkertijd is duidelijk dat deze ontwikkeling nog gaande is en nog niet afgerond is. Begin 2026 is de nieuw algemeen directeur dhr. Emiel Reiding aangesteld. De komende jaren zullen dan ook nodig zijn om de ingezette verbeteringen te bestendigen.

De combinatie van een sluitende begroting, een beheerste ontwikkeling van inwonersbijdrage en een duidelijke focus op professionaliseren vormt een solide basis voor de komende jaren. De aanwezige kanttekeningen zijn reëel, maar worden onderkent en gemonitord.

Gelet hierop kan aan de raad worden voorgesteld een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2027 van de GR Stadsregio Parkstad Limburg en kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2027-2030 en de jaarstukken 2025.

kennis genomen hebbende van,
- de nota van toelichting, nr 26Tl030, behorende bij dit besluit;
- de informatieavond d.d. 26 mei 2026;
- de beraadslagingen in de Gezamenlijke Commissie d.d. 9 juni 2026.

gelet op,
De artikelen 34b en 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

besluit:

1. een **positieve** zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028–2030 aan het dagelijks bestuur van **GR Stadsregio Parkstad Limburg**
2. kennis te nemen van de jaarrekening 2025;
3. kennis te nemen van het dashboard ontwerpbegroting GR Stadsregio Parkstad Limburg 2027.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 1 juli 2026

De voorzitter van de raad,	**De griffier,**
dr. T.P. Dassen-Housen.	mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Nota van toelichting

Kerkrade, 12 mei 2026

Nummer: 26TI030

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 26Rb037

Commissie, 26 mei 2026

Raadsvergadering, 1 juli 2026

Aangeboden door: ***het college, portefeuillehouder burgemeester Dassen***

Onderwerp

Ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 van de Stadsregio Parkstad Limburg.

Beslispunten

1. een positieve zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028–2030 aan het dagelijks bestuur van Stadsregio Parkstad Limburg;
2. kennis te nemen van de jaarrekening en het jaarverslag 2025;
3. kennis te nemen van het dashboard ontwerpbegroting Stadsregio Parkstad Limburg 2027.

Samenvatting

Gemeente Kerkrade neemt deel aan verschillende gemeenschappelijke regelingen. Dit zijn publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden. Deze regelingen zijn wettelijk verplicht om hun ontwerpbegroting naar de deelnemende gemeenteraden te sturen. De raden krijgen vervolgens de mogelijkheid om een zienswijze op deze begroting te geven.

Deze nota ondersteunt de kaderstellende rol van de raad. Het doel is om uw raad in staat te stellen een weloverwogen zienswijze te formuleren op de begroting van *Stadsregio Parkstad Limburg*.

Aanleiding

Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan een gemeente kiezen voor een publiekrechtelijke samenwerking. Daarbij wordt een zelfstandige organisatie opgericht die taken uitvoert voor meerdere gemeenten. Dit gebeurt op basis van een *gemeenschappelijke regeling*. Zo'n organisatie noemen we een GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij.

Wanneer bevoegdheden aan een GR worden overgedragen, komt het gemeentebestuur meer op afstand te staan en heeft het minder directe invloed dan bij taken die de gemeente zelf uitvoert.

Om toch grip te houden op de GR'en, maakt de gemeenteraad gebruik van de planning- en controlcyclus (P&C-cyclus). De raad moet inzicht hebben in de financiën van de Verbonden Partij om hierop toezicht te kunnen houden. De Verbonden Partij is verplicht om:

- Uiterlijk 30 april de kadernota voor het komende jaar ter kennisname aan de raad te sturen. Deze nota beschrijft de beleidsmatige en financiële uitgangspunten.

- Uiterlijk 30 april de voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar toe te sturen, gevolgd door de definitieve jaarrekening uiterlijk 15 juli. Deze jaarrekening laat zien wat er het voorgaande jaar beleidsmatig en financieel is gebeurd. Ten aanzien hiervan kan de raad geen zienswijze indienen.

- Uiterlijk 12 weken voordat de ontwerpbegroting aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling wordt aangeboden deze toe te sturen aan de gemeenteraden. De raad mag hierop een zienswijze indienen en zo wensen of bedenkingen meegeven. De gemeenteraad kan de begroting echter niet goedkeuren of tegenhouden.

De begroting is voor de gemeenteraad een belangrijk middel om kaders te stellen. Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen moet de ontwerpbegroting minimaal 12 weken voordat het Algemeen Bestuur (AB) de begroting behandelt, aan de raden worden toegestuurd. In deze periode kunnen de raden hun zienswijzen indienen bij het Dagelijks Bestuur (DB). Het DB moet vóór de besluitvorming door het AB schriftelijk en gemotiveerd reageren op alle ingediende zienswijzen. Vervolgens stelt het AB de begroting vast. Binnen twee weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 september, moet de begroting worden toegestuurd aan Gedeputeerde Staten. De uitvoering van de activiteiten ligt volledig bij de Verbonden Partij; hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze toelichting ligt de begroting van de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg voor. Eerst worden de strategische ontwikkelingen beschreven die van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken. Daarna volgen de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen met financiële gevolgen voor de begroting. Dit betreft onder meer de effecten van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleid dat al is vastgesteld. Tot slot wordt ingegaan op het totaalbeeld van de meerjarenraming 2028–2030, jaarschijf 2027, het totale begrotingsbedrag van de GR en de gevolgen hiervan voor onze gemeente.

Historie

1. Gezamenlijke commissie 12 juni 2025, behandeling ontwerpbegrotingen 2026 (link);
2. Raadsvergadering 2 juli 2025, afgeven GR-zienswijzen ontwerpbegroting 2026 (link).

Argumenten
In 2024 is gestart met één duidelijke en integrale werkwijze voor het aanbieden van de begrotingen van de GR'en aan de raad. De raad heeft deze aanpak positief ontvangen. Op basis van feedback van de betrokken ambtenaren en de griffie is het proces verder verbeterd en zijn de gebruikte documenten aangescherpt.

Ook in de komende cyclus wordt opnieuw een dashboard gebruikt om de raad helder inzicht te geven in de belangrijkste onderdelen van de begrotingen. De toelichting en de zienswijzenbrieven zijn volgens een vaste en uniforme opzet opgesteld. De begrotingen van de GR'en worden in één commissievergadering behandeld.

In deze nota van toelichting ligt voor de begroting van Stadsregio Parkstad Limburg (hierna: SPL.) De SPL is een gemeenschappelijk regeling van de 7 Parkstadgemeenten.

De SPL is het bestuurlijk samenwerkingsverband van de Parkstadgemeenten (volgens de Wet Gemeenschappelijke Regeling - WGR)

De betrokken gemeenten zijn: Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal die samen de Stadsregio Parkstad Limburg vormen.

De GR SPL kent een dagelijks bestuur, een algemeen bestuur en vijf bestuurscommissies.

De gemeenten worden ondersteund door een onafhankelijk projectbureau waar een team van medewerkers werkt aan de transformatie en de toekomst van de Parkstadregio en de mensen die er wonen**.**

Doelstelling van de GR Stadsregio Parkstad Limburg is:

Samenwerken tussen de aangesloten gemeenten om op regionaal niveau beleid te ontwikkelen en uit te voeren. Vooral op terreinen waar de schaal van een gemeente te klein is, maar waar samenwerking tussen de diverse gemeenten meerwaarde heeft.

Specifiek richt de GR Stadsregio Parkstad Limburg zich op:

- Ruimtelijke ordening en regionale ontwikkeling
- Economische structuurversterking
- Duurzaamheid en energietransitie
- Mobiliteit en Verkeer
- Leefbaarheid en sociaal beleid
- Afstemming van gemeentelijke visies en het efficiënt bundelen van middelen.
-

Kortom: het realiseren van een brede welvaart in Parkstad!

Daarnaast ligt een positieve zienswijze voor. De GR SPL heeft op het verzoek van de gemeenten in 2026 een taakstellend bezuiniging gerealiseerd van 5% dit ook om de gevolgen van het naderende ravijnjaar voor de deelnemende gemeenten te beheersen.

In het vervolg van deze nota van toelichting worden de ontwikkelingen geschetst die volgens de GR van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken door de GR. Verder worden eventuele voor de beoordeling door de raad van belang zijnde beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen die een financiële impact hebben geschetst. Daartoe behoren ook de financiële gevolgen van Cao-wijzigingen, indexeringen en beleidswijzigingen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden.

Doelstelling

Gebruik maken van de bevoegdheid van de gemeenteraad om een zienswijze af te geven met betrekking tot de ontwerpbegroting 2026 en het gedane voorstel tot bezuinigingsmaatregelen van de GR SPL en het ter kennisname aanbieden van de jaarrekening en het jaarverslag 2024 van voornoemde gemeenschappelijke regeling.

Argumenten

Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen sturen de gemeenschappelijke regelingen elk jaar hun begroting voor het komende jaar en de meerjarenbegrotingen toe aan de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden worden in de gelegenheid gesteld hierover hun zienswijzen kenbaar te maken. Door een zienswijze kenbaar te maken kan de raad gebruik maken van zijn controle – en sturingsbevoegdheid ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling.

De raad heeft eerder te kennen gegeven dat hij behoefte heeft aan meer grip op de zogenaamde verbonden partijen. Die grip kan aan de raad worden gegeven door een heldere weergave van de belangrijkste financiële en beleidsmatige begrotingswijzigingen per gemeenschappelijke regeling aan te bieden, in de vorm van een dashboard.

In het dashboard wordt een onderscheid gemaakt tussen voorgestelde wijzigingen waar niets tot weinig aan te veranderen valt, zoals CAO-wijzigingen voor personeel, indexeringen van kostprijzen, reeds besloten beleidsaanpassingen en verplichtingen op grond van gewijzigde wetgeving. Daarnaast zijn er begrotingswijzigingen waar de raad meer ruimte heeft om een zienswijze over af te geven, met name nieuwe beleidsaanpassingen die kostenstijgingen met zich mee brengen.

De raad kan het dashboard gebruiken om te bepalen op welke begroting hij nader wil inzoomen en waar een inhoudelijke behandeling en het afgeven van een zienswijze nodig zijn.

ontwerpbegroting SPL 2027

De begroting van 2026 is het uitgangspunt geweest voor het opstellen van de ontwerpbegroting 2027, met dien verstand dat er – zoals gebruikelijk – een indexering voor lonen en prijzen plaats heeft gevonden. De ontwerpbegroting 2027 van de SPL kent geen noemenswaardige beleidsmatige wijzigingen die afwijken van het eerder vastgestelde Meerjarenbeleidsplan 2024 tot en met 2027 of de begroting 2026. De Raad van de gemeente Kerkrade heeft destijds ingestemd met de inhoud van dit meerjarenbeleidsplan.

In financiële zin zijn er veel zaken “in beweging.” In de eerste plaats is het zogenaamde ravijnjaar in aantocht, waarbij gemeenten geconfronteerd worden met een herverdeling van de bijdragen uit het gemeentefonds en daardoor minder middelen beschikbaar zullen hebben.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdragen heeft de gemeenteraad in 2025 haar bestuur de opdracht gekregen om te kijken wat de bijdrage aan de gemeentelijke uitdagingen in het ravijnjaar zou kunnen zijn. Daarbij is afgesproken dat er geen takendiscussie gevoerd zal worden maar op basis van efficiëntere bedrijfsvoering bezuinigingen gerealiseerd worden. Naar aanleiding daarvan heeft SPL in 2025 besloten om een 5% taakstellende bezuiniging door te voeren. Deze taakstellende bezuiniging is in de begroting van 2026 doorgevoerd.

Financiën

Gemeenten krijgen de komende jaren landelijk te maken met een korting op het gemeentefonds. Met name voor de periode na 2027 zijn de vooruitzichten nog heel onzeker. Daardoor staat ook de gemeente Kerkrade voor een grote financiële opgave.

Het ravijnjaar is opgeschoven van 2026 naar 2028. In samenspraak met de raad is reeds een aantal maatregelen genomen om de meerjarige begrotingstekorten vanaf 2028 deels terug te dringen tot meer behapbare proporties. Dit in de veronderstelling dat het Rijk gemeenten toch nog verder tegemoet zal (moeten) komen gelet op de maatschappelijke effecten van verdere gemeentelijke bezuinigingen.

In de zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2025 en 2026 zijn de GR'en al gevraagd om – als verlengd lokaal bestuur – hun verantwoordelijkheid te nemen binnen deze krappe financiële kaders.

De komende periode blijft echter financieel onzeker en er blijft sprake van steeds nieuwe ontwikkelingen, zowel internationaal, nationaal als lokaal die elk hun impact kunnen hebben. Het valt niet uit te sluiten dat er aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de meerjarenbegroting volledig sluitend te krijgen.

Ook in de huidige zienswijzenbrieven ten aanzien van de begrotingen 2027 van alle GR'en is derhalve een uniforme passage opgenomen. Hierin worden GR'en opnieuw gevraagd om noodzakelijke bezuinigingen door te voeren, zowel in de bedrijfsvoering als, waar nodig, in de kerntaken van de organisatie.

Voorstel tot het afgeven van een positieve zienswijze

De begroting 2027 en de meerjarenbegroting 2027-2030 laten een organisatie zien die zich ontwikkelt richting een stabiele en professioneel ingerichte uitvoeringsorganisatie. Tegelijkertijd is duidelijk dat deze ontwikkeling nog gaande is en nog niet afgerond met onder andere begin 2026 nieuw aangestelde algemeen directeur dhr. Emiel Reiding. De komende jaren zullen dan ook nodig zijn om de ingezette verbeteringen ver te bestendigen.

De combinatie van een sluitende begroting, een beheerste ontwikkeling van inwonersbijdrage en een duidelijke focus op professionaliseren vormt een solide basis voor de komende jaren. De aanwezige kanttekeningen zijn reëel, maar worden onderkent en gemonitord.

Gelet hierop kan aan de raad worden voorgesteld een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2027 van de GR Stadsregio Parkstad Limburg en kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2027-2030 en de jaarstukken 2025.

Begroting 2027:

De begroting 2027 is € **208.000 hoger** dan de (vastgestelde) begroting 2026 (totaal GR), te weten:

1.	loonkosten kernformatie programma activiteiten	134.000,00
2.	loonkosten kernformatie overhead	74.000

deze stijging voor 2027 is ongewijzigd ten opzichte van de Begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029.

Meerjarenraming 2028-2030
(voor zover van toepassing) Financieel effect van wijzigingen, vanaf 2027 (totaal GR)
Samengevat hebben de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 e.v. voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

	2026	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Gemeentebegroting 2026	926	966	1000	1.031	1.031
Begroting SPL 2027	926	967	1005	1032	1.066
Financiële consequenties	0	-1	-5	-1	-35

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen.
De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg - plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering.
Aandeel Kerkrade neemt hierdoor toe met 0,05%.

Personele consequenties
De aard van dit voorstel heeft geen personele consequenties.

Rechtmatigheid
De raad is op grond van artikel 35 Wet gemeenschappelijke regelingen bevoegd een zienswijze naar voren te brengen ten aanzien van de ontwerpbegroting van een GR. Het college is op grond van artikel 160, eerste lid, onder b Gemeentewet bevoegd deze beslissingen van de raad voor te bereiden. (*De raad is op grond van artikel 147b eerste lid Gemeentewet bevoegd de concept-zienswijze te amenderen.)*

Informatiemanagement/-beheer
De aard van dit voorstel heeft geen betrekking op informatiemanagement/-beheer.

Marketing en communicatie
Nadat de gemeenteraad de zienswijze heeft vastgesteld, wordt deze doorgestuurd naar het Dagelijks Bestuur van de GR. Dit bestuur voegt alle ontvangen zienswijzen toe aan de ontwerpbegroting en legt deze vervolgens ter vaststelling voor aan het Algemeen Bestuur.

De GR regeling is verplicht om op alle ingediende zienswijzen te reageren. Het Dagelijks Bestuur moet de gemeenteraden schriftelijk en gemotiveerd laten weten hoe de zienswijzen zijn beoordeeld en welke conclusies daaruit zijn getrokken. Deze terugkoppeling moet plaatsvinden voordat het Algemeen Bestuur de begroting vaststelt.

Maatschappelijke betrokkenheid
De begroting en de daarover door onze gemeenteraad gegeven zienswijzen, evenals de jaarrekening van de GR zullen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden kunnen worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Evaluatie
In de jaarrekening zal de GR **Stadsregio Parkstad Limburg** verantwoording afleggen over realisatie van de ontwerpbegroting voorgenomen strategische plannen en financiële ontwikkelingen.

Daarnaast wordt de raad in de gelegenheid gesteld om een gemotiveerde zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028–2030 van **Stadsregio Parkstad Limburg.** Deze zienswijze wordt aangeboden aan het dagelijks bestuur, zodat deze kan worden meegenomen in de definitieve besluitvorming door het Algemeen Bestuur van de GR **Stadsregio Parkstad Limburg**.

Kanttekeningen
Externe factoren zoals cyberaanvallen, ziekteverzuim etc., welke niet zijn te beïnvloeden en vaak acuut en spontaan kunnen ontstaan kunnen invloed hebben op de uitgaven voor 2027. Deze externe factoren kunnen derhalve van invloed zijn op de taakstellende begroting.

Gemeenten krijgen de komende jaren landelijk te maken met een korting op het gemeentefonds. Daardoor moet ook de gemeente Kerkrade zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen.

In de zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2025 en 2026 is de gemeenschappelijke regelingen al gevraagd om – als verlengd lokaal bestuur – hun verantwoordelijkheid te nemen binnen deze krappe financiële kaders. De GR Stadsregio Parkstad heeft hieraan voldaan.

Ook in de huidige zienswijzenbrieven over de begrotingen 2027 van alle gemeenschappelijke regelingen is een uniforme passage opgenomen. Hierin wordt opnieuw gevraagd om noodzakelijke bezuinigingen door te voeren, zowel in de bedrijfsvoering als, waar nodig, in de kerntaken van de organisatie.

Maatschappelijke betrokkenheid

De ontwerpbegroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Vervolg

De begroting 2027 van de Stadsregio Parkstad Limburg is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur behandeld. De aanbiedingsbrief is 15 april 2026 ontvangen. Vanaf die datum geldt de wettelijke termijn van 12 weken. De jaarrekening en het jaarverslag 2025 worden ter kennisname voorgelegd.

Voordat de begroting wordt vastgesteld, vindt een terugkoppeling plaats. Het Dagelijks Bestuur laat dan schriftelijk en gemotiveerd weten hoe het de zienswijzen beoordeelt en tot welke conclusies dit heeft geleid.

Het Algemeen Bestuur stelt de ontwerpbegroting 2027 vast op 8 juli 2026. Uiterlijk twee weken na die vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 september, wordt de begroting toegestuurd aan Gedeputeerde Staten.

Evaluatie

In de jaarrekening zal de GR **Stadsregio Parkstad Limburg** verantwoording afleggen over realisatie van de ontwerpbegroting voorgenomen strategische plannen en financiële ontwikkelingen.

Bijlagen

1. Ontwerpbesluit **Stadsregio Parkstad Limburg**
2. Nota van Toelichting **Stadsregio Parkstad Limburg**
3. Concept-Zienswijzebrief **Stadsregio Parkstad Limburg**
4. Dasboard **Stadsregio Parkstad Limburg**
5. **Stadsregio Parkstad Limburg**, ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028 – 2030
6. **Stadsregio Parkstad Limburg**, voorlopige jaarrekening en jaarverslag 2025

Stadsregio Parkstad Limburg
Postbus 200
6400 AE Heerlen

Gemeente Kerkrade
Markt 33, 6461 EC Kerkrade
Postbus 600, 6460 AP Kerkrade
www.kerkrade.nl
gemeentehuis@kerkrade.nl
Telefoon 14 045

Datum	N.v.t.
Ambtenaar	[redacted]
Bijlage(n)	N.v.t.
Ons kenmerk	26u0006107

Onderwerp: Zienswijzebrief GR Stadsregio Parkstad Limburg 2027

Geachte voorzitter,

U heeft ons de Ontwerpbegroting 2026 en de Meerjarenraming 2027-2029 van de Stadsregio Parkstad Limburg toegezonden.

De gemeente Kerkrade wordt in de gelegenheid gesteld om haar zienswijze met betrekking tot deze conceptbegroting kenbaar te maken.

Over de aangeboden ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming van de Gemeenschappelijke Regeling Stadregio Parkstad Limburg wil onze raad een **positieve** zienswijze afgeven.

De raad onderschrijft daarnaast het belang van samenwerking in Parkstad en de strategische ontwikkelingen, zoals het Nieuwe Narratief. Dit zal in de toekomst veel impulsen voor Kerkrade en de regio opleveren.

Reeds eerder hebben wij aan u onze zorgen geuit over de landelijke korting op het Gemeentefonds waar gemeenten de komende jaren mee geconfronteerd worden. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen.

Wij gaan ervanuit dat u aandacht heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle gemeenschappelijke regelingen mee.

De voorzitter van de raad,

dr. T.P. Dassen Housen

De griffier,

mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2026**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2027**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	6.113							6.113	0%
Toelichting		%	%						

2.

Impact op bijdrage Kerkrade	de bijdrage van Kerkrade neemt toe met:	1

Zienswijze vorig jaar	positief / ~~neutraal~~ / ~~negatief~~

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg – plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering. Aandeel Kerkrade neemt hierdoor toe met 0,05%.

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2027 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2027** t.o.v. de bijdrage 2027 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2026 naar 2027. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2027).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuinigingsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

DB 25 maart 2026
Bijlage 4.2.1

parkstad stadsregio limburg

Concept Ontwerpbegroting 2027 en Meerjarenraming 2028 - 2030

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Financieel Beeld 2027-2030 6
3. Programma Kerntaken 11
4. Programma Flexibele Schil 15
5. Algemene Dekkingsmiddelen 16
6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting 19
7. Onvoorzien 20
8. Mutatie reserves & voorzieningen 20
9. Paragrafen 22
   9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 22
   9.2 Financiering 24
   9.3 Openbaarheidsparagraaf 26
10. Geconsolideerde begroting 27
   10.1 Vermoedelijke geconsolideerde balans 27
   10.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening 29
   10.3 Overzicht incidentele baten en lasten 30
11. Besluit inzake vaststelling begroting 31

Bijlage 1 Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2025-2029 32

Bijlage 2 Lijst van Afkortingen 37

1. Inleiding

Algemeen

De begroting van Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) is een sterk financieel-beleidsmatig getint document. Het vormt het financiële kader voor het jaarplan dat op basis van inhoudelijke bijdragen van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld. Centraal in de begroting staat het streven naar een structureel sluitend financieel meerjarenperspectief.

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 34b) is het bestuur van SPL verplicht om voor 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, algemene financiële en beleidsmatige kaders ten behoeve van de begroting op te stellen, de zogenaamde kadernota. Het doel van de Kadernota is de betrokken gemeenteraden over deze kaders tijdig (vóór 30 april) te informeren, zodat raden ook tijdig (afzonderlijk of gezamenlijk) kunnen inspelen op het uitbrengen van een zienswijze bij de begroting.

De Kadernota 2027 is in het Dagelijks Bestuur van 25 maart 2026 besproken en geaccordeerd. Aansluitend daarop is de Kadernota ter kennisneming aangeboden aan de gemeenteraden. Daarbij is aangegeven dat de Kadernota voor de raden primair een informatief document is. En dat daarom van de raden ter zake de kadernota geen zienswijze wordt gevraagd. Ook is aangegeven dat het de gemeenteraden vrij staat om aan de hand van de Kadernota te beraadslagen en de resultaten daarvan als richtlijn mee te geven aan de vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur c.q. kenbaar te maken bij het bestuur van SPL. De Kadernota geeft een indicatie over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie en is tevens het startpunt voor de SPL-begroting.

De samenwerking en governance binnen Stadsregio Parkstad Limburg

Samenwerking
De uitgangspunten voor de regionale samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (verder te noemen GR) zijn gebaseerd op de besluitvorming door de raden van de zeven deelnemende gemeenten in mei/juni 2024 (laatste wijziging van de gemeenschappelijke regeling).

De uitgangspunten voor de regionale samenwerking betreffen de vigerende strategische agenda, de bestuurlijke inrichting, het Regiobureau en de met deze samenwerking samenhangende financiën. De samenwerking verloopt via twee sporen, namelijk via de kernagenda samenwerking en via de flexibele samenwerking (flexibele schil), waarmee uiting wordt gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de "coalition of willing".

Governance
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters van de deelnemende gemeenten), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), de organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), de grensoverstijgende samenwerking en de verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de bestuurscommissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de zes kernthema's:

- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme
- Sociaal Economische Structuurversterking
- Grensoverstijgende Samenwerking (ressorterende onder het Dagelijks Bestuur).

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor bestuurlijke afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programma ontwikkeling
4. Monitoring en instrumentontwikkeling

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek, en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

Ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op de taakopdracht aan Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) in 2027

- **Uitwerking van het Toekomstverhaal Parkstad**. Het nieuwe toekomstverhaal van Parkstad vraagt om een programmatische doorvertaling voor de komende vier jaar. Veel – zo niet de alle – programma's en projecten zullen worden uitgevoerd door gemeenten, partijen uit het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld. Dit vraagt om een (pro-)actieve houding / accountmanagerschap van de Stadsregio Parkstad Limburg. Daarnaast heeft de programmatische doorvertaling niet alléén betrekking op thema's uit de kernagenda van de GR Parkstad, maar ook op thema's die daar buiten vallen (zoals gezondheid, landbouw of landschap).

- **Subsidies en subsidiehandeling**. De afgelopen jaren is Parkstad steeds succesvoller geworden in het binnenhalen van subsidietoekenningen die via de Stadsregio Parkstad Limburg lopen, zoals de Regio Deals (3x, in totaal €80 miljoen), het Volkshuisvestingsfonds (4x, in totaal €52 miljoen), de Woningbouwimpuls (3x, in totaal €8,75 miljoen) en de Startbouwimpuls (ruim €5,5 miljoen) en de Regeling woningbouw op korte termijn (€28 miljoen). De handling van deze miljoenensubsidies schept ook verantwoordelijkheden voor de GR Parkstad. Het zijn subsidieprogramma's met een looptijd van 5 tot 10 jaar waar de Stadsregio Parkstad Limburg als ontvanger van de Rijksbeschikking in eerste instantie verantwoordelijk is voor het behalen van de resultaatverplichtingen en de randvoorwaarden uit de beschikking. Het is de verwachting dat ook de komende jaren meer kansen langs zullen komen om subsidieprogramma's te benutten.

- **Zuid-Limburgse samenwerking.** In verschillende – meer economische gerichte – beleids- en investeringsprogramma's wordt afstemming en samenwerking met de andere Zuid-Limburgse gemeenten steeds belangrijker. Dit vraagt ook wat van de Stadsregio Parkstad Limburg. Samenwerking in Zuid-Limburg levert niet alléén wat op, het kost ook tijd én capaciteit. Het betreft een ontwikkeling, waarbij afgewogen dient te worden op welke schaal welke maatschappelijke opgaven en vraagstukken het beste kunnen worden aangepakt.

- **De toekomst na de Regio Deals**. Eind 2029 loopt de derde Regio Deal af. De financiering voor de meeste programmalijnen uit de Regio Deals is georganiseerd tot en met 2028. Dit betekent dat er een vraagstuk ontstaat voor financiering van programmalijnen vanaf 2029.

- **Positionering binnen een netwerksamenwerking van Metropoolregio's**. Zuid-Limburg is één van Nederlands meeste verstedelijkte gebieden én in de (ontwerp) Nota Ruimte aangewezen als initieerregio ('nieuwe groeiregio'). De grensoverschrijdende agglomeratie Aken/Parkstad telt ongeveer 800.000 inwoners. Parkstad manoeuvreert zich – als onderdeel van Zuid-Limburg en de grensoverschrijdende agglomeratie

Aken/Parkstad – steeds meer als strategisch onderdeel van een netwerk van Metropoolregio's (Rotterdam-Den Haag; Amsterdam; Utrecht, Eindhoven en Zuid-Limburg) op de as Randstad – Brainport Eindhoven – Aken – Keulen/Bonn.

- **Werkbudget structureel onder druk**. De afgelopen jaren waren de ambities van de Bestuurscommissies en het DB hoger (circa €1,1 miljoen per jaar) hoger dan het beschikbare jaarlijkse werkbudget (circa €0,8 miljoen per jaar). De afgelopen jaren is het verschil gedekt door middel van inzet van (vrijgevallen) bestaande projectgelden. Deze incidentele dekkingsmiddelen zijn vanaf 2027 niet meer beschikbaar.

- **Culturele hoofdstad.** In 2026 zal duidelijk moeten blijken in hoeverre kandidaatstelling aan de orde is en wat de gevolgen voor de Parkstad gemeenten zijn.

De indeling van de begroting 2027 is in overeenstemming met de BBV en bestaat uit de volgende programma's / onderdelen:

1. Inleiding
2. Financieel Beeld 2027-2030
3. Programma Kerntaken
4. Programma Flexibele schil
5. Algemene Dekkingsmiddelen
6. Overhead en bedrijfsvoering
7. Bedrag heffing vennootschapsbelasting
8. Onvoorzien
9. Mutaties reserves & voorzieningen
10. Paragrafen
11. Geconsolideerde begroting
12. Besluit

Aanvullend op deze programma's / onderdelen zijn twee bijlagen opgenomen:
1. Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2026-2030
2. Lijst met afkortingen

2. Financieel Beeld 2027-2030

Samenvatting beleidsmatige en financiële Kaders 2027-2030

De Kadernota 2027 bevat de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de begroting 2027 en meerjarenramingen 2028-2030 voor de Stadsregio Parkstad Limburg. De begroting 2027 sluit aan op de Kadernota 2027.

De begroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028-2030 zijn structureel en reëel in evenwicht.

*Algemene **beleidsmatige** kaders 2027 - 2030*

Voor de begroting 2027 en de daarop volgende jaren worden de volgende algemene beleidsmatige kaders gehanteerd:

1. Activiteiten van Parkstad gericht op de realisering van de speerpunten die zijn ontleend aan de Strategische agenda.
2. Voor het Regiobureau is het een topprioriteit om – naast het beleidsinhoudelijk uitvoering geven aan de kernthema's - de Bestuurscommissies te ondersteunen en de samenwerking binnen en buiten Parkstad te faciliteren.
3. Het Regiobureau wordt in toenemende mate gevraagd de uitvoering van Parkstadbeleid voor te bereiden en te faciliteren. Dit past in de visie van Parkstad om van beleid een succes te maken. Bij de uitvoering van beleid wordt nadrukkelijk gezocht naar mogelijkheden van cofinanciering.
4. Veranderingen van buitenaf die relevant zijn voor de kerntaken van Parkstad worden door het Regiobureau met de beschikbare capaciteit opgepakt en door vertaald in de ondersteuning aan de Bestuurscommissies, het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur en aan de gemeenten. Deze ontwikkelingen volgen elkaar steeds sneller op en hebben veel impact.

*De algemene **financiële** kaders 2026 - 2029*

Bezuinigingsopgave GR Stadsregio Parkstad Limburg

Gemeenten krijgen, in de media ook wel bekend staand als 'financieel ravijnjaar', te maken met aanzienlijke begrotingstekorten. De bijdrage uit het Gemeentefonds zal naar verwachting structureel fors lager gaan uitvallen. Dit heeft tot gevolg dat voor vrijwel elke gemeente in Nederland de financiële draagkracht onder druk komt te staan. Daarom zijn de gemeenschappelijke regelingen in 2024 vanuit de deelnemende gemeenten verzocht om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' vanaf 2026 hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. De bijdragen aan elke gemeenschappelijke regeling en aan alle gemeenschappelijke regelingen samen hebben een beduidende impact op de gemeentelijke begroting(en).

De opdracht dan wel taakstelling aan de Stadsregio Parkstad Limburg (en de andere gemeenschappelijke regelingen) kwam neer op een verlaging van de reguliere gemeentelijke bijdrage vanaf 2026, waarbij uitgaan moest worden van een structurele taakstelling van (minimaal) 5% en de eigen expertise van de gemeenschappelijke regeling om maatregelen te nemen waardoor deze taakstelling daadwerkelijk gerealiseerd wordt.

De (realisatie van de) structurele taakstelling van 5% met ingang van 2026 heeft geleid tot een structurele verlaging van de reguliere gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 met jaarlijks 5%. De genoemde structurele verlaging van de reguliere gemeentelijke bijdrage van jaarlijks 5% vanaf 2026 is zodoende volledig verwerkt in de Begroting 2026 en de bijbehorende meerjarenraming 2027-2029. Vanzelfsprekend wordt de structurele verlaging vanaf 2026 van de reguliere gemeentelijke bijdrage van jaarlijks 5% consequent (door)verwerkt in de Begroting 2027 en de bijbehorende meerjarenraming 2028-2030. Onderstaande tabel geeft de bedragen weer van de

nieuwe reguliere gemeentelijke bijdrage met toepassing van de 5%-verlaging voor de jaren 2026 t/m 2042. Vanaf 2043 wordt de jaarlijkse bijdrageverlaging absoluut doorberekend.

Tabel: Bedrag van de nieuwe reguliere gemeentelijke bijdrage met toepassing van de 5%-verlaging voor de jaren 2026 t/m 2042:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Oorspronkelijke reguliere bijdrage gemeenten waarop de 5%-bijdrageverlaging toegepast moest worden	5.002	5.223	5.399	5.567
Bedrag 5%-bijdrageverlaging	250	261	270	278
Nieuwe reguliere bijdrage gemeenten met toepassing van de 5%-bijdrageverlaging	4.752	4.962	5.129	5.289

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2030	2031	2032	2033
Oorspronkelijke reguliere bijdrage gemeenten waarop de 5%-bijdrageverlaging toegepast moest worden	5.753	5.942	6.137	6.339
Bedrag 5%-bijdrageverlaging	289	298	307	317
Nieuwe reguliere bijdrage gemeenten met toepassing van de 5%-bijdrageverlaging	5.464	5.644	5.830	6.022

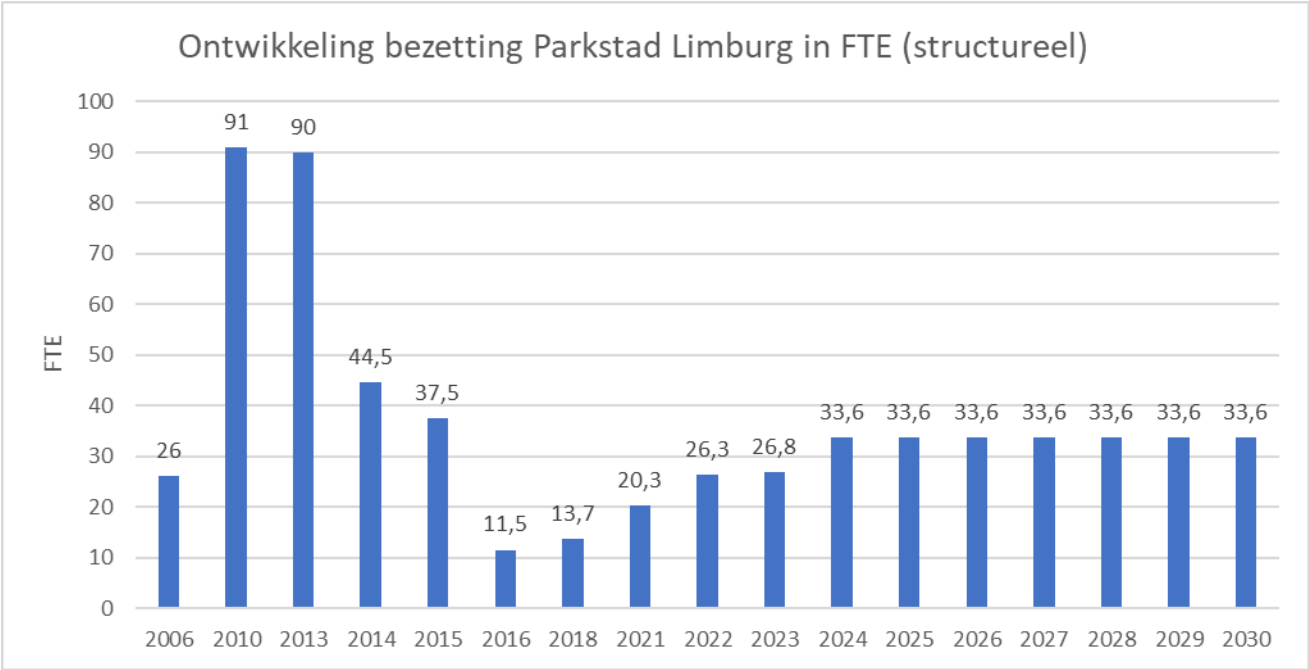
Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2034	2035	2036	2037
Oorspronkelijke reguliere bijdrage gemeenten waarop de 5%-bijdrageverlaging toegepast moest worden	6.549	6.766	6.989	7.219
Bedrag 5%-bijdrageverlaging	328	339	350	361
Nieuwe reguliere bijdrage gemeenten met toepassing van de 5%-bijdrageverlaging	6.221	6.427	6.639	6.858

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2038	2039	2040	2041
Oorspronkelijke reguliere bijdrage gemeenten waarop de 5%-bijdrageverlaging toegepast moest worden	7.457	7.704	7.957	8.220
Bedrag 5%-bijdrageverlaging	373	386	398	411
Nieuwe reguliere bijdrage gemeenten met toepassing van de 5%-bijdrageverlaging	7.084	7.318	7.559	7.809

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2042
Oorspronkelijke reguliere bijdrage gemeenten waarop de 5%-bijdrageverlaging toegepast moest worden	8.491
Bedrag 5%-bijdrageverlaging	425
Nieuwe reguliere bijdrage gemeenten met toepassing van de 5%-bijdrageverlaging	8.066

Omvang van het Bureau

Tabel: Ontwikkeling bezetting Parkstad Limburg in fte (structureel)



Van 2010 tot en met 2013 maakten de GBRD en BAG/GEO onderdeel uit van de Parkstad Limburg formatie. Vanaf 2014 alleen nog BAG/GEO. Vanaf 2016 bestaat de bezetting enkel uit Parkstad Limburg. Sinds dat jaar is de bezetting gestaag gegroeid als gevolg van het toegenomen werkpakket. Zoals bovenstaande tabel toont, is voor de komende jaren geen (verdere) groei van de bezetting voorzien. Er is bij de Begroting 2027 en de bijbehorende meerjarenraming 2028-2030 dan ook sprake van een constante personele bezetting van 33,6 FTE.

Parkstadbegroting financieel en uitgangspunten

Tabel: Parkstadbegroting financieel: in € 1 miljoen.



Uitgangspunten Parkstadbegroting:

1. Voor de uitvoering van de kerntaken is werkbudget beschikbaar. In deze kadernota is een lichte inflatiecorrectie van € 12.000 opgenomen ten opzichte van het werkbudget van 2026 om de inflatie enigszins te compenseren.
2. In de begroting is een bedrag van € 40.000 per jaar voor lobby inzake subsidieverwerving opgenomen.
3. Vanaf september 2022 ontvangt SPL rente op het uitstaande saldo bij schatkistbankieren. Deze rente bedraagt per 30-09-2025 1,92%. De verwachting is dat de rente in de loop der komende jaren zal stabiliseren. In het artikel "ECB visie aangepast" van het Economisch Bureau van ABN AMRO Bank d.d. 1 september 2025 spreekt Jan-Paul van de Kerke – Senior Econoom de verwachting uit dat "de renteverla-gingscyclus van de ECB reeds ten einde is". In de financiële verordening is vastgelegd dat 90% van die rentebaten verband houden met overschotten op programmagelden. Dat deel van de rentebaten wordt toegevoegd aan de programmagelden. Deze bedragen zijn in de tabel "Samenvatting financieel beeld 2027-2030" opgenomen op de regel "Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten". Het resterende deel van de rentebaten van 10% wordt (transparant) in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdragen.
4. De langlopende verplichting Buitenring van structureel € 200.000 (verlaagd van € 400.000 naar € 200.000) per jaar maakt deel uit van de begroting. Deze verplichting loopt door tot en met 2034. In lijn met de "Notitie materiële vaste activa 2017" van de Commissie BBV wordt dit bedrag in vier afzonderlijke posten in de begroting opgenomen: de afschrijving van de buitenring, de financieringskosten buitenring, een storting in de reserve ringwegen en een onttrekking aan de reserve ringwegen. De reserve is in 2034 hoog genoeg om de toekomstige afschrijvingen te dekken.
5. Het Regiobureau is belast met de voorbereiding en uitvoering van de kerntaken. Voor de uitvoering van kerntaken beschikt het Regiobureau in 2027 en daaropvolgende jaren over een vaste bezetting van 33,6 fte.
6. In 2023 is het functiewaarderingstraject (HR 21) afgerond en goedgekeurd door het AB.
   Dit heeft voor verschillende functies geleid tot een opwaardering. De ingroei (tot en met 2027) van de betreffende functiehouders naar het maximum van hun nieuwe functieschaal is opgenomen in de personeelskosten.
7. Voor personele capaciteit die nodig is voor de uitvoering van projecten met een tijdelijke (co)financiering wordt (beperkt) gebruik gemaakt flexibele contracten.
8. Bij de materiële kosten is in 2027 een bezuinigingstaakstelling van € 12.000 opgenomen en vindt zodoende geen prijsindexering plaats.
9. De actuele prognose van de loonkosten formatie in de Begroting 2027 is ongewijzigd ten opzichte van de prognose van de loonkosten formatie in de jaarschijf 2027 van de meerjarenbegroting 2027-2029 zoals vorig jaar opgenomen bij de Begroting 2026.
10. In lijn met het advies van het ambtelijk overleg en de nieuwe financiële verordening was oorspronkelijk vanaf (de Begroting) 2025 een post onvoorzien opgenomen van € 50.000. Een structurele verlaging van de post onvoorzien tot € 1.000 met ingang van (de Begroting) 2026 (gelet op de structurele 5%-gemeentelijke bijdrageverlaging vanaf (de Begroting) 2026 werd als een noodzakelijke keuze beschouwd.
11. Parkstad heeft een sluitende begroting.
    De bijdragen van de gemeenten daarin zijn in de basis opgebouwd uit twee delen; deze zijn voor 2027:
    a. - een regulier bedrag van € 4.962.000 voor de kerntaken, de verplichting buitenring en de bedrijfsvoering;
       - aangevuld door de bijdrage van de Gemeente Heerlen naar aanleiding van de taken discussie ad € 467.000;
       - aangevuld door 10% van de rentebaten die via een korting op de bijdrage wordt doorgegeven aan de gemeenten, hetgeen in 2027 overeenkomt met een bedrag van € 28.000.
       - aangevuld door de bijdragen van de deelnemende gemeenten aan water en klimaatadaptatie en de uitbreiding van duurzaamheid ad € 397.000; de bijdrage voor de uitbreiding van duurzaamheid wordt gelijkelijk verdeeld tussen de gemeenten en de RES. Beiden € 145.000 voor 2027; de financiering van water komt via de overname van het budget van SWPL. Er is dus geen sprake van een verhoging van de gemeentelijke uitgaven, maar in plaats van dat deze bijdragen naar de gemeente Beekdaelen worden overgeboekt, worden de gemeentelijke bijdragen nu overgeboekt naar Parkstad (€ 252.000 voor 2027).
    b. voor Regionale Initiatieven. De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de uitbetaling daarvan via Stadsregio Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Routebureau, Vestigingenregister, Visit Zuid-

Limburg (voormalige VVV) en het Starterscentrum. Stadsregio Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert deze gebundeld door naar de gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme. In de begroting 2027 worden op basis van de vigerende afspraken ramingen opgenomen. De daadwerkelijk gefactureerde bedragen zullen aan de gemeenten worden doorberekend.

Samenvatting financieel beeld 2027-2030

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Initiële begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Werkbudget kernactiviteiten	819	831	846	860	874
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten (90% rentebaten)	469	252	72	72	72
Afschrijvingen buitenring	264	264	264	264	264
Financieringskosten buitenring	55	42	27	12	0
Loonkosten formatie	4.165	4.375	4.545	4.727	4.892
Onvoorzien	1	1	1	1	1
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	554	552	552	552	586
Afschrijvingskosten verbouwing	7	7	7	7	0
Totaal materiële kosten bedrijfsvoering	*561*	*559*	*559*	*559*	*586*
Totaal lasten	**6.374**	**6.364**	**6.354**	**6.535**	**6.729**
Bijdragen regulier deelnemende gemeenten	4.752	4.962	5.129	5.289	5.464
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	450	467	485	502	519
10% rentebaten	52	28	8	8	8
Bijdrage uitbreiding duurzaamheid	140	145	151	157	163
Bijdrage gemeenten water en klimaatadaptatie	245	252	260	268	276
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	*5.639*	*5.854*	*6.033*	*6.224*	*6.430*
Bijdrage RES	140	145	151	157	163
VAT Regiodeal					
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverstijgende samenwerking	0	0	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	pm	pm	pm	pm
90% Rentebaten	469	252	72	72	72
Totaal baten	**6.248**	**6.251**	**6.256**	**6.453**	**6.665**
Exploitatieresultaat	**-126**	**-113**	**-98**	**-82**	**-64**
Stortingen in reserves:					
Reserve Ringwegen	66	83	102	123	142
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	186	189	193	199	206
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	0
Organisatie Op Orde					
Frictiereserve/resultaatbestemming 2023	0	0	0	0	0
Begrotingsresultaat	1	0	0	1	0

Verdeling van middelen (via balans)	**2.026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Regionale initiatieven	1.200	1.215	1.247	1.254	1.293
Bijdragen regionale initiatieven	1.200	1.215	1.247	1.254	1.293
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3. Programma Kerntaken

De regionale samenwerking verloopt via twee sporen: de kernsamenwerking waar elke gemeente aan meedoet en de flexibele samenwerking (flexibele schil). Hiermee wordt uiting gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de coalition of willing. Dit leidt tot een kernagenda en een keuze agenda.

De Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg is een regeling tussen colleges van burgemeester en wethouders.

Naast het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur fungeren binnen Parkstad Bestuurscommissies, bestaande uit portefeuillehouders. De Bestuurscommissies hebben het bestuurlijk primaat en de budgetverantwoordelijkheid binnen de door het Algemeen Bestuur toebedeelde taken en budgetten.

De betrokkenheid van de gemeenteraden en colleges krijgt gestalte via Regionale Raadsinformatiebijeenkomsten en College-Regiodagen.

De regionale samenwerking wordt ondersteund door het Regiobureau. Het Regiobureau faciliteert de inhoud en de processen van de Bestuurscommissies en de andere gremia en activiteiten rondom die samenwerking: het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur, de Regiodagen en informatiebijeenkomsten. Het uitgangspunt is een "mean and lean" bureau van een voldoende kaliber om te kunnen voldoen aan de eisen van onafhankelijke bestuurlijke ondersteuning, strategische programmabewaking en procesmanagement en –coördinatie.

Indeling programma in deelactiviteiten en deelbudgetten

Het programma Kerntaken is onderverdeeld in 6 deelactiviteiten;

1. Activiteiten gerelateerd aan de Kernagenda die gedekt worden uit het werkbudget.
2. Regionale initiatieven.
3. Cofinanciering van kernactiviteiten en fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies, zoals de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds dan wel 90% rentebaten
4. Kernformatie.
5. Financieringskosten en afschrijvingskosten Buitenring.

Het bijbehorend financieel beeld is weergegeven in onderstaand overzicht.

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Initiële begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Werkbudget kernactiviteiten	819	832	846	860	874
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten (90% rentebaten)	469	252	72	72	72
Afschrijvingen buitenring	264	264	264	264	264
Financieringskosten buitenring	55	42	27	12	0
Loonkosten formatie	2.664	2.789	2.907	3.023	3.129
Totale lasten Kerntaken	**4.311**	**4.228**	**4.156**	**4.271**	**4.379**
90% Rentebaten	469	252	72	72	72
Totaal baten	**469**	**252**	**72**	**72**	**72**
Totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-3.842**	**-3.976**	**-4.084**	**-4.199**	**-4.307**
Stortingen in reserves:					
Reserve Ringwegen	66	83	102	123	142
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	186	189	193	199	206
Reseve werkbudget Algemeen Besuur	0	0	0	0	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Frictiereserve	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves kerntaken	-120	-106	-91	-76	-64
Gerealiseerd resultaat Kerntaken	-3.722	-3.870	-3.993	-4.123	-4.243

Verdeling van middelen (via balans)	**2.026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Regionale initiatieven	1.200	1.205	1.227	1.227	1.256
Bijdragen regionale initiatieven	1.200	1.205	1.227	1.227	1.256
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Werkbudget kernactiviteiten

Voor de uitvoering van de kernthema's is in de begroting 2027 een werkbudget opgenomen van € 832.000. Dit werkbudget bestaat feitelijk uit twee delen.
Enerzijds betreft dit een bedrag van € 757.000 dat sinds 2025 jaarlijks wordt geïndexeerd.
Anderzijds is besloten is om het thema water toe te voegen aan het takenpakket van de stadsregio en onder te brengen bij de BC RuMo en het thema klimaat adaptatie over te hevelen van de BC Duurzaamheid naar de BC RuMo. Voor de gemeenten gebeurt dit budget neutraal omdat het budget wordt overgenomen van het SWPL. Onderdeel van het overgehevelde budget is een werkbudget. Voor 2027 bedraagt dit € 75.000.

Van het bedrag van € 757.000 is € 20.000 geoormerkt voor de contributie van AG Charlemagne.
Het werkbudget is bedoeld ter dekking van activiteiten: voorbereidingskosten van beleid en programmering, monitoring, ondersteuning, instrumentontwikkeling et cetera, passend binnen de Kernagenda. De activiteiten zijn zowel inhoudelijk als proces ondersteunend van aard. In de begroting is het werkbudget een ongesplitst bedrag. Op basis van het jaarplan 2027 zal het Algemeen Bestuur dit werkbudget (groot zijnde € 737.000 = € 832.000 minus € 20.000 bijdrage AG Charlemagne en minus € 75.000 overgeheveld van 'water/SWPL') verdelen over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur. Bij de verdeling wordt rekening gehouden met de plannen die de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur aandragen in het kader van het jaarplan 2027.

Regionale initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de uitbetaling daarvan via Stadsregio Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Routebureau, Vestigingenregister, Visit Zuid-Limburg (voormalige VVV) en het Starterscentrum. Stadsregio Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert deze gebundeld door naar de gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme. In de begroting 2027 worden op basis van de vigerende afspraken ramingen opgenomen. De daadwerkelijk gefactureerde bedragen zullen aan de gemeenten worden doorberekend.

Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten en fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies

Deze post bestaat in deze begroting uit twee delen:

- In een aantal gevallen blijkt het mogelijk te zijn (en Parkstad zoekt daar actief naar) om voor projecten/activiteiten van de kernagenda cofinanciering te verkrijgen. Ook wordt gezocht naar fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten verloopt via deze post. Indien middelen beschikbaar komen worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door deze wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn en staat op deze regel daarom normaliter de tekst "P.M.".
- Sinds 2022 krijgt SPL, na een periode van zeven jaar, weer rente op de rekening van het schatkistbankieren. In de financiële verordening is vastgelegd dat "90% van die rentebaten verband houden met overschotten op programmagelden. Dat deel van de rentebaten wordt toegevoegd aan de programmagelden." Deze bedragen zijn opgenomen op de regel "Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten".

Kernformatie

Totaal kernformatie	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
FTE kernformatie programma's	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
FTE kernformatie overhead	13,60	13,60	13,60	13,60	13,60
FTE kernformatie	33,60	33,60	33,60	33,60	33,60

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	2.664	2.798	2.907	3.023	3.129
Loonkosten kernformatie overhead	1.501	1.577	1.638	1.704	1.763
Totaal	4.165	4.375	4.545	4.727	4.892

De kernformatie bestaat per 1 januari 2027 uit 33,6 fte. Dit is gelijk aan de begroting van 2026.

In lijn met de BBV is de totale formatie van Parkstad gesplitst in een programmadeel en een overheaddeel (zie hoofdstuk bedrijfsvoering).

In de berekening van de loonkosten blijft voor 2027 de oorspronkelijk geraamde loonkostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie gehandhaafd c.q. ongewijzigd ten opzichte van de Begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029.

Financiering en afschrijving Buitenring
Deze lasten hebben betrekking op de afschrijvingen en rentekosten van de lening voor het aandeel van Parkstad in de financiering van de Buitenring.
Het bedrag van € 7,2 miljoen wordt afgeschreven in lijn met de afschrijvingstermijnen van de Provincie. Het asfaltgedeelte wordt afgeschreven in 15 jaar en het funderingsgedeelte in 40 jaar. De afschrijving is gestart in het jaar na ingebruikname van de Buitenring; 2020. De afschrijvingskosten zijn € 264.000 per jaar. De rentekosten, als onderdeel van de annuïteit, bedragen in 2027 € 42.000.

Aan de reserve Ringwegen wordt, conform BBV, naar rato van de verhouding reserve/vast actief in 2027 een bedrag van € 189.000 onttrokken. In de reserve Ringwegen wordt in 2027 een bedrag van € 83.000 gestort. Gelet op de bijdragen van de Parkstad gemeenten (€ 200.000 per jaar vanaf 2026) is in 2034 de reserve voldoende groot om de resterende afschrijvingslasten te dekken. De bijdrage van de gemeenten voor de Buitenring is in het verleden gekort op het werkbudget.

Investeringsreserve verbouwing
Voor 2027 zal € 7.000 onttrokken worden voor de afschrijvingskosten van de verbouwing van de tweede en derde verdieping van het kantoorgebouw.

4. *Programma Flexibele Schil*

Naast thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil, waarbij partijen elkaar kunnen vinden via de coalition of willing.

Administratieve ontzorging zonnepanelen.
Dit betreft de administratieve eenheid die centraal bij Parkstad is georganiseerd voor de contractafwikkeling en de BTW teruggaaf voor de deelnemers. De beschikbaar gestelde middelen en de toevoeging aan de projectbudgetten worden via tussentijdse begrotingswijzigingen opgenomen in de begroting.

Programma Flexibele schil (* € 1.000)	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Administratie zonnepanelen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totale lasten Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
Bijdragen gemeenten aan administratie zonnepanelen	p.m.	p.m.	Pm	p.m.	p.m.
Totale baten Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
Stortingen in reserves					
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Onttrekkingen aan reserves					
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**	**p.m.**

5. Algemene Dekkingsmiddelen

Gemeentelijke bijdragen kerntaken

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg - plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering, nadat eerst de extra bijdrage voor de takendiscussie en het "Bod Heerlen" is verrekend. Voor de begroting 2027 is de Algemene Uitkering 2023 als basis gehanteerd.

Detail overzicht per gemeente

Onderstaand is de reguliere bijdrage (inclusief de structurele 5% bijdrageverlaging vanaf 2026) van de gemeenten opgenomen:

Gemeente	Verdeelsleutel 2027		Meerjarenraming 2027-2030 (* € 1.000)			
	AU 2023 Basis	Aandeel gemeente	2027	2028	2029	2030
Beekdaelen	49.206	10,29%	541	558	577	597
Brunssum	50.617	10,59%	550	568	587	605
Heerlen	190.831	39,92%	1.845	1.904	1.965	2.027
Kerkrade	89.652	18,75%	967	1.005	1.032	1.066
Landgraaf	64.184	13,43%	695	718	742	766
Simpelveld	15.864	3,32%	172	178	183	190
Voerendaal	17.674	3,70%	192	198	205	212
Totaal	**478.028**	**100,00%**	**4.962**	**5.129**	**5.289**	**5.464**
Bod Heerlen			**467**	**485**	**502**	**519**
Totaal			**5.429**	**5.614**	**5.791**	**5.983**

De onderverdeling per gemeente per jaar is als volgt:

Gemeente	Verdeelsleutel 2027		Bijdrage 2027 (* € 1.000)		
	AU 2023 Basis	Aandeel gemeente	2027 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2027 na bezuiniging
Beekdaelen	49.206	10,29%	569	28,47	540,85
Brunssum	50.617	10,59%	579	28,94	549,89
Heerlen	190.831	39,92%	1.942	97,08	1.844,51
Kerkrade	89.652	18,75%	1.018	50,92	967,46
Landgraaf	64.184	13,43%	732	36,59	695,24
Simpelveld	15.864	3,32%	181	9,04	171,85
Voerendaal	17.674	3,70%	202	10,11	192,05
Totaal	**478.028**	**100,00%**	**5.223**	**261**	**4.962**
Bod Heerlen			**467**		**467**
Totaal			**5.690**	**261**	**5.429**

Gemeente	Verdeelsleutel 2027		Bijdrage 2028 (* € 1.000)		
	AU 2023 Basis	Aandeel gemeente	2028 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2028 na bezuiniging
Beekdaelen	49.206	10,29%	588	29,39	558,39
Brunssum	50.617	10,59%	598	29,88	567,70
Heerlen	190.831	39,92%	2.005	100,23	1904,42
Kerkrade	89.652	18,75%	1.058	52,89	1004,85
Landgraaf	64.184	13,43%	756	37,79	718,00
Simpelveld	15.864	3,32%	187	9,35	177,71
Voerendaal	17.674	3,70%	208	10,40	197,65
Totaal	**478.028**	**100,00%**	**5.399**	**270**	**5.129**
Bod Heerlen			**485**		**485**
Totaal			**5.884**	**270**	**5.614**

Gemeente	Verdeelsleutel 2027		Bijdrage 2029 (* € 1.000)		
	AU 2023 Basis	Aandeel gemeente	2029 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2029 na bezuiniging
Beekdaelen	49.206	10,29%	607	30	576,98
Brunssum	50.617	10,59%	617	31	586,54
Heerlen	190.831	39,92%	2.068	103	1964,51
Kerkrade	89.652	18,75%	1.086	54	1031,86
Landgraaf	64.184	13,43%	781	39	741,56
Simpelveld	15.864	3,32%	193	10	183,29
Voerendaal	17.674	3,70%	216	11	204,85
Totaal	**478.028**	**100,00%**	**5.567**	**278**	**5.289**
Bod Heerlen			**502**		**502**
Totaal			**6.069**	**278**	**5.791**

Gemeente	Verdeelsleutel 2027		Bijdrage 2030 (* € 1.000)		
	AU 2023 Basis	Aandeel gemeente	2030 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2030 na bezuiniging
Beekdaelen	49.206	10,29%	629	31	597,36
Brunssum	50.617	10,59%	638	33	605,23
Heerlen	190.831	39,92%	2.134	107	2027,42
Kerkrade	89.652	18,75%	1.122	56	1065,72
Landgraaf	64.184	13,43%	807	40	766,18
Simpelveld	15.864	3,32%	200	10	190,09
Voerendaal	17.674	3,70%	224	11	212,35
Totaal	**478.028**	**100,00%**	**5.753**	**289**	**5.464**
Bod Heerlen			**519**		**519**
Totaal			**6.272**	**289**	**5.983**

Totaal overzicht
De algemene dekkingsmiddelen (is reguliere bijdrage plus bod Heerlen) zien er samengevat als volgt uit:

Algemene Dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Totale lasten	0	0	0	0	0
Bijdragen deelnemende gemeenten	5.202	5.429	5.614	5.791	5.983
Totale baten	5.202	5.429	5.614	5.791	5.983
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkingsmiddelen	5.202	5.429	5.614	5.791	5.983
Stortingen in reserves Onttrekkingen aan reserves					
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	5.202	5.429	5.614	5.791	5.983

Overhead en Bedrijfsvoering

In dit onderdeel worden de kosten verantwoord van de personele overhead en de kosten voor de bedrijfsvoering, bestaande uit de materiële kosten voor huisvesting, ICT, facilitaire zaken, financiën en personele zaken.

Overhead
In de nota van toelichting bij het besluit van 6 maart 2017 inzake de wijziging van de BBV wordt uiteengezet welke kosten worden gerekend tot de overhead:

- Financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie
- Personeelszaken en organisatie
- Inkoop
- Interne en externe communicatie
- Juridische zaken
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Informatievoorziening en automatisering
- Facilitaire zaken en huisvesting
- Documentaire informatievoorziening
- Managementondersteuning primair proces

Personele overhead
De formatie van het onderdeel overhead bestaat in 2026 uit 13,6 fte.

In de begroting 2027 is een bedrag aan loonkosten formatie overhead opgenomen van € 1.577.000.

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	2.664	2.798	2.907	3.023	3.129
Loonkosten kernformatie overhead	1.501	1.577	1.638	1.704	1.763
Totaal	4.165	4.375	4.545	4.727	4.892

Totaal kernformatie	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
FTE kernformatie programma's	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
FTE kernformatie overhead	13,60	13,60	13,60	13,60	13,60
FTE kernformatie	33,60	33,60	33,60	33,60	33,60

Indexering loonkosten
In de berekening van de loonkosten blijft voor 2027 de oorspronkelijk geraamde loonkostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie gehandhaafd c.q. ongewijzigd ten opzichte van de Begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029.

Bedrijfsvoering

Materiële kosten bedrijfsvoering (bedragen * € 1.000)	Begroting 2026 x € 1.000	Begroting 2027 x € 1.000	Begroting 2028 x € 1.000	Begroting 2029 x € 1.000	Begroting 2030 x € 1.000
Basis materiële kosten bedrijfsvoering begroting	554	552	552	552	586
Afschrijvingskosten verbouwing	7	7	7	7	0
Totaal budget materiële kosten Bedrijfsvoering begroting	561	559	559	559	586

Voor het onderdeel personele overhead en bedrijfsvoering ziet de totale raming er als volgt uit (bedragen x € 1.000):

Overhead (Bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Exploitatielasten					
Kosten formatie	1.501	1.577	1.638	1.704	1.763
Bedrijfsvoering	561	559	559	559	586
Totale lasten Overhead	2.062	2.136	2.197	2.263	2.349
Totale baten Overhead	0	0	0	0	0
Totaalsaldo van baten en lasten Overhead	- 2.062	- 2.136	- 2.197	- 2.263	- 2.349
Stortingen in reserves:					
Onttrekkingen aan reserves:					
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	0
Frictiereserve	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserve Overhead	7	7	7	7	0
Gerealiseerd resultaat Overhead	- 2.055	-2.129	- 2.190	- 2.256	- 2.349

6. *Bedrag heffing vennootschapsbelasting*

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Stadsregio Parkstad Limburg niet VPB-plichtig is. Dit is bevestigd door de Belastingdienst.

7. Onvoorzien

Voor de begroting in zijn geheel is vanaf 2026 en zodoende eveneens voor 2027 een post voor onvoorziene uitgaven begroot van € 1.000.

Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve ad € 115.000 als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Als het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

8. Mutatie reserves & voorzieningen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de beleidsintenties van de reserves en de omvang van de reserves.

Mutatie reserves (bedragen * € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Stortingen in reserves kerntaken:					
- Reserve Ringwegen	66	83	102	123	142
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Totale stortingen	**66**	**83**	**102**	**123**	**142**
Onttrekkingen aan reserves					
- Reserve Ringwegen	186	189	193	199	206
- Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
- Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	0
- Organisatie Op Orde	0	0	0	0	0
- Frictiereserve	0	0	0	0	0
Totale onttrekkingen	**193**	**196**	**200**	**206**	**206**
Saldo van onttrekkingen en stortingen	**127**	**113**	**98**	**83**	**64**

In bijlage 2 zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2026 tot en met 2030 (bedragen x € 1.000).

Reserve Ringwegen

Deze reserve dient ter afdekking van de kapitaallasten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant "Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg" van 15 november 2005. Jaarlijks wordt vanaf 2026 € 0,2 miljoen bijdrage van de Parkstad gemeentes ontvangen voor de afschrijvingskosten (€ 264.000 per jaar) en de rentekosten van de daarvoor aangegane lening (€ 42.000 voor 2027). Het verschil tussen enerzijds de bijdragen van de Parkstad gemeenten en de onttrekking aan de reserve en anderzijds de afschrijvingskosten en rentelasten wordt per saldo aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2034. De reserve is daarmee in 2034 voldoende om de resterende afschrijvingslasten te dekken.

Frictiereserve

De stand van de reserve per ultimo 2026 is naar verwachting € 123.000. In 2027 is thans geen onttrekking begroot.

Reserve werkbudget Algemeen Bestuur

Bij het instellen van de reserve (12 oktober 2016) is besloten dat de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur kunnen worden toegevoegd aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur. Dit met als doel deze middelen in het daarop volgende jaar opnieuw te bestemmen voor programmadoeleinden.

Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies en Dagelijks Bestuur
De werkbudgetten van de Bestuurscommissies worden allen bestemd op basis van het jaarplan. Om aansluiting te vinden met de BBV worden vanuit de balans voor de projecten op basis van het realisatiebeginsel en matchingprincipe de baten en lasten naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de exploitatie. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve "Werkbudgetten Bestuurscommissies" c.q. Dagelijks Bestuur. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Grensoverstijgende samenwerking/Reserve Städte Region Aachen / EGTS
In 2025 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De hoogte van de reserve bedraagt eind 2025 € 7.668. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst, maar vooralsnog is een onttrekking niet begroot.

Meerjarige ontwikkeling reserves
De toename van de reservepositie na 2025 is vrijwel volledig toe te schrijven aan de netto toevoeging aan de reserve Ringwegen. De mutatie in de reserve werkbudgetten is als p.m. opgenomen.

Voorzieningen
In 2022 is een voorziening voor verlofsparen gevormd. Jaarlijks wordt deze geactualiseerd.

9. Paragrafen

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de verwachte ontwikkeling van het weerstandsvermogen en de voorgeschreven financiële kengetallen.

Op 17 december 2025 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met het geactualiseerde 'Beleid Weerstandsvermogen en risicobeheersing'. Deze beleidsnotitie vormt de basis voor de risicobeheersing.

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. De door beheersmaatregelen afgedekte risico's (via bijvoorbeeld voorzieningen of verzekeringen of andere maatregelen) hebben geen invloed op het weerstandsvermogen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele en structurele weerstandscapaciteit.
De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, stille reserves en incidentele begrotingsruimte. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte. Aangezien SPL geen stille reserves, geen incidentele begrotingsruimte en geen structurele begrotingsruimte heeft, bestaat de weerstandscapaciteit uit de algemene reserve en onvoorzien structureel.

De post onvoorzien structureel is jaarlijks op € 1.000 bepaald met ingang van Begroting(sjaar) 2026. Deze post wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven met een structureel karakter. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de post onvoorzien als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een structureel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Wanneer het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven met een incidenteel karakter. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Wanneer het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

De Stadsregio Parkstad Limburg houdt geen verder eigen vermogen aan als weerstandsvermogen voor niet-structurele financiële risico's, met het oog op de continuïteit van de organisatie en de taakvervulling. Dit risico wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat Stadsregio Parkstad Limburg slechts dient te beschikken over enige financiële ruimte om tussentijdse incidentele financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium. Dat ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequate risicobeheersing om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

Risicobeheersing handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

Onderstaande risico's worden thans onderkend:

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Cyberrisico	PM	PM	PM	Generiek werkt SPL in de cloud bij een externe leverancier die op basis van de genomen continuïteits-maatregelen voldoende maatregelen (o.a. certificering ISO 27001 en NEN 7510) heeft genomen. Daarnaast heeft SPL nog een aantal minder kritische applicaties bij andere leveranciers in de cloud.
Complexiteit van de projecten	0,5	50.000	25.000	De complexiteit van de projecten wordt groter. Denk aan het innovatieve project Inpondmakelaar waar gebruik wordt gemaakt van een revolverend fonds, het grensoverstijgende project Velocity en de toenemende SISA verantwoording voor specifieke uitkeringen zoals het Volkshuisvestingsfonds en Regio Deal II. Waar nodig wordt hiervoor specialistische kennis ingehuurd. Ook voor de interne organisatie heeft dat consequenties. Risico is dat hier additioneel 0,5 fte voor moet worden ingezet.
Ziekte	0,25	100.000	25.000	SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden. De kosten hiervan zijn hoger dan de ziekte-uitkering.
WW	0,25	100.000	25.000	SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is de wet van de grote getallen voor SPL niet van toepassing. Indien een medewerker langdurig in de WW gaat, is dat niet gedekt door de begroting
Onrechtmatige betaling van facturen	0,25	20.000	5.000	De kans op onrechtmatige betaling van facturen, waaronder het opzettelijk niet volgen van het inkoop en aanbestedingsbeleid om zelf onrechtmatig voordeel te verkrijgen', wordt als laag ingeschat. Zaken worden binnen SPL breed gedeeld en er zijn veel dwars-verbanden. Materiële onterechte betalingen zouden gelijk opvallen.

De totaal berekende omvang van de risico's bedraagt € 80.000. De weerstandscapaciteit bedraagt € 115.000. Dit leidt tot een weerstandsratio van nagenoeg/afgerond 1,4. SPL streeft in principe naar een minimale weerstandsratio van 1,0. Dit vooral door de risico's zoveel mogelijk te mitigeren. Zoals in bovenstaand relaas aangegeven worden de risico's uiteindelijk gedragen door de deelnemende gemeentes en wordt de genoemde weerstandsratio van 1,0 gehanteerd als minimale streefwaarde en niet als harde norm. In de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 is daarnaast vanaf de begroting 2026 een post onvoorzien structureel opgenomen van € 1.000 per jaar.

Financiële kengetallen

In de paragraaf weerstandsvermogen / reserves en voorzieningen en risicobeheersing dient een set van financiële kengetallen te worden opgenomen. Deze kengetallen zijn:

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Structurele exploitatieruimte;
4. Grondexploitatie (nvt bij SPL);
5. Belastingcapaciteit (nvt bij SPL).

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Stadsregio Parkstad Limburg niet aan de orde. De drie relevante kengetallen worden hieronder weergegeven op basis van de verwachte balansposities en de voorliggende begroting.

Kengetal	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030	Norm
Netto schuldquote	17,6%	11,9%	6,1%	0,0%	0,0%	<100%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	17,6%	11,9%	6,1%	0,0%	0,0%	<100%
Solvabiliteitsratio *	150,9%	155,5%	160,9%	167,0%	173,9%	>=20%
Structurele exploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	>=0

*Gecorrigeerd voor schatkistbankieren. Een groot deel van de kortlopende schulden betreft vooruit ontvangen projectgelden. Deze staan nog op de bankrekening van het schatkistbankieren.

Netto Schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Parkstad ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Dit kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden te delen door de jaarlijkse baten. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen. Bij SPL daalt de netto schuldquote de komende jaren als gevolg van de periodieke aflossing op de langlopende lening inzake deelname in de financiering van de Buitenring. Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat SPL geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin SPL in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. De solvabiliteitsratio van SPL neemt de komende jaren toe omdat de langlopende schuld periodiek wordt afgelost en de verwachting is dat er verder geen vreemd vermogen aangetrokken hoeft te worden.

Structurele exploitatie

Bij de structurele exploitatieruimte wordt het financiële resultaat gecorrigeerd voor incidentele baten, lasten of mutaties in de reserves. Dit geeft inzicht in de mate waarin de reguliere/ structurele baten de reguliere/ structurele lasten dekken. De structurele exploitatieruimte wordt uitgedrukt als een percentage van de omzet. De begroting van SPL is exact structureel en reëel in evenwicht.

9.2 Financiering

Voor de inrichting en uitvoering van de treasury functie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Onder de treasury functie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeheer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. Stadsregio Parkstad Limburg heeft de volgende instrumenten op het gebied van treasury, te weten het treasury statuut en de financieringsparagraaf in de begroting en het jaarverslag. In het treasurystatuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer. Vanaf eind 2013 is door het rijk het Schatkistbankieren ingevoerd, dat als wetswijziging in de wet FIDO is opgenomen. Met de gevolgen van het Schatkistbankieren dient rekening te worden gehouden bij financieringsvraagstukken van de lokale overheid.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximum bedrag waarmee de Stadsregio de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De norm bedraagt 8,2 % van het begrotingstotaal volgens de primaire begroting. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan reserves.

Berekening Kasgeldlimiet per kwartaal	Q1	Q2	Q3	Q4
Begrotingstotaal lasten	6.547	6.547	6.547	6.547
Toegestane kasgeldlimiet: 8.2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000	537	537	537	537
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	537	537	537	537
Totaal gemiddelde netto vermogen schuld	-92.171	-92.171	-92.171	-92.171
Ruimte (+) / overschrijding (-)	92.708	92.708	92.708	92.708

Gelet op de liquiditeitspositie van Parkstad zal geen beroep worden gedaan op kasgeldfinanciering.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beoogt het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. Een rentelast kan stijgen bij herfinanciering of renteherziening van een lening. In de periode van 2027 tot en met 2030 worden geen renteherziening of herfinanciering van lopende leningen dan wel nieuwe financieringen verwacht. SPL zal in 2027 en de daaropvolgende jaren de renterisiconorm dus niet overschrijden.
De vaste schuld van SPL heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring. De omvang van de lening is per 1-1-2027 € 1,097 miljoen en daalt in de periode tot ultimo 2030 tot nihil. De renterisiconorm wordt berekend over de vaste schuld.

Berekening Renterisiconorm (€m)	2026	2027	2028	2029	2030
Renteherzieningen (€m)	0	0	0	0	0
Herfinanciering	0	0	0	0	0
Totaal renterisico	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4
Ruimte onder renterisiconorm (norm minus risico)	**1,3**	**1,3**	**1,3**	**1,3**	**1,4**

Gelet op het feit dat geen sprake is van herfinanciering of renteherziening is de renterisiconorm voor Parkstad niet van belang.

Schatkistbankieren

SPL maakt verplicht gebruik van Schatkistbankieren. Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasurystatuut, bestaat uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren.
Alle liquide middelen worden dagelijks door de Schatkist afgeroomd. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Parkstad is als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 1.000.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet.

Rentebaten

Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding. In deze begroting is voor 2027 een rentebaat opgenomen van € 280.000. De verwachting in de markt (bron Financieel Dagblad) is dat de rente de jaren daarna verder daalt.

EMU-Saldo

Het EMU-saldo (rekeningsaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen, zodat op macro niveau het EMU saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de begroting 2027 is in het volgende overzicht berekend.

	EMU Saldo (bedragen x € 1,000)	2026	2027	2028	2029	2030
+1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	-126	-113	-98	-82	-64
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	0	0	0	0	0
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	0	0	0	0	0
-4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	0	0	0	0	0
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0	0
+6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	0	0	0	0	0
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0	0
-11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	**-126**	**-113**	**-98**	**-82**	**-64**

9.3 Openbaarheidsparagraaf

De Wet Open Overheid (WOO) vergroot voor iedereen de toegang tot overheidsinformatie, bevordert de actieve openbaarmaking, actualiseert de regels voor openheid en openbaarheid en heeft de verplichting om de informatiehuishouding van bestuursorganen op orde te brengen.

SPL heeft de optimalisatie van haar informatiehuishouding vastgelegd in het op 12 april 2023 door DB vastgestelde beleidsplan Beleid Informatiebeheer 2023 – 2026. Het doel is om het informatiebeheer in brede zin binnen SPL te digitaliseren, optimaliseren, transparanter te maken, om het bewustzijn van de omgang met informatie bij medewerkers te vergroten en in werkprocessen van SPL te verankeren.

De implementatie in 2024 van iBabs voor "digitaal vergaderen" en het vervolg van de in 2024 gestarte implementatie van Decos-JOIN en de integratie van iBabs met Decos-JOIN zal bijdragen aan de verbetering van de informatiehuishouding en zal het actief openbaar maken van documenten nog beter ondersteunen.

SPL zal het aantal document- en informatiecategorieën, dat actief openbaar dient te worden gemaakt in lijn met de gefaseerde invoering van verplichte actieve openbaarmaking doorvoeren. Zo zijn per 1 november 2024 de 5 verplichte informatiecategorieën openbaar gemaakt via onze website en geüpload in de zogenaamde WOO-index.

Vanaf 2026 maakt SPL gebruik van het via VNG/Koop/Plooi tot stand gekomen zogenaamde handmatig aanlever loket (HAL). Dit is een publicatieplatform voor (actief) openbaar maken van documenten voor (kleinere) overheidsorganisaties die jaarlijks maximaal zo'n 200 documenten openbaar moeten maken.

10. Geconsolideerde begroting

10.1 Vermoedelijke geconsolideerde balans

Activa	31/12/2025	31/12/2026	31/01/2027	31/12/2028	31/12/2029	31/12/2030
Bedragen x € 1.000,-						
Vaste Activa	**5.647**	**5.375**	**5.104**	**4.833**	**4.562**	**4.298**
Immateriële Vaste activa	**5.619**	**5.354**	**5.090**	**4.826**	**4.562**	**4.298**
Bijdragen aan activa eigendom van derden	5.619	5.354	5.090	4.826	4.562	4.298
Materiële Vaste activa	**28**	**21**	**14**	**7**	**0**	**0**
Investeringen met een economisch nut	28	21	14	7	0	0
Vlottende Activa	**93.567**	**93.375**	**93.182**	**92.990**	**92.797**	**92.997**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**92.843**	**92.651**	**92.458**	**92.266**	**92.073**	**92.273**
Vorderingen op openbare lichamen	478	478	478	478	478	478
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	92.361	92.169	91.976	91.784	91.591	91.791
Overige vorderingen	4	4	4	4	4	4
Liquide middelen	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**
Kassaldi	0	0	0	0	0	0
Banksaldi	2	2	2	2	2	2
Overlopende activa	**722**	**722**	**722**	**722**	**722**	**722**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:	0	0	0	0	0	0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	17	17	17	17	17	17
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	705	705	705	705	705	705
Totaal Activa	**99.214**	**98.750**	**98.286**	**97.823**	**97.359**	**97.295**

Passiva	31/12/2025	31/12/2026	31/01/2027	31/12/2028	31/12/2029	31/12/2030
Bedragen x € 1.000,-						
Vaste Passiva	**11.617**	**11.153**	**10.689**	**10.226**	**9.762**	**9.698**
Eigen vermogen	**10.055**	**9.928**	**9.815**	**9.717**	**9.634**	**9.570**
Algemene Reserve	115	115	115	115	115	115
Bestemmingsreserves	9.940	9.813	9.700	9.602	9.519	9.455
Gerealiseerde resultaat	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	**128**	**128**	**128**	**128**	**128**	**128**
Voorziening verlofsparen	128	128	128	128	128	128
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**1.434**	**1.097**	**746**	**381**	**0**	**0**
Onderhandse leningen van:						
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.434	1.097	746	381	0	0
Vlottende Passiva	**87.597**	**87.597**	**87.597**	**87.597**	**87.597**	**87.597**
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**476**	**476**	**476**	**476**	***476***	***476***
Banksaldi	0	0	0	0	0	0
Overige schulden	476	476	476	476	476	476
Overlopende Passiva	**87.121**	**87.121**	**87.121**	**87.121**	**87.121**	**87.121**
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	110	110	110	110	110	110
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:						
- Europese Overheidslichamen	15	15	15	15	15	15
- Het Rijk	612	612	612	612	612	612
- Overige Nederlandse overheidslichamen	695	695	695	695	695	695
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	85.689	85.689	85.689	85.689	85.689	85.689
Totaal Passiva	**99.214**	**98.750**	**98.286**	**97.823**	**97.359**	**97.295**

10.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening

De programma's en onderdelen bij elkaar opgeteld geeft de geconsolideerde begroting 2027 en de meerjarenramingen voor 2028-2030. De geconsolideerde begroting 2026 is het budgetniveau dat het Algemeen Bestuur vaststelt bij de vaststelling van de begroting 2027.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten programma's					
Programma kerntaken	4.311	4.228	4.156	4.271	4.379
Programma flexibele schil	pm	pm	pm	pm	pm
Totale lasten programma's	**4.311**	**4.228**	**4.156**	**4.271**	**4.379**
Baten programma's					
Programma kerntaken	469	252	72	72	72
Programma flexibele schil	pm	pm	pm	pm	pm
Totale baten programma's	**469**	**252**	**72**	**72**	**72**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten op de programma's	**-3.842**	**-3.976**	**-4.084**	**-4.199**	**-4.307**
Lasten divers:					
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0
Overhead	2.062	2.136	2.197	2.263	2.349
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien	1	1	1	1	1
Totale lasten divers	**2.063**	**2.137**	**2.198**	**2.264**	**2.350**
Baten divers:					
Algemene dekkingsmiddelen	5.202	5.429	5.614	5.791	5.983
10% rentebaten	52	28	8	8	8
Bijdrage uitbreiding duurzaamheid	140	145	151	157	163
Bijdrage gemeenten water en klimaatadaptatie	245	252	260	268	276
Bijdrage RES	140	145	151	157	163
VAT Regiodeal	0	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0
Totale baten divers	**5.779**	**5.999**	**6.184**	**6.381**	**6.593**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten divers	**3.716**	**3.862**	**3.986**	**4.117**	**4.243**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**-126**	**-113**	**-98**	**-82**	**-64**
Stortingen in reserves kerntaken:					
Reserve Ringwegen	66	83	102	123	142
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Totale storting in de reserves (last)	**66**	**83**	**102**	**123**	**142**
Onttrekkingen aan reserves kerntaken:					
Reserve Ringwegen	186	189	193	199	206
Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	0	0	0	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Frictiereserve	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves overhead:					
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	0
Organisatie Op Orde	0	0	0	0	0
Frictiereserve	0	0	0	0	0
Totale onttrekking aan de reserves (baten)	**193**	**196**	**200**	**206**	**206**
Saldo mutaties reserves	**127**	**113**	**98**	**83**	**64**
Gerealiseerde resultaat	**1**	**0**	**0**	**1**	**0**

10.3 Overzicht incidentele baten en lasten

De begroting van SPL is structureel in evenwicht.

Presentatie structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	B2026	2027	2028	2029	2030
Saldo baten en lasten	-126	-113	-98	-82	-64
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	127	113	98	83	64
Begrotingssaldo	1	0	0	1	0
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	0	0	0	0	0
Structureel begrotingssaldo	1	0	0	1	0

De commissie BBV heeft in 2018 de "Notitie structurele en incidentele baten en lasten' gepubliceerd.
De toezichthouders van de twaalf provincies hebben de notitie van de Commissie BBV verder verduidelijkt door de handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten' in het derde kwartaal van 2021 te publiceren. Deze handreiking geldt ook voor GR-en onder toezicht van Gedeputeerde Staten. De commissie BBV heeft recentelijk d.d. 1 december 2025 de "Notitie structurele en incidentele baten en lasten 2025' gepubliceerd.

In het algemeen geldt dat een GR structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Deze uitzonderingen moeten inzichtelijk gemaakt worden in het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten. Voor elke post is een toelichting vereist.

De extra baten en lasten die samenhangen met de realisatie van projecten - niet zijnde werkbudget ontvangen door de Parkstad gemeenten - zijn dus incidenteel van aard. Dit betreft een belangrijk deel van het activiteitenniveau van Parkstad. Indien extra middelen beschikbaar komen, worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij de bestuursrapportage of bij de slotwijziging) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn.

Overzicht incidentele lasten en baten (bedragen x € 1.000)	B2026	2027	2028	2029	2030
Incidentele baten	0	0	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0	0	0
Totaal overzicht incidentele lasten en baten	0	0	0	0	0

SPL maakt gebruik van twee bestemmingsreserve ter dekking van kapitaalslasten die uit de activering van de investering voor de Ringwegen en de verbouwing van de tweede verdieping voorkomen. Onttrekkingen hieraan mogen, mits aan de voorwaarden voldaan, als structureel worden aangemerkt in onderstaand overzicht van structurele reservemutaties.

Overzicht structurele reservemutaties	B2026	2027	2028	2029	2030
Reserve Ringwegen	66	83	102	123	142
Investeringsreserve verbouwing					
Totaal stortingen	66	83	102	123	142
Reserve Ringwegen	186	189	193	199	206
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	
Totaal onttrekkingen	193	196	200	206	206
Totaal reservemutaties	-127	-113	-98	-83	-64

11. Besluit inzake vaststelling begroting

Het Algemeen Bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg in samenhang met de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeentewet;

besluit:

De begroting 2027 en de meerjarenramingen 2028-2030 van de Stadsregio Parkstad Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 8 juli 2026.

E. Reiding
directeur/secretaris

drs. R. Wever
voorzitter.

Bijlage 1 Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2026-2030

In onderstaande tabel zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2026 tot en met 2030 (bedragen x € 1.000) voor resultaatbepaling en -bestemming 2025.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2025	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2026
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115					115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Investeringsreserve verbouwing	28		7			21
Egalisatie frictiekosten Parkstad	123					123
Ringwegen	3.952	66			186	3.832
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	3.002					3.002
Werkbudget BC SES	54					54
Werkbudget GROS	162					162
Werkbudget BC Duurzaamheid	468					468
Werkbudget BC RuMo	588					588
Werkbudget BC W en H	997					997
Werkbudget BC E en T	478					478
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	65					65
Totaal bestemmingsreserves	**9.940**	**66**	**7**	**0**	**186**	**9.813**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**10.055**	**66**	**7**	**-**	**186**	**9.928**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2026	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2027
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115					115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Investeringsreserve verbouwing	21		7			14
Egalisatie frictiekosten Parkstad	123					123
Ringwegen	3.832	83			189	3.726
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	3.002					3.002
Werkbudget BC SES	54					54
Werkbudget GROS	162					162
Werkbudget BC Duurzaamheid	468					468
Werkbudget BC RuMo	588					588
Werkbudget BC W en H	997					997
Werkbudget BC E en T	478					478
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	65					65
Totaal bestemmingsreserves	**9.813**	**83**	**7**	**0**	**189**	**9.700**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**9.928**	**83**	**7**	**-**	**189**	**9.815**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2027	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2028
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115					115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Investeringsreserve verbouwing	14		7			7
Egalisatie frictiekosten Parkstad	123					123
Ringwegen	3.726	102			193	3.635
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	3.002					3.002
Werkbudget BC SES	54					54
Werkbudget GROS	162					162
Werkbudget BC Duurzaamheid	468					468
Werkbudget BC RuMo	588					588
Werkbudget BC W en H	997					997
Werkbudget BC E en T	478					478
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	65					65
Totaal bestemmingsreserves	**9.700**	**102**	**7**	**0**	**193**	**9.602**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**9.815**	**102**	**7**	**-**	**193**	**9.717**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2028	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2029
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115					115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Investeringsreserve verbouwing	7		7			0
Egalisatie frictiekosten Parkstad	123					123
Ringwegen	3.635	123			199	3.559
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	3.002					3.002
Werkbudget BC SES	54					54
Werkbudget GROS	162					162
Werkbudget BC Duurzaamheid	468					468
Werkbudget BC RuMo	588					588
Werkbudget BC W en H	997					997
Werkbudget BC E en T	478					478
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	65					65
Totaal bestemmingsreserves	**9.602**	**123**	**7**	**0**	**199**	**9.519**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**9.717**	**123**	**7**	**-**	**199**	**9.634**

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2029	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2030
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115					115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Investeringsreserve verbouwing	0					0
Egalisatie frictiekosten Parkstad	123					123
Ringwegen	3.559	142			206	3.495
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	3.002					3.002
Werkbudget BC SES	54					54
Werkbudget GROS	162					162
Werkbudget BC Duurzaamheid	468					468
Werkbudget BC RuMo	588					588
Werkbudget BC W en H	997					997
Werkbudget BC E en T	478					478
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	65					65
Totaal bestemmingsreserves	**9.519**	**142**	**0**	**0**	**206**	**9.455**
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Eigen vermogen	**9.634**	**142**	**-**	**-**	**206**	**9.570**

Bijlage 2 Lijst van Afkortingen

AB	*Algemeen Bestuur*
AG	*Arbeitsgemeinschaft*
BBV	*Besluit Begroting en Verantwoording*
BC	*Bestuurscommissie*
BDU	*Brede Doeluitkering*
BNG	*Bank Nederlandse Gemeenten*
BTM	*Stichting Bedrijventerreinmanagement*
BTW	*Belasting Toegevoegde Waarde*
BV	*Besloten Vennootschap*
BZK	*Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties*
DU	*Decentralisatie Uitkering*
DB	*Dagelijks Bestuur*
EFRO	*Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling*
EGTS	*Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking*
EU	*Europese unie*
EZ	*Ministerie van Economische Zaken*
FIDO	*Wet Financiering Decentrale Overheden*
GBRD	*Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst*
GR	*Gemeenschappelijke regeling*
GROS	*Grensoverstijgende samenwerking*
IBA	*Internationale Bau Ausstellung*
ICT	*Informatie en communicatie technologie*
LED	*Limburg Economic Development*
LIOF	*Limburgse Ontwikkelings- en Investeringsmaatschappij*
MKB	*Midden- en kleinbedrijf*
NEIMED	*Nederlands Kennis Instituut Maatschappelijke Effecten Demografische Krimp*
PALET	*Parkstad Limburg Energie Transitie*
PROVADA	*Professionele Vastgoed Dagen*
RCE	*Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed*
RLI	*Raad voor de leefomgeving en infrastructuur*
ROB	*Raad voor Openbaar Bestuur*
ROCK	*Regions of Connected Knowledge*
ROW	*Regionaal Overlegplatform Wonen*
RvS	*Raad van State*
RVVP	*Regionaal Verkeer- en Vervoer Plan*
RWTH	*Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen*
SES	*Sociaal Economische Structuurversterking*
SiSa	*Single information Single audit*
SPL	*Stadsregio Parkstad Limburg*
SPUK	*Specifieke uitkering*
SVWZL	*Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg*
SVREZL	*Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg*
SWPL	*Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg*
VAT	*Voorbereiding, Administratie en Toezicht*
VNG	*Vereniging van Nederlandse Gemeenten*
WNT	*Wet Normering Topinkomens*
WOO	*Wet Open Overheid*

DB 15 april 2026
Bijlage 4.1.1

parkstad
stadsregio limburg

Voorlopige Jaarstukken 2025

Inhoud

Jaarverslag

1. Inleiding en samenvatting 4

1.1 Kernagenda 4

1.2 Samenvatting van de financiën in 2025 5

1.3 Voorstel resultaatbestemming 2025 7

2. Programma Kerntaken 8

2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2025 8

2.1.1 BC Ruimte en Mobiliteit 8

2.1.2 BC Duurzaamheid 11

2.1.3 BC Economie en Toerisme 16

2.1.4 BC Wonen en Herstructurering 25

2.1.5 BC Sociaaleconomische Structuurversterking 46

2.1.6 Grensoverschrijdende Samenwerking 50

2.2 Financieel overzicht programma Kerntaken 53

2.2.1 Werkbudgetten 54

2.2.2 Regionale Initiatieven 55

2.2.3 Cofinanciering door derden van kernactiviteiten 55

2.2.4 Formatie en bezetting programma-activiteiten 55

2.2.5 Financiering en afschrijving buitenring 55

3. Programma Flexibele Schil 55

3.1 Administratie zonnepanelen 55

4. Algemene dekkingsmiddelen 56

4.1 Gemeentelijke bijdrage Kerntaken 56

5. Overhead, bedrijfsvoering en frictiebudget 57

5.1 Ontwikkeling bedrijfsvoering 57

5.2 Loonkosten, formatie en bezetting 59

5.3 Frictiebudget 59

6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting 60

7. Onvoorzien 60

8. Mutatie reserves 60

9. Paragrafen 61

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 61

9.2 Financiering 63

9.3 Bedrijfsvoering 64
9.4 Verbonden Partijen 64
9.5 Wet Open Overheid 65
9.6 Rechtmatigheidsverklaring 66
9.7 Ondernemingsraad 66
10. Balans 68
11. Overzicht baten en lasten 2025 70
12. Toelichtingen 71
12.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 71
12.2 Toelichtingen op de balans per 31 december 2025 73
12.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 107
12.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 114
12.5 Gebeurtenissen na balansdatum 114
13. SiSa (volgt later) 115
14. Taakvelden (volgt later) 116
15. Rechtmatigheidsverklaring (volgt later) 117

1. Inleiding en samenvatting

1.1 Kernagenda

Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) is een bestuurlijk samenwerkingsverband (volgens de Wet Gemeenschappelijke Regeling – WGR) van de zeven gemeenten die samen de regio Parkstad Limburg vormen). SPL is een onafhankelijk bureau waar een team van gedreven medewerkers werkt aan de transformatie en de toekomst van (mensen in) de regio. Het belang en de toegevoegde waarde van de intergemeentelijke samenwerking wordt landelijk breed onderschreven en werpt nadrukkelijk z'n vruchten af. We zijn trots op de positie die we hebben veroverd en zijn gedreven om deze verder te verstevigen. Het takenpakket en de bezetting van ons bureau is de afgelopen jaren fors gegroeid naar momenteel zo'n 35 personen die één generieke noemer delen; "hart voor de regio". Iedereen binnen het team draagt direct of indirect bij aan de toekomst van Parkstad als vitale regio met een krachtig economisch, fysiek en sociaal profiel waar het fijn en gezond leven, werken en verblijven is.

De samenwerking en governance binnen Stadsregio Parkstad Limburg

Samenwerking

De uitgangspunten voor de regionale samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (verder te noemen GR) zijn gebaseerd op de besluitvorming door de raden van de zeven deelnemende gemeenten in mei/juni 2024 (laatste wijziging van de gemeenschappelijke regeling).

De uitgangspunten voor de regionale samenwerking betreffen de strategische agenda, de bestuurlijke inrichting, het Regiobureau en de met deze samenwerking samenhangende financiën. De samenwerking verloopt via twee sporen, namelijk via de kernagenda samenwerking en via de flexibele samenwerking (flexibele schil), waarmee uiting wordt gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de "coalition of willing".

Governance

De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters van de deelnemende gemeenten), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers o.a. verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur (DB) heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverschrijdende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de bestuurscommissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten.

De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de vijf kernthema's:

- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme
- Sociaaleconomische Structuurversterking
- Grensoverschrijdende Samenwerking (thema GROS valt onder het Dagelijks Bestuur).

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor bestuurlijke afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programma ontwikkeling
4. Monitoring en instrumentontwikkeling
5. Lobby & fondsvorming

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur en de bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek. Hiervoor zijn structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

In de jaarstukken wordt verslag gedaan van de in 2025 uitgevoerde activiteiten in relatie tot de in 2025 beschikbaar gestelde middelen. De jaarstukken bestaan uit twee delen:
1. Het jaarverslag 2025 met een inhoudelijke en financiële verantwoording ingedeeld naar de in de begroting 2025 opgenomen programmastructuur en aangevuld met de verplichte paragrafen.
2. De jaarrekening 2025 ingedeeld in de balans en het overzicht van baten en lasten, inclusief toelichtingen en de verplichte bijlagen Sisa, het taakveldenoverzicht en rechtmatigheidsverklaring.

Voor de opbouw van de beide documenten wordt verwezen naar de inhoudsopgave. De bedragen in de tabellen zijn x € 1.000 tenzij anders vermeld.

1.2 Samenvatting van de financiën in 2025

Begrote kosten

De begroting 2025 (na de 1e begrotingswijziging) is gebaseerd op de uitgangspunten van de regionale samenwerking met een beperkt activiteitenbudget (€ 806.000 per jaar) voor de Kernagenda. Daarnaast was € 40.000 structureel werkbudget beschikbaar voor de lobby subsidieverwerver. Naast de thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via bijdragen van de gemeenten, is er binnen de samenwerking plaats voor een Flexibele Schil (Administratie zonnepanelen). Daarnaast werd rekening gehouden met verplichtingen van de Buitenring, loonkosten en kosten voor bedrijfsvoering. Stadsregio Parkstad Limburg is niet vennootschapsbelasting plichtig en kent in 2025 een post onvoorzien van € 50.000.

Begrote dekking

De activiteiten werden gedekt door de gemeentelijke bijdragen aan Stadsregio Parkstad Limburg die in 2025 uitkwamen op € 5,4 miljoen inclusief het deel van € 50.000 van AG Charlemagne (Grensoverschrijdende samenwerking), bijdragen uitbreiding Duurzaamheid (€ 133.000) en bijdragen Water en klimaatadaptatie (€ 237.000). Daarnaast was er dekking uit de inzet van reserves, rentebaten en door inkomsten als gevolg van

bijdragen van derden/gemeenten voor projecten. Naast bovenstaande is er nog sprake van verdeling van middelen via de balans, dit betreft de Regionale Initiatieven.

Resultaat 2025

In onderstaand overzicht wordt de begroting (zowel de initiële begroting als ook de begroting na verwerking van de 1e begrotingswijziging) weergegeven. Ook de realisatie 2025 is hierin opgenomen.

Overzicht van baten en lasten:

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Werkbudget kernactiviteiten	806	806	784	-22
Flexibele schil administratieve eenheid zonnepanelen	pm	48	48	0
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	685	1.752	2.284	532
Afschrijving buitenring	264	264	264	0
Financieringskosten buitenring	69	69	69	0
Loonkosten formatie	3.942	3.942	3.588	-354
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	553	552	557	5
Onvoorzien	50	50	25	-25
Totaal lasten	**6.409**	**7.524**	**7.657**	**134**
Bijdragen deelnemende gemeenten	4.601	4.601	4.599	-2
Te verrekenen rentebaten 2025	-76	-76	-76	0
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	430	430	430	0
Reguliere bijdrage Gemeenten	4.955	4.955	4.953	-2
Bijdragen gemeenten uitbreiding Duurzaamheid	134	134	133	-1
10% rentebaten	76	175	182	7
10% rentebaten (nog te verrekenen)	0	-99	-106	-7
Bijdragen gemeenten Water en klimaatadaptatie	237	237	237	0
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	5.402	5.402	5.398	-4
Bijdrage RES uitbreiding Duurzaamheid	134	134	69	-65
Bijdragen gemeenten flexibele schil	pm	48	48	0
Vat Regiodeal (2,5 FTE)	216	216	21	-195
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	pm	1.370	1.114	-256
Rentebaten	685	1.575	1.638	63
Totaal baten	**6.437**	**8.745**	**8.288**	**-457**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**28**	**1.221**	**631**	**-590**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	241	241	241	0
- Investeringsreserve verbouwing	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten	0	5.620	2.675	-2.946
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	174	174	174	0
- Organisatie op Orde	0	0	0	0
- Frictiereserve	32	32	11	-21
- Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten	0	4.428	2.126	-2.302
Saldo mutatie reserves	**-28**	**-1.221**	**-598**	**623**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**33**	**33**

- Het overzicht van baten en lasten gerangschikt naar programma's is opgenomen in paragraaf 2.2 Financieel overzicht programma Kerntaken.

Gerealiseerd resultaat

Volgens de jaarrekening komt het financiële resultaat in 2025 uit op € 33.000 positief. Dit resultaat is als volgt opgebouwd:

Herkomst van resultaat 2025	
Onderuitputting werkbudget DB inzake bestuurskosten, communicatie en lobby	22
Diverse kleinere verschillen	11
Gerealiseerd resultaat 2025	**33**

Onderuitputting werkbudget
Voor activiteiten passend binnen de werkbudgetten van de bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur was in totaal € 806.000 beschikbaar. Hiervan was in 2025 op basis van het jaarplan € 720.000 bestemd voor de bestuurscommissies en € 86.000 voor het Dagelijks Bestuur. Het gedeelte van de werkbudgetten bestuurscommissies is volledig ingezet. Het werkbudget van het DB met betrekking tot communicatie, bestuurskosten en lobby is € 22.000 lager uitgekomen dan begroot.

Rentebaten Bedrijfsvoering
De totale rentebaten 2025 hebben een omvang van in totaal € 1.820.000. Van de totale rentebaten 2025 is conform de financiële verordening 90% beschikbaar gesteld voor programmagelden. De resterende 10% (€ 182.000) wordt transparant in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdragen: € 76.000 is reeds in de initiële begroting in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdragen en het restant ad € 106.000 wordt bij de jaarrekening 2025 uitgekeerd aan de gemeenten. De uitkering aan de gemeenten is reeds verwerkt in de jaarrekening 2025.

1.3 Voorstel resultaatbestemming 2025

Het voorstel is om – uitgaande van de herkomst van de onderdelen van het resultaat – hieraan een bestemming te geven. Dit leidt tot het volgende voorstel:

Voorstel resultaatbestemming 2025	
Toevoegen aan reserve werkbudget DB	22
Toevoegen aan reserve werkbudget DB	11
	33

Het voorstel resultaatbestemming is als volgt:

- Het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur ad € 22.000 toe te voegen aan de reserve werkbudget DB conform het vigerende beleid.
- Het bedrag ad € 11.000 ter zake de kleinere verschillen toe te voegen aan de reserve werkbudget DB zodat hiermee de beleidssamenwerking met Aken verder kan worden geïntensiveerd en bekostigd.

2. Programma Kerntaken

2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2025

Binnen Stadsregio Parkstad Limburg is in 2025 een veelvoud aan activiteiten uitgevoerd binnen de kernthema's.

Hierna volgt een overzicht waarbij de activiteiten en resultaten zijn ingedeeld naar de hoofdfuncties per bestuurscommissie:

- Inleiding
- Speerpunten
- Platform
- Beleid
- Programmering
- Monitoring
- Instrumentontwikkeling
- Lobby & fondsvorming

2.1.1 BC Ruimte en Mobiliteit

Inleiding

De Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit bestaat uit de onderdelen *Ruimte*, *Mobiliteit* en *Water & Klimaatadaptatie.*

Speerpunten

Vanuit het programmaonderdeel Ruimte is in 2025 voornamelijk ingezet op de totstandkoming van het 'Ruimtelijk Toekomstverhaal Parkstad', op de positionering van de regionale opgaven in de Ontwerp Nota Ruimte/ in het NOVEX-gebied Zuid-Limburg (Rijk) en de Ontwerp POVI (Provincie), op de totstandkoming van de 'Nadere Overeenkomst (NOK)' met Enexis en op de voorbereidingen voor de lijn 'landelijk gebied' in de regio deal.

Vanuit het programmaonderdeel Mobiliteit is in 2025 ingezet op het versterken van de positie van de regio Parkstad binnen de corridor Eindhoven – Zuid-Limburg – Aken – Keulen en op het verbeteren van de bereikbaarheid *van* en *binnen* de regio (het grensoverstijgende daily urban system). Daarbinnen hebben de afwikkeling van het faillissement van Velocity Limburg BV en de voorbereidingen voor het nieuwe e-bike deelsysteem en het versterken van de uitvoeringskracht Zuid-Limburg/ Zuid-Limburg Bereikbaar veel aandacht en tijd gevraagd.

Het programmaonderdeel Water en Klimaatadaptatie is in 2025 het tweede jaar ingegaan als onderdeel van de GR en Bestuurscommissie. Dit jaar stond vooral in het teken van de ontwikkeling van het Regionaal (Omgevingswet-)Programma Water en Klimaatadaptatie en een goede aanhaking bij de stroomgebiedsaanpakken van WRL

Platform

Rijk:

- (Regionaal) Bestuurlijk Overleg Leefomgeving
- (Regionaal) Bestuurlijk Overleg MIRT
- (Regionaal) Bestuurlijk Overleg Goederenvervoer
- Spoortafel Zuid-Nederland

Provincie:

- Mobiliteitsberaad Limburg
- Bestuurlijk Regio Overleg Limburg (BROL)
- Bestuurlijke Klimaatadaptatietafel Limburg (BKAL)
- Regionale actietafel (WRL)

Zuid-Limburg:

- Bestuurlijk Overleg Fysieke Leefomgeving (BOFL) Zuid-Limburg
- Bestuurlijke Begeleidingsgroep Zuid-Limburg (BBG)
- Bestuurlijk RMO Zuid-Limburg
- Stuurgroep Zuid-Limburg Bereikbaar

Parkstad:

- Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit
- Stuurgroep Waterwerkregio Parkstad

Beleid

Ruimte

- Er is een start gemaakt met de uitwerking van het *Ruimtelijk Toekomstverhaal Parkstad*. Doel is om één integraal en samenhangend stuk op te leveren met daarin de ruimtelijke stip op de horizon ("Ontwikkelkaart"), een concretisering daarvan ("Kansen en kwaliteitskaarten") en bouwstenen voor de gemeentelijke omgevingsvisies ("het Regionaal Afstemmingskader GOVI's"). Planning is om de stukken in 2026 ter besluitvorming aan de bestuurscommissie voor te leggen.
- Er zijn onder coördinatie van de Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit Parkstadbrede zienswijzereacties gestuurd op de Ontwerp Provinciale Omgevingsvisie (POVI) en de Ontwerp Nota Ruimte. Daarnaast is vanuit het programma Ruimte en Mobiliteit een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van Zuid-Limburg-brede zienswijzereactie op de Ontwerp Nota Ruimte, welke uit naam van de Bestuurlijke Begeleidingsgroep Zuid-Limburg is verzonden.

Mobiliteit

- Het vigerende beleidskader is de Mobilteitsvisie Zuid-Limburg en SUMP Parkstad met een focus op:
  - Inzet op meer fietsgebruik
  - Verruiming van het aanbod van deelvervoer (deelfiets en deelauto)
  - Inzet op elektrisch vervoer
  - Verbetering van de leefbaarheid door omgevingen die fietsen en lopen stimuleren
  - Verbetering van de verkeersveiligheid

- Verbetering van de bereikbaarheid (binnen de regio, in omgeving en over de grens).

Water en klimaatadaptatie

- Het vigerende beleidskader voor klimaatadaptatie is de Klimaatadaptatiestrategie Parkstad Limburg, zoals vastgesteld door de Bestuurscommissie Duurzaamheid en de Stuurgroep Waterwerkregio Parkstad in 2022.
- Het vigerende beleidskader voor water is het Integraal Waterplan 2020-2024, zoals vastgesteld door de zeven gemeenteraden, Waterschap Limburg, Waterschapsbedrijf Limburg en WML.
- In 2025 is gestart met een traject om beide beleidskaders te combineren tot één regionaal programma onder de Omgevingswet, met daaronder per gemeente twee afzonderlijke water- en klimaatprogramma's. Het regionale programma wordt naar verwachting in 2026 opgeleverd ter besluitvorming.

Programmering

Ruimte

- In het kader van het NOVEX-gebied Zuid-Limburg is samen met het Rijk, Provincie Limburg, Waterschap en de Zuid-Limburgse gemeenten de *Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda NOVEX-gebied Zuid-Limburg (RUIA) 2.0* opgesteld. De RUIA is een nadere uitwerking van het *Ontwikkelperspectief Zuid-Limburg* en is op 8 januari 2026 vastgesteld in het BO MIRT.
- Als onderdeel van bovengenoemde RUIA is het programma Ruimte en Mobiliteit nauw betrokken bij het ontwerpend onderzoek 'TransRegioExpress', waarvan in december 2025 de resultaten van fase 1 zijn opgeleverd.
- Met het Rijk zijn binnen de Regio Deal Parkstad (6^{e} tranche) afspraken gemaakt over de aanpak van het landelijke gebied.

Mobiliteit

- Er zijn verdere stappen gezet op het gebied van Uitvoeringskracht Zuid-Limburg/ Zuid-Limburg Bereikbaar, waaronder de oplevering van een meerjarenprogramma, een nieuwe governance en een concretisering van de gebiedsgerichte aanpak voor Avantis/Trilandis.
- Er zijn voorbereidingen getroffen om in 2026 aan te haken op het nieuwe e-bike deelsysteem dat door de Stadt Aachen is aanbesteed, waardoor er toekomst is voor (een deel van) het huidige netwerk van het failliete Velocity Limburg BV.
- Er is een variantenstudie opgeleverd voor de fietsverbinding tussen Kerkrade-Centrum en station Herzogenrath.

Water en klimaatadaptatie

- Er is een bijdrage geleverd aan de publiekscampagne Waterklaar.
- De beoogde regionale doorvertaling van het Limburgs Afstemmingskader GroenBlauwe Schoolpleinen naar een aanpak voor GroenBlauwe Gezonde Basisscholen Zuid-Limburg (regio Parkstad) is na afstemming met de afzonderlijke gemeenten niet doorgegaan.
- Er is een kennissessie georganiseerd - met medewerking van Waterschap Limburg, WML, Provincie Limburg en gemeente Kerkrade – over de na-ijl effecten van de steenkoolwinning, de gevolgen van het beëindigen van de bruinkoolwinning in Duitsland en de Onderlegger Water en Bodem.

Monitoring

- Onderweg in Nederland (ODiN), dat uitgevoerd wordt door het CBS geeft inzicht op één van de belangrijkste basisvragen voor het regionale mobiliteitsbeleid: met welk vervoermiddel en met welk motief verplaatsen onze inwoners zich?
- Tweejaarlijkse burgeronderzoek (Parkstad monitor) met informatie over de ervaren verkeerssituatie in de buurt, de verkeersveiligheid, de ervaren parkeerdruk, schoolroutes etc.
- NPV Analyzer (Nederlands Verplaatsingspanel)
- In ontwikkeling: O&S in samenwerking met het Urban Data Center (UDC) gaat de verschillende databronnen verenigen om te komen tot een digitaal te ontsluiten mobiliteitsmonitor Parkstad Limburg.

Water en klimaatadaptatie

- Klimaatatlas Parkstad

Instrumentontwikkeling

- In 2025 is gestart met de ontwikkeling van het instrument 'programma' onder de Omgevingswet voor Water en Klimaatadaptatie. Voor de Warmtetransitie (BC Duurzaamheid) wordt dit verkend. Een programma valt onder de gemeentelijke omgevingsvisie (en is daarmee tevens een nadere uitwerking van onderdelen of deelgebieden van het regionaal afstemmingskader).
- De Provincie Limburg en het Waterschap Limburg hebben gezamenlijk de onderlegger water en bodem opgeleverd. De bruikbaarheid van het instrument voor ruimtelijke afwegingen op regionaal niveau wordt getest.

Lobby & fondsvorming

- Positionering van Parkstad en de (Eu)regio in de Ontwerp Nota Ruimte (Rijk) en POVI (Provincie)
- Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda NOVEX-gebied Zuid-Limburg 2.0
- Intercity Randstad – Eindhoven – Heerlen – Aken
- Lobby middelen en maatregelen Waterveiligheid en Ruimte Limburg
- Deltaprogramma Hoge Zandgrond (DHZ-tranche 2024-2027)
- Provinciale middelen klimaatadaptatie.

2.1.2 BC Duurzaamheid

Inleiding

Voor het thema duurzaamheid stond 2025 in het teken van het vertalen van de ambities naar concrete projecten ten aanzien van grootschalige opwek, energiebesparing, warmte en circulariteit. Om dit op gestructureerde wijze te doen, is in 2025 gewerkt aan het opstellen van een nieuw Uitvoeringsprogramma PALET voor de periode 2026-2030.

In 2013 hebben de colleges van B&W van de Parkstad-gemeenten besloten om rijksmiddelen ter uitvoering van het klimaat- en energiebeleid (de zgn. CDOKE-middelen) regionaal in te zetten. Deze inzet is ook in 2025 gecontinueerd, onder regie en coördinatie van de Bestuurscommissie Duurzaamheid. Belangrijke speerpunten hierbij waren met name de activiteiten met betrekking tot WoonWijzerWinkel Limburg (incl. aanpassingen

governance) en de verkenning naar de mogelijkheden voor een regionaal Publiek-Coöperatief Energiebedrijf.

Platform

De platforms vanuit de Bestuurscommissie zijn:

- Bestuurscommissie Duurzaamheid
- Stuurgroep Regionale Energie Strategie (RES) Zuid-Limburg (incl. BO EVI)
- Stuurgroep Warmtenet Zuid-Limburg (WZL)
- Stuurgroep Publiek-Coöperatief Energiebedrijf Parkstad Limburg

BC Duurzaamheid

Het platform voor het thema Duurzaamheid is de bestuurscommissie Duurzaamheid. Dit overleg wordt voorbereid door het AO Duurzaamheid en de ambtelijke werkgroepen voor energietransitie (incl. grootschalige opwek), warmtetransitie (incl. energiebesparing) en circulariteit.

RES Zuid-Limburg

Als sub-regio binnen de RES Zuid-Limburg neemt Parkstad zitting in de Stuurgroep RES Zuid-Limburg. De wethouders van gemeente Heerlen (wethouder de Beer, voorzitter Stuurgroep) en Voerendaal (wethouder Braun) namen namens regio Parkstad deel aan dit overleg. Ook wethouders Janssen (vervanging wethouder Braun) en van de Laar (vervanging wethouder de Beer na diens vertrek richting Den Haag) hebben de regio bestuurlijk vertegenwoordigd in dit gremium. Wethouder Braun nam samen met wethouder Mackus (Maastricht) deel aan het Bestuurlijk Overleg Energie en Verduurzaming Industrie Limburg (EVI). Ambtelijk neemt Parkstad zitting in het programmateam RES Zuid-Limburg.

Stuurgroep Warmtenet Zuid-Limburg

In december 2022 is een aparte Stuurgroep ingericht voor het traject om te komen tot een regionaal warmtenet op basis van beschikbare restwarmte van industriecluster Chemelot op de schaal van Zuid-Limburg. Na ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst in najaar 2023 nemen de wethouders van gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade en Landgraaf deel aan dit overleg. Ambtelijk neemt Parkstad zitting in de projectgroep Warmtenet Zuid-Limburg.

Stuurgroep Publiek-Coöperatief Energiebedrijf Parkstad Limburg

Eind 2024 is een Stuurgroep ingericht voor het traject om te komen tot een regionaal Publiek-Coöperatief Energiebedrijf. Namens de Parkstad-gemeenten hadden wethouders Janssen (Landgraaf, voorzitter BC), Braun (Voerendaal, plv voorzitter BC) en Gelderblom (Heerlen) zitting in de Stuurgroep, aangevuld door drie vertegenwoordigers namens de samenwerkende energiecoöperaties. De Stuurgroep was bestuurlijk opdrachtgever van de regionale kwartiermaker. Ambtelijk nam de programmamanager duurzaamheid van Stadsregio Parkstad deel aan dit overleg.

Beleid

De vigerende beleidskaders voor de bestuurscommissie zijn:

- Parkstad Limburg Energie Transitie – Regionaal ambitiedocument PALET 1.0
- Parkstad Limburg Energie Transitie – Gemeentelijke verdiepingsstudies PALET 2.0
- Parkstad Limburg Energie Transitie – Uitvoeringsprogramma PALET 3.0
- RES Zuid-Limburg –RES 1.0 Zuid-Limburg
- Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair 2024-2030

PALET: Parkstad Limburg Energie Transitie

In 2015 hebben de (toen nog) acht gemeenteraden in Parkstad unaniem het kaderstellende energietransitiebeleid (Parkstad Limburg Energietransitie: PALET 1.0 en 2.0) vastgesteld. In 2016 is dit beleid omgezet in een regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0, waarbij de ambitie om in 2040 een energieneutrale regio te zijn is vertaald in concrete acties en projecten voor de eerste periode 2016-2020 en waarbij in 2020 minimaal 8% van de doelstelling tot 2040 moet zijn gerealiseerd. In 2023 is het eerste uitvoeringsprogramma geëvalueerd in PALET 4.0 (monitoring). In 2025 is onder begeleiding van Bureau Buitenklank gewerkt aan een actualisering van het uitvoeringsprogramma voor de periode 2026-2030.

RES Zuid-Limburg

In het kader van het Klimaatakkoord is ervoor gekozen de energietransitie in Nederland te versnellen via de regio. Zuid-Limburg is één van deze regio's. In 2025 is verder invulling gegeven aan deze samenwerking, o.a. door middel van regionale uitvoeringscapaciteit voor zon-op-dak in regio Parkstad. In september 2025 is afscheid genomen van de regionale programma-adviseur zon-op-dak. Het wervingstraject voor een nieuwe programma-adviseur is eind 2025 gestart.

Parkstad Circulair

In 2024 is het Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair vastgesteld, met een focus op de thema's Circulaire Bouw en het Circulair Landelijk Gebied (CLG) en een verkenning naar de circulaire koppelkansen binnen bestaande beleidsprogramma's. In 2025 is gestart met de activiteiten uit dit uitvoeringsprogramma (zie 'programmering').

Programmering

De speerpunten in 2025 waren de actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Parkstad Limburg Energietransitie (PALET), grootschalige Opwek (op daken, land, en multifunctioneel ruimtegebruik), regionale ondersteuning in de warmtetransitie (incl. wijkuitvoeringsplannen en het isolatie- en verduurzamings-programma), WoonWijzerWinkel Limburg en de realisatie van activiteiten uit het Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair.

Actualisatie Uitvoeringsprogramma PALET

Onder regie van Parkstad is het regionaal ambitiedocument 'Parkstad Limburg Energietransitie' (PALET) opgesteld. PALET zet op basis van gefundeerd onderzoek uiteen hoeveel energie momenteel in diverse sectoren wordt gebruikt, hoeveel daarop in de toekomst bespaard kan worden en hoeveel hernieuwbare energie op diverse vormen in de regio kan worden opgewekt. In 2025 is onder externe begeleiding van Bureau Buitenklank gewerkt aan de actualisatie van het Uitvoeringsprogramma voor de periode 2026-2030. In 2025 hebben diverse ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten plaatsgevonden om dit traject te begeleiden.

Grootschalige opwek

In de RES 1.0 hebben de Parkstad-gemeenten de ambitie vastgelegd om in 2030 0,504 TWh aan hernieuwbare energie uit zon-op-dak, zon-op-land en wind-op-land op te wekken. Naar aanleiding hiervan zijn in 2024 stimuleringsaanpakken zon-op-dak uitgewerkt voor Verenigingen van Eigenaren (VvE's) en bedrijven. In 2025 is in samenwerking met 'Limburgse VvE's met energie'(LVmE) een collectief leertraject voor VvE's georganiseerd met een viertal leersessies verspreid in de regio. Op basis van positieve beoordelingen door de deelnemende VvE's (ca. 30 stuks), is in najaar 2025/voorjaar 2026 een vervolgtraject georganiseerd, in samenwerking met WoonWijzerWinkel Limburg. Voor de doelgroep bedrijven zijn de mogelijkheden voor de verduurzaming van bedrijven(terreinen) verkend. Daarbij is waar mogelijk aangesloten bij het 'Programma

Verduurzaming Bedrijventerreinen Limburg' (OML/LIOF/LWV) en de 'Subsidie Verduurzaming Kleine Ondernemingen 2025-2027' (Provincie Limburg).

Mede gelet op de ontwikkelingen rondom de Provinciale Omgevingsvisie en aanhoudende onduidelijkheid omtrent de Einstein Telescope, hebben we in 2025 weinig concrete stappen kunnen zetten rondom de 'majeure projecten' in het kader van de RES Zuid-Limburg (incl. Windenergie Parkstad-Zuid en windenergie in Landgraaf en Brunssum).

Onder aansturing van een regionale adviseur netcongestie zijn in 2025 concrete casussen in de regio ondersteund m.b.t. concrete oplossingen gericht op netcapaciteit en opslag. Ook is een handboek netcongestie gepubliceerd, waarmee gemeenten en bedrijven concrete handvatten worden geboden voor het omgaan met de beperkingen door netcongestie.

Tot slot heeft de kwartiermaker van het Publiek-Coöperatief Energiebedrijf een businessmodel en voorstel met betrekking tot de governance, financiering en organisatie van een regionaal energiebedrijf opgeleverd. In de businesscase zijn een aantal aandachtspunten en knelpunten benoemd die van invloed zijn op de haalbaarheid van grootschalige duurzame opwek in Parkstad. Gelet op het feit dat de knelpunten en risico's op korte termijn niet kunnen worden opgelost, heeft de Stuurgroep in augustus 2025 besloten om dit traject voorlopig te beëindigen. Onder regie van gemeente Heerlen worden lokaal concrete vervolgstappen gezet als proeftuin voor de regio.

<u>Regionale ondersteuning warmtetransitie (incl. IVP)</u>
Gemeenten hebben de regierol en beslisbevoegdheid in het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. In 2025 heeft Stadsregio Parkstad de Parkstad-gemeenten ondersteund bij de uitvoering van de warmtetransitie, door in regionaal verband kennis te delen, voortgang af te stemmen en gezamenlijke vraagstukken m.b.t. de warmtetransitie te bespreken. Daarnaast zijn in 2025 inhoudelijke masterclasses georganiseerd voor beleidsmedewerkers, gericht op onder meer de ontwikkeling van warmtenetten, individuele warmteoplossingen en de juridische en financiële aspecten van de warmtetransitie. Verder is in 2025 een regionaal onderzoek gestart naar de toepasbaarheid en haalbaarheid van individuele all-electric en hybride oplossingen als alternatief of aanvulling op collectieve warmteoplossingen en is vanuit de Stadsregio juridische en organisatorische ondersteuning geboden met de uitwerking van de warmteprogramma's.

In het kader van het regionale Isolatie- en Verduurzamingsprogramma Parkstad Limburg is in 2025 het 'Isolatieproject Parkstad' breed uitgerold, incl. aanvullende ondersteuning voor huishoudens met (het risico op) energiearmoede. In 2025 waren er ca. 2000 aanmeldingen voor het reguliere isolatieproject en 250 aanmeldingen voor de doelgroep energiearmoede. Ca. 120 verduurzamingstrajecten zijn volledig afgerond, waarvan ca. 50 huishoudens met (het risico op) energiearmoede. In 2025 is ook gewerkt aan een uitbreiding met een aanbod voor Verenigingen van Eigenaren en een Doe-Het-Zelf-aanpak (start uitrol in 2026).

In 2025 hebben de Parkstad-gemeenten (incl. Stadsregio) als onderdeel van het project 'Warmtenet Zuid-Limburg' de mogelijkheden van een (rest)warmtenet op basis van industriële restwarmte van Chemelot en andere bronnen verder onderzocht. Stadsregio Parkstad en gemeenten Kerkrade en Landgraaf zijn in het kader van het Interreg-onderzoeksproject Cross_HEAT in 2025 gestart met een onderzoek om woningen en bedrijven in de regio Nederland, Duitsland en België met duurzame warmte te verwarmen.

<u>WoonWijzerWinkel Limburg</u>
In 2025 is uitvoeringscapaciteit voor energiebesparing georganiseerd via WoonWijzerWinkel Limburg. Werkzaamheden waren gericht op het Isolatieproject Parkstad en het realiseren van energiebesparing door VvE's, bedrijven en maatschappelijk vastgoed. De BC Duurzaamheid is per kwartaal over de voortgang geïnformeerd.

In 2025 zijn een tweetal intensieve processen rondom de governance van de WoonWijzerWinkel succesvol afgerond; de werving van een nieuwe directeur per 1 juli 2025 en de aanscherping van de functiescheiding tussen eigenaar, opdrachtgever en opdrachtnemer. In 2025 heeft de overdracht in de algemene vergadering van aandeelhouders (AVA) plaatsgevonden van de portefeuillehouders duurzaamheid naar de portefeuillehouders financiën. Stadsregio Parkstad heeft beide processen gecoördineerd, in nauwe afstemming met de ambtelijke ondersteuning van gemeente Landgraaf.

Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair

In 2025 is binnen het Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair uitvoering gegeven aan de in 2024 ingezette koers, met gerichte acties en verdiepingen. Belangrijke mijlpalen waren de toekenning van het CEL4LIFE-programma en de start van het RE-USE-project. Het Kennisprogramma Parkstad Circulair is gecontinueerd, en de Regio Deal-projecten zijn in uitvoering, waaronder het Circulair Ambachtscentrum Parkstad, ECCBT, circulaire sloop van het Eijckhagencollege en circulaire woningbouw in Heerlen. Voor het Circulair Ambachtscentrum Parkstad is een bedrijfsplan vastgesteld, en er is gestart met een regionaal Handboek Circulariteit. Het intergemeentelijk traject Circulaire Economie is voortgezet, evenals de borging van ECCBT in de Euregio. Vanuit het landelijk gebied zijn we gestart met het onderzoeken van het telen van gewassen t.b.v. biobased materialen in de gebiedsontwikkeling Ransdalerveld.

Monitoring

WoonWijzerWinkel Limburg

In 2025 hebben diverse (voortgangs)gesprekken plaatsgevonden met WoonWijzerWinkel Limburg, waaraan door de Stadsregio financiële middelen ter beschikking zijn gesteld. Op basis van heldere afspraken omtrent Key Performance Indicatoren (KPI's) en streefwaarden moet tussentijds kunnen worden bijgestuurd.

Uitvoeringsprogramma PALET

Het onderdeel monitoring is meegenomen bij de werkzaamheden omtrent het actualiseren van het Uitvoeringsprogramma PALET, zodat de voortgang o.a. aan de hand van gegevens uit de Regionale Klimaatmonitor tussentijds kan worden geëvalueerd.

Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair

In het kader van monitoring wordt via het intergemeentelijk traject gewerkt aan de ontwikkeling van een monitoringsysteem. Dit systeem gaat verder dan alleen de regio Parkstad en maakt het mogelijk om circulariteit op elke gewenste schaal te volgen, zodat de impact van projecten op termijn kwantitatief kan worden vastgesteld.

Instrumentontwikkeling

Energietransitie

Het was de bedoeling om in 2025 te verkennen op welke wijze grootschalig zon-pv op daken (bijvoorbeeld bedrijfshallen) kon worden gestimuleerd. In 2025 zijn echter ook door andere partijen instrumenten ontwikkeld (bijvoorbeeld de Subsidie Verduurzaming Kleine Ondernemingen 2025-2027' en het Limburgs Uitvoeringsprogramma Energiehubs door Provincie Limburg). In plaats van het ontwikkelen van nieuwe instrumenten, zijn deze regelingen in 2025 in Parkstad versterkt onder de aandacht gebracht.

Lobby & fondsvorming

Lobby Energierechtvaardigheid

In 2025 heeft Stadsregio Parkstad middels een samenwerking tussen de Bestuurscommissies SES, W&H en Duurzaamheid actief ingezet op de lobby voor energierechtvaardigheid. Op 4 september 2025 organiseerde de Stadsregio samen met het Nationaal Klimaat Platform het nationaal symposium energierechtvaardigheid. Tijdens het symposium stond het manifest voor energierechtvaardigheid centraal, dat een gezamenlijke boodschap was vanuit de stedenbond voor energierechtvaardigheid naar de nationale overheid. De Parkstadgemeenten zijn onderdeel van deze stedenbond, samen met de gemeenten Eindhoven, Tilburg, Utrecht en Arnhem. Deze inzet heeft bijgedragen aan de start voor de verkenning van een nieuwe City Deal voor energiearmoede en gezondheid, en aan de ontwikkeling van een programma Energierechtvaardigheid binnen Stadsregio Parkstad dat gericht is op uitvoering van het manifest en het bevorderen van een eerlijke energietransitie.

Fondsvorming

De Bestuurscommissie stuurt een programma met daarin diverse rijks- en andere middelen aan, o.a.:

- Regionale capaciteit decentrale overheden voor Klimaat- en energiebeleid (CDOKE: jaarlijks €2.053.079).
- De Specifieke Uitkering regionale structuurversterking Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) 2025 is toegekend en bedraagt € 121.182 voor de Parkstad-gemeenten. Stadsregio Parkstad is budgethouder namens de regio.
- De Specifieke Uitkering Isolatieopgave NPLW 2026 is toegekend voor een bedrag van € 205.288; de uitbetaling hiervan vindt in 2026 plaats
- In 2025 is de aanvraag van het Interreg-project Cross_HEAT toegekend (€200.028). Ook is in 2025 i.s.m. Provincie Limburg, LIOF en Stichting Chemelot de CEL4LIFE-aanvraag toegekend (€ 1.846.285 voor Parkstad).

2.1.3 BC Economie en Toerisme

Inleiding

De centrale doelstelling van de bestuurscommissie Economie & Toerisme is om de economische structuur in Parkstad Limburg te versterken. Het vastgestelde beleid voor thema's als detailhandel, bedrijventerreinen, kantoren en toerisme vormt het fundament van de aanpak en de programmering. Daarbij staat samenwerking voorop, met name met de Parkstadgemeenten en de regionale stakeholders zoals (kennis)instellingen en het bedrijfsleven. In toenemende mate wordt, in relatie tot de ambitielijn 1 'werken aan een grensoverstijgende kenniseconomie' uit de Agenda Zuid-Limburg, de samenwerking op de schaal van Zuid-Limburg opgezocht die o.a. concrete invulling krijgt via de Regio Deals (6e tranche) en het Nationaal Programma Vitale Regio's.

In 2025 is verder voortgebouwd op de regionale economische analyse, dat een objectief fundament heeft gelegd onder de meerjarige economische agenda. En dat een belangrijke pijler is in de realisatie van het Toekomstverhaal 2040: Parkstad biedt Ruimte! De Regio Deal II (themalijn economie) vervulde daarbij een aanjaagrol, onder meer in de samenwerking met en binnen Medlands Parkstad, de Brightlands Smart Services Campus, de a.s. vestiging van de Universiteit Maastricht in Heerlen en de samenwerking met Brainport Eindhoven en Aachen. Ook de dynamiek op de bedrijventerreinen ging in 2025 onverminderd door: op dit moment is ca. 90 hectare in herontwikkeling waarbij het overgrote deel onder private regie gebeurt.

De langjarige programmatische Retail aanpak, met als doel de winkelstructuur in de regio te versterken, werpt zijn vruchten af. Diverse projecten, veelal als onderdeel van een integrale gebiedsgerichte aanpak, zijn met financiële ondersteuning vanuit de Regio Deal II en de Rijksregeling Impulsaanpak Winkelgebieden geprogrammeerd en daarbij is de uitvoering gaande of in voorbereiding. Naast de focus op de centra, waaraan ook Streetwise wederom een belangrijke bijdrage heeft geleverd in 2025, is de transformatie van overtollige winkelmeters verder opgepakt. Op het vlak van toerisme is in 2025 i.s.m. Cultura Nova het IBA-project 'Parkstadroute' geopend, letterlijk en figuurlijk een verbindend project dat de mooiste plekken van de regio verbindt en slingert langs verborgen natuurparels en historische- en culturele hoogtepunten. Van Romeinse opgravingen tot middeleeuwse kastelen, van herinneringen aan het mijnverleden tot hedendaagse trekpleisters en natuurgebieden.

Speerpunten

In een notendop zijn dit de belangrijkste resultaten in 2025:

- De stap-voor-stap intensievere samenwerking binnen het economisch domein op de schaal van Zuid-Limburg, zonder daarbij de verbinding met economische opgaven binnen Parkstad te verliezen. Daarbij wordt er o.a. gestart met een economische propositie voor Zuid-Limburg, mede in het licht van de benoeming tot 'initieerregio' in de ontwerp-Nota Ruimte, en tegelijkertijd verder gewerkt aan de doorontwikkeling van de economische speerpunten in Parkstad. Waarbij het Rijk zowel inhoudelijk als organisatorisch betrokken is en er met de Regio Deal III 'Parkstad biedt Ruimte!' (samen met de andere Regio Deal in Zuid-Limburg) momentum is om de samenwerking verder uit te bouwen.
- In het verlengde daarvan, is verdere programmering van de economische speerpunten in Parkstad opgepakt. Daarbij springen de verdere samenwerking met de Brightlands Smart Services Campus, de voorbereidingen rondom de vestiging van de Universiteit Maastricht, de opschaling van de MKB-aanpak vanuit de Westelijke Mijnstreek, de bedrijventerreinendynamiek en de externe profilering van Medlands Parkstad in het oog.
- Bijzondere mijlpaal daarbij was het vanuit de EXPO Real 2024 voortgekomen, door Parkstad geïnitieerde en vormgegeven werkbezoek van Brainport Eindhoven (kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden) aan Aken in juni 2025. Waarbij de inhoudelijke kansen voor samenwerking op deze 'corridor' zijn verkend, met name rondom de thema's halfgeleiders en AI.
- Met de officiële opening van de Parkstadroute in september 2025 is de regio een attractie rijker. De realisatie van dit IBA-project zal een belangrijke rol van betekenis spelen bij de verdere doorontwikkeling van Parkstad als toeristische regio, waarbij al eerste stappen zijn gezet met ondernemers (die langs of in de nabijheid van de route gelegen zijn), er uniforme rustpunten van regionale makelij zijn gerealiseerd i.s.m. Relim, uniforme informatieborden in voorbereiding zijn, er i.s.m. de gemeenten en Visit Zuid-Limburg een 'terugfietsroute' (via Voerendaal) en 'doorsteeklus' via Heerlen zijn ontwikkeld, én er in Europa (Interreg) belangrijke additionele financiële middelen zijn georganiseerd om de route verder te verbeteren.

Platform

<u>Samenwerking binnen Parkstad</u>

Het bestuurlijke platform voor de thema's Economie & Toerisme is de bestuurscommissie Economie & Toerisme. Dit overleg wordt mede voorbereid door enerzijds het Ambtelijk Overleg Economie en anderzijds het Ambtelijk Overleg Toerisme. Daarnaast zijn er aparte ambtelijke overleggen ingericht met het Promotie- en Acquisitieoverleg (Promac) en voor specifieke projecten als de Stratenaanpak. In het kader van de provinciale POVI-uitwerkingen nemen drie leden van de bestuurscommissie vanuit die rol deel aan het Bestuurlijk Overleg Ruimtelijke Economie (BORE) Zuid-Limburg en één lid, de portefeuillehouder Toerisme,

aan de Bestuurlijke Kopgroep Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg. Daarnaast nemen twee leden van de bestuurscommissie vanuit die rol deel als adviseurs aan de bestuursvergaderingen van Visit Zuid-Limburg.

Samenwerking en externe oriëntatie:

- *Ministeries van EZ en OCW*
  In het kader van de Regio Deals, de aanvraag voor een 3e Regio Deal en 'Elke Regio Telt' is ook in 2025 de afstemming met het Min. EZ over de economische ontwikkelingen in de regio voortgezet. Er vindt periodiek overleg plaats over onder meer centrumontwikkelingen, de dynamiek op de bedrijventerreinen, de versterking van het MKB, de doorontwikkeling van de medisch-technologische sector en de Brightlands Smart Services Campus, en er zijn diverse werkbezoeken geweest. Ook het Min. OCW is hierbij betrokken. De afstemming met het Rijk over de economische opgaven vindt in toenemende mate plaats in het bredere perspectief van Zuid-Limburg.

- *Zuid-Limburg*
  In het kader van lijn 1 'werken aan een grensoverstijgende kenniseconomie' uit de Agenda Zuid-Limburg en in het verlengde daarvan de Regio Deals (6e tranche) en het Nationaal Programma Vitale Regio's, vindt er intensiever afstemming en samenwerking plaats over economische opgaven op de schaal van Zuid-Limburg. Daarbij wordt ingezet op samen programmeren en investeren, daar waar de schaal van Zuid-Limburg het meest effectief is (bv. de samenwerking met kennisinstellingen, een economische propositie (in voorbereiding) en de voorbereidingen van de Regio Deal 6e tranche). We zoeken daarbij onder meer de samenwerking en complementariteit op met de Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL) en de Stichting Samenwerking Zuid-Limburg (SSZL).

- *Retail-Deal*
  In het kader van de regionale Retail aanpak wordt meerjarig samengewerkt met de Nationale Retailagenda waaraan diverse gemeenten in Nederland, vakorganisaties waaronder InRetail en het ministerie van Economische Zaken deelnemen. Kennisuitwisseling staat hierbij centraal.

- *Kennisinstellingen / Onderwijs en Bedrijfsleven*
  Samen met de BC SES, het voortgezet onderwijs en een aantal vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven wordt gewerkt aan een programmatische aanpak voor loopbaan- en beroepsoriëntatie. Met name om talent uit de regio maximaal te binden en te boeien, en tijdig te ontsluiten welke carrière- en ontwikkelkansen de regio te bieden heeft. Ook is in brede zin in het kader van het Toekomstverhaal 2040 'Parkstad biedt Ruimte' een aantal focussprints georganiseerd over het thema 'talent' waarbij naast de kennisinstellingen ook het bedrijfsleven is aangehaakt. Ook is er verbinding met woonopgaven (BC W&H) rondom woonwerk arrangementen en het in beeld brengen van de impact op de woningmarkt vanuit de diverse economische dynamieken in de regio. De Stadsregio is tevens betrokken bij (het proces tot) de vestiging van de Universiteit Maastricht in Heerlen/Parkstad, mede in relatie tot de Regio Deal.

- *MKB Parkstad*
  De afstemming met MKB Parkstad is gecontinueerd op diverse fronten. Het structurele overleg tussen Parkstad en de Commissie Retail van MKB Parkstad is voortgezet, onder meer over de geactualiseerde uitvoeringsafspraken SVREZL, de programmering van Retail projecten in het kader van de Impulsaanpak Winkelgebieden en de Regio Deal II, alsook de voorbereiding voor de propositie voor een 3e Regio Deal. Specifiek voor de versterking van het MKB in de regio zijn diverse werksessies georganiseerd en is de beoogde opschaling van de MKB-aanpak in de Westelijke Mijnstreek

(Ambitieus MKB046) naar de rest van Zuid-Limburg in voorbereiding. Ook is de Parkstad Limburg Economy Award ondersteund, samen met gemeenten Heerlen en Kerkrade.

- *Supermarktketens*
  In navolging op eerdere jaren is, weliswaar op minder frequente basis vanwege de verminderde dynamiek, op regionaal niveau het overleg met verschillende supermarktketens voortgezet. De supermarkten vormen de ruggengraat van de winkelstructuur in Parkstad (voorzieningenstructuur en leefbaarheid), en in overleg met deze supermarkten en de gemeenten wordt geprobeerd om enerzijds invulling te geven aan het maatschappelijk belang (een gezonde winkelstructuur) en anderzijds een vanuit het perspectief van de supermarkten gezonde bedrijfsexploitatie.

- *Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL) en portefeuillehoudersoverleg Economie Zuid-Limburg*
  De gemeente Heerlen neemt samen met de gemeenten Sittard-Geleen en Maastricht zitting in het bestuur van ESZL en koppelt hierover terug in de BC. Vanaf 2024 is het thema vrijetijdseconomie, op basis van een aantal specifieke thema's en opgaven, toegevoegd aan de ESZL-agenda. Voor dit onderdeel vindt de voorbereiding plaats via de bestuurlijke Kopgroep Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg.

- *Grensoverstijgende samenwerking*
  In 2025 heeft de samenwerking met partners over de grens verder vorm gekregen op basis van enkele inhoudelijke dossiers en kansen, mede aangejaagd door de gezamenlijke workshops met de Stadt Aachen, de Städteregion Aachen en andere partners. Goede voorbeelden daarvan zijn het Interreg-project Via Via (Romeins verleden) en het ontwikkelen van de corridorontwikkeling Eindhoven-Aken, met in juni een door de Stadsregio geïnitieerd en vormgegeven werkbezoek van de triple helix Brainport-samenwerking aan Aken.

- *Platform Toerisme*
  In 2025 is het platform toerisme op een andere wijze vormgegeven dan in eerdere jaren. De focus lag op het betrekken van ondernemers (dagattracties, verblijfsaccommodaties) bij de Parkstadroute. In februari heeft een beperkte delegatie de mondiale ITB-beurs in Berlijn bezocht om inspiratie op te doen voor Parkstad en Zuid-Limburg. Ook hebben diverse bijeenkomsten plaatsgevonden met de marketingwerkgroep rondom de meerjarige toeristische campagne 'Dit is Parkstad' waarin enkele ondernemingen zijn vertegenwoordigd. De toeristische marketing van de gemeenten wordt gezamenlijk via Visit Zuid-Limburg georganiseerd. Twee leden van de bestuurscommissie hebben een adviserende rol bij het bestuur van Visit Zuid-Limburg. In september hebben er diverse werkbezoeken plaatsgevonden, o.a. de Inspiratiereis VTE Zuid-Limburg (georganiseerd door Visit Zuid-Limburg) en een bezoek aan de getransformeerde, voormalige mijnsites in Genk en het Ruhrgebiet.

Beleid

Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL)

In 2017 is de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg vastgesteld door alle Zuid-Limburgse gemeenteraden. In de SVREZL is de hoofdstructuur van de winkel-, kantoren- en bedrijventerreinenmarkt vastgelegd. Ook zijn afspraken gemaakt over hoe om te gaan met nieuwe initiatieven, waarbij de afstemming plaatsvindt op Zuid-Limburgse schaal danwel op de schaal van Parkstad. De SVREZL is in 2022 tussentijds geëvalueerd door een extern bureau. Op basis daarvan is onder regie van het Bestuurlijk Overleg Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg een actualisatie van de uitvoeringsafspraken van de SVREZL voorbereid en najaar 2024 door alle colleges van B&W in Zuid-Limburg is vastgesteld en gepubliceerd. In Parkstad heeft deze vaststelling plaatsgevonden via de Bestuurscommissie Economie & Toerisme.

Regionale economische analyse

In 2023 is in opdracht van de bestuurscommissie een kwalitatieve en kwantitatieve analyse uitgevoerd van de gehele regionale economie. Er zijn drie ecosystemen benoemd die het meest kansrijk zijn voor verdere doorontwikkeling, zijnde de medisch-technologische sector, de admin-tech (o.a. financieel-administratief) en de (ouderen)zorg. Ook het belang van het toerisme en het MKB is onderkend. De speerpunt sectoren/clusters zijn derhalve vastgelegd. Met de Regio Deal II en meer concreet de medefinanciering van Medlands Parkstad worden eerste belangrijke stappen gezet richting de programmering en uitvoering.

Programmering

Uitvoeringsprogramma Retail

In 2025 is vanuit het Uitvoeringsprogramma Retail ingezet op de verdere uitvoering van de Retail projecten uit de Regio Deal 1.0, de Regio Deal II en de Impulsaanpak Winkelgebieden. Ook is het thema 'winkelgebieden' gepositioneerd binnen de integrale gebiedsgerichte aanpak (lijn 3) in de 3e Regio Deal die vanaf 2026 wordt geprogrammeerd. Het Uitvoeringsprogramma focust op drie doelstellingen, namelijk het versterken van de winkelclusters, het onttrekken/ transformeren van overtollige winkelmeters en het stimuleren van nieuw ondernemerschap in de centra.

Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen

De afgelopen jaren is er een grote marktdynamiek zichtbaar op de bedrijventerreinen in Parkstad. Uit onderzoeken is gebleken dat tot 2030 een extra ruimtevraag van 70 tot 100 hectare op de bedrijventerreinen wordt verwacht (met een verwachte netto toename in de werkgelegenheid van ca. 4.000-6.000 arbeidsplaatsen). Samen met de gemeenten wordt het faciliteren van de ruimtevraag regionaal afgestemd en lokaal opgepakt, met als doel de economische versterking van de regio. Opgaven op het vlak van stikstof en netcongestie brengen nieuwe uitdagingen met zich mee om de herstructurering verder vorm te kunnen geven.

Oostflank Brunssum

Op basis van een gezamenlijk ambitiedocument voor de Oostflank Brunssum is in 2022 al besloten tot de strategische verwerving van de Groeve Mourik. Stadsregio Parkstad Limburg neemt voor € 400.000 deel in de verwerving van de gronden, naast bijdragen van de Gemeente Brunssum en Provincie Limburg. Deze partijen zetten samen in op het realiseren van maximale maatschappelijke en economische waarde in de herontwikkeling van de groeve tot duurzame werklocatie, waarbij uitdrukkelijk ook het bredere ontwikkelperspectief van de gehele Oostflank van regionaal belang is.

Regionaal ecosysteem Digitalisering

In navolging van de regionale economische analyse is de samenwerking met de Brightlands Smart Services Campus geïntensiveerd. Met financiële ondersteuning vanuit de Regio Deal II is de opschaling van het project 'AI Powerhouse' voor MKB-ondernemers haalbaar, waarbij ondernemers ontwikkelkosten voor innovatieve AI-toepassingen kunnen delen en van eerste idee, naar werkend prototype en product kunnen komen. Ook is, in het verlengde van de eerder onderzochte ruimtelijke ontwikkelpotentie van het campusgebied, een start gemaakt met het economisch profiel van de campus dat in 2026 verder gestalte krijgt.

Medlands Parkstad

Aangejaagd door de Regio Deal II is in 2024 is de publiek-private samenwerking in Medlands Parkstad verankerd in een stichting: de bedrijven Medtronic, Abbott, Boston Scientific en DocMorris, de kennisinstellingen Zuyd Hogeschool, Vista College en Universiteit Maastricht, en de overheden gemeente Heerlen, gemeente Kerkrade en de Stadsregio Parkstad. Zij werken samen aan de uitvoering van een meerjarig programma. Met als doel de medisch-technologische sector in de regio, en daarmee de regionale

economie te versterken. De sector is in 20 jaar tijd gegroeid van ca. 1.000 naar bijna 6.000 arbeidsplaatsen, is relatief energie-extensief en nagenoeg niet conjunctuurgevoelig. De thema's waarop de samenwerking is gestoeld, zijn imago, arbeidsmarkt, onderwijs en infrastructuur.

Loopbaan- en Beroepsoriëntatie in het Voortgezet Onderwijs

In samenspraak met de BC SES, het voortgezet onderwijs en een vertegenwoordiging van het bedrijfsleven is in de eerste helft van 2025 de basis gelegd voor een meerjarige samenwerking, met als doel jong talent uit de regio (meer) vroegtijdig in contact te brengen met de kansen die de regio biedt (perspectief op werk). Daarbij is het inrichten van een coördinatiepunt op de schaal van Parkstad één van de beoogde acties. Najaar 2025 is er een projectleider geworven die de voorbereidingen van dit meerjarige programma i.s.m. de genoemde partijen concreet maakt, o.a. op het vlak van organisatie, inhoud en financiering.

MKB045

Geïnspireerd op de succesvolle pilot van het Min. EZ in de gemeente Sittard-Geleen (en vervolgens Westelijke Mijnstreek), genaamd 'Ambitieus MKB046', wordt opschaling van deze MKB-aanpak voor de regio's Parkstad Limburg (045) en Maastricht Heuvelland (043) voorbereid. Beide regio's zijn in 2025 aangemeld bij de nationale actieagenda MKB dienstverlening en daarvoor zijn ook aanvullende Rijksmiddelen voorhanden. MKB045 heeft, net als 046 en 043, tot doel ondernemers vanuit een overzichtelijker en steviger fundament te kunnen ondersteunen bij hun (ontwikkel-)behoefte, bv. op het vlak van personeel/arbeidsmarkt, digitalisering/AI, businessmodel en verduurzaming.

Promotie en acquisitie

De Parkstadgemeenten werken intensief samen bij de promotie en acquisitie voor bedrijven in de regio. Gezamenlijk wordt via het ambtelijke Promac-overleg gekeken waar nieuwe bedrijven het best kunnen landen en waar bedrijven, die uit hun jasje groeien op hun huidige locatie, binnen de regio naar toe kunnen verplaatsen om de werkgelegenheid voor de regio te behouden. Ook in 2025 is onder de vlag van Zuid-Limburg deelgenomen aan de nationale vastgoedbeurs Provada waarbij enkele aanstaande projecten in de regio zijn toegelicht aan vastgoedontwikkelaars. De Stadsregio Parkstad vervult al jaren, naast de inhoudelijke voorbereiding, een sleutelrol in de facilitaire zaken rondom de Provada. Daarnaast is in 2025, net als eerdere jaren, deelgenomen aan de Expo Real in München, als onderdeel van de stand van de regio Aken en waar met name is geïnvesteerd in het verbinden van Brainport Eindhoven en Aken.

Heidenatuurpark

Overeenkomstig het Jaarplan 2024, zijn de mogelijkheden verkend voor een integrale aanpak van groengebieden in Parkstad Limburg. Primaire focus lag in 2025 op het Heidenatuurpark: een uitgestrekt grensoverstijgend natuurgebied in de gemeenten Brunssum, Heerlen, Landgraaf en Beekdaelen (NL) en gemeenten in de Kreis Heinsberg (Dld). Het omvat o.a. de Brunssummerheide, het Schutterspark, de Schinveldse Bossen, het Rode Beekdal en de Tevenerheide. Ten behoeve van afstemming over en samenwerking in dit Heidenatuurpark, heeft de Stadsregio Parkstad Limburg een Kernteam geïnitieerd - vooralsnog voor Nederlandse zijde - met deelname van de betrokken gemeenten, Provincie Limburg en Natuurmonumenten. Samen met hen is een conceptprogramma & -actieplan ontwikkeld. Ook is een inspiratiebezoek georganiseerd (november 2025) aan het Nationaal Park Hoge Kempen en Terhills.

Dit is Parkstad/ Das ist Parkstad: meerjarige toeristische campagne

Op verzoek van toeristisch-recreatieve ondernemers uit Parkstad is in 2023 de toeristische campagne 'Dit is Parkstad' gelanceerd op Kasteel Amstenrade. Naast een algemene campagne, gericht op de Nederlandse markt, is in 2024 ook een campagne specifiek gericht op het Duitse achterland (Noordrijn-Westfalen) gelanceerd ('Das ist Parkstad'). Dit heeft in 2025 een vervolg gekregen met een opdracht aan het Duitse marketingbureau KAM3 voor de coördinatie van een publiekscampagne in en rondom Aachen, Würselen, Herzogenrath en Alsdorf. Met radiospots en berichten in diverse media zijn Parkstad & m.n. de Parkstadroute

gepromoot als een aantrekkelijke dichtbij-bestemming. Ook is aangehaakt op de 'Slowlands'-campagne van NBTC gericht op actieve Duitse 50+-ers in Nordrhein Westfalen. Bij beide werd de Parkstadroute-marketingstrategie gehanteerd, waarvoor de basis is gelegd door de BC E&T - op verzoek van de gemeenten - samen met Visit Zuid-Limburg. Al onze communicatie m.b.t. de Parkstadroute, zowel in de regio als (regio)grensoverstijgend is qua look-and-feel ingebed in de 'Dit/Das is Parkstad'-campagne. Zo ook de publiekscampagne ten behoeve van de officiële opening van de Parkstadroute op 6 september 2025 i.s.m. Cultura Nova èn een extra publiekscampagne in het teken van de mijnhistorie van Zuid-Limburg. Die campagne, van juni t/m eind 2025, heeft inwoners en bezoekers van Zuid-Limburg gestimuleerd tot het bezoeken van locaties en evenementen die de mijnidentiteit levend houden. Ondernemers en organisaties zijn hierdoor gestimuleerd meer zichtbaar te zijn en onderling meer samen te werken.

Monitoring

Vestigingenregister

Met het Vestigingenregister worden de ontwikkelingen van het aantal vestigingen en de werkgelegenheid in de regio gemonitord, om daarmee de bedrijven- en werkgelegenheidsdynamiek in kaart te brengen. Dit vindt plaats op basis van een meerjarige samenwerking met bureau Etil. Op 1 januari 2025 (meest recente datum) was de werkgelegenheid in Parkstad afgenomen tot 113.795 arbeidsplaatsen, een afname van 0.68% (740 arbeidsplaatsen) in 2024. Dit was het eerste jaar sinds 2015 dat er een afname van het aantal arbeidsplaatsen was. Belangrijkste oorzaken hiervan waren de verhuizing van het hoofdkantoor van DSM-Firmenich van Heerlen naar Maastricht, van VoltaNXT van Schinnen naar Echt, van Bouwbedrijf Jongen van Landgraaf naar Roermond en de sluiting van een aantal industriële bedrijven: VDL Castings op bedrijventerrein De Koumen in Hoensbroek en Jindal op bedrijventerrein Dentgenbach in Kerkrade.

Locatus

Via het jaarlijkse Locatus-abonnement wordt de ontwikkeling van de winkelvoorraad (zowel in de centra als daarbuiten) in Parkstad structureel gemonitord. Dit is aanvullend op het Vestigingenregister. Ultimo 2025 staat er in Parkstad ca. 10,5% winkeloppervlakte leeg, zijnde winkelruimten in de beleidsmatig aangewezen winkelgebieden uit de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg. Landelijk ligt dit leegstandspercentage op 5,8%.

Koopstromenonderzoek Limburg

In samenspraak met de overheden in Noord-, Midden- en Zuid-Limburg, de provincie Limburg en MKB-Limburg en brancheverenigingINretail, is een update van het in 2019 uitgevoerde Koopstromenonderzoek Limburg in voorbereiding. Dergelijk onderzoek levert betrouwbare gegevens over het koopgedrag van consumenten, en is belangrijke input voor beleids-, programma- en centrumontwikkeling op regionale en lokale schaal.

Toeristische bestedingen

Elke 4 jaar onderzoekt Bureau Ginder in opdracht van Visit Zuid-Limburg, de omvang van de toeristische bestedingen in Zuid-Limburg. In 2025 zijn nieuwe cijfers gepubliceerd over 2023. De toeristische bestedingen in 2023 in Parkstad betroffen 408 miljoen. Dit betreft iets meer dan een kwart van de totale toeristische bestedingen in Zuid-Limburg. In Limburgs verband is afgesproken dat er voor toerisme een dataportaal wordt ingericht om meer inzicht te krijgen in de toeristische ontwikkelingen in de regio, en dit ook breed inzichtelijk te maken.

Projecten Krimpgelden, Regio Deals en Impulsaanpak Winkelgebieden

In 2025 hebben er wederom voortgangsgesprekken plaatsgevonden met de projectpartners en -eigenaren van economie en/of Retail gerelateerde projecten waaraan ofwel door de Stadsregio financiële middelen ter

beschikking zijn gesteld, dan wel waar er op programmatisch vlak inhoudelijke verbindingen zijn. Op basis daarvan wordt tussentijds bijgestuurd en worden evt. additionele financieringsmogelijkheden verkend.

Instrumentontwikkeling

Streetwise

De inzet van Stichting Streetwise Parkstad is al jaren een cruciale pijler in het Uitvoeringsprogramma Retail, in de uitvoering van het SVREZL-beleid en de stimulering van ondernemerschap in de regio. De resultaten in 2025 worden op korte termijn verwacht en hierover zal via een raadsinformatiebrief worden gecommuniceerd waarbij dit wordt uitgedrukt in het aantal nieuwe ondernemers, het aantal daardoor gecreëerde nieuwe banen, het aantal ingevulde metrage en de totale investeringen die hiermee gemoeid zijn gegaan. In het najaar 2025 heeft er een sessie plaatsgevonden over de toekomst van binnensteden/centra in brede zin, met o.a. vastgoedeigenaren, ondernemers, investeerders en gemeenten.

Voucherregeling MKB

De afwikkeling van de Voucherregeling MKB (Stimuleringsregeling) heeft in 2025 aan de zijde van de Provincie Limburg vertraging opgelopen. De verwachte eindvaststelling is voorjaar 2026.

Instrumentarium Uitvoeringsprogramma Retail

De afgelopen jaren is werk gemaakt van het 'dichtdraaien van de kraan' in de bestemmingsplannen, in die zin dat er volgens één methode is gewerkt aan het onttrekken van detailhandelsbestemmingen op plekken die volgens het door de gemeenteraden vastgestelde SVREZL-beleid, niet meer wenselijk worden geacht voor die functie. Het facet-bestemmingsplan gericht op het weghalen van detailhandelsbestemmingen op de bedrijventerreinen is in alle gemeenten vastgesteld met uitzondering van Beekdaelen.

Ook in 2025 was het Regio Deal-project 'Stratenaanpak Parkstad Limburg' in uitvoering, dat tot doel heeft om in (voormalige) aanloopstraten de transformatie van leegstaande winkels te stimuleren en te faciliteren. Vastgoedeigenaren kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage in de kosten die gemoeid zijn met de functiewijziging van het pand. Tot nu toe zijn er achttien aanvragen van vastgoedeigenaren toegekend, met een totale subsidiewaarde van € 321.485 op een totaal van €2,6 miljoen aan transformatiekosten voor deze 18 panden. Hiermee worden 18 leegstaande panden met een nieuwe functie (meestal wonen) ingevuld en is er 3.430 m2 detailhandel aan de markt onttrokken. De aanpak is verlengd tot 31 december 2026. In december is de reeds aangewezen vervolgstraat Hoofdstraat-West in Hoensbroek uitgebreid met de Kouvenderstraat.

Instrumentarium Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen

Via deelname aan het nationale kennis- en samenwerkingsplatform Stichting Kennisalliantie Bedrijventerreinen Nederland (SKBN) is informatie over toonaangevende voorbeeldprojecten beschikbaar. Najaar 2025 is opdracht gegeven tot het in beeld brengen van de sturingsinstrumenten voor gemeenten om meer regie te kunnen voeren bij de (her-)ontwikkeling van bedrijventerreinen, met als doel maximaal economisch en maatschappelijke effect te sorteren voor de regio.

Knopen Lopen

In 2025 is in alle gemeenten gestart met de uitvoering van Knopen Lopen, een nieuw wandelknooppuntensysteem voor heel Zuid-Limburg. Dit nieuwe systeem is vergelijkbaar met het bestaande fietsknooppuntensysteem. Dit zorgt in Parkstad voor het eerst voor een over gemeente- en landsgrenzen heen, dekkende wandelstructuur, afgestemd op belangwekkende locaties in de regio op het vlak van natuur en landschap, cultuurhistorie en horeca. Op 27 februari 2026 is de officiële opening.

Regionale initiatieven

Via Stadsregio Parkstad Limburg hebben de Parkstadgemeenten ook in 2025 samen diensten afgenomen behorende tot de 'regionale initiatieven', zijnde Starterscentrum Limburg, Vestigingenregister, het Routebureau, Visit Zuid-Limburg en Bedrijventerreinmanagement (BTM) Parkstad.

Eind 2025 is met succes een aanbestedingsprocedure afgerond, waardoor het parkmanagement voor alle bedrijventerreinen in Parkstad per 1 januari 2026 is belegd bij LWV Parkmanagement. Wat betreft Visit Zuid-Limburg is op de schaal van Zuid-Limburg een herijking van het Convenant in voorbereiding.

Ten slotte wordt verkend (BC E&T en het DB) of, gelet op de grensoverstijgende ambities zoals o.a. vastgelegd in de Agenda Zuid-Limburg en het Toekomstverhaal 2040 Parkstad biedt Ruimte, de gezamenlijke grensoverstijgende arbeidsmarktinitiatieven (Grensinfopunt, Grensarbeid en Expat Center) centraal kunnen worden ondergebracht bij de Stadsregio als 'regionaal initiatief'. Waarbij tevens wordt geïnvesteerd in de bekendheid en zichtbaarheid van deze diensten bij zowel inwoners als werkgevers.

Lobby & fondsvorming

Regio Deal 6e tranche

In 2025 is, in navolging van de Agenda Zuid-Limburg, bij het Rijk een propositie ingediend voor een 3e Regio Deal in Parkstad Limburg. Hierbij is wat betreft lijn 1 'werken aan een grensoverstijgende kenniseconomie' de samenwerking georganiseerd op de schaal van Zuid-Limburg en wordt ingezet op vier Zuid-Limburgse economische thema's: talentrijke regio, ruim baan voor ondernemerschap (mkb), bedrijventerreinen, circulaire economie; daarnaast is er aandacht voor subregionale thema's waarbij voor Parkstad de focus ligt op de Oostflank Brunssum, GROS en Medlands Parkstad.

Impulsaanpak Winkelgebieden

Deze Rijksregeling beoogde om gemeenten financieel en inhoudelijk te ondersteunen bij de verbetering van de leefbaarheid van binnensteden en winkelgebieden. In de jaren 2022 t/m 2024 zijn aanvragen voor Heerlen-Centrum (2x), Schinveld en Kerkrade-Centrum toegekend voor een totale subsidie van ruim € 10 miljoen (zijnde ca. 12% van het beschikbare budget voor heel Nederland). De regeling wordt mogelijk gecontinueerd in een nieuwe kabinetsperiode.

- 1e tranche Impulsaanpak Winkelgebieden voor Heerlen Centrum: €1.917.687
- 2e tranche Impulsaanpak Winkelgebieden voor Schinveld: €2.490.712
- 4e tranche Impulsaanpak Winkelgebieden Heerlen Centrum: €1.563.308
- 4e tranche Impulsaanpak Winkelgebieden Kerkrade-Centrum: €4.279.784

Interreg EMR

In het kader van het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie en in het bijzonder het Romeins verleden, is er in 2024 met succes een Interreg-aanvraag ingediend voor het project Via Via (budget € 4.567.252). Volgens planning hebben de projectpartners hun uitvoerings-initiatieven in 2025 opgestart. De focus lag primair op het verbinden van hotspots in de Euregio Maas-Rijn via een gedeeld narratief. In Heerlen, Simpelveld en Voerendaal betreft het de locaties: Romeins Museum, Romeins villalandschap en Villa Voerendaal. Voor de Via Via-projectuitvoering m.b.t. deze hotspots is aan de gemeente Heerlen – in samenwerking met de gemeenten Simpelveld en Voerendaal, Via Belgica en Stichting het Romeins Museum - een Regio Deal II-subsidie toegekend (€ 314.700).

Met ingang van september 2025 participeert Stadsregio Parkstad Limburg als projectpartner in het Interreg-project Connect2Cycle (budget € 3.260.647), gericht op het versterken van het grensoverstijgende toeristisch-recreatieve fietsverkeer d.m.v. de ontwikkeling van themaroutes en bevordering van ondernemersinitiatieven.

Hiertoe is in augustus 2025 subsidie toegekend vanuit Europa (€ 160.366) en de provincie Limburg (€ 64.146) aan Parkstad. Daarmee is Connect2Cycle, zowel inhoudelijk alsook financieel een meekoppelkans voor de Parkstadroute. Deze wordt nu als hoofdfietsroute ingebed in een euregionaal, grensoverstijgend netwerk van toeristisch-recreatieve fietsroutes ter bevordering van de fietsbeleving in de Euregio Maas-Rijn.

2.1.4 BC Wonen en Herstructurering

Inleiding

In 2025 heeft de woningmarktopgave in Parkstad opnieuw een centrale rol gespeeld in belangrijke regionale ontwikkelingen en zijn er weer veel belangrijke mijlpalen bereikt:

1. In 2025 werden diverse nieuwe aanvragen voor Rijks- en andere bijdragen ingediend om werk te kunnen maken van de speerpunten:
    a. In het 4e kwartaal van 2024 werd een regionale aanvraag Standaardisering/certificering van repeterende woningbouw bij de VNG ingediend. Er is een bedrag toegekend van € 100.000. In het 4e kwartaal van 2025 is door de VNG gemeld, dat dit bedrag met ruim €100.000 verhoogd wordt.
    b. In het 2e kwartaal van 2025 zijn de Woontopafspraken NPLV Heerlen Noord geformaliseerd.
    c. In het 2e kwartaal van 2025 is door Sittard-Geleen namens Zuid-Limburg een aanvraag voor een bijdrage van €1.600.000 uit de regeling van het versnellingsmenu van de Provincie ingediend. Besluitvorming wordt in 2026 verwacht.
    d. In het 4e kwartaal van 2025 is ter versterking van de executiekracht van gemeenten een regionale subsidieaanvraag voor de inrichting van een Expertpool Woningbouw opgesteld om in te dienen bij de provincie nadat een aanvraag eerder door de VNG afgewezen was. Besluitvorming bij de provincie is voorzien in 2026.
    e. In het 3e kwartaal is een regionale aanvraag voor een bijdrage uit de regeling Woningbouw op korte termijn (Wokt 2.0) ingediend en is €27.900.000 toegekend.
    f. In het 4e kwartaal is een regionale aanvraag voor een bijdrage uit de 7e tranche van de Woningbouwimpuls ingediend en is €5.671.742 toegekend.
    g. In het 4e kwartaal is €1.100.000 uit de 3e Regio Deal toegekend aan wonenprojecten voor de versterking van de executiekracht van gemeenten, voortzetting van de VoorzieningenWijzer en ter ondersteuning van de gemeenten Kerkrade en Brunssum bij de uitvoering van de Parkstadwet.
    h. Eind 2025 kwam de teller van subsidies die onder regie van de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering worden ingezet op €133,5 miljoen te staan. Dit is exclusief de subsidies die de gemeente Heerlen (VHF's, WBI's en Wokt 1.0) en Kerkrade (Wokt 1.0) rechtstreeks bij het Rijk aangevraagd hebben (€85 miljoen), exclusief NPLV Heerlen Noord Woontopgelden (€14,6 miljoen) en de versnellingssubsidie van de provincie die via Sittard-Geleen verloopt (€1,6 miljoen).
    i. Eind 2025 zijn de voorbereidingen voor de WBI 8.0 gestart. De aanvraag wordt waarschijnlijk in maart 2026 ingediend.
2. Er zijn stappen gezet in de op 9 maart 2023 gesloten 'Woondeal Limburg' tussen het Rijk, Provincie Limburg, Stadsregio Parkstad Limburg, de gemeenten in Limburg én de woningcorporaties.
    a. In deze Woondeal Limburg heeft de Regionale Woonvisie en de aanpak van Parkstad van de herstructureringsopgaven, de nieuwbouwambities en de maatregelen ter verbetering van leefbaarheid en veerkracht van de wijken een zelfstandige plek gekregen, waardoor aandacht van het Rijk voor de schaal van Parkstad zo optimaal mogelijk geborgd blijft.
    b. Vervolgens heeft de provincie in 2024 met het opstarten van het traject Limburg Centraal de lobby op het Rijk ingezet om tot grootschalige woningbouwlocaties te worden benoemd. De gemeente

Heerlen maakt hiervan deel uit. Eind 2024 is n.a.v. Limburg Centraal een herijking van de Woondeal in gang gezet om de nieuwbouwambitie Limburg breed te verhogen met 3.000 woningen.

c. Wat betreft de nieuwbouwopgave van Parkstad in de Woondeal Limburg: de nieuwbouwambitie tot 2030 bedroeg in 2023 in Parkstad minimaal 6.775 woningen.
d. De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering heeft haar ambitie in 2024 verder verhoogd naar 13.000 woningen, zodat niet alleen nieuwbouw ter vervanging plaatsvindt, maar ook om nieuwe doelgroepen aan te trekken die bijdragen aan een gezonde bevolkingssamenstelling en de veerkracht in de regio.

3. Op 3 februari 2025 bracht de Bestuurscommissie een werkbezoek aan projectlocaties met fabriekswoningen.
4. Op 10 april 2025 vond een werkbezoek van het Ministerie van VRO plaats. Dit in het kader van de Woontop afspraken.
5. Op 8 augustus 2025 vond een werkbezoek van Kuijpers, DG Volkshuisvesting en Bouwen van BZK plaats. Thema was het voornemen voor het indienen van een aanvraag voor de Wbmgp voor Heerlen Noord en later mogelijk ook voor Brunssum en Kerkrade.
6. Op 14 oktober 2025 vond een ambtelijk werkbezoek van BZK plaats rondom het thema Wbmgp. Nu voor Brunssum en Kerkrade.
7. Op 29 augustus 2025 vond er een werkbezoek van de DB van I&W Kees van de Burg plaats. Daarbij is onder meer de Wokt aanvraag geadresseerd.
8. Op 10 oktober 2025 vond het werkbezoek van Tweede Kamerleden Marieke Nass en Sven de Loijer plaats.
9. In juni vond de Provada plaats, waarbij de kansen van de woningmarkt van Parkstad met ontwikkelaars en beleggers verkend werden.
10. In 2025 heeft de Bestuurscommissie nog intensiever ingezet op meer nieuwbouwlocaties en op het versnellen van de bouwproductie
    a. Er is een 80% versie opgeleverd van de Regionale Ontwikkelkaart Woningbouw die zal ondersteunen bij het doen van proposities aan de markt en aan de provincie.
    b. Het traject rond de regionale grondstrategie is geïntensiveerd. Dit ter versterking van de samenwerking met marktpartijen en corporaties en van de interne gemeentelijke procedures om de time to market te verkorten en daarmee de stijging van kosten te dempen.
11. 8 december 2025 zijn voor de 2e Woontopafspraken gemaakt. Daar waar het in de 1e Woontopafspraken van 11 december 2024 vooral ging over afspraken over de nieuwbouw zijn gemaakt tussen het Rijk en de focusgebieden NPLV (5.000 woningen in Parkstad, waarvan 1.500 in Heerlen Noord), gekoppeld aan een stimuleringsregeling voor nieuwbouw en afspraken tussen het Rijk en de provincie Limburg over de Bouwstroom Limburg, werden in 2025 de volgende zaken geadresseerd:
    a. Zekerheid over het financiële kader en de bijbehorende scope van de opgave ter bevordering van de haalbaarheid van de jaarlijks productie van 100.000 woningen waarvan 30% sociaal en 2/3 betaalbaar. Dit vereist dat er voldoende langjarige middelen beschikbaar zijn voor de brede woningbouwopgave en langjarige investeringen in (grootschalige) infrastructuur is van belang voor een goede ontsluiting;
    b. Noodzakelijke doorbraken op de grote dossiers: uitvoeringskracht, arbeidsmarkt in de bouw, ruimte, stikstof, netcongestie, bodem en watervoorziening;
    c. Voldoende financiële middelen voor de woningcorporaties;
    d. De terugtrekkende beweging van investeerders uit de Nederlandse woningmarkt;
    e. De haalbaarheid van businesscases voor woningbouw op lokaal niveau en de balans tussen ruimte en flexibiliteit enerzijds en voldoen aan de wettelijke afspraken anderzijds.
12. Het ministerie van VRO heeft in 2024 met het aanstaande Wetsvoorstel Regie op de Volkshuisvesting, dat met vertraging medio 2026 ingaat, de regionale aanpak beïnvloed door nieuwe verantwoordelijkheden voor gemeenten, regio's en de provincies te beleggen. Regionaal wordt er daarom sinds in 2023 verkend wat de impact van de wet zal zijn. Met de Regionale Woonvisie 2023-2028 is inmiddels geanticipeerd op de

Wet en in 2025 zijn de voorbereidingen voor een regionale huisvestingsverordening gestart om te kunnen voldoen aan de eisen van de wet.

13. In 2025 hebben de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Brunssum een aanvraag bij het Ministerie van VRO ingediend voor toepassing van de Wbmgp. Op de aanvraag van Heerlen is reeds in 2025 positief gereageerd en zijn de voorbereidingen voor de implementatie opgestart. Besluit rond Brunssum en Kerkrade is voorzien in 2026.
14. De wijzigingen in de wetgeving zijn ook van invloed op de regionale prestatieafspraken die sinds 2019 jaarlijks worden geüpdatet. Zo ook in Q4 2025. Daarin zijn de uitgangspunten en aspecten opgenomen van de Regionale Woonvisie, van de Woondeal Limburg, van de Nationale Prestatieafspraken van de corporaties met het Rijk en van landelijke wet- en regelgevingen en rijksregelingen.
15. In Q2 van 2025 is de Position Paper 'Volkshuisvestelijke sturing op leefbaarheid' vastgesteld met daarin de eerste principes over '(tijdelijk) ontzien van kwetsbare locaties van de huisvesting van meer mensen in een kwetsbare situatie', een regionale huisvestingsverordening incl. (regionaal afgestemde) urgentieregeling en het tegengaan van instroom van mensen in een kwetsbare situatie van buiten Parkstad.
16. In Q2 is een masterclass georganiseerd over volkshuisvestelijk instrumentarium
17. Het Woonberaad Parkstad (coalitie tussen de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering, de corporaties en de marktpartijen) wierp ook in 2025 haar vruchten af. Met deze samenwerking wordt ingezet op de versnelling van woningbouw, het uitstippelen van de koers en het grijpen van kansen in de woningmarkt.
    a. Er is inmiddels grote betrokkenheid en inzet van marktpartijen bij de toekomstige integrale (her)ontwikkeling van kansrijke en minder kansrijke locaties. Naar het voorbeeld van de samenwerking met BPD en JPO waarbij de opgaven van herstructurering en de kansen voor nieuwbouw gecombineerd worden, geven meer partijen aan hiervan werk te willen maken.
    b. Op 20 september werd het 2e Woonevent Parkstad georganiseerd. Wederom bezochten 600 particulieren deze 'beurs' met woningbouwprojecten in de koopsector.
18. Een Masterclass 'grondbeleid voor woningbouw' van december 2023 voor bestuurders en ambtenaren is in opdracht van de Bestuurscommissie in 2024 opgewerkt naar een uitvoeringsplan van Fakton voor een Regionale grondstrategie. In 2025 zijn we gestart met de uitvoering van het plan.
19. In Q1 is de ontwerp-POVI door de provincie Limburg gepubliceerd. In de reactie van de Bestuurscommissie zijn de volgende punten geadresseerd: de plus-ambitie van 20.000 woningen in de Woondeal Limburg, de Woontopafspraken van 2024, Limburg Centraal, de onduidelijke rol- en taakopvatting van de provincie, de lage plaats van prioritering voor volkshuisvesting, de afwijking van Rijkskaders en het ontbreken van actueel kaartmateriaal.
20. In Q2 heeft PS van de Provincie Limburg de Leidraad voor het handelen van GS m.b.t. wonen vastgesteld.
21. In Q2 heeft de Zuidelijke Rekenkamer een rapport opgeleverd over Woningbouwbeleid van de Provincie Limburg. De Rekenkamer heeft ook de voorzitter van de Bestuurscommissie geïnterviewd. De aanbevelingen van de Rekenkamer aan de provincie, werden door de Bestuurscommissie onderschreven.
22. Behandeling van de Leidraad en van de aanbevelingen van de Rekenkamer heeft tot een lobby-schrijven vanuit de Bestuurscommissie geleid. Daarin is ook het aspect van regio-indeling geadresseerd, hetgeen op de schaal van Zuid-Limburg aanleiding werd voor een bestuurlijk gesprek over fair share van doelgroepen als over woningbouwproductie.
23. In Q3 van 2025 is de ontwerp-Nota Ruimte vrijgegeven. Dit is de langetermijnvisie van het Rijk op de ruimtelijke inrichting van Nederland met ruimtelijke keuzes voor 2030 en 2050 en een doorkijk naar 2100. De Nota hanteert het VISTA model. Zuid-Limburg, Regio's Groningen-Assen, en Twente hebben het label "Initiëren in gebieden" gekregen. Dit zijn gebieden verder weg van het economisch kerngebied, met een potentie voor een schaalsprong in economie en bevolking en daar wil men inzetten op een ontwikkeling van de regionale economie, gekoppeld aan kennisinstellingen en campussen, daarna volgen meer kansen voor grootschalige woningbouw, voorzieningen, et cetera. Er is in Q4 een zienswijze ingediend door de bestuurscommissie en daarin zijn de volgende punten geadresseerd: de aanwijzing van Zuid-Limburg als één van de drie 'initieer'-regio's waar een schaalsprong mogelijk is, de aanwijzing van 127 regionaal

grootschalige woningbouwlocaties, 'Wijkje erbij' en de ruimtelijke (kwaliteits)opgave van buurten en wijken die op het gebied van leefbaarheid en veiligheid onder druk staan. Vóór de deze zienswijze heeft een expertsessie met het ministerie van VRO plaatsgevonden over regionaal grootschalige woningbouw.

24. In Q3 is het eindrapport van het programma STOER (Schrappen Tegenstrijdige en Overbodige Eisen en Regelgeving) gepresenteerd met aanbevelingen om de stapeling van lokale regels en procedures aan tegen te gaan en regeldruk te verminderen. De voorzitter van de commissie STOER, Friso de Zeeuw heeft de bevindingen gepresenteerd in het Woonberaad van juni 2025. De Minister heeft een groot aandeel van de aanbevelingen als Rijk overgenomen. De Bestuurscommissie heeft besloten werk te maken van de aanbevelingen die lokaal en regionaal kunnen worden opgepakt.
25. In 2025 heeft de Provincie de Toekomstvisie Limburg 2050 gepresenteerd. Daarin is wonen één van de 5 thema's. Het document heeft geen status.

Speerpunten

In het jaarplan van 2024 heeft de bestuurscommissie de volgende speerpunten geformuleerd:

1. Regie op de Volkshuisvesting
2. Aanpak kwetsbare particuliere en sociale voorraad
3. Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen
4. Innovatie in samenwerking op de woningmarkt (versterken uitvoeringskracht)

Om de ambities uit die speerpunten waar te maken, kon de Bestuurscommissie in 2025 beschikken over een werkbudget van €268.000 voor reguliere taken. Bij de behandeling van het Jaarplan van 2025 is aangevoerd, dat de originele kostenraming van €350.000 om alle taken eigenlijk goed te kunnen vervullen, al naar beneden was bijgesteld en vervolgens naar rato gereduceerd is zodat de budgettering passend was binnen het totale taakstellend werkbudget (ad. €802.000) voor Parkstad. Daarnaast zijn randvoorwaarden als voldoende uitvoeringskracht en capaciteit bij gemeenten benoemd.

Toelichting op de speerpunten

1. *Regie op de Volkshuisvesting*

Relatie met de Regionale Woonvisie 2023-2028

Het Rijk voert meer regie op de woningmarkt, maar legt ook meer verantwoordelijkheden bij provincies, gemeenten en daarmee in geval van Parkstad op bepaalde onderdelen ook bij de regio.

De Regionale Woonvisie 2023-2028 is sinds 2023 het belangrijkste regionale beleidskader waarmee koers bepaald is om tot versterking van de veerkracht te komen. 2023 was tevens het jaar, dat het ministerie van BZK de eerste voorbereidingen trof voor het Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting. In de Regionale Woonvisie werden dezelfde aspecten geadresseerd die in het wetsvoorstel werden voorbereid.

De Woonvisie werd vastgesteld als bouwsteen voor het door het Rijk voorgeschreven Volkshuisvestings-programma. Dit volgens de richtlijnen van de aanstaande Wet, waarvan de behandeling in de Tweede Kamer is uitgesteld naar 2025. De Woonvisie vormt verder de basis voor de samenwerking met andere domeinen, de doorvertaling van de Programmalijnen Woningbouw van het ministerie en voor de Toekomstvisie Wonen, Zorg en Welzijn die de gemeenten in 2024 samen met corporaties en zorgpartijen hebben opgesteld en in 2025 vastgesteld is door de 7 gemeenteraden. Jaarlijks vormt de Woonvisie de basis voor de Regionale Prestatieafspraken. Daarin zijn de eerste afspraken gemaakt over verdeelvraagstukken, versterking van de veerkracht van wijken, over het ontzien van kwetsbare complexen, etc. Dit heeft in 2025 onder meer geleid tot een position paper over de inzet van volkshuisvestelijk instrumentarium en tot een opdracht voor het opstellen van een regionale huisvestingsverordening. In de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Brunssum hebben de inzichten over kwetsbare wijken en de uitgangspunten uit de position paper de basis gelegd voor

een (succesvolle) aanvraag bij het ministerie voor toepassing van de Wbmgp en onder regie van het Bestuurlijk Gremium Wonen, Zorg en Welzijn is een begin gemaakt met het opstellen van een urgentieregeling, die in de huisvestingsverordening moet worden ondergebracht.
De regio gaat dan ook niet geheel onvoorbereid de nieuwe wet tegemoet. Sinds de eerste voorbereidingen van de Regionale Woonvisie in het najaar van 2021, is in 2022 maar ook in 2024 een Regionaal Woonbehoefteonderzoek uitgevoerd. In 2022 en in 2024 werd ook een Veerkrachtanalyse uitgevoerd. Vanuit bestuurlijke bijeenkomsten tussen de Bestuurscommissie, het ROW en het ROH zijn verstrekkendere afspraken vastgelegd in de Regionale Prestatieafspraken om de instroom in kwetsbare gebieden tegen te gaan. Vanuit de Woondeal Limburg moet de Provincie toezien op het provinciebreed nakomen van de rijkskaders over betaalbare woningen. Dat heeft nog niet plaatsgevonden. In het belang van Parkstad is daar wel nadrukkelijk op aangedrongen.

Ten aanzien van het Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting heeft Parkstad herhaaldelijk deelgenomen aan botsproeven van het Rijk en daarmee de toepasbaarheid (voor Parkstad) kunnen valideren. In de Woonvisie is voor zover mogelijk reeds geanticipeerd op de nieuwe wet. En ondanks dat het Wetsvoorstel in 2024 nog niet was aangenomen, ontstond in 2024 wel al de behoefte om bepaalde zaken concreet te maken.

In 2025 is daarom door Sittard-Geleen namens Zuid-Limburg een subsidieaanvraag van €1,6 miljoen bij de provincie ingediend voor activiteiten die in het kader van de Wet moeten plaatsvinden. Daarvan is €533.333 bestemd voor Zuid-Limburgse activiteiten en €466.666 voor enkel activiteiten van Parkstad.

- Het onderdeel Zuid-Limburg wordt onder meer ingezet voor het verkennen van samenwerkingsmogelijkheden om te komen tot regionale instrumenten verband houdende met de wet (een grondige inventarisatie en analyse van wat er al is, een 'toolbox' met overkoepelende/gezamenlijke (onderdelen van) producten en woonzorgvisies worden afgestemd, de afstemming van fair share in de bouwopgave Zuid-Limburg). Daarnaast moet de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2016) bij de tijd worden gebracht (aansluitend bij de wet en actualiteiten) via nieuwe regionale beleidsafspraken. Goede afspraken op de schaal van Zuid-Limburg moeten bijdragen aan de doelen uit de Regionale Woonvisie 2023-2028.
- In het onderdeel van Parkstad wordt ten aanzien van de Wet Versterking ingezet op:
    - Het opstellen van een Volkshuisvestingsprogramma, dat onder de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting verplicht is voor alle gemeenten.
        - Daartoe moet de programmering tegen het licht van de Woonvisie en de Woondeal beoordeeld worden. In Q4 is daarom opdracht verleend voor de update van de Regionale Woningmarktprogrammering t/m 2025.
        - Om de doelstellingen van de visies te behalen, om aan de groei te kunnen beantwoorden en om de wijken in de regio te versterken, zijn nieuwe woningbouwlocaties noodzakelijk. Bureau BNL heeft in 2025 opdracht gekregen een Regionale Ontwikkelkaart Woningbouw op te stellen met nieuwe potentiële bouwlocaties, die vanuit ruimtelijk kwalitatieve overwegingen moeten bijdragen aan de structuurversterking van de regio. De opdracht was eind 2025 voor 90% afgerond.
    - Het opstellen en implementeren van een Regionale Huisvestingsverordening. Companen is in 2025 aangetrokken en begeleidt dit traject.

In het kader van de Woondeal Limburg heeft Parkstad als enige gebied in Limburg in september 2025 het predicaat van Versnellingstafel gekregen. Daarnaast zijn weer woningbouwplannen voorgelegd aan leden van het Expertteam woningbouw, is een werkbezoek t.a.v. conceptbouw georganiseerd en hebben VNG/VRO

subsidie toegekend voor een piloot standaardisering bij repeterende woningbouw. Het enige waar nog geen werk van is gemaakt, is parallel plannen.

2. *De aanpak particulier bezit (o.a. aanvragen Volkshuisvestingsfonds 2.0).*

De aanpak van kwetsbare particuliere woningen is in de afgelopen 10 jaren uitgegroeid van kleinschalige experimenten naar een breed gedragen, grootschalige benadering. In lijn met de koers die de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering eerder heeft ingezet, stond de uitvoering van de herstructureringsaanpak ook in 2025 centraal ook al waren er in 2025 geen rijkssubsidies voor herstructureringsactiviteiten. Dankzij de samenwerking met zowel het Nationaal Programma Heerlen Noord, met woningcorporaties als met marktpartijen konden we dieper en breder ingrijpen in de wijken, hetgeen zal bijdragen aan de versterking en een verbeterde opbouw van de wijken. De regionale aanpak van de problemen in de particuliere voorraad met de Regio Deal middelen en het Volkshuisvestingsfonds ging ongewijzigd door. Vanwege de Parkstadwet wordt sinds 2025 onderzocht hoe de kwetsbare voorraad in Wbmgp-gebieden kan worden aangepakt met inzet van een Woonfonds en hoe de funding hiervan moet plaatsvinden. In de gemeente Heerlen heeft dit inmiddels tot eerste raadsbesluiten geleid. Voor Kerkrade en Brunssum moeten deze gesprekken nog worden opgestart.

In 2022 heeft het Rijk in ruil voor de afschaffing van de verhuurderheffing, bindende nationale prestatieafspraken met corporaties gemaakt over verduurzaming en vernieuwing van de sociale woningvoorraad. Het belang van de aanpak van particulier bezit tussen corporatiewoningen (gespikkeld bezit) nam hierdoor ook toe, mede door de stijging van de energieprijzen. De combinatie met de aanpak van de particuliere en de sociale woningvoorraad door de woningcorporaties werd na de 1e tranche van het Volkshuisvestingsfonds bemoeilijkt, maar vindt nog steeds grootschalig plaats. Met de Voorzieningenwijzer die met de 2e Regio Deal verlengd was tot en met 2025, werden weer gezinnen financieel bijgestaan. In december 2025 is het besluit genomen om de Voorzieningenwijzer wederom te verlengen. Nu met de middelen van Regio Deal III.

Vanuit Citydeal Energieke wijken heeft Parkstad wettelijke belemmeringen voor corporaties bij de aanpak van problematische particuliere voorraad weten te agenderen, hetgeen zou resulteren in een pilot met BZK waarbij corporaties meer ruimte zouden krijgen om particuliere eigenaren te begeleiden/ontzorgen. Van deze pilot heeft het ministerie in 2025 geen werk gemaakt.

Tegelijk willen niet alleen corporaties initiatief nemen om particuliere of gemengde wijken te herstructureren maar sinds 2025 ook marktpartijen willen participeren in gebiedsontwikkelingen. Dit als resultaat van de consistente lijn van de Bestuurscommissie.

3. *Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen (o.a. aanvragen Woningbouwimpuls 7e tranche en Wokt 2.0)*

Sinds 2023 staat nieuwbouw steeds prominenter op de agenda van de Bestuurscommissie om de regio te versterken. Er zijn diverse dwarsverbanden gelegd tussen de herstructurering van de kwetsbare woningvoorraad enerzijds en de kansen die de regio aangrijpt op het gebied van nieuwbouw anderzijds. Dit gebeurt zowel financieel als inhoudelijk.

In 2021 is gestart met de ontwikkeling van een regionaal aanvalsplan voor nieuwe woningbouw. Begin 2022 is een nieuwe bestuurlijke koers vastgesteld, waarbij bovenop de (kwalitatieve) behoefte aan 4.500 tot 7.500 nieuwe woningen in het woonbehoefteonderzoek ook een plusambitie voor nieuwbouw is geformuleerd om meer mensen van buiten aan te trekken. Deze nieuwbouwambitie van de bestuurscommissie is sindsdien stevig uitgedragen, meegegeven aan de Provincie in haar bod aan het Rijk in het kader van het Programma Woningbouw en opgenomen in de Woondeal Limburg (9 maart 2023). Verder is deze ambitie ingebed in de Regionale Woonvisie 2023-2028 die in de eerste helft van 2023 door de gemeenteraden vastgesteld is. De bestuurscommissie heeft eind 2023 besloten in te zetten op de verdere concretisering van deze

woningbouwambitie. Dit heeft in 2024 geresulteerd in een nieuw woonbehoefteonderzoek (december 2024), waarbij de link gelegd is met het Toekomstverhaal van Parkstad Limburg. De Bestuurscommissie heeft in december 2024 een nieuwbouwambitie van 13.000 woningen vastgesteld. Binnen een deel van de reeds bestaande programmering zal nieuwbouw plaatsvinden door herstructurering van bestaande wijken. Sinds 2023 wordt met marktpartijen, corporaties en gemeenten verkend welke locaties in potentie ontwikkelperspectief kennen en hoe dit programmatisch kan worden omgezet, zodat niet alleen de kansrijke, maar ook de meer uitdagende locaties tot ontwikkeling kunnen komen. Verkennende gesprekken tussen regio, marktpartijen, gemeenten en corporaties zijn in mei 2022 onder begeleiding van de Rebel Group opgestart en in 2023 is bureau CB5 in de arm genomen voor 14 gebiedsstudies van potentiële ontwikkellocaties. Deze nieuwbouwpropositie heeft inmiddels in 2023 geleid tot een concrete business cases, waar rijkssubsidies aan toegekend zijn (2e tranche van het Volkshuisvestingsfonds, de Startbouwimpuls en de 7e tranche van de Woningbouwimpuls). In 2023 heeft de bestuurscommissie besloten dat er een Regionale Ontwikkelkaart Woningbouw voor Parkstad moet worden opgesteld. De 90% versie daarvan is in Q4 van 2025 opgeleverd. Vanuit wonen wordt daarmee een bijdrage geleverd aan het Toekomstverhaal van Stadsregio Parkstad Limburg dat sinds 2024 wordt uitgewerkt.

Verder zet de bestuurscommissie steeds meer in op de versterking van de uitvoeringskracht bij gemeenten en de realisatiekracht bij marktpartijen en corporaties die noodzakelijk zijn om woningbouwproductie te vergroten en te versnellen.

- Dat gebeurt door het versterken van capaciteit, de kennis, de kunde en de uitvoeringskracht.
- In juli 2023 is het Woonberaad van start gegaan. Daarbinnen worden kansen en belemmeringen voor woningbouw besproken met marktpartijen en corporaties.
- In december 2023 is een begin gemaakt met het traject Regionale Grondstrategie.
- In 2025 heeft de Bestuurscommissie op de PROVADA voor de 2e keer een dag over de kansen in de woningmarkt van Parkstad georganiseerd en zijn contacten met marktpartijen aangeknoopt.
- Gehonoreerdft de VNG subsidie van €100.000 ter versterking van de uitvoeringskracht van de woningbouw toegekend voor de pilot Standaardisering/ certificering van repeterende woningbouw gehonoreerd. Deze subsidie is nog steeds niet ontvangen. Wel heeft de VNG in 2025 kenbaar gemaakt het bedrag waarschijnlijk te kunnen ophogen tot €200.000 á €250.000. Standaardisering wordt de nieuwe norm.
- Een subsidie voor de inrichting van een expertpool woningbouw bij de VNG/VRO is niet gehonoreerd, maar daarvoor is alsnog een aanvraag ingediend bij de provincie Limburg en is nog een tweede aanvraag in voorbereiding.
- De alliantie Nationaal Programma Heerlen Noord is als één van de focusgebieden van het NPLV op de 1e Woontop van 11 december 2024 bestuurlijke afspraken aangegaan met het Rijk over de bouw van 5.000 woningen in Parkstad, waarvan 1.500 in Heerlen Noord. Het Rijk verbindt hieraan een realisatiestimulans voor nieuwbouw. Voor het aandeel Heerlen Noord zijn middelen toegekend. Voor de overige woningen binnen Parkstad niet. Wel kan daarvoor aanspraak worden gemaakt op de Realisatiestimulans.
- Op diezelfde Woontop van 11 december 2024 hebben de Limburgse gemeenten via de regio's ingestemd met het aangaan van bestuurlijke afspraken tussen het Rijk en de Provincie Limburg over de Bouwstroom Limburg.
- Gedurende de Woontop van 8 december 2025 zijn signalen aan de minister afgegeven over:
    - Zekerheid over het financiële kader t.b.v. de haalbaarheid van de jaarlijks productie van 100.000 woningen waarvan 30% sociaal en 2/3 betaalbaar; onder meer door voldoende langjarige middelen beschikbaar te stellen voor de brede woningbouwopgave en langjarige investeringen in (grootschalige) infrastructuur;
    - Doorbraken op de grote dossiers als uitvoeringskracht, arbeidsmarkt in de bouw, ruimte, stikstof, netcongestie, bodem en watervoorziening;

    - Financiële slagkracht voor de woningcorporaties;
    - Het investeringsklimaat voor investeerders;
    - Ruimte voor flexibiliteit enerzijds en wettelijke afspraken anderzijds.
- In de Woondeal Limburg zijn op grond van het Woonbehoefteonderzoek van 2022 het aantal te bouwen woningen per gemeente vastgelegd, maar zijn ook belemmeringen benoemd die de nieuwbouw in de weg zitten. Parkstad heeft een zogenaamde subregionale versnellingstafel ingericht waarbij nieuwbouw-projecten onder meer met inzet van het Expertteam Woningbouw van het Rijk vlot getrokken worden. Deze aanpak heeft als voorbeeld gediend voor de versnellingstafel die de Provincie in het kader van de Woondeal Limburg georganiseerd heeft en heeft er tevens toe geleid dat alle subregio's dergelijke versnellingstafels moeten gaan inrichten. In 2025 heeft Parkstad definitief als enige regio het predicaat versnellingstafel gekregen van de kwartiermakers en is de voorzitter van de Bestuurscommissie door de provincie aangewezen als één van de provinciaal versnellers.
- Voor nieuwbouw zijn met succes diverse subsidies aangevraagd:
    - In 2023 is € 1.252.696 toegekend uit de 5e tranche Woningbouwimpuls en € 5.727.756 uit de Startbouwimpuls.
    - In 2024 is €888.525 toegekend uit de 6e tranche WBI
    - In 2025 is €5.671.742 uit de 7e tranche WBI en €27.900.000 uit de Wokt 2.0 toegekend.
    - En ook met de subsidies van de 1e t/m de 4e tranche van het Volkshuisvestingsfonds worden onder meer ook nieuwe woningen gebouwd.
- In 2024 is het besluit genomen om een expertpool op te richten met expertises die momenteel ontbreken of niet in voldoende mate beschikbaar zijn bij de gemeenten. Voor de voorbereidende werkzaamheden is in 2025 een bijdrage uit het Versnellingsmenu van de Provincie Limburg aangevraagd als onderdeel van €466.666 die aan Parkstad gelabeld is in de Zuid-limburgse aanvraag. Daarnaast zijn in Q4 van 2025 de voorbereidingen gestart voor een aanvullende subsidieaanvraag aan de provincie voor de bemensing van de expertpool. Deze aanvraag wordt in 2026 ingediend. Daarnaast is vanuit de 1e tranche van de Regio Deal III €480.000 toegekend voor de oprichting van de expertpool.

4. *Innovatie in samenwerking in de woningmarkt*

De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering van de Stadsregio Parkstad Limburg heeft de afgelopen bestuursperiode hard gewerkt om de woningbouwambitie op de kaart te krijgen. Dat heeft geresulteerd in een Regionale Woonvisie en de Woondeal Limburg (2023), Regionale Prestatieafspraken (2024) én een nieuwe Regionaal Woonbehoefteonderzoek (2025), met een bruto bouwopgave van ongeveer 13.000 te bouwen woningen in de periode 2024 – 2034. Er zijn bovendien diverse financiële rijks- en andere bijdragen binnengehaald voor de aanpak van de kwalitatieve opgaven in de woningmarkt en de kansen voor nieuwbouw; vanuit het Volkshuisvestingsfonds, de Startbouwimpuls, de Woningbouwimpuls én de Regeling Woningbouw op korte termijn. Mede door deze bijdragen zijn gemeenten in staat om herstructurerings- en nieuwbouwplannen vlot te trekken. Soms in kleinschalige, maar vaak ook in grootschalige gebiedsontwikkelingen. Daarnaast is de laatste jaren meer innovatie in de woningbouwsector én ontwerpwetsvoorstellen ontstaan, waardoor bepaalde processen van gemeenten en van de regio de komende jaren anders dan voorheen zullen verlopen. We zijn ons er dan ook al enkele jaren van bewust, dat aanvullend op de bestaande manier van werken, soms een volgende stap nodig is om tot uitvoering van plannen te komen.

Innovatie en sturing op de woningmarkt is door het Rijksprogramma, maar vooral door het traject van de Regionale Woonvisie en de contacten met de marktpartijen echt op de kaart gezet. Verschillende doelgroepen vragen om verschillende oplossingen en de nieuwbouwambitie van de bestuurders is groot. De bestuurscommissie heeft de ambitie voor nieuwbouw in 2024 opgeschroefd ten opzichte van de afspraken in de Woondeal Limburg uit 2023. Dit vraagt van alle betrokken partijen een andere benadering van

woningbouwplannen door meer samen te werken tussen de stadsregio, gemeenten, marktpartijen en woningcorporaties. Sinds juli 2023 organiseert de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering het Woonberaad: een oploop van gemeenten, marktpartijen en corporaties, waarbij kansen en uitdagingen maar ook belemmeringen in de woningbouw geadresseerd en aangepakt worden. Voortvloeisel hiervan is onder meer het woonevent voor de promotie van nieuwbouwplannen aan potentiële kopers en dat nu al 2 jaar op rij, 600 geïnteresseerden trekt en effectief tot extra verkoop leidt.

Inzet Expertteam Woningbouw: het is inmiddels traditie, dat we leden van het Expertteam Woningbouw van het Rijk dat bij RvO is ondergebracht, inzetten om plannen binnen Parkstad vlot te trekken of inhoudelijk een steuntje in de rug te geven. Zo zijn van alle gemeenten de meest robuuste plannen die vertraging opliepen doorgelicht en vonden gemeenten weer handelingsperspectief. Daarnaast zijn we met leden van het Expertteam op werkbezoek geweest bij projecten om de voortgang in het kader van de WBI-subsidies te bespreken en is RvO en het Expertteam ook ingezet t.b.v. versnelling van projecten waaraan rijkssubsidie zijn toegekend, maar die vertraagd zijn.

Regionaal Grondbeleid voor woningbouw: eind 2023 is een Masterclass 'Grondbeleid voor woningbouw' voor bestuurders georganiseerd, dat heeft geleid tot een traject met bureau Fakton en een adviesrapport 'Grondbeleid voor de woningbouwopgave in Parkstad: Strategische en praktische adviezen over rolneming, samenwerking en instrumentarium'. Momenteel worden deze adviezen verder uitgewerkt in 2 sporen:

1. Regionaal grondprijzenbeleid voor woningbouw
2. Verkenning naar een regionale grondbedrijf/grondbank, met (financiële) participatie van hogere overheden (rijk/provincie)

De Bestuurscommissie heeft in 2025 koers gezet op het uitvoeringsplan Strategisch Grondbeleid waarvoor Fakton in 2025 opdracht heeft gekregen. Onderdeel daarvan is het organiseren van PPS-constructies. Hiervoor zijn in 2025 diverse masterclasses georganiseerd.

In 2025 zijn naar aanleiding van het Woonbehoefteonderzoek van 2024 en vanuit verschillende initiatieven vanuit wonen, gesprekken opgestart met grote werkgevers als Medlands, UM, Zuyderland, Meander Groep en ASML en zijn de eerste contouren voor woonwerkarrangementen ontstaan.

Projectbureau woningbouw: in het kader van het Toekomstverhaal Parkstad is in de brede maatschappelijke coalitie Parkstad een oproep gedaan om een 'projectbureau woningbouw' op te starten. In een overleg tussen de voorzitter van het Dagelijks Bestuur, de voorzitter van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering en de RO Groep is in 2025 een voorstel voor een pilot voor versnelling voorbereid dat in 2026 voorligt in bij bestuurders.

Op grond van de ervaringen in de Regio Deal projecten en de projecten van het VHF (organisatorisch, kennis, kunde, regelingen en middelen) is al in 2022 een belangrijk begin gemaakt met onderzoek naar samenwerking. Zo zijn de geesten in 2022 rijp gemaakt voor structuren die de slagkracht op gebiedsniveau, de reikwijdte van ingrepen en de fiscale omstandigheden kunnen verbeteren. De bestuurscommissie heeft in 2021 ingestemd met het verkennen van het vehicle wijkontwikkelingsmaatschappij (WOM) via twee pilots (in Heerlen en Kerkrade), zodat het op 'kleine schaal' (niet Parkstadbreed) kan worden uitgetest. In opdracht van de bestuurscommissie is de Rebel Group in 2022 gestart met vooronderzoek en eerste verkennende gesprekken gevoerd met gemeenten en corporaties en een eerste pre-advies voor een pilotgebied in Heerlen-Noord en in Kerkrade Oost opgesteld. Op verzoek van Beekdaelen zijn ook de kansen voor een project in die gemeente onderzocht. In 2023 kreeg het onderzoek in Heerlen en Kerkrade een boost toen de regeling voor de 2e tranche van het Volkshuisvestingsfonds beschikbaar kwam. In 2024 heeft de alliantie Heerlen Noord

akkoord gegeven voor het voorbereiden van de oprichting van een WOM voor Heerlen Noord. In Kerkrade zijn de mogelijkheden voor een WOM nog niet nader verkend.

In 2024 en 2025 is met draagvlak van de gemeenten, subsidie aangevraagd voor de oprichting van een Regionale Expertpool woningbouw en voor een pilot Standaardisering vergunningen/ certificering bouwplannen. De pilot Standaardisering mag rekenen op een bijdrage van €100.000 tot €250.000 van VRO/VNG. Voor de Expertpool ligt 1 subsidieaanvraag bij de provincie voor ter besluitvorming, is eind 2025 de voorbereiding gestart voor een 2e aanvraag bij de provincie en is in december €480.000 toegekend uit Regio Deal III.

Vanuit de Wet versterking regie Volkshuisvesting, Huisvestingsverordening en de Parkstadwet, waarvan het de verwachting is dat deze medio 2026 inwerking zal treden, komen er ook nieuwe taken én verantwoordelijkheden op gemeenten af. Zo dient elke gemeenten over een Volkshuisvestingsprogramma en een Huisvestingsverordening te beschikken. Momenteel wordt er regionaal gezamenlijk gewerkt aan een Huisvestingsverordening Parkstad. De beleidskeuzes zullen impact hebben op de inzet van de ambtelijke capaciteit (beleid, vergunningverlening, handhaving) binnen gemeenten die nodig is om de Huisvestingsverordening uit te voeren, maar waarschijnlijk ook bij corporaties.
Temeer daar gemeenten die de Wbmgp bij het rijk hebben aangevraagd en toegekend hebben gekregen, deze tevens moeten inbedden in de huisvestingsverordening. De beleidskeuzes binnen Parkstad hebben tevens invloed op de samenwerking in Zuid-Limburg. De discussie rond de indelingen van woningmarktregio's en woningbouwregio's is nog nooit zo prominent aan de orde geweest als in 2025 en zal nog lang doorwerken.

PPM: in het kader van de Woondeal heeft het Rijk een landelijke Versnellingstafels opgericht. In navolging daarop werden provincies geacht hetzelfde te doen. De provincie Limburg heeft 3 kwartiermakers (Expertteam) in de arm genomen om te onderzoeken wat de regio's in Limburg te doen hadden om tot regionale versnellingstafels te komen. Het rapport stelt, dat in heel Limburg alleen Parkstad zich kwalificeert als versnellingstafel. Maar daartoe moest wel nog een bepaalde monitorings- en bijsturingssystematiek dient in te zetten: de PPM, waarbij overheid, marktpartijen en corporaties gezamenlijk met elkaar bespreken wat de voortgang en de planning van woningbouwplannen is en waar die moet worden bijgestuurd. Eind 2025 zijn daarvoor de eerste voorbereidingen begonnen en in Q1 van 2026 wordt de PPM geïntroduceerd.

Dankzij de aantrekkende samenwerking met marktpartijen en corporaties (in het Woonberaad en bij de Regionale Prestatieafspraken), trajecten met de gemeenten zoals de inzet op de Regionale Grondstrategie, de Versnellingstafel Parkstad, de versterking van de uitvoeringskracht en de aanhoudende lobby richting het Rijk, de substantiële bijdragen uit het Volkshuisvestingsfonds, de Regio Deal, de Woningbouwimpuls, de Startbouwimpuls en de Wokt 2.0 hebben we ook in 2025 de beoogde koers goed kunnen vasthouden en meer gerealiseerd dan wat de Bestuurscommissie in het Jaarplan voor ogen had.

Platform

In 2025 heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering haar rol als platform voor de samenwerking tussen de zeven Parkstadgemeenten op het gebied van wonen en herstructurering effectief uitgevoerd.

Ook in 2024 was de Woondeal Limburg een belangrijk aandachtspunt voor de commissie en nam deze veel tijd in beslag. De Bestuurscommissie heeft haar platformfunctie optimaal benut door naast gemeenten, woningcorporaties en huurdersorganisaties, ook samen te werken met marktpartijen, beleggers, zorgpartijen en andere stakeholders zoals banken en de SVn. In het Woonberaad brengt Parkstad partijen samen, zodat er meer intensief samen wordt opgetrokken, waardoor er eerder kansen en belemmeringen in de woningbouw

gesignaleerd kunnen worden en partijen zich sneller vinden. Deelname aan de Provada bevordert die samenwerking ook.

Voor de uitvoering van het regionaal beleid is de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering mede afhankelijk van andere overheden, woningcorporaties, marktpartijen en andere stakeholders. Daarom is het belangrijk om op regionaal, provinciaal en (inter)nationaal niveau tussen overheden en marktpartijen coalities te smeden, om ervoor te zorgen dat beleid kan worden uitgevoerd. Dat heeft in 2025 tot veel resultaat en tot nog meer draagvlak voor onze aanpak geleid. Er hebben diverse bijeenkomsten en initiatieven plaatsgevonden. Hieronder een indicatie:

- werkbezoeken van de minister van VRO, medewerkers van de ministeries van VRO en BZK
- botsproeven in het kader van nieuwe wetgeving en regelingen zoals de Realisatiestimulans woningbouw
- verdiepingssessies inzake regionale grondstrategie met medewerkers wonen en grondbeleid en planeconomen
- deelname aan de Provada
- diverse bestuurlijke visiedagen van de Bestuurscommissie, al dan niet met het ROW en het ROH ten aanzien de inzet van het volkshuisvestelijk instrumentarium en de regionale prestatieafspraken
- het Woonberaad met wethouders en ambtenaren, bestuurders en medewerkers van corporaties, het ROH en marktpartijen
- werkgroepen met gemeenten, corporaties en het ROH in het kader van de Regionale Prestatieafspraken
- deelname aan het bestuurlijk overleg van het ROW
- werkgroepen met corporaties over herstructurering van mijnkoloniën
- coördinatieoverleg Heerlen-Noord
- werkgroepen met de gemeente Heerlen en corporaties over de WOM Heerlen-Noord
- stuurgroep Parkstadwet Heerlen, Kerkrade en Brunssum
- werkgroep Woonfonds Parkstadwet Heerlen-Noord
- werkgroepen in het kader van de Huisvestingsverordening
- werkgroepen en bestuurlijke bijeenkomsten in het kader van de regionale grondstrategie
- projectgroepen subsidies 1e t/m 4e tranche Volkshuisvestingsfonds, van de 1e en 2e Regio Deal, van de 5e en 6e tranche WBI en van de Wokt 2.0
- aanjagen van gebiedsgerichte aanpak bij gemeenten
- afstemming met steden Eindhoven, Breda en Tilburg over Volkshuisvestingsfonds
- bijeenkomsten in het kader van de Woondeal Limburg (kernteam, versnellingstafels, Woonkeuken, Woonkamer)
- bestuurlijk overleg Wonen Zuid-Limburg (BOWZL)
- bestuurlijk overleg Fysieke Leefomgeving Limburg (BOFLL)
- voorzittersoverleg subregio's Zuid-Limburg
- coördinatorenoverleg Zuid-Limburg
- werkgroep Wonen Zuid-Limburg
- deelname ambtelijke bijeenkomsten Toekomstvisie Wonen, Zorg en Welzijn
- participatie aan Citydeal Energieke Wijken
- samenwerking met SVn
- verkenning van de inzet van de Woonwijzerwinkel bij VHF-projecten.

De Bestuurscommissie had ook raakvlakken met domeinen over thema's die niet tot haar kerntaken behoren en waarvoor zij niet verantwoordelijk is:

- wonen en Zorg, met een focus op de samenwerking tussen gemeenten, woningcorporaties en zorgpartijen (op zowel regionaal als lokaal niveau).

- de huisvesting van aandachtsgroepen op de schaal Parkstad, waaraan eerst aandacht besteed werd via het Koploperproject en vervolgens met de Toekomstvisie Wonen, Zorg en Welzijn en nu in het kader van de Urgentieregeling. Dit alles onder leiding van de gemeente Heerlen, in afstemming met woningcorporaties en de provincie.
- de huisvesting van internationale werknemers (op schaal Zuid-Limburg).
- De huisvesting van statushouders

Beleid

Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2016) en bouwen naar behoefte (2021)
De in 2016 vastgestelde Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg is nog steeds vigerend. Hierop zijn in de loop van de jaren wel enkele nuances aangebracht. Eind 2020, begin 2021 heeft de meest recente en verstrekkende wijziging plaatsgevonden met de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen'. De evaluatie van de Structuurvisie in 2020 bevat nog aanbevelingen waarvan in 2022 bezien werd of en zo ja hoe die moesten worden opgepakt. Er is een Jaarplan Wonen Zuid-Limburg opgesteld waarin deze punten onder meer zijn ondergebracht. Dit jaarplan is in 2023 op grond van de Woondeal Limburg (9 maart 2023) aangepast.

Daarnaast is in 2022 juridisch advies ingewonnen en zijn de gevolgen van de Omgevingswet voor wonen en dan specifiek voor de SVWZL in beeld gebracht. Op grond daarvan is door Parkstad mede namens de twee andere subregio's in ZL een reactie op de consultatieversie van de Verzamelwet Omgevingswet 20xx uitgebracht om de huidige 'positie' en werking van de vigerende Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg te kunnen borgen. Dit heeft ertoe geleid (2023), dat de SVWZL in het kader van overgangsrecht behouden blijft als status van 'programma'. De provinciale verordening is sindsdien geactualiseerd. Vanwege gewijzigde ambities en beleid (nationaal en regionaal) in 2023 tot en met 2025 is wederom de vraag rond de actualisatie van de Structuurvisie ontstaan. Inmiddels heeft ook de provincie in 2025 een nieuw ontwerp-POVI in procedure gebracht en heeft Parkstad hierop zienswijzen ingediend. Verder is de provincie gestart met het opstellen van een nieuwe verordening. Deze wordt in Q1 van 2026 verwacht. Beide documenten zullen van invloed zijn op de rol- en taakopvatting van de provincie en dit zal gevolgen hebben voor het woningmarktbeleid van Parkstad en Zuid-Limburg. Sittard-Geleen heeft namens Zuid-Limburg een aanvraag voor een subsidie ingediend bij de provincie. Na toekenning zal een groot deel daarvan worden besteed aan de herijking van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg. De provincie heeft in 2025 nog geen besluit genomen over de aanvraag. De voorbereidingen zijn dan ook nog niet opgestart.

Regionale Woonvisie 2023-2028
In september 2021 heeft de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering de opdracht gegeven om een nieuwe regionale woonvisie voor te bereiden door het opleveren van een aantal bouwstenen (behoefteonderzoek en synopsis). Stec Groep heeft een regionaal woonbehoefteonderzoek uitgevoerd.
In 2022 hebben verdiepingsonderzoeken van het Woonbehoefteonderzoek voor Heerlen Centrum, Kerkrade Centrum en Heerlen-Noord plaatsgevonden. Daarnaast heeft er intensief afstemming plaatsgevonden met alle stakeholders (ook stakeholders die wat verder van het thema volkshuisvesting afstaan). Bureau Circusvis is heeft een koersdocument voor de nieuwe visie opgesteld. Verder is samen met de negen corporaties en de zeven gemeenten verkend hoe om te gaan met de volkshuisvestelijke en andere vraagstukken rond bijzondere doelgroepen en waaronder specifieke aandachtsgroepen. Aanvullend heeft Circusvis onderzoek naar de Veerkracht van de wijken verricht en is een contourennotitie voor de woonvisie opgesteld. Daarin zijn ook de raakvlakken met andere beleidsterreinen benoemd en demarcatielijnen getrokken. De Regionale Woonvisie is in februari 2023 door de bestuurscommissie en vervolgens in de gemeenteraden vastgesteld en sindsdien wordt hieraan invulling gegeven. Onder meer met de Regionale Prestatieafspraken tussen Parkstad, de negen corporaties (het ROW) en huurdersbelangenorganisaties (het ROH). De Regionale Prestatieafspraken worden jaarlijks geüpdatet en vastgesteld. Zo ook in 2025. Betreffende update was erg verstrekkend vanwege de

verregaande concretisering van de koers van de Woonvisie door de Bestuurscommissie. Zo is er een position paper vastgesteld, waarmee nog steviger dan voorheen geïntervenieerd wordt in de leefbaarheid van de kwetsbare wijken (ontzien, Wbmgp, etc). De Woonvisie is vastgesteld als bouwsteen voor het Volkshuisvestings-programma, zodat het voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. In 2024 heeft een nieuw Woonbehoefte-onderzoek en een nieuwe analyse van de Veerkracht plaatsgevonden en is gestart met het opstellen van een Regionale Ontwikkelkaart Woningbouw met nieuwe woningbouwlocaties om de gewenste ontwikkelingen in de wijken op gang te krijgen. Dit ter ondersteuning van de uitvoering van de woonvisie. De Woonvisie is ook onderlegger voor de Woondeal Limburg en de Regionale Grondstrategie en bij de update van de Regionale Woningmarktprogrammering wordt de beleidswaarde van de woningbouwplannen bepaald (dus in welke mate dragen de plannen bij aan de realisatie van de Woonvisie).

Woondeal Limburg

Op 9 maart 2023 is de Woondeal Limburg vastgesteld en getekend. Sinds november 2023 stuurt de minister bovenop de reeds in de Woondeals gemaakte afspraken, binnen hetzelfde tijdsbestek op nog meer bouwambitie in Nederland. Er zijn 3.000 woningen toegevoegd aan de nieuwbouwopgave van Limburg en is Limburg Centraal geïntroduceerd, waarmee bepaalde trajecten binnen Heerlen en daarmee binnen Parkstad verstevigd worden, zoals het ruimtelijk economisch raamwerk voor het centrum, inzet van NPHLN en de Woontopafspraken, programmatische uitwerking van het Stadskwartier Oranje Nassaupark, Het Willemskwartier, een hoogbouwvisie en het handelingsperspectief GMS. Hiervoor is in 2025 een Verstedelijkingscontour en een Verstedelijkingsconcept opgesteld, op grond waarvan in 2026 een verstedelijkingsstrategie wordt opgesteld. Daarnaast zijn gedurende de Woontop van 2024 afspraken gemaakt, waarvan enkele ook betrekking hebben op de regio Parkstad. Het betreft de afspraken over de woningbouwproductie in de focusgebieden van het NPLV-gebied Heerlen-Noord en afspraken over de Bouwstroom Limburg. De Woondeal is naar aanleiding hiervan herijkt. In 2026 is wederom een herijking voorzien.

Regionale grondstrategie voor woningbouw

De Bestuurscommissie heeft op 14 december 2023 besloten om in 2024 de mogelijkheden voor een (gezamenlijke) regionale grondstrategie voor woningbouw te verkennen die moet leiden tot meer handelingsperspectief op lokaal en regionaal gebied. In 2024 en in 2025 heeft een bestuurlijk en ambtelijk traject met bureau Fakton plaatsgevonden, dat ook in 2026 wordt voortgezet. Fakton heeft in 2025 een uitvoeringsplan opgesteld dat geaccordeerd is door de Bestuurscommissie en dat in 2025 in uitvoering genomen is.

Uitwerking plusambitie woningbouw

De Bestuurscommissie heeft op 16 november 2023 besloten om de plusambitie voor de woningbouwambitie regionaal uit te werken. In 2024 zijn daarom onder meer opnieuw een Woonbehoefteonderzoek en een Veerkrachtanalyse uitgevoerd. De Bestuurscommissie heeft een nieuwbouwambitie van 13.000 woningen vastgesteld. In 2026 wordt een nieuw Woonbehoefteonderzoek uitgevoerd vanwege de aanstaande herijking van de Woondeal en vanwege de grote bewegingen in 2025 t.a.v. de inzet van het volkshuisvestelijk instrumentarium.

Regionale ontwikkelkaart woningbouw

Om concreet duiding te geven aan de bestuurlijke keuzes en prioriteiten van de Bestuurscommissie en om sturing te geven aan de dialoog over het woningbouwprogramma van Parkstad met het ommeland (marktpartijen, corporaties, provincie en Rijk) heeft de Bestuurscommissie in 2023 besloten om zelf het initiatief te houden en een voorstel uit te werken voor woningbouw aan de randen van kernen en dorpen en om de mogelijkheden van grootschalige woningbouw in Parkstad in kaart te brengen.
In 2024 is gestart met het opstellen van de Regionale Ontwikkelkaart met nieuwe woningbouwlocaties die als bouwsteen wordt opgenomen in een nieuw afstemmingskader voor de gemeentelijke omgevingsvisies. De

kaart was in 2025 voor 90% klaar. Oplevering is voorzien in Q1 2026. Met de Regionale Ontwikkelkaart zal een substantieel aantal potentiële woningbouwlocaties worden toegevoegd. De Ontwikkelkaart wordt ingezet voor de overleggen met de Provincie, met de leden van het Woonberaad, met marktpartijen op de Provada en daarbuiten en om de ontwikkelkaarten die onder regie van Ruimte en Mobiliteit worden opgesteld, compleet te maken met wonen.

Programmering

Regionale Woningmarktprogrammering

De beleidskaders geven sturing aan de woningmarkt. De Regionale Woningmarktprogrammering gaat specifiek over de programmering van nieuwbouw en staat in het teken van de juiste woning voor de juiste doelgroep op de juiste plek. Parkstad stuurt samen met de gemeenten op de kwaliteit en de (versnelling van de) realisatie van de geprogrammeerde plannen. De programmering is in 2019 grootschalig geactualiseerd en wordt periodiek gemonitord en geüpdatet. Dit heeft grootschalig plaatsgevonden in 2022 om goed aan te sluiten bij de uitgangspunten van het Woonbehoefte-onderzoek en de plusambities waartoe de bestuurscommissie op dat moment besloten had. In 2022 is advies (Snel en proactief programmeren) uitgebracht door de Stec Groep n.a.v. de aanbevelingen uit het Woonbehoefte-onderzoek uit 2022. Naar aanleiding daarvan heeft Parkstad versnellingstafels in het leven geroepen. In 2023 en 2024 is vanwege gebrek aan middelen en capaciteit geen update uitgevoerd. In Q3 van 2025 is weer voor het eerst opdracht verstrekt aan Stec voor het uitvoeren van een update. Deze update is voorzien in Q2 van 2026.

De Regionale Programmering is in het kader van de Woondeal tegen het licht van de eisen van het Rijk gehouden (2/3 van de nieuwbouw moet betaalbaar zijn en de woningmarkt moet voor 30% uit sociale huur bestaan). Parkstad voldoet als enige regio binnen Limburg aan deze richtlijn. In 2024 heeft geen bijsturing plaatsgevonden. Het Wetsvoorstel Versterking Regie Volkshuisvesting treedt pas in 2026 in werking. De provincie heeft ondanks herhaaldelijk aandringen, in 2025 nog steeds niet bijgestuurd richting gemeenten (buiten Parkstad) die met hun programmering niet voldoen aan de eisen van het wetsvoorstel.

Regionale Prestatieafspraken en regionale meerjarenprogrammering wonen en leefbaarheid

De Regionale Prestatieafspraken zijn in 2019 van de grond gekomen en bevatten een meerjarenprogrammering met projecten. Jaarlijks vindt een update plaats van de afspraken en van de meerjarenprogrammering en worden ze door het ROW, het ROH en de Bestuurscommissie vastgesteld. Zo ook eind 2025.

Regionale programmatische aanpak particulier bezit

Hierop wordt sinds 2015 door de Bestuurscommissie ingezet. Met inzet van veel Rijksmiddelen (Du Bevolkingsdaling, 1e,2e, 3e en 4e tranche Volkshuisvestingsfonds en de 1e en 2e Regio Deal) worden onder regie van Parkstad ruim 4.300 particuliere woningen geherstructureerd. In 2025 is ingezet op de volgende acties om de aanpak van kwetsbaar particulier bezit verder op te schalen:

- Warm houden van het voornemen tot een experiment met het ministerie van BZK in het kader van de Regio Deal II en de Citydeal Energieke wijken, duurzaam en sociaal, zodat woningcorporaties verregaander kunnen handelen bij de renovatie en de verduurzaming van kwetsbare koopwoningen dan wettelijke toegestaan is (experiment Woningwet).
- Bidboek en lobby voor herstructureringsprojecten in mijnwerkerswijken (erfgoed)
- Voortzetting van de voorbereidingswerkzaamheden voor de oprichting van een WOM Heerlen-Noord met middelen van de Regio Deal II.
- Het optuigen van een regionale grondstrategie voor t.b.v. (nieuwe) gebiedsontwikkelingen, waarbij ook de herstructurering van de particuliere woningmarkt een centrale positie heeft;

- Het vergroten van de huursector en het verkleinen van de koopsector via inponden en daarmee de scheefgroei en mismatch in het aanbod i.r.t. de behoeften, recht te trekken;
- Verdere ontwikkeling van nieuwe businessmodellen gericht op transformatie, renovatie en/of de vernieuwing van de woningvoorraad in zowel de huur- als in de koopsector;
- Funding van de regionaal sloop- en transformatiefonds bij herstructureringsmaatregelen;
- Verkenning van een Woonfonds voor de aanpak van woningen (zowel sociaal als huur) die als gevolg van de inzet van de Parkstadwet gaan uitvallen.

Regio Deal Programma Wonen

Op basis van de ervaringen uit de Regio Deal blijkt dat de aanpak van de kwetsbare particuliere woningvoorraad een katalysator is voor méér investeringen in de sociaal-fysieke leefbaarheid: in de herontwikkeling van openbare ruimte, om de leefbaarheid en veiligheid in de buurten te verbeteren én door koppelkansen te realiseren op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en klimaatadaptatie, besteedbaar inkomen, veiligheid, onderwijs en zorg in kwetsbare wijken. In 2020 is gestart met de 1e Regio Deal met uiteindelijk €20 mio voor Wonen. In november 2022 is de 2e Regio Deal gestart (2023-2025) met €4 mio. In 2025 is een 3e Regio Deal van start gegaan met daarin €1,1 miljoen voor het onderdeel wonen t.b.v. de versterking van de executiekracht (PPS's, expertpool en standaardisering/certificering repeterende woningbouw), de toepassing van wet- en regelgeving (implementatie huisvestingsverordening en Wbmgp) en het ontsluiten van financiële ondersteuning voor kwetsbare gezinnen (verlenging VoorzieningenWijzer).

Regionaal herstructureringsprogramma vanuit het Volkshuisvestingsfonds

Inmiddels zijn er 4 tranches van het Volkshuisvestingsfonds toegekend (1 tranche in 2021, 2 tranches in 2024 en 1 tranche in 2025). Voor de deelplannen uit de alle tranches zijn overeenkomsten en/of addenda gesloten met de gemeenten en de corporaties. Beschikkingen zijn deels verstrekt. Alleen voor die projecten die een beschikking hebben ontvangen, gaat de Sisa verantwoording van start. Het betreft allemaal herstructureringsprojecten waarbij gemeenten en /of corporaties particuliere woningen aankopen en herstructureren (renoveren of sloopnieuwbouw). Gemeenten zijn nog niet tot uitvoering gegaan van projecten met subsidies aan particulieren.

Over 3 projecten in Brunssum, Beekdaelen en Kerkrade heeft in 2024 overleg met het ministerie van BZK plaatsgevonden in het kader van (mogelijke) afwijkingen. In 2024 is in de BO's VHF van Brunssum en Kerkrade aan Parkstad het verzoek gedaan om een wijzigingsverzoek voor te bereiden en in te dienen. Daarvoor zijn alternatieve business cases nodig. Die was in 2025 voor 1 business case van Brunssum beschikbaar. Deze is voorgelegd aan het Ministerie van VRO en akkoord bevonden. Voor het project van Beekdaelen heeft het BO VHF Beekdaelen in 2025 een besluit genomen. Voor het project van Kerkrade ligt nog geen alternatief voor. Dat is voorzien in 2026.

In 2024 heeft het AB besloten om rentebaten over 2023 uit de 1e tranche van het Volkshuisvestingsfonds deels in te zetten ter dekking van nieuwe tekorten in de business cases door onvoorziene zaken ten tijde van de aanvraag. In december 2025 heeft het DB ingestemd met een principeverdeling van de rentebaten en de Bestuurscommissie het mandaat gegeven om de rentebaten over 2024 op grond van voortgangsrapportages te verdelen over de VHF-projecten van de tranches 1, 2 en 3. Dit voorstel wordt in 2026 in de Bestuurscommissie behandeld.

Regionaal nieuwbouwprogramma vanuit de Woningbouwimpuls

In maart 2023 is met succes de 5e tranche WBI aangevraagd. Eind 2024 heeft de Bestuurscommissie besloten opdracht te verstrekken voor de ontvlechting van deze tranche. Deze tranche is in 2025 nog niet uitbetaald, omdat er nog een arrangement voor de 3 projecten moest worden opgesteld (verdeling van middelen en risicoarrangement). Hiervoor zijn in 2025 de voorbereidingen getroffen.

In februari 2024 is met succes de 6e tranche WBI aangevraagd. Aangezien van deze tranche al een project in uitvoering is, kan er tot beschikken en uitbetalen worden overgegaan nadat er bestuurlijke afspraken zijn gemaakt over de verdeling van de middelen en het risicoarrangement. In februari 2026 vindt hierover bestuurlijk overleg plaats.

In september 2025 is met succes de 7e tranche WBI aangevraagd. De voorbereidingen voor deze projecten starten in 2026.

In december 2025 zijn de voorbereidingen opgestart voor een aanvraag van de 8e tranche WBI, waarvoor het loket sluit op 19 maart 2026.

Regionaal nieuwbouwprogramma van de Startbouwimpuls
In 2023 is met succes subsidie aangevraagd uit de Startbouwimpuls voor marktpartijen en corporaties. . Rondom de staatssteuntoets is een zorgvuldig proces uitgerold. Dit heeft tot en met 2024 geduurd. In 2024 is gestart met het afgeven van beschikkingen en uitbetalingen. In 2024 is vertraging bij 2 projecten bij het ministerie gemeld. De projecteigenaren zijn middels schrijven van het ministerie op de hoogte gebracht van het risico dat men loopt dat de subsidie wordt ingetrokken. In 2025 is voor 3 projecten (inclusief die van 2024) een signaal afgegeven aan het ministerie. Met inzet van het Expertteam Woningbouw van het Ministerie is verkend welke versnelling alsnog kon worden doorgevoerd om te voorkomen dat de projecten de deadline niet zouden halen. Het ministerie heeft vervolgens finale deadlines opgelegd voor de start van de projecten. 3 projecten hebben de opgelegde deadline (december 2025) niet gehaald. 20 projecten hebben de deadline van startbouw wel behaald.

Regionaal nieuwbouwprogramma vanuit de Woningbouw Op Korte Termijn
In augustus 2025 is met succes de 2e tranche van de Wokt aangevraagd. De voorbereidingen voor deze projecten worden opgestart.

Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg
Voor de uitrol van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2016) is in 2017 met alle Zuid-Limburgse gemeenten gezamenlijk een Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg opgesteld. Dit actieprogramma is in 2021 vernieuwd op grond van de evaluatie van de SVWZL. Eind 2021 is een meerjarenplan opgesteld dat vervolgens n.a.v. de Woondeal Limburg aangepast is. Het BO Wonen Zuid-Limburg is bestuurlijk verantwoordelijk. De bestuurscommissie heeft zitting in het BO. Door de werkdruk van de Woondeal, is de laatste jaren in Zuid-Limburg weinig energie gestoken in het actieprogramma. In oktober 2025 is de samenwerking weer geïntensiveerd en is een gezamenlijke subsidieaanvraag bij de Provincie aangevraagd van €1,6 miljoen voor ondersteuning van Zuid-Limburgse en subregionale activiteiten. Besluitvorming GS heeft in 2025 nog niet plaatsgevonden.

Monitoring

Woonmonitor
In 2025 is wederom opdracht verstrekt aan Etil voor de Woonmonitor Parkstad (2024).

Woonatlas
Sinds 2021 beschikt Parkstad over een gezamenlijk monitorings- en sturingssysteem met corporaties (Woonatlas), met onder meer leegstand, zorg en sociale kernvoorraad. Dit om beter en sneller te kunnen bijsturen op beleid en op uitvoering. Het betreft een meerjarige afspraak met het ROW.

Calcasa
In 2024 is gestart met de monitoring van de koop- en huurmarkt. Hiervan is ook in 2025 gebruik gemaakt.

Wederzijdse informatie-uitwisseling met woningcorporaties/ROW
De samenwerking tussen de Bestuurscommissie en het Regionaal Overleg Woningcorporaties Parkstad is essentieel in het oplossen van hardnekkige knelpunten. Vanwege de maatschappelijke rol van de corporaties en de impact van beleidskeuzen (Rijk, provinciaal, regionaal en lokaal) binnen wonen op de leefbaarheid in de wijken, nemen de vraagstukken die samen worden aangepakt, hand over hand toe. Dat is in 2023 nog verder toegenomen door de Regionale Woonvisie 2023-2028, de Bouwprogramma's die in 2022 onder Minister de Jonge zijn uitgerold, door de Nationale Prestatieafspraken Corporaties die het rijk met de corporaties (Aedes) en VNG gesloten heeft, de Woondeal Limburg (2023) tussen Rijk, Provincie, regio's, gemeenten en corporaties, de herijking van de Woondeal in 2024 en het Wetsvoorstel Regie op de Volkshuisvesting, door diverse rijksregelingen waarvan we in de regio gebruik maken en huisvestingsvraagstukken van reguliere en meer kwetsbare doelgroepen die worden aangepakt met inzet van de Parkstadwet (Heerlen-Noord toegekend door ministerie in 2025, toepassing van de wet is in november 2025 door Brunssum en Kerkrade aangevraagd). Verder is in 2024 door het ROW, mede namens Parkstad opdracht verleend aan Finance Ideas. Daarvoor heeft Parkstad in 2024 een bijdrage van €25.000 toegekend die pas in 2025 uitbetaald is omdat het onderzoek vertraging pas in 2025 werd opgeleverd. Het rapport was in 2025 aanleiding voor de corporaties om een gezamenlijke portefeuillestrategie voor Parkstad op te stellen. Afstemming hierover vindt in 2026 plaats. Daarnaast hebben Weller en Heemwonen onderzoek naar verregaande samenwerking opgestart. De resultaten hiervan worden in Q1van 2026 verwacht.

Woonbehoefteonderzoek
In 2024 heeft het laatste Woonbehoefteonderzoek plaatsgevonden. Dit heeft in 2024 geleid tot een substantiële bijstelling van de woningbouwambitie naar 13.000 woningen en in 2025 tot het opstarten van gesprekken met grote werkgevers over woonwerkarrangementen.

Veerkrachtanalyse
In de aanloop naar de Regionale Woonvisie heeft in 2022 een Veerkrachtanalyse plaatsgevonden. Die is in 2024 herhaald. In 2025 is deze wederom uitgevoerd in het kader van de voorbereidingen van aanvragen voor de Wbmgp. Besloten is dat deze veerkrachtanalyse periodiek herhaald wordt.

Instrumentontwikkeling

WOM
Op grond van een signaal van het ministerie van BZK heeft de Rebel Group in 2023 onderzoek gedaan naar de inzet van en WOM in herstructureringsgebieden binnen Parkstad (Heerlen, Kerkrade en Beekdaelen). Dit heeft geleid tot een traject voor Heerlen-Noord, is het traject voor Kerkrade Oost on hold gezet vanwege visie-vorming binnen Kerkrade en heeft Beekdaelen voor de Nuinhofwijk afgezien van inzet van een WOM. De alliantie Heerlen-Noord maakt sinds 2024 met ondersteuning van Parkstad werk van de voorbereidingen van een WOM. Hiervoor heeft de gemeente Heerlen in 2024 een beperkte bijdrage uit de 2e Regio Deal ontvangen. De voorbereidingen zijn nog steeds gaande.

Commerciële herstructurering
In de 1e Regio Deal is afgesproken dat het Ministerie van BZK en Stadsregio Parkstad Limburg onderzoek doen naar de mogelijke bijdrage van marktpartijen aan de herstructureringsopgave in Parkstad. In 2021 is de Rebel Groep gestart met een onderzoek. In 2022 is verder onderzoek verricht en is geconstateerd, dat de huidige aanpak met corporaties, verbreed moet worden met commerciële ontwikkelaars en beleggers. Inzet vanuit het Rijksvastgoedbedrijf is vooralsnog geen optie gebleken. De resultaten van dit traject staan verwoord onder het speerpunt Regionaal aanvalsplan voor nieuwe woningbouw onder zoet/zuur en ontwikkelkaart. De

in de Regionale Woonvisie beoogde mix in de wijken en herstructurering is sinds 2023 dichterbij gekomen door de aantrekkende samenwerking met de marktpartijen. Inmiddels investeren marktpartijen ook met nieuwbouw in herstructureringswijken van Parkstad.

Inpondmakelaar

En het pilotproject uit 2016 is in 2022 geëvalueerd en zeer positief beoordeeld. Het was de bedoeling om het project in 2022 op te schalen nadat in 2021 in alle gemeenteraden een Verordening was vastgesteld. Vanuit de Regio Deal kwam in totaal € 750.000 beschikbaar voor het verstrekken van leningen voor aankopen en renovaties van woningen. De uitvoering van de Regeling werd bij SVn belegd. Doordat de vraag naar woningen (ook in Parkstad) en de woningmarktprijzen direct na de besluitvorming in de gemeenteraden sterk stegen, was het doen van aankopen niet meer reëel. De woningprijzen kwamen daardoor al vóór renovatie ver boven de werkelijke woningwaarden uit, waardoor verkoop aan corporaties ná renovatie tegen een prijs ter afdekking van de aankoopprijs én de renovatiekosten niet meer reëel was. Desalniettemin is het belang van inponden toegenomen door de nationale prestatieafspraken tussen de corporaties en het Rijk en voor de aanpak van leefbaarheidsproblemen. De middelen worden derhalve nog steeds beschikbaar gehouden voor het project.

Financieringsinstrument particuliere eigenaren

- De businesscasemodellen voor aanpak particulier bezit (hoogbouw, commerciële herstructurering, inponden, woningverbetering) waren de basis voor diverse projecten in de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds.
- De verordening Stimuleringsregeling Parkstad Limburg (inpondmakelaar) in 2021 en 2022 in alle gemeenten vastgesteld.
- In 2021 is onderzoek naar 'Kluswoningen' verricht.
- SVn heeft in het kader van het Volkshuisvestingsfonds eind 2022 vrijstelling voor het verlenen van betaalde dienstverlening verkregen van DNB voor het verstrekken van subsidies aan particulieren (tot een max van € 36 miljoen per jaar voor heel Nederland).
- In 2022 is de doorstart van de Renovatiemakelaar onderzocht als flankerend instrument voor de projecten van het Volkshuisvestingsfonds. Het Kadaster kon deze rol wettelijk niet langer voortzetten.
- In 2023 zijn regio en gemeenten met de Woonwijzerwinkel in gesprek gegaan over inzet bij het VHF. Proposities vanuit WoonwijzerWinkel bleken kostentechnisch niet te passen. Landgraaf is wel voornemens om de hele handling van de subsidie bij de Woonwijzerwinkel te beleggen.
- In 2023 is vanuit het programma Duurzaamheid op verzoek van wonen onderzocht welke duurzaamheidsmiddelen beschikbaar zijn waarmee de cofinancieringseis voor de VHF-subsidies aan particulieren (deels) afgedekt kan worden.
- In 2025 heeft de Bestuurscommissie Duurzaamheid ingestemd met inzet van restantmiddelen CDOKE 2025 voor begeleiding van particulieren bij inzet van de subsidies VHF voor de duur van 12 maanden. Hiervoor wordt door de gemeente Heerlen een FTE in dienst genomen.

Experiment Rolneming woningcorporaties bij verduurzaming particuliere woningen.

Dit is een resultaat van lobby van Parkstad via de Citydeal Energieke Wijken. Het ministerie van BZK heeft in december 2024 de concept-experimenteerregeling gepresenteerd.

Middenhuur

Sinds 2021 wordt onderzoek verricht naar de behoefte aan middenhuur. Voor corporaties werd sinds 2022 wettelijk meer ruimte gecreëerd. Middenhuur is in maart 2023 vastgelegd in de Woondeal Limburg en in de Regionale Prestatieafspraken. Door het Woonberaad lijkt het nu meer bespreekbaar. Marktpartijen en corporaties zoeken elkaar op.

In 2022 werd in het kader van de Woondeal Limburg duidelijk, wat het aandeel sociale huur in de bestaande voorraad moet worden en het aandeel betaalbare woningen in nieuwbouwprogrammering. Parkstad ligt regionaal gemiddeld op koers, maar dat geldt niet voor alle Parkstadgemeenten afzonderlijk. In 2025 en later zal meer gestuurd moeten worden op het bereiken van deze verhoudingen die ook in het Wetsvoorstel Regie Volkshuisvesting zijn opgenomen. In 2025 is in het kader van de Woondeal door de provincie bepaald, dat Heerlen en Kerkrade vanwege de grote mate aan sociale huur, moeten gaan inzetten op middenhuur. Dit naar aanleiding van de bepalingen in het Wetsvoorstel Regie op de Volkshuisvesting. Vraag is of er sluitende business cases te organiseren zijn. Alle overige gemeenten moeten nog werken aan 30% sociale huur in nieuwbouwplannen. Dit ondanks het ook aanwezige hoge aandeel particuliere sociale huur.

Proactief programmeren

Eind 2023 heeft de bestuurscommissie besloten dat er een voorstel voor een woningbouwprogramma moet worden uitgewerkt op basis van de ambitie uit de Woonvisie, met meer ruimte voor nieuwe woningbouw op korte termijn ('praktijkbehoefte'). In 2024 is er meer visie ontwikkeld over de richting die met de nieuwbouw moet worden ingeslagen (versterking van de wijken), waar opschaling en versnelling van de bouwproductie kan worden bereikt (mandjes, ontwikkelkaart, standaardisering, expertpool, parallel plannen).
Uit het Woonbehoefteonderzoek van 2024 is onder meer gebleken dat bepaalde branches nu al en de komende jaren in ieder geval steeds meer geconfronteerd worden met vervangingsvraag van personeel en bepaalde branches daarbovenop door groei, ook behoefte hebben aan meer personeel. Met grote werkgevers in de regio (UM, Zuyderland, Meander Groep, Medlands) zijn in 2025 gesprekken aangegaan over deze uitdagingen en de rol die de woningmarkt hierin kan spelen. Dit heeft geleid tot eerste afspraken over woonwerkarrangementen. Uitgangspunt is het proactief toe leiden van (nieuwe) werknemers naar reeds beschikbare of nog te bouwen koop- en huurwoningen én het organiseren van inzet van bestaande subsidie- e.a. regelingen voor personeel van Meander.

Realisatie Betaalbare koop

In de huidige marktomstandigheden is het vanwege de relatief hoge stichtingskosten (in verhouding tot de goedkopere bestaande zelfde soort voorraad) complex om betaalbare koopwoningen te realiseren en woningbouwplannen met deze segmenten hebben het lastig om tot uitvoering te komen. In 2025 is ingezet op diverse initiatieven om dergelijke business cases haalbaar te maken. Voorbeelden zijn de Regionale grondstrategie, presentatie van het Adviesrapport STOER gedurende een Woonberaad, het 2e Nieuwbouwevent, Parkstadhuwelijken, het zoet/zuur traject, regionale sturing op de inzet van de Realisatiestimulans door gemeenten, verkorting van de time to market door versterking van de executiekracht en standaardisering van processen.

Aanpak 'Proactief en Snel'

Stec Groep heeft in 2022 een advies Snel en proactief programmeren uitgebracht om sneller en meer ruimte te creëren voor nieuwe woningbouw op korte termijn ('praktijkbehoefte'), maar ook met oog voor (gevolgen voor) de transformatieopgaven op de lange termijnstrategie. Dit advies gaat nog steeds op.
Regionaal is in 2023 werk gemaakt van de versnelling van prioritaire woningbouwprojecten die vastgelopen waren. Gemeenten gaan over hun eigen capaciteit en de prioritering van projecten. Sinds 2023 wordt echter regionaal werk gemaakt van focus op nieuwbouw, bouwstromen, prioritering van projecten en massa op de schaal van Parkstad (onder meer middels de Regionale ontwikkelkaart woningbouw) en het traject met Fakton t.a.v. het uitvoeringsplan Regionale Grondstrategie. Daarnaast wordt sinds 2024 sterker ingezet op diverse acties om de executiekracht van gemeenten te verbeteren: pilot standaardisering/certificering repeterende woningbouw, expertpool, conceptbouw, regionale grondstrategie, regionale huisvestingsverordening waardoor focus op programmering ontstaat, etc.

Repeterende woningbouw

In 2025 zou in het kader van uitvoeringsversnelling van de woningbouw met €100.000 subsidie van VRO/VNG invulling worden gegeven aan de pilot 'Standaardisering vergunningen/ certificering bouw'. Die subsidie kwam in 2025 echter nog niet beschikbaar. In 2025 heeft de VNG kenbaar gemaakt, dat de subsidie waarschijnlijk verhoogd wordt tot €250.000.

Flexibele woonvormen

In de Regio Deal is afgesproken dat het thema 'flexwonen' zou worden onderzocht en is de ambitie voor 375 flexwoningen opgetekend. In 2023 hebben gemeenten vooral zelf werk gemaakt van haalbaarheidsonderzoeken. Vanuit Parkstad zijn in 2023 de eerste voorzichtige voorbereidingen opgestart voor een convenant flexwonen met corporaties. In 2024 verschoof de aandacht van tijdelijke flexwoningen naar conceptbouw. Flexxwoningen stonden in 2025 nog steeds in de regionale prestatieafspraken en in de Woondeal. Het draagvlak hiervoor is echter nihil.

Conceptueel bouwen

In 2025 is het draagvlak binnen de Bestuurscommissie voor conceptuele woningbouw verder toegenomen en is landelijk beleid, dat conceptbouw in de toekomst in 50% van de gevallen gangbaar zal zijn. Met de pilot van de VNG zullen de processen van de gemeenten op ook deze vorm van standaardisering worden aangepast. Begin 2026 is een bestuurlijke bijeenkomst voorzien, waar conceptbouw als één van de themalijnen benoemd wordt.

Communicatie

In 2025 stond het vermarkten van Parkstad als woonregio centraal met een aantrekkende woningmarkt en de actieve overheidsinzet daarbij. Daarbij is extra aandacht voor nieuwbouwprojecten in uitvoering, die onderdeel zijn van regionale subsidieprogramma's. Via social media is er veel publiciteit geweest voor de woningbouwambitie van Parkstad. Voor 10 van de 23 SBI-projecten zijn video's gemaakt voor promotie van de regio. In oktober is het 2e Nieuwbouwevent georganiseerd waar nieuwbouwprojecten gepromoot werden (600 bezoekers). Het Woonberaad vond in 2025 inmiddels voor de 8e keer plaats. Dit beraad wordt gebruikt om alle ins en outs met marktpartijen en corporaties te delen.

Uitwerking van Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting

Het Wetsvoorstel is in 2025 naar de Kamer gegaan en geamendeerd. Naar verwachting treedt de wet medio 2026 in werking. In de Regionale Woonvisie 2023-2028 is al op het wetsvoorstel geanticipeerd. Verder heeft Compaenen in 2023 een eerste advies uitgebracht over de mogelijke gevolgen van de aanstaande wet. In 2025 zijn de werkzaamheden voor het opstellen van een regionale huisvestingsverordening opgestart. Oplevering van de uitgangspunten voor de huisvestingsverordening was in 2025 voorzien, maar door vertraging bij het opstellen van de urgentieregeling (vereist) door een ander gremium buiten Parkstad, was dit niet haalbaar.

Voorbereiding op de wet vergt nu al veel van de gemeenten en van de regio. Zo worden gemeenten met het Wetsvoorstel verplicht tot het instellen van een Huisvestingsverordening. In 2025 zijn de voorbereidingen van deze verordening opgestart en is een begin gemaakt met het vrijmaken van middelen (Regio Deal III, subsidie versnellingsmenu van de provincie) voor implementatie en uitvoering van de wet voor zover de gevolgen van de wet volledig in beeld zijn.

Lobby

Nationaal ligt sinds 2022 de prioriteit bij de woningmarktopgaven. Ondanks dat in de Nationale Woon- en Bouwagenda (2022) duidelijk een verband wordt gelegd tussen leefbaarheid en de aanpak van kwetsbaar particulier bezit, werd er in het Regeerakkoord van 2024 minder draagvlak ervaren voor de opgaven in de particuliere voorraad. Er kon in 2024 wel nog gerekend worden op oude middelen die reeds in de begroting stonden. In 2025 was daarom nog slechts een 4e en laatste tranche VHF beschikbaar. Ook deze 4e tranche is in 2025 met succes binnengehaald.

Nieuwbouw is tegenwoordig het adagium. Het ministerie van VRO heeft een aantal regelingen in voorbereiding die in het Regeerakkoord aangekondigd zijn om nieuwbouw te stimuleren. De afspraken op de Woontop van 11 december 2024 zijn een resultaat van goede lobby vanuit de partners in het Nationaal Programma Heerlen-Noord. In de Woontop van 8 december 2025 stond nieuwbouw, uitvoeringskracht en deregulering centraal.

Op 29 oktober 2025 vonden er vervroegde Tweede Kamerverkiezingen plaats na de val van het kabinet-Schoof op 3 juni 2025. De onderhandelingen tussen D66, VVD en CDA waren in 2025 nog niet afgerond.

Fondsvorming

Per 31 december 2025 stuurt de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering een programma van €135.063.668 aan rijks- en andere middelen aan.

- Sloop- en transformatiefonds: € 320.000 Het fonds wordt ingezet voor herstructureringsprojecten. Zo is het eerder ingezet als cofinanciering.
- DU bevolkingsdaling/ restantbudget Wijkenaanpak: €6.273.000. Hiervan is in ieder geval €5.094.800 ingezet als cofinanciering Regio Deal (en Aurora) en €225.000 als cofinanciering voor het Volkshuisvestingsfonds (tegenover een rijksbijdrage van € 525.000).
- Regio Deal I, II en III: € 25.100.000
- Volkshuisvestingsfonds 1e t/m 4e tranche € 59.905.476.
- Startbouwimpuls: € 5.727.756
- Woningbouwimpuls 5e, 6 e tranche én 7e: €8.775.274
- Restant Wijkenaanpak: € 495.496
- Woningbouw op korte termijn: €27.900.000
- VNG: €100.000 tot €250.000
- Versnellingsmenu Provincie aandeel Parkstad: €466.666

De gemeente Kerkrade coördineert daarnaast eigen Wokt-middelen (€7 miljoen). De gemeente Heerlen heeft additioneel ook nog de beschikking over € 82 miljoen aan rijksmiddelen die zij heeft aangevraagd voor het Volkshuisvestingsfonds (€ 54 miljoen), de Woningbouwimpuls (€ 7,6 miljoen) de Wokt 1.0 (€6 miljoen) en NPLV Heerlen-Noord Woontopafspraken (€14,6 miljoen).

2.1.5 BC Sociaaleconomische Structuurversterking

Inleiding

De achterstanden in Parkstad zijn fors en hardnekkig en vragen een lange adem. Inmiddels is blootgelegd dat deze niet enkel van intergenerationele aard zijn, maar dat historisch verklaarbare eenzijdigheid van buurten mede heeft geleid tot een disbalans in de instroom van kwetsbare inwoners die nog altijd voortduurt. Dit leidt tot een concentratie van kwetsbaarheden en achterstanden. De versterkte regionale samenwerking vanuit het programma SES, in combinatie met de Regio Deal-middelen uit de eerste, tweede en derde Regio Deal bieden ons de kans om de achterstanden terug te dringen, door zowel op fysiek als op sociaal niveau in te grijpen.

Het jaar 2025 was voor de Bestuurscommissie SES een jaar van uitvoering en verdieping.
Na de toekenning van 19 SES-projecten binnen de tweede Regio Deal in 2024, is er in 2025 veel inzet geweest op het afgeven van beschikkingen, het begeleiden van de uitvoering en het voorbereiden van verantwoording. Bovendien is stevig ingezet op het versterken van de samenhang tussen de verschillende SES-programmalijnen: Kansrijke Start, Onderwijs & Kindontwikkeling, aansluiting Onderwijs–Arbeidsmarkt en Gezondheid & Vitaliteit. De inzet was gericht op het realiseren van meer uniformiteit, eenvoud en impact, door het slim combineren van bestaande initiatieven en het gericht opschalen van bewezen effectieve aanpakken.

Daarnaast is sinds medio 2025 de uitwerking van het Toekomstverhaal 'Parkstad biedt Ruimte 2040!', het Nieuw Narratief, ook deels binnen het programma SES opgepakt. Het gaat dan om de thema's de Gezonde Regio en Talent aantrekken, behouden en ontwikkelen.

Bestuurlijk trekkers van het thema de Gezonde Regio zijn de portefeuillehouder van gemeente Heerlen en de GGD ZL. De ambitie van dit netwerk is om de ervaren gezondheid te verbeteren door de kansengelijkheid in de regio te vergroten, waarbij;

- Aanpakken effectiever worden gemaakt (versterken verbindingen, continuïteit en schaal van interventies, doorbreken van schotten tussen domeinen);
- Prioriteiten en beleid van gemeenten en organisaties meer op elkaar afgestemd worden;
- De "eigen medewerkers" die te maken hebben met kansenongelijkheid in beeld worden gebracht met als doel hen passende ondersteuning te bieden.

Welzijn- en zorgorganisaties, onderwijs- en kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheid nemen deel.

In november is ook de uitwerking van het onderwerp Talent behouden en ontwikkelen verder opgepakt. Bestuurlijk trekkers zijn de portefeuillehouder Economie van gemeente Landgraaf en portefeuillehouder Onderwijs van Heerlen. In een eerste bijeenkomst zijn ongeveer 20 deelnemers vanuit bedrijfsleven, kennisinstellingen, onderwijs en overheid, aan de slag gegaan met het bepalen van de gezamenlijke doelstelling voor 2040. Het gaat dan om onder meer een (meer) effectieve loopbaan- en beroepsoriëntatie in het voortgezet onderwijs en het positioneren van Parkstad als centrum voor (medische) innovatie.

Een belangrijke mijlpaal in 2025 was de start van de daadwerkelijke uitvoering van de Educatieve Agenda Parkstad (EAP) 2024–2026. De Stadsregio vervult hierin een coördinerende en faciliterende rol, zowel richting gemeenten als richting onderwijs- en kindpartners. Parallel hieraan werd de Monitor Onderwijs & Kindontwikkeling (O&K) Parkstad opgeleverd en in gebruik genomen, waarmee data voor het eerst uit verschillende databronnen op Parkstadniveau bijeen zijn gebracht. Dat heeft geleid tot een beeld van de huidige situatie. In de toekomst leidt deze data tot het kunnen duiden van de voortgang, resultaten en

effecten van de gezamenlijke onderwijs- en kindagenda. In december '25 heeft de BC SES opdracht gegeven voor de doorontwikkeling van de Monitor O&K.

Daarnaast ging in 2025 de uitvoering van de Regionale Werkhubs van start. Met de aanstelling van een programmaleider eind 2024 kon in 2025 daadwerkelijk worden begonnen met het opbouwen van een regionaal samenhangende ontwikkelinfrastructuur voor werk- en ontwikkeling in Parkstad.

Op het terrein van gezondheid en vitaliteit is in 2025 verdere invulling gegeven aan het geactualiseerde Regionale Uitvoeringsprogramma VIE, met een sterke verbinding met de integrale gebiedsgerichte aanpak in de focusgebieden. Daarin is ook nadrukkelijk de link gelegd met de PlusWIJken aanpak (voorkomend uit het IZA Transformatieplan Pluswijken). PlusWIJken is, vanuit de kant van de gezondheidszorg, de aanjager van de beweging van zorg naar gezondheid, van behandelen naar voorkomen en van systemen naar mensen. En vrijwillige energie is in 2025 geïntroduceerd als aanpak voor het versterken en ondersteunen van inwonersinitiatieven.

Platform

Het programma SES vervulde ook in 2025 nadrukkelijk de rol van regionaal platform. Deze platformfunctie richtte zich op het versterken van samenwerking, kennisdeling en gezamenlijke agendering op lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk niveau.
Belangrijke activiteiten en resultaten in 2025:

- Het programma heeft de contacten met de Ministeries van SZW, OCW, VWS en BZK geïntensiveerd, mede dankzij de landelijke aandacht voor het Nationaal Programma Heerlen-Noord. De SES-agenda van Parkstad werd actief ingebracht in landelijke netwerken en programma's.
- Het programma nam actief deel aan landelijke en regionale netwerken, waaronder het VNG/ OCW Onderwijsnetwerk, het Trendbreuk netwerk, de zorg- en gezondheidscoalitie Zuid-Limburg en het Nationaal Programma Vitale Regio's. Deelname aan het onderwijsnetwerk van de VNG heeft geleid tot kennisdeling waarbij actuele en relevante thema's op de brede onderwijs -, kinderopvang en jeugd agenda verder worden verdiept en signalen uit de praktijk kunnen worden opgehaald. Vanuit dit gremium is de regio stevig aangehaakt om mee te denken over de SBS regeling. SBS is een regeling waarin de huidige regelingen School & Omgeving, Brugfunctionaris en Schoolmaaltijden worden samengebracht op basis van een nieuwe verdeelsleutel in structurele financiering via een aanvullende bekostiging richting scholen vanaf 2029. Deze regeling is daarmee zeer relevant voor het programma GBT/ Rijke Schooldagen
- Het programma heeft in 2025 de verbinding voorbereid van de Zuid-Limburg agenda met de coalitie Gezond Zuid-Limburg. Deze laatste staat voor domeinoverstijgend (samen)werken in de zorg en het sociaal domein om gezondheidsachterstanden weg te werken en zorg en welzijn slimmer duurzaam te organiseren. Aangrijpingspunt voor de verbinding is programmalijn 3 van de Zuid- Limburg agenda "Van achterstanden naar voorsprong".
- Het programma organiseerde en faciliteerde meerdere regionale bijeenkomsten, waaronder vervolgbijeenkomsten rond integrale wijkaanpak, ervaringsdeskundigheid en kennisdeling tussen gemeenten en maatschappelijke partners. Daarnaast is het programmabureau gevraagd, om in gezamenlijkheid met de 7 Parkstadgemeenten, het congres van het Landelijk Contact Gemeentelijk Welzijnsbeleid (LCGW) 2026 te organiseren. Dit zal plaatsvinden op 9 en 10 april 2026.
- Het programma nam deel aan bijeenkomsten van de brede maatschappelijke coalitie, op initiatief van het Dagelijks Bestuur.
- Het programma leverde een bijdrage aan het symposium Energierechtvaardigheid. Als vervolg op dit symposium wordt op dit moment samengewerkt aan een pilot in Heerlen-Noord gericht op het

verbeteren van de gezondheidssituatie van inwoners via de verbetering van de woningkwaliteit (verduurzaming, aanpakken ventilatie, vocht, tocht, schimmelproblematiek).
- Het programma ontwikkelde een informatiemap SES, met daarin overzichtelijke informatie over de reikwijdte, resultaten en impact van het programma SES. Deze is zowel fysiek als digitaal beschikbaar gesteld.

Beleid

In 2025 is het beleidsmatig kader van de SES-agenda verder geconsolideerd en vertaald naar uitvoering.

- **Kansrijke Start**: De intensieve aanpak Kansrijke Start werd voortgezet met Regio Deal-middelen. De focus lag op het versterken van basisvaardigheden, met name taalvaardigheid in de vroege kindontwikkeling. Hiervoor is begin november het programma Taalrijke Start gelanceerd in een drukbezochte bijeenkomst met onder andere bestuurders vanuit de Provincie, gemeenten, de GGD en uiteraard de Kansrijke Start professionals.
- **Educatieve Agenda Parkstad (EAP)**: De in 2024 vastgestelde EAP vormde in 2025 het beleidskader voor Onderwijs & Kindontwikkeling. De agenda werd actief benut als instrument voor regionale samenwerking én voor de landelijke lobby gericht op structurele randvoorwaarden.
- **Onderwijs–Arbeidsmarkt**: Met de start van de Regionale Werkhubs kreeg het regionale arbeidsmarktbeleid een stevige impuls. De vier grote uitdagingen – bereik, variatie, opnamecapaciteit en structurele betrokkenheid van werkgevers en onderwijs – stonden hierbij centraal.
- **Loopbaan- en Beroepsoriëntatie (LOB)**: In samenwerking met de BC Economie & Toerisme is een programmatische aanpak LOB voorbereid, voortbouwend op best practices uit onder andere Rotterdam-Zuid.
- **Gezondheid en Vitaliteit (VIE)**: De uitvoering van het Regionale Uitvoeringsprogramma VIE werd verder verdiept, met nadruk op de verbinding tussen medisch en sociaal domein en de integrale gebiedsgerichte aanpak in focusgebieden (via de verbinding met de PlusWIJken aanpak).
  In de gebiedsgerichte aanpak is in 2025 ook Vrijwillige Energie Parkstad geïntroduceerd, mogelijk gemaakt via een Regiodealbijdrage vanuit SES. Vrijwillige energie is een aanpak voor het versterken en ondersteunen van inwonersinitiatieven en is inmiddels als leidende werkwijze opgenomen in het plan Sociale Wifi voor Zuid- Limburg.

Programmering

<u>Kansrijke Start</u>

In 2025 zijn binnen Kansrijke Start de volgende resultaten geboekt, middels de Regiodeal inzet:

- Versterking van lokale coalities via lokale werkbudgetten.
- Verdere versteviging van Nu Niet Zwanger door extra capaciteit en aanvullend anticonceptiebudget.
- Aanbod van Centering Zwangerschap in minimaal 10 praktijken, met circa 30 Centering-groepen.
- Start Centering Ouderschap.
- Start Taalrijke Start
- Voorbereiding van de start Niet of wel zwanger - preconceptie MBO (en VO Yuverta)

<u>Rijke Schooldagen en Onderwijs & Kindontwikkeling</u>

- Coördinatie en facilitering van het uitvoeringsprogramma van de EAP.
- Continuering van GBT- en Verlengde Schooldag-scholen middels Regiodeal middelen, in samenhang met landelijke regelingen zoals School & Omgeving en Schoolmaaltijden.

Aansluiting Onderwijs–Arbeidsmarkt

- Start uitvoering Regionale Werkhubs, middels de Regiodeal inzet, met als doelstelling het begeleiden van 1.500 extra inwoners naar werk en/of ontwikkeling met inzet van Regio Deal middelen.
- Als vervolg op de succesvolle bijeenkomst in april richting een duurzaam programma voor Loopbaan- en Beroepsoriëntatie (LOB) in Parkstad is, in opdracht van onderwijs, bedrijfsleven en de Stadsregio, in september een projectleider gestart. Deze projectleider is aan de slag met een voorstel voor een gezamenlijke structuur op de schaal van Parkstad van waaruit scholen voor – in eerste instantie- voortgezet onderwijs (VO) en werkgevers worden ondersteund bij loopbaanoriëntatie trajecten. Een subsidieaanvraag voor middelen uit Regiodeal III is in voorbereiding

Gezondheid en Vitaliteit

- Uitvoering van het Regionale Uitvoeringsprogramma VIE, met focus op verbinden, ondersteunen en experimenteren.
- Faciliteren van experimenten binnen integrale gebiedsgerichte aanpakken gericht op systeemverandering, in samenwerking met zorg, sociaal domein, kennisinstellingen en bedrijfsleven middels de Regiodeal middelen. Het realiseren van de aansluiting van (de professionals die werken in) de focusgebieden Parkstad met de 5 PlusWIJken in Parkstad is hiervan een goed voorbeeld.
- In 2025 is, op initiatief van de BC SES, de samenwerking gestart tussen de Stadsregio en (Roda JC-) Gezond in Mijn Streek. Beide organisaties hebben veel overeenkomsten qua doelstellingen, beiden zijn gericht op het bevorderen van de (ervaren) gezondheid en vitaliteit van de inwoners van Parkstad. De impact en meerwaarde van de samenwerking worden begin 2026 geëvalueerd.

Monitoring

Een belangrijke mijlpaal in 2025 was de oplevering en ingebruikname van de Monitor Onderwijs & Kindontwikkeling Parkstad. De monitor biedt:

- Inzicht in voortgang en impact van de EAP;
- Een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve data;
- Aansluiting op bestaande databronnen zoals de Parkstad Monitor, de Gezondheidsatlas (GGD ZL) en de Onderwijsmonitor Limburg (UM).

De monitor wordt jaarlijks geactualiseerd en vormt een belangrijk sturingsinstrument voor beleid, uitvoering en van en met elkaar leren.

Advisering

Op het vlak van externe advisering, heeft het programma expertise ingezet van de Universiteit Maastricht en de GGD ZL voor de duiding van monitoringsdata.
Het programma heeft gemeenten en partners inhoudelijk ondersteund en geadviseerd bij de uitvoering van de SES- Regiodealprojecten
Tot slot zijn bij de inspiratiesessies en kennisdeling rond integrale wijkaanpak enkele keren externe experts ingehuurd ter verdieping.

Instrumentontwikkeling

In relatie tot de Regio Deal II en III is er in de eerste helft van 2025 nadrukkelijk gezocht naar koppelkansen en is een subsidiescreening op het programma SES uitgevoerd. Relevante kansen zijn gedeeld met gemeenten en stakeholders. Deze subsidiescreening heeft vooralsnog geen structureel vervolg gekregen.

Lobby & fondsvorming

De lobby-inzet in 2025 was nauw verweven met de platformfunctie. De SES-agenda van Parkstad is actief ingebracht bij provincie, Rijk en Europese partners, met als doel structurele middelen en randvoorwaarden te realiseren voor het terugdringen van sociaaleconomische achterstanden. Deze inzet vormde tevens een belangrijke basis voor de voorbereiding van het convenant voor de derde Regio Deal.

2.1.6 Grensoverschrijdende Samenwerking

Inleiding

In 2025 is er binnen Parkstad Limburg veel gebeurd op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking (GROS). De samenwerking met partners in Duitsland en België is niet alleen geïntensiveerd, maar ook duidelijk strategischer en structureler van karakter geworden. GROS ontwikkelt zich steeds nadrukkelijker tot een kerninstrument voor regionale transformatie, economische positionering en Europese belangenbehartiging.

Op initiatief van Parkstad is binnen het verband van de Charlemagne Grensregio een gezamenlijk memorandum opgesteld en vastgesteld. Dit document heeft voor het eerst de gedeelde ambities met onze Duitse partners expliciet op papier gezet: de ontwikkeling van een grensoverschrijdend *daily urban system* én de positionering van de regio als draaischijf binnen Europese economische corridors. Het memorandum fungeert sindsdien als inhoudelijk startschot voor een gerichte lobby richting Brussel en de nationale hoofdsteden, in het kader van het aankomende Meerjarig Financieel Kader, het cohesiebeleid en Interreg.

Daarnaast organiseerde Parkstad in juni een strategisch werkbezoek van Brainport Eindhoven aan Aken, waarbij Parkstad een coördinerende rol vervulde. De focus lag op AI en halfgeleiders. Dit bezoek bevestigde de grote wederzijdse belangstelling voor intensievere samenwerking tussen kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden in de gehele euregionale keten.

Ook op het gebied van internationale profilering was 2025 succesvol. Tijdens EXPO Real in München werd Parkstad opnieuw zichtbaar gepositioneerd (en erkend) als 'bruggenhoofd' tussen Aken en de rest van Nederland. Tegelijkertijd speelde Parkstad een actieve rol in de lobby rondom het toekomstige Europese cohesiebeleid en Interreg, waarbij grensregio's expliciet onder de aandacht zijn gebracht als motoren van Europese integratie en economische vernieuwing.

Platform

In 2025 heeft Parkstad Limburg zijn rol als platform en verbinder in de grensoverschrijdende samenwerking verder versterkt. Parkstad fungeert nadrukkelijk als bruggenhoofd tussen Nederland en Duitsland, en in het

bijzonder tussen Aken en de rest van Limburg en Nederland. Deze platformfunctie is zowel bestuurlijk, ambtelijk als maatschappelijk ingevuld.

Workshops 'Samen toekomst vormen'
Binnen het verband van de Charlemagne Grensregio treedt Parkstad op als aanjager van gezamenlijke agendering en strategievorming. Dit komt onder meer tot uiting in de halfjaarlijkse workshops *'Samen toekomst vormen'* in het New Regional Bauhaus. Deze bijeenkomsten zijn uitgegroeid tot een stabiel en vertrouwd platform waarin bestuurders, ambtenaren, kennisinstellingen, bedrijven en maatschappelijke partners gezamenlijk werken aan toekomstbeelden en concrete projecten. Daarmee is een duurzame infrastructuur voor grensoverschrijdende samenwerking ontstaan.

Euregio Summit
Een belangrijk hoogtepunt vormde de organisatie van de tweede Euregio Summit in Aken, die Parkstad samen met Aken voorbereidde en uitvoerde. Tijdens deze Summit is het gezamenlijke memorandum officieel vastgesteld en ondertekend. Hiermee kreeg de samenwerking een duidelijke politieke en bestuurlijke verankering. Daarnaast nam Parkstad deel aan Europadag in Vaals, waar het memorandum werd overhandigd aan vertegenwoordigers van de Europese Commissie.

EXPO Real
Ook internationaal profileerde Parkstad zich als platform. Tijdens EXPO Real was Parkstad onderdeel van de Aachen 1a-stand. Hier werden verbindingen gelegd en verdiept met partners uit onder meer Eindhoven, Keulen en andere sleutelregio's. Parkstad werd daarbij expliciet gepositioneerd als verbindende schakel in het euregionale netwerk.

Beleid

2025 kan worden beschouwd als het jaar waarin GROS binnen Parkstad Limburg én bij de Duitse partners daadwerkelijk beleidsmatig is verankerd. Waar GROS in eerdere jaren vaak projectmatig werd ingevuld, is nu een duidelijke beweging zichtbaar naar strategisch en structureel beleid.

Memorandum
Het binnen Charlemagne-verband vastgestelde memorandum vormt hierbij een cruciale mijlpaal. Dit document kan worden gezien als de euregionale vertaling van de Parkstad GROS-strategie. Centraal staan twee samenhangende beleidsdoelen: de verdere ontwikkeling van een grensoverschrijdend *daily urban system* met Aken en de positionering van de regio als draaischijf binnen Europese economische corridors. Deze corridors verbinden Brainport Eindhoven met Aken/Zuid-Limburg en het gebied Keulen/Bonn, en koppelen daarnaast Antwerpen en Leuven aan dezelfde as. Daarmee sluit het beleid aan op Europese prioriteiten rond concurrentiekracht, strategische autonomie en territoriale cohesie.

Belangrijk is dat deze beleidsmatige koers niet alleen binnen Parkstad wordt gedragen, maar ook steeds sterker wordt gedeeld door Duitse partners. De samenwerking met de Städteregion Aachen is verder verdiept en verbreed, zowel bestuurlijk als ambtelijk.

Kreis Heinsberg
Daarnaast is in 2025 expliciet ingezet op het versterken van de relatie met Kreis Heinsberg. Vanuit de Regio Deal wordt een studie gefinancierd naar de economische kansen in gemeenten als Selfkant, Gangelt, Geilenkirchen en Übach-Palenberg. Hiermee wordt het beleidsmatige blikveld verbreed van de kernstad Aken naar het omliggende grensgebied.

Kenmerkend voor het GROS-beleid in 2025 is dat het niet langer alleen gericht is op 'samenwerken over de grens', maar op het gezamenlijk ontwikkelen van één functionele regio. Dat vraagt om afstemming van ruimtelijk-economisch beleid, arbeidsmarktbeleid, mobiliteit en energie, en vormt de basis voor verdere programmering en lobby.

Programmering

De programmering van GROS in 2025 is in hoge mate gebaseerd op de strategische lijnen uit het Charlemagne-memorandum. Dit document fungeert als inhoudelijk kader waarbinnen concrete projecten en programma's worden ontwikkeld en geprioriteerd. De focus ligt daarbij op enkele sleutelthema's die bepalend zijn voor de toekomstige economische en maatschappelijke positie van Parkstad en de grensregio.

Economische corridor Brainport – Aken/Parkstad
Een belangrijk programmaspoor betreft kunstmatige intelligentie en halfgeleiders. Samen met Aken, Brainport Eindhoven en andere euregionale partners wordt gewerkt aan een grensoverschrijdend AI-programma, waarin de ambitie voor een AI Gigafactory een centrale rol speelt. Dit programma is niet alleen technologisch van aard, maar richt zich nadrukkelijk ook op toepassingen, valorisatie en verbinding met het regionale mkb.

RWTH in Heerlen
Een tweede speerpunt is talentontwikkeling en -behoud. Het binden en verbinden van talent van onder meer RWTH Aachen en de Universiteit Maastricht aan bedrijven en instellingen in Parkstad, Aken en Brainport is cruciaal voor het functioneren van het grensoverschrijdende ecosysteem. In dit kader is de verdere ontwikkeling van het New Regional Bauhaus als RWTH-niederlassung in de binnenstad van Heerlen van strategisch belang, net als de komst en positionering van de Universiteit Maastricht in Heerlen.

Energie en infrastructuur
Daarnaast is in 2025 gewerkt aan concrete programma's op het gebied van energie en infrastructuur. Voorbeelden zijn Cross-Heat (grensoverschrijdende warmtenetten), de aansluiting van Rolduc op het Duitse stroomnet en de ontwikkeling van een buurtbatterij in Kerkrade met Duitse stroom. Ook mobiliteit blijft een cruciale randvoorwaarde: de ontsluiting van station Herzogenrath voor Kerkrade, onder meer via een directe fietsverbinding langs Rolduc, en het behoud en versterken van de intercityverbinding met Aken worden gezien als ruggengraat van het grensoverschrijdende systeem.

Lobby en fondswerving

Binnen GROS vervult Parkstad Limburg een uitgesproken en leidende rol op het terrein van lobby en fondswerving. In 2025 is deze rol verder versterkt en geprofessionaliseerd. Het Charlemagne-memorandum fungeert daarbij expliciet als position paper richting Brussel en de nationale hoofdsteden, in het kader van het nieuwe Europees Meerjarig Financieel Kader (MFK), het cohesiebeleid en Interreg.

Vertaling van Draghi naar Parkstad
Op initiatief van Parkstad positioneert de regio Aken–Parkstad zich als een unieke grensoverschrijdende agglomeratie: geen optelsom van regio's, maar één functioneel systeem met internationale economische betekenis. Dit narratief wordt actief uitgedragen in Europese netwerken en lobbytrajecten. Parkstad brengt

daarbij consequent het belang van grensregio's onder de aandacht, in plaats van uitsluitend te spreken over 'regio's' in algemene zin.

VNG

Parkstad is daarnaast actief binnen de VNG en levert een inhoudelijke bijdrage aan de Nederlandse lobby rond het cohesiebeleid. Dankzij deze inzet is in position papers expliciet aandacht ontstaan voor de specifieke opgaven en kansen van grensregio's. Ook het Draghi-rapport over Europese concurrentiekracht is door Parkstad vertaald naar de context van de grensregio, met een duidelijke pleidooi voor grensoverschrijdende economische clustervorming van Brainport tot Aken.

Brussel

Een concreet resultaat van deze lobby is het door Parkstad geïnitieerde bezoek aan het Europees Parlement, waar gesprekken met drie Europarlementariërs hebben plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot actieve betrokkenheid van het EP bij onze regio. De komende Euregio Summit zal mede met hen worden georganiseerd, wat de zichtbaarheid en positionering van Parkstad en de grensregio op Europees niveau verder versterkt.

2.2 Financieel overzicht programma Kerntaken

In onderstaande 'Staat van baten en lasten programma Kerntaken' wordt de begroting na verwerking van de 1e wijziging weergegeven. Ook de realisatie 2025 is hierin opgenomen.

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Werkbudget	806	806	784	-22
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	685	1.752	2.284	532
Afschrijving buitenring	264	264	264	0
Financieringskosten buitenring	69	69	69	0
Loonkosten formatie	2.521	2.521	2.289	-232
Totaal lasten Kerntaken	**4.385**	**5.452**	**5.728**	**276**
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	0	1.586	1.135	-451
Rentebaten	685	1.750	1.820	70
Totaal baten Kerntaken	**685**	**3.336**	**2.955**	**-381**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-3.700**	**-2.116**	**-2.773**	**-657**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	241	241	241	0
- Reserve werkbudgetten	0	5.620	2.675	-2,945
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	174	174	174	0
- Frictiereserve	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	4.428	2.126	-2,302
Saldo mutatie reserves Kerntaken	**-67**	**-1.259**	**-616**	**643**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-3.767**	**-3.375**	**-3.389**	**-14**

Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten bevat €21.000 inzake VAT Regiodeal

Verdeling van middelen (via balans)	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Regionale initiatieven	1.187	1.187	1.187	0
Bijdragen regionale initiatieven	1.187	1.187	1.187	0
	0	**0**	**0**	**0**

2.2.1 Werkbudgetten

In 2025 is aan werkbudgetten een bedrag van € 938.000 beschikbaar gesteld conform onderstaande verdeling.

Bestuurscommissies	Voorstellen 2025 conform jaarplan
Wonen en Herstructurering	268
RuMo	169
Duurzaamheid	90
Economie en Toerisme	131
SES	76
GROS	58
Subtotaal	**792**
Dagelijks Bestuur	86
Programma overstijgende activiteiten	60
Totaal	**938**

Realisatie werkbudget Dagelijks Bestuur

Van het totale werkbudget 2025 is in het jaarplan een bedrag van € 86.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur; dit budget is voor 64.000 besteed. De besteding was als volgt:

Activiteiten Dagelijks Bestuur	Begroting 2025 (bijgesteld jaarplan)	Besteed in 2025	Verschil
Communicatie en regiobranding	31	32	-1
Bestuurscommunicatie/ Regiodagen / Raadsinformatiebijeenkomsten / Bestuurskosten	35	17	18
Strategische lobby / Tweede kamer / Limburgs Parlement	20	15	5
Werkbudget	**86**	**64**	**22**
Lobby subsidieverwerving	**40**	**38**	**2**
Totaal	**126**	**102**	**24**

Het werkbudget van het Dagelijks Bestuur is € 22.000 achtergebleven bij het budget van €86.000. Deze onderbesteding komt doordat de Collegeregioreis in totaal ca. € 13.000 heeft gekost waarvoor €25.000 is begroot. Daarnaast zijn er uiteindelijk minder bijeenkomsten georganiseerd door het bureau BMC en zijn er minder Collegeregiomiddagen alsook Raadsinformatie-bijeenkomsten georganiseerd dan gepland. Hierdoor zijn er aanzienlijk lagere kosten gemaakt dan voorzien.

2.2.2 Regionale Initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de financiering daarvan via Stadsregio Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Starterscentrum, het Routebureau, Visit Zuid-Limburg en het Vestigingenregister. Stadsregio Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert dit gebundeld door naar de verschillende gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme.

2.2.3 Cofinanciering door derden van kernactiviteiten

Stadsregio Parkstad Limburg zoekt actief naar cofinanciering voor projecten/activiteiten van de kernagenda. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten alsmede de besteding van deze middelen verloopt via deze post.

2.2.4 Formatie en bezetting programma-activiteiten

De kernformatie programma in de begroting 2025 bedroeg 21,5 met een bijbehorend bedrag van € 2.521.000 voor loonkosten en secundaire arbeidsvoorwaarden.
De bijbehorende tabellen zijn opgenomen in paragraaf 5.2 Loonkosten, formatie en bezettingen.

2.2.5 Financiering en afschrijving buitenring

Deze lasten hebben betrekking op de afschrijving en rentekosten van de lening voor het aandeel van Stadsregio Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring. Deze afschrijvingskosten bedragen in 2025 € 264.147 en de rentekosten € 68.920.

3. Programma Flexibele Schil

Naast de Kernagenda, waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten, is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil. Hierin is in 2025 alleen het project 'Administratie zonnepanelen' opgenomen.

3.1 Administratie zonnepanelen

Het project Administratie Zonnepanelen behelst de administratieve eenheid die bij Stadsregio Parkstad Limburg is georganiseerd voor de contractafwikkeling en de BTW-teruggaaf voor de deelnemers. Het gerealiseerde resultaat (inclusief mutaties reserves) van het programma in 2025 is nihil.

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Administratie zonnepanelen	pm	48	48	0
Totaal lasten Flexibele schil	**0**	**48**	**48**	**0**
Bijdragen gemeenten aan Administratie zonnepanelen	pm	48	48	0
Totaal baten Flexibele schil	**0**	**48**	**48**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**0**
Stortingen in reserves				
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0
Saldo mutatie reserves Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**0**

4. Algemene dekkingsmiddelen

4.1 Gemeentelijke bijdrage Kerntaken

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg – plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering, zijnde 2021 en luidt als volgt:

Gemeente	Vedeelsleutel 2025		Begroting 2025	Bijdrage gemeente Heerlen n.a.v. Takendiscussie	Realisatie 2025
	AU 2020 basis	Aandeel gemeente			
Beekdaelen	32.205	10,53%	505		505
Brunssum	32.956	10,77%	511		511
Heerlen	120.802	39,49%	1.652	430	2.082
Kerkrade	56.686	18,53%	877		877
Landgraaf	42.500	13,89%	655		655
Simpelveld	10.001	3,27%	155		155
Voerendaal	10.722	3,51%	168		168
Totaal	**305.873**	**100,00%**	**4.523**	**430**	**4.953**

Totaaloverzicht algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zien er samengevat als volgt uit:

Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Totale lasten	0	0	0	0
Bijdragen deelnemende gemeenten	4.955	4.955	4.953	-2
Totale lasten	4.955	4.955	4.953	-2
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkingsmiddelen	**4,955**	**4.955**	**4.953**	**-2**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**4,955**	**4.955**	**4.953**	**-2**

Het verschil tussen begroting en realisatie is ontstaan doordat er afgerond wordt gefactureerd. Met ingang van 2026 wordt er exact gefactureerd.

5. Overhead, bedrijfsvoering en frictiebudget

5.1 Ontwikkeling bedrijfsvoering

Informatie- en Archiefbeheer
Naar aanleiding van de bevindingen uit het jaarlijkse IBT (Inter Bestuurlijk Toezicht) van de provincie Limburg in 2021 en de daaropvolgend uitgevoerde KPI-nulmeting op uitvoering van de archiefwet 1995 door het Historisch Centrum Limburg is door IDMAdvies een plan van aanpak opgesteld voor het uitvoeren van het "verbetertraject informatiehuishouding". Dit verbeterplan is op 6 juli 2022 door het DB vastgesteld. Het doel hiervan is om het informatiebeheer te digitaliseren, verbeteren, transparanter te maken en om het bewustzijn van het omgaan met informatie bij medewerkers te vergroten en in de werkprocessen te verankeren:

- Het traject is in oktober 2022 gestart en heeft in 2024 verder vorm gekregen met het op 12 april 2023 door het DB vastgestelde beleidsplan "Beleid Informatiebeheer 2023 – 2026" met bijbehorende routekaart. Met de wijziging van de GR per 1 juli 2024 is ook artikel 26 (hoofdstuk 6) van de GR geactualiseerd en is op basis hiervan een overeenkomst met het Historisch Centrum Limburg (HCL) afgesloten voor het beheer van overgebrachte en toezicht (archivaris) op niet overgebrachte archieven.
- Overeenkomstig het beleids- en routeplan is in de tweede helft van 2023 de selectie van een Document Management Systeem (DMS-Zaaksysteem) uitgevoerd. Hierbij is de keuze gemaakt voor Decos-JOIN voor het digitaal beheer van archiefbescheiden. Het implementatietraject van Decos-JOIN is in 2024/2025 gestart en zal in 2026 voortduren. Dit DMS-Zaaksysteem gaat SPL in staat stellen om documenten efficiënt en effectief digitaal te beheren gedurende hun hele levenscyclus (documenten veilig, digitaal opslaan, gemakkelijk vinden, delen, bewerken en archiveren).
- Ook is iBabs in 2024 voor de vergaderingen van o.a. AB/DB en Bestuurscommissies organisatie-breed in gebruik genomen. Met iBabs worden vergaderstukken (agenda's en onderliggende stukken) digitaal beschikbaar gesteld. In 2025 is de integratie van Decos-JOIN en iBabs gerealiseerd waarmee het digitaal beheer van archiefbescheiden en de openbaarmaking van documenten wordt bevorderd. Wanneer

Decos-JOIN organisatie-breed in gebruik is gaat dit bijdragen aan het actief openbaar maken van informatie.

- Het lag in de bedoeling om in 2025 een keuze voor een publicatie-platform te maken. Omdat de VNG in samenwerking met Logius (KOOP/PLOOI) is gestart met het opzetten van een zogenaamd handmatig aanleverloket (HAL) voor kleinere overheidsorganisaties die jaarlijks maximaal zo'n 200 documenten actief openbaar moeten maken. Omdat dit ook van toepassing is op SPL heeft SPL zich in 2025 bij de ontwikkeling van HAL aangesloten. Omdat voor HAL gebruik wordt gemaakt van een softwaresysteem van de rijksoverheid zal na het besluitvormingsproces in 2026 HAL in gebruik worden genomen en gaat SPL hiervan gebruik maken.

Financiën

Op het gebied van financiën zijn diverse ontwikkelingen te melden:

- Voor de accountantscontrole boekjaren 2026-2029 wordt, met in acht name van de vereiste zorgvuldigheid, een formele aanbestedingsprocedure gevolgd. Deze is eind 2025 opgestart. Na de gunning c.q. opdrachtverlening aan de nieuwe accountant voor de accountantscontrole boekjaren 2026-2029 zal vervolgens een intensieve dossieroverdracht aan deze nieuwe accountant moeten gaan plaatsvinden.
- Eind 2025 hebben de eerste verkennende gesprekken plaatsgevonden inzake een mogelijke toekomstige uitvoering van de salarisadministratie door de gemeente Heerlen.
- EFK respectievelijk BDO hebben een cursus gegeven met betrekking tot BTW respectievelijk WKR.
- Daarnaast is enerzijds het Interne Controleplan 2025 opgesteld waarmee de aanvullende interne controles als basis kunnen blijven dienen voor de rechtmatigheidsverantwoording en anderzijds het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2025 vervaardigd om de reikwijdte van de accountantscontrole vooraf transparant vast te leggen. Er zijn tevens diverse verordeningen geactualiseerd: Beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing, de Financiële Verordening en de Frauderisicoanalyse. Hiermee wordt eveneens opvolging gegeven aan de adviezen van de accountant.

Human Resources

Op het gebied van HR zijn in 2025 stappen gezet zoals het verder ter hand nemen van vitaliteit binnen de organisatie naar aanleiding van de CAO-verplichting om een beleidsplan vitaliteit op te stellen en een nieuw opleidingsbeleid. In samenwerking met de Parkstadgemeenten is wederom het arbeidsmarktevent 'Parkstad werkt' georganiseerd. Deze netwerkbijeenkomst had onder andere wederom als doel om mensen kennis te laten maken met de werkzaamheden bij de deelnemende gemeenten en de Stadsregio Parkstad Limburg.

Bedrijfsvoering	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Huisvesting	143	143	135	8
ICT	87	87	83	4
Facilities	70	70	58	12
Administratie en planning en control	133	133	134	-1
Personeelskosten en hrm	120	120	147	-27
Totale bedrijfsvoeringskosten	**553**	**553**	**557**	**-4**

Toelichting
In de begroting 2025 is een bedrag van € 553.000 voor bedrijfsvoering en huisvesting opgenomen. De gerealiseerde kosten voor bedrijfsvoering en huisvesting zijn op begrotingsniveau uitgekomen.

5.2 Loonkosten, formatie en bezetting

Kernformatie en bezetting
De loonkosten van de kernformatie moeten als één geheel gezien worden. De onderverdeling naar programma's en overhead is op last van het BBV gemaakt.

Loonkosten totaal	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	2.521	2.521	2.289	-232
Loonkosten kernformatie overhead	1.421	1.421	1.300	-122
Totaal	**3.942**	**3.942**	**3.588**	**-354**

De realisatie is € 354.000 lager dan begroot. De lagere loonkosten zijn het gevolg van (het later invullen van) vacatures voor een programma-adviseur duurzaamheid, een programma-adviseur GROS, een HR-adviseur en de coördinator Programma overstijgende activiteiten en subsidies. Tegenover de lagere personeelskosten van € 354.000 staan lagere bijdragen aan de personeelskosten vanuit de VAT RD2 (€ 205.000), RES (65.000) en frictiereserve (€ 21.000).

Totaal kernformatie	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
FTE kernformatie programma activiteiten	20,0	20,0	19,2	-0,8
FTE kernformatie overhead	13,6	13,6	13,0	-0,6
FTE kernformatie	**33,6**	**33,6**	**32,2**	**-1,4**

Het aantal medewerkers kernformatie per 31 december 2025 is 32.2 fte. In 2025 hebben er 5 uitdienst-tredingen (4,72 FTE) plaatsgevonden. Hiervan zijn 1,83 fte (2 personen) met pensioen gegaan. In dienst zijn 3,5 FTE gekomen. De invulling van de in september 2025 vertrokken HR-functionaris heeft pas per 1 februari 2026 plaatsgevonden. Dit verklaart het verschil bij de overhead. Ook de vacature van de programma-adviseur Gros als gevolg van pensioen is pas begin 2026 ingevuld.

5.3 Frictiebudget

In 2025 is er het volgende beroep op de frictiekosten gedaan.

Inzet frictiegelden	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Eenmalige financiering 2,5 fte subsidieafhandeling	32	32	11	-21
Totale bedrijfsvoeringskosten	**32**	**32**	**11**	**-21**

Voor 2025 waren eenmalig € 32.000 gebudgetteerd voor 2,5 fte subsidieafhandeling. Door de latere invulling

van vacatures wordt een deel van de kosten en de compenserende inzet van het frictiebudget doorgeschoven naar toekomstige jaren.

Inzet frictiegelden	Beschikbaar 31-12-2025	Verwachte uitgaven na 2025
Eenmalige financiering subsidieafhandeling	112	112
Totale bedrijfsvoeringskosten	**112**	**112**

6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Stadsregio Parkstad Limburg niet vpb-plichtig is. Dit is bevestigd door de belastingdienst.

7. Onvoorzien

In 2025 is er een post onvoorzien begroot van € 50.000. Hiervan is € 24.604 gebruikt voor onder andere luchtkwaliteitmeters, vergader- en presentatieschermen en een btw-onderzoek.

8. Mutatie reserves

Mutatie reserves	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	241	241	241	0
- Investeringsreserve verbouwing	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten	0	5.620	2.675	-2.946
Totale stortingen	**241**	**5.862**	**2.916**	**-2.946**
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	174	174	174	0
- Organisatie op Orde	0	0	0	0
- Frictiereserve	32	32	11	-21
- Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten	0	4.428	2.126	-2.302
Totale ontrekkingen	**213**	**4.641**	**2.318**	**-2.323**
Gerealiseerde resultaat	**-28**	**-1.221**	**-598**	**623**

9. Paragrafen

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkeling van het weerstandsvermogen en de voorgeschreven financiële kengetallen.

Op 17 december 2025 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met het geactualiseerde 'Beleid Weerstandsvermogen en risicobeheersing'. Deze beleidsnotitie vormt de basis voor de risicobeheersing.

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. De door beheersmaatregelen afgedekte risico's (via bijvoorbeeld voorzieningen of verzekeringen of andere maatregelen) hebben geen invloed op het weerstandsvermogen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele en structurele weerstandscapaciteit.
De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, stille reserves en incidentele begrotingsruimte. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte. Aangezien SPL geen stille reserves, geen incidentele begrotingsruimte en geen structurele begrotingsruimte heeft, bestaat de weerstandscapaciteit uit de algemene reserve en onvoorzien structureel.

De post onvoorzien structureel was voor het jaar 2025 op € 50.000 bepaald. De post onvoorzien structureel is met ingang van Begroting(sjaar) 2026 jaarlijks op € 1.000 bepaald. Deze post wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven met een structureel karakter. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de post onvoorzien als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een structureel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Wanneer het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven met een incidenteel karakter. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Wanneer het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

De Stadsregio Parkstad Limburg houdt geen verder eigen vermogen aan als weerstandsvermogen voor niet-structurele financiële risico's, met het oog op de continuïteit van de organisatie en de taakvervulling. Dit risico wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat Stadsregio Parkstad Limburg slechts dient te beschikken over enige financiële ruimte om tussentijdse incidentele financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium. Dat ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequate risicobeheersing om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

Risicobeheersing handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

Onderstaande risico's worden thans onderkend:

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Cyberrisico	PM	PM	PM	Generiek werkt SPL in de cloud bij een externe leverancier die op basis van de genomen continuïteits-maatregelen voldoende maatregelen (o.a. certificering ISO 27001 en NEN 7510) heeft genomen. Daarnaast heeft SPL nog een aantal minder kritische applicaties bij andere leveranciers in de cloud.
Complexiteit van de projecten	0,5	50.000	25.000	De complexiteit van de projecten wordt groter. Denk aan het innovatieve project Inpondmakelaar waar gebruik wordt gemaakt van een revolverend fonds, het grensoverstijgende project Velocity en de toenemende SISA-verantwoording voor specifieke uitkeringen zoals het Volkshuisvestingsfonds en Regio Deal II. Waar nodig wordt hiervoor specialistische kennis ingehuurd. Ook voor de interne organisatie heeft dat consequenties. Risico is dat hier additioneel 0,5 fte voor moet worden ingezet.
Ziekte	0,25	100.000	25.000	SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden. De kosten hiervan zijn hoger dan de ziekte-uitkering.
WW	0,25	100.000	25.000	SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is de wet van de grote getallen voor SPL niet van toepassing. Indien een medewerker langdurig in de WW gaat, is dat niet gedekt door de begroting
Onrechtmatige betaling van facturen	0,25	20.000	5.000	De kans op onrechtmatige betaling van facturen, waaronder het opzettelijk niet volgen van het inkoop en aanbestedingsbeleid om zelf onrechtmatig voordeel te verkrijgen', wordt als laag ingeschat. Zaken worden binnen SPL breed gedeeld en er zijn veel dwars-verbanden. Materiële onterechte betalingen zouden gelijk opvallen.

De totaal berekende omvang van de risico's bedraagt € 80.000. De weerstandscapaciteit bedraagt € 115.000.

Dit leidt tot een weerstandsratio van nagenoeg/afgerond 1,4. SPL streeft in principe naar een minimale weerstandsratio van 1,0. Dit vooral door de risico's zoveel mogelijk te mitigeren. Zoals in bovenstaand relaas aangegeven worden de risico's uiteindelijk gedragen door de deelnemende gemeentes en wordt de genoemde weerstandsratio van 1,0 gehanteerd als minimale streefwaarde en niet als harde norm. Vanaf de begroting 2026 is een post onvoorzien structureel opgenomen van € 1.000 per jaar.

<u>Financiële kengetallen</u>

Netto Schuldquote
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Stadsregio Parkstad Limburg ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen. Het kengetal 'netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen' wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat SPL geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteitsratio
Dit is de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal en geeft inzicht in de mate waarin Stadsregio Parkstad Limburg in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. Als signaalwaarde geldt een percentage van 20%.

Structurele exploitatieruimte
Om te bepalen of er sprake is van een structureel sluitende begroting worden in dit kengetal de structurele lasten uitgedrukt als percentage van de totale structurele baten (voor mutaties reserves) van een jaar. Een percentage kleiner dan 0% betekent dat de structurele baten ontoereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Kengetal	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Norm
Netto schuldquote	20%	22%	18%	<100%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	20%	22%	18%	<100%
Solvabiliteitsratio	74%	91%	73%	>=20%
Structurele exploitatie	37%	0%	38%	>=0%

De netto schuldquote 2025 is ten opzichte van 2024 gedaald als gevolg van aflossing op de langlopende lening en lager dan de begroting doordat de verwerking van de cofinanciering op projecten als pm post in de begroting is opgenomen. De solvabiliteitsratio heeft een evenwichtig karakter. Het verschil tussen de realisatie van de structurele exploitatie ten opzichte van de begroting ontstaat met name doordat de rente-baten niet in de initiële begroting zijn opgenomen. De kengetallen van Stadsregio Parkstad Limburg vertonen een positief financieel beeld ten opzichte van de gebruikelijke normen.

9.2 Financiering

Berekening Kasgeldlimiet per kwartaal	Q1	Q2	Q3	Q4
Begrotingslasten totaal	6.650	6.650	6.650	6.650
Toegestane kasgeldlimiet: 8,2% van het begrtotingstotaal met een minumum van € 300.000	545	545	545	545
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	545	545	545	545
Totaal gemiddelde netto vermogen schuld	-89.356	-78.962	-71.183	-88.095
Ruimte (+) / overschrijding (-)	89.901	79.508	71.728	88.641

De wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) geeft kaders voor de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden zoals voor liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. SPL heeft de navolgende instrumenten op het gebied van treasury: het treasurystatuut, de financieringsparagraaf in de begroting, de bestuursrapportages en het jaarverslag. In het treasurystatuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer.

Financiering Stadsregio Parkstad Limburg
SPL beschikt over één langlopende annuïteitenlening met een oorspronkelijke hoofdsom van € 5.800.000 met een resterende hoofdsom per 31 december 2025 van € 1.433.553. De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en is met een resterende looptijd van 4 jaar in 2029 geheel afgelost.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximumbedrag waarmee SPL de bedrijfsvoering met kortlopende middelen mag financieren. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan de reserves.

De liquiditeitspositie van Stadsregio Parkstad Limburg is zodanig dat in 2025 geen beroep is gedaan op kasgeldfinanciering.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beoogt het risico van rentewijziging bij herfinanciering te beheersen. Er worden geen renteherziening, herfinanciering van bestaande leningen dan wel nieuwe financieringen verwacht.
De langlopende lening van SPL heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring. De renterisiconorm is dan ook niet overschreden in 2025.

Berekening Renterisiconorm	2025
Renteherzieningen	€ 0,0 miljoen
herfinanciering	€ 0,0 miljoen
Totaal renterisico	€ 0,0 miljoen
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	€ 1,3 miljoen
Ruimte onder renterisiconorm (norm minus risico)	€ 1,3 miljoen

Schatkistbankieren
Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasury statuut, bestaat uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Stadsregio Parkstad Limburg is als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 1.000.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet. Het 'spaarsaldo' bij de schatkist is vanaf Q3-2022 weer rentegevend.

9.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt ingevuld via een mix van uitbesteden van taken op het terrein van huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT in combinatie met het in beperkte mate in eigen beheer uitoefenen van taken die dicht bij het primaire proces staan zoals secretariaat, communicatie, officemanagement, hrm, administratie en controlling. Het budget voor de bedrijfsvoering bedroeg in de oorspronkelijke begroting 2025 € 553.000. Voor onvoorzienbare en onvermijdbare uitgaven is een algemene reserve van € 115.000 in de cijfers van SPL opgenomen. Tevens is in 2025 ook een post "onvoorzien" van € 50.000 opgenomen. De gemeenten dragen op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het financiële risico van niet structurele financiële risico's van de GR SPL.

9.4 Verbonden Partijen

Er zijn geen verbonden partijen.

9.5 Wet Open Overheid

De Wet Open Overheid (Woo) vergroot voor iedereen de toegang tot overheidsinformatie, bevordert de actieve openbaarmaking, actualiseert de regels voor openheid en openbaarheid en heeft de verplichting om de informatiehuishouding van bestuursorganen op orde te brengen.

De Woo stelt o.a. de verplichting om 17 gespecificeerde informatiecategorieën actief openbaar te maken. Deze verplichting zal gefaseerd (per informatiecategorie) in werking treden om organisaties (waaronder ook de Stadsregio Parkstad Limburg) de tijd te geven om de openbaarmaking van de verschillende categorieën voor te bereiden en in te richten. SPL streeft ernaar te voldoen aan de Woo door in ieder geval de op dat moment verplichte informatiecategorieën openbaar te maken. De in november 2024 verplicht gestelde categorieën zijn door SPL op de website gepubliceerd.

In de Woo-index is, naast algemene informatie over en contactgegevens van de Stadsregio Parkstad Limburg, de locatie te vinden van de openbaar gemaakte en te maken informatiecategorieën. Voor SPL betreft deze tot op heden de eigen website.

Omdat de website van SPL niet is toegerust op de publicatie van alle actief te openbaren informatie is in 2024 onderzoek gedaan naar een publicatie-platform.

Het lag in de bedoeling om in 2025 een keuze voor een publicatie-platform te maken. Omdat de VNG in samenwerking met Logius (KOOP/PLOOI) is gestart met het opzetten van een zogenaamd handmatig aanleverloket (HAL) voor kleinere overheidsorganisaties die jaarlijks maximaal zo'n 200 documenten actief openbaar moeten maken. Omdat dit ook van toepassing is op SPL hebben wij ons bij de ontwikkeling van HAL aangesloten. Omdat voor HAL gebruik wordt gemaakt van een softwaresysteem van de rijksoverheid zal na het besluitvormingsproces HAL in gebruik worden genomen en gaat SPL hiervan gebruik maken.

De actieve openbaarmakingsplicht vergt ook een aanpassing van de interne informatiehuishouding en de administratieve processen binnen de organisatie Het op 12 april 2023 door het DB vastgestelde beleidsplan Beleid informatiebeheer 2023 - 2026 wordt in 2026 geactualiseerd naar de periode 2026 - 2030.

Het doel is en blijft om het informatiebeheer in brede zin binnen SPL te verbeteren, transparanter te maken en om het bewustzijn van de omgang met informatie bij medewerkers te vergroten en in het werk van SPL te verankeren. Er wordt gestreefd om de kloof tussen het beheren van papieren- en digitale informatie, alsook de kloof tussen gestructureerde (gericht op database beheer) en ongestructureerde informatie (gericht op documentbeheer) te dichten.

Het implementatietraject van Decos-JOIN als Document Management Systeem voor het digitaal beheer van archiefbescheiden is in 2024 gestart en zal volgens actuele planning in 2026 worden afgerond. Dit systeem gaat SPL in staat stellen om documenten efficiënt en effectief digitaal te beheren gedurende hun hele levenscyclus (documenten veilig, digitaal opslaan, gemakkelijk vinden, delen, bewerken en archiveren).

Met de ingebruikname van iBabs in 2024 voor de vergaderingen van o.a. AB/DB en Bestuurscommissies worden de vergaderstukken (agenda's en onderliggende stukken) digitaal beschikbaar gesteld.

In 2025 is de integratie van Decos-JOIN en iBabs gerealiseerd, waarmee de openbaarmaking van documenten wordt bevorderd. Zodra Decos-JOIN organisatie-breed in gebruik is gaat dit bijdragen aan het actief openbaar maken van informatie.

9.6 Rechtmatigheidsverklaring

In de rechtmatigheidsverantwoording worden fouten en/of onduidelijkheden opgenomen welke de verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten (exclusief toevoeging aan de reserve) overschrijden. Daarnaast dienen alle fouten en/of onduidelijkheden gelijk aan of groter dan €50.000 gerapporteerd te worden in de paragraaf bedrijfsvoering.

Begrotingscriterium
Het Dagelijks Bestuur heeft de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet welke onder andere nader geduid zijn in de financiële verordening van Stadsregio Parkstad Limburg. De financiële beheershandelingen van Stadsregio Parkstad Limburg dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. De lastenoverschrijdingen zijn per programma in de jaarrekening opgenomen. Bij de rechtmatigheidscontrole van de begroting door het Dagelijks Bestuur zijn geen fouten of onduidelijkheden vastgesteld die groter of gelijk aan de rapportagegrens van € 50.000 zijn.

Voorwaardencriterium
Het Dagelijks Bestuur heeft op basis van het voorwaardencriterium de rechtmatigheid gecontroleerd. Daarbij zijn de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen van Stadsregio Parkstad Limburg in acht genomen. In het kader van het proces inkopen betrekken wij de naleving van de Europese aanbestedingsregels in onze controle. De interne aanbestedingsregels maken geen deel uit van de rechtmatigheidscontrole. De rechtmatigheidscontrole van het proces inkopen heeft in 2025 geen onrechtmatigheden opgeleverd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
In december 2024 is de notitie misbruik en oneigenlijk gebruik geaccordeerd door het Algemeen Bestuur. Uit de rechtmatigheidscontrole misbruik en oneigenlijk gebruik zijn in 2025 geen onrechtmatigheden gebleken.

9.7 Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR), opgericht in maart 2024 in het kader van de groei en professionalisering van de organisatie, heeft in 2025 zijn positie verder verstevigd. De OR bestaat uit drie werknemers en werkt op basis van het OR-convenant en het eigen reglement, waarin de onderlinge afspraken en werkwijze zijn vastgelegd. In het jaarplan van de OR zijn organisatieontwikkeling, strategisch personeelsbeleid en vitaliteitsbeleid als speerpunten vastgelegd.

In 2025 is de overlegstructuur met de WOR-bestuurder gecontinueerd via reguliere overlegvergaderingen. Daarnaast heeft een overleg plaatsgevonden conform artikel 24 van de Wet op de ondernemingsraden (WOR) met de portefeuillehouder personeel en organisatie van het Dagelijks Bestuur, gericht op de algemene gang van zaken en toekomstige ontwikkelingen binnen de organisatie.

Een belangrijk aandachtspunt voor de OR in 2025 was de adviserende rol bij de werving en selectie van een nieuwe directeur. De OR is hierbij in een vroeg stadium betrokken en heeft input geleverd voor het opstellen van het functieprofiel en het verdere wervingsproces. Gedurende het wervingsproces heeft de OR haar adviesrol vervuld conform de bepalingen van de WOR.

Het traject om te komen tot een beleidsplan vitaliteit, zoals opgenomen in de cao SGO en eerder in gang gezet in samenwerking met HR en het MT, heeft in 2025 vertraging opgelopen. De OR blijft dit onderwerp

echter als een belangrijk speerpunt zien en beschouwt de verdere uitwerking en vaststelling van het vitaliteitsbeleid als prioriteit voor de komende periode.

Naast deze trajecten heeft de OR ook in 2025 regelmatig intern overleg gevoerd. De vastgestelde verslagen van zowel de interne overleggen als de overlegvergaderingen met de WOR-bestuurder zijn intern beschikbaar gesteld. De OR blijft zich inzetten voor een constructieve samenwerking met bestuurder, MT en medewerkers, met als doel bij te dragen aan een gezonde en professionele organisatie.

10. Balans

(Bedragen x € 1.000)

Activa	31-12-2025	31-12-2024
Vaste Activa	**5.664**	**5.941**
Immateriële Vaste activa	**5.619**	**5.883**
Bijdragen aan activa eigendom van derden	5.619	5.883
Materiële Vaste activa	**45**	**58**
Investeringen met een economisch nut	45	58
Vlottende Activa	**89.060**	**94.903**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**88.587**	**94.179**
Vorderingen op openbare lichamen	495	478
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	88.092	93.697
Overige vorderingen	0	4
Liquide middelen	**3**	**2**
Kassaldi	0	0
Banksaldi	3	2
Overlopende activa	**470**	**722**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Europese Overheidslichamen (EU)	0	0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	17
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	470	705
Totaal Activa	**94.724**	**100.844**

Passiva	31-12-2025	31-12-2024
Vaste Passiva	**13.387**	**13.246**
Eigen vermogen	**11.752**	**11.361**
Algemene Reserve	115	115
Bestemmingsreserves	11.605	10.837
Gerealiseerde resultaat	33	409
Voorzieningen	**201**	**128**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	201	128
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**1.434**	**1.757**
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.434	1.757
Vlottende Passiva	**81.337**	**87.597**
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	***6.756***	***476***
Banksaldi	0	0
Overige schulden	6.756	476
Overlopende Passiva	**74.581**	**87.121**
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	281	110
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
- Europese Overheidslichamen	17	15
- Het Rijk	837	612
- Overige Nederlandse overheidslichamen	797	695
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	72.649	85.689
Totaal Passiva	**94.724**	**100.844**

11. Overzicht baten en lasten 2025

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Lasten programma's				
- Programma kerntaken	4.385	5.452	5.728	276
- Programma fexibele schil	0	48	48	0
Totale lasten programma's	**4.385**	**5.500**	**5.776**	**276**
Baten programma's				
- Programma kerntaken	901	3.336	2.955	-381
- Programma fexibele schil	0	48	48	0
Totale baten programma's	**901**	**3.384**	**3.003**	**-381**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten programma's	**-3.484**	**-2.116**	**-2.773**	**-657**
Lasten divers:				
- Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
- Overhead	1.974	1.974	1.857	-117
- Onvoorzien	50	50	25	-25
- Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totale lasten divers	**2.024**	**2.024**	**1.881**	**-143**
Baten divers:				
- Algemene dekkingsmiddelen	4.955	4.955	4.953	-2
- Bijdragen gemeenten uitbreiding Duurzaamheid	134	134	133	-1
- Bijdragen gemeenten Water en klimaatadaptatie	237	237	237	0
- Bijdrage RES uitbreiding Duurzaamheid	134	134	69	-65
- 10% rentebaten	76	-99	-106	-7
- Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totale baten divers	**5.536**	5.361	5.285	-76
Gerealiseerd saldo van baten en lasten divers	**3.512**	**3.337**	**3.404**	**67**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**28**	**1.221**	**631**	**-590**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	241	241	241	0
- Investeringsreserve verbouwing	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten Dagelijks Bestuur	0	5.620	2.675	-2.946
Totaal stortingen in reserves	**241**	**5.862**	**2.916**	**-2.946**
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	174	174	174	0
- Organisatie op Orde	0	0	0	0
- Frictiereserve	32	32	11	-21
- Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	4.428	2.126	-2.302
Totaal onttrekkingen aan reserves	**213**	**4.641**	**2.318**	**-2.323**
Saldo stortingen en onttrekkingen aan reserves	**-28**	**-1.221**	**-598**	**623**
Resultaat	**0**	**0**	**33**	**33**

12. Toelichtingen

12.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording Provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Alle bedragen in de jaarrekening, tabellen en de toelichtingen daarop zijn genoteerd in duizendtallen tenzij anders vermeld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.
Met betrekking tot de werkbudgetten, projectlasten, projectbaten en bestemmingsreserves van de bestuurscommissies geldt het volgende: baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat -net als in de begroting- nihil.

BALANS

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
Bijdragen aan activa van derden worden conform artikel 62 en 63 BBV gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden, worden geactiveerd in overeenstemming met art. 61 BBV als:
- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;

- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en
- de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de derde anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Alleen als de bijdrage aan alle voorwaarden voldoet wordt deze verantwoord onder de immateriële vaste activa (art. 36 BBV).

De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de Provincie Limburg gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Na afstemming met de Provincie Limburg bedragen de gehanteerde afschrijvingstermijnen in jaren:

- Asfaltconstructie 15
- Funderingsconstructie 40

Het totale bedrag van de afschrijving van de Buitenring is door de Provincie verdeeld op basis van percentages:

- Asfaltconstructie 28%
- Funderingsconstructie 72%

Materiële vaste activa

Algemeen
De materiële activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten.

Materiële activa kleiner dan € 15.000 zijn niet geactiveerd, maar direct verantwoord als lasten in het lopende boekjaar. Dit is conform het Besluit van het Dagelijks Bestuur van 15 december 2021.

Het startmoment van de afschrijvingen is vastgelegd in de destijds geldende door het Dagelijks Bestuur vastgestelde Financiële verordening Stadsregio Parkstad Limburg 2011 d.d. 21 februari 2011. De verbouwing (bedrijfsgebouwen) wordt vanaf 2022 lineair in 8 jaar afgeschreven zonder restwaarde.
De afschrijvingen starten in het boekjaar volgend op het jaar van ingebruikname.

Investering met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Bij de waardering is, waar nodig, rekening gehouden met een (verwachte) duurzame waardevermindering.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen
De vorderingen (waaronder debiteuren) worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en de bestemmingsreserves, alsmede het nog te bestemmen resultaat van de jaarrekening. Het nog te bestemmen resultaat over het afgesloten boekjaar wordt afzonderlijk gepresenteerd als onderdeel van de algemene reserve. Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur wordt de resultaatbestemming verwerkt in het daaropvolgende boekjaar.

Voorzieningen
Voorzieningen zijn de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

12.2 Toelichtingen op de balans per 31 december 2025

Activa

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	5.619	5.883
Totaal	**5.619**	**5.883**

Het aandeel van Stadsregio Parkstad Limburg in de financiering van de buitenring bedraagt € 7.204.000. Dit bedrag is eind 2006 betaald aan de Provincie Limburg en wordt afgeschreven vanaf 2020, een jaar nadat de Buitenring gereed is.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Boek-waarde 31-12-2024	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2025
Buitenring asfaltconstructie	1.346	0	0	134	0	0	1.212
Buitenring funderingsconstructie	4.537	0	0	130	0	0	4.407
Totaal	**5,883**	**0**	**0**	**264**	**0**	**0**	**5,619**

Materiële vaste activa

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Bedrijfsgebouwen	30	37
Machines, apparaten en installaties	15	21
Totaal	**45**	**58**

Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Boek-waarde 31-12-2024	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2025
Bedrijfsgebouwen	37	0	0	7	0	0	30
Machines, apparaten en installaties	21	0	0	6	0	0	15
Totaal	**58**	**0**	**0**	**13**	**0**	**0**	**45**

Omschrijving	Besteed t/m 2024	Werkelijk besteed in 2025	Cumulatief besteed t/m 2025
Bedrijfsgebouwen (Verbouwing C200 en J300)	56	0	56
Printer	19	0	19
Belcellen	17	0	17
Totaal	**92**	**0**	**92**

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

De specificatie van deze post luidt als volgt:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2025	Voorziening	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	495	0	495	478
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	88.092	0	88.092	93.697
Overige vorderingen	0	0	0	4
Totaal	**88.587**	**0**	**88.587**	**94.180**

Vorderingen op openbare lichamen

Openstaande debiteuren op openbare lichamen
Dit betreffen vorderingen op openbare lichamen, zoals gemeenten en de Provincie. Deze vorderingen hebben in het algemeen een ander risicoprofiel dan de privaatrechtelijke vorderingen en zijn nagenoeg geheel begin 2025 ontvangen. Op basis van individuele beoordeling is er geen voorziening debiteuren benodigd per 31 december 2025.

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Openstaande debiteuren	13	69
Voorziening dubieuze debiteuren	0	0
Te vorderen BTW	482	409
Totaal	**495**	**478**

Uitzettingen in 's Rijksschatkist met een rente typische looptijd < 1 jaar

Het verplichte schatkistbankieren schrijft voor dat (tijdelijke) kasoverschotten boven het drempelbedrag moeten worden aangehouden bij het Rijk. Het drempelbedrag voor Stadsregio Parkstad Limburg is € 1.000.000. De toetsing hierop vindt plaats op basis van de gemiddelde banksaldi per kwartaal. In 2025 is de norm voor schatkistbankieren niet overschreden zoals blijkt uit het volgende overzicht.

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren 2025	Q1	Q2	Q3	Q4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	1	4	2	1
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Ruimte onder drempelbedrag	999	996	998	999
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
Berekening drempelbedrag				
Begrotingstotaal verslagjaar	6.650			
Het deel van het begrotingsjaar kleiner of gelijk aan € 500 miljoen	6.650			
Het deel van het begrotingsjaar dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
Drempelbedrag 2025	1.000			

Overige vorderingen

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Te vorderen personeelskosten	0	4
Totaal	**0**	**4**

Liquide middelen

De samenstelling van de post liquide middelen is als volgt:

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Bank	3	2
Kas	0	0
Totaal	**3**	**2**

EMU-saldo

Het EMU-saldo (rekeningsaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen,

zodat op macroniveau het EMU-saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU-saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de jaarrekening 2025 is in het volgende overzicht weergegeven.

EMU saldo	2024	2025	2026	2027	2028
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17)	3.487	631	-126	-114	-98
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	5	6	0	0	0
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	82	73	0	0	0
Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0	0	0
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0
Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0
Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord)	0	0	0	0	0
Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0
Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten)	0	0	0	0	0
Verkoop van effecten (verwachte boekwinst)	0	0	0	0	0
Berekend EMU saldo	**3.574**	**710**	**-126**	**-114**	**-98**

Overlopende activa

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Europese Overheidslichamen (EU)	0	0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	17
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	470	705
Totaal	**470**	**722**

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

Europese Overheidslichamen (EU)

Omschrijving	31-12-2025	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Balans-verschuiving	31-12-2024
Interreg EMR RE-USE *	1	1	0	0	0
Totaal	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**

* Project omgeslagen naar overlopende passiva

Omschrijving	31-12-2025	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Balans-verschuiving	31-12-2024
Isolatie en verduurzamingsprogramma	0	0	17	0	17
Totaal	**0**	**0**	**17**	**0**	**17**

Isolatie en verduurzamingsprogramma € 0 en € -17
Met vaststelling van de Transitievisie Warmte 1.0 hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma op te willen stellen voor (particuliere) huishoudens in Parkstad. Het budget werd gerealiseerd met cofinanciering vanuit een provinciale subsidie. Per 31 december 2024 bedroeg de boekwaarde € - 17. Na afronding van alle subsidieverplichtingen is het project in 2025 financieel afgerond, waarbij het tekort is gedekt vanuit het werkbudget isolatie en verduurzamingsprogramma. Per 31 december 2025 bedroeg de boekwaarde € 0.

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Overige nog te ontvangen bedragen	402	679
Overige vooruitbetaalde bedragen	68	26
MoNUment	0	0
Totaal	**470**	**705**

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het overzicht van het eigen vermogen luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Algemene reserve	115	115
Bestemmingsreserves	11.605	10.837
Gerealiseerd resultaat	33	409
Totaal	**11.752**	**11.361**

In onderstaand overzicht zijn de mutaties van de reserves weergegeven.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Balans-verschuiving	Toe-voeging	Ont-trekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	360	360	0	115
Totaal algemen reserves	**115**	**0**	**0**	**360**	**360**	**0**	**115**
Investeringsreserve verbouwing	36	0	0	7	0	0	29
Egalisatie frictiekosten	123	0	0	11	0	0	112
Ringwegen	3.885	0	219	0	0	152	3.952
Städte Region Aachen / EGTS	8	0	0	0	0	0	8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15	0	0	0	0	0	15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	3.214	0	2.103	665	49	0	4.701
Werkbudget BC SES	59	0	20	26	0	0	53
Werkbudget GROS	105	122	35	87	0	0	176
Werkbudget BC Duurzaamheid	513	0	78	119	0	0	472
Werkbudget BC RuMo	464		142	48	0	0	559
Werkbudget BC Wonen en Herstructurering	1.912	0	104	1.019	0	0	997
Werkbudget BC Economie en Toerisme	438	0	192	162	0	0	467
Werkbudget Organisatie Op Orde	65	0	0	0	0	0	65
Totaal bestemmingsreserve	**10.837**	**122**	**2.894**	**2.145**	**49**	**152**	**11.605**
Gerealiseerd resultaat	409	0	33	0	-409	0	33
Totaal gerealiseerde resultaat	**409**	**0**	**33**	**0**	**-409**	**0**	**33**
Totaal	**11.361**	**122**	**2.926**	**2.505**	**0**	**152**	**11.752**

Algemene Reserve
Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor onvoorziene en onvermijdbare uitgaven met een incidenteel karakter. In 2025 is van deze bevoegdheid geen gebruik gemaakt.

Balansverschuivingen
De balansverschuiving betreft een bedrag van € 122.000. Vanuit de bestuurscommissie E&T is in 2025 geconstateerd dat het project Destinatiemarketingplan 'Dit is Parkstad: Duitse markt' geclassificeerd dient te worden als werkbudget GROS. Het project heeft een omvang van € 122.000.

Investeringsreserve verbouwing
De Investeringsreserve verbouwing dient ter afdekking van de afschrijvingskosten van de verbouwing van de locaties C200 en J300. De jaarlijkse afschrijvingskosten zijn € 7.016.

Reserve Egalisatie frictiekosten
Het resterende frictiebudget wordt ingezet voor de eenmalige financiering van subsidieafhandeling in komende jaren.

Reserve Ringwegen
De reserve ringwegen dient ter afdekking van de afschrijvingskosten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Stadsregio Parkstad Limburg op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. De afschrijvingen lopen door tot 2060. Tot en met 2034 dragen de Parkstad-gemeenten bij aan de afschrijvingskosten van de Buitenring en de rentelasten van de daarvoor aangegane

lening. Voor 2025 is de bijdrage € 400.000. In de periode 2026-2034 is de jaarlijkse bijdrage € 200.000. De lening loopt tot 2030. In 2035 volgt nog een restbijdrage van € 2.648. Het verschil tussen de bijdrage van de Parkstadgemeenten en de afschrijvingskosten en rentelasten wordt aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2034.

Reserve Städte Region Aachen/ EGTS
Deze reserve is door de resultaatbestemming jaarrekening 2009 en 2010 gevormd uit budgetoverschotten van de AG Charlemagne (de voorloper naar een EGTS). Het doel is de aanloop naar de vorming van een EGTS mogelijk te maken. In 2025 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst.

Reserve Werkbudget Algemeen Bestuur
Bij het instellen van de reserve (12 oktober 2016) is besloten dat de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur kunnen worden toegevoegd aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur.

Reserves Werkbudgetten Dagelijks Bestuur en bestuurscommissies
Om aansluiting te vinden met het BBV worden vanuit de balans voor de projecten op basis van het realisatiebeginsel en matchingprincipe de baten en lasten naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de exploitatie. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve "Werkbudgetten bestuurscommissies".

Organisatie op orde
Per 31 december 2024 is het restant van de reserve organisatie op orde, afgerond € 65.000. De reserve is in 2025 niet gewijzigd en het restant bedraagt per 31-12-2025 eveneens € 65.000. De verwachting is dat deze middelen in 2026 en verder benodigd zullen zijn.

Werkbudget Dagelijks Bestuur

Werkbudget Dagelijks Bestuur	Boekwaarde 31-12-2024	Balans-verschuiving	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2025
Winstbestemming 2022 en 2023	234	0	0	0	0	234
Project Symposium Brede Welvaart	9	0	0	0	0	9
Project Veiligheid	5	0	0	0	0	5
25 jaar Parkstad	26	0	0	0	0	26
Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR)	0	0	343	0	0	343
Opstart traject Culturele Hoofdstad	0	0	122	0	0	122
Handlingskosten Regio Deal	79	0	0	0	0	79
Programma overstijgende activiteiten	256	0	0	97	49	207
Cofinanciering rente 2023 (90%)	446	0	0	446	0	0
Cofinanciering rente 2024	2.158	0	0	122	0	2.036
Cofinanciering rente 2025	0	0	1.638	0	0	1.638
Dagelijks Bestuur	**3.214**	**0**	**2.103**	**665**	**49**	**4.701**

Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) € 343 (€ 0)
In het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) werken rijk en regio in 11 gebieden in Nederland aan het vergroten van de brede welvaart. Elke regio maakt een plan met daarin de visie op de regio voor 2045 en stelt vervolgens een uitvoeringsagenda op met daarin de concrete activiteiten die rijk en regio de komende vier jaar zullen uitvoeren om een bijdrage te leveren aan de gestelde doelen. Voor de ontwikkeling van de regioplannen en uitvoeringsagenda's en de opstart van de uitvoering stelt het ministerie van BZK voor elke regio € 350.000 per jaar ter beschikking, voor een periode van drie jaar (2025, 2026 en 2027).

Opstart traject Culturele Hoofdstad € 122 (€ 0)
In 2026 zal duidelijk moeten blijken in hoeverre kandidaatstelling voor Culturele Hoofdstad 2033 aan de orde is en wat de gevolgen voor de Parkstad gemeenten zijn.

Programma overstijgende activiteiten € 207 (€ 256)
Voor programma-overstijgende activiteiten is geen ruimte in het reguliere werkbudget van Parkstad. In de jaarrekening 2023 is een incidenteel budget/reserve budget DB van € 367.000 opgenomen uit de vrijval van het restant budget project Super Circular Estate (€ 256.000), de vrijval van de reserve stortplaatsen (€ 65.000), de reserve werkbudget voorgaande jaren (€ 6.000) en winstbestemming 2022 (€ 40.000). Deze middelen worden ingezet voor programma overstijgende activiteiten zoals het Nieuw narratief, Jongerenperspectief, Jongerenparticipatie, Energierechtvaardigheid en uitvoering van Regio Deals.

Cofinanciering rente 2023/2024/2025 € 0, € 2.036 en € 1.638 (€ 0, € 446 en € 2.158)
Sinds Q4 2022 ontvangt Stadsregio Parkstad Limburg rente over de uitstaande gelden in de schatkist. In diverse overleggen is deze ontwikkeling aan bod gekomen en het Algemeen Bestuur heeft op 13 december 2023 besloten om 90% van de rentebaten 2023, in zijn geheel in te zetten om de kostenstijgingen van projecten van de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds (gedeeltelijk) te dekken. In 2025 zijn de rentebaten over 2023 aan specifieke projecten toegerekend.
In de loop van 2026 zal een besluit worden voorbereid om ook de rentebaten van 2024 en 2025 aan specifieke projecten toe te wijzen.

Werkbudget bestuurscommissie SES

Projecten SES	Boekwaarde31-12-2024	Balans-verschuiving	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2025
Platformfunctie SES	43	0	0	16	0	28
Onderwijs Arbeidsmarkt	11	0	0	11	0	0
Rijke Schooldagen	0	0	7	0	0	7
Onderzoek en monitoringeffecten SES aanpak	3	0	6	0	0	9
Gezondheid en Vitaliteit ism VIE	2	0	7	0	0	9
Projecten SES	**59**	**0**	**20**	**26**	**0**	**53**

Platformfunctie SES € 28 (€ 43)
Binnen de post "Platformfunctie" zijn er middelen ingezet ten behoeve van het ontwerp en drukkosten van de infobladen SES, zijn er kosten gemaakt ten behoeve van de inzet van een ervaringswerker tijdens een bijeenkomst en is de deelname aan het Divosa congres door twee programma medewerkers bekostigd.

Onderwijs Arbeidsmarkt € 0 (€ 11)
Op de post Onderwijs Arbeidsmarkt zijn de middelen besteed aan de inhuur van een projectleider en voor een stakeholdersbijeenkomst ten behoeve van de voorbereiding van het LOB-programma.

Rijke schooldagen € 7 (€ 0)
Ten aanzien van de post Rijke schooldagen zijn er middelen ingezet t.b.v. de resultaatsdoelstellingen bij de actielijnen uit de EAP.

Onderzoek en Monitoring effecten SES en aanpak € 9 (€ 3)
Op de post "Onderzoek en Monitoring effecten SES-aanpak" zijn er middelen besteed aan de ontwikkeling van de Onderwijs en Kindmonitor middels opdrachtverlening aan ABF en de UM.

Gezondheid en vitaliteit in samenwerking met VIE €9 (€ 2)
Tot slot zijn er middelen besteed aan het partnerschap met Gezond in Mijnstreek en middelen ingezet voor de focussprint inzake de Gezonde Regio in relatie tot het Toekomstverhaal "Parkstad biedt Ruimte 2040!".

Werkbudget bestuurscommissie GROS

Projecten GROS	Boekwaarde 31-12-2024	Balans-verschuiving	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2025
Platformfunctie GROS	12	0	1	0	0	12
Kosten uitwerking 3e termijn Regio Deal	5	0	0	5	0	0
Ontwikkeling GIS	15	0	0	15	0	0
Expo Real Munchen 2023	0	0	0	0	0	0
AG Charlemange	0	0	0	0	0	0
Uitwerking Visie Aken - Parkstad	10	0	3	0	0	13
Voorbereiding Interreg projecten	30	0	0	5	0	25
Dit is Pakstad: Duitse Markt	0	122	0	29	0	93
Expo Real 2025	0	0	11	0	0	11
Gros beleid/lobby	0	0	20	0	0	20
Expo Real Munchen 2024	18	0	0	18	0	0
Samenwerking met Aken en Heinsberg	15	0	0	15	0	0
Projecten GROS	**105**	**122**	**35**	**87**	**0**	**175**

Platfomfunctie GROS € 12 (€ 12)
Vanuit deze post worden allerlei praktische kosten zoals catering voor GROS-gerelateerde bijeenkomsten/overleggen gefinancierd.

Kosten uitwerking 3e termijn Regio Deal € 0 (€ 5)
Budget was gemaakt om voorbereidingskosten voor Regio Deal projecten te financieren.

Ontwikkeling GIS €0 (€ 5)
Deze post hoort bij het Regio Deal project GROS GIS.

Uitwerking Visie Aken – Parkstad € 13 (€10)
Halfjaarlijkse workshops met Aken en andere kosten die worden gemaakt in het kader van de totstandkoming van één grensoverschrijdende visie.

Voorbereiding Interreg projecten € 25 (€30)
Voorbereidingskosten voor Interreg-projecten, zoals bijeenkomsten organiseren, kleine onderzoekjes enz.

Dit is Pakstad: Duitse Markt € 93 (€ 0)
Regio Deal project.
Expo Real 2025 € 11 (€ 0)
Jaarlijks bezoek aan de vastgoedbeurs in München.

Gros beleid/lobby € 20 (€ 0)
Budget was opgenomen om allerlei kosten (catering/onderzoek enz.) te dekken in het kader van het GROS-beleid van Parkstad.

Expo Real München 2024 € 0 (€ 18)
Jaarlijks bezoek aan de vastgoedbeurs in München.

Samenwerking met Aken en Heinsberg € 0 (€ 15)
Ambitie om de Duitse samenwerking naar Kreis Heinsberg uit te breiden. Nu ondergebracht in een Regio Deal 2 project.

Werkbudget bestuurscommissie Duurzaamheid

Projecten BC Duurzaamheid	Boekwaarde 31-12-2024	Balans-verschuiving	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2025
Isolatie en verduurzamingsprogramma	40	0	0	30	0	10
Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET)	19	0	11	0	0	30
Palet 3.0 Pilot Verduurzaming VvE	2	0	0	2	0	0
RESZL (Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg)	94	0	0	0	0	94
Woonwijzerwinkel	2	0	6	0	0	8
Warmtetransitie	127	0	0	31	0	97
Circulariteit	34	0	0	3	0	31
Energiebedrijf	17	0	0	0	0	17
Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair	100	0	61	0	0	161
Kennisdelingsprogramma Parkstad Circulair	3	0	0	3	0	0
Uitvoeringsprogramma PALET 3.1	30	0	0	39	0	-9
Doelgroepenaanpak Zon-op-Dak	45	0	0	11	0	34
Projecten BC Duurzaamheid	**513**	**0**	**78**	**119**	**0**	**472**

Isolatie- en Verduurzamingsprogramma € 10 (€ 40)
Met vaststelling van de Transitievisie Warmte 1.0 hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma op te willen stellen voor (particuliere) huishoudens in Parkstad. Het budget is gerealiseerd met cofinanciering vanuit een provinciale subsidie (zie A2-projecten). Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2025 €10 in plaats van €40 per 31 december 2024.

Parkstad Limburg Energietransitie (PALET) € 30 (€ 19)
Vanaf de start van de energietransitie-aanpak in Parkstad, in 2013, is een bedrag toegekend van € 400 voor het project Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET). De boekwaarde per 31 december 2024 was €19 en bedraagt, na toevoegingen en onttrekkingen, € 30 per 31 december 2025. Uit dit budget zijn algemene kosten gedekt die aan de orde zijn bij de voorbereiding van PALET-projecten of –trajecten voordat aan de Bestuurscommissie een concreet projectvoorstel wordt voorgelegd.

PALET 3.0 Pilot Verduurzaming VvE € 0 (€2)
Als onderdeel van PALET is het verduurzamen van Vereniging van Eigenaars (VvE) gekenmerkt als een belangrijk focuspunt. In totaal is € 12 voor een pilot ter beschikking gesteld, waar tot dusver € 10 zijn aangewend. Tussen 2022 en 2025 hebben geen activiteiten plaatsgevonden. Het restantbudget is na

besluitvorming door de BC Duurzaamheid overgeboekt naar project doelgroepenaanpak zon-op-dak. De boekwaarde van dit project was daarom per 31 december 2025 € 0.

RESZL (Startnotitie Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg) €94 (€94)
Voor en na het vaststellen van de Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg is door de RES ZL budget ter beschikking gesteld voor regionale uitvoering van de RES-ambitie. Na doorbelasting van de salariskosten van de fte zon-op-dak aan gemeente Heerlen en verminderingen voor webhosting was de boekwaarde van dit project per 31 december 2025 €94.

WoonWijzerWinkel € 8 (€ 2)
Voor het oprichten van de WoonWijzerWinkel is door de Bestuurscommissie € 141 ter beschikking gesteld. In 2024 is opdracht gegeven aan Equipe voor begeleiding voor de werving van een nieuwe algemeen directeur van WoonWijzerWinkel Limburg. Dit traject is in 2025 afgerond. De dekking is georganiseerd middels facturen aan de Parkstad-gemeenten. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde van dit project op 31 december 2025 € 8.

Warmtetransitie €97 (€ 127)
Middelen die uit de decembercirculaire 2019 ter beschikking zijn gesteld voor de bredere warmtetransitie, zijn toegekend aan dit project. Op 31 december 2024 bedroeg de boekwaarde van dit project € 127. Na diverse onttrekkingen (o.a. juridisch advies inzake warmteprogramma's Kuiper Compagnons, extra warmtesessies bureau Buitenklank inzake het UVP PALET, regionale kennissessies ActRight en HIER Klimaatabonnement) bedroeg de boekwaarde per 31 december 2025 €97.

Energiebedrijf € 17 (€ 17)
In 2023 hebben de Parkstad-gemeenten de ambitie uitgesproken om te komen tot een Publiek-Coöperatief Energiebedrijf in Parkstad. In 2024 en 2025 hebben activiteiten plaatsgevonden onder het A2-project Publiek-Coöperatief Energiebedrijf en zijn er geen mutaties geweest op deze post.

Circulariteit € 31 (€ 34)
In 2020 is het thema circulariteit aan het taakveld van de Bestuurscommissie Duurzaamheid toegevoegd. Na de partnerbijdrage aan Cirkelstad en ambtelijke kosten was per 31 december 2025 de boekwaarde van dit project € 31 waar deze op 31 december 2024 nog € 34 bedroeg.

Uitvoeringsprogramma PALET 3.1 € -9 (€ 30)
Het Uitvoeringsprogramma PALET 3.0 (2016-2020) was het kompas waarlangs de regionale uitwerking, uitvoering en coördinatie van energietransitie-projecten heeft plaatsgevonden. In 2025 is opdracht verleend aan bureau Buitenklank voor ondersteuning bij het opstellen van een nieuw uitvoeringsprogramma voor de periode 2026-2030. Na toevoeging vanuit het jaarplan 2025 en onttrekkingen voor de externe opdrachtverlening, bedroeg de boekwaarde per 31 december 2025. Dit tekort wordt in 2026 gedekt vanuit het jaarplan 2026 en/of resterend werkbudget.

Kennisdelingsprogramma Parkstad Circulair € 0 (€ 3)
In 2023 is het Kennisdelingsprogramma Parkstad Circulair vastgesteld. In 2024 is dit programma met inzet van Stantec uitgevoerd. Restantmiddelen zijn in 2025 overgeboekt naar uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2025 € 0.

Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair € 161 (€ 100)
In 2023 heeft de Bestuurscommissie Duurzaamheid ingestemd met het opstellen van het Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair. De middelen zijn georganiseerd door middel van een bijdrage per gemeente. In 2025 is uitvoering gegeven aan dit programma, o.a. door communicatie-activiteiten en een regionaal kennisprogramma. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2025 €162.

Administratieve eenheid zonnepanelen € 0 (€ 0)
Voor het Zonnepanelenproject Parkstad is vanaf 2017 een bedrag van € 742 opgenomen voor de administratieve ontzorging die centraal bij Parkstad is georganiseerd. Dit bedrag is gebaseerd op de deelname van zeven Parkstad-gemeenten. Jaarlijkse kosten voor de administratieve ontzorging en het BTW Instituut worden jaarlijks gefactureerd aan de deelnemende gemeenten. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2025 € 0.

Doelgroepenaanpak zon-op-dak € 34 (€ 45)
In 2024 is een bedrag toegekend van € 45 voor het ontwikkelen van programmering en beleid rondom de grootschalige opwek van zon-op-dak. Daarbij is ingezet op het ontwikkelen van een doelgroepenaanpak. Na toevoeging vanuit het jaarplan 2025 en onttrekkingen voor een collectieve leertrajecten met Limburgse VvE's met Energie (LVmE) en WoonWijzerWinkel Limburg, bedroeg de boekwaarde per 31 december 2025 €34 waar deze per 31 december 2024 nog € 45 bedroeg.

Werkbudget bestuurscommissie RUMO

Projecten BC RuMo	Boekwaarde31-12-2024	Balans-verschuiving	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2025
Omgevingsvisie / Novi	79	0	0	32	0	46
Mobiliteit algemeen	11	0	0	0	0	10
SUMP	90	0	0	5	0	85
Parkstad Bereikbaar	10	0	0	10	0	0
Zuid-Limburg Bereikbaar	15	0	10	0	0	25
Klimaatadaptatie Parkstad Limburg	118	0	110	0	0	228
Landbouw en landschap	0	0	11	0	0	11
Inspirerende aanpak landelijk gebied	22	0	5	0	0	27
Geoinformatie	5	0	7	0	0	12
Facetbestemmingsplan	5	0	0	0	0	5
Bestemmingsreserve Water en Klimaatadaptatie	109	0	0	0	0	109
Projecten BC RuMo	**464**	**0**	**142**	**48**	**0**	**559**

Omgevingsvisie € 46 (€ 79)
Kosten gemaakt ter uitvoering van het Ruimtelijk Toekomstverhaal Parkstad (algemeen en onderdelen Regionaal Afstemmingskader en Kansen- en Kwaliteitenkaarten)

Mobiliteit Algemeen € 10 (€ 11)
Kosten abonnement Mobiliteit.nl en deelname Provada.

SUMP € 85 (€ 90)
Overboeking naar ander programma i.v.m. overvraag werkbudget 2025.

Parkstad Bereikbaar € 0 (€ 10)
Restant overgeboekt i.v.m. samenvoegen Zuid-Limburg Bereikbaar-budgetten

Zuid-Limburg Bereikbaar € 25 (€ 15)
Budget opgehoogd i.v.m. samenvoegen Zuid-Limburg Bereikbaar-budgetten

Water en Klimaatadaptatie € 228 (€ 118)
Kosten programma water en klimaatadaptatie. Boekwaarde hoger dan vorig jaar mede i.v.m. extra bijdrage gemeenten voor traject Nelen & Schuurmans.

Inspirerende Ontwikkelkaart Parkstad € 11 (€0)
Nieuw budget. Kosten gemaakt ter uitvoering van het Ruimtelijk Toekomstverhaal Parkstad (onderdeel Ontwikkelkaart). 20% van de kosten daarvoor volgt nog in 2026

Gebiedsgerichte Aanpak Landelijk Gebied € 27 (€ 22)
Aanvulling jaarplan 2025 en overboeking naar ander programma i.v.m. overvraag werkbudget 2025. Kosten worden pas in 2026 gemaakt.

Geoinformatie € 12 (€ 5)
Kosten betreffen beheerskosten KaartViewer. Geen ontwikkelkosten gemaakt, daarom boekwaarde hoger dan vorig jaar.

Werkbudget bestuurscommissie Wonen en Herstructurering

Projecten BC Wonen en Herstucturering	Boekwaarde 31-12-2024	Balans-verschuiving	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2025
Aanpak Particulier Bezit	26	0	0	0	0	26
Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie	44	0	0	0	0	44
Woonmonitor Parkstad Gemeenten	1	0	0	0	0	1
Integrale monitoring wijken (Parkstad Breed)	9	0	0	0	0	9
Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen	17	0	0	0	0	17
Actieplan Wonen Zuid-Limburg	30	0	0	0	0	30
Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars	1	0	0	0	0	1
Regionale Prestatieafspraken/ Samenwerkingsagenda	57	0	0	18	0	39
Actualisering transformatieopgave	2	0	0	0	0	2
Wensportefeuille/ strat. voorraadbeheer huur/ koop	3	0	0	0	0	3
Assistentie	100	0	0	0	0	100
Onderzoek ontwikkeling sociale doelgroep	8	0	0	0	0	8
Instrumenten Wonen en zorg	1	0	0	0	0	1
RD Voorzieningenwijzer	16	0	0	16	0	0
Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg	5	0	0	0	0	5
Ondersteuningsteam Wonen en Zorg	1	0	0	0	0	1
Commerciële herstructurering	39	0	0	0	0	39
Regionaal Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen	51	0	0	3	0	48
Uitrol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen	17	0	0	0	0	17
Verkenning RIA regionale investeringsagenda	5	0	0	0	0	5
Begeleiding uitrol pilotprojecten wonen/zorg in de wijken	6	0	0	0	0	6
Innovatie in de woningmarkt	-5	0	38	0	0	34
Volkshuisvestingsfonds	2	0	0	0	0	2
Rondetafelgesprek	3	0	0	0	0	3
Communicatie wijkenaanpak	5	0	0	0	0	5
Dronefoto's VHF	4	0	0	0	0	4
Opvolging uitk Rondetafelgesprek	3	0	0	0	0	3
Regionale prestatieafspraken	10	0	0	0	0	10
Adaptief programmeren & update regionale woningmarktprogrammering	3	0	0	0	0	3
Grondbeleid	-3	0	3	0	0	0
Voorbereiding aanvraag WBI 6.0	-2	0	2	0	0	0
Voorbereiding aanvraag VHF 4.0	13	0	0	9	0	4
Behoefteonderzoek Plusambitie 2024	-3	0	3	0	0	0
Instrumentontwikkeling	-3	0	12	0	0	9
Juridisch advies bij aanvraag SBI	4	0	0	4	0	0
Woningbouwimpuls Schimmert Centrum	7	0	0	0	0	7
Woningbouwimpuls Victoriapark	5	0	0	0	0	5
Woningbouwimpuls D'r Pool	3	0	0	0	0	3
Regie op de Volkshuisvesting	0	0	20	0	0	20
Monitoring	0	0	7	0	0	7
Blijerheide (gemeente Kerkrade)	0	0	5	0	0	5
Schitterstraat (Woningcoop. Krijtland Wonen)	0	0	11	0	0	11
Oud Nieuwenhagen fase 2 (gemeente Landgraaf)	0	0	4	0	0	4
VHF Deelproject Beekdaelen - Beekstraat Schinveld	32	0	0	32	0	0
VHF Deelproject Beekdaelen - Nuinhof Nuth	119	0	0	119	0	0
VHF Deelproject Brunssum - Schuttersveld	346	0	0	346	0	0
VHF Deelproject Kerkrade - Bleijerheide	91	0	0	91	0	0
VHF Deelproject Kerkrade - Mucherveld	17	0	0	17	0	0
VHF Deelproject Kerkrade - Zonstraat/ Versnelling Rold.	255	0	0	255	0	0
VHF Deelproject Kerkrade - Kremerstraat	69	0	0	69	0	0
VHF Deelproject Landgraaf - Romeinenplein	206	0	0	0	0	206
VHF Deelproject Landgraaf - Ruitersstraat/Streeperstraat	6	0	0	6	0	0
Handlingskosten grote subsidies Wonen	289	0	0	35	0	254
Projecten BC Wonen en Herstructurering	**1.912**	**0**	**104**	**1.019**	**0**	**997**

In onderstaande toelichting zijn uitsluitend de projecten opgenomen waarbij in 2025 mutaties hebben plaatsgevonden. Op de overige projectnummers waar geen mutaties plaatsgevonden hebben, liggen wel ook verplichtingen.

Regionale Prestatieafspraken/samenwerkingsagenda: € 39 (€ 57)
In 2025 was het startbudget €56.854. Er werd voor €9176 dekking gestort en voor €26.757 aan kosten geboekt waarvan €25.000 voor een bijdrage een aan onderzoek van het ROW en de overige €1.757 voor vergaderruimten (MIJN-werk)

RD Voorzieningenwijzer: € 0 (€ 16)
In 2025 vond eindafrekening van het Regio Deal I-project de Voorzieningenwijzer plaats en werden het restantbedrag van de subsidie overgeboekt naar het ROW.

Regionaal Aanvalsplan voor nieuwe woningbouwplannen: € 48 (€ 51)
In 2025 werd voor €3.095,96 aan kosten geboekt voor het Woonberaad van november (locatie en catering).

Innovatie in de woningmarkt en marketing: € 34 (€ -5)
In 2025 werd €80.000 aan werkbudget geboekt. Daarmee werd het tekort van €4.857 afgedekt. Verder werd €3.235 van het budget aangewend als werkbudget voor grondbeleid (overboeking). Er werd voor €38.314 aan kosten gemaakt voor advieswerk inzake tenderen en grondbeleid (Gloudemans en Fakton) en diverse data vergaderruimte en catering (Cultuurhuis).

Grondbeleid: € 0 (€ -3)
In 2025 is het tekort van €2.917 aangevuld met €3.235 uit het project 'Innovatie in de woningmarkt en marketing'.

Voorbereiding aanvraag WBI 6.0: € 0 (-2)
In 2025 is het tekort van €2.500 aangevuld met €2.500 aan dekking uit het werkbudget.

Voorbereiding aanvraag VHF 4.0: 4 (13)
In 2025 is voor €1.412 aan kosten geregistreerd en is dekking omgeboekt.

Behoefteonderzoek Plusambitie 2024: € 0 (€ -3)
In 2025 is het tekort van €2.600 aangevuld met €2.600 aan dekking.

Instrumentontwikkeling: € 9 (€ -3)
Het werkbudget ad €11.500 dat voor project 'Instrumentontwikkeling' bestemd was, is aangewend ter afdekking van kosten onder '2025 Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen'. Daarnaast is €2.500 en €1.000 van respectievelijk Rabobank en Provincie Limburg ontvangen als bijdrage aan het Woonevent Parkstad en hebben participanten van het Woonevent Parkstad bijgedragen in de kosten met €500 per deelnemend project voor een totaal van €8.500.

Juridisch advies bij aanvraag SBI: € 0 (€ 4)
In 2025 is het budget van €3.629 omgeboekt.

Regie op de Volkshuisvesting: € 20 (€ 0)
Er is in 2025 voor €47.000 aan dekking gestort en voor €27.343 aan kosten in rekening gebracht; voornamelijk voor de inhuur van externe adviesbureaus t.b.v. de begeleiding van het opstellen van de regionale huisvestingsverordening (inclusief Wbmgp) en voor onderliggende onderzoeken en analyses (Bureau Companen, Bureau Circusvis, Bureau In.fact) en reiskosten van lid Expertteam Woningbouw RvO (Feijtel). Daarnaast zijn er externe vergaderkosten geboekt die in het kader van Regie op de Volkshuisvesting hebben plaatsgevonden (MIJN-Werk, de Leuf, Provada en de Rousch).

Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen: (€ 0) (€ 0)
In 2025 is €111.500 aan dekking geboekt en €111.454 aan kosten geboekt. De dekking bestond uit de oorspronkelijk toegekende werkbudget €90.000 en €10.000 uit dekking die oorspronkelijk bestemd was voor het project '2025 Aanpak kwetsbare particuliere en soc. voorraad' en €11.500 uit dekking die oorspronkelijk bestemd was voor project 3528 'Instrumentontwikkeling'. De kostenposten die hierop in rekening gebracht zijn, waren voor de Regionale Ontwikkelkaart Parkstad Limburg (Bureau BNL), Strategisch Grondbeleid Parkstad Limburg (Bureau Fakton), voorbereidingskosten voor de subsidieaanvraag van de Rijksregeling Woningbouwimpuls (Gloudemans en Linde BV), het Woonevent Parkstad Limburg (Parkstad Limburg Theaters, MM360, Mediahuis), voorbereidingskosten voor de subsidieaanvraag van de Rijksregeling Woningbouw op Korte termijn Wokt (Stadskwadraat), voor de Provada (catering, overnachting, ondersteuning door Bureau Fakton), voor het Woonberaad Parkstad Limburg (de Zeeuw en locatie van B-Arranged).

Monitoring: € 0 (€ 7)
In 2025 is €41.000 aan dekking geboekt op monitoring en voor €34.494 aan kosten geboekt voor markt/managementinformatie (E,til en Calcasa).

Rentebaten RD Projecten: € 19 (€ 0)
Als tegemoetkoming in de kostenstijgingen van de business cases heeft het DB/AB (april 2024) besloten tot de inzet van rentebaten van 2023. In 2025 werd deze dekking geboekt voor een totaalbedrag van €19.415 voor 3 projecten uit de Regio Deal I. In 2025 werd nog niet overgegaan tot uitbetalen van deze rentebaten. Dat moet in 2026 plaatsvinden. Het betreft de volgende projecten en bedragen: RD Aanpak historische linten in de wijk Bleijerheide (€4.795), RD Aankoop en sloop 5 particuliere woningen Schilterstraat (€10.862) en RD Inponden 45 particuliere woningen in Oud Nieuwenhagen (€3.757).

(Rentebaten) VHF Deelprojecten: € 206 (€ 1.141)
Als tegemoetkoming in de kostenstijgingen van de business cases heeft het DB/AB (april 2024) besloten tot de inzet van rentebaten van 2023 voor een totaalbedrag van €1.140.513 voor 9 projecten uit de 1e tranche Volkshuisvestingsfonds. Dit bedrag werd in 2025 geboekt. Voor 8 van de 9 projecten werd in 2025 overgegaan tot uitbetalen van deze rentebaten: Beekstraat Schinveld (€31.643), Nuinhof Nuth (€119.036), Schuttersveld (€345.742), Bleijerheide (€90.600), Mucherveld (€17.267), Zonstraat/ Versnelling Rolduckerveld (€254.682), Kremerstraat (€69.067) en Ruitersstraat/Streeperstraat (€6.374). Voor Romeinenplein was ook €206.102 gereserveerd. Dit bedrag is niet uitgekeerd omdat het project nog niet tot uitvoering gekomen is.

Aanpak kwetsbare particuliere en soc. voorraad: € 0 (€ 0)
Het werkbudget ad €10.000 dat voor project '2025 Aanpak kwetsbare particuliere en soc. voorraad' bestemd was, is aangewend ter afdekking van kosten onder '2025 Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen'.

Handlingskosten grote subsidies Wonen: € 254 (€ 289)
In 2025 is €34.910 aan kosten geboekt voor de verantwoording van WBI 5, 6 en 7 (Bureau Linde BV) en voor videoproducties van projecten uit de SBI en van het Woonevent Parkstad Limburg (Daina, Submedia).

Bestuurscommissie Economie & Toerisme

Projecten BC Economie en Toerisme	Boekwaarde 31-12-2024	Balans-verschuiving	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2025
Uitvoeringsprogramma Retail	9	0	0	4	0	5
Economisch Profiel	8	0	3	0	0	11
Provada	1	0	13	0	0	14
LOB	0	0	27	0	0	27
Promotie & Acquisitie	72	0	0	32	0	40
Bedrijventerreinen visie en programma	33	0	17	0	0	50
Platform	8	0	0	10	0	-2
Gebiedsontwikkeling Oostflank Brunssum	34	0	18	0	0	52
Parkstadroute Relim Rustbanken	0	0	0	0	0	0
Parkstadroute Marketing & Promotie	0	0	87	0	0	87
Ontwikkelprogramma Toerisme	55	0	0	51	0	4
Samenwerking MKB Parkstad	18	0	18	0	0	37
Dit is Parkstad	26	0	0	19	0	8
Evaluatie SVREZL	13	0	0	13	0	0
Stratenaanpak Parkstad Limburg	103	0	0	19	0	85
Aanpak Plancapaciteit Detailhandel	1	0	0	0	0	1
Digitalisering	15	0	0	15	0	0
Medlands	35	0	9	0	0	44
Monitoring	5	0	0	0	0	5
Projecten BC Economie en Toerisme	**438**	**0**	**192**	**162**	**0**	**467**

Project Uitvoeringsprogramma Retail € 5 (€ 9)
Op grond van het jaarplan 2025 is € 5 aan dit budget toegevoegd. Door een overboeking binnen de projectadministratie is € 12 aangevuld. De kosten in 2025 zijn gemaakt voor onder meer het jaarlijkse Locatus-abonnement (monitoring ontwikkeling winkelaanbod en -leegstand), de kosten voor moderatie en zaalhuur voor bijeenkomsten, werkbezoeken en het inwinnen van juridisch advies bij marktinitiatieven.

Project Economisch Profiel € 11 (€ 8)
Op grond van het jaarplan 2025 is € 36 aan dit budget toegevoegd. De kosten in 2025 zijn gemaakt voor externe advisering rondom de grensoverstijgende arbeidsmarkt dienstverlening, de eerste factuur voor het extern onderzoek over de relatie wonen-werken en de bijdrage van de BC E&T voor de tijdelijke projectleider loopbaan- en beroepsoriëntatie in het voortgezet onderwijs.

Project Provada € 14 (€ 1)
In het kader van de afspraken in Zuid-Limburg over de jaarlijkse deelname aan de Provada, fungeert de Stadsregio Parkstad Limburg als penvoerder en facilitator van de standbouw, -huur en overige kosten. Daarbij factureert de Stadsregio bij alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten de vooraf voorgefinancierde kosten voor deelname aan de Provada. Afgesproken is om het positief saldo over het jaar 2025 in te zetten voor de deelname in 2026.

Project LOB € 27 (€ 0)
De kosten in 2025 zijn gemaakt voor de tijdelijke inhuur van een projectleider, met als doel het meerjarige programma i.s.m. het voortgezet onderwijs, het bedrijfsleven en de gemeenten vorm te geven. In het benodigde werkbudget is voorzien door de BC SES, de BC E&T en het thema GROS (DB).

Project Promotie en Acquisitie € 40 (€ 72)
De kosten in 2025 zijn gemaakt voor het jaarlijkse abonnement van de nationale stichting kennisalliantie bedrijventerreinen Nederland en specifiek voor Parkstad Limburg, kosten voor de Provada. Ook is uit dit werkbudget de bijdrage van de BC E&T aan de realisatie van de rustpunten/rustbanken Parkstadroute gefinancierd.

Project Bedrijventerreinen visie en programma € 50 (€ 33)
Op grond van het jaarplan 2025 is € 20 aan dit budget toegevoegd. De kosten in 2025 zijn gemaakt voor de deelname aan het jaarlijkse Bedrijventerreinen-event van de stichting kennisalliantie bedrijventerreinen Nederland. Eind 2025 is opdracht verstrekt voor extern advies inzake sturingsinstrumenten bedrijventerreinen, echter vindt facturatie pas begin 2026 plaats.

Project Platform (initiatieven MKB e.d.) € -2 (€ 8)
De kosten in 2025 zijn gemaakt voor het bezoek aan de internationale ITB-beurs in Berlijn (toerisme) en het maken van diverse ondersteunend filmmateriaal voor loopbaan- en beroepsoriëntatie in het voortgezet onderwijs, en het thema talentontwikkeling.

Project Gebiedsontwikkeling Oostflank Brunssum € 52 (€ 34)
Op grond van het jaarplan 2025 is € 25 aan dit budget toegevoegd. De kosten in 2025 zijn gemaakt voor het inwinnen van specialistisch advies, in afstemming met de projectpartners provincie Limburg en gemeente Brunssum.

Project Parkstadroute Relim-rustbanken € 0 (€ 0)
De kosten in 2025 zijn gemaakt voor de realisatie van uniforme rustpunten/rustbanken langs de Parkstadroute, waarbij de BC E&T een deel van de realisatiekosten heeft gefinancierd en het overige deel is gefinancierd door de deelnemende gemeenten.

Project Parkstadroute Marketing & Promotie € 87 (€ 0)
De kosten in 2025 zijn primair gemaakt voor de lancering en opening van de Parkstadroute in september 2025, in samenwerking met Cultura Nova. De verwachting is dat een deel van deze kosten kunnen worden gesubsidieerd vanuit het Interreg-project Connect2Cycle.

Project Ontwikkelingsprogramma Toerisme/Vrijetijdseconomie € 4 (€ 55)
Op grond van het jaarplan 2025 is € 20 aan dit budget toegevoegd. De kosten in 2025 zijn gemaakt voor ondernemersbijeenkomsten in het kader van de Parkstadroute, de voorbereiding van een Europese projectaanvraag, een haalbaarheidsonderzoek voor een toeristische ontwikkeling in de regio en de programmering van de Parkstadroute.

Project Samenwerking MKB Parkstad € 37 (€ 18)
Op grond van het jaarplan 2025 is € 5 aan dit budget toegevoegd. De kosten in 2025 zijn gemaakt voor diverse werksessies met stakeholders in het MKB-veld in de regio, en de jaarlijkse bijdrage aan de Parkstad Limburg Economy Award die in oktober heeft plaatsgevonden.

Project Dit is Parkstad € 8 (€ 26)
De kosten in 2025 zijn gemaakt voor de uitvoering van de meerjarige toeristische campagne Dit is Parkstad waaronder diverse advertenties, de mijntijdcampagne, divers film- en fotomateriaal, berichtgeving op sociale media en de voor dit

project specifieke bijdrage aan Visit Zuid-Limburg op grond van de samenwerkingsovereenkomst. In 2025 is dit werkbudget via de regionale initiatieven met € 26 aangevuld.

Project Evaluatie SVREZL € 0 (€ 13)
In 2025 zijn er geen kosten gemaakt op dit project. Het restant werkbudget € 13.000 is overgeboekt naar het werkbudget project uitvoeringsprogramma retail. Dit project wordt derhalve afgewikkeld.

Project Stratenaanpak Parkstad Limburg € 85 (€ 103)
De kosten in 2025 zijn gemaakt voor de inzet van de transitiecoaches in de op het project betrekking hebbende aanloopstraten en historische linten.

Project Aanpak plancapaciteit detailhandel € 1 (€ 1)
In 2025 zijn er geen kosten gemaakt op dit project.

Project Digitalisering € 0 (€ 15)
Op grond van het jaarplan 2025 is € 10 aan dit budget toegevoegd. De kosten in 2025 zijn gemaakt voor de bijdrage aan de actualisatie van de agenda en koers van de Brightlands Smart Services Campus rondom Data en AI.

Project Medlands € 44 (€ 35)
Op grond van het jaarplan 2025 is € 10.000 aan dit budget toegevoegd. De kosten in 2025 zijn gemaakt voor een onderzoek naar alternatieve, kansrijke mobiliteitsvormen voor de ontsluiting van de grote werklocaties in Parkstad-Zuid (Trilandis, Avantis, Willem-Sophia en Beitel).

Project Monitoring € 5 (€ 5)
In 2025 zijn er geen kosten gemaakt op dit project.

Resultaatbestemming 2024
Conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 2 juli 2025 is er € 49.000 toegevoegd aan de reserve Werkbudget Dagelijks Bestuur en €360.000 is teruggevloeid naar de Parkstadgemeenten.

Resultaat voor bestemming 2025
Het resultaat voor bestemming 2025 volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en is onderdeel van het eigen vermogen. Na het besluit van de vaststelling van de jaarrekening en de bestemming van dit nog niet bestemde resultaat door het Algemeen Bestuur, wordt het besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt in een begrotingswijziging 2026. Het voorstel inzake de resultaatbestemming 2025 is opgenomen in paragraaf 1.4 van het jaarverslag.

Voorzieningen

Omschrijving	31-12-2024	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2025
Voorziening verlofsparen	124	55	0	0	179
Voorziening personeelsverplichtingen	4	0	-19	0	22
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**128**	**55**	**-19**	**0**	**201**

Voorziening verlofsparen
In 2025 heeft geen opname van spaarverlofuren plaatsgevonden. Op basis van de uitvraag in 2025 hebben 18 medewerkers aangegeven (een gedeelte) van hun bovenwettelijk verlofsaldo te willen sparen. Het totaal van de voorziening verlofsparen komt hiermee uit op € 179.000 per ultimo boekjaar.

Voorziening personeelsverplichtingen
Op basis van de verlof- en werktijdenregeling is er bij een aantal medewerkers sprake van een overmatig (bovenwettelijk) verlofsaldo. In de regeling is opgenomen dat een medewerker maximaal 2 maal zijn feitelijke arbeidsomvang per week mag meenemen naar een volgend jaar. Het verlofsaldo dat deze grens overschrijdt is overmatig en daardoor ontstaat een arbeidskosten gerelateerde verplichting van niet-gelijke omvang waarvoor deze voorziening is ingesteld.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.434	1.757
Totaal	**1.434**	**1.757**

Onderhandse leningen	Saldo 31-12-2024	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2025
Lening BNG	1.757	0	323	1.434
Totaal onderhandse leningen	**1.757**	**0**	**323**	**1.434**

Lening BNG
Deze annuïteitenlening van aanvankelijk € 5.800.000 dient ter gedeeltelijke financiering van het aandeel van Stadsregio Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring (€ 7.200.000). De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en zal in 2029 in zijn geheel zijn terugbetaald. De investering is voor € 5.800.000 via de bank en voor € 1.400.000 intern gefinancierd. In 2025 heeft er een aflossing plaatsgevonden van € 323.405 (2024: € 310.398). De rentekosten van deze lening waren in 2024 € 68.920 (2024: € 81.810).

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden, rente typische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Banksaldi	0	0
Overige schulden	6.756	476
Totaal	**6.756**	**476**

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Crediteuren	6.525	193
Loonheffing	171	166
Pensioen/PAWW	54	56
Te betalen BTW	6	4
Overige te betalen bedragen	1	57
Totaal	**6.756**	**476**

Per 31 december wordt de hoge crediteurenpositie hoofdzakelijk verklaard door vijf subsidiebeschikkingen die in 2025 door de Stadsregio Parkstad Limburg zijn verstrekt aan de gemeente Kerkrade in het kader van VHF2, met een totaalbedrag van €6.360. De uitbetaling hiervan zal in 2026 plaatsvinden.

Overlopende passiva

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	281	110
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Europese Overheidslichamen (EU)	17	15
- Rijk	837	612
- Overige Nederlandse overheidslichamen	797	695
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	72.649	85.689
Totaal	**74.581**	**87.121**

Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Bedrijfsvoering	251	90
Programma's	30	20
Totaal	**281**	**110**

De van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

Onderstaand het verloopoverzicht van de van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Hier is per type lichaam het projecttotaal aangegeven en per project het verloop daarvan. Middels de opname van de kolom "bijdrage" per projectsoort, is op de navolgende pagina's de link te maken met de totalen van onderstaande totalen.

Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug- betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
EU	15	0	0	0	17
Rijk	612	0	21	248	837
Ov. Nederlandse Overheidslichamen - Provincie	197	0	7	124	314
Ov. Nederlandse Overheidslichamen - Gemeenten	498	0	156	141	483
Totaal	**1.322**	**0**	**184**	**513**	**1.651**

Voorgaande tabel bestaat uit de volgende projectcategorieën.

Omschrijving	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Projecten BC Duurzaamheid	509	0	163	293	639
Projecten BC RuMo	28	0	0	-28	0
Projecten BC SES	0	0	0	0	0
Projecten BC Wonen en herstructurering	499	0	0	0	499
Projecten Economie & Toerisme	99	0	0	2	100
Projecten GROS	14	0	0	-14	0
Projecten DB	0	0	21	261	239
Projecten Regiofonds	173	0	0	0	173
Totaal	**1.322**	**0**	**184**	**513**	**1.651**

Per onderdeel worden de projecten toegelicht.

Projecten BC Duurzaamheid	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Digital DeConstruction (project)	EU	9	0	0	0	9
Cel4Life	EU	6	0	0	0	6
Urban Mine	Provincie	24	0	0	8	32
SPUK NPLW -tranche 2	Provincie	0	0	7	117	110
SPUK NPLW -tranche 3	Provincie	0	0	0	117	117
Europees Centrum Circulaire Bouw en Transform (ECCBT)	Gemeenten	13	0	0	0	13
Publiek-Coöperatief Energiebedrijf	Gemeenten	457	0	156	52	353
Totaal		**509**	**0**	**163**	**293**	**639**

CEL4LIFE € 6 (€ 6)
In 2023 heeft de Bestuurscommissie Duurzaamheid ingestemd met de participatie voor het voorbereiden van een Europese aanvraag aan het LIFE programma. Via de Provincie Limburg heeft Parkstad een vergoeding ontvangen voor de inzet vanuit Parkstad. In 2025 heeft er geen mutatie plaatsgevonden. De boekwaarde per 31 december 2025 bedraagt € 6.

Urban Mine Parkstad € 32 (€ 24)
Voor circulaire bouw is in 2022 gestart met het project Urban Mine Parkstad om zicht te krijgen op een mogelijke businesscase voor het oogsten en hergebruiken van materialen bij de ontmanteling van gebouwen. Het projectbudget is bijeengebracht door bijdragen van de Parkstad-gemeenten en een provinciale subsidie. Na definitieve vaststelling van de provinciale subsidie is het resterende subsidiebedrag toegekend. Op 31 december 2025 bedroeg de boekwaarde van het project derhalve € 32 in plaats van € 24 per 31 december 2024.

SPUK NPLW -tranche 2 € 110 (€ 0)
In 2025 heeft Zuid-Limburg een specifieke uitkering (tranche 2) in het kader van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie ontvangen. Stadsregio Parkstad is budgethouder voor sub-regio Parkstad. In 2025 zijn in samenwerking met RES Noord- en Midden-Limburg kosten gemaakt voor een onderzoek naar individuele warmtetechnieken. Na toevoegingen en onttrekkingen bedraagt de boekwaarde per 31 december 2025 € 110.

SPUK NPLW -tranche 3 € 117 (€ 0)
Eind 2025 heeft Zuid-Limburg opnieuw een specifieke uitkering (tranche 3) in het kader van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie ontvangen. Stadsregio Parkstad is budgethouder voor sub-regio Parkstad. In 2025 hebben hiervoor nog geen activiteiten plaatsgevonden. Na toevoeging van de specifieke uitkering bedraagt de boekwaarde per 31 december 2025 € 116.

Europees Centrum Circulaire Bouw en Transformatie (ECCBT) € 13 (€ 13)
In 2024 is gestart met de oprichting van het Europees Centrum voor Circulair Bouwen en Transformeren (ECCBT). In 2025 hebben de activiteiten plaatsgevonden via de stichting 'Steunstichting voor het Europees Centrum voor Circulaire Bouw en Transformatie (ECCBT)' en hebben er geen mutaties plaatsgevonden op het A2-project. De boekwaarde per 31 december 2025 bedroeg € 13.

Publiek-Coöperatief Energiebedrijf € 353 (€ 457)
Gemeenten hebben het procesbudget vanuit de CDOKE-gelden voor de kwartiermakerfase van het Publiek-Coöperatief Energiebedrijf centraal ondergebracht bij Stadsregio Parkstad Limburg. In 2025 zijn kosten gemaakt voor Berix Consultancy (kwartiermaker), Taebes Holding B.V en Braam adviesbureau (projectleiders). Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2025 € 353. Het regionale traject is per 31-12-2025 beëindigd. Definitieve eindafrekening met gemeenten vindt plaats in kalenderjaar 2026.

Projecten Bestuurscommissie RuMo	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Velocity	Gemeenten	28	0	28	0	0
Totaal		**28**	**0**	**28**	**0**	**0**

Velocity Station € 0 (€ 28)
Restant overgeboekt naar project Regiodeal 1 Velocity(e-bike deelsysteem) i.v.m. samenvoegen Velocity-budgetten.

Projecten BC Wonen en Herstructurering	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
VHF Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	499	0	0	0	499
Totaal		**499**	**0**	**0**	**0**	**499**

Projecten BC Economie & Toerisme	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Connect2Cycle (C2C)	EU	0	0	0	2	2
MKB Aanvraag	Rijk	99	0	0	0	99
Totaal		**99**	**0**	**0**	**2**	**100**

Connect2Cycle (C2C) € 2 (€ 0)
Dit Interreg-project houdt verband met de Parkstadroute, echter ultimo 2025 is start van dit project nog afhankelijk van een definitieve goedkeuring vanuit Europa. Derhalve zijn er nog geen kosten gemaakt.

Projecten BC GROS	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Conferentie GROS	Rijk	14	0	14	0	0
Totaal		**14**	**0**	**14**	**0**	**0**

Conferentie GROS € 0 (€14)
Dit project is ultimo 2024 afgerond de middelen zijn elders ingezet.

Projecten Regiofonds	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
BIHTS	Provincie	4	0	0	0	4
Voucherregeling	Provincie	169	0	0	0	169
Totaal		**173**	**0**	**0**	**0**	**173**

BIHTS € 4 (€ 4) en Voucherregeling € 169 (€ 169)
Dit zijn projecten waarbij de subsidievaststelling in februari 2026 zal plaatsvinden.

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Businesscases Herstructurering	4	4
Projecten Duurzaamheid	0	0
Projecten RuMo	10	10
Projecten Wonen en Herstructurering	46.080	51.338
Projecten DU Bevolkingsdaling/ Regio Deal	24.965	32.898
Projecten Economie & Toerisme	23	157
Projecten GROS	778	151
Projecten DB	644	898
Projecten BDU	0	16
Af te dragen BDU aan gemeentes	0	33
Overige vooruitontvangen bedragen	145	185
Totaal	**72.649**	**85.689**

Businesscases Herstructurering	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Businesscase Hoensbroeck Passart	Provincie	4	0	0	0	4
Totaal		**4**	**0**	**0**	**0**	**4**

Businesscase Hoensbroek-Passart € 5 (€ 5) Het bedrag van € 5.000 is gelabeld voor communicatie rond de wijkenaanpak. Dit budget is nog niet aangesproken.

Projecten BC RuMo	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2019	Gemeenten	6	0	0	0	6
Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2020	Gemeenten	4	0	0	0	4
Totaal		**10**	**0**	**0**	**0**	**10**

Projecten BC Wonen en Herstructurering	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Sloop/transformatie fonds	Gemeenten	303	0	0	18	321
Programmatische aanpak particulier bezit DU	Rijk	969	0	0	0	969
Regiodeal Rolduckerveld	Rijk	65	0	0	0	65
Kosten Gebiedsontwikkeling Victoriapark	Rijk	518	0	300	0	218
VHF Deelproject Beekdaelen - Beekstraat Schinveld	Rijk	1.160	0	1.160	0	0
VHF Deelproject Beekdaelen - Bloemenbuurt Schinveld	Rijk	888	0	888	0	0
VHF Deelproject Beekdaelen - Nuinhof Nuth	Rijk	2.388	0	1.806	0	582
VHF Deelproject Beekdaelen - Uitvoeringskosten Beekdaelen	Rijk	380	0	380	0	0
VHF Deelproject Brunssum - Schuttersveld	Rijk	1.096	0	0	0	1.096
VHF Deelproject Brunssum - Lemmender/Brunssum Noord	Rijk	4.643	0	0	0	4.643
VHF Deelproject Brunssum - Uitvoeringskosten Brunssum	Rijk	637	0	0	0	637
VHF Deelproject Kerkrade - Zonstraat/ Versnelling Rold.	Rijk	129	0	0	0	129
VHF Deelproject Kerkrade - Hopel / Ehrensteinerveld	Rijk	1.733	0	0	0	1.733
VHF Deelproject Kerkrade - Uitvoeringskosten Kerkrade	Rijk	798	0	0	0	798
VHF Deelproject Landgraaf - Oud Nieuwenhagen fase 2	Rijk	1.008	0	0	0	1.008
VHF Deelproject Landgraaf - Romeinenplein	Rijk	4.549	0	0	0	4.549
VHF Deelproject Landgraaf - Ruitersstraat/Streeperstraat	Rijk	1.043	0	0	0	1.043
VHF Deelproject Landgraaf - Uitvoeringskosten Landgraaf	Rijk	140	0	0	0	140
VHF2 Bleijerheide 2	Rijk	692	0	692	0	0
VHF2 Bleijerheide 3	Rijk	453	0	0	0	453
VHF2 Bloemenbuurt fase 2	Rijk	638	0	0	0	638
VHF2 Driehoek SRH	Rijk	2.322	0	0	0	2.322
VHF2 Gebiedsontwikkeling Rumpenerstraat	Rijk	2.446	0	0	0	2.446
VHF2 Mucherveld	Rijk	1.661	0	1.661	0	0

VHF2 Revitalisering Beekstraat/Beekplaats	Rijk	592	0	0	0	592
VHF2 Spekholzerheide	Rijk	775	0	775	0	0
VHF3 De Baan	Rijk	1.270	0	0	0	1.270
VHF3 Schuttersveld fase 2	Rijk	3.420	0	0	0	3.420
VHF Tranche 4	Rijk	7.335	0	3.232	0	4.103
Woningbouwimpuls Schimmert Centrum	Rijk	580	0	0	0	580
Woningbouwimpuls Victoriapark	Rijk	421	0	0	0	421
Woningbouwimpuls D'r Pool	Rijk	252	0	0	0	252
WBI-6 GTD-locatie	Rijk	261	0	0	0	261
WBI-6 Kloosterstraat Brunssum	Rijk	151	0	0	0	151
WBI-6 DSM	Rijk	935	0	0	0	935
WBI-6 Industriestraat	Rijk	116	0	0	0	116
WBI-6 Kloosterstraat Landgraaf	Rijk	70	0	0	0	70
WBI-6 Schilterstraat	Rijk	290	0	0	0	290
WBI-7 Gebiedsontwikk. Rumpenerstraat	Rijk	0	0	0	1.385	1.385
WBI-7 Einderstraat	Rijk	0	0	0	852	852
WBI-7 van Goghplein	Rijk	0	0	0	1.252	1.252
WBI-7 Project Schoolstraat/Kloosterhof	Rijk	0	0	0	2.183	2.183
SBI Tiny Houses Beekdaelen	Rijk	60	0	54	0	6
SBI Holikiday Nuth	Rijk	134	0	0	0	134
SBI Emma Brunssum	Rijk	560	0	0	0	560
SBI Entree Dorpsstraat	Rijk	323	0	0	0	323
SBI Raadhuisstraat	Rijk	359	0	0	0	359
SBI Bristollocatie Rumpenerstraat	Rijk	100	0	0	0	100
SBI Aldenhofpark Beemdenborg	Rijk	180	0	0	0	180
SBI Burg. Gijzelslaan	Rijk	178	0	0	0	178
SBI Dr. Jaegerstraat	Rijk	123	0	0	0	123
SBI High Tech Campus	Rijk	23	0	0	0	23
SBI Putgraaf 210	Rijk	154	0	0	0	154
SBI Rector Driessenweg Live & Be	Rijk	442	0	0	0	442
SBI Spoorsingel	Rijk	102	0	0	0	102
SBI Vossepark	Rijk	105	0	0	0	105
SBI De Componist	Rijk	225	0	0	0	225
SBI Centro Meta	Rijk	161	0	0	0	161
SBI Rolduckerveld I: A&B	Rijk	308	0	0	0	308
SBI Rolduckerveld II: C&D	Rijk	364	0	0	0	364
SBI Vlinderheide	Rijk	139	0	0	0	139
SBI C'haseberg Lofts	Rijk	9	0	0	0	9
SBI De Wendelwiek	Rijk	9	0	0	0	9
SBI Andermaat	Rijk	13	0	0	0	13
SBI Open Club Klimmen	Rijk	142	0	0	0	142
Totaal		**51.338**	**0**	**10.948**	**5.690**	**46.080**

Onderstaand is een toelichting opgenomen op de mutaties die hebben plaatsgevonden bij deze projecten, welke zijn gesubsidieerd uit diverse Rijksregelingen. Het betreft de volgende regelingen in volgorde van de registratie van Parkstad: de Startbouwimpuls (SBI), het Sloopfonds, de 7e tranche Woningbouwimpuls (WBI 7), de 1e tranche uit het Volkshuisvestingsfonds (VHF 1), de 4e tranche uit het Volkshuisvestingsfonds (VHF 4), Gebiedsontwikkeling Victoriapark uit de DU Bevolkingsdaling en de 2e tranche uit het Volkshuisvestingsfonds (VHF 2). Daarnaast heeft er een mutatie plaatsgevonden in het Sloopfonds van de Stadsregio. Bij de overige regelingen hebben in 2025 geen mutaties plaatsgevonden. Op betreffende projecten liggen wel verplichtingen.

Sloopfonds: € 321 (€ 303)
In 2025 heeft de gemeente Beekdaelen €18.200 in het sloopfonds gestort vanwege compensatieverplichtingen uit de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg voor de toevoeging van een woning.

Gebiedsontwikkeling Victoriapark: € 218 (€ 518)
In 2025 heeft voor €300.000 aan bevoorschotting plaatsgevonden. Het project is nog in uitvoering. De restantmiddelen worden uitbetaald bij afroep of uiterlijk bij de eindafrekening.

VHF 1: € 16.357 (€ 20.590)
In 2025 heeft 100% bevoorschotting plaatsgevonden van € 4.233.750 uit de 1e tranche van de Rijkssubsidie Volkshuisvestingsfonds die Parkstad regionaal heeft aangevraagd. Dit is exclusief € 581.759 aan subsidie voor de openbare ruimte bij het project de Nuinhof in Beekdaelen. Dit bedrag wordt op afroep van de gemeente bevoorschot als de werkzaamheden starten/ gestart zijn. Bevoorschotting daarvan is voorzien in 2026. Bij de overige VHF-projecten uit de 1e tranche hebben in 2025 geen mutaties plaatsgevonden.

VHF 2: € 6.452 (€ 9.580)
In 2025 heeft bij 3 van de 8 projecten uit de 2e tranche van de Rijkssubsidie Volkshuisvestingsfonds die Parkstad regionaal heeft aangevraagd, 100% bevoorschotting plaatsgevonden voor een van € 3.128.177 van de in totaal €9.579.688 die op 31 december 2024 in de boeken stonden. Dit was voor de projecten Bleijerheide fase 2 (€ 691.828), Mucherveld fase 2 (€1.661.166) en Spekholzerheide (€775.183). Ten aanzien van de projecten Bleijerheide 3 (€453.225), Bloemenbuurt fase 2 (€638.320), Driehoek SRH (€2.322.031), Gebiedsontwikkeling Rumpenerstraat (€2.445.892) en Revitalisering Beekstraat/Beekplaats (€592.044) heeft nog geen bevoorschotting plaatsgevonden.

VHF 4: € 4.103 (€ 7.335)
In 2025 heeft 100% bevoorschotting plaatsgevonden van € 3.232.048 uit de 4e tranche van de Rijkssubsidie Volkshuisvestingsfonds die Parkstad regionaal heeft aangevraagd. Dit was voor de projecten Bleijerheide fase 4 (€ 2.134.110) en Spekholzerheide. Ten aanzien van het project Lauradorp (€4.102.698) heeft nog geen bevoorschotting plaatsgevonden. De middelen worden pas in 2026 door de gemeente Landgraaf afgeroepen.

WBI 7 totaal: € 5.672 (€ 0)
In 2025 heeft het Rijk een subsidieaanvraag die Parkstad regionaal heeft aangevraagd ter hoogte van € 5.671.742 toegekend en uitgekeerd voor de projecten WBI7 Gebiedsontwikkeling Rumpenerstraat (€1.384.651), WBI7 Einderstraat (€852.093), WBI7 van Goghplein (€1.251.512) en WBI7 project Schoolstraat/Kloosterhof (€2.183.488). Bevoorschotting van deze subsidies aan de gemeenten heeft nog niet plaatsgevonden in 2025. Dat gebeurt eerst vanaf de start (van één) van de projecten.

Startbouwimpuls SBI: Tiny Houses Beekdaelen: € 6 (€ 60)
In 2025 heeft 90% bevoorschotting plaatsgevonden van de Rijkssubsidie Startbouwimpuls die Parkstad regionaal heeft aangevraagd. Conform beschikking wordt de overige 10% uitbetaald bij de eindafrekening. Bij de overige SBI-projecten hebben in 2025 geen mutaties plaatsgevonden.

Projecten DU-Bevolkingsdaling/ Regio Deal	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Projecten Krimpgelden						
Leisure-Ring	Rijk	43	0	0	0	43
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	Rijk	213	0	191	0	22
Bedrijventerrein Oostflank Brunssum	Rijk	400	0	0	0	400
Ransdaal Toekomstbestendig	Rijk	0	0	0	0	0
Slot Schaesberg	Rijk	0	0	0	0	0
Integraal dorpontwikkelingsplan Bocholtz	Rijk	0	0	0	0	0
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	Rijk	60	0	0	0	60
Landschapspark Hulsveld	Rijk	330	0	0	0	330
Open Club Klimmen	Rijk	85	0	0	0	85
Herontwikkeling Giessen-Bautsch	Rijk	60	0	0	0	60
Herinrichting Dentgenbach	Rijk	5	0	0	0	5
SES Versterking Nuinhofwijk	Rijk	20	0	0	0	20
Organisatiekracht	Rijk	53	0	0	0	53
Projecten Regio Deal I						
Heerlen Centrum Urban Living / Urban Heritage	Provincie	1.481	0	-1.727	-3.008	200
Gemeente Heerlen Verlengde schooldag Schooljaar 2023- 2024	Provincie	10	0	10	0	0
Onderwijs Arbeidsmarkt Projecten	Provincie	119	0	0	0	119
Terugvloeiende middelen RD I Kansrijke Start	Provincie	94	0	85	0	9
Gemeente Heerlen Verlengde schooldag schooljaren 2021-2022/ 2022-2023	Provincie	0	0	0	0	0
Tekort GBT	Provincie	155	0	16	-36	102
Route Praktijkverklaring	Provincie	74	0	50	0	25
Mini-Saffiertjes	Provincie	1.459	0	0	0	1.459
Transformatie Brunssum-Centrum, deelprojecten Kerkstraat Noord en Victoriapark	Provincie	1.000	0	750	0	250
Integrale aanpak Vrieheide-Stack	Provincie	145	0	0	0	145
Aankoop en sloop 5 particuliere woningen Schilterstraat	Provincie	8	0	0	0	8
Buurtontwikkeling Oud Nieuwenhagen en Winkelcentrum Op de Kamp	Provincie	312	0	0	0	312
Parkstad-Aken leerlingen ontdekken de kansen bij de buren	Provincie	7	0	-15	-15	7
GROS NL/D op het gebied van Digitalisering	Provincie	7	0	0	0	7
Destinatiemarketingplan 'Dit is Parkstad: Duitse markt'	Provincie	122	-122	0	0	0
International Deal MKB Parkstad	Provincie	6	0	6	0	0
Center Court / Vie	Provincie	400	0	0	0	400
Cultuurapp C-US	Provincie	7	0	7	0	0

Cross-border Studio	Provincie	2	0	0	0	2
Uitbreiding E-bike deelsysteem	Provincie	-62	0	0	116	54
L'EAU/Zuid-Limburg in euregionale context	Provincie	25	0	25	0	0
Inrichting grensoverschrijdend geografisch informatiesysteem	Provincie	2	0	0	0	2
RWTH Aken- Campus Heerlen	Provincie	20	0	0	0	20
Green Solar Herzogenrath	Provincie	1	0	0	-1	0
Energiepark Herzogenrath	Provincie	0	0	0	0	0
Verbetering van de grensoverschrijdende gegevensuitwisseling	Provincie	22	0	0	0	22
Lokale aanpak ondermijning Parkstad Limburg	Provincie	10	0	0	0	10
Werk in de Wijk	Provincie	0	0	0	0	0
WIJ(K) dat zijn wij!	Provincie	15	0	15	0	0
Woonarrangement woningverbetering Lauradorp	Provincie	1.330	0	0	0	1.330
Inpondmakelaar	Provincie	900	0	0	0	900
Velocity (e-bike deelsysteem)	Provincie	50	0	4	29	75
Kastelenbuurt/ Hoofdstraat	Provincie	200	0	0	0	200
Stratenaanpak Parkstad Limburg	Provincie	371	0	43	0	328
Go-kit	Provincie	10	0	0	0	10
<u>Projecten Regio Deal II</u>						
Revitalisering kern Schinveld	Rijk	600	0	540	0	60
Rumpenerstraat Brunssum	Rijk	225	0	0	0	225
Aanpak jeugdcriminaliteit Parkstad (Preventie met gezag)	Rijk	315	0	0	0	315
Sociaal Veilig Uitbreiding Heerlen-Noord	Rijk	1.151	0	1.036	0	115
CIV Veiligheid	Rijk	100	0	90	0	10
Lerende gemeenschap / van participatie naar eigenaarschap (Ubachsberg)	Rijk	20	0	0	0	20
Voorzieningenwijzer	Rijk	19	0	0	0	19
Kansrijke Start	Rijk	175	0	0	0	175
Implementatie CPTED	Rijk	121	0	109	0	12
Herstructurering mijnkolonie Versilienbosch	Rijk	1.802	0	0	0	1.802
Verduurzaming mijnkolonie Grasbroek	Rijk	720	0	648	0	72
Herstructurering mijnkolonie Schuttersveld	Rijk	1.242	0	0	0	1.242
WOM Heerlen	Rijk	46	0	0	0	46
Landgraaf: Schaesberg (transformatie voormalige AH)	Rijk	370	0	333	0	37
Fase 1 retailcluster Kerkrade-Oost / Rolduckerveld	Rijk	318	0	0	0	318
Heerlen Noord: Hoensbroek-Centrum	Rijk	500	0	0	0	500
Simpelveld-Centrum	Rijk	675	0	608	0	68
Same veur Elkaar E&T	Rijk	103	0	0	0	103

Same veur Elkaar SES	Rijk	150	0	135	0	15
Medlands Parkstad	Rijk	620	0	279	80	421
Fundament onder UM-onderwijs Heerlen (T2 reservering)	Rijk	2.647	0	0	0	2.647
BSSC Innovation Powerhouse (pilot 2025)	Rijk	135	0	243	135	27
Europees Centrum Circulaire Bouw & Transformatie (ECCBT) Wonen	Rijk	540	0	486	0	54
Europees Centrum Circulaire Bouw & Transformatie (ECCBT) Gros	Rijk	150	0	135	0	15
Circulovallum Ambachtscentrum, werkhub & leeromgeving	Rijk	356	0	321	0	36
Circulaire sloop Eijkhagen-college	Rijk	52	0	47	0	5
Cube Block Home (circulaire en modulaire woningbouw)	Rijk	52	0	47	0	5
Investeren in wortels van de wijk plus Sociaal Veilig Brunssum DB	Rijk	200	0	180	0	20
Investeren in wortels van de wijk plus Sociaal Veilig Brunssum SES	Rijk	345	0	310	0	34
Regionale werkhubs	Rijk	1.800	0	810	0	990
Bewonerskrachten	Rijk	161	0	98	-52	11
Onderdeel Gezondheid+vital inwoners+wijken	Rijk	300	0	270	0	30
Versterken Basisvaardigheden	Rijk	43	0	39	0	4
Gemeenschapshuizen	Rijk	130	0	117	0	13
IKC Centrum/Bleijerheide e.o	Rijk	95	0	86	0	10
Versterken samenhang + participatie uitwerking Ambitieplan Kerkrade-Oost	Rijk	93	0	84	0	9
Via Via - Romeins verleden (Heerlen/Simpelveld/Voerendaal)	Rijk	150	0	150	0	0
Buurtbatterij Bleijerheide-Nulland	Rijk	55	0	50	0	6
Aansluiting Rolduc Duits energienet	Rijk	125	0	113	0	13
Haalbaarheidsstudie GROS - Kreis Heinsberg	Rijk	25	0	23	0	3
TRANSIT (Interreg Maas/Rijn-project)	Rijk	24	0	21	0	2
Conceptontwerp Grensoverschrijdend Warmtenet Saint-Gobain	Rijk	285	0	257	0	29
New Regional Bauhaus/Education Landscapes	Rijk	300	0	0	0	300
BSSC Startups GROS	Rijk	300	0	270	0	30
Instroommodel mentale gezondheid	Rijk	296	0	266	0	30
Vrijwillige energie Parkstad	Rijk	150	0	135	0	15
Rijke schooldagen Brunssum '24-'25	Rijk	62	0	62	0	0
Rijke schooldagen. Kerkrade 24-25+25-26	Rijk	377	0	513	193	57

Rijke schooldagen. Landgraaf 24-25+25-26	Rijk	829	0	1.131	427	126
Rijke schooldagen Simpelveld '24-'25 en '25-'26	Rijk	372	0	508	193	56
Rijke schooldagen Franciscus Brunssum '24-'25+ '25-'26	Rijk	47	0	47	0	0
Revitalisering kern Schinveld E&T	Rijk	525	0	473	0	53
Revitalisering kern Schinveld DB	Rijk	525	0	473	0	53
ACT! Interventieteam Parkstad	Rijk	319	0	287	0	32
Sociaal Veilig Kerkrade	Rijk	576	0	518	0	58
Preventieve aanpak jeugdcriminaliteit Landgraaf	Rijk	625	0	563	0	63
Nog toe te kennen Regio Deal	Rijk	991	0	0	-887	104
Projecten Regio Deal III						
RD3 1 soc.veilig Hrl Noord	Rijk	0	0	1.351	0	-1.351
Cofinanciering Regio Deal 3	Rijk	0	0	0	8.732	8.732
Totaal		**32.898**	**-122**	**13.716**	**5.906**	**24.965**

Projecten krimpgelden

Van 2016 t/m 2020 kregen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van de Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar (75%) regionaal in te zetten. Ten aanzien van de programmering van de inzet van deze middelen zijn in juli 2016 procesafspraken vastgelegd. Ieder jaar zijn deze middelen door het Dagelijks Bestuur op basis van het advies van de bestuurscommissies toegewezen aan de projecten. Naar aanleiding van een uitspraak van de algemene rekenkamer is er vanaf 2022 geen sprake meer van Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling maar zal het geld ontvangen worden als een Specifieke Uitkering. 2022 is vooralsnog de laatste keer dat deze uitkering is ontvangen.

Krimpgelden: Fietsverbinding simpelveld-Aken k €22 (€ 213)
Uitbetaling 90% subsidie conform beschikking DU Bevolkingsdaling

SES Versterking Nuinhofwijk (DU) €20 (€20)
Geen mutaties. Resterend bedrag ten behoeve van definitieve subsidievaststelling (10%).

Projecten Regio Deal

Regio Deals betreffen samenwerkingsverbanden tussen regio en Rijk, gericht op het versterken van de brede welvaart (leven, wonen en werken). De aanpak richt zich op het benutten van regionale economische kansen, het bevorderen van sociale samenhang en het verbeteren van de fysieke leefomgeving, passend bij de specifieke kenmerken en behoeften van de regio.

Binnen deze samenwerking werken overheden, organisaties en inwoners gezamenlijk aan een integrale aanpak, die resulteert in een Regio Deal. Het Rijk stelt hierbij een financiële bijdrage beschikbaar, onder de voorwaarde dat hier minimaal een gelijkwaardige regionale cofinanciering tegenover staat.

Stadsregio Parkstad Limburg treedt op als regiokassier namens de deelnemende gemeenten. In deze hoedanigheid ontvangt SPL de middelen van het Ministerie en draagt zorg voor de verdeling hiervan over de aangewezen projecten op basis van afgegeven subsidiebeschikkingen. De financiering vindt veelal plaats in de vorm van voorschotten. Bij de definitieve vaststelling van de subsidies wordt een afrekening opgesteld, waarbij de verstrekte voorschotten worden verrekend met de uiteindelijke subsidieverlening.

De Stadsregio Parkstad Limburg voert momenteel projecten uit binnen drie Regio Deal-afspraken, welke hieronder samen met lopende projecten nader worden toegelicht.

Regio Deal I
De Regio Deal 2019–2022 is gericht op het versnellen en intensiveren van de inzet op zes thema's: sociaaleconomische structuurversterking, wonen en leefbaarheid, veiligheid, voorzieningen en retail, grensoverschrijdende samenwerking en de regionale centrumfunctie van Heerlen. Deze thema's dragen bij aan het terugdringen van achterstanden en het verbeteren van de leefbaarheid in de regio.

Voor de uitvoering van deze Regio Deal heeft het Rijk een maximale bijdrage van € 40 miljoen (inclusief eventueel verschuldigde BTW) beschikbaar gesteld, onder de voorwaarde dat de regio een gelijk bedrag aan cofinanciering levert.

Regio Deal II
De Regio Deal Parkstad Limburg 2023–2028 heeft als doel de brede welvaart in de regio te versterken door (A) het versterken van de integrale, gebiedsgerichte aanpak in acht focusgebieden en (B) het ondersteunen van interventies gericht op kansen in een grensoverschrijdende context.

Het Rijk stelt hiervoor een maximale bijdrage van € 25 miljoen (inclusief eventueel verschuldigde compensabele BTW) beschikbaar, onder de voorwaarde dat Stadsregio Parkstad Limburg, de Parkstadgemeenten en regiopartners gezamenlijk minimaal € 25 miljoen aan regionale cofinanciering inzetten voor de uitvoering van de activiteiten. Hierna wordt per lopend project een nadere toelichting gegeven.

Regio Deal III
Met deze Regio Deal wordt ingezet op de volgende doelen, allen onderdeel van de Agenda Zuid-Limburg:
1. Verder gestalte geven aan een grensoverstijgende kenniseconomie op de schaal van Zuid-Limburg, aangevuld met een aantal subregionale accenten;
2. Versterken van de leefbaarheid in het landelijk gebied;
3. Het wegwerken van achterstanden in kwetsbare wijken en kernen waar de brede welvaart aantoonbaar onder druk staat, volgens de reeds in Regio Deal Parkstad Limburg II gestarte gebiedsgerichte aanpak – om zo op de sociaal-fysieke leefbaarheidsindicatoren op het gemiddelde niveau in Nederland te komen.

Het Rijk reserveert maximaal € 15 miljoen (inclusief eventueel verschuldigde BTW) Waarbij Stadregio Parkstad Limburg, de Parkstadgemeenten en de regiopartners minimaal € 15 miljoen reserveren aan regionale financiering voor de afgesproken uitvoeringsactiviteiten.

Projecten BC Economie en Toerisme/ Dagelijks Bestuur	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Streetwise	Gemeenten	22	0	221	222	23
Elsa Lab	Gemeenten	135	0	0	-135	0
Totaal		**157**	**0**	**221**	**87**	**23**

Subsidie Streetwise €23 (€ 22)
Op dit project wordt 10% ingehouden, waarbij eventuele verschillen in het volgend jaar worden verrekend.

Elsa Lab € 0 (€ 135)
Resterend saldo voorgaand jaar (€ 135) is overgeboekt naar project BSSC Inovation Powerhouse (pilot 2025).

Projecten BC GROS	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Romeins Museum	Rijk	0	0	2.256	3.008	752
Cofinanciering GROS Regio Deal	Rijk	151	0	10	-115	26
Totaal		**151**	**0**	**2.266**	**2.893**	**778**

Projecten DB	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Restant middelen cofinanciering Regio Deal 2.0	Rijk	455	0	0	-7	447
Cofinanciering Regio Deal 2.0	Rijk	443	0	134	-74	235
NOVEX-gebied Zuid-Limburg	Rijk	0	0	132	94	-38
Totaal		**898**	**0**	**266**	**12**	**644**

Restant middelen cofinanciering Regio Deal 2.0 € 447 (€ 455)
Dit betreffen gelden die nog niet bestemd zijn en beschikbaar zijn voor cofinanciering van Regio Deal II.

Cofinanciering Regio Deal 2.0 € 235 (€ 443)
Dit betreft de Regio Deal II uitkering die in 2025 ontvangen is.

NOVEX-gebied Zuid-Limburg € -38 (€ 0)
Dit betreft een samenwerking van het Rijk, de Provincie Limburg, Waterschap Limburg en de Zuid-Limburgse gemeenten (incl. Stadsregio). Vanuit dit budget is de procesbegeleiding, een opdracht aan Rebel Group betaald. Daarnaast is ook een ontwerpend onderzoek uitgevoerd door Maurer United die eveneens vanuit dit budget is betaald. Alle kosten worden gedeclareerd bij de Provincie Limburg.

Cofinanciering Regio Deal 3 € 8732 (€ 0)
Dit betreft de Regio Deal uitkering die in 2025 ontvangen is.

Cofinanciering Regio Deal 2.0 € 235 (€ 443)
Dit betreft de Regio Deal uitkering die in 2025 ontvangen is.

Projecten BDU	Bijdrage	31-12-2024	Balans-verschuiving	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Bewegwijzering	Provincie	16	0	16	0	0
Totaal		**16**	**0**	**16**	**0**	**0**

Bewegwijzering € 0 (€ 16)
Afrekening met de provincie heeft plaatsgevonden.

Overige vooruitontvangen bedragen	Bijdrage	31/12/2025
Bijdr. initiatieven Dag van het MKB + PsL Economy Award 2026	Gemeente	10
Bijdr. initiatieven Dag van het MKB + PsL Economy Award 2027	Gemeente	10
Provada 2025	Gemeente	10
2 fte's CDOKE 2026	Gemeente	108
Marathon Challenge Parkstadroute 2026 conform besluit BC E&T	Gemeente	6
Totaal		**144**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Huurovereenkomst

In 2021 is een langdurige overeenkomst aangegaan met Walas Projects BV voor huur van kantoor- en vergaderruimte aan de Kloosterweg 1 te Heerlen.
In 2023 is een aanvullende overeenkomst aangegaan met Walas Projects BV voor huur van extra kantoor- en vergaderruimte aan de Kloosterweg 1 te Heerlen. Beide huurcontracten zijn per 1 mei 2025 verlengd waarbij de huur voor de ruimte K304 voor drie jaar verlengd is en de overige ruimtes voor 5 jaar. De totale verplichting tot en met 30-4-2030 bedraagt € 434.540 (€ 108.835 voor 2026 en € 325.705 voor de resterende jaren).

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen: verlofrechten

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Denk hierbij aan (overlopende) verlofaanspraken. De verplichting wegens niet opgenomen verlofuren bedraagt per 31-12-2025 € 170.209 (2024: € 117.000).

12.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Werkbudget kernactiviteiten	806	806	784	-22
Flexibele schil administratieve eenheid zonnepanelen	pm	48	48	0
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	685	1.752	2.284	532
Afschrijving buitenring	264	264	264	0
Financieringskosten buitenring	69	69	69	0
Loonkosten formatie	3.942	3.942	3.588	-354
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	553	552	557	5
Onvoorzien	50	50	25	-25
Totaal lasten	**6.409**	**7.524**	**7.657**	**134**
Bijdragen deelnemende gemeenten	4.601	4.601	4.599	-2
Te verrekenen rentebaten 2025	-76	-76	-76	0
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	430	430	430	0
Reguliere bijdrage Gemeenten	4.955	4.955	4.953	-2
Bijdragen gemeenten uitbreiding Duurzaamheid	134	134	133	-1
10% rentebaten	76	175	182	7
10% rentebaten (nog te verrekenen)	0	-99	-106	-7
Bijdragen gemeenten Water en klimaatadaptatie	237	237	237	0
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	5.402	5.402	5.398	-4
Bijdrage RES uitbreiding Duurzaamheid	134	134	69	-65
Bijdragen gemeenten flexibele schil	pm	48	48	0
Vat Regiodeal (2,5 FTE)	216	216	21	-195
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	pm	1.370	1.114	-256
Rentebaten	685	1.575	1.638	63
Totaal baten	**6.437**	**8.745**	**8.288**	**-457**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**28**	**1.221**	**631**	**-590**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	241	241	241	0
- Investeringsreserve verbouwing	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten	0	5.620	2.675	-2.946
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	174	174	174	0
- Organisatie op Orde	0	0	0	0
- Frictiereserve	32	32	11	-21
- Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	0
- Reserve werkbudgetten flexibele schil	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten	0	4.428	2.126	-2.302
Saldo mutatie reserves	**-28**	**-1.221**	**-598**	**623**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**33**	**33**

Programma Kerntaken

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Werkbudget	806	806	784	-22
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	685	1.752	2.284	532
Afschrijving buitenring	264	264	264	0
Financieringskosten buitenring	69	69	69	0
Loonkosten formatie	2.521	2.521	2.289	-232
Totaal lasten Kerntaken	**4.385**	**5.452**	**5.728**	**276**
Cofinancering door derden projecten kernactiviteiten	0	1.586	1.135	-451
Rentebaten	685	1.750	1.820	70
Totaal baten Kerntaken	**685**	**3.336**	**2.955**	**-381**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-3.700**	**-2.116**	**-2.773**	**-657**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	241	241	241	0
- Reserve werkbudgetten	0	5.620	2.675	-2.945
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	174	174	174	0
- Frictiereserve	0	0	0	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	4.428	2.126	-2.302
Saldo mutatie reserves Kerntaken	**-67**	**-1.259**	**-616**	**643**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-3.767**	**-3.375**	**-3.389**	**-14**

Cofinanciering door derden projecten kernactiviteiten bevat € 21.000 inzake VAT Regio deal.

- Werkbudgetten bestuurscommissies

In 2025 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL € 720.000 (subtotaal BC's minus DB) zijn volledig ingezet.

- Werkbudget Dagelijks Bestuur

Van het totale werkbudget 2025 is in het jaarplan een bedrag van € 86.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur. Het werkbudget van het Dagelijks Bestuur is € 22.000 achtergebleven bij het budget van € 86.000. Deze onderbesteding komt doordat de Collegeregiodagen in totaal ca. € 13.000 hebben gekost waar kosten van € 25.000 begroot waren. Daarnaast zijn er uiteindelijk minder bijeenkomsten georganiseerd door BMC en zijn er minder Collegeregiomiddagen alsook Raadsinformatie-bijeenkomsten georganiseerd dan gepland. Hierdoor zijn er aanzienlijk lagere kosten gemaakt dan voorzien.

Programma Flexibele schil

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Administratie zonnepanelen	pm	48	48	0
Totaal lasten Flexibele schil	**0**	**48**	**48**	**0**
Bijdragen gemeenten aan Administratie zonnepanelen	pm	48	48	0
Totaal baten Flexibele schil	**0**	**48**	**48**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**0**
Stortingen in reserves				
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0
Saldo mutatie reserves Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**0**

De Flexibele Schil omvat enkel het projectadministratie zonnepanelen. Tot 2030 zullen de operationele kosten gefactureerd worden aan de betreffende gemeenten conform de verdeelsleutel vastgesteld door de Bestuurscommissie Duurzaamheid in 2022.

Overhead

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Exploitatielasten:				
Kosten formatie	1.421	1.421	1.300	-121
Bedrijfsvoering	553	553	557	4
Onvoorzien	50	50	25	-25
Totaal lasten Overhead	**2.024**	**2.024**	**1.881**	**-143**
Totaal baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-2.024**	**-2.024**	**-1.881**	**143**
Stortingen in reserves				
- Investeringsreserve verbouwing	241	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves				0
- Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	0
- Frictiereserve	32	32	11	-21
Saldo mutatie reserves Overhead	**-202**	**39**	**18**	**-21**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-2.226**	**-1.985**	**-1.864**	**121**

Algemene dekkingsmiddelen
De tabel met betrekking tot de algemene dekkingsmiddelen is opgenomen in paragraaf 4.1 Gemeentelijke bijdrage Kerntaken.

Vennootschapsbelasting
In 2018 heeft de belastingdienst bevestigd dat Stadsregio Parkstad Limburg vrijgesteld is voor VPB. Over 2025 hoeft derhalve geen aangifte te worden ingediend.

Onvoorzien
Vanuit de begroting 2025 is een bedrag van € 50.000 opgenomen waarvan in 2025 € 25.000 is besteed aan een btw-onderzoek (€ 7), luchtkwaliteitsmeters (€ 6) en diverse onvoorziene uitgaven (€ 12).

Overzicht incidentele baten en lasten
De commissie BBV heeft in 2018 de 'Notitie structurele en incidentele baten en lasten' gepubliceerd, welke In 2024 is aangevuld. De toezichthouders van de twaalf provincies hebben de notitie van de Commissie BBV verder verduidelijkt door de handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten' in het derde kwartaal van 2021 te publiceren. Deze handreiking geldt ook voor GR-en onder toezicht van Gedeputeerde Staten.

In het algemeen geldt dat een GR structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Deze uitzonderingen moeten inzichtelijk gemaakt worden in het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten. Voor elke post is een toelichting vereist.

De extra baten en lasten die samenhangen met de realisatie van projecten - niet zijnde werkbudget ontvangen door de Parkstad gemeenten - zijn incidenteel van aard. Dit betreft een belangrijk deel van het activiteitenniveau van Stadsregio Parkstad Limburg. Indien extra middelen beschikbaar komen, worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn. Deze posten worden verder niet meer apart toegelicht.

Onderstaand een overzicht van het structureel begrotingssaldo. In 2025 bedraagt het structureel begrotingssaldo € 33.000 vooral als gevolg van Onderuitputting werkbudget DB inzake bestuurskosten, communicatie en lobby (€ 22.000) en diverse kleinere verschillen (€ 11.000).

Presentatie structureel begrotingssaldo	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Saldo baten en lasten	28	1.221	631	-590
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-28	-1.221	-598	623
Begrotingssaldo	**0**	**0**	**33**	**33**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**0**	**0**	**0**	**0**
Structureel begrotingssaldo	**0**	**0**	**33**	**33**

Overzicht incidentele baten en lasten	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Onttrekking frictiereserve	0	32	11	-21
Incidentel baten	**0**	**32**	**11**	**-21**
2,5 FTE subsidie afhandeling	**0**	**32**	**11**	21
Incidentele lasten	**0**	**32**	**11**	**21**
Totaal Overzicht incidentele baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**

De incidentele baten en lasten die niet samenhangen met projecten betreffen:

- Voor 2025 waren eenmalig € 32.000 gebudgetteerd voor 2,5 fte subsidieafhandeling. Door de latere invulling van vacatures wordt een deel van de kosten en de compenserende inzet van het frictiebudget doorgeschoven naar toekomstige jaren.

SPL maakt gebruik van bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten die uit activering van de investering voor de Ringwegen en de investering in de verbouwing voortkomen. Onttrekkingen hieraan mogen, mits aan de voorwaarden voldaan, als structureel worden aangemerkt in onderstaand overzicht van structurele reservemutaties.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Overzicht incidentele baten en lasten	Begroting 2025	Begroting 2025 na 1e wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Reserve Ringwegen	-241	-241	-241	0
Totaal stortingen	**-241**	**-241**	**-241**	**0**
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	0
Reserve Ringwegen	174	174	174	0
Totaal onttrekkingen	**181**	**181**	**181**	**0**
Totaal reservemutaties	**-60**	**-60**	**-60**	**0**

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Volgens de Wet normering topinkomens dient de bezoldiging van topfunctionarissen te worden gepubliceerd.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 2.100 of minder (in 2025):

Naam topfunctionaris	**Functie**
Burgemeester R. Wever (Heerlen)	lid DB/AB
Burgemeester S. Scheepers (Simpelveld)	lid DB/AB
Burgemeester E. Geurts (Beekdaelen)	lid DB/AB
Burgemeester R. de Boer (Landgraaf)	lid DB/AB
Burgemeester W. van der Rijt (Brunssum)	lid DB/AB
Burgemeester P. Dassen-Housen (Kerkrade)	lid DB/AB
Burgemeester D. Joppe (Voerendaal)	lid DB/AB
Wethouder M. Peters (Heerlen)	lid AB
Wethouder P. Spirk (Simpelveld)	lid AB
Wethouder H. Reijnders (Beekdaelen)	lid AB
Wethouder H. Janssen (Brunssum)	lid AB
Wethouder A. Geers (Kerkrade)	lid AB
Wethouder S. Kropman (Landgraaf)	lid AB
Wethouder G. Delsing (Voerendaal)	lid AB

De functie van bestuurslid is onbezoldigd.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking:

Gegevens 2025 bedragen x € 1,-	**De heer P.M. Bertholet**
Functiegegevens	**Secretaris / Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 131.464,78
Beloningen belastbaar op termijn	€ 23.299,25
Subtotaal	€ 154.764,03
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 246.000,00
-/- Onverschuldigd bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 154.764,03
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

De WNT is van toepassing op Stadsregio Parkstad Limburg. Het voor Stadsregio Parkstad Limburg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

Gegevens 2024 bedragen x € 1,-	**De heer P.M. Bertholet**
Functiegegevens	**Secretaris / Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 125.291,52
Beloningen belastbaar op termijn	€ 23.274,96
Subtotaal	€ 148.566,48
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 233.000,00
-/- Onverschuldigd bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 148.566,48
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

De WNT is van toepassing op Stadsregio Parkstad Limburg. Het voor Stadsregio Parkstad Limburg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

12.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen Bestuur geautoriseerde begroting en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen. De toets op de begrotingsrechtmatigheid richt zich op de gerealiseerde baten en lasten in relatie tot de geraamde baten en lasten (exclusief reserves) volgens de bijgestelde begroting. Deze toets vindt in deze jaarrekening op programmaniveau plaats, omdat het budgetrecht van het Algemeen Bestuur ook op programmaniveau is vastgelegd in de besluitvorming van de vastgestelde begroting 2025.

In hoofdstuk 15 volgt nadere toelichting.

12.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

13. SiSa (volgt later)

Volgt later

14. Taakvelden (volgt later)

Volgt later

15. Rechtmatigheidsverklaring (volgt later)

Stadsregio Parkstad.
Het werkt!

Aan de gemeenteraden van de gemeenten
van de Stadsregio Parkstad Limburg

Datum
15 april 2026

Ons kenmerk
DB 20260415-15

Uw kenmerk
--

Betreft
Voorlopige jaarstukken 2025

Bijlagen
1. Voorlopige jaarstukken 2025

Geachte leden van de gemeenteraad,

In navolging op mijn brief van woensdag 25 maart jongstleden waarin de ontwerpbegroting 2027 (inclusief meerjarenramingen 2028-2030) reeds aan u is aangeboden, treft u bijgaand ter kennisname de voorlopige jaarstukken 2025 van de Stadsregio Parkstad Limburg aan. De toezending van de voorlopige jaarstukken 2025 gebeurt op basis van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De voorlopige jaarstukken 2025 zijn besproken in het Portefeuillehoudersoverleg Financiën van 1 april 2026 en van een positief advies voorzien. In deze begeleidende brief wordt nu melding gemaakt van het unaniem advies van de portefeuillehouders financiën om de resultaatbestemming te handhaven zoals voorgesteld.

Het voorlopig voorstel resultaatbestemming is als volgt:

- Het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur ad € 22.000 toe te voegen aan de reserve werkbudget DB (programma-overstijgende activiteiten) conform het vigerende beleid.
- Het bedrag ad € 11.000 ter zake de kleinere verschillen toe te voegen aan de reserve werkbudget DB zodat hiermee de beleidssamenwerking met Aken verder kan worden geïntensiveerd en bekostigd.

De jaarcijfers worden nog door de accountant gecontroleerd en kunnen nog wijzigen.
De jaarcijfers zijn pas definitief na vaststelling van de jaarstukken door het AB op woensdag 8 juli 2026.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur,

[redacted]

Hoofd bedrijfsvoering en concerncontrol

STADSREGIO PARKSTAD LIMBURG

Postbus 200
6400 AE Heerlen

Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen

T. +31 (0) 45-570 01 23
IBAN: NL85 BNGH 0285006649

Afdeling
Financiën

Behandeld door
[redacted]

Doorkiesnummer
[redacted]

E-mail
[redacted]
parkstad-limburg.nl

Via E-mail aan
de griffies van de PL-gemeenten

parkstad stadsregio limburg

Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg

1. Voorstellen directeur dhr. Emiel Reiding.
2. Algemene informatie SPL, historie, doelstellingen, werkzaamheden.
3. Begroting 2027 e.v. GR SPL, impact gemeente Kerkrade, zienswijze
4. Vragen

PARKSTAD LIMBURG

PARK
STAD
TRANS
FOR
MEERT

Commissie Kerkrade

26 mei 2026, Emiel Reiding

parkstad
stadsregio limburg

Samenwerking Parkstad

Gemeenschappelijke Regeling sinds 2014

- GR van colleges
- DB (burgemeesters) & AB
- 5 Bestuurscommissies (BC's) met gemeentelijke Pfh-ers
- Reguliere verantwoordingslijn via colleges en raden
- Gewogen meerderheidsbesluiten in BC's
- Klein hoogwaardig bureau
- Nationaal gezien vrij uitzonderlijke samenwerking

parkstad
stadsregio limburg

Samenwerking Parkstad

- 6 werkvelden en 5 BC's
  - Economie & Toerisme,
  - Wonen & Herstructurering,
  - Ruimte & Mobiliteit
  - Sociaal-Economische Structuurversterking
  - Duurzaamheid
  - GROS => DB aan zet

Investeren in Parkstad

1. Regionale programma's en initiatieven
   - duurzaamheid: zonnepanelen, woonwijzerwinkel
   - revitalisering winkelgebieden
   - sociaal-economische structuur, Parkstadwet
   - kennisinstituten: UM, RWTH, Einstein

2. Gezamenlijke lobby (Rijk en EU)
   - regiodeals
   - volkshuisvestingsfonds
   - NPLV, NPVR
   - Interreg
   - drielandentrein, IC Aken

Voorbeeld: multiplier regiodeal 2

Thema	Rijksbijdrage totaal	Regionale cofinanciering	Totaalinvestering	Multiplier
Sociaaleconomische structuurversterking	7,75	9,5	16,5	2,1
Veiligheid	5	6,723	14,8	3
Wonen	4	5,555	108,8	27,2
Retail	2,5	3,213	55	22
Duurzaamheid/ (circulariteit)	1	0,89	2,1	2,1
Economie	3,5	3,33	7	2
GROS	1	0,5	2,28	2,3
VAT	0,25	0,25	0,5	2
Totaal	€ 25 mln.	€ 29,961 mln.	€ 206,98	8,3

WONEN: UITVOERING TRANSFORMATIEFONDS



WONEN: RESULTAAT TRANSFORMATIEFONDS



Europese subsidies: Super Local



SUPERLOCAL (2017): €5 miljoen

Herstructurering Rolduckerveld

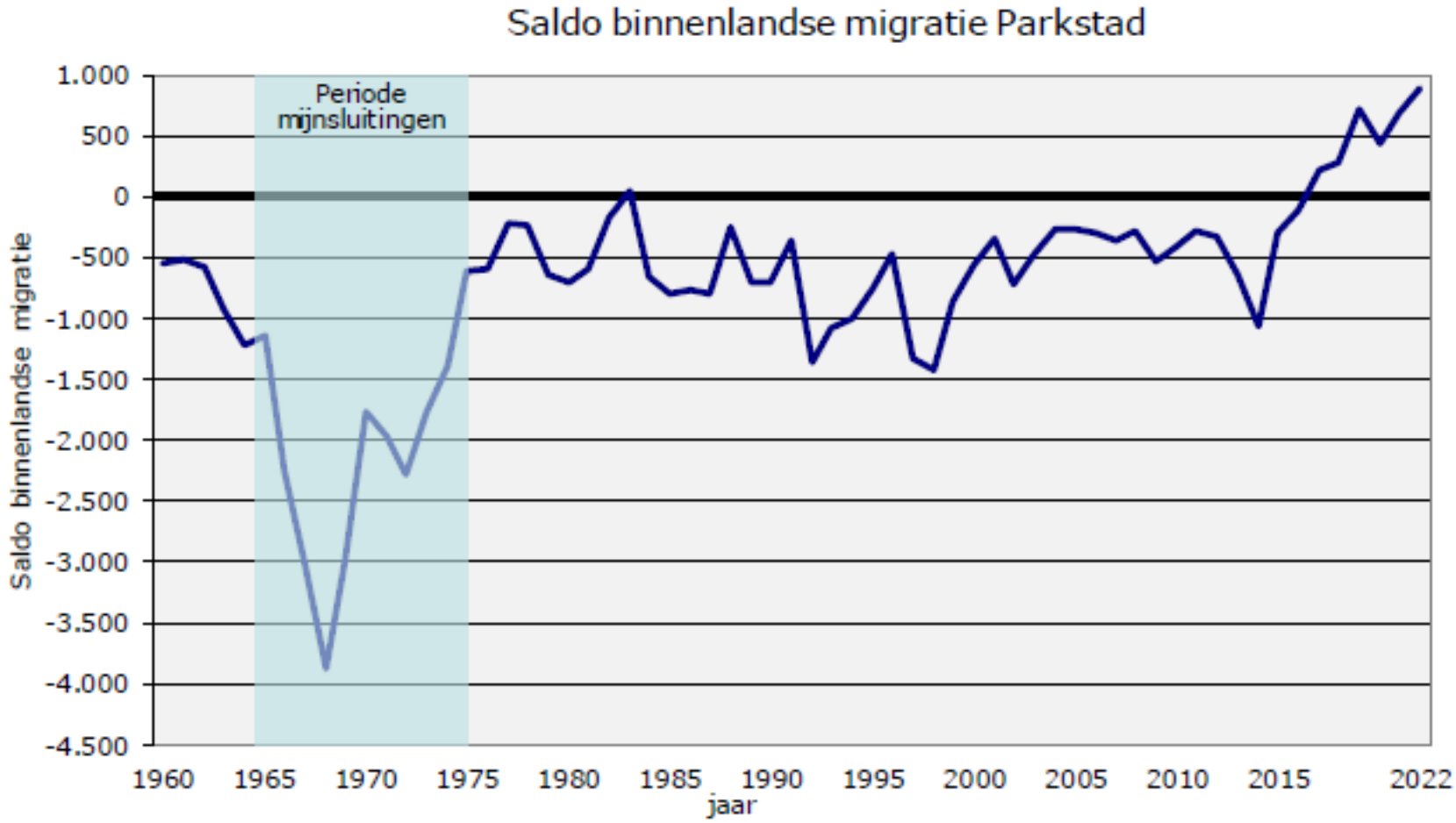


Het nieuwe narratief van Parkstad

Nieuw positief/wervend verhaal om:

- intern organisaties en mensen te binden aan de regio (BMC en eigen bevolking) en
- extern mensen en organisaties 'te verleiden' (het Rijk, investeerders, nieuwe bedrijven, nieuwe vestigers) om mee te bouwen aan de regio.
- Nodig voor vervolgstap in transformatie van Parkstad.

Ontwikkeling binnenlands migratiesaldo



Dynam[illegible]p de bedrijventerreinen







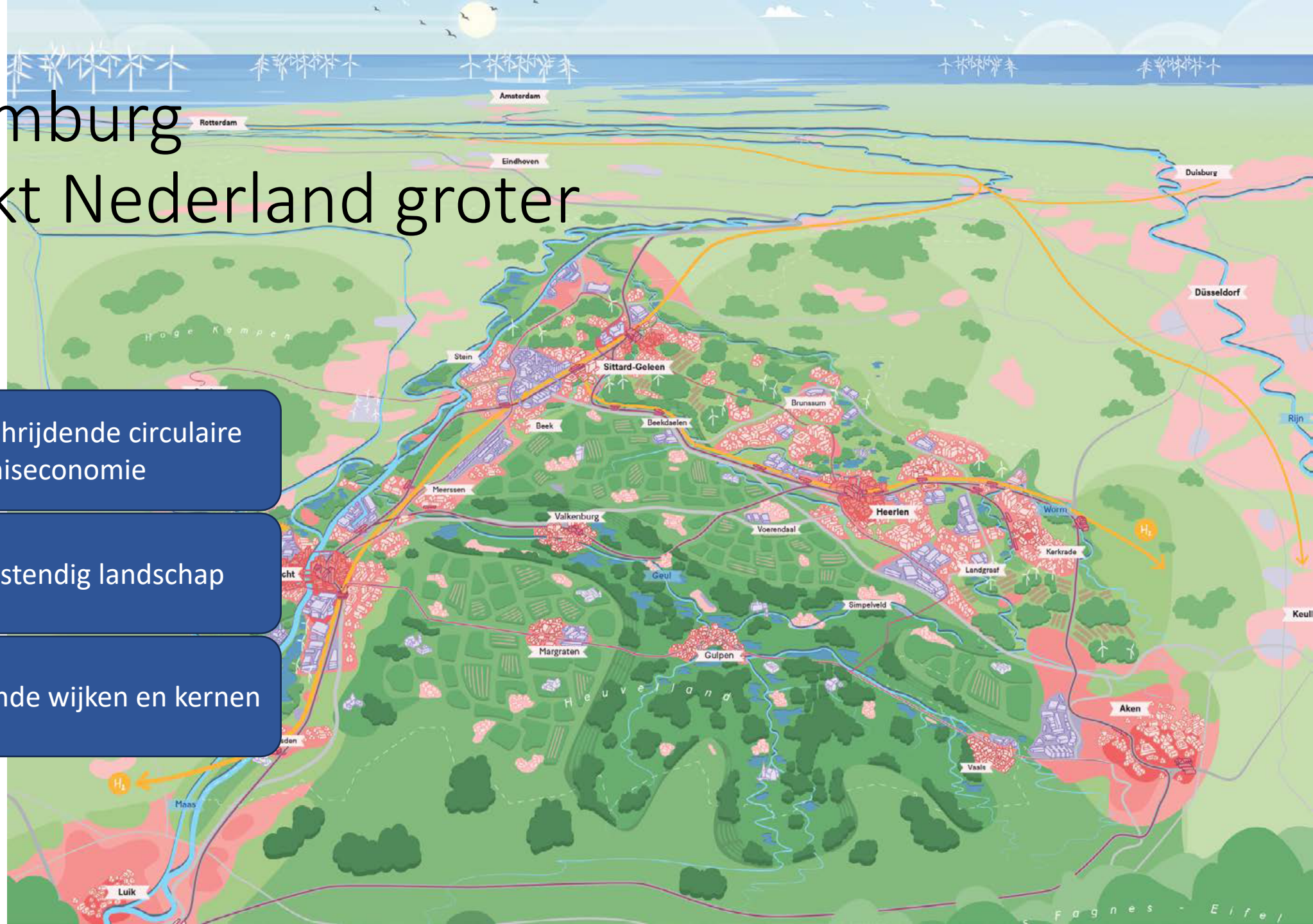


SMART SERVICES EN AI



Zuid-Limburg
….maakt Nederland groter

1. Grensoverschrijdende circulaire kenniseconomie
2. Toekomstbestendig landschap
3. Sterke en gezonde wijken en kernen



Welke bestuurders zijn betrokken bij de GR Stadsregio Parkstad Limburg

Dagelijks Bestuur:

Burgemeester Dassen

Algemeen Bestuur:

- Wethouder Geers

Bestuurscommissies:

- Wethouder Geers is de afgevaardigde voor de bestuurscommissie Economie en toerisme
- Wethouder Vinken en wethouder Heijltjes zijn de afgevaardigden voor de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit.
- Wethouder van Drunen is de afgevaardigde voor de bestuurscommissie Duurzaamheid
- Wethouder Roland, wethouder van Drunen, wethouder Schlangen en wethouder Geers zijn de afgevaardigden voor de bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurversterking
- Wethouder Geers is de afgevaardigde voor de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering

gemeente kerkrade

De voorliggende begroting SPL 2027 e.v. en wat deze betekent voor de gemeente Kerkrade

	2026	2027	2028	2029	2030
Gemeentebegroting	926	966	1000	1.031	1.031
Begroting SPL 2027	926	967	1005	1032	1.066
Financiële consequenties	0	-1	-5	-1	-35

gemeente kerkrade

Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2026**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2027**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	6.113							6.113	0%
Toelichting		%	%						

2.

Impact op bijdrage Kerkrade	de bijdrage van Kerkrade neemt toe met:	1

Zienswijze vorig jaar	positief / ~~neutraal~~ / ~~negatief~~

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg – plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering. Aandeel Kerkrade neemt hierdoor toe met 0,05%.

Zienswijze op de begroting 2027 e.v. van de GR Stadsregio Parkstad Limburg.

- We zien een GR met een sluitende begroting en meerjarenraming, die kritisch naar haar eigen kostenontwikkeling heeft gekeken en hierin aanpassingen heeft gemaakt.

- Het afgelopen jaar is voldaan aan de bezuiniging van 5% zoals gevraagd door uw gemeenteraad aan de GR Stadregio Parkstad Limburg.

- Gelet het bovenstaande kan aan de raad worden voorgesteld een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2027 e.v. van de Stadsregio Parkstad Limburg

Ontwerpbesluit

Nr.: 26Rb021

De raad van de gemeente Kerkrade;

Overwegende,
Dat de gemeente Kerkrade voor de uitvoering van bepaalde overheidstaken deelneemt aan publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden, in de vorm van gemeenschappelijke regelingen,

Dat het Dagelijks Bestuur van Het Gegevenshuis uw raad in de gelegenheid stelt een zienswijze af te geven ten aanzien van de Bijgestelde Begroting 2026, de Ontwerp-begroting 2027 en de Meerjarenraming 2028 - 2030 van de GR Het Gegevenshuis,

Dat de ingediende zienswijzen worden meegewogen bij de besluitvorming van het Algemeen Bestuur van de GR Het Gegevenshuis bij de vaststelling van de definitieve begroting vóór 15 september 2026,

Dat het afgeven van een zienswijze een bevoegdheid van de raad is waarmee grip kan worden behouden op de financiën van gemeenschappelijke regelingen,

kennis genomen hebbende van,
de nota van toelichting, nr. 26Tl020, behorende bij dit besluit;
de informatieavond d.d. 26 mei 2026;
de beraadslagingen in de Gezamenlijke Commissies d.d. 9 juni 2026;

gelet op,
De artikelen 34b en 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

besluit:

1. een positieve zienswijze af te geven op de Bijgestelde Begroting 2026, de Ontwerpbegroting 2027 en de Meerjarenraming 2028–2030 aan het dagelijks bestuur van de GR Het Gegevenshuis;
2. kennis te nemen van de Jaarrekening 2025;
3. kennis te nemen van het dashboard Ontwerpbegroting GR Het Gegevenshuis 2027.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 1 juli 2026.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Documentnummer: 26Rb021

Nota van toelichting

Kerkrade, 23 april 2026

Nummer: 26TI020

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 26Rb021

Commissie gezamenlijk, 9 juni 2026

Raadsvergadering, 1 juli 2026

Aangeboden door: het college, portefeuillehouder Vinken

Onderwerp

Gewijzigde begroting 2026, Ontwerpbegroting en Meerjarenraming 2028-2030 van Het Gegevenshuis.

Beslispunten

1. een positieve zienswijze af te geven op de Begrotingswijziging 2026 en de Ontwerpbegroting 2027 aan het dagelijks bestuur van Het Gegevenshuis;
2. kennis te nemen van de Jaarrekening 2025;
3. kennis te nemen van het dashboard Ontwerpbegroting Het Gegevenshuis 2027.

Samenvatting

Gemeente Kerkrade neemt deel aan verschillende gemeenschappelijke regelingen. Dit zijn publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden. Deze regelingen zijn wettelijk verplicht om hun ontwerpbegroting naar de deelnemende gemeenteraden te sturen. De raden krijgen vervolgens de mogelijkheid om een zienswijze op deze begroting te geven.

Deze nota ondersteunt de kaderstellende rol van de raad. Het doel is om uw raad in staat te stellen een weloverwogen zienswijze te formuleren op de begroting van Het Gegevenshuis.

Aanleiding

Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan een gemeente kiezen voor een publiekrechtelijke samenwerking. Daarbij wordt een zelfstandige organisatie opgericht die taken uitvoert voor meerdere gemeenten. Dit gebeurt op basis van een *gemeenschappelijke regeling*. Zo'n organisatie noemen we een GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij.

Wanneer bevoegdheden aan een GR worden overgedragen, komt het gemeentebestuur meer op afstand te staan en heeft het minder directe invloed dan bij taken die de gemeente zelf uitvoert.

Om toch grip te houden op de GR'en, maakt de gemeenteraad gebruik van de planning- en controlcyclus (P&C-cyclus). De raad moet inzicht hebben in de financiën van de Verbonden Partij om hierop toezicht te kunnen houden. De Verbonden Partij is verplicht om:

- Uiterlijk 30 april de kadernota voor het komende jaar ter kennisname aan de raad te sturen. Deze nota beschrijft de beleidsmatige en financiële uitgangspunten.

- Uiterlijk 30 april de voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar toe te sturen, gevolgd door de definitieve jaarrekening uiterlijk 15 juli. Deze jaarrekening laat zien wat er het voorgaande jaar beleidsmatig en financieel is gebeurd. Ten aanzien hiervan kan de raad geen zienswijze indienen.

- Uiterlijk 12 weken voordat de ontwerpbegroting aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling wordt aangeboden deze toe te sturen aan de gemeenteraden. De raad mag hierop een zienswijze indienen en zo wensen of bedenkingen meegeven. De gemeenteraad kan de begroting echter niet goedkeuren of tegenhouden.

De begroting is voor de gemeenteraad een belangrijk middel om kaders te stellen. Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen moet de ontwerpbegroting minimaal 12 weken voordat het Algemeen Bestuur (AB) de begroting behandelt, aan de raden worden toegestuurd. In deze periode kunnen de raden hun zienswijzen indienen bij het Dagelijks Bestuur (DB). Het DB moet vóór de besluitvorming door het AB schriftelijk en gemotiveerd reageren op alle ingediende zienswijzen. Vervolgens stelt het AB de begroting vast. Binnen twee weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 september, moet de begroting worden toegestuurd aan Gedeputeerde Staten. De uitvoering van de activiteiten ligt volledig bij de Verbonden Partij; hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze toelichting ligt de begroting van Het Gegevenshuis voor. Eerst worden de strategische ontwikkelingen beschreven die van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken. Daarna volgen de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen met financiële gevolgen voor de begroting. Dit betreft onder meer de effecten van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleid dat al is vastgesteld. Tot slot wordt ingegaan op het totaalbeeld van de meerjarenraming 2028-2030, jaarschijf 2027, het totale begrotingsbedrag van de GR en de gevolgen hiervan voor onze gemeente.

Historie

1. Gezamenlijke commissie 9 juni 2025, behandeling ontwerpbegrotingen 2026 (link);
2. Raadsvergadering 2 juli 2025, afgeven GR-zienswijzen ontwerpbegroting 2026 (link).

Voorstel

1. *Een beschrijving van de kerntaken.*

Het Gegevenshuis ontzorgt overheden bij het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (Basis-)registraties en geometrie. Hierdoor kunnen overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd.

Het Gegevenshuis is door de opdrachtgevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimtegerelateerde data in het publieke domein, waardoor Het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid.

2. *De strategische ontwikkelingen.*

Het onderscheidend vermogen van Het Gegevenshuis zit enerzijds in de integrale benadering van (basis)registraties in administratieve en geometrische zin en waar mogelijk en relevant bij te dragen aan datagestuurd beleid, - uitvoering en – dienstverlening door de deelnemers, anderzijds in het vermogen om nieuwe ontwikkelingen, nieuwe technologieën, nieuwe bedrijfs-voeringconcepten van lagere overheden en nieuwe vormen van (publieke) dienstverlening toepasbaar aan te bieden (uiteraard via de gemeentelijke portal). Nieuwe producten, nieuwe diensten en nieuwe afnemers vloeien hieruit voort. Voor alles geldt dat de levering van producten en diensten de marktconformiteitstoets moet doorstaan.
Het Gegevenshuis fungeert als ware het een profit-organisatie, solide en betrouwbaar.

3. *Een toelichting op specifieke ontwikkelingen die financiële gevolgen hebben voor de uitvoering van de kerntaken.*

Op dit moment zijn er geen specifieke ontwikkelingen.

Daarnaast wordt de raad in de gelegenheid gesteld om een gemotiveerde zienswijze te geven op de Bijgestelde Begroting 2026 en de Ontwerpbegroting 2027 van Het Gegevenshuis. Deze zienswijze wordt aangeboden aan het dagelijks bestuur, zodat deze kan worden meegenomen in de definitieve besluitvorming door het Algemeen Bestuur van de GR Het Gegevenshuis op 9 juli 2026.

Voorstel tot afgeven positieve zienswijzen

Voorgesteld wordt om een positieve zienswijze af te geven op zowel de bijstelling van de Begroting 2026 als de Ontwerpbegroting 2027. Aanleiding voor de bijstelling is de toetreding van de gemeente Beek sinds 1-1-2026 en het afnemen van aanvullende diensten door Landgraaf en Kerkrade. Deze wijzigingen geven aanleiding tot bijstelling van de Begroting 2026. Hierover zijn geen op- of aanmerkingen.

De Ontwerpbegroting 2027 is gebaseerd op de geïndexeerde bijgestelde Begroting 2026. Er zijn geen relevante (beleids)wijzigingen voorzien en het indexpercentage bedraagt 3,3%. Hierover zijn geen op- of aanmerkingen.

Leidt ertoe dat evenals vorig jaar aan de raad kan worden voorgesteld om over beide begrotingen een positieve zienswijze af te geven en kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2027–2030 en de jaarstukken 2025.

Kanttekeningen

Gemeenten krijgen de komende jaren landelijk te maken met een korting op het gemeentefonds. Daardoor moet ook de gemeente Kerkrade zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen.

In de zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2025 en 2026 is de gemeenschappelijke regelingen al gevraagd om – als verlengd lokaal bestuur – hun verantwoordelijkheid te nemen binnen deze krappe financiële kaders.

Ook in de huidige zienswijzenbrieven over de begrotingen 2027 van alle gemeenschappelijke regelingen is een uniforme passage opgenomen. Hierin wordt opnieuw gevraagd om noodzakelijke bezuinigingen door te voeren, zowel in de bedrijfsvoering als, waar nodig, in de kerntaken van de organisatie.

Financiën

Gemeenten krijgen de komende jaren landelijk te maken met een korting op het gemeentefonds. Met name voor de periode na 2027 zijn de vooruitzichten nog onzeker. Daardoor staat ook de gemeente Kerkrade voor een grote financiële opgave.

Het ravijnjaar is opgeschoven van 2026 naar 2028. In samenspraak met uw raad is reeds een aantal maatregelen genomen om de meerjarige begrotingstekorten vanaf 2028 deels terug te dringen tot meer behapbare proporties.

Dit in de veronderstelling dat het Rijk gemeenten toch nog tegemoet zal (moeten) komen gelet op de maatschappelijke effecten van verdere gemeentelijke bezuinigingen.

In de zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2025 en 2026 zijn de gemeenschappelijke regelingen al gevraagd om – als verlengd lokaal bestuur – hun verantwoordelijkheid te nemen binnen deze krappe financiële kaders.

De komende periode blijft echter financieel onzeker en er blijft sprake van steeds nieuwe ontwikkelingen, zowel internationaal, nationaal als lokaal die elk hun impact kunnen hebben. Het valt niet uit te sluiten dat er aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de meerjarenbegroting volledig sluitend te krijgen.

Ook in de huidige zienswijzenbrieven ten aanzien van de begrotingen 2027 van alle gemeenschappelijke regelingen is derhalve een uniforme passage opgenomen. Hierin worden de gemeenschappelijke regelingen opnieuw gevraagd om noodzakelijke bezuinigingen door te voeren, zowel in de bedrijfsvoering als, waar nodig, in de kerntaken van de organisatie.

Jaarrekening 2025
De jaarrekening 2025 sluit met een positief resultaat van € 68.451. Het positieve resultaat wordt veroorzaakt door het restant bestemmingsreserve ICT 2024.

Het positieve saldo wordt bestemd als voorziening voor de ICT-migratie in 2026 waarvan de 2e fase (*het dataplatform*) nog moet worden gerealiseerd en waarvoor het eerder ook bestemd was.

Bijgestelde Begroting 2026
De Bijgestelde Begroting 2026 is € 238.605 hoger dan de primaire begroting 2026, te weten:
1. door toename Personeelslasten met € 112.566 als gevolg toetreden Beek en aanvullende diensten voor Landgraaf en Kerkrade;
2. door toename kosten Ondersteuning bedrijfsvoering met € 96.069 als gevolg toetreden Beek en aanvullende diensten voor Landgraaf en Kerkrade;
3. door toename kosten Software met € 14.862 door toetreden Beek;
4. door toename kosten Inhuur Derden met € 15.109 door toetreden Beek.

De begrotingswijziging heeft structurele consequenties.

Begroting 2027

De begroting 2027 is € 153.343 groter dan de Bijgestelde Begroting 2026 (totaal GR), te weten:
1. door indexering van relevante posten met 3,3%.

Meerjarenraming 2028-2030
In meerjarenperspectief zien we dat de bijdrage van deelnemers nagenoeg gelijk op loopt met de gehanteerde index per jaar bruto binnenlands product. De verwachte omvang van de begroting voor de GR als geheel neemt toe van € 5.919.775 in 2028 naar € 6.314.654 in 2030.

Samengevat hebben de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 e.v. voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

	2026	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Gemeentebegroting	181.762	186.700	192.700	198.700	198.700
Primaire begroting GR 2026	*181.762*				
Begrotingswijziging GR 2026	193.763				
Begroting GR 2027		201.659	208.314	215.188	222.289
Financiële consequenties (begroting GR-Gemeentebg)	+12.001	+14.959	+15.614	+16.488	+23.589

Maatschappelijke betrokkenheid

De ontwerpbegroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Vervolg

De Bijgestelde Begroting 2026 en de Ontwerpbegroting 2027 is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur behandeld. De aanbiedingsbrief is op 27-3-2026 ontvangen. Vanaf die datum geldt de wettelijke termijn van 12 weken. De Jaarrekening 2025 wordt ter kennisname voorgelegd.

Voordat de begroting wordt vastgesteld, vindt een terugkoppeling plaats. Het Dagelijks Bestuur laat dan schriftelijk en gemotiveerd weten hoe het de zienswijzen beoordeelt en tot welke conclusies dit heeft geleid.

Het Algemeen Bestuur stelt de ontwerpbegroting 2027 vast op 9 juli 2026. Uiterlijk twee weken na die vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 september, wordt de begroting toegestuurd aan Gedeputeerde Staten.

Evaluatie

In de jaarrekening zal de GR Het Gegevenshuis verantwoording afleggen over realisatie van de ontwerpbegroting voorgenomen strategische plannen en financiële ontwikkelingen.

Bijlagen

1. Ontwerpbesluit Het Gegevenshuis
2. Nota van Toelichting Het Gegevenshuis
3. Concept-Zienswijzebrief Het Gegevenshuis
4. Dasboard Het Gegevenshuis
5. Het Gegevenshuis, Begrotingswijziging 2026
6. Het Gegevenshuis, Ontwerpbegroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030
7. Het Gegevenshuis, voorlopige Jaarrekening en Jaarverslag 2025

Het Gegevenshuis
Voorzitter DB
Postbus 31300
6370 AH LANDGRAAF

Gemeente Kerkrade
Markt 33, 6461 EC Kerkrade
Postbus 600, 6460 AP Kerkrade
www.kerkrade.nl
gemeentehuis@kerkrade.nl
Telefoon 14 045

Datum	1 juli 2026
Zaaknummer	26i0021333
Uw kenmerk	
Ambtenaar	[redacted]
Bijlage(n)	N.v.t.
Ons kenmerk	26u0005843

Onderwerp: Zienswijzen begrotingen 2026/2027

Geachte voorzitter,

Over de aangeboden gewijzigde begroting 2026 en ontwerpbegroting 2027 van de Gemeenschappelijke Regeling Het Gegevenshuis wil onze raad een **positieve** zienswijze afgeven.

De toename van de kosten van de GR wordt grotendeels veroorzaakt door salariskosten op basis van de geldende CAO. Deze toename an sich is niet door de GR te beïnvloeden. Door de GR is in 2025 in een reactie op de oproep vanuit onze raad om de mogelijkheden tot kostenbeperking in beeld te brengen duidelijk uiteengezet dat hiertoe binnen de GR nauwelijks mogelijkheden bestaan. Directe en indirecte personeelskosten bedragen bijna driekwart van de totale begroting. De bijstelling 2026 is een bijstelling van de begroting vanwege extra taken die door deelnemers zijn ingebracht. De begroting 2027 gaat uit van de bijgestelde begroting 2026 en indexeert personeelskosten en overige kosten voor goederen of diensten waarop prijsindexering van toepassing is.

Reeds eerder hebben wij aan u onze zorgen geuit over de landelijke korting op het Gemeentefonds waar gemeenten de komende jaren mee geconfronteerd worden. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. Wij gaan ervanuit dat u aandacht heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle gemeenschappelijke regelingen mee.

De voorzitter van de raad,

dr. T.P. Dassen Housen

De griffier,

mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Gemeenschappelijke Regeling Het Gegevenshuis

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2026**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2027**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	5.515			161				5.732	3,9%
Toelichting		3,3 %	%	Uitbreiding deelnemers met gemeente Beek					

2.

Impact op bijdrage Kerkrade (*1.000) euro	de bijdrage van Kerkrade neemt toe met:	15

Zienswijze vorig jaar	positief

	Toename kosten Kerkrade door (naast indexering) onderbrengen aanvullende taak bij Het Gegevenshuis (mutatiedetectie a 12.000 euro)

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2027 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2027** t.o.v. de bijdrage 2027 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2026 naar 2027. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2027).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuinigingsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Bijstelling

begroting 2026

Concept

Voorlopige vaststelling in de vergadering van het algemeen bestuur op 26 maart 2026.
Voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg per 27 maart 2026.
Definitief vast te stellen in de vergadering van het algemeen bestuur op 9 juli 2026.

Inhoudsopgave

A. Inleiding 4
1. Algemeen 4
2. Het Gegevenshuis, missie en visie 4
3. Organisatie 5
4. Ontwikkelingen 5
B. Beheer van Het Gegevenshuis 7
Taakvelden ingevolge het BBV 7
Controle en verantwoording 7
C. Financieel 8
1. De bijgestelde begroting 2026 8
1.1 Toelichting op de lasten van de bijgestelde begroting 2026....10
1.2 Toelichting op de baten in de bijgestelde begroting 2026 12
1.3 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden 14
1.4 Risico's....17
D. Verplichte paragrafen....18
Ad 1. Lokale heffingen....18
Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing....18
Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen 21
Ad 4. Financiering 21
Ad 5. Bedrijfsvoering 27
Ad 6. Verbonden partijen....27
Ad 7. Grondbeleid 27
Ad 8. Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen 27
Ad 9. Openbaarheidsparagraaf 27
Bijlage A....28
Bijlage B....33
Bijlage C....34
Lijst afkortingen 35

A. Inleiding

1. Algemeen

Voor 2026 werd de begroting vastgesteld op basis van voorcalculatie met behulp van de toen bekende gegevens en cijfers (februari 2025). Voor de indexering werd gebruik gemaakt van het bij de opmaak laatst bekende prijsindexpercentage bruto binnenlands product (3,3%). De totale lasten van Het Gegevenshuis worden voor drie kwart gedeelte veroorzaakt door het benodigde budget voor salarissen.

Over de hele linie zien we dat de gehanteerde uitgangspunten bij de primaire begroting 2026 nog steeds valide zijn. Er zijn echter een aantal ontwikkelingen op het gebied van uitbreidingen die tot bijstelling van de begroting 2026 aanleiding geven.

Op de eerste plaats is per 1-1-2026 de gemeente Beek toegetreden tot Het Gegevenshuis. De dienstverlening jegens Beek betekent een verhoging van de lastenkant, met name op het gebied van personeel, ondersteuning bedrijfsvoering en licenties, maar daar staan uiteraard baten tegenover, de bijdrage van de gemeente Beek.

Verder zien we nog een uitbreiding bij bestaande klanten: het betreft het beleggen van de mutatiedetectie WOZ-BGT-BAG door Kerkrade en het afnemen van de dienstverlening in het kader van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen door Landgraaf. Ook hiervoor geldt een ophoging aan de lasten- en batenkant.

Tenslotte is bijstelling nodig omdat het implementatietraject/migratietraject ICT voor fase 2 ook in 2026 plaatsvindt. In de oorspronkelijke planning en de financiële vertaling daarvan was voorzien dat dit project in het geheel in 2025 zou worden afgerond. Derhalve nemen we in deze bijstelling mee de onvoorziene lasten in dit kader die gedekt worden door het restant van de hiervoor eerder gevormde reserve.

Voor een begrotingswijziging geldt net als bij de primaire begroting dat deze ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen aan de Gemeenteraden en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg dient te worden gezonden voor hun zienswijze, waarvoor op basis van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen een termijn van 12 weken geldt.

Het besluitvormingstraject bij Het Gegevenshuis is zodanig opgezet dat feitelijk 12 weken ruimte is tussen de voorlopige vaststelling door het algemeen bestuur en de definitieve vaststelling. Door strikte planning kan dit voor het zomerreces gebeuren. Daarna wordt de begrotingswijziging gezonden aan GS.

De begroting van Het Gegevenshuis moet in totaliteit als een éénprogrammabegroting worden gezien. Er is bij deze uitvoeringsorganisatie geen sprake van verschillende programma's die verschillende maatschappelijke, economische, sociale of culturele effecten beogen.
De sturing op dit soort programma's berust bij de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het Gegevenshuis levert een bijdrage aan de verantwoordelijken voor programma's van de in de vorm van wettelijke uitvoeringstaken of het leveren van geo-data. Vanuit die optiek zijn de lasten en baten wel verdeeld naar de taakvelden als bedoeld in het BBV.

2. Het Gegevenshuis, missie en visie

Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd.
Het Gegevenshuis is door de opdrachtgevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimtegerelateerde data in het publieke domein, waardoor Het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid.

Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service centre in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en lasten te reduceren.

Het Gegevenshuis is een kwalitatief hoogwaardige en innovatieve uitvoeringsorganisatie die werkt op basis van dienstverleningsovereenkomsten met bijbehorende productbladen met duidelijk gedefinieerde kwaliteiten en kwantiteiten. Een en ander wordt onderstreept door het feit dat Het Gegevenshuis zowel ISO 9001 als ISO 27001 gecertificeerd is.

Het onderscheidend vermogen van Het Gegevenshuis zit enerzijds in de integrale benadering van (basis)registraties in administratieve en geometrische zin en waar mogelijk en relevant bij te dragen aan datagestuurd beleid, - uitvoering en – dienstverlening door de deelnemers, anderzijds in het vermogen om nieuwe ontwikkelingen, nieuwe technologieën, nieuwe bedrijfsvoeringconcepten van lagere overheden en nieuwe vormen van (publieke) dienstverlening toepasbaar aan te bieden (uiteraard via de gemeentelijke portal). Nieuwe producten, nieuwe diensten en nieuwe afnemers vloeien hieruit voort. Voor alles geldt dat de levering van producten en diensten de marktconformiteitstoets moet doorstaan.

Het Gegevenshuis fungeert als ware het in een profit-organisatie, solide en betrouwbaar. Hierbij staat evenwel de status, verplichtingen en (wettelijke) verantwoording als openbaar lichaam voorop.

3. Organisatie

Per 1 juli 2015 hebben de gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal de gebiedsonafhankelijke gemeenschappelijke regeling opgericht en per die datum werden alle rechten, plichten, goederen en personeel overgenomen van de GBRD/BAG-Geo, onderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg.
Per 1 januari 2016 is de gemeente Schinnen toegetreden, per 1 januari 2017 het Waterschap Limburg en per 1 januari 2018 de gemeente Eijsden-Margraten.
Per 1 januari 2019 is de gemeente Vaals toegetreden en als gevolg van de gemeentelijke herindeling de gemeente Beekdaelen. Per 1 april 2020 is de gemeente Sittard-Geleen toegetreden. Per 1 januari 2023 is de gemeente Gulpen-Wittem toegetreden. Per 1-1-2026 is de gemeente Beek toegetreden.

Het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis wordt gevormd door de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg.

Het aantal stemmen is gerelateerd aan de bijdrage aan Het Gegevenshuis en de bijdrage is gebaseerd op de afname van producten en diensten. Hiertoe wordt jaarlijks een dienstverleningsovereenkomst met iedere deelnemer apart afgesloten met daarbij behorende productbladen waarin per product de te leveren kwaliteiten, doorlooptijden en lasten zijn bepaald. Het aantal stemmen per deelnemer is terug te vinden in de bijlage.

Het Gegevenshuis is dan ook een typische uitvoeringsorganisatie, waarbij de deelnemers de rol van opdrachtgever en Het Gegevenshuis de rol van opdrachtnemer vervult. Behoudens de uitvoering van de BGT staat het de deelnemers vrij om de soort en omvang van de af te nemen producten te bepalen. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur jaarlijks over de voortgang en legt verantwoording af over de bestede middelen.

De directeur van Het Gegevenshuis is onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur belast met de leiding van de uitvoeringsorganisatie en met de zorg over de juiste taakvervulling. In de formatie is een organisatiemanager en coördinator opgenomen die voor de operationele sturing zorgen.

Ondersteunende functies op het gebied van de PIOFAH-taken zijn voor een belangrijk deel belegd bij de deelnemende gemeente dan wel worden op ad hoc basis ingehuurd. Voor financiën, informatiemanagement en privacy alsmede ICT zijn 2,8 fte in eigen dienst. Daar waar bedrijfsvoeringstaken zijn uitbesteed, hebben deze medewerkers een regierol.

4. Ontwikkelingen

Strategische pijler groei
Groei blijft één van de pijlers van de strategische agenda. Groei dient verantwoord te zijn. Het uitgangspunt is en blijft dat de overeengekomen dienstverlening met de huidige deelnemers nimmer in het gedrang mag komen. Groei wordt nagestreefd door primair nieuwe toetreders en secundair uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers. Dit is de aanleiding/ noodzaak tot het bijstellen van deze begroting.

Bij de opmaak van deze bijgestelde begroting zijn er verder geen meldingen te maken over nieuwe potentiële toetreders. Wel zijn er contacten geweest met het Ministerie van BZK voor het beheer van basisregistraties voor Bonaire, St. Eustatius en Saba door Het Gegevenshuis. Dit heeft echter nog niet tot een concrete opdracht geleid.

Strategische pijler innovatie
Op 3 juli 2025 heeft het algemeen bestuur besloten om Het Gegevenshuis opdracht te geven voor de ontwikkeling van een programma innovatie waarbij het bestuur in stelling wordt gebracht om op basis van businesscases, usecases, kosten-/batenanalyses plus maatschappelijke impactanalyses de innovatierichting te bepalen en concrete besluiten kan nemen om projecten uit te voeren. Het eerste beslismoment in deze wordt medio 2026 verwacht. Dit besluit is meegenomen in de organisatieontwikkeling naar Het Gegevenshuis 2.0 waarbij innovatie in de structuur is verankerd. Het algemeen bestuur is zich er bewust van dat serieus innoveren ook serieuze middelen vereist en dat derhalve in eerste instantie het bestuur de richting van de innovatie dient te bepalen. Indien dit aan de orde is, zal – afhankelijk van de besluitvorming – een tweede bijstelling van deze begroting en een aanpassing van de begroting 2027 en meerjarenraming noodzakelijk zijn.

Organisatieontwikkeling
In 2025 werden in het kader van het toekomstproof maken van de organisatie stevige fundamenten gelegd op het gebied van structuur, werkoverleggen, competenties en vaardigheden zittend en nieuw aan te trekken personeel, bedrijfscultuur, branding en communicatie. Daarenboven werden ook nog megagrote projecten uitgevoerd zoals de migratie naar de nieuwe ICT-omgeving, de implementatie van een nieuwe BOR-applicatie en de opstart van het programma innovatie. Grote veranderingen dus over de hele linie die – hoe goed ook verlopen – natuurlijk ook veel tegenslagen en tijdsuitloop kenden. Niet onderschat mag worden hoeveel dit heeft gevergd (en nog steeds) van het zittend personeel. Het is lovenswaardig dat het personeel in volle omvang in al deze veranderingen is gedoken. Voor 2026 staat vooral verankering van al deze vernieuwingen op de agenda, alsmede het verstevigen van het fundament door rust en ruimte in het primaire proces. Daarbij zullen afwegingen worden gemaakt, uiteraard in overleg met bestuur en contractmanagers, die passen binnen deze richting van 2026.

Een groot compliment aan de medewerkers die zo vol overgave hun schouders hebben gezet onder het leggen van het fundament om toekomstproof te zijn. Daar kun je als bestuur en management alleen maar trots op zijn.

B. Beheer van Het Gegevenshuis

Taakvelden ingevolge het BBV
Een gemeenschappelijke regeling dient te voldoen aan de eisen van het BBV. In een programmabegroting geeft de gemeente of de gemeenschappelijke regeling aan wat ze willen bereiken, hoe ze dat gaan doen en hoeveel geld daarvoor wordt uitgetrokken. Bij hetgeen men wil bereiken gaat het om maatschappelijke, economische, sociale, of culturele effecten.
In zoverre zou een programmabegroting voor een organisatie als Het Gegevenshuis enigszins gekunsteld overkomen. Het is immers een uitvoeringsorganisatie die levert aan de gemeentelijke afdelingen en functionarissen die sturing geven aan de programma's als hiervoor bedoeld. Het is niet aan Het Gegevenshuis om te bepalen welke maatschappelijke of economisch effecten worden beoogd noch om verantwoording te nemen voor de uitvoering daarvan.
Dit is en blijft de exclusieve verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het Gegevenshuis levert hiervoor ondersteuning.

In feite wordt de programmabegroting bepaald door de optelsom van de gesloten dienstverlenings-overeenkomsten met bijbehorende productbladen.
Hierin staat wat Het Gegevenshuis moet bereiken in elk begrotingsjaar van welke kwaliteit en met welke doorlooptijden en hiervoor stellen de deelnemers de middelen beschikbaar op basis van een transparante voorcalculatie. Wat dan nog rest is de strategische agenda van Het Gegevenshuis die rust op de pijlers groei en innovatie. In de inleiding zijn de ontwikkelingen in dit kader opgenomen. Als deze ontwikkelingen tot positieve besluitvorming leiden, krijgen deze ook weer hun vertaling in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen en volgt de structurele beheersituatie.

Bij Het Gegevenshuis is sprake van een hoofdtaak: het beheren van geo-data van object- en ruimtegerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, Wkpb) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken, zoals grijs, groen en riool. In het nieuwe BBV is sprake van een verdeling in taakvelden. De BAG en de BGT zijn één op één te koppelen aan taakvelden, maar dat geldt niet voor alle basisregistraties. Het geo-databeheer is volgens de beschrijvingen te koppelen aan het taakveld 040 Overhead. Dit betekent dan ook dat alle uitvoeringstaken die Het Gegevenshuis behartigt en niet rechtstreeks aan een taakveld te koppelen zijn, worden ondergebracht in het taakveld 040.

De (bijgestelde) begroting kent de volgende taakvelden:
040 Overhead
210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)
570 Openbaar groen (databeheer groen)
720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)
810 Ruimtelijke ordening (beheer BGT)
830 Wonen en bouwen (beheer BAG)

Voor de uitvoering van deze taken worden 3 hoofdactiviteiten onderscheiden: het inwinnen, het beheren en het uitleveren/informeren. Kernkwaliteit van Het Gegevenshuis is de integrale benadering van deze hoofdactiviteiten. Als een landmeter een gebied, gebouw of objecten gaat inmeten of als er sprake is van een bouwvergunning, dan is die inwinning zodanig opgezet dat meteen de data voor alle (basis-)registraties beschikbaar komen. Dit is uiteraard efficiënt, maar belangrijk is dat met deze kernkwaliteit tevens de belangrijke uitgangspunten gerealiseerd kunnen worden: actuele, juiste en volledige geo-data in de bestanden. De kans dat in 2 (basis-)registraties verschillende data voorkomen (toch een behoorlijk probleem in Nederland) wordt hiermee sterk gereduceerd. Met het toewerken naar een integrale objectenregistratie zet Het Gegevenshuis sterk in op uniforme en actuele data in alle registraties. Voor wat betreft het betrekken van de WOZ wordt nauw samengewerkt met BsGW.

Controle en verantwoording
Zoals eerder aangegeven, vormen de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen de kern van de relatie opdrachtgever – opdrachtnemer. Deze kern heeft alleen maar zin als opdrachtnemer periodiek en transparant over de overeengekomen prestaties en aantallen rapporteert.
Afgesproken is om deze dienstverleningsovereenkomsten en de productbladen twee keer per jaar met de contractmanagers te evalueren en te actualiseren.

C. Financieel

Algemeen

De begroting 2026 is vastgesteld en gebaseerd op voorcalculatie op basis van de feitelijk in te zetten middelen behorende bij de eigen ontwikkelde kengetallen op het moment van de opmaak van de begroting.

De ontwikkelingen in hoofdlijnen die nopen tot bijstelling van de begroting 2026 zijn in hoofdstuk A.1 benoemd. Voor de leesbaarheid worden ze hier nog eens opgenomen:

- Dit betreft op de eerste plaats de bijstelling van de post personeel, onderdeel salarissen totaal met het bedrag ad € 112.566,- als gevolg van toetreding van de gemeente Beek en uitbreiding van producten bij de gemeenten Kerkrade (mutatiedetectie) en Landgraaf (Wkpb/BRK-PB).
- Dan de bijstelling op de bedrijfsvoering met € 96.069,- voor een beperkt deel als gevolg van voornoemde uitbreiding en voor het grootste deel voor afronding van de implementatie van ICT (o.a. dataplatform) met Solido. Tegenover de extra lasten van de 2e fase van ICT-implementatie staat de dekking voor deze bijstelling het restant van de bestemmingsreserve voor een bedrag van € 68.452,-. De overige dekking hangt samen met de bijdrage van Beek, c.q. de hogere bijdrage van Kerkrade en Landgraaf.
- Tot slot de bijstelling bij de software en inhuur derden met respectievelijk € 14.862,- en € 15.109,- als gevolg van de toetreding van de gemeente Beek en uitbreiding producten. Hierdoor worden er vanaf 2026 meer licenties afgenomen. De post inhuur derden is bijgesteld bij productie (regulier) en om administratieve reden niet verdeeld over de overige posten inhuur derden. Ook deze lasten worden gedekt door de hogere bijdrage.

Een en ander betekent dat de begroting aan zowel de lasten- als de batenkant moet worden aangepast op de onderdelen personeel, inhuur derden, ondersteuning bedrijfsvoering en aan batenkant via de bijdrage door de gemeente Beek die per 1-1-2026 is toegetreden tot Het Gegevenshuis en door het aanwenden van restant bestemmingsreserve implementatie ICT. Voor de overige deelnemers zijn de bijdragen ongewijzigd.

1. De bijgestelde begroting 2026

Begroting	2026 primair	2026 bijgesteld
Lasten		
Personeel, PIOFAH, Software, Inhuur	€ 5.339.850	€ 5.578.455
Totaal	**€ 5.339.850**	**€ 5.578.455**
Baten		
Bijdragen deelnemers	€ 5.261.921	€ 5.432.074
Bijdragen derden	€ 52.387	€ 52.387
Rentebaten schatkistbankieren	€ 25.542	€ 25.542
Totaal	**€ 5.339.850**	**€ 5.510.003**
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	€ -	€ -68.452
Aanwenden van het restant reserve ICT-implementatie		€ 68.452
Structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**

Incidentele lasten en baten

In 2026 zal de doorontwikkeling van de ICT migratie (dataplatform) via Solido worden afgerond. Deze incidentele kosten worden gedekt door het aanwenden het restant van de reserve ICT-implementatie.

Incidentele lasten en baten	2026 bijgesteld
Lasten	
Implementatiekosten ICT	€ 68.452
Totaal	**€ 68.452**
Baten	
Totaal	**€ -**
Saldo incidentele baten en lasten	€ - 68.452
Aanwenden restant reserve ICT-implementatie	€ 68.452
Structureel en reëel evenwicht	**€ -**

1.1 Toelichting op de lasten van de bijgestelde begroting 2026

Lasten Het Gegevenshuis		2026 primair	2026 bijgesteld
Personeel			
	Salarissen totaal	€ 3.342.771	€ 3.455.337
	Vorming opleiding	€ 79.371	€ 79.371
	Wagenpark/reiskosten	€ 45.959	€ 45.959
	Overige personeelskosten	€ 26.620	€ 26.620
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.571	€ 3.571
	Kosten medezeggenschap	€ 8.925	€ 8.925
	Totaal personeel	**€ 3.507.218**	**€ 3.619.783**
Ondersteuning bedrijfsvoering			
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 792.323	€ 888.392
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 33.552	€ 33.552
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 34.621	€ 34.621
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 860.496**	**€ 956.565**
Software			
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 418.889	€ 433.751
	Afschrijvingen	€ -	€ -
	Stelpost innovatie	€ 44.159	€ 44.159
	Totaal software	**€ 463.047**	**€ 477.910**
Inhuur derden			
	Productie (regulier)	€ 29.238	€ 44.347
	Productie (privacy en informatie)	€ 8.998	€ 8.998
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 151.551	€ 151.551
	Inhuur trainees en detachering	€ 181.769	€ 181.769
	Accountant	€ 19.042	€ 19.042
	P&O/Boekhouding	€ 63.343	€ 63.343
	Archivering	€ 16.799	€ 16.799
	Totaal inhuur derden	**€ 470.740**	**€ 485.849**
Onvoorzien		**€ 38.348**	**€ 38.348**
Totaal		**€ 5.339.850**	**€ 5.578.455**

Personeel

Lasten Het Gegevenshuis		2026 primair	2026 bijgesteld	Verschil
Personeel				
	Salarissen totaal	€ 3.342.771	€ 3.455.337	€ 112.566
	Vorming opleiding	€ 79.371	€ 79.371	€ -
	Wagenpark/reiskosten	€ 45.959	€ 45.959	€ -
	Overige personeelskosten	€ 26.620	€ 26.620	€ -
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.571	€ 3.571	€ -
	Kosten medezeggenschap	€ 8.925	€ 8.925	€ -
	Totaal personeel	**€ 3.507.218**	**€ 3.619.783**	**€ 112.566**

De post personeel is aangepast. Dit is het gevolg van de toetreding van de gemeente Beek als deelnemer aan Het Gegevenshuis per 1-1-2026. Daarnaast nemen de gemeenten Kerkrade en Landgraaf per 1-1-2026 respectievelijk de producten mutatiedetectie en Wkpb/WRK-PB af. De dekking van deze lasten vindt plaats via de deelnemersbijdrage.

Ondersteuning bedrijfsvoering

Lasten Het Gegevenshuis		2026 primair	2026 bijgesteld	Verschil
Ondersteuning bedrijfsvoering				
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 792.323	€ 888.392	€ 96.069
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 33.552	€ 33.552	€ -
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 34.621	€ 34.621	€ -
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 860.496**	**€ 956.565**	**€ 96.069**

De post ondersteuning bedrijfsvoering is aangepast. Naast de uitbreiding met name voor de afronding van de implementatie van ICT (o.a. dataplatform) met Solido. De dekking van deze lasten komt voor uit de baten van de groei (Beek, mutatiedetectie Kerkrade, Wkp Landgraaf) alsmede uit het restant van de reserve ICT-migratie.

Software

Lasten Het Gegevenshuis		2026 primair	2026 bijgesteld	Verschil
Software				
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 418.889	€ 433.751	€ 14.862
	Afschrijvingen	€ -	€ -	€ -
	Stelpost innovatie	€ 44.159	€ 44.159	€ -
	Totaal software	**€ 463.047**	**€ 477.910**	**€ -**

De licentiekosten zijn gewijzigd als gevolg van extra licentie door de toetreding van de gemeente Beek als deelnemer van Het Gegevenshuis en uitbreiding van producten bij deelnemers.

Inhuur derden

Lasten Het Gegevenshuis		2026 primair	2026 bijgesteld	Verschil
Inhuur derden				
	Productie (regulier)	€ 29.238	€ 44.347	€ 15.109
	Productie (privacy en informatie)	€ 8.998	€ 8.998	€ -
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 151.551	€ 151.551	€ -
	Inhuur trainees en detachering	€ 181.769	€ 181.769	€ -
	Accountant	€ 19.042	€ 19.042	€ -
	P&O/Boekhouding	€ 63.343	€ 63.343	€ -
	Archivering	€ 16.799	€ 16.799	€ -
	Totaal inhuur derden	**€ 470.740**	**€ 485.849**	**€ 15.109**

De post inhuur derden is bijgesteld bij productie (regulier) en om administratieve reden niet verdeeld over de overige posten inhuur derden. De lasten worden gedekt door de hogere bijdrage ls gevolg van de toetreding van de gemeente Beek en uitbreiding producten.

Onvoorzien
De post onvoorzien is niet bijgesteld en blijft op € 38.348,-.

1.2 Toelichting op de baten in de bijgestelde begroting 2026

Baten Het Gegevenshuis		2026 primair	2026 bijgesteld	Verschil
Bijdrage deelnemers				
	Bijdrage Beek	€ -	€ 154.883	€ 154.833
	Bijdrage Beekdaelen	€ 568.186	€ 568.186	€ -
	Bijdrage Brunssum	€ 167.292	€ 167.292	€ -
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 338.402	€ 338.402	€ -
	Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 187.707	€ 187.707	€ -
	Bijdrage Heerlen	€ 1.573.834	€ 1.573.834	€ -
	Bijdrage Kerkrade	€ 181.762	€ 193.763	€ 12.001
	Bijdrage Landgraaf	€ 316.073	€ 319.342	€ 3.269
	Bijdrage Simpelveld	€ 163.700	€ 163.700	€ -
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.156.268	€ 1.156.268	€ -
	Bijdrage Vaals	€ 151.414	€ 151.414	€ -
	Bijdrage Voerendaal	€ 217.712	€ 217.712	€ -
	Bijdrage Waterschap*	€ 141.804	€ 141.804	€ -
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 97.767	€ 97.767	€ -
Totaal bijdrage deelnemers		**€ 5.261.921**	**€ 5.432.074**	**€ 170.153**

In bovenstaande tabel de bijstelling van de baten 2026. Respectievelijk de bijdrage van de gemeente Beek (toetreding per 1-1-2026) en aanpassing bijdrage bij de gemeente Kerkrade en Landgraaf door uitbreiding afname producten van Het Gegevenshuis.

Bijdrage deelnemers

Bijdrage deelnemers		2026 primair	Aandeel primair	2026 bijgesteld
	Bijdrage Beek	€ -	3%	€ 154.883
	Bijdrage Beekdaelen	€ 568.186	11%	€ 568.186
	Bijdrage Brunssum	€ 167.292	3%	€ 167.292
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 338.402	6%	€ 338.402
	Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 187.707	4%	€ 187.707
	Bijdrage Heerlen	€ 1.573.834	30%	€ 1.573.834
	Bijdrage Kerkrade	€ 181.762	4%	€ 193.763
	Bijdrage Landgraaf	€ 316.073	6%	€ 319.342
	Bijdrage Simpelveld	€ 163.700	3%	€ 163.700
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.156.268	22%	€ 1.156.268
	Bijdrage Vaals	€ 151.414	3%	€ 151.414
	Bijdrage Voerendaal	€ 217.712	4%	€ 217.712
	Bijdrage Waterschap*	€ 141.804	3%	€ 141.804
Bijdrage deelnemers		**€ 5.164.154**	**100%**	**€ 5.334.307**
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 97.767		€ 97.767
Totaal bijdrage deelnemers		**€ 5.261.921**		**€ 5.432.074**

*Let op: voor het Waterschap Limburg is in deze bijgestelde begroting het bedrag opgenomen exclusief btw. De bijdrage inclusief btw bedraagt in de primaire begroting en de bijgestelde begroting € 147.008,-

Alle structurele lasten worden toegerekend naar de producten en diensten waarvoor voor elk product/dienst een apart productblad is opgesteld. Sommige lasten, zoals personeel primaire proces en software- of licentiekosten zijn rechtstreeks toe te rekenen aan een product of dienst. Sommige lasten, met name de lasten voor ondersteuning bedrijfsvoering worden via een verrekensleutel toebedeeld aan de producten en diensten. Incidentele lasten worden niet in de kostprijs van de producten en diensten meegenomen.
Per product of dienst zijn met de deelnemers afspraken gemaakt over de te hanteren onderlinge verdeelsleutel. Zo worden bijvoorbeeld de lasten van het product BAG tussen de deelnemers die dit product afnemen, verdeeld op basis van het aantal verblijfsobjecten en de BGT op basis van het aantal hectaren bebouwd.
Voor het Waterschap Limburg is een apart productblad gemaakt omdat de te maken lasten voor het beheer van de BGT voor het waterschap een andere dimensie kent dan voor het gemeentelijk beheer van de BGT.

Bijdrage ad hoc opdrachten deelnemers
Deelnemers die niet structureel een bepaald product of bepaalde dienst afnemen, geven wel soms op ad hoc basis opdracht voor een dergelijk product of dienst. Hierbij gaat het veelal om incidentele landmeetopdrachten, het inmeten van huisaansluitingen riool, het vervaardigen van thematische kaarten, het laten uitvoeren van GIS-analyses, of het laten actualiseren en opwerken van bepaalde bestanden.

Overige baten

Overige baten	2026 primair	2026 bijgesteld
Bijdragen derden	€ 52.387	€ 52.387
Rentebaten schatkistbankieren	€ 25.542	€ 25.542
Totaal overige baten	**€ 77.929**	**€ 77.929**

Bij de overige baten is een prognose van de rentebaten uit het schatkistbankieren opgenomen.

Bijdragen derden

Bijdrage derden	2026 primair	2026 bijgesteld
Brandweer	€ 3.612	€ -
Parkstad	€ 14.475	€ 14.475
Mijnwater	€ 2.846	€ 2.846
Overige opdrachtgevers	€ 31.453	€ 35.066
Totaal bijdrage derden	**€ 52.387**	**€ 52.387**

De veiligheidsregio (brandweer) heeft aangegeven per 1-1-2026 geen gebruik meer te maken van de diensten (kaartviewer) van Het Gegevenshuis.

Aanwending restant reserve ICT-implementatie

Mutaties reserve	2026 primair	2026 bijgesteld
Aanwenden restant reserve ICT-implementatie	€ -	€ 68.452
Totaal	**€ -**	**€ 68.452**

In 2026 volgt afronding (dataplatform etc.) van de ICT implementatie via Solido. De incidentele kosten worden gedekt door het aanwenden van het restant van de bestemmingsreserve.

1.3 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden

Totalen taakvelden	2026 primair	2026 bijgesteld
lasten	€ 5.339.850	€ 5.578.455
baten	€ 5.339.850	€ 5.510.003
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ - 68.452**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -
aanwenden resultaatbestemming	€ -	€ 68.452
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**

Taakveld 040 Overhead		2026 primair		2026 bijgesteld
lasten	€	1.238.129	€	1.346.034
baten	€	1.238.129	€	1.277.582
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**- 68.452**
aanwenden resultaatbestemming	€	-	€	68.452
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)		2026 Primair		2026 bijgesteld
lasten	€	201.900	€	208.333
baten	€	201.900	€	208.333
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 570 Openbaar groen (databeheer groen)		2026 primair		2026 bijgesteld
lasten	€	188.974	€	194.996
baten	€	188.974	€	194.996
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)		2026 Primair		2026 bijgesteld
lasten	€	657.936	€	678.901
baten	€	657.936	€	678.901
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 810 Ruimtelijke ordening (BGT)		2026 primair		2026 bijgesteld
lasten	€	1.657.253	€	1.710.061
baten	€	1.657.253	€	1.710.061
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

Taakveld 830 Wonen en bouwen (BAG)		2026 primair		2026 Bijgesteld
lasten	€	1.395.657	€	1.440.129
baten	€	1.395.657	€	1.440.129
geraamd totaal saldo	**€**	**-**	**€**	**-**
onttrekkingen aan reserves	€	-	€	-
structureel en reëel evenwicht	**€**	**-**	**€**	**-**

1.4 Risico's

Huisvesting
Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 4 november 2022 besloten dat het huidig huisvestings- en kantoorconcept niet past bij een innovatieve geodata-organisatie en contraproductief werkt om invulling te geven aan de strategische agenda. Bovendien heeft in het kader van het hybride werken en de krapte op de arbeidsmarkt het belang van een inspirerende werkomgeving aan kracht toegenomen.

Door diverse omstandigheden buiten de beïnvloedingssfeer van Het Gegevenshuis, is de planvorming pas eind 2025 op gang gekomen. Medio 2026 zullen deze plannen zodanig uitgewerkt zijn dat het algemeen bestuur op basis van inhoud en financiële consequenties een besluit kan nemen. Omdat het hier om investeringen gaan die lineair worden afgeschreven over een termijn van 40 jaar (gebouw) dan wel 10 jaar (meubilair) zullen de financiële consequenties van de besluitvorming door het algemeen bestuur geen invloed hebben op de begroting 2026, maar wel op de begroting van 2027 en volgende jaren. Op dit moment wordt voor de begroting 2027 en meerjarenraming een stelpost hiervoor opgenomen en als besluitvorming tot afwijking daarvan leidt, worden de begroting 2027 en meerjarenraming bijgesteld.

Pensionadogat
In 2026 verlaten 6 medewerkers de organisatie wegens (pré)pensioen. Het gaat daarbij om 6 fte die in de transitie van de WNRA als gevolg van overgangsrecht hun leeftijds- en schaaldagen zijn blijven behouden en daarmee conform de rechtspositie grote hoeveelheden bovenwettelijk verlof hebben opgebouwd welke verlofdagen aangewend worden om eerder te stoppen met werken. Hierdoor ontstaat een zogenaamd pensionadogat. Dit betekent dat er per fte maanden hiaten ontstaan tussen het feitelijk vertrek van de medewerker en het invullen van de vacature, danwel een overlap van salarislasten. Voor 2026 is de verwachting dat dit binnen de begroting kan worden opgevangen c.q. temporisering van de invulling van vacatures mogelijk is. Dit opvangen kan via de post salarissen of inhuur derden. De ruimte daartoe is echter beperkt en als op personeelsgebied nog een andere onvoorziene tegenvaller zich zou aandienen, dan lijkt bijstelling van de begroting onvermijdelijk.

D. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting- en Verantwoording staat aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen” en “grondbeleid” zijn op Het Gegevenshuis niet van toepassing, omdat Het Gegevenshuis niet wordt gefinancierd door heffingen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen worden hieronder toegelicht.

Ad 1. Lokale heffingen

Niet van toepassing.

Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Gegevenshuis is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico’s te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico’s rekening worden gehouden.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Gegevenshuis is een uitvoeringsorganisatie die ten behoeve van de deelnemers wettelijke taken uitvoert in het kader van het stelsel van basisregistraties: (geo-)data worden ingewonnen, beheerd en weer uitgeleverd. Met deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt. Dit alles is vervat in een dienstverleningsovereenkomst met productbladen. Het Gegevenshuis levert alleen vooraf overeengekomen producten en diensten waar de bijdrage van de deelnemer tegenover staat.

Dit maakt ook de risicobenadering van Het Gegevenshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico’s waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle lasten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Daar waar deze laatste ontbreken wordt een risicomarge in de prijs per product/dienst opgenomen. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene lasten (risico’s) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene lasten.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Het Gegevenshuis als een shared service centre functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de BGT). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten.

Zo komen bijvoorbeeld risico's voor Het Gegevenshuis bij een vermindering van de afname van producten en diensten te liggen bij de deelnemer die hiertoe besluit.
Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten zal er altijd gewerkt worden met huur van applicaties en licenties en inhuur van personeel.

Algemene reserve
De deelnemers aan Het Gegevenshuis zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Daar waar sprake is van een reserve is dit een door het algemeen bestuur gelabelde reserve (bestemde reserve), maar géén algemene reserve. In de eerder aangegeven systematiek is hier ook geen noodzaak voor.

Reserve aanbesteding, migratie en implementatie ICT
Voor incidentele kosten voortvloeiend uit het besluit om over te gaan tot een Europese aanbesteding om te komen tot een nieuwe ICT leverancier werd bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 een bestemmingsreserve ad € 169.000,- gevormd. De aanbesteding is in 2024 uitgevoerd en de implementatie van Parkstad IT naar Solido heeft voor een deel plaatsgevonden in 2025, evenwel fase 2 (o.a. het dataplatform) is ten opzichte van de oorspronkelijke planning verschoven naar 2026. Dit betekent dat het restant van de reserve hiervoor zal worden aangewend in 2026.

Indicatoren
Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Solvabiliteitsratio

	01-01-2026	01-01-2027	01-01-2028	01-01-2029
Eigen vermogen	€ 68.451,-	€ 68.451,-	€ 68.451,-	€ 68.451,-
Totaal vermogen	€ 727.277,-	€ 727.277,-	€ 727.277,-	€ 727.277,-
Solvabiliteitsratio	9,41 %	9,41 %	9,41 %	9,41 %

Vanaf 1 januari 2024 wordt er gefactureerd op basis van voorschotten om de liquiditeit te verhogen. Doordat Het Gegevenshuis geen algemene reserves kent zal het eigen vermogen van Het Gegevenshuis echter niet toenemen.

De netto schuldquote (NSQ)
Een goed aanvullende indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de baten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak.
Omdat dit per organisatie sterk kan verschillen is het raadzaam de netto schuld te gebruiken. De hoogte van de baten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan.
Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd.

Netto schuldquote

	01-01-2026	01-01-2027	01-01-2028	01-01-2029
Schulden -/- vorderingen	€ -279.507	€ -279.507	€ -279.507	€ -279.507
Baten voor bestemming reserves	€ 5.578.455	€ 5.731.889	€ 5.919.775	€ 6.113.863
Netto schuldquote	5,01%	4,88%	4,72%	4,57%

In meerjarig perspectief wordt niet verwacht dat de netto schuldquote toeneemt, aangezien Het Gegevenshuis geen langlopende leningen gaat afsluiten.

Structurele exploitatieruimte
Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Het Gegevenshuis begroot op basis van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomsten en productbladen. Elk jaar vindt een afrekening plaats met de deelnemers, waardoor Het Gegevenshuis weinig reserves kent.

De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:
((B-A) + (D-C)) / (E)*100%
A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Structurele exploitatieruimte

	2026	2027	2028	2029
structurele lasten	€ 5.578.455,-	€ 5.731.899	€ 5.919.775	€ 6.113.863
structurele baten	€ 5.578.455,-	€ 5.731.899	€ 5.919.775	€ 6.113.863
totaal structurele toevoegingen aan de reserves	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
totaal structurele onttrekkingen aan de reserves	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
gerealiseerd totaal van de baten	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%

Voor de jaren 2026 t/m 2029 worden verder weinig incidentele lasten en/of baten verwacht.

Belastingcapaciteit
Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis heft géén belastingen. De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen
Het Gegevenshuis heeft bij haar formele start per 1 juli 2015 alle goederen en contracten overgenomen van de GBRD/BAG-Geo. Voor wat betreft het wagenpark betreft het auto’s via een leaseconstructie. In de begroting is voorzien in de kosten voor het onderhoud. De overgenomen (kantoor)inventaris was ook al afgeschreven. Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Solido waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat.
De te activeren investeringen zijn beperkt tot de landmeetkundige apparatuur en bijbehorende software en alle overige applicaties. In de toekomst zullen de afschrijvingskosten rechtstreeks aan de producten en diensten worden toegerekend
Alle kosten die Het Gegevenshuis maakt, worden toegerekend naar de te leveren producten en diensten conform dienstverleningsovereenkomst en bijbehorende productbladen. Dit geldt ook voor de kapitaalgoederen. Zo worden de kosten voor apparatuur en het wagenpark volledig toegerekend.

Hiermee wordt dus steeds voorzien in de onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. Bij verandering in de omvang b.v. bij uitbreiding of de hoogte van de kosten b.v. bij vervanging, verandert dus naar evenredigheid ook de bijdrage voor de afnemers. Vandaar dat ook jaarlijks de dienstverlenings-overeenkomst en bijbehorende productbladen worden vastgesteld alvorens de begroting kan worden opgemaakt.

Ad 4. Financiering
Algemeen
De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor Het Gegevenshuis is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting/dienst-verleningsovereenkomst.
Betalingen werden tot 2022 verricht door de gemeente Landgraaf, aan welke gemeente de financiële- en salarisadministratie en het uitvoeren van het betalingsverkeer is uitbesteed. Hiervoor is destijds een rekening courant verhouding ontstaan tussen Het Gegevenshuis en de gemeente Landgraaf.

Sinds 2022 werkt Het Gegevenshuis op basis van voorschotnota’s, om zodoende zelf over liquide middelen te beschikken. De hoogte van de voorschotnota’s en de datum van verzending is gericht op het steeds over voldoende liquide middelen te kunnen beschikken. Hierdoor is de rekening courantpositie met de gemeente Landgraaf volledig vereffend.

Risicobeheer
Met risico’s worden bedoeld renterisico’s, kredietrisico’s, liquiditeitenrisico’s, koersrisico’s en debiteurenrisico’s. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak.
Het beheersen van risico’s komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld
Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen.
Voor 2026 bedraagt de kasgeldlimiet voor Het Gegevenshuis:

a.	Omvang van de programmabegroting per 01-01-2026:	€ 5.578.455
b.	Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage:	8,20%
Toegestane kasgeldlimiet voor 2026 (a) x (b):		€ 457.433

Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met tot totaal van de jaarbegroting van Het Gegevenshuis bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. De kasgeldlimiet wordt aan het begin van het dienstjaar vastgesteld en geldt voor het gehele jaar.
De kasgeldlimiet bedroeg de afgelopen jaren:

Jaar	Kasgeldlimiet
2022	€ 360.331
2023	€ 384.663
2024	€ 410.654
2025	€ 446.202

Renterisico op vaste schuld
De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Het Gegevenshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente
De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven heeft Het Gegevenshuis geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor Het Gegevenshuis.

Kredietrisico's
Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
Omdat Het Gegevenshuis geen leningen en garanties aan derden verstrekt speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico's
De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjarenliquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Omdat in de meerjarenbegroting tegenover iedere afgesproken prestatie ook een afgesproken vergoeding staat blijft het liquiditeitenrisico beperkt tot de extra opdrachten die niet waren voorzien in de begroting. Veelal hebben deze extra opdrachten een geringe financiële omvang.

Koers- en valutarisico
Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Het Gegevenshuis bezit evenwel geen vreemde valuta, dus dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Debiteurenrisico's
Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien Het Gegevenshuis voornamelijk diensten verleend aan gemeenten en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden. Dit is sinds haar oprichting nog nooit aan de orde geweest.

Kasbeheer / kasgeldlimiet
Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de kassier van de gemeente Landgraaf die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.
Als uitgangspunt geldt verder, dat zoveel mogelijk het contante geldverkeer wordt beperkt en de elektronische betaalvormen worden gestimuleerd.

Voor het beheer van de financiële middelen houdt Het Gegevenshuis een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) fungeert als huisbank.
Het Gegevenshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Op basis van de regelgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren werden limieten hoger dan € 250.000,- afgeroomd door de schatkist.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van Het Gegevenshuis naar rato van de afname van producten en diensten en zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo
Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op het EMU-saldo
Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden.
Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3 %) maximaal 0,3 % van het BBP mag bedragen. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend. Wel is het mogelijk ons EMU-saldo aan de hand van de begroting of jaarrekening te berekenen. Voor de meerjarenbegroting gebeurt dit tevens door middel van de geprognosticeerde balans.

	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
+/+	Saldo stortingen in reserves	68.452	-	-	-
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	68.452	-	-	-
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie		-	-	-
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	-	-	-	-
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	-	-	-	-
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	-	-	-	-
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Aankoop/lasten grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	-	-	-	-
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	-	-	-	-
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	-	-	-	-
	EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)	**0**			

In 2023 werd € 169.000,- en in 2024 127.811,- gestort in de bestemmingsreserve voor de aanbesteding, migratie en implementatie ICT met een deel van het positieve resultaat uit respectievelijk 2022 en 2024. In 2025 volgden de eenmalige implementatiekosten, kosten ontvlechting en overige kosten ICT in relatie tot de overgang naar Solido. De incidentele kosten worden gedekt door het aanwenden van een deel van de bestemmingsreserve. Een deel van de bestemmingsreserve blijft vanuit de jaarrekening 2025 behouden voor de afronding van de ICT-migratie (dataplatform) in 2026.

ACTIVA	Saldo 1-1-2026	Mutatie 2026	Saldo 1-1-2027	Mutatie 2027	PASSIVA	Saldo 1-1-2026	Mutatie 2026	Saldo 1-1-2027	Mutatie 2027
Vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**68.451**	**-68.451**	**0**	**0**
Materiële vaste activa	0	0	0	0	**Eigen vermogen**	**68.451**	**-68.451**	**0**	**0**
Investeringen met een economisch nut	0	0	0	0	Bestemmingsreserves	68.451	-68.451	0	0
					Saldo van baten en lasten 2025	0	0	0	0
					Voorzieningen	0	0	0	0
					Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0
Vlottende activa	**795.729**	**-68.451**	**795.729**	**0**	**Vlottende passiva**	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**586.666**	**0**	**586.666**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**307.159**	**0**	**307.159**	**0**
Vorderingen op openbare lichamen	585.253	0	585.253	0					
Overige vorderingen	1.413	0	1.413	0	Overige schulden	307.159	0	307.159	0
Liquide middelen	**74.439**	**0**	**74.439**	**0**					
Uitzettingen 's Rijks schatkist	**33.896**	**0**	**33.896**	0					
Overlopende activa	**100.728**	**-68.451**	**32.276**	**0**	**Overlopende passiva**	**420.118**	**0**	**420.118**	**0**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	2.013	0	2.013	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	4.229	0	4.229	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	415.889	0	415.889	0
Overige overlopende activa	98.714	-68.451	30.263	0	Overige overlopende passiva	0	0	0	0
Totaal activa	**795.729**	**-68.451**	**727.277**	**0**	**Totaal passiva**	**795.729**	**0**	**727.277**	**0**

ACTIVA	Saldo 1-1-2028	Mutatie 2028	Saldo 1-1-2029	Mutatie 2029	PASSIVA	Saldo 1-1-2028	Mutatie 2028	Saldo 1-1-2029	Mutatie 2029
Vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**0**	**0**	**0**	**0**
Materiële vaste activa	0	0	0	0	**Eigen vermogen**	**0**	**0**	**0**	**0**
Investeringen met een economisch nut	0	0	0	0	Bestemmingsreserves	0	0	0	0
					Voorzieningen	0	0	0	0
					Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0
Vlottende activa	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**	**Vlottende passiva**	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**586.666**	**0**	**586.666**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**517.774**	**0**	**517.774**	**0**
Vorderingen op openbare lichamen	585.253	0	585.253	0					
Overige vorderingen	1.413	0	1.413	0	Overige schulden	517.774	0	517.774	0
Liquide middelen	**74.439**	**0**	**74.439**	**0**					
Uitzettingen 's Rijks schatkist	**33.896**		**33.896**						
Overlopende activa	**32.276**	**0**	**32.276**	**0**	**Overlopende passiva**	**683.897**	**0**	**683.897**	**0**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	2.013	0	2.013	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	670.184	0	670.184	0
Overige overlopende activa	30.263	0	30.263	0	Overige overlopende passiva	13.713	0	13.713	0
Totaal activa	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**	**Totaal passiva**	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**

Uit deze geprognosticeerde balans blijkt dat het saldo van liquide middelen niet negatief wordt. Een EMU-tekort wordt derhalve niet verwacht. Alle financiële kengetallen in acht genomen, kunnen we stellen dat de financiële positie van Het Gegevenshuis gezond is.

Bijgestelde begroting 2026 versie 0.1

Ad 5. Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer zijn uitbesteed aan de gemeente Landgraaf. Hiertoe werden procesafspraken gemaakt met de directie van Het Gegevenshuis.
Voor ondersteuning op het gebied van personeel- en organisatie alsmede voor ondersteuning door bedrijfsarts/ARBO wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

Voor financiën, informatiemanagement, privacy, procesmanagement heeft Het Gegevenshuis aan eigen formatie 2,8 fte.
De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering wordt afgenomen bij Solido.
Het Gegevenshuis verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlofregistratie worden zelf beheerd.
Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Landgraaf en Het Gegevenshuis afgesloten.

In de totale bedrijfsvoering van Het Gegevenshuis zijn voorcalculatiemodellen verder ontwikkeld, werd op het gebied van financiën een verplichtingenadministratie ingevoerd en werd een uniforme inrichting van een administratie met betrekking tot opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomsten ontwikkeld.

Ad 6. Verbonden partijen

Het Gegevenshuis heeft medio januari 2025 een meerjarige overeenkomst gesloten met Solido. Deze overeenkomst vloeit voort uit de afgeronde Europese aanbesteding waarbij de opdracht aan Solido is gegund op basis van de geldende aanbestedingscriteria. Het Gegevenshuis is daarmee geen deelnemer in het openbaar lichaam Solido. Dit betekent dat de relatie niet (meer) publiekrechtelijk van aard is, maar privaatrechtelijk. Dit betekent ook dat Het Gegevenshuis niet deelt in eventuele tekorten of overschotten. Daarmee is Solido ook geen verbonden partij (meer). Ook is er geen sprake van andere verbonden partijen.

Ad 7. Grondbeleid

Niet van toepassing.

Ad 8. Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen

Het Gegevenshuis geeft reeds invulling aan een aantal suggesties van de colleges die in 2024 in het kader van het ravijnjaar zijn gegeven. Omdat Het Gegevenshuis enkel taken uitvoert in opdracht van de deelnemers (in hoofdzaak wettelijk verplichte taken), kan een eigen taakstelling niet aan de orde zijn. Dit laat onverlet dat Het Gegevenshuis permanent bezig is met het optimaliseren van de eigen processen en de organisatie-inrichting zodat de kostprijs van de producten neerwaarts kan worden bijgesteld, dan wel (incidentele) hogere kosten kunnen worden opgevangen zonder dat de productprijs hoeft te worden aangepast. Dit zien we ook nadrukkelijk terug in deze begroting. De meerkosten van het pensionadagat als beschreven in hoofdstuk 1.4 kunnen worden opgevangen binnen de begroting zonder dat de productprijs (in dit geval incidenteel) zou moeten worden verhoogd.
Daarnaast is een programmalijn in het programma innovatie volledig gericht op efficiëncywinst in de eigen bedrijfsprocessen. De resultaten daarvan zullen worden meegenomen in de besluitvorming rondom innovatie die voor medio 2026 staat gepland.
In deze combinatie zullen ook de structurele effecten die nu reeds gerealiseerd zijn op de kostprijs van de producten worden meegenomen. Door de hogere personele kosten van het pensionadagat in 2026 zullen de structurele effecten vanaf 2027 opgenomen worden in de begrotingen.

Ad 9. Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Het Gegevenshuis werkt aan de actieve openbaarmakingsplicht. Zo worden onder meer alle stukken van het algemeen bestuur openbaar gemaakt door middel van plaatsing op de website en is er een protocol ter uitvoering van de WOO vastgesteld.

Bijlage A

Bijdragen deelnemers		2026 primair	2026 bijgesteld
Bijdrage Beek			
	BAG		€ 65.359
	BGT/Imgeo		€ 52.869
	GEO-info		€ 26.829
	Mutatiedetectie		€ 9.826
	Totaal		**€ 154.883**
Bijdrage Beekdaelen			
	BAG	€ 136.084	€ 136.084
	BGT/Imgeo	€ 186.271	€ 186.271
	BOR grijs	€ 36.042	€ 36.042
	BOR groen	€ 47.527	€ 47.527
	Wkpb (BRK-PB)	€ 6.276	€ 6.276
	GEO-info	€ 37.061	€ 37.061
	Landmeten	€ 25.261	€ 25.261
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 65.783	€ 65.783
	Thematische tekeningen	€ 11.524	€ 11.524
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.721	€ 3.721
	Mutatiedetectie	€ 12.636	€ 12.636
	Totaal	**€ 568.186**	**€ 568.186**
Bijdrage Brunssum			
	BAG	€ -	€ -
	BGT/Imgeo	€ 97.236	€ 97.236
	BOR	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ -	€ -
	GEO-info	€ -	€ -
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 56.726	€ 56.726
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.721	€ 3.721
	Mutatiedetectie	€ 9.609	€ 9.609
	Totaal	**€ 167.292**	**€ 167.292**

Bijdrage Eijsden-Margraten			
	BAG	€ 100.425	€ 100.425
	BGT/Imgeo	€ 100.027	€ 100.027
	BOR grijs	€ 20.545	€ 20.545
	BOR groen	€ 25.521	€ 25.521
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.160	€ 2.160
	GEO-info	€ 31.606	€ 31.606
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 43.275	€ 43.275
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.721	€ 3.721
	Mutatiedetectie	€ 11.123	€ 11.123
	Totaal	**€ 338.402**	**€ 338.402**
Bijdrage Gulpen-Wittem			
	BAG	€ 61.712	€ 61.712
	BGT/Imgeo	€ 56.251	€ 56.251
	BOR grijs	€ 13.494	€ 13.494
	BOR groen	€ 14.218	€ 14.218
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.164	€ 2.164
	GEO-info	€ 27.551	€ 27.551
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€	€ -
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.793	€ 3.793
	Mutatiedetectie	€ 8.523	€ 8.523
	Totaal	**€ 187.707**	**€ 187.707**

Bijdrage Heerlen			
	BAG	€ 406.161	€ 406.161
	BGT/Imgeo	€ 269.977	€ 269.977
	BOR grijs	€ 37.899	€ 37.899
	Wkpb (BRK-PB)	€ 12.399	€ 12.399
	GEO-info	€ 62.153	€ 62.153
	Landmeten	€ 298.848	€ 298.848
	Huisaansluitingen	€ 45.365	€ 45.365
	Riool	€ 145.813	€ 145.813
	Thematische tekeningen	€ 185.646	€ 185.646
	Licentie Wibon/KlicWin	€ -	€ -
	Onroerend goed/transacties	€ 26.540	€ 26.540
	*Sweco **	*€ 68.399*	*€ 68.399*
	Mutatiedetectie	€ 14.635	€ 14.635
	Totaal	**€ 1.573.834**	**€ 1.573.834**
Bijdrage Kerkrade			
	BAG	€ -	€ -
	BGT/Imgeo	€ 134.862	€ 134.862
	BOR	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ 4.823	€ 4.823
	GEO-info	€ 42.078	€ 42.078
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ -	€ -
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ -	€ -
	Mutatiedetectie	€ -	€ 12.001
	Totaal	**€ 181.762**	**€ 193.763**

Bijdrage Landgraaf			
	BAG	€ 153.246	€ 153.246
	BGT/Imgeo	€ 113.809	€ 113.809
	BOR	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ -	€ 3.269
	GEO-info	€ 37.598	€ 37.598
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ -	€ -
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ -	€ -
	Mutatiedetectie	€ 11.420	€ 11.420
	Totaal	**€ 316.073**	**€ 319.342**
Bijdrage Simpelveld			
	BAG	€ 46.236	€ 46.236
	BGT/Imgeo	€ 43.968	€ 43.968
	BOR grijs	€ 8.706	€ 8.706
	BOR groen	€ 11.218	€ 11.218
	Incidenteel actualiseren grijs/groen	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.100	€ 2.100
	GEO-info	€ 24.666	€ 24.666
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 16.279	€ 16.279
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.721	€ 3.721
	Mutatiedetectie	€ 6.803	€ 6.803
	Totaal	**€ 163.700**	**€ 163.700**
Bijdrage Sittard-Geleen			
	BAG	€ 404.486	€ 404.486
	BGT/Imgeo	€ 360.449	€ 360.449
	BOR grijs	€ -	€ -
	BOR groen	€ -	€ -
	Wkpb (BRK-PB)	€ 8.729	€ 8.729
	GEO-info	€ 64.679	€ 64.679
	Landmeten	€ 158.084	€ 158.084
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ -	€ -
	Thematische tekeningen	€ 113.522	€ 113.522
	Mutatiedetectie	€ 18.614	€ 18.614
	Extra werkzaamheden S-G	€ 27.704	€ 27.704
	Totaal	**€ 1.156.268**	**€ 1.156.268**

Bijdrage Vaals			
	BAG	€ 50.283	€ 50.283
	BGT/Imgeo	€ 28.748	€ 28.748
	BOR grijs	€ 9.837	€ 9.837
	BOR groen	€ 7.336	€ 7.336
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.161	€ 2.161
	GEO-info	€ 24.127	€ 24.127
	Landmeten	€ -	€ -
	Huisaansluitingen	€ -	€ -
	Riool	€ 22.465	€ 22.465
	Thematische tekeningen	€ -	€ -
	Licentie Wibon/KlicWin	€ -	€ -
	Mutatiedetectie	€ 6.457	€ 6.457
	Totaal	**€ 151.414**	**€ 151.414**
Bijdrage Voerendaal			
	BAG	€ 47.924	€ 47.924
	BGT/Imgeo	€ 60.202	€ 60.202
	BOR grijs	€ 13.494	€ 13.494
	BOR groen	€ 15.360	€ 15.360
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.184	€ 2.184
	GEO-info	€ 25.443	€ 25.443
	Landmeten	€ 5.789	€ 5.789
	Huisaansluitingen	€ 5.606	€ 5.606
	Riool	€ 21.679	€ 21.679
	Thematische tekeningen	€ 8.535	€ 8.535
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.721	€ 3.721
	Mutatiedetectie	€ 7.774	€ 7.774
	Totaal	**€ 217.712**	**€ 217.712**
Bijdrage Waterschap			
	BGT Waterschap	€ 141.804	€ 141.804
	Totaal	**€ 141.804**	**€ 141.804**

** De kosten van Obsurv Hosting Sweco worden rechtstreeks doorbelast aan Heerlen.

Let op: Het bedrag bij het Waterschap Limburg is exclusief btw. De bijdrage inclusief btw bedraagt in de primaire begroting en de bijgestelde begroting € 147.008,-

Bijlage B

Bestuursnotitie

Datum 9 juli 2026
Onderwerp Zienswijze bijgestelde begroting 2026

De bijgestelde begroting 2026 van Het Gegevenshuis is op 27 maart 2026 overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg voor het geven van de zienswijze.

Overzicht reacties

De bijgestelde begroting is in de raden van de deelnemende gemeenten en in het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg behandeld. Zienswijzen met eventueel aanvullende vragen zijn beantwoord.

De ontvangen zienswijzen zijn positief waardoor er geen aanleiding is tot aanpassing van de bijgestelde begroting 2026.

Het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis,

mr. R. de Boer — Voorzitter.

R.M.J Dohmen — Directeur/secretaris.

Bijlage C

Aantal stemmen deelnemers bijgestelde begroting 2026

Bijdrage deelnemers 2026		Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beek	€ 154.883	1	0	1	2
Bijdrage Beekdaelen	€ 568.186	1	1	5	7
Bijdrage Brunssum	€ 167.292	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 338.402	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 187.707	1	0	1	2
Bijdrage Heerlen	€ 1.573.834	1	1	15	17
Bijdrage Kerkrade	€ 193.763	1	1	1	3
Bijdrage Landgraaf	€ 319.342	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€ 163.700	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.156.268	1	0	11	12
Bijdrage Vaals	€ 151.414	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€ 217.712	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€ 141.804	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€ 5.334.307**	**13**	**7**	**46**	**66**

Lijst afkortingen

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BAM	Beter Anders Minder
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BOR	Beheer Openbare Ruimten
BRK	Basisregistratie Kadaster
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GIS	Geo Informatie Systeem
GBRD/BAG-Geo	De afdeling basisregistraties en geometrie van de Gemeenschappelijke Belasting- en RegistratieDienst als organisatieonderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg
HR21	Een functiewaarderingssysteem voor de sector gemeenten
IKB	Individueel Keuzebudget
IMbgt	Informatiemodel bgt
IMgeo	Informatiemodel geometrie
LV	Landelijke Voorziening
PIOFAH	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
WIBON	Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WKR	Werkkostenregeling
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WOO	Wet Open Overheid
WSP	Werkgevers Servicepunt Parkstad

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Begroting 2027

Meerjarenraming 2027-2030

Concept

Voorlopige vaststelling in de vergadering van het algemeen bestuur op 26 maart 2026.
Voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg per 27 maart 2026.
Definitief vast te stellen in de vergadering van het algemeen bestuur op 9 juli 2026.

Inhoudsopgave

A. Inleiding 4
1. Algemeen 4
2. Het Gegevenshuis, missie en visie 4
3. De organisatie 5
4. Ontwikkelingen 5
B. Beheer van Het Gegevenshuis 6
Taakvelden ingevolge het BBV 6
Controle en verantwoording 7
C. Financieel 8
1. De begroting 2027 8
1.1 Toelichting lasten begroting 2027 10
1.2 Toelichting baten begroting 2027 14
2. De meerjarenraming 2027-2030 16
2.1 Specificatie lasten meerjarenraming 2027-2030 17
2.2 Specificatie baten meerjarenraming 2027-2030 18
3. Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden 19
4. Incidentele en structurele lasten en baten 21
5. Bestaand en nieuw beleid 21
6. Reserves 21
7. Risico's 21
D. Verplichte paragrafen 22
Ad 1. Lokale heffingen 22
Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 22
Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen 24
Ad 4. Financiering 25
Ad 5. Bedrijfsvoering 30
Ad 6. Verbonden partijen 30
Ad 7. Grondbeleid 30
Ad 8. Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen 30
Ad 9. Openbaarheidsparagraaf 30
Bijlage A 31
Bijlage B 35
Bijlage C 36
Lijst afkortingen 38

A. Inleiding

1. Algemeen

Op basis van de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden en de jaarrekening 2025 kon de begrotingswijziging 2026 worden opgemaakt en ligt deze samen met deze begroting 2027 en meerjarenraming voor.
Ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen, dient vóór 15 april de ontwerpbegroting voor het volgend jaar door het dagelijks bestuur aan de Gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg te worden voorgelegd. De raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap kunnen hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het algemeen bestuur kan na ommekomst van twaalf weken na verzending van de ontwerpbegroting aan de Gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap de begroting vaststellen. Binnen 2 weken na vaststelling door het algemeen bestuur, maar in ieder geval voor 15 september, dient het dagelijks bestuur de begroting te sturen aan Gedeputeerde Staten. Het Gegevenshuis koerst steeds op afronding voor het zomerreces.

Er is bij deze uitvoeringsorganisatie geen sprake van verschillende programma's die verschillende maatschappelijke, economische, sociale of culturele effecten beogen. De sturing op dit soort programma's berust bij de deelnemers. Het Gegevenshuis levert een bijdrage aan de verantwoordelijken voor programma's bij de deelnemers in de vorm van wettelijke uitvoeringstaken of het leveren van geo-data.
Volgens het nieuwe BBV dienen de geraamde lasten en baten te worden gerubriceerd volgens de taakveldindeling. Voor Het Gegevenshuis onderscheiden we thans de volgende taakgebieden:

040 Overhead
210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)
570 Openbaar groen (databeheer groen)
720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)
810 Ruimtelijke ordening (beheer BGT)
830 Wonen en bouwen (beheer BAG)

2. Het Gegevenshuis, missie en visie

Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd. Het Gegevenshuis is door de opdrachtgevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimtegerelateerde data in het publieke domein, waardoor Het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid.
Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service centre in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en lasten te reduceren.

Het Gegevenshuis is een kwalitatief hoogwaardige en innovatieve uitvoeringsorganisatie die werkt op basis van dienstverleningsovereenkomsten met bijbehorende productbladen met duidelijk gedefinieerde kwaliteiten en kwantiteiten.
Het onderscheidend vermogen van Het Gegevenshuis zit enerzijds in de integrale benadering van (basis)registraties in administratieve en geometrische zin en waar mogelijk en relevant bij te dragen aan datagestuurd beleid, - uitvoering en – dienstverlening door de deelnemers, anderzijds in het vermogen om nieuwe ontwikkelingen, nieuwe technologieën, nieuwe bedrijfs-voeringconcepten van lagere overheden en nieuwe vormen van (publieke) dienstverlening toepasbaar aan te bieden (uiteraard via de gemeentelijke portal). Nieuwe producten, nieuwe diensten en nieuwe afnemers vloeien hieruit voort. Voor alles geldt dat de levering van producten en diensten de marktconformiteitstoets moet doorstaan. Het Gegevenshuis fungeert als ware het een profit-organisatie, solide en betrouwbaar. Hierbij staat evenwel de status, verplichtingen en (wettelijke) verantwoording als openbaar lichaam voorop.

3. De organisatie

Per 1 juli 2015 hebben de gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal de gebiedsonafhankelijke gemeenschappelijke regeling opgericht en per die datum werden alle rechten, plichten, goederen en personeel overgenomen van de GBRD/BAG-Geo, onderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg.
Per 1 januari 2016 is de gemeente Schinnen toegetreden, per 1 januari 2017 het Waterschap Limburg en per 1 januari 2018 de gemeente Eijsden-Margraten.
Per 1 januari 2019 is de gemeente Vaals toegetreden en als gevolg van de gemeentelijke herindeling de gemeente Beekdaelen. Per 1 april 2020 is de gemeente Sittard-Geleen toegetreden en per 1 januari 2023 de gemeente Gulpen-Wittem. Per 1 januari 2026 is de gemeente Beek toegetreden.

Het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis wordt gevormd door de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het aantal stemmen is gerelateerd aan de bijdrage aan Het Gegevenshuis en de bijdrage is gebaseerd op de afname van producten en diensten. Hiertoe wordt jaarlijks een dienstverleningsovereenkomst met iedere deelnemer apart afgesloten met daarbij behorende productbladen waarin per product de te leveren kwaliteiten, doorlooptijden en lasten zijn bepaald. Het aantal stemmen per deelnemer is terug te vinden in de bijlage.

Het Gegevenshuis is dan ook een typische uitvoeringsorganisatie, waarbij de deelnemers de rol van opdrachtgever en Het Gegevenshuis de rol van opdrachtnemer vervult. Behoudens de uitvoering van de BGT staat het de deelnemers vrij om de soort en omvang van de af te nemen producten te bepalen. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur jaarlijks over de voortgang en legt verantwoording af over de bestede middelen.

De directeur van Het Gegevenshuis is onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur belast met De leiding van de uitvoeringsorganisatie en met de zorg over de juiste taakvervulling. Er is één organisatiemanager die voor de operationele sturing zorgt. Ondersteunende functies op het gebied van de PIOFAH-taken zijn voor een belangrijk deel belegd bij de deelnemende gemeente dan wel worden op ad hoc basis ingehuurd. Voor financiën, informatiemanagement en privacy zijn 2,8 fte in eigen dienst. Daar waar bedrijfsvoeringstaken zijn uitbesteed, hebben deze medewerkers een regierol. Op het gebied van financiën, privacy, beveiliging, informatiemanagement en archivering is professionalisering verankerd via kwaliteitsmanagementsystemen. Het Gegevenshuis is ISO 9001 en ISO 270001 gecertificeerd.

4. Ontwikkelingen

Strategische pijler groei
Groei blijft één van de pijlers van de strategische agenda. Groei dient verantwoord te zijn. Het uitgangspunt is en blijft dat de overeengekomen dienstverlening met de huidige deelnemers nimmer in het gedrang mag komen. Groei wordt nagestreefd door primair nieuwe toetreders en secundair uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers.

Bij de opmaak van deze begroting zijn er verder geen meldingen te maken over nieuwe potentiële toetreders. Wel zijn er contacten geweest met het Ministerie van BZK voor het beheer van basisregistraties voor Bonaire, St. Eustatius en Saba door Het Gegevenshuis. Dit heeft echter nog niet tot een concrete opdracht geleid.

Strategische pijler innovatie
Op 3 juli 2025 heeft het algemeen bestuur besloten om Het Gegevenshuis opdracht te geven voor de ontwikkeling van een programma innovatie waarbij het bestuur in stelling wordt gebracht om op basis van businesscases, usecases, kosten-/batenanalyses plus maatschappelijke impactanalyses de innovatierichting te bepalen en concrete besluiten kan nemen om projecten uit te voeren. Het eerste beslismoment in deze wordt medio 2026 verwacht. Dit besluit is meegenomen in de organisatieontwikkeling naar Het Gegevenshuis 2.0 waarbij innovatie in de structuur is verankerd. Het algemeen bestuur is zich er bewust van dat serieus innoveren ook serieuze middelen vereist en dat derhalve in eerste instantie het bestuur de richting van de innovatie dient te bepalen. Indien dit aan de orde is, zal – afhankelijk van de besluitvorming – een tweede bijstelling van deze begroting en een aanpassing van de begroting 2027 en meerjarenraming noodzakelijk zijn.

Huisvesting
In de vergadering van het algemeen bestuur van 4 november 2022 werden ten aanzien van de huisvesting onder andere de volgende conclusies getrokken met betrekking tot het thema organisatiegericht huisvesten:
De huidige locatie en het gebouw als zodanig zijn goed, maar de uitstraling aan de binnenkant van het gebouw past niet bij de missie, visie en strategische agenda. Inrichtingscomponenten zijn verouderd en het werkplekconcept past functioneel en qua uitstraling totaal niet bij de organisatie en werkt averechts op het boeien en binden van personeel. Er dient dan ook toegewerkt te worden naar een nieuw kantoorconcept/nieuwe inrichting.
Buiten de invloedssfeer van Het Gegevenshuis kon aan deze opdracht pas echt vervolg worden gegeven eind 2025. Verwacht wordt dat de uitwerking medio 2026 ter besluitvorming kan worden voorgelegd aan het algemeen bestuur. De hiermee samenhangende kosten betreffen investeringen zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording en worden lineair afgeschreven in 40 jaar (gebouw) dan wel 10 jaar (kantoormeubilair). Afschrijving vindt plaats voor de eerste keer in het jaar volgend op het jaar waarin de investering heeft plaatsgevonden. Ondanks dat besluitvorming nog dient plaats te vinden is in deze primaire begroting 2027 en de meerjarenraming hiervoor wel alvast een stelpost opgenomen.

B. Beheer van Het Gegevenshuis

Taakvelden ingevolge het BBV
Een gemeenschappelijke regeling dient te voldoen aan de eisen van het BBV. In een programmabegroting geeft de gemeente of de gemeenschappelijke regeling aan wat ze willen bereiken, hoe ze dat gaan doen en hoeveel geld daarvoor wordt uitgetrokken. Bij hetgeen men wil bereiken gaat het om maatschappelijke, economische, sociale, of culturele effecten.
In zoverre zou een programmabegroting voor een organisatie als Het Gegevenshuis enigszins gekunsteld overkomen. Het is immers een uitvoeringsorganisatie die levert aan de gemeentelijke afdelingen en functionarissen die sturing geven aan de programma's als hiervoor bedoeld. Het is niet aan Het Gegevenshuis om te bepalen welke maatschappelijke of economisch effecten worden beoogd noch om verantwoording te nemen voor de uitvoering daarvan.
Dit is en blijft de exclusieve verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg. Het Gegevenshuis levert hiervoor ondersteuning.

De begroting van Het Gegevenshuis wordt in feite bepaald door de optelsom van de gesloten dienstverleningsovereenkomsten met bijbehorende productbladen.
Hierin staat wat Het Gegevenshuis moet bereiken in elk begrotingsjaar van welke kwaliteit en met welke doorlooptijden en hiervoor stellen de deelnemers de middelen beschikbaar op basis van een transparante voorcalculatie. Wat dan nog rest is de strategische agenda van Het Gegevenshuis die rust op de pijlers groei en innovatie. In de inleiding zijn de ontwikkelingen in dit kader opgenomen. Als deze ontwikkelingen tot positieve besluitvorming leiden, krijgen deze ook weer hun vertaling in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen en volgt de structurele beheersituatie.

Bij Het Gegevenshuis is sprake van een hoofdtaak: het beheren van geo-data van object- en ruimtegerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, Wkpb) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken, zoals grijs, groen en riool. De BAG en de BGT zijn één op één te koppelen aan taakvelden, maar dat geldt niet voor alle basisregistraties. Het geo-databeheer is volgens de beschrijvingen te koppelen aan het taakveld 040 Overhead. Dit betekent dan ook dat alle uitvoeringstaken die Het Gegevenshuis behartigt en niet rechtstreeks aan een taakveld te koppelen zijn, worden ondergebracht in het taakveld 040.
De begroting kent de volgende taakvelden:

040 Overhead
210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)
570 Openbaar groen (databeheer groen)
720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)
810 Ruimtelijke ordening (beheer BGT)
830 Wonen en bouwen (beheer BAG)

Voor de uitvoering van deze taken worden 3 hoofdactiviteiten onderscheiden: het inwinnen, het beheren en het uitleveren/informeren. Kernkwaliteit van Het Gegevenshuis is de integrale benadering van deze hoofdactiviteiten. Als een landmeter een gebied, gebouw of objecten gaat inmeten of als er sprake is van een bouwvergunning, dan is die inwinning zodanig opgezet dat meteen de data voor alle (basis-)registraties beschikbaar komen. Dit is uiteraard efficiënt, maar belangrijk is dat met deze kernkwaliteit tevens de belangrijke uitgangspunten gerealiseerd kunnen worden: actuele, juiste en volledige geo-data in de bestanden. De kans dat in 2 (basis-)registraties verschillende data voorkomen (toch een behoorlijk probleem in Nederland) wordt hiermee sterk gereduceerd. Met het toewerken naar een integrale objectenregistratie zet Het Gegevenshuis sterk in op uniforme en actuele data in alle registraties. Voor wat betreft het betrekken van de WOZ wordt nauw samengewerkt met BsGW.

Controle en verantwoording

Zoals eerder aangegeven, vormen de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen de kern van de relatie opdrachtgever – opdrachtnemer. Deze kern heeft alleen maar zin als opdrachtnemer periodiek en transparant over de overeengekomen prestaties en aantallen rapporteert. Afgesproken is om deze dienstverleningsovereenkomsten en de productbladen jaarlijks met de contractmanagers te evalueren en te actualiseren.

C. Financieel

Algemeen

De begroting 2027 is gebaseerd op de feitelijke situatie bij de opmaak ervan en borduurt dan ook voor op de bijgestelde begroting 2026 die samen met deze begroting in het proces van besluitvorming is gebracht. Dit uiteraard voor zover deze situatie van structurele aard is. Voor een organisatie als Het Gegevenshuis die zo sterk in ontwikkeling is, kan het zijn dat alvorens het jaar 2027 van start gaat dat de feitelijke situatie weer heel anders is door besluitvorming inzake toetreding van nieuwe deelnemers of inzake uitbreiding van producten en diensten bij de huidige deelnemers. Maar bij de opmaak van deze begroting kunnen we alleen die aspecten meenemen waarover ook feitelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden.

1. De begroting 2027

De begroting 2027 is gebaseerd op voorcalculatie op basis van de feitelijke situatie met daaraan toegevoegd de ontwikkeling die tot bijstelling van de begroting 2026 hebben geleid en een structureel karakter hebben

Indexering volgens het laatst bekende indexcijfer Prijs Bruto Binnenlands Product

In de begroting is rekening gehouden met een indexering van 3,3%. Op verzoek van het algemeen bestuur is net als voorgaande jaren een actueel indexcijfer gehanteerd, zoals gemeenten dit ook doen. Hierbij is gekozen voor het indexcijfer behorende bij Prijs Bruto Binnenlands Product. Bij de opmaak van deze begroting en meerjarenraming was het laatst bekende cijfer van de maand januari 2026: 3,3% (Macro Economische Verkenning - Verdieping (cpb.nl)

Begroting	2025 jaarrekening	2026 bijgesteld	2027
Lasten			
Personeel, PIOFAH, Software, Inhuur	€ 5.440.088	€ 5.578.455	€ 5.731.889
Totaal	**€ 5.440.088**	**€ 5.578.455**	**€ 5.731.889**
Baten			
Bijdragen deelnemers	€ 5.039.203	€ 5.432.074	€ 5.652.652
Bijdragen derden	€ 71.097	€ 52.387	€ 54.116
Renteopbrengst schatkistbankieren	€ 20.427	€ 25.542	€ 25.121
Mutatie reserve	€ 0	€ 0	
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ -	€ -
Totaal	**€ 5.211.727**	**€ 5.510.003**	**€ 5.731.889**
(Geraamd) saldo van baten en lasten	€ -228.361	€ -68.451	€ -
Aanwenden reserve ICT	€ 296.812	€ 68.451	€ -
Aanwenden resultaatbestemming 2025		€ -	
Structureel en reëel evenwicht	**€ 68.451**	**€ -**	**€ -**

Na afronding van de ICT implementatie (dataplatform etc.) in 2026 zijn er geen incidentele lasten en baten meer. Dit geldt ook voor 2027 en zijn er vooralsnog geen incidentele baten en lasten voor volgende jaren te verwachten.

Incidentele lasten en baten	2026 bijgesteld	2027
Lasten		
Eenmalige implementatiekosten ICT en overige kosten ontvlechting	€ 68.451	€ -
Totaal	**€ 68.451**	**€ -**
Baten		
Eenmalige baten	€ -	€ -
Totaal	**€ -**	**€ -**
Saldo incidentele baten en lasten	€ -68.451	€ -
Aanwenden restant reserve ICT-implementatie	€ 68.451	€ -
Structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**

1.1 Toelichting lasten begroting 2027

Lasten Het Gegevenshuis		2026 bijgesteld	2027
Personeel			
	Salarissen totaal	€ 3.455.337	€ 3.569.363
	Vorming opleiding	€ 79.371	€ 81.990
	Wagenpark/reiskosten	€ 45.959	€ 47.476
	Overige personeelskosten	€ 26.620	€ 27.498
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.571	€ 3.689
	Kosten medezeggenschap	€ 8.925	€ 9.220
	Totaal personeel	**€ 3.619.783**	**€ 3.739.236**
Ondersteuning bedrijfsvoering			
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 888.392	€ 888.319
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 33.552	€ 34.659
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 34.621	€ 35.763
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 956.565**	**€ 958.742**
Software			
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 433.751	€ 448.065
	Afschrijvingen	€ 0	€ 0
	Stelpost innovatie	€ 44.159	€ 45.616
	Totaal software	**€ 477.910**	**€ 493.681**
Inhuur derden			
	Productie (regulier)	€ 44.347	€ 45.810
	Productie (privacy en informatie)	€ 8.998	€ 9.295
	Inhuur ivm uitvoering strategische agenda	€ 151.551	€ 156.552
	Inhuur trainees en detachering	€ 181.769	€ 187.767
	Accountant	€ 19.042	€ 19.670
	P&O/Boekhouding	€ 63.343	€ 65.433
	Archivering	€ 16.799	€ 17.353
	Totaal inhuur derden	**€ 485.849**	**€ 501.882**
Onvoorzien		**€ 38.348**	**€ 38.348**
Totaal		**€ 5.578.455**	**€ 5.731.889**

Personeel

Lasten Het Gegevenshuis		2025 jaarrekening	2026 bijgesteld	2027
Personeel				
	Salarissen totaal	€ 3.058.450	€ 3.455.337	€ 3.569.363
	Vorming opleiding	€ 50.370	€ 79.371	€ 81.990
	Wagenpark/reiskosten	€ 44.071	€ 44.959	€ 47.476
	Overige personeelskosten/werving	€ 46.424	€ 26.620	€ 27.498
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 2.011	€ 3.571	€ 3.689
	Kosten medezeggenschap	€ 9.352	€ 8.925	€ 9.220
	Totaal personeel	**€ 3.210.678**	**€ 3.619.783**	**€ 3.739.236**

De lasten voor het personeel zijn gebaseerd op het daadwerkelijke salaris dat de medewerkers ontvangen. Er wordt dus niet begroot op schaalmaximum of maximum-1, maar op het feitelijk salaris per medewerker. Verder is de indexering conform bruto binnenlands product meegenomen. De indexering is ook in het meerjarenperspectief mee berekend. Bij de post salaris zien we in de werkelijkheid in de jaarrekening(en) een beduidend lagere besteding dan begroot. Dit heeft ermee te maken dat formatieruimte waarop de post salarissen is gebaseerd deels wordt ingevuld met detacheringen van personeel van de deelnemers, trainees of andere inhuur. In de jaarrekening komen deze lasten dan terecht op de post inhuur derden.
Het jaar 2026 hebben we te maken met een pensionadagat: medewerkers nemen hun opgespaard verlof op voordat ze werkelijk met pensioen gaan. Hierbij gaat het vaak om een behoorlijk aantal dagen omdat deze medewerkers gelet op de leeftijd in een overgangsregeling zijn gevallen waardoor zij de bovenwettelijke verlofdagen wegens leeftijd of schaalindeling gedurende ruim 5 jaren hebben behouden. Dit betekent dat daar op een aantal plekken sprake is van dubbele salarissen of inhuurkosten naast salariskosten. Natuurlijk wordt geprobeerd dit te beperken door nog meer efficiencywinst te realiseren in de werkprocessen. Dit zijn echter activiteiten die een langere doorloop kennen. De doorprojectie naar de begroting 2027 is daarmee lastig, temeer daar op onderdelen de organisatiewijziging in 2026 voor een deel nog invulling behoeft.

Gelet op vorenstaande en in acht nemende dat in 2026 nog een 2e begrotingswijziging zal volgen als besluitvorming in het kader van het programma innovatie daartoe aanleiding geeft, is het begrotingsbedrag van 2026 doorgetrokken naar 2027 (met uiteraard indexering).

Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 kunnen de lasten voor vorming opleiding en het wagenpark in 2026 worden doorgetrokken, rekening houdende met de indexering.
Bij de overige personeelskosten gaat het in hoofdzaak om de lasten die samenhangen met de werkkostenregeling. Deze landelijk geldende regeling bepaalt dat maximaal 1,18% van het totale fiscale loon belastingvrij kan worden ingezet voor vergoedingen aan medewerkers, zoals bijdrage vakbondscontributie, kerstpakketten, afdelingsuitstapjes, vitaliteitsactiviteiten, etentjes e.d. Dat deze post incidenteel in 2025 hoger was, heeft te maken met de inhuur van een bureau voor begeleiding van de werving en selectie van de directeur/secretaris.

Arbo-verstrekkingen personeel heeft te maken met verstrekkingen voor bijvoorbeeld een computerbril voor het personeel. In de post kosten medezeggenschap worden lasten begroot voor de ondernemingsraad en het lokaal overleg, zoals training en opleiding. De lasten voor deze twee posten zijn eveneens doorgetrokken, rekening houdende met de indexering.

Ondersteuning bedrijfsvoering

Lasten Het Gegevenshuis		2025 jaarrekening	2026 bijgesteld	2027
Ondersteuning bedrijfsvoering				
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 890.892	€ 888.392	€ 888.319
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 68.761	€ 33.552	€ 34.659
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 619	€ 34.621	€ 35.763
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 960.272**	**€ 956.565**	**€ 958.742**

Huisvesting, facilities, ICT/KA
Deze post betreft de huur van het kantoorpand en alle uitbestede facilitaire diensten aan de gemeente Landgraaf en de ondersteuning op het gebied van ICT-kantoorautomatisering door Solido. Hier zijn de vastgesteld tarieven van Solido (aanbesteding ICT) meegenomen. In 2026 is nog sprake van incidentele kosten die samenhangen met fase 2 van de ICT-migratie, onder andere het dataplatform. In 2026 zal tevens besluitvorming over de herinrichting van het huidig kantoorgebouw plaatsvinden. Voor de afschrijvingskosten van de investeringen is vanaf 2027 een stelpost van € 40.000,- opgenomen die ook is doorgetrokken naar de meerjarenraming.

Applicaties bedrijfsvoering
Het Gegevenshuis heeft applicaties voor uren/verlof/ziekteregistratie, voor het genereren van managementinformatie en procesbeschrijvingen, voor het toegankelijk maken van documenten (o.m. voor ISO-conform te werken), voor het papierloos vergaderen en voor het registreren van opdrachten met workflow. Ten opzichte van 2026 valt hier geen verandering te verwachten behalve de indexering. Voor wat betreft de financiële- en de salarisadministratie wordt Het Gegevenshuis ontzorgd door de gemeente Landgraaf. De hiermee samenhangende kosten vinden we terug in de post diensten derden.

Facilities, randapparatuur buiten contracten
Dit betreft de lasten die gemaakt moeten worden buiten de dienstverleningsovereenkomst van Landgraaf en buiten de facilitering door Solido. Concreet gaat het dan om drukwerk, presentatiehulpmiddelen, kantoormaterialen, haal- en brengservice post, onderhoud plotter e.d. Ook voor deze post geldt dat er geen afwijkingen zijn ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026.

Software

Lasten Het Gegevenshuis		2025 jaarrekening	2026 bijgesteld	2027
Software				
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 487.761	€ 433.751	€ 448.065
	Afschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0
	Innovatie	€ 52.100	€ 44.159	€ 45.616
	Totaal software	**€ 539.861**	**€ 477.910**	**€ 493.681**

Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 worden in 2027 geen afwijkingen verwacht. In 2025 zijn extra kosten gemaakt voor de implementatie van de BOR-applicatie.

Zoals eerder aangegeven zal over het uit te werken programma innovatie aparte bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden en zal als daar aanleiding voor is de begroting voor 2026 worden bijgesteld met mogelijke bijstelling ook voor de begroting 2027 en volgende jaren.

Inhuur derden

Lasten Het Gegevenshuis		2025 jaarrekening	2026 bijgesteld	2027
Inhuur derden				
	Productie (regulier)	€ 167.300	€ 44.347	€ 45.810
	Productie (privacy en informatie ISO-certificering)	€ 10.617	€ 8.998	€ 9.295
	Inhuur ivm uitvoering strategische agenda	€ 235.530	€ 151.551	€ 156.552
	Inhuur trainees en detacheringen	€ 162.841	€ 181.769	€ 187.767
	Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 65.409	€ -	€ -
	Accountant	€ 16.450	€ 19.042	€ 19.670
	P&O/Boekhouding	€ 61.566	€ 63.343	€ 65.433
	Archivering	€ 8.083	€ 16.799	€ 17.353
	Totaal inhuur derden	**€ 727.796**	**€ 485.849**	**€ 501.882**

De inhuur van derden dient steeds in verband met de post personeel worden bezien. Zijn er veel vacatures dan zal de post inhuur stijgen en de post personeel dalen. Dit zagen we met name in 2025 waarbij bovendien sprake was van een groot project waarvoor inhuur nodig was, zoals het organisatieontwikkelingstraject en de ICT-migratie en de implementatie van de nieuwe BOR-software.

De inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning was een meerjarenproject waarvoor provinciale subsidie werd ontvangen. Dit project is in 2025 afgerond.

De overige inhuur heeft te maken met het uitbesteden van accountantscontroles, de financiële- en de salarisadministratie, archivering, alsmede de inhuur van P&O expertise, bedrijfsarts en vertrouwens-persoon.
Bij al deze posten geldt dat er geen ontwikkelingen te melden zijn die afwijkingen van eerdere jaren veroorzaken. De bedragen worden voor 2027 geïndexeerd ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026.

Onvoorzien

Gelet op inmiddels tien jaren ervaring hoeft de post onvoorzien niet ieder jaar te worden geïndexeerd en wordt deze ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 bevroren en bedraagt € 38.348,-.

1.2 Toelichting baten begroting 2027

Bijdrage deelnemers

Baten Het Gegevenshuis		2025 jaarrekening	2026 bijgesteld	2027
Bijdrage deelnemers				
	Bijdrage Beek	€ -	€ 154.883	161.194
	Bijdrage Beekdaelen	€ 541.549	€ 568.186	€ 591.337
	Bijdrage Brunssum	€ 159.295	€ 167.292	€ 174.108
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 322.225	€ 338.402	€ 352.192
	Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 178.734	€ 187.707	€ 195.354
	Bijdrage Heerlen	€ 1.433.468	€ 1.573.834	€ 1.637.963
	Bijdrage Kerkrade	€ 173.073	€ 193.763	€ 201.659
	Bijdrage Landgraaf	€ 300.964	€ 319.342	€ 332.354
	Bijdrage Simpelveld	€ 155.873	€ 163.700	€ 170.370
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.100.994	€ 1.156.268	€ 1.203.380
	Bijdrage Vaals	€ 144.175	€ 151.414	€ 157.584
	Bijdrage Voerendaal	€ 207.306	€ 217.712	€ 226.582
	Bijdrage Waterschap*	€ 135.025	€ 141.804	€ 147.582
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 186.522	€ 97.767	€ 100.993
Totaal bijdrage deelnemers		**€ 5.039.203**	**€ 5.432.074**	**€ 5.652.652**

* Let op: voor het Waterschap Limburg is in deze bijgestelde begroting het bedrag opgenomen exclusief btw. De bijdrage inclusief btw bedraagt in de jaarrekening 2025 € 139.980,- en in de begroting 2026 € 147.008,-.Voor 2027 is de bijdrage inclusief btw € 153.278,-.

Overall zien we dat de bijdragen van deelnemers zeer stabiel zijn (uitgezonderd incidentele kosten voor een nieuwe toetreder of bij een nieuw product). In de bijdragen in de bijgestelde begroting 2026 zijn de nieuwe tarieven als gevolg van de ICT-aanbesteding meegenomen en verder de indexering ten opzichte van 2026. Door groei van het aantal deelnemers of door meer afname van producten en diensten van de huidige deelnemers kan de bijdrage nog verlagen. Maar dit is ook afhankelijk van de besluitvorming rond het programma innovatie.

De post bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten heeft betrekking op allerlei opdrachten die door diverse deelnemers worden verstrekt, maar die niet geprognosticeerd zijn in de dienstverlenings-overeenkomsten. Als het incidenteel afnemen van producten leidt tot een structurele afname wordt de dienst-verleningsovereenkomst bijgesteld en de bijdrage van de deelnemer structureel verhoogd. Bij de incidentele opdrachten kan vooral gedacht worden aan landmeetwerkzaamheden, thematische kaarten, gis-analyses en dergelijke. De bijdragen op productniveau zijn in de bijlage opgenomen.
Dit hoogte van deze post is gebaseerd op ervaringscijfers die in de loop der jaren zijn opgebouwd.

Bijdrage derden

Bijdrage derden	2026 bijgesteld	2027
Parkstad	€ 14.475	€ 14.953
Mijnwater	€ 2.846	€ 2.940
Overige opdrachtgevers	€ 35.066	€ 36.223
Totaal bijdrage derden	**€ 52.387**	**€ 54.116**

De bijdrage derden bestaat uit structurele afnemers van producten/diensten die geen deelnemer zijn, zoals de Parkstad Limburg, Mijnwater B.V. etc. De bijdragen hebben veelal te maken met gebruik het product Geo-info en het gebruik van de KaartViewer. Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 zijn deze cijfers met indexering doorgetrokken.

Overige baten

Baten schatkistbankieren	2026 bijgesteld	2027
Renteopbrengst schatkistbankieren	€ 25.542	€ 25.121
Totaal	**€ 25.542**	**€ 25.121**

Bij de overige baten is een prognose van de rentebaten uit het schatkistbankieren opgenomen. Een prognose omdat nog niet op voorhand is vast te stellen wat de rentepercentages zullen zijn.

Mutaties reserves

Mutaties reserve	2026 bijgesteld	2027
Aanwenden restant reserve ICT-implementatie	€ 68.451	€ 0
Totaal	**€ 68.451**	**€ 0**

Aanwending reserve ICT (bestemmingsreserve)

Ter dekking van de kosten van de afronding en doorontwikkeling van de implementatie ICT wordt de het restant bestemmingsreserve in 2026 voor een bedrag van € 68.451,- in zijn geheel aangewend. Daarmee is in 2027 deze bestemmingsreserve vervallen.

2. De meerjarenraming 2027-2030

Voor de meerjarenraming is op dit moment niet meer te voorzien dan op dit moment bekend is. In hoofdzaak bestaat de meerjarenraming dan ook uit doortrekking van de bijgestelde begroting 2026 c.q. de begroting 2027 met indexering met de laatst bekende index bruto binnenlands product.
Ook de salarissen werden in meerjarenperspectief doorgetrokken rekening houdende met indexering en rekening houdende met periodieke verhogingen.

Meerjarenraming Het Gegevenshuis		2027	2028	2029	2030
Lasten					
	Personeel, PIOFAH, software inhuur	€ 5.731.889	€ 5.919.775	€ 6.113.863	€ 6.314.354
	Totaal	**€ 5.731.889**	**€ 5.919.775**	**€ 6.113.863**	**€ 6.314.354**
Baten					
	Bijdrage deelnemers	€ 5.652.652	€ 5.839.189	€ 6.031.934	€ 6.230.934
	Bijdrage derden	€ 54.116	€ 55.902	€ 57.746	€ 59.652
	Rentebaten schatkistbankieren	€ 25.121	€ 24.685	€ 24.235	€ 23.768
	Totaal	**€ 5.731.889**	**€ 5.919.775**	**€ 6.113.863**	**€ 6.314.354**
	Saldo baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -
	Onttrekking reserve ICT	€ -	€ -	€ -	€ -

2.1 Specificatie lasten meerjarenraming 2027-2030

Ten behoeve van deze meerjarenraming volgt onderstaand een specificatie van de lasten op de onderdelen.

Lasten Het Gegevenshuis		2027	2028	2029	2030
Personeel					
	Salarissen totaal	€ 3.569.363	€ 3.687.152	€ 3.808.828	€ 3.934.519
	Vorming opleiding	€ 81.990	€ 84.696	€ 87.491	€ 90.378
	Wagenpark/reiskosten	€ 47.476	€ 49.042	€ 50.661	€ 52.333
	Overige personeelskosten	€ 27.498	€ 28.406	€ 29.344	€ 30.312
	Arbo-verstrekkingen personeel	€ 3.689	€ 3.811	€ 3.936	€ 4.066
	Kosten medezeggenschap	€ 9.220	€ 9.524	€ 9.838	€ 10.163
	Totaal personeel	**€ 3.739.236**	**€ 3.862.631**	**€ 3.990.097**	**€ 4.121.771**
Ondersteuning bedrijfsvoering					
	Huisvesting, facilitaire diensten, ICT/KA	€ 888.319	€ 917.634	€ 947.634	€ 979.197
	Applicaties bedrijfsvoering	€ 34.659	€ 35.803	€ 36.984	€ 38.205
	Facilities, randapparatuur buiten contracten	€ 35.763	€ 36.944	€ 38.163	€ 39.422
	Totaal bedrijfsvoering	**€ 958.742**	**€ 990.380**	**€ 1.023.063**	**€ 1.056.824**
Software					
	Licentiekosten bedrijfsapplicaties	€ 448.065	€ 462.851	€ 478.125	€ 493.903
	Afschrijvingen	€ -	€ -	€ -	€ -
	Innovatie	€ 45.616	€ 47.122	€ 48.676	€ 50.283
	Totaal software	**€ 493.681**	**€ 509.973**	**€ 526.802**	**€ 544.186**
Inhuur derden					
	Productie (regulier)	€ 45.810	€ 47.322	€ 48.884	€ 50.497
	Productie (privacy en informatie ISO-certificering)	€ 9.295	€ 9.602	€ 9.919	€ 10.246
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 156.552	€ 161.718	€ 167.055	€ 172.568
	Inhuur trainees en detacheringen	€ 187.767	€ 193.964	€ 200.365	€ 206.977
	Accountant	€ 19.670	€ 20.320	€ 20.990	€ 21.683
	P&O/Boekhouding	€ 65.433	€ 67.593	€ 69.823	€ 72.127
	Archivering	€ 17.353	€ 17.926	€ 18.518	€ 19.129
	Totaal inhuur derden	**€ 501.882**	**€ 518.444**	**€ 535.553**	**€ 553.226**
Onvoorzien		**€ 38.348**	**€ 38.348**	**€ 38.348**	**€ 38.348**
Totaal lasten		**€ 5.731.889**	**€ 5.919.755**	**€ 6.113.863**	**€ 6.314.354**

2.2 Specificatie baten meerjarenraming 2027-2030

Aan de batenkant in meerjarenperspectief zien we dat de bijdrage van deelnemers nagenoeg gelijk op loopt met de gehanteerde index per jaar bruto binnenlands product.

Baten Het Gegevenshuis		2027	2028	2029	2030
Bijdrage deelnemers					
	Bijdrage Beek	€ 161.194	€ 166.513	€ 172.008	€ 177.684
	Bijdrage Beekdaelen	€ 591.337	€ 610.851	€ 631.010	€ 651.833
	Bijdrage Brunssum	€ 174.108	€ 179.854	€ 185.789	€ 191.920
	Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 352.192	€ 363.814	€ 375.820	€ 388.222
	Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 195.354	€ 201.801	€ 208.460	€ 215.340
	Bijdrage Heerlen	€ 1.637.963	€ 1.692.015	€ 1.747.852	€ 1.805.531
	Bijdrage Kerkrade	€ 201.659	€ 208.314	€ 215.188	€ 222.289
	Bijdrage Landgraaf	€ 332.354	€ 343.322	€ 354.651	€ 366.355
	Bijdrage Simpelveld	€ 170.370	€ 175.991	€ 181.799	€ 187.798
	Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.203.380	€ 1.243.092	€ 1.284.114	€ 1.326.490
	Bijdrage Vaals	€ 157.584	€ 162.784	€ 168.156	€ 173.705
	Bijdrage Voerendaal	€ 226.582	€ 234.059	€ 241.783	€ 249.762
	Bijdrage Waterschap	€ 147.582	€ 152.452	€ 157.483	€ 162.680
	Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 100.993	€ 104.326	€ 107.769	€ 111.325
	Totaal bijdrage deelnemers	**€ 5.652.652**	**€ 5.839.189**	**€ 6.031.882**	**€ 6.230.934**
Overige baten					
	Bijdragen derden	€ 54.116	€ 55.902	€ 57.746	€ 59.652
	Rentebaten schatkistbankieren	€ 25.121	€ 24.685	€ 24.235	€ 23.768
	Totaal overige baten	**€ 79.237**	**€ 80.587**	**€ 81.981**	**€ 83.420**
Totaal baten		**€ 5.731.889**	**€ 5.919.775**	**€ 6.113.863**	**€ 6.314.654**

* Let op: De bedragen bij het Waterschap Limburg zijn exclusief btw. Bij het Waterschap Limburg gelden de volgende bedragen inclusief btw:

	2027	2028	2029	2030
BGT Waterschap incl. btw	€ 153.278	€ 158.047	€ 163.263	€ 168.650

Mutaties reserves

Reserve ICT	2027	2028	2029	2030
Boekwaarde per 1 januari	0	0	0	0
Aanwending	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	0	0	0	0

3. Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden

Totalen taakvelden	2027	2028	2029	2030
lasten	€ 5.731.889	€ 5.919.775	€ 6.113.863	€ 6.314.354
baten	€ 5.731.889	€ 5.919.775	€ 6.113.863	€ 6.314.354
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 040 Overhead	2027	2028	2029	2030
lasten	€ 1.329.030	€ 1.372.594	€ 1.417.596	€ 1.464.083
baten	€ 1.329.030	€ 1.372.594	€ 1.417.596	€ 1.464.083
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)	2027	2028	2029	2030
lasten	€ 216.723	€ 223.827	€ 231.165	€ 238.746
baten	€ 216.723	€ 223.827	€ 231.165	€ 238.746
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 570 Openbaar groen (databeheer groen)	2027	2028	2029	2030
lasten	€ 202.848	€ 209.497	€ 216.366	€ 223.461
baten	€ 202.848	€ 209.497	€ 216.366	€ 223.461
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)	2027	2028	2029	2030
lasten	€ 706.241	€ 729.391	€ 753.305	€ 778.008
baten	€ 706.241	€ 729.391	€ 753.305	€ 778.008
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 810 Ruimtelijke ordening (BGT)	2027	2028	2029	2030
lasten	€ 1.778.925	€ 1.837.236	€ 1.897.473	€ 1.959.696
baten	€ 1.778.925	€ 1.837.236	€ 1.897.473	€ 1.959.696
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 830 Wonen en bouwen (BAG)	2027	2028	2029	2030
lasten	€ 1.498.123	€ 1.547.230	€ 1.597.230	€ 1.650.359
baten	€ 1.498.123	€ 1.547.230	€ 1.597.230	€ 1.650.359
geraamd totaal saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

4. Incidentele en structurele lasten en baten

Voor de jaren 2027 - 2030 zijn er geen incidentele lasten.
De lasten en baten zijn structureel van aard.

5. Bestaand en nieuw beleid

Voor de jaren 2027 - 2030 zijn alle lasten en baten gebaseerd op bestaand beleid. Er is geen nieuw beleid waarover nog besluitvorming dient plaats te vinden, in de ramingen verwerkt.

6. Reserves

Navolgende tabel biedt inzicht in het verloop van de reserves. Gestart wordt met het jaar 2027. Vervolgens wordt het begrote verloop per 1 januari tot en met het jaar 2030 weergegeven.

Omschrijving	2027	2027	2028	2029	2030
Reserve ICT	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve aanbesteding/ migratie/implementatie ICT	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Vanaf 2027 heeft Het Gegevenshuis geen enkele reserve meer.

7. Risico's

Huisvesting
Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 4 november 2022 besloten dat het huidig huisvestings- en kantoorconcept niet past bij een innovatieve geodata-organisatie en contraproductief werkt om invulling te geven aan de strategische agenda. Bovendien heeft in het kader van het hybride werken en de krapte op de arbeidsmarkt het belang van een inspirerende werkomgeving aan kracht toegenomen.

Door diverse omstandigheden buiten de beïnvloedingssfeer van Het Gegevenshuis, is de planvorming pas eind 2025 op gang gekomen. Medio 2026 zullen deze plannen zodanig uitgewerkt zijn dat het algemeen bestuur op basis van inhoud en financiële consequenties een besluit kan nemen. Omdat het hier om investeringen gaan die lineair worden afgeschreven over een termijn van 40 jaar (gebouw) dan wel 10 jaar (meubilair) zullen de financiële consequenties van de besluitvorming door het algemeen bestuur geen invloed hebben op de begroting 2026, maar wel op de begroting van 2027 en volgende jaren. Voor de begroting 2027 en meerjarenraming is hiervoor een stelpost ad € 40.000,- opgenomen en als besluitvorming tot afwijking daarvan leidt, worden de begroting 2027 en meerjarenraming bijgesteld.

Innovatie
Zoals eerder opgemerkt zal de uitwerking van het programma innovatie medio 2026 aan het bestuur ter besluitvorming worden voorgelegd. Afhankelijk van het besluit en de mogelijke financiële consequentie, kan bijstelling van de begroting 2027 en meerjarenraming aan de orde zijn.

D. Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting- en Verantwoording staat aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen” en “grondbeleid” zijn op Het Gegevenshuis niet van toepassing, omdat Het Gegevenshuis niet wordt gefinancierd door heffingen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen worden hieronder toegelicht.

Ad 1. Lokale heffingen

Niet van toepassing.

Ad 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Gegevenshuis is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico’s te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico’s rekening worden gehouden.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Gegevenshuis is een uitvoeringsorganisatie die ten behoeve van de deelnemers wettelijke taken uitvoert in het kader van het stelsel van basisregistraties: (geo-)data worden ingewonnen, beheerd en weer uitgeleverd. Met deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt. Dit alles is vervat in een dienstverleningsovereenkomst met productbladen. Het Gegevenshuis levert alleen vooraf overeengekomen producten en diensten waar de bijdrage van de deelnemer tegenover staat.

Dit maakt ook de risicobenadering van Het Gegevenshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico’s waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene lasten (risico’s) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle lasten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Daar waar deze laatste ontbreken wordt een risicomarge in de prijs per product/dienst opgenomen. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene lasten (risico’s) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene lasten.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Het Gegevenshuis als een shared service centre functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de BGT). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten.

Zo komen bijvoorbeeld risico's voor Het Gegevenshuis bij een verminderde afname van producten en diensten te liggen bij de deelnemer die hiertoe besluit.
Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten zal er altijd gewerkt worden met huur van applicaties en licenties en inhuur van personeel.

Algemene reserve
De deelnemers aan Het Gegevenshuis zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Daar waar sprake is van een reserve is dit een door het algemeen bestuur gelabelde reserve (bestemde reserve), maar géén algemene reserve. In de eerder aangegeven systematiek is hier ook geen noodzaak voor.

Bestemmingsreserve
In 2026 zal de bestemmingsreserve voor de implementatie van de ICT worden opgeheven. Vanaf dat moment heeft Het Gegevenshuis ook geen bestemmingsreserve meer.

Indicatoren
Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Solvabiliteitsratio

	01-01-2027	01-01-2028	01-01-2029	01-01-2030
Eigen vermogen	€ 68.451,-	€ 68.451,-	€ 68.451,-	€ 68.451,-
Totaal vermogen	€ 727.277,-	€ 727.277,-	€ 727.277,-	€ 727.277,-
Solvabiliteitsratio	9,41%	9,41%	9,41%	9,41%

Vanaf 1 januari 2024 wordt er gefactureerd op basis van voorschotten om de liquiditeit te verhogen. Doordat Het Gegevenshuis geen algemene reserves kent en door het afbouwen van de reserve ICT-implementatie in 2026 zal het eigen vermogen van Het Gegevenshuis echter niet toenemen. Dit is een bestuurlijk besluit.

De netto schuldquote (NSQ)
Een goed aanvullende indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de baten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak.
Omdat dit per organisatie sterk kan verschillen is het raadzaam de netto schuld te gebruiken.
De hoogte van de baten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd.

Netto schuldquote

	01-01-2027	01-01-2028	01-01-2029	01-01-2030
Schulden -/- vorderingen	€ -279.507	€ -279.507	€ -279.507	€ -279.507
Baten voor bestemming reserves	€ 5.731.889	€ 5.919.775	€ 6.113.863	€ 6.314.354
Netto schuldquote	4,88%	4,72%	4,57%	4,43%

In meerjarig perspectief wordt niet verwacht dat de netto schuldquote toeneemt, aangezien Het Gegevenshuis geen langlopende leningen gaat afsluiten.

Structurele exploitatieruimte
Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Het Gegevenshuis begroot op basis van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomsten en productbladen. Elk jaar vindt een afrekening plaats met de deelnemers, waardoor Het Gegevenshuis geen reserves kent.

De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:
((B-A) + (D-C)) / (E)*100%
A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Structurele exploitatieruimte

	2027	2028	2029	2030
structurele lasten	€ 5.731.889	€ 5.919.775	€ 6.113.863	€ 6.314.354
structurele baten	€ 5.731.889	€ 5.919.775	€ 6.113.863	€ 6.314.354
totaal structurele toevoegingen aan de reserves	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
totaal structurele onttrekkingen aan de reserves	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
gerealiseerd totaal van de baten	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%

Voor de jaren 2027 t/m 2030 worden verder weinig of geen incidentele lasten en/of baten verwacht.

Belastingcapaciteit
Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis heft géén belastingen. De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

Ad 3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het Gegevenshuis heeft bij haar formele start per 1 juli 2015 alle goederen en contracten overgenomen van de GBRD/BAG-Geo. Voor wat betreft het wagenpark betreft het auto’s via een leaseconstructie. In de begroting is voorzien in de kosten voor het onderhoud. De overgenomen (kantoor)inventaris was ook al afgeschreven. Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Parkstad IT waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat.
De te activeren investeringen zijn beperkt tot de landmeetkundige apparatuur en bijbehorende software en alle overige applicaties. In de toekomst zullen de afschrijvingskosten rechtstreeks aan de producten en diensten worden toegerekend.
Alle kosten die Het Gegevenshuis maakt, worden toegerekend naar de te leveren producten en diensten conform dienstverleningsovereenkomst en bijbehorende productbladen. Dit geldt ook voor de kapitaalgoederen. Zo worden de kosten voor apparatuur en het wagenpark volledig toegerekend.
Hiermee wordt dus steeds voorzien in de onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. Bij verandering in de omvang b.v. bij uitbreiding of de hoogte van de kosten b.v. bij vervanging, verandert dus naar evenredigheid ook de bijdrage voor de afnemers. Vandaar dat ook jaarlijks de dienstverlenings-overeenkomst en bijbehorende productbladen worden vastgesteld alvorens de begroting kan worden opgemaakt.

Ad 4. Financiering

Algemeen
De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor Het Gegevenshuis is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting/dienst-verleningsovereenkomst. Betalingen werden tot 2022 verricht door de gemeente Landgraaf, aan welke gemeente de financiële- en salarisadministratie en het uitvoeren van het betalingsverkeer is uitbesteed. Hiervoor is destijds een rekening courant verhouding ontstaan tussen Het Gegevenshuis en de gemeente Landgraaf.

Sinds 2022 werkt Het Gegevenshuis op basis van voorschotnota's, om zodoende zelf over liquide middelen te beschikken. De hoogte van de voorschotnota's en de datum van verzending is gericht op het steeds over voldoende liquide middelen te kunnen beschikken. Hierdoor is de rekening courantpositie met de gemeente Landgraaf volledig vereffend.

Risicobeheer
Met risico's worden bedoeld renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitenrisico's, koersrisico's en debiteurenrisico's. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak.
Het beheersen van risico's komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld
Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen.

Voor 2027 bedraagt de kasgeldlimiet voor Het Gegevenshuis:

a.	Omvang van de programmabegroting per 01-01-2027:	€ 5.731.889
b.	Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage:	8,20%

Toegestane kasgeldlimiet voor 2027 (a) x (b): € 470.014

Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met tot totaal van de jaarbegroting van Het Gegevenshuis bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. De kasgeldlimiet wordt aan het begin van het dienstjaar vastgesteld en geldt voor het gehele jaar. De kasgeldlimiet bedroeg de afgelopen jaren:

Jaar	Kasgeldlimiet
2023	€ 384.663
2024	€ 410.654
2025	€ 433.135
2026	€ 457.433

Renterisico op vaste schuld
De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Het Gegevenshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente
De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven heeft Het Gegevenshuis geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor Het Gegevenshuis.

Kredietrisico's
Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
Omdat Het Gegevenshuis geen leningen en garanties aan derden verstrekt speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico's
De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjarenliquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Omdat in de meerjarenbegroting tegenover iedere afgesproken prestatie ook een afgesproken vergoeding staat blijft het liquiditeitenrisico beperkt tot de extra opdrachten die niet waren voorzien in de begroting. Veelal hebben deze extra opdrachten een geringe financiële omvang.

Koers- en valutarisico
Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Het Gegevenshuis bezit evenwel geen vreemde valuta, dus dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Debiteurenrisico's
Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien Het Gegevenshuis voornamelijk diensten verleend aan gemeenten en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden. Dit is sinds haar oprichting nog nooit aan de orde geweest.

Kasbeheer / kasgeldlimiet
Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de kassier van de gemeente Landgraaf die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.

Als uitgangspunt geldt verder, dat zoveel mogelijk het contante geldverkeer wordt beperkt en de elektronische betaalvormen worden gestimuleerd.
Voor het beheer van de financiële middelen houdt Het Gegevenshuis een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) fungeert als huisbank.
Het Gegevenshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Op basis van de regelgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren werden limieten hoger dan € 250.000,- afgeroomd door de schatkist.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van Het Gegevenshuis naar rato van de afname van producten en diensten en zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo
Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op het EMU-saldo
Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden.
Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3 %) maximaal 0,3 % van het BBP mag bedragen. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend. Wel is het mogelijk ons EMU-saldo aan de hand van de begroting of jaarrekening te berekenen. Voor de meerjarenbegroting gebeurt dit tevens door middel van de geprognosticeerde balans.

Omschrijving		2027	2028	2029	2030
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
+/+	Saldo stortingen in reserves	-	-	-	-
-/-	Saldo aanwendingen van reserves		-	-	-
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie		-	-	-
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	-	-	-	-
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	-	-	-	-
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	-	-	-	-
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Aankoop/lasten grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	-	-	-	-
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	-	-	-	-
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	-	-	-	-
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	-	-	-	-
	EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)	**-**	**-**	**-**	**-**

ACTIVA	Saldo 1-1-2027	Mutatie 2027	Saldo 1-1-2028	Mutatie 2028	PASSIVA	Saldo 1-1-2027	Mutatie 2027	Saldo 1-1-2028	Mutatie 2028
Vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**0**	**0**	**0**	**0**
Materiële vaste activa	0	0	0	0	**Eigen vermogen**	**0**	**0**	**0**	**0**
Investeringen met een economisch nut	0	0	0	0	Bestemmingsreserves	0	0	0	0
					Voorzieningen	0	0	0	0
					Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0
Vlottende activa	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**	**Vlottende passiva**	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**0**	**0**	**0**	**0**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**517.774**	**0**	**517.774**	**0**
Vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0					
Overige vorderingen	0	0	0	0	Overige schulden	517.774	0	517.774	0
Liquide middelen	**74.439**	**0**	**74.439**	**0**					
Uitzettingen 's Rijks schatkist	**33.896**		**33.896**						
Overlopende activa	**32.276**	**0**	**32.276**	**0**	**Overlopende passiva**	**683.897**	**0**	**683.897**	**0**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	2.013	0	2.013	0	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	0	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	670.184	0	670.184	0
Overige overlopende activa	30.263	0	30.263	0	Overige overlopende passiva	13.713	0	13.713	0
Totaal activa	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**	**Totaal passiva**	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**

ACTIVA	Saldo 1-1-2029	Mutatie 2029	Saldo 1-1-2030	Mutatie 2030	Saldo 1-1-2031	PASSIVA	Saldo 1-1-2029	Mutatie 2029	Saldo 1-1-2030	Mutatie 2030	Saldo 1-1-2031
Vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0	**Eigen vermogen**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Investeringen met een economisch nut	0	0	0	0	0	Bestemmingsreserves	0	0	0	0	0
						Voorzieningen	0	0	0	0	0
						Ontvangen waarborgsommen	0	0	0	0	0
Vlottende activa	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**	**727.277**	**Vlottende passiva**	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**	**727.277**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**586.666**	**0**	**586.666**	**0**	**586.666**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**307.159**	**0**	**307.159**	**0**	**307.159**
Vorderingen op openbare lichamen	585.253	0	585.253	0	585.253						
Overige vorderingen	1.413	0	1.413	0	1.413	Overige schulden	307.159	0	307.159	0	307.159
Liquide middelen	**74.439**	**0**	**74.439**	**0**	**74.439**						
Uitzettingen 's Rijks schatkist	**33.896**		**33.896**		**33.896**						
Overlopende activa	**32.276**	**0**	**32.276**	**0**	**32.276**	**Overlopende passiva**	**420.118**	**0**	**420.118**	**0**	**420.118**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	2.013	0	2.013	0	2.013	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	4.229	0	4.229	0	4.229
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	0	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	415.889	0	415.889	0	415.889
Overige overlopende activa	30.263	0	30.263	0	30.263	Overige overlopende passiva	0	0	0	0	0
Totaal activa	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**	**727.277**	**Totaal passiva**	**727.277**	**0**	**727.277**	**0**	**727.277**

Uit deze geprognosticeerde balans blijkt dat het saldo van liquide middelen niet negatief wordt. Een EMU-tekort wordt derhalve niet verwacht. Alle financiële kengetallen in acht genomen, kunnen we stellen dat de financiële positie van Het Gegevenshuis gezond is.

Ad 5. Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer zijn uitbesteed aan de gemeente Landgraaf. Hiertoe werden procesafspraken gemaakt met de directie van Het Gegevenshuis.
Voor ondersteuning op het gebied van personeel- en organisatie alsmede voor ondersteuning door bedrijfsarts/ARBO wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

Voor financiën, informatiemanagement, privacy, procesmanagement, ICT, heeft Het Gegevenshuis aan eigen formatie 2,8 fte.
De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering wordt afgenomen bij Parkstad IT.
Het Gegevenshuis verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlofregistratie worden zelf beheerd.
Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Landgraaf en Het Gegevenshuis afgesloten.

In de totale bedrijfsvoering van Het Gegevenshuis zijn voorcalculatiemodellen verder ontwikkeld, werd op het gebied van financiën een verplichtingenadministratie ingevoerd en werd een uniforme inrichting van een administratie met betrekking tot opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomsten ontwikkeld.

Ad 6. Verbonden partijen

Het Gegevenshuis heeft medio januari 2025 een meerjarige overeenkomst gesloten met Solido. Deze overeenkomst vloeit voort uit de afgeronde Europese aanbesteding waarbij de opdracht aan Solido is gegund op basis van de geldende aanbestedingscriteria. Het Gegevenshuis is daarmee geen deelnemer in het openbaar lichaam Solido. Dit betekent dat de relatie niet (meer) publiekrechtelijk van aard is, maar privaatrechtelijk. Dit betekent ook dat Het Gegevenshuis niet deelt in eventuele tekorten of overschotten. Daarmee is Solido ook geen verbonden partij (meer). Ook is er geen sprake van andere verbonden partijen.

Ad 7. Grondbeleid

Niet van toepassing.

Ad 8. Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen

Het Gegevenshuis geeft reeds invulling aan een aantal suggesties van de colleges die in 2024 in het kader van het ravijnjaar zijn gegeven. Omdat Het Gegevenshuis enkel taken uitvoert in opdracht van de deelnemers (in hoofdzaak wettelijk verplichte taken), kan een eigen taakstelling niet aan de orde zijn. Dit laat onverlet dat Het Gegevenshuis permanent bezig is met het optimaliseren van de eigen processen en de organisatie-inrichting zodat de kostprijs van de producten neerwaarts kan worden bijgesteld, dan wel (incidentele) hogere kosten kunnen worden opgevangen zonder dat de productprijs hoeft te worden aangepast.
Daarnaast is een programmalijn in het programma innovatie volledig gericht op efficiëncywinst in de eigen bedrijfsprocessen. De resultaten daarvan zullen worden meegenomen in de besluitvorming rondom innovatie die voor medio 2026 staat gepland.
In deze combinatie zullen ook de structurele effecten die nu reeds gerealiseerd zijn op de kostprijs van de producten worden meegenomen en zullen de structurele effecten in een bijstelling van de begroting van 2027 worden meegenomen.

Ad 9. Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Het Gegevenshuis werkt aan de actieve openbaarmakingsplicht. Zo worden onder meer alle stukken van het algemeen bestuur openbaar gemaakt door middel van plaatsing op de website en is er een protocol ter uitvoering van de WOO vastgesteld.

Bijlage A

Bijdrage deelnemers op productniveau

Bijdragen deelnemers		2027	2028	2029	2030
Bijdrage Beek					
	BAG	€ 68.022	€ 70.267	€ 72.586	€ 74.981
	BGT/Imgeo	€ 55.023	€ 56.839	€ 58.715	€ 60.652
	GEO-info	€ 27.922	€ 28.844	€ 29.795	€ 30.779
	Mutatiedetectie	€ 10.226	€ 10.564	€ 10.912	€ 11.273
	Totaal	**€ 161.194**	**€ 166.513**	**€ 172.008**	**€ 177.684**
Bijdrage Beekdaelen					
	BAG	€ 141.629	€ 146.303	€ 151.131	€ 156.118
	BGT/Imgeo	€ 193.861	€ 200.258	€ 206.867	€ 213.693
	BOR grijs	€ 37.511	€ 38.748	€ 40.027	€ 41.348
	BOR groen	€ 49.464	€ 51.096	€ 52.782	€ 54.524
	Wkpb (BRK-PB)	€ 6.532	€ 6.747	€ 6.970	€ 7.200
	GEO-info	€ 38.571	€ 39.844	€ 41.159	€ 42.517
	Landmeten	€ 26.290	€ 27.158	€ 28.054	€ 28.980
	Riool	€ 68.463	€ 70.723	€ 73.057	€ 75.467
	Thematische tekeningen	€ 11.994	€ 12.389	€ 12.798	€ 13.221
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.873	€ 4.000	€ 4.132	€ 4.269
	Mutatiedetectie	€ 13.151	€ 13.585	€ 14.033	€ 14.496
	Totaal	**€ 591.337**	**€ 610.851**	**€ 631.010**	**€ 651.833**
Bijdrage Brunssum					
	BGT/Imgeo	€ 101.198	€ 104.538	€ 107.987	€ 111.551
	Riool	€ 59.037	€ 60.986	€ 62.998	€ 65.077
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.873	€ 4.000	€ 4.132	€ 4.269
	Mutatiedetectie	€ 10.001	€ 10.331	€ 10.671	€ 11.024
	Totaal	**€ 174.108**	**€ 179.854**	**€ 185.789**	**€ 191.920**
Bijdrage Eijsden-Margraten					
	BAG	€ 104.517	€ 107.966	€ 111.529	€ 115.209
	BGT/Imgeo	€ 104.103	€ 107.538	€ 111.087	€ 114.753
	BOR grijs	€ 21.382	€ 22.088	€ 22.817	€ 23.570
	BOR groen	€ 26.561	€ 27.437	€ 28.343	€ 29.278
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.248	€ 2.322	€ 2.399	€ 2.478
	GEO-info	€ 32.894	€ 33.979	€ 35.101	€ 36.259
	Riool	€ 45.038	€ 46.525	€ 48.060	€ 49.646
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.873	€ 4.000	€ 4.132	€ 4.269
	Mutatiedetectie	€ 11.576	€ 11.958	€ 12.353	€ 12.760
	Totaal	**€ 352.192**	**€ 363.814**	**€ 375.820**	**€ 388.222**

Bijdrage Gulpen-Wittem					
	BAG	€ 64.227	€ 66.346	€ 68.535	€ 70.797
	BGT/Imgeo	€ 58.543	€ 60.475	€ 62.471	€ 64.532
	BOR grijs	€ 14.044	€ 14.507	€ 14.986	€ 15.481
	BOR groen	€ 14.797	€ 15.286	€ 15.790	€ 16.311
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.252	€ 2.326	€ 2.403	€ 2.483
	GEO-info	€ 28.674	€ 29.620	€ 30.597	€ 31.607
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.948	€ 4.078	€ 4.212	€ 4.351
	Mutatiedetectie	€ 8.870	€ 9.163	€ 9.465	€ 9.778
	Totaal	**€ 195.354**	**€ 201.801**	**€ 208.460**	**€ 215.340**
Bijdrage Heerlen					
	BAG	€ 422.710	€ 436.660	€ 451.070	€ 465.955
	BGT/Imgeo	€ 280.978	€ 290.250	€ 299.828	€ 309.722
	BOR grijs	€ 39.443	€ 40.745	€ 42.089	€ 43.478
	Wkpb (BRK-PB)	€ 12.904	€ 13.330	€ 13.770	€ 14.224
	GEO-info	€ 64.685	€ 66.820	€ 69.025	€ 71.303
	Landmeten	€ 311.025	€ 321.289	€ 331.891	€ 342.844
	Huisaansluitingen	€ 47.213	€ 48.771	€ 50.381	€ 52.044
	Riool	€ 151.754	€ 156.762	€ 161.935	€ 167.279
	Thematische tekeningen	€ 193.210	€ 199.586	€ 206.173	€ 212.976
	Onroerend goed/transacties	€ 27.621	€ 28.533	€ 29.474	€ 30.447
	*Sweco**	*€ 71.186*	*€ 73.535*	*€ 75.962*	*€ 78.469*
	Mutatiedetectie	€ 15.231	€ 15.734	€ 16.253	€ 16.790
	Totaal	**€1.637.963**	**€1.692.015**	**€1.747.852**	**€1.805.531**
Bijdrage Kerkrade					
	BGT/Imgeo	€ 140.357	€ 144.989	€ 149.774	€ 154.716
	Wkpb (BRK-PB)	€ 5.020	€ 5.185	€ 5.356	€ 5.533
	GEO-info	€ 43.793	€ 45.238	€ 46.731	€ 48.273
	Mutatiedetectie	€ 12.490	€ 12.902	€ 13.328	€ 13.768
	Totaal	**€ 201.659**	**€ 208.314**	**€ 215.188**	**€ 222.289**
Bijdrage Landgraaf					
	BAG	€ 159.490	€ 164.753	€ 170.190	€ 175.806
	BGT/Imgeo	€ 118.446	€ 122.355	€ 126.393	€ 130.564
	Wkpb (BRK-PB)	€ 3.402	€ 3.514	€ 3.630	€ 3.750
	GEO-info	€ 39.130	€ 40.421	€ 41.755	€ 43.133
	Mutatiedetectie	€ 11.885	€ 12.278	€ 12.683	€ 13.101
	Totaal	**€ 332.354**	**€ 343.322**	**€ 354.651**	**€ 366.355**

Bijdrage Simpelveld					
	BAG	€ 48.120	€ 49.708	€ 51.348	€ 53.043
	BGT/Imgeo	€ 45.760	€ 47.270	€ 48.829	€ 50.441
	BOR grijs	€ 9.061	€ 9.360	€ 9.669	€ 9.988
	BOR groen	€ 11.675	€ 12.060	€ 12.458	€ 12.869
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.186	€ 2.258	€ 2.332	€ 2.409
	GEO-info	€ 25.672	€ 26.519	€ 27.394	€ 28.298
	Riool	€ 16.942	€ 17.501	€ 18.079	€ 18.676
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.873	€ 4.000	€ 4.132	€ 4.269
	Mutatiedetectie	€ 7.081	€ 7.315	€ 7.556	€ 7.806
	Totaal	**€ 170.370**	**€ 175.991**	**€ 181.799**	**€ 187.798**
Bijdrage Sittard-Geleen					
	BAG	€ 420.967	€ 434.859	€ 449.209	€ 464.033
	BGT/Imgeo	€ 375.136	€ 387.515	€ 400.303	€ 413.513
	Wkpb (BRK-PB)	€ 9.085	€ 9.384	€ 9.694	€ 10.014
	GEO-info	€ 67.314	€ 69.536	€ 71.830	€ 74.201
	Landmeten	€ 164.525	€ 169.955	€ 175.563	€ 181.357
	Thematische tekeningen	€ 118.148	€ 122.046	€ 126.074	€ 130.234
	Mutatiedetectie	€ 19.372	€ 20.012	€ 20.672	€ 21.354
	Extra werkzaamheden S-G	€ 28.833	€ 29.784	€ 30.767	€ 31.783
	Totaal	**€1.203.380**	**€1.243.092**	**€1.284.114**	**€1.326.490**
Bijdrage Vaals					
	BAG	€ 52.332	€ 54.059	€ 55.843	€ 57.686
	BGT/Imgeo	€ 29.919	€ 30.907	€ 31.927	€ 32.980
	BOR grijs	€ 10.238	€ 10.576	€ 10.925	€ 11.285
	BOR groen	€ 7.635	€ 7.887	€ 8.147	€ 8.416
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.249	€ 2.323	€ 2.400	€ 2.479
	GEO-info	€ 25.110	€ 25.939	€ 26.795	€ 27.679
	Riool	€ 23.380	€ 24.152	€ 24.949	€ 25.772
	Mutatiedetectie	€ 6.720	€ 6.942	€ 7.171	€ 7.408
	Totaal	**€ 157.584**	**€ 162.784**	**€ 168.156**	**€ 173.705**

Bijdrage Voerendaal					
	BAG	€ 49.877	€ 51.523	€ 53.223	€ 54.979
	BGT/Imgeo	€ 62.655	€ 64.723	€ 66.858	€ 69.065
	BOR grijs	€ 14.044	€ 14.507	€ 14.986	€ 15.481
	BOR groen	€ 15.986	€ 16.513	€ 17.058	€ 17.621
	Wkpb (BRK-PB)	€ 2.273	€ 2.348	€ 2.425	€ 2.506
	GEO-info	€ 26.480	€ 27.354	€ 28.256	€ 29.189
	Landmeten	€ 6.025	€ 6.224	€ 6.429	€ 6.641
	Huisaansluitingen	€ 5.834	€ 6.027	€ 6.226	€ 6.431
	Riool	€ 22.562	€ 23.307	€ 24.076	€ 24.871
	Thematische tekeningen	€ 8.883	€ 9.176	€ 9.479	€ 9.792
	Licentie Wibon/KlicWin	€ 3.873	€ 4.000	€ 4.132	€ 4.269
	Mutatiedetectie	€ 8.091	€ 8.358	€ 8.634	€ 8.918
	Totaal	**€ 226.582**	**€ 234.059**	**€ 241.783**	**€ 249.762**
Bijdrage Waterschap					
	BGT Waterschap**	€ 147.582	€ 152.452	€ 157.483	€ 162.680
	Totaal	**€ 147.582**	**€ 152.452**	**€ 157.483**	**€ 162.680**

* De kosten van Obsurv Hosting Sweco worden rechtstreeks doorbelast aan Heerlen.

** Let op: De bedragen bij het Waterschap Limburg zijn exclusief btw. Bij het Waterschap Limburg gelden de volgende bedrag inclusief btw:

	2027	2028	2029	2030
BGT Waterschap incl. btw	€ 153.278	€ 158.047	€ 163.263	€ 168.650

Bijlage B

Bestuursnotitie

Datum 9 juli 2026
Onderwerp Zienswijzen begroting 2027 en meerjarenraming 2027-2030

De ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2027-2030 van Het Gegevenshuis zijn op 27 maart 2026 overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg voor het geven van de zienswijze.

Overzicht reacties

De ontwerpbegroting en de meerjarenraming zijn in de raden van de deelnemende gemeenten en in het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg behandeld. Zienswijzen met eventueel aanvullende vragen zijn beantwoord.

De ontvangen zienswijzen zijn positief waardoor er geen aanleiding is tot aanpassing van de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2027-2030.

Het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis,

mr. R. de Boer — Voorzitter.

R.M.J. Dohmen — Directeur/secretaris.

Bijlage C

Aantal stemmen deelnemers begroting 2027 t/m 2030

Bijdrage deelnemers 2027			Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beek	€	161.194	1	0	1	2
Bijdrage Beekdaelen	€	591.337	1	1	5	7
Bijdrage Brunssum	€	174.108	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€	352.192	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€	195.354	1	0	1	2
Bijdrage Heerlen	€	1.637.963	1	1	16	18
Bijdrage Kerkrade	€	201.659	1	1	2	4
Bijdrage Landgraaf	€	332.354	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€	170.370	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€	1.203.380	1	0	12	13
Bijdrage Vaals	€	157.584	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€	226.582	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€	147.582	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€**	**5.551.659**	**13**	**7**	**49**	**69**

Bijdrage deelnemers 2028			Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beek	€	166.513	1	0	1	2
Bijdrage Beekdaelen	€	610.851	1	1	6	8
Bijdrage Brunssum	€	179.854	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€	363.814	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€	201.801	1	0	2	3
Bijdrage Heerlen	€	1.692.015	1	1	16	18
Bijdrage Kerkrade	€	208.314	1	1	2	4
Bijdrage Landgraaf	€	343.322	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€	175.991	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€	1.243.092	1	0	12	13
Bijdrage Vaals	€	162.784	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€	234.059	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€	152.452	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€**	**5.734.863**	**13**	**7**	**51**	**71**

Bijdrage deelnemers 2029			Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beek	€	172.008	1	0	1	2
Bijdrage Beekdaelen	€	631.010	1	1	6	8
Bijdrage Brunssum	€	185.789	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€	375.820	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€	208.460	1	0	2	3
Bijdrage Heerlen	€	1.747.852	1	1	17	19
Bijdrage Kerkrade	€	215.188	1	1	2	4
Bijdrage Landgraaf	€	354.651	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€	181.799	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€	1.284.114	1	0	12	13
Bijdrage Vaals	€	168.156	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€	241.783	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€	157.483	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€**	**5.924.113**	**13**	**7**	**52**	**72**

Bijdrage deelnemers 2030			Basis	Oprichter	Per ton	Totaal
Bijdrage Beek	€	177.684	1	0	1	2
Bijdrage Beekdaelen	€	651.833	1	1	6	8
Bijdrage Brunssum	€	191.920	1	1	1	3
Bijdrage Eijsden-Margraten	€	388.222	1	0	3	4
Bijdrage Gulpen-Wittem	€	215.340	1	0	2	3
Bijdrage Heerlen	€	1.734.842	1	1	17	19
Bijdrage Kerkrade	€	222.289	1	1	2	4
Bijdrage Landgraaf	€	366.355	1	1	3	5
Bijdrage Simpelveld	€	187.798	1	1	1	3
Bijdrage Sittard-Geleen	€	1.326.490	1	0	13	14
Bijdrage Vaals	€	173.705	1	0	1	2
Bijdrage Voerendaal	€	249.762	1	1	2	4
Bijdrage Waterschap	€	162.680	1	0	1	2
Totaal bijdrage deelnemers	**€**	**6.119.609**	**13**	**7**	**53**	**73**

Lijst afkortingen

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BAM	Beter Anders Minder
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BOR	Beheer Openbare Ruimten
BRK	Basisregistratie Kadaster
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GIS	Geo Informatie Systeem
GBRD/BAG-Geo	De afdeling basisregistraties en geometrie van de Gemeenschappelijke Belasting- en RegistratieDienst als organisatieonderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg
HR21	Een functiewaarderingssysteem voor de sector gemeenten
IKB	Individueel Keuzebudget
IMbgt	Informatiemodel bgt
IMgeo	Informatiemodel geometrie
LV	Landelijke Voorziening
PIOFAH	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
WIBON	Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WKR	Werkkostenregeling
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WSP	Werkgevers Servicepunt Parkstad

het gegevenshuis
gegevens op maat.

Jaarrekening 2025

Voorlopige vaststelling in de vergadering van het algemeen bestuur op 26 maart 2026.
Voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg per 27 maart 2026.
Definitief vast te stellen in de vergadering van het algemeen bestuur op 9 juli 2026.

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

Inhoudsopgave

VOORWOORD 4
Inleiding / samenvatting resultaten 6
1. Paragrafen 8
1.1 Lokale heffingen 8
1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 8
1.3 Indicatoren 9
1.4 Onderhoud kapitaalgoederen 11
1.5 Financiering 12
1.6 Bedrijfsvoering 15
1.7 Verbonden partijen 15
1.8 Grondbeleid 16
1.9 Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen 16
1.10 Openbaarheidsparagraaf 16
2. Jaarrekening 17
2.1 Balans per 31 december 2025 17
2.2 Exploitatierekening 2025 18
2.2.1 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden 23
2.3 Waarderingsgrondslagen 25
2.3.1 Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording 26
2.4 Toelichting op de balans 27
2.5 Gegevens in kader WNT 31
2.6 Rechtmatigheidsverantwoording 33
2.7 Klachtbehandeling 34
BIJLAGE A | overzicht realisatie per product 35
BIJLAGE B | overzicht realisatie ad hoc opdrachten 39
VASTSTELLINGSPROTOCOL 41
Lijst afkortingen 42

VOORWOORD

Terwijl ik de cijfers uit deze jaarrekening bestudeerde, vroeg ik mij af wat de boodschap van de getallen is. Laat ik helder zijn, ik ben een man van cijfers, van harde feiten, maar ook ik weet dat achter die getalletjes ook allerlei andere activiteiten of gevoelens en emoties kunnen zitten. Terwijl ik dit voorwoord schrijf, krijg ik een citaat van Stef Bos niet uit mijn hoofd: “De golven zijn de dagen, de dagen van het jaar. En het lijkt of zij vertellen hoe het ons vergaat. Maar de onderstroom die niemand ziet, bepaalt de richting op elk gebied.”

Natuurlijk, als ik de resultaten van 2025 zie en beoordeel, kan ik alleen maar constateren dat het voor de elfde keer op rij gelukt is om zwarte cijfers te schrijven. Dat zijn de golven, de dagen van het jaar die volgens Stef Bos ons vertellen hoe het ons is vergaan. De achteloze lezer zal zijn schouders ophalen, misschien een duim opsteken en constateren dat Het Gegevenshuis dat heeft gedaan wat is afgesproken. Zo eenvoudig ligt het niet, de wereld staat immers niet stil. Om te realiseren wat is afgesproken, zul je jaar in, jaar uit met de onderstroom bezig moeten zijn en de koers daarop aanpassen. Dit geldt anno 2026 in nog heftigere mate dan voorheen. Waarom?

De huidige technologische ontwikkelingen, de toepassing van datascience en artificial intelligence, de roep om digitalisering en datagestuurd werken; we zien spreekwoordelijk de deinende golven aanzwellen tot grote waterverplaatsingen. En vooral dan is het de kunst om de onderstroom te beheersen, om richting te kunnen bepalen.

Voor dat laatste is het noodzakelijk om in gezamenlijkheid de koers uit te zetten: Het Gegevenshuis en haar deelnemers, op bestuurlijk en ambtelijk niveau. Medio 2025 heeft het algemeen bestuur die stap gezet en Het Gegevenshuis de opdracht gegeven om een programma innovatie te ontwikkelen waarbij het bestuur in stelling wordt gebracht om op basis van businesscases, usecases, kosten-/batenanalyses plus maatschappelijke impactanalyses de innovatierichting te bepalen en concrete besluiten kan nemen om projecten uit te voeren. Het eerste beslismoment in deze wordt medio 2026 verwacht. Het algemeen bestuur is zich er bewust van dat serieus innoveren ook serieuze middelen vereist en dat derhalve in eerste instantie het bestuur de richting van de innovatie dient te bepalen.

Het is logisch dat Het Gegevenshuis eerst naar zichzelf heeft gekeken en zich afgevraagd heeft welke stappen gezet moeten worden om klaar te zijn voor de richting van de onderstroom de komende jaren. Dit heeft geleid tot de bouw van Het Gegevenshuis 2.0 waarvan in 2025 het fundament is gelegd en waarbij qua organisatie, alsook de vaardigheden en competenties van zittend en nieuw te werven personeel is gewerkt aan een samenwerkingsverband dat toekomstproof is en waarin ook het programma innovatie is verankerd. Op het gebied van de technische ondersteuning werd invulling aan de noodzakelijke randvoorwaarden gegeven door migratie naar een eigen ICT-tenant en de implementatie van een nieuwe BOR-applicatie. Ook randvoorwaarden, zoals branding en communicatie werden opgepakt.

Samenvattend zou je kunnen zeggen dat Het Gegevenshuis naast de zorg voor de stabiel deinende golven, vertegenwoordigd in deze jaarcijfers, ook hard heeft gewerkt aan een organisatie die zich niet alleen niet laat verrassen door de onderstroom, maar ook klaar is voor de richting. Dat geldt eveneens voor de continuïteit van de ambtelijke sturing van de organisatie: voor de wegens pensioen vertrekkende directeur/secretaris kon een passende opvolger worden aangetrokken. En tenslotte werd een uitroepteken geplaatst bij het tienjarig bestaansfeest van Het Gegevenshuis per 1 juli 2025, waarbij er met voldoening werd teruggekeken op de afgelopen jaren, maar vooral de focus werd gelegd op de komende jaren.

Kortom, het jaar 2025 heeft mij als voorzitter veel voldoening geschonken en ik dank dan ook alle bestuurlijk- en ambtelijk betrokkenen van de deelnemers in Het Gegevenshuis voor hun inbreng en ben trots op de geleverde prestaties van medewerkers en management van Het Gegevenshuis.

Ik wens u veel leesplezier bij deze jaarrekening 2025.



mr. R. (Richard) de Boer, voorzitter.

Inleiding / samenvatting resultaten

Algemeen

De te behalen resultaten door Het Gegevenshuis zijn helder en transparant vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen, waarbij de kwaliteitsindicatoren en bijbehorende normen, doorlooptijden en hoeveelheden in meetbare getallen zijn vastgelegd. Over de geleverde prestaties legt Het Gegevenshuis per kwartaal verantwoording af aan de opdrachtgevende gemeenten en het Waterschap Limburg door de overeengekomen prestaties af te zetten tegen de feitelijk geleverde prestaties. De opdrachtgever kan dus het hele jaar door de rol van regievoerder op de output waarmaken aan de hand van objectieve, meetbare criteria. De resultaten van een jaarrekening op het gebied van de geleverde output en kwaliteit zijn als zodanig dan ook geen verrassing voor de opdrachtgever. Samen met de contractmanagers worden dienstverleningsovereenkomsten en productbladen jaarlijks geactualiseerd.

In deze jaarrekening kunnen we ten aanzien van de geleverde prestaties, waarover in de kwartaalrapportages reeds verantwoording werd afgelegd, kort zijn. De overeengekomen prestaties werden of geheel behaald of er was incidenteel sprake van een logisch verklaarbare afwijking. Om de afgesproken prestaties te leveren, waren kort door de bocht die middelen nodig die ook vooraf waren gecalculeerd. Door een in verhouding grote uitstroom van personeel ontstond veel vacatureruimte die niet direct kon worden ingevuld. Een en ander is een gevolg van krapte op de arbeidsmark voor specifieke functies bij Het Gegevenshuis. Dit heeft ertoe geleid dat extra personeel werd ingehuurd uit de flexibele schil bij externen. De besparing in personeelskosten was lager dan de meerkosten voor inhuur van personeel. Daarenboven was er wel specifieke inhuur (consultancy) voor de ICT-migratie en implementatie van de BOR-applicatie noodzakelijk.

Kort samengevat: Het Gegevenshuis heeft geleverd wat vooraf is afgesproken met de deelnemers tegen lagere lasten dan geprognosticeerd in de begroting. Overall ontstaat er een definitief resultaat van € 68.451,- waarbij voorgesteld wordt om dit resultaat te behouden voor de ICT-migratie waarvan de 2e fase (het dataplatform) nog moet worden gerealiseerd en waarvoor het eerder ook bestemd werd.

Taakvelden in de jaarrekening

In feite wordt de programmabegroting bepaald door de optelsom van de gesloten dienstverlenings-overeenkomsten met bijbehorende productbladen.
Hierin staat wat Het Gegevenshuis moet bereiken in elk begrotingsjaar van welke kwaliteit en met welke doorlooptijden en hiervoor stellen de deelnemers de middelen beschikbaar op basis van een transparante voorcalculatie. Wat dan nog rest is de strategische agenda van Het Gegevenshuis die rust op de pijlers groei en innovatie.
Als groei- en innovatie-ontwikkelingen tot positieve besluitvorming leiden, krijgen deze ook weer hun vertaling in de dienstverleningsovereenkomsten en bijbehorende productbladen en volgt de structurele beheersituatie.

De bijgestelde begroting van 2025 is gebaseerd op het BBV waarbij sprake is van een indeling in taakvelden. Zo is de bijgestelde begroting van 2024 gesplitst in de taakvelden 040 Overhead, 210 Verkeer en Vervoer, 570 Openbaar Groen, 720 Riolering, 810 Ruimtelijke Ordening en 830 Bouwen en Wonen. De taakvelden zijn terug te vinden in deze jaarrekening.

Financiële resultaten

De exploitatierekening laat na een vrijval uit de bestemmingsreserve ICT een nihil resultaat zien van € 0,-. Op hoofdlijnen wordt dit resultaat behaald onttrekking op de bestemmingsreserve ICT. Er zijn er ten opzicht van voorgaande jaren meer ad-hoc baten deelnemers en baten bijdragen derden. Dit is te beschouwen als incidenteel door met name de opdracht van het ministerie voor de BES-eilanden en eenmalige baten deelnemers als gevolg uitbreiding van producten (DVO). Dit zijn hoofdpunten voor wat betreft het resultaat. In hoofdstuk 2.2 wordt verder ingezoomd op alle cijfers van de exploitatie.

Bij de opstart van Het Gegevenshuis werd geen weerstandsvermogen vastgesteld. Voor wat betreft het weerstandsvermogen kan gesteld worden dat dit voor een organisatie als Het Gegevenshuis ook niet nodig is omdat positieve of negatieve resultaten ten gunste/ten laste komen van de deelnemers naar rato van de bijdrage. Bovendien hangen deze resultaten altijd samen met producten of diensten die onderdeel zijn van de dienstverleningsovereenkomst en zijn de risico's in verhouding klein.

Het algemeen bestuur heeft bij de bijgestelde begroting van 2018 besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve is afgebouwd en de lasten die samenhangen met software en apparatuur zullen direct ten laste worden gebracht van producten en diensten.

Het resultaat in hoofdlijnen:

	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 296.812	€ 68.451
Vreemd vermogen	€ 1.682.532	€ 727.277
Resultaat	**€ 127.811**	**€ 0**

	Begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie
Lasten totaal	€ 5.169.764	€ 5.441.488	€ 5.440.088
Baten totaal	€ 5.169.764	€ 5.169.764	€ 5.211.727
Resultaat voor bestemming/onttrekking	**€ 0**	**€ -271.724**	**€ -228.361**
Onttrekking bestemmingsreserve ICT	€ 0	€ 271.724	€ 228.361
Gerealiseerd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ 0**

Bestemmingsreserve	
Bestemmingsreserve ICT 2026	€ 68.451

Het totale resultaat jaarrekening 2024 werd € 127.811,- bestemd als reserve voor de ICT-migratie. Om de bijdragen deelnemers voor 2025 niet te verhogen en de primaire begroting aan te houden werd het verschil aangehouden tot de jaarrekening 2025. Zo ook voor de hogere lasten zijnde de pm-posten die te maken hebben met de kosten van leveranciers van software voor het migreren naar de eigen omgeving.

Voorgesteld wordt om het restant op de bestemmingsreserve voor de afronding ICT-migratie in 2026 te gebruiken. Niet aangewende middelen uit deze reserve in 2026 zullen worden toegevoegd aan het saldo van de jaarrekening 2026. De bestemmingsreserve wordt dan opgeheven. In paragraaf 2.4 wordt de resultaatbestemming toegelicht.

1. Paragrafen

Niet alle verplichte paragrafen uit het BBV zijn van toepassing op de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis int geen belastingen en heffingen en bezit geen grondposities.

1.1 Lokale heffingen

Niet van toepassing.

1.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Gegevenshuis is een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet op de gemeenschappelijke regelingen en is verplicht in de begroting en jaarstukken de risico's te vermelden die de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de begroting en de jaarstukken moet met deze voorzienbare en kwantificeerbare risico's rekening worden gehouden.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het Gegevenshuis is een uitvoeringsorganisatie die ten behoeve van de deelnemers wettelijke taken uitvoert in het kader van het stelsel van basisregistraties en andere administratieve en geometrische activiteiten die te maken hebben met ruimte en gebouwen: (geo-)data worden ingewonnen, beheerd en weer uitgeleverd. Met deelnemers en afnemers worden vooraf afspraken gemaakt over de hoeveelheden en kwaliteiten van producten en diensten die in dit kader worden geleverd. Hieraan is gekoppeld een transparante voorcalculatie die de hoogte van de bijdrage van de deelnemers bepaalt. Dit alles is vervat in een dienstverleningsovereenkomst met productbladen. Het Gegevenshuis levert alleen vooraf overeengekomen producten en diensten waar de bijdrage van de deelnemer tegenover staat.

Dit maakt ook de risicobenadering van Het Gegevenshuis enigszins afwijkend ten opzichte van de meeste andere gemeenschappelijke regelingen. Weerstandscapaciteit gaat over de dekkingsmiddelen en -mogelijkheden waarover de dienst kan beschikken om niet begrote, onvoorziene kosten (risico's) af te dekken, waarbij de weerstandscapaciteit in redelijke verhouding dient te staan tot de risico's waarvoor geen voorziening is gevormd. De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene kosten (risico's) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle kosten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Daar waar deze laatste ontbreken wordt een risicomarge in de prijs per product/dienst opgenomen. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene kosten (risico's) dan dragen de deelnemers naar rato van de afname van het desbetreffend product of dienst bij aan deze onvoorziene kosten.

Dit stelt het bij een gemeenschappelijke regeling op te bouwen weerstandsvermogen in een geheel ander daglicht. De oprichters hebben niet de bedoeling gehad om onvoorziene tekorten te voldoen via een weerstandsvermogen, maar via het bijstorten op basis van de feitelijke afname van producten en diensten. Dit vloeit ook voort uit het feit dat Het Gegevenshuis als een shared service centre functioneert en dat de pakketten van afname van producten en diensten per deelnemer zelf is samen te stellen (behalve de verplichte afname van de BGT). Uiteraard zijn hieraan voorwaarden gekoppeld via de gemeenschappelijke regeling en de dienstverleningsovereenkomsten. Zo komen bijvoorbeeld risico's voor Het Gegevenshuis bij een afname van producten en diensten te liggen bij de deelnemer die hiertoe besluit. Bovendien zullen alleen structurele verplichtingen worden aangegaan of medewerkers in vast dienstverband worden genomen als hier via een dienstverleningsovereenkomst structurele afname van producten en diensten tegenover staan. Bij incidentele afname van producten en diensten zal er altijd gewerkt worden met huur van applicaties en licenties en inhuur van personeel.

Algemene reserve
De deelnemers aan Het Gegevenshuis zijn verantwoordelijk voor een eventueel overschot of tekort in een bepaald jaar naar rato van de afname van producten en diensten en de daaraan gekoppelde bijdrage. Daar waar sprake is van een reserve is dit een door het algemeen bestuur gelabelde reserve (bestemde reserve), maar géén algemene reserve. In de eerder aangegeven systematiek is hier ook geen noodzaak voor.

Reserve ICT-investeringen
De reserve ICT-voorziening is ooit gevormd bij de overgang van Parkstad naar Het Gegevenshuis en was bedoeld voor het kunnen voldoen van de kosten van rente en afschrijving van de landmeetapparatuur en software. Als er nieuwe software of apparatuur werd aangeschaft, meestal samenhangende met de invoering van nieuwe producten of diensten of uitbreiding daarvan, werden de incidentele kosten voor aanschaf incidenteel bij de afnemers in rekening gebracht en deze gestort in de reserve ICT-investeringen zodat vanuit die reserve in meerjarenperspectief de rente en afschrijving kon worden voldaan. In 2018 heeft het algemeen bestuur bij de bijgestelde begroting besloten dat in 2018 de laatste storting in de ICT-reserve zal plaatsvinden. Deze reserve is inmiddels afgebouwd.

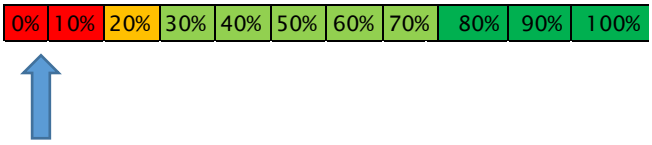
Bestemmingsreserve Migratie/implementatie ICT
Van het batig saldo bij de jaarrekening 2022 heeft het algemeen bestuur besloten om € 169.000 te bestemmen voor het uitvoeren van een aanbesteding en het realiseren van een overgang voor de ICT-dienstverlening van Parkstad-IT naar Solido Dit bedrag is o.a. bedoeld voor inhuur externe know how voor de migratie van Parkstad-IT naar een marktpartij. Het bedrag is berekend bij een in 2022 uitgevoerde marktconsultatie. De aanbesteding is in 2024 uitgevoerd. Medio januari 2025 is op bestuurlijk niveau het nieuwe contract met Solido door beide partijen ondertekend. De bestemmingsreserve is in 2025 aangewend voor de migratie van Parkstad-IT naar Solido. Vanuit het batig saldo bij de jaarrekening 2024 heeft het algemeen bestuur besloten om € 127.811,- te bestemmen voor de ICT-migraties en doorontwikkeling van het dataplatform. Uit de totale bestemingsreserve werd in totaal € 228.360,- onttrokken om de kosten van de ICT-migratie te dekken. Zie hiervoor de tabel op pagina 22.

1.3 Indicatoren
Aan de hand van de volgende indicatoren kan een beeld gegeven worden van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen op de balans. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Solvabiliteitsratio		**01-01-2025**	**31-12-2025**
Eigen vermogen	(A)	€ 296.811,64	€ 68.451,45
Totaal vermogen	(B)	€ 1.979.343,39	€ 795.728,65
Solvabiliteitsratio	**(A / B)**	**15,00%**	**8,60%**

Solvabiliteitsratio



Het Gegevenshuis is door gemeenten opgericht om specifieke overheidstaken uit te voeren, niet om winst te maken. Overtollige middelen worden in de regel teruggegeven aan de deelnemers (gemeenten en Waterschap) in plaats van te worden ingehouden als buffervermogen (algemene reserve). Hierdoor is het eigen vermogen van Het Gegevenshuis klein en de solvabiliteitsratio dientengevolge laag.

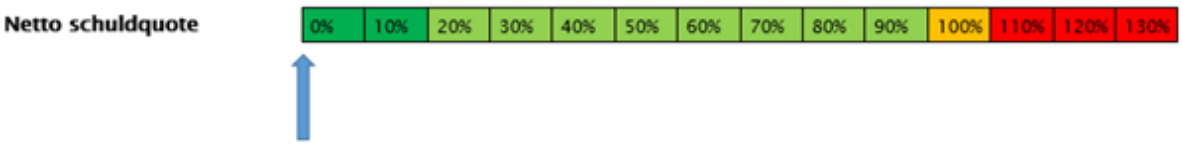
De netto schuldquote (NSQ)

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

Een goed aanvullende indicator om de hoogte van de schulden van een organisatie te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de inkomsten (netto schuldquote). De netto schuld betreft de totale schuld met in mindering de omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet t.b.v. de publieke zaak. Omdat dit per organisatie sterk kan verschillen is het raadzaam de netto schuld te gebruiken.
De hoogte van de inkomsten bepaalt in belangrijke mate hoeveel schulden een organisatie kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een organisatie kan aangaan. Dit kengetal uitgedrukt in procenten wordt de netto schuldquote genoemd.

Schuldratio		**01-01-2025**	**31-12-2025**
Schulden:	Langlopende schulden	€ -	€ -
	Vlottende passiva	€ 382.182,84	€ 307.159,28
	Overlopende passiva	€ 1.300.349,61	€ 420.117,92
Vorderingen:	Vorderingen	€ -448.733,97	€ -586.666,36
	Liquide middelen	€ - 1.501.313,51	€ -108.334,70
	Overlopende activa	€ -29.295,91	€ -100.727,59
Schulden -/- vorderingen	(A)	€ -296.811,64	€ -68.451,45
Inkomsten voor bestemming reserves	(B)	€ 4.336.191,14	€ 5.222.715,33
Netto schuldquote	**(A / B)**	**-6,84%**	**-1,31%**

Voor een organisatie geldt dat het licht op rood springt als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt. Er is dan sprake van een zeer hoge schuld. Al bij een netto schuldquote boven de 100% springt het licht voor een organisatie op oranje. Er blijft dan weinig leencapaciteit over om de gevolgen van financiële tegenvallers door bijvoorbeeld een economische recessie op te vangen. Normaal bevindt de netto schuldquote van een organisatie zich ergens tussen de 0% en 100%.



De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen (NSQ)
Omdat Het Gegevenshuis géén leningen verstrekt, is een gecorrigeerde netto schuldquote niet aan de orde.

Grondexploitatie
Het Gegevenshuis exploiteert noch bouwgrond, noch grond op industrieterreinen. De indicator “grondexploitatie” kan daarom ook niet verstrekt worden.

Structurele exploitatieruimte
Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft het ook aan of een organisatie in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Voor Het Gegevenshuis dat begroot op basis van de overeengekomen dienstverleningsovereenkomsten, is dit lastig om in deze definitie te vatten.

De vaststelling van het kengetal structurele exploitatieruimte in % gaat als volgt:
((B-A) + (D-C)) / (E)*100%
A: structurele lasten (gerealiseerd totaal van lasten);
B: structurele baten (gerealiseerd totaal van baten);
C: totaal structurele toevoegingen aan de reserves;
D: totaal structurele onttrekkingen aan de reserves;
E: gerealiseerd totaal van de baten.

Vanuit die insteek kan de structurele exploitatieruimte 2025 als volgt worden berekend:
((€ 5.130.727 - € 5.130.727) + (€ 0)) / € 5.211.727 * 100% = 0,00%

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

De incidentele lasten en baten in 2025 bestonden uit:

Incidentele lasten en baten	2025 Bijgesteld	realisatie
Lasten		
Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning en ondersteuning informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000
Eenmalige implementatiekosten ICT en overige kosten ontvlechting	€ 271.724	€ 228.361
Totaal	**€ 352.724**	**€ 309.361**
Baten		
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000
Eenmalige implementatiekosten ICT en overige kosten ontvlechting		
Totaal	**€ 81.000**	**€ 81.000**
Saldo incidentele baten en lasten	€ - 271.724	€ -228.361
Aanwenden reserve ICT	€ 169.000	€ 169.000
Aanwenden reserve ICT (resultaatbestemming 2024)	€ 102.724	€ 59.361
Structureel en reëel evenwicht	**€ 0**	**€ 0**

De structurele lasten en baten worden berekend door de incidentele lasten en baten van het gerealiseerd totaal van lasten en baten af te halen. De eenmalige implementatiekosten ICT bedragen € 228.361,-. De dekking hiervoor is gevonden in de bestemmingsreserves (2022 en 2024). De reserve vanuit resultaat 2022 is volledig ingezet (€ 169.000,-) en de reserve vanuit rekening resultaat 2024 ten dele (€ 59.361,-).

Alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves vallen onder incidenteel en worden in de berekening voor de structurele exploitatieruimte daarom niet meegenomen. Mutaties in de reserve dekking kapitaallasten zijn wel structureel.

Belastingcapaciteit
Op basis van de begroting dragen de deelnemers bij in de kosten van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis. Het Gegevenshuis heft géén belastingen.
De indicator “belastingcapaciteit” is dan ook niet van toepassing.

1.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Het Gegevenshuis heeft bij haar formele start per 1 juli 2015 alle goederen en contracten overgenomen van de GBRD/BAG-Geo. Voor wat betreft het wagenpark betreft het auto’s via een leaseconstructie. In de begroting is voorzien in de kosten voor het onderhoud. De overgenomen (kantoor)inventaris was ook al afgeschreven. Hardware wordt via dienstverleningsovereenkomst afgenomen van Parkstad IT waar een jaarlijkse vergoeding tegenover staat.
De te activeren investeringen zijn beperkt tot de landmeetkundige apparatuur en bijbehorende software en alle overige applicaties.

1.5 Financiering

Algemeen
De in januari 2001 in werking getreden Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) verplicht een gemeenschappelijke regeling om een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening op te nemen. Voor Het Gegevenshuis is de financieringssystematiek dat de deelnemers een voorschot per kwartaal betalen, gebaseerd op de totale bijdrage conform begroting/dienst-verleningsovereenkomst.
Sinds 2022 werkt Het Gegevenshuis op basis van voorschotnota's, om zodoende zelf over liquide middelen te beschikken. De hoogte van de voorschotnota's en de datum van verzending is gericht op het steeds over voldoende liquide middelen te kunnen beschikken.

Risicobeheer
Met risico's worden bedoeld renterisico's, kredietrisico's, liquiditeitenrisico's, koersrisico's en debiteurenrisico's. Om het risico in algemene zin in te perken dient de uitvoering van de financieringsfunctie alleen de publieke taak.
Het beheersen van risico's komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Renterisico op vlottende schuld
Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beheersen mogen gemeenschappelijke regelingen voor hun financieringsbehoefte niet onbeperkt kort geld aantrekken. Het aantrekken van kort geld is normaliter goedkoper dan lang geld, maar is ook sterker aan fluctuaties onderhevig. De maximaal toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de zogenaamde kasgeldlimiet. Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen.
Voor 2025 bedraagt de kasgeldlimiet voor Het Gegevenshuis:

a.	Omvang van de programmabegroting per 01-01-2025:	€ 5.441.488,-
b.	Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage:	8,20%
Toegestane kasgeldlimiet voor 2025 (a) x (b):		€ 446.202,-

Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van Het Gegevenshuis bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. De kasgeldlimiet wordt aan het begin van het dienstjaar vastgesteld en geldt voor het gehele jaar. De kasgeldlimiet bedroeg de afgelopen jaren:

Jaar	Kasgeldlimiet
2022	€ 360.331
2023	€ 384.663
2024	€ 410.654
2025	€ 446.202

Elk kwartaal toetsen we de werkelijke liquiditeitspositie aan de kasgeldlimiet. Als meer dan twee achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder (Provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld.
Overschrijden we de kasgeldlimiet drie kwartalen op rij dan moeten we via een plan van aanpak aantonen dat we de korte financiering terugbrengen binnen de norm van de kasgeldlimit. Uit dit plan kan blijken dat de overschrijding maar tijdelijk is, zodat we de overschrijding zonder maatregelen kunnen oplossen.
Is de overschrijding echter structureel dan zal dit moeten leiden tot het aflossen van kort geld c.q. het consolideren door middel van het aantrekken van vaste geldleningen.
De werkelijke ruimte c.q. overschrijding van de kasgeldlimiet in 2025 was als volgt:

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

Jaar	Gemiddelde netto vlottende schuld (- = overschot)	Kasgeldlimiet	Ruimte binnen de kasgeldlimiet (- = overschrijding)
1e kwartaal 2025	€ -1.202.859	€ 446.202	€ 1.649.061
2e kwartaal 2025	€ -747.340	€ 446.202	€ 1.193.542
3e kwartaal 2025	€ -495.065	€ 446.202	€ 941.267
4e kwartaal 2025	€ -254.900	€ 446.202	€ 701.102

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemiddelde netto vlottende schuld alle kwartalen van 2025 binnen de kasgeldlimiet is gebleven. Een minusteken betekent in deze tabel een overschrijding. Het aantrekken van vaste geldleningen was daarom dan ook niet aan de orde.

Renterisico op vaste schuld
De renterisiconorm is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Omdat Het Gegevenshuis geen langlopende leningen heeft aangetrokken komt dit risico niet voor.

Omslagrente
De omslagrente wordt bepaald door de externe rentelasten te delen door het totaal van de activa. Zoals aangegeven heeft Het Gegevenshuis geen externe rentelasten. De berekening van de omslagrente is daarmee niet van toepassing voor Het Gegevenshuis.

Kredietrisico's
Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
Omdat Het Gegevenshuis geen leningen en garanties aan derden verstrekt speelt dit risico niet.

Liquiditeitenrisico's
De liquiditeitenrisico's houden verband met mogelijke wijzigingen in de meerjarenliquiditeitenplanning waardoor renteresultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Omdat in de meerjarenbegroting tegenover iedere afgesproken prestatie ook een afgesproken vergoeding staat blijft het liquiditeitenrisico beperkt tot de extra opdrachten die niet waren voorzien in de begroting. Veelal hebben deze extra opdrachten een geringe financiële omvang.

Koers- en valutarisico
Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkeling. Dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Valutarisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslismoment. Het Gegevenshuis bezit evenwel geen vreemde valuta, dus dit is voor Het Gegevenshuis niet van toepassing.

Debiteurenrisico's
Dit betreft het risico dat we vorderingen op debiteuren niet kunnen innen en dus moeten afboeken. Aangezien Het Gegevenshuis voornamelijk diensten verleent aan gemeenten, het waterschap en andere openbare lichamen is het debiteurenrisico klein. In het geval dat een vordering, ook na aanmaning en ingebrekestelling, niet via het minnelijke traject geïnd wordt, zal een dwanginvorderingstraject opgestart worden. Dit is sinds haar oprichting nog nooit aan de orde geweest.

Kasbeheer / kasgeldlimiet
Dit betreft het beheer van saldi en liquiditeiten voor een periode korter dan één jaar. De uitvoering ligt bij de kassier van de gemeente Landgraaf die er onder andere op toe ziet dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.

Als uitgangspunt geldt verder dat zoveel mogelijk het contante geldverkeer wordt beperkt en de elektronische betaalvormen worden gestimuleerd. Voor het beheer van de financiële middelen houdt Het Gegevenshuis een rekening-courant aan bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank. De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) fungeert als huisbank.
Het Gegevenshuis verricht haar betalingsverkeer volledig via elektronisch bankieren bij de BNG.

Op basis van de regelgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren werden limieten hoger dan € 250.000,- afgeroomd door de schatkist.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van Het Gegevenshuis naar rato van de afname van producten en diensten en zich verplicht hebben eventuele tekorten volgens deze verdeelsleutel te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

EMU-saldo
Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) wordt voor het begrotingssaldo een definitie gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde is, namelijk het EMU-saldo. Met het EMU-saldo wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van de totale overheid bedoeld. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. Het BBP is de totale (geld-)waarde van alle in een land geproduceerde goederen (en diensten) gedurende een bepaalde periode (meestal een jaar).

Actiever sturen op het EMU-saldo
Het EMU-saldo is gebaseerd op kasbasis. Omdat de sturing op basis van het baten- en lastenstelsel geschiedt, krijgt het EMU-saldo niet de aandacht in de begrotings- en verantwoordings-cyclus die nodig wordt geacht. Voor gemeenschappelijke regelingen is het van belang te weten of de individuele referentiewaarden van het EMU-saldo die voor de individuele gemeenschappelijke regeling berekend zijn, meerjarig overschreden worden. Omdat het consequenties heeft als de macronorm overschreden wordt, is het voor individuele overheden van belang om meerjarig op de individuele referentiewaarden te sturen.

Landelijk is bepaald dat het gezamenlijk aandeel van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in het landelijk EMU-tekort (van 3%) maximaal 0,4% van het BBP mag bedragen. Omdat overheden (nog) niet afgerekend worden bij overschrijding de referentiewaarde worden vanaf 2016 geen individuele referentiewaarden per overheidslichaam berekend. Wel is het mogelijk ons EMU-saldo aan de hand van de begroting of jaarrekening te berekenen.
Dit kan aan de hand van de zogenaamde EMU-enquête.

Omschrijving		Werkelijke cijfers 2025
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-228.361
+/+	Saldo stortingen in reserves	0
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	228.361
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie	0
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	0
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	0
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	0
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0
-/-	Aankoop/ uitgaven grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	0
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	0
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	0
EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)		**0**

Uit de berekening blijkt dat over 2025 sprake is van een nihil stand op het EMU-saldo.

Omschrijving		2025	2026	2027	2028
+/+	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-228.361	0	0	0
+/+	Saldo stortingen in reserves	0	0	0	0
-/-	Saldo aanwendingen van reserves	228.361	0	0	0
+/+	Saldo afschrijvingen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0
+/+	Saldo stortingen in voorzieningen	0	0	0	0
+/+	Baten en bijdragen die niet in de exploitatie zijn opgenomen	0	0	0	0
-/-	Investeringen in vaste activa die worden geactiveerd	0	0	0	0
+/+	Desinvesteringen voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
-/-	Aankoop/lasten grond en bouwrijp maken, niet in de exploitatie	0	0	0	0
+/+	Baten grondexploitatie voor zover niet in de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
-/-	Lasten die rechtstreeks ten laste van voorzieningen worden gebracht	0	0	0	0
-/-	Boekwinst op verkopen effecten voor zover verantwoord in de exploitatie	0	0	0	0
	EMU-saldo (- = tekort, + = overschot)	**0**	**0**	**0**	**0**

Uit de berekening van het EMU-saldo blijkt dat over 2025 sprake is van een nihil stand.
Alle financiële kengetallen in acht genomen, kunnen we stellen dat de financiële positie van Het Gegevenshuis gezond is.

1.6 Bedrijfsvoering

De financiële- en salarisadministratie en het betalingsverkeer zijn uitbesteed aan de gemeente Landgraaf. Hiertoe werden procesafspraken gemaakt met de directie van Het Gegevenshuis.
Voor ondersteuning op het gebied van personeel- en organisatie alsmede voor ondersteuning door bedrijfsarts/ARBO wordt gebruik gemaakt van private aanbieders.

De dienstverlening op het gebied van ICT/kantoorautomatisering werd afgenomen bij Solido. Het Gegevenshuis verzorgt zelf het applicatiebeheer van de pakketten die ingezet worden in het primaire proces. Ook de softwarepakketten voor managementinformatie, postregistratie, tijd- en verlof-registratie worden zelf beheerd.
Op het gebied van huisvesting en facilitaire ondersteuning is een overeenkomst tussen de gemeente Landgraaf en Het Gegevenshuis afgesloten.

In de totale bedrijfsvoering van Het Gegevenshuis zijn voorcalculatiemodellen verder ontwikkeld en werd een uniforme inrichting van een administratie met betrekking tot opdrachten buiten de dienstverleningsovereenkomsten ontwikkeld.

1.7 Verbonden partijen

Medio januari 2025 heeft Het Gegevenshuis een meerjarige overeenkomst gesloten met Solido. De overeenkomst vloeit voort uit een afgeronde Europese aanbesteding waarbij definitief gegund is op basis van de geldende aanbestedingscriteria. Strikt formeel is de verhouding tot Solido privaatrechtelijk van aard; Het Gegevenshuis is niet toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling Solido. Derhalve is er geen sprake van een verbonden partij. Ter meerdere zekerheid geven we toch een opgave van de Bijdrage.

Naam verbonden partij	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026	Bijdrage 2027	Bijdrage 2028
Solido	€ 511.218	€ 534.325	€ 557.461	€ 579.704

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

1.8 Grondbeleid

Niet van toepassing.

1.9 Taakstellingen, ombuigingen en/of bezuinigingen

Er is geen sprake van taakstellingen, ombuigingen of bezuinigingen. Het Gegevenshuis factureert aan de hand van een voorcalculatie en op basis van productbladen.

1.10 Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Het Gegevenshuis werkt aan de actieve openbaarmakingsplicht. Zo worden onder meer alle stukken van het Algemeen Bestuur openbaar gemaakt door middel van plaatsing op de website en is er een protocol ter uitvoering van de WOO vastgesteld.

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

2. Jaarrekening

In overeenstemming met de eisen die gesteld worden in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat de jaarrekening uit een balans, het overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop en een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

2.1 Balans per 31 december 2025

ACTIVA	Saldo 01.01.2025	Saldo 31.12.2025	PASSIVA	Saldo 01.01.2025	Saldo 31.12.2025
Vaste activa	**0**	**0**	**Vaste passiva**	**296.812**	**68.451**
Materiële vaste activa	0	0	**Eigen vermogen**	**296.812**	**68.451**
Investeringen met een economisch nut	0	0	Algemene reserve	0	0
			Bestemmingsreserves	169.001	68.451
			Saldo van baten en lasten 2024	127.811	
			Saldo van baten en lasten 2025		0
			Voorzieningen	**0**	**0**
Vlottende activa	**1.979.343**	**795.729**	**Vlottende passiva**	**1.685.532**	**727.277**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**448.734**	**586.666**	**Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**382.182**	**307.159**
Vorderingen op openbare lichamen	439.831	585.253			
Overige vorderingen	8.903	1.413	Overige schulden	382.182	307.159
Liquide middelen	**252.861**	**74.439**			
Uitzettingen 's Rijks schatkist	**1.248.453**	**33.896**			
Overlopende activa	**29.296**	**100.728**	**Overlopende passiva**	**1.300.350**	**420.118**
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	5.634	2.013	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	0	4.229
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	0	0	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	1.260.771	415.889
Overige overlopende activa	23.662	98.714	Overige overlopende passiva	39.579	0
Totaal activa	**1.979.343**	**795.729**	**Totaal passiva**	**1.979.343**	**795.729**

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

2.2 Exploitatierekening 2025

Exploitatierekening	2025 primair	2025 bijgesteld	2025 realisatie
Subtotaal Personeel	€ 3.495.176	€ 3.395.176	€ 3.210.678
Subtotaal Bedrijfsvoering	€ 751.283	€ 1.023.007	€ 960.272
Subtotaal Software	€ 448.255	€ 448.255	€ 539.861
Subtotaal Inhuur derden	€ 436.702	€ 536.702	€ 727.796
Subtotaal Onvoorzien	€ 38.348	€ 38.348	€ 1.481
Totaal Lasten	**€ 5.169.764**	**€ 5.441.488**	**€ 5.440.088**
Subtotaal Bijdragen deelnemers	€ 5.012.101	€ 5.012.101	€ 5.039.203
Subtotaal Bijdragen derden	€ 50.713	€ 50.713	€ 71.097
Subtotaal Renteopbrengsten	€ 25.950	€ 25.950	€ 20.427
Subtotaal Subsidies	€ 81.000	€ 81.000	€ 81.000
Totaal Baten	**€ 5.169.764**	**€ 5.169.764**	**€ 5.211.727**
Resultaat vóór bestemming (lasten min baten)	**€ 0**	**€ -271.724**	**€ -228.361**
Mutatie bestemmingsreserve	€ 0	€ 271.724	€ 228.361
Gerealiseerd resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

In totaliteit laat de exploitatie een nihil € 0,- saldo zien na onttrekking bestemmingsreserve.

Lasten Het Gegevenshuis 2025		2025 primair	2025 bijgesteld	2025 realisatie
Personeel				
	salarissen, opleiding, vervoer, overig	**€ 3.495.176**	**€ 3.395.176**	**€ 3.210.678**
Bedrijfsvoering				
	huisvesting, facilities, ICT, bedrijfsvoeringsapplicaties	**€ 751.283**	**€ 1.023.007**	**€ 960.272**
Software				
	licenties en onderhoud applicaties; innovatie	**€ 448.255**	**€ 448.255**	**€ 539.861**
Inhuur derden				
	Productie (regulier)	€ 28.304	€ 28.304	€ 167.300
	Productie (privacy en informatie iso-certificering)	€ 8.711	€ 8.711	€ 10.617
	Inhuur i.v.m. uitvoering strategische agenda	€ 46.710	€ 146.710	€ 235.530
	Inhuur trainees en detachering	€ 175.962	€ 175.962	€ 162.841
	Inhuur expertise na-ijlende effecten steenkolenwinning *(incidenteel)*	€ 81.000	€ 81.000	€ 65.409
	Accountant	€ 18.434	€ 18.434	€ 16.450
	P&O/Boekhouding	€ 61.319	€ 61.319	€ 61.566
	Archivering	€ 16.262	€ 16.262	€ 8.083
	Totaal inhuur derden	**€ 436.702**	**€ 536.702**	**€ 727.796**
Onvoorzien		**€ 38.348**	**€ 38.348**	**€ 1.481**
Totaal		**€ 5.169.764**	**€ 5.441.488**	**€ 5.440.088**

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

Toelichting

In overeenstemming met de eisen die gesteld worden in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat de jaarrekening uit een balans, het overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop en een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld. De jaarrekening 2025 van Het Gegevenshuis sluit met een definitief resultaat van € 0,- door de aanwending van de reserve ICT-migratie. Voorgesteld wordt om het restant op de bestemmingsreserve (€ 68.451,-) voor de afronding ICT-migratie in 2026 te gebruiken. Dit voor de doorontwikkeling en afronding migratie van het dataplatform. Niet aangewende middelen uit deze reserve in 2026 zullen worden toegevoegd aan het saldo van de jaarrekening 2026. Het resultaat is inclusief stortingen en onttrekkingen aan de reserves (zie ook 2.4).

Lasten
Over het geheel genomen zien we dat de lasten € 1.400,- lager zijn dan de bijgestelde begroting.

Personeel
In 2025 was de uitstroom en instroom van personeel aan elkaar gelijk. De invulling van de openstaande vacatures vond in de regel later plaats dan de beëindiging van de arbeidsovereenkomst van de medewerkers die om diverse redenen (pensioen, baan elders etc.) Het Gegevenshuis hebben verlaten. Het verlofsaldo van de vertrekkende medewerker en de doorlooptijd van het wervingsproces tot aan de arbeidsovereenkomst zijn de 2 belangrijkste oorzaken.
In financiële zin betekent dit dat er minder aan salarislasten en personeelskosten werd uitgegeven dan begroot (€ 184.498,-). Daar staat tegenover dat vanuit de totale flexibele schil meer inhuur derden noodzakelijk was dan begroot (€ 191.094,-). Het realiseren van de overeengekomen dienstverlening met de deelnemers heeft de hoogste prioriteit en als er op enig moment onvoldoende medewerkers zijn in eigen dienst, dan is inhuur noodzakelijk. Bovendien betekent een toename van ad hoc opdrachten vaak dat er meer inhuur noodzakelijk is, maar daar staan ook extra inkomsten tegenover.

Salarislasten in verhouding tot inhuur derden		2025 bijgesteld	2025 realisatie	2025 verschil
Personeel				
	Salarissen	€ 3.395.176	€ 3.210.678	**€ 184.498**
Inhuur derden				
	Inhuur regulier	€ 359.687	€ 576.288	**- € 216.601**
Aandeel batig saldo 2025 salarislasten minus overschrijding inhuur derden				**- € 32.103**

In andere gevallen die niet rechtstreeks de resultaten van de dienstverleningsovereenkomsten raken, wordt steeds een afweging gemaakt of temporiseren van activiteiten verantwoord is teneinde de inhuur zo beperkt mogelijk te houden. Naast regulier inhuur was er meer ondersteuning nodig op het vlak van FME-specialisatie wegens het tekort aan eigen gespecialiseerd personeel. In verband met de voorbereiding op de ICT-migratie en de BOR-implementatie werd in 2025 externe expertise ingezet.
Vacatureruimte heeft niet alleen invloed op de hoogte van de salarissom, het werkt ook door in andere posten, zoals opleidingskosten, vervoerskosten, verstrekkingen in het kader van de werkkostenregeling. Dat aan salarislasten minder werd uitgegeven dan begroot, komt voor een deel ook doordat de inzet van medewerkers t.b.v. het informatiecentrum na-ijlende effecten steenkoolwinnen uit de provinciale subsidie kon worden voldaan.

Ondersteuning bedrijfsvoering
Op de verschillende onderdelen bij deze post die door de gemeente Landgraaf en Solido worden geleverd, zoals huur, facilities en ICT zien we dat begroting en realisatie niet in evenwicht zijn. Het voordelig resultaat van € 62.735,- ten opzichte van de begroting is mede het gevolg van het feit dat de ICT migratie (o.a. dataplatform) bij Solido nog niet is afgerond. De ICT-post uitbesteed (Solido) werd in de begroting 2025 verhoogd in navolging van de aanstaande migratie van Parkstad-IT naar Solido met een tennant, dataplatform etc. voor Het Gegevenshuis. Er werd meer uitgegeven aan de facilitaire dienstverlening (gemeente Landgraaf) als gevolg van de migratie van de salarisadministratie van ADP workforce naar Afas. De (financiële) personeelsadministratie, waaronder HRM en salarisverwerking is ook voor het personeel van Het Gegevenshuis ondergebracht in Afas in navolging van de dienstverleningsovereenkomst.

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

Software en innovatie
De lasten van software en innovatie liggen € 91.606,- hoger dan de bijgestelde begroting. Voor het grootste gedeelte is dit het gevolg van extra licentiekosten software. Waaronder de eenmalige licentiekosten toetreding gemeente Beek per 1-1-2026. Daarnaast zijn er extra kosten gemaakt voor de de uitvoering van de mutatiedetectie en licentiekosten voor de nieuwe BOR-applicatie. Er zijn extra aanloopkosten gemaakt voor de branding van Het Gegevenshuis. En als laatste de extra kosten Time-tell (software tijdsregistratie en urenverantwoording) als gevolg van de koppeling met de salarisadministratie via Afas

Inhuur derden
De totale post inhuur derden is met € 191.094,- overschreden. Zoals reeds onder de post personeel werd toegelicht komt deze overschrijding door de inzet van externe inhuur en door detacheringen van medewerkers van deelnemers. In diverse clusters werd expertise ingehuurd.
De hogere uitgaven voor inhuur productie regulier, hangt een op een samen met de inhuur van medewerkers uit de flexibele schil bij bedrijven. Zo ook voor de inhuur strategische agenda waarbij ingezet wordt op werkzaamheden gerelateerd aan datamanagement, zoals Inwinning op basis van puntenwolken die in de driedimensionale ruimte de oppervlakken van objecten in de omgeving weergeven. In verband met de voorbereiding op de ICT-migratie en de BOR-implementatie werd in 2025 externe expertise ingezet.
Onder de post inhuur productie (privacy en informatie, ISO-certificering) vallen de periodieke externe inzet functionaris gegevensbescherming en de extra kosten die gemaakt zijn voor de driejaarlijkse hercertificering (ISO) van Het Gegevenshuis door de KIWA.
De post inhuur expertise-na-ijlende effecten steenkolenwinning geeft op zich een vertekend beeld. Het gaat deels om inhuur van externe expertise en deels om kosten die Het Gegevenshuis maakt op het gebied van software, inzet eigen personeel, beschikbaarstelling van faciliteiten. Deze kosten worden volledig voldaan uit provinciale subsidies die voor een periode van vier jaar zijn verstrekt (tot 1-9-2023) en met twee jaar zijn verlengd (tot 1-9-2025). Dat betekent dat de inkomsten en uitgaven niet gelijk lopen met het kalenderjaar.

De post accountant is redelijk in overeenstemming met de begroting. De post P&O/Boekhouding loopt in de pas met de begroting. Daarnaast werd een HRM-adviseur ingehuurd gezien de diverse ontwikkelingen in 2025 op dit vakgebied. Voorheen werden deze taken met name door MT-leden uitgevoerd. Naast de HRM adviseur werd ook een adviseur ingezet voor de cultuurverandering van Het Gegevenshuis. Dit zijn ook extra incidentele kosten op de post inhuur derden.
Tenslotte zien we minder uitgaven dan begroot op de post archivering. Geplande activiteiten worden gefaseerd opgepakt. Aangekondigd is dat het verstrekken van dossiers (met name voor de BAG) door HCL voortaan in rekening gebracht zal worden.

Onvoorzien
De aanwending van deze post was nagenoeg niet aan de orde. De geboekte lasten hebben te maken met de voorschotten kas voor kleinere uitgaven. De (onvoorziene) kosten van de externe begeleiding bij de werving voor de nieuwe directeur via het externe wervingsbureau zijn gerealiseerd onder de post personeelskosten (werving en selectie).

Baten

Baten	2025 primair	2025 bijgesteld	2025 realisatie
Bijdrage Beekdaelen	€ 530.537	€ 541.549	€ 541.549
Bijdrage Brunssum	€ 159.295	€ 159.295	€ 159.295
Bijdrage Eijsden-Margraten	€ 322.225	€ 322.225	€ 322.225
Bijdrage Gulpen-Wittem	€ 178.734	€ 178.734	€ 178.734
Bijdrage Heerlen	€ 1.498.596	€ 1.498.596	€ 1.433.468
Bijdrage Kerkrade	€ 173.073	€ 173.073	€ 173.073
Bijdrage Landgraaf	€ 300.964	€ 300.964	€ 300.964
Bijdrage Simpelveld	€ 155.873	€ 155.873	€ 155.873
Bijdrage Sittard-Geleen	€ 1.100.994	€ 1.100.994	€ 1.100.994
Bijdrage Vaals	€ 144.175	€ 144.175	€ 144.175
Bijdrage Voerendaal	€ 207.306	€ 207.306	€ 207.306
Bijdrage Waterschap*	€ 135.025	€ 135.025	€ 135.025
Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	€ 105.304	€ 94.292	€ 186.522
Totaal bijdrage deelnemers	**€ 5.012.101**	**€ 5.012.101**	**€ 5.039.203**
Bijdragen derden	€ 50.713	€ 50.713	€ 71.097
Renteopbrengst schatkistbankieren	€ 25.950	€ 25.950	€ 20.427
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ 81.000	€ 81.000
Baten totaal	**€ 5.169.764**	**€ 5.169.764**	**€ 5.211.727**

* Bij het Waterschap Limburg geldt een bedrag € 135.025,- in de primaire begroting. De bijdrage inclusief btw in de bijgestelde begroting en de realisatie bedraagt € 139.980,-.

	Begroting 2025	Bijgestelde begroting 2025	Realisatie
Lasten totaal	€ 5.169.764	€ 5.441.488	€ 5.440.088
Baten totaal	€ 5.169.764	€ 5.169.764	€ 5.211.727
Resultaat voor bestemming/onttrekking	**€ 0**	**€ -271.724**	**€ -228.361**
Onttrekking bestemmingsreserve ICT	€ 0	€ 271.724	€ 228.361
Gerealiseerd resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ 0**

Toelichting

Bijdragen deelnemers
In de bijdrage van de deelnemers zien we in totaal twee afwijkingen in de realisatie ten opzichte van de begroting.
Bij Heerlen is de realisatie lager omdat de doorbelasting van software (€ 64.846) die enkel voor Heerlen wordt gebruikt in tegenstelling tot de bijgestelde begroting niet in de deelnemersbijdrage is meegenomen, maar apart is gedeclareerd. Deze post is opgenomen bij de ad hoc opdrachten.
Deze extra (ad hoc) opdrachten hebben te maken met landmeten, met huisaansluitingen riool en advisering naar aanleiding van rioolinspecties. Daarnaast betreft het de doorbelasting van facturen van het Kadaster aan de deelnemers die deze bevragingen afnemen en extra kosten mutatiedetectie.

Onderstaand het overzicht van de ad hoc opdrachten door de deelnemers. In de bijlage is dit op productniveau uitgewerkt.

Bijdrage deelnemers ad hoc		2025 realisatie
Bijdrage Beekdaelen (ad hoc)	€	23.908
Bijdrage Brunssum (ad hoc)	€	2.175
Bijdrage Eijsden-Margraten (ad hoc)	€	1.300
Bijdrage Gulpen-Wittem (ad hoc)	€	2.294
Bijdrage Heerlen (ad hoc)	€	75.322
Bijdrage Kerkrade (ad hoc)	€	20.542
Bijdrage Landgraaf (ad hoc)	€	3.165
Bijdrage Simpelveld (ad hoc)	€	11.024
Bijdrage Sittard-Geleen (ad hoc)	€	28.886
Bijdrage Vaals (ad hoc)	€	11.878
Bijdrage Voerendaal (ad hoc)	€	988
Bijdrage Waterschap (ad hoc)	€	5.040
Baten totaal	**€**	**186.522**

De bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten is hoger dan begroot. De post heeft te maken met extra opdrachten boven op de dienstverleningsovereenkomsten. Zoals eerder vermeld ook de software die enkel voor Heerlen wordt gebruikt.
Een totaaloverzicht ‘realisatie per product’ per deelnemer en van de ad hoc opdrachten is als bijlage A en B toegevoegd.

Bijdrage derden		2025 primair		2025 bijgesteld		2025 realisatie
Brandweer	€	3.497	€	3.497	€	3.616
Parkstad	€	14.012	€	14.012	€	12.000
Mijnwater	€	2.755	€	2.755	€	2.848
Overige opdrachtgevers	€	30.449	€	30.449	€	52.633
Totaal bijdrage derden	**€**	**50.713**	**€**	**50.713**	**€**	**71.097**

Bijdragen derden
Vooral bij de overige opdrachtgevers zijn meer opdrachten gerealiseerd. De bijdrage van gemeente Sittard-Geleen betreft geen dienstverlening, maar heeft te maken met afspraken met voormalig personeel. Deze zijn opgenomen onder de overige opdrachtgevers. De baten bij overige opdrachtgevers betreft met name de vergoeding van de activiteiten van Het Gegevenshuis in opdracht van het ministerie voor de tellingen op de BES-eilanden. Hiervoor zijn kosten inhuur derden gemaakt. De eenmalige implementatiekosten van de gemeente Beek zijn seperaat in rekening gebracht en geboekt als bijdrage derden. Dit in verband met het feit dat de gemeente Beek eerst per 2026 toegetreden zal zijn.

Renteopbrengst schatkistbankieren
Bij het schatkistbankieren werden renteopbrengsten gerealiseerd ad € 20.247,-. Vanaf 2024 zijn de renteopbrengsten meegenomen in de (bijgestelde) begroting.

Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning
Zoals reeds bij de lasten werd opgemerkt, gaat het hierbij om een subsidie die over een periode van vier jaar jaarlijks werd verstrekt tot 01-09-2023. Deze is verlengd met een periode van twee jaar, tot 01-09-2025. De jaarschijven lopen dus niet parallel aan de kalenderjaren. De afwijking ten opzichte van de begroting heeft ermee te maken dat voor het oorspronkelijk bedoelde laatste jaar van de subsidietermijn 90% als voorschot wordt uitbetaald. Het project is het najaar van 2025 afgerond en zal worden voorzien van een accountantsverklaring.

Reserve ICT en bestemmingsreserve Migratie/implementatie ICT
Van het batig saldo bij de jaarrekening 2022 heeft het algemeen bestuur besloten om € 169.000 te bestemmen voor de aanbesteding en eenmalige kosten van een overgang van de ICT-dienstverlening van Parkstad IT (thans Solido) naar een marktpartij. Dit bedrag is bedoeld voor inhuur externe know how voor zowel de aanbesteding als voor de migratie van Solido naar een andere partij. Daarnaast is uit het batig saldo 2024 een bedrag van € 127.812,- bestemd als aanvulling op de bestemmingsreserve ICT. Dit betekent dat deze bestemmingsreserves in 2025 kon worden aangewend.
Het resultaat van 2025 betreft het niet aangewende deel van deze bestemmingsreserve. Voorgesteld wordt om het restant van € 68.451,- te behouden waarvoor het bestemd werd: als reserve ICT voor de doorontwikkeling en afronding migratie van het dataplatform.

Mutaties reserve	2025 primair	2025 bijgesteld	2025 realisatie
Aanwenden reserve ICT	€ 169.000	€ 169.000	€ 169.000
Totaal	**€ 169.000**	**€ 169.000**	**€ 169.000**

Mutaties reserve	2025 primair	2025 bijgesteld	2025 realisatie
Bestemmingsreserve (2024) Migratie/implementatie ICT	€ 102.724	€ 127.811	€ 59.361
Totaal	**€ 102.724**	**€ 127.811**	**€ 59.361**

De implementatiekosten van de ICT-migratie naar Solido bedragen in totaal € 228.360,- en zijn onttrokken uit de bestemmingsreserve ICT (bestemd bij de jaarrekening 2022 en 2024).
Onderstaand de eenmalige implementatiekosten.

Implementatiekosten ICT	2025
Eenmalige kosten implementatie Solido	€ 166.129
Consultancy kosten externe expertise en ondersteuning	€ 37.191
Eenmalige kosten migratie applicaties	€ 21.115
Overige	€ 3.925
Totaal implementatiekosten	**€ 228.360**

Het niet aangewende deel van de bestemmingsreserve van € 68.451,- is te behouden als reserve ICT voor de doorontwikkeling en afronding migratie van het dataplatform in 2026.

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

2.2.1 Overzicht van baten en lasten, totaal en verdeeld naar de taakvelden

Totalen taakvelden	2025 primair	2025 bijgesteld	2025 realisatie
lasten	€ 5.169.764	€ 5.441.488	€ 5.440.088
baten	€ 5.169.764	€ 5.169.764	€ 5.211.727
totaal saldo	**€ 0**	**€ -271.724**	**€ -228.361**
onttrekkingen aan reserves	€ 0	€ 169.000	€ 228.361
aanwenden resultaatbestemming		€ 102.724	
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 040 Overhead	2025 primair	2025 bijgesteld	2025 realisatie
lasten	€ 1.265.179	€ 1.536.903	€ 1.272.892
baten	€ 1.265.179	€ 1.265.179	€ 1.219.460
totaal saldo	**€**	**€ -271.724**	**€ -53.432**
onttrekkingen aan reserves	€	€ 271.724	€ 53.432
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 210 Verkeer en vervoer (databeheer grijs)	2025 primair	2025 bijgesteld	2025 Realisatie
lasten	€ 183.899	€ 183.899	€ 205.123
baten	€ 183.899	€ 183.899	€ 196.513
totaal saldo	**€**	**€**	**€ -8.611**
onttrekkingen aan reserves	€	€	€ 8.611
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 570 Openbaar groen (databeheer groen)	2025 primair	2025 bijgesteld	2025 Realisatie
lasten	€ 171.537	€ 171.537	€ 191.990
baten	€ 171.537	€ 171.537	€ 183.931
totaal saldo	**€**	**€**	**€ -8.059**
onttrekkingen aan reserves	€	€	€ 8.059
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 720 Riolering (databeheer statische rioolgegevens)	2025 primair	2025 bijgesteld	2025 realisatie
lasten	€ 629.267	€ 629.627	€ 668.439
baten	€ 629.267	€ 629.627	€ 640.379
totaal saldo	**€**	**€**	**€ -28.059**
onttrekkingen aan reserves	€	€	€ 28.059
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 810 Ruimtelijke ordening (BGT)	2025 primair	2025 bijgesteld	2025 realisatie
lasten	€ 1.585.040	€ 1.585.040	€ 1.683.708
baten	€ 1.585.040	€ 1.585.040	€ 1.613.031
totaal saldo	**€**	**€**	**€ -70.678**
onttrekkingen aan reserves	€	€	€ 70.678
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Taakveld 830 Wonen en bouwen (BAG)	2025 primair	2025 bijgesteld	2025 Realisatie
lasten	€ 1.334.842	€ 1.334.842	€ 1.417.936
baten	€ 1.334.842	€ 1.334.842	€ 1.358.414
totaal saldo	**€**	**€**	**€ -59.522**
onttrekkingen aan reserves			€ 59.522
structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**	**€ -**

2.3 Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 68, lid 7 WGR juncto artikel 212 Gemeente wet, waarin door het algemeen bestuur op 12 november 2025 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeenschappelijke regeling.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en Lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

ACTIVA
Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van aanschafwaarde of vervaardigingprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen.
Activa met een verkrijgingprijs of vervaardigingkosten van minder dan € 2.500,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen; deze worden altijd geactiveerd, maar dit is bij Het Gegevenshuis niet van toepassing. Afschrijving vindt voor de eerste keer plaats in het jaar volgend op het jaar waarin de investering heeft plaatsgevonden.
De materiële vaste activa met een economisch of maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven in:
a. 40 jaar: kantoren en gebouwen;
b. 10 jaar: uitbreidingen c.q. verbouwingen aan bestaande panden;
c. 10 jaar: technische installaties en apparatuur in bedrijfsgebouwen;
d. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; kantoormeubilair;
e. 5 jaar: transportmiddelen, aanhangwagens en personenauto's;
f. 4 jaar: software; automatiseringsapparatuur; telefooninstallaties.

Vorderingen
De debiteuren worden, onder aftrek van de voorziening wegens oninbaarheid, gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij Het Gegevenshuis is geen voorziening wegens oninbaarheid gevormd. De debiteuren zijn in hoofdzaak de deelnemende gemeenten en het Waterschap. Andere debiteuren zijn overheidsorganisaties die geen lid zijn van de GR. Sedert haar oprichting is nimmer sprake geweest van een oninbare vordering.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

PASSIVA
Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en de bestemmingsreserves, alsmede het nog te bestemmen resultaat. Het nog te bestemmen resultaat over het afgesloten boekjaar wordt afzonderlijk gepresenteerd als onderdeel van de algemene reserve. Na besluitvorming door het algemeen bestuur over de resultaatsbestemming wordt de resultaatbestemming verwerkt in het daaropvolgende boekjaar.

Vlottende passiva
De posten opgenomen onder vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden opgenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

2.3.1 Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 12 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 108.802,-) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 25.000,- is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

2.4 Toelichting op de balans

In deze toelichting wordt per balanspost het saldo per 31 december 2025 genoemd met tussen haakjes het vergelijkende cijfer per 1 januari 2025. Vervolgens wordt ingegaan op relevante bijzonderheden in 2025.
Het definitieve resultaat over het jaar 2025 bedraagt € 0,-. Het saldo van de bestemmingsreserve bedraagt € 68.451,- en is op de balans opgenomen onder het eigen vermogen bij de bestemmingsreserve (ICT).

ACTIVA

Vaste Activa € 0 (2024: € 0)

Materiële vaste activa € 0 (2024: € 0)

Investeringen met economisch nut € 0 (2024 € 0)

Vlottende activa € 795.729 (2024: € 1.979.343)
Het overzicht van de vlottende activa luidt als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2025	Saldo 31-12-2025
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 448.734	€ 586.666
Liquide middelen	€ 252.861	€ 108.335
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	€ 1.248.453	€ 0
Overlopende activa	€ 29.296	€ 100.728
Totaal	**€ 1.979.343**	**€ 795.729**

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < dan 1 jaar, € 586.666 (2024: € 448.734)
De specificatie van deze post luidt als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2025	Saldo 31-12-2025
Vorderingen op openbare lichamen	€ 439.831	€ 585.253
Overige vorderingen	€ 8.903	€ 1.413
Totaal	**€ 448.734**	**€ 586.666**

Dit betreft met name vorderingen op openbare lichamen zoals gemeenten, het waterschap en de brandweer. De verwachting is dat deze vorderingen volledig door de deelnemers worden voldaan c.q. inmiddels al volledig zijn voldaan. De voorziening tot oninbaarheid van vorderingen op openbare lichamen is niet noodzakelijk.

Debiteuren € 586.666 (2024: € 448.734)
De specificatie van deze post luidt als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2025	Saldo 31-12-2025
Vorderingen op gemeenten	€ 416.374	€ 570.720
Vorderingen op GR'en	€ 24.636	€ 14.520
Vorderingen op overige overheden	€ -1.178	€ 13
Overige vorderingen (niet overheidslichamen)	€ 8.903	€ 1.413
Totaal	**€ 448.734**	**€ 586.666**

Liquide middelen € 74.439 (2024: € 252.861)
De samenstelling van de post liquide middelen is als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2025	Saldo 31-12-2025
Kas	€ 2.261	€ 780
BNG bankrekening	€ 250.599	€ 73.659
Totaal	**€ 252.861**	**€ 74.439**

De liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi.

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist € 33.896 (2024: € 1.248.453)

Omschrijving	Saldo 01-01-2025	Saldo 31-12-2025
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist	€ 1.248.453	€ 33.896
Totaal	**€ 1.248.453**	**€ 33.896**

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar.

Overlopende activa € 100.728 (2024: € 29.296)

Omschrijving	Saldo 01-01-2025	Saldo 31-12-2025
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	€ 5.634	€ 2.013
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	€ 0	€ 0
Overige overlopende activa	€ 23.662	€ 98.714
Totaal	**€ 29.296**	**€ 100.728**

De overlopende activa zijn de nog te ontvangen bijdragen van het Rijk en de overige overlopende activa.

PASSIVA

Vaste Passiva € 68.451,45 (2024: € 296.812)
De vaste passiva bestaan uit de reserves en de voorzieningen. Hieronder worden de mutaties en de stand van de reserves en voorzieningen nader toegelicht.

Omschrijving		Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Algemene reserve			
Algemene reserve (1)	Saldo van de algemene reserve op 01-01-2025	0,00	0,00
	Bestemming van het rekeningresultaat 2024		
	Stortingen in algemene reserve in 2025		
	Aanwendingen van de algemene reserve in 2025		
	Saldo van de algemene reserve op 31-12-2025	0,00	0,00
Bestemmingsreserves			
Reserve ICT (2)	Saldo van de reserve ICT op 01-01-2025	0,00	0,00
	Bestemming van het rekeningresultaat 2024		
	Stortingen in reserve ICT in 2025		
	Aanwendingen van de reserve ICT in 2025	0,00	0,00
	Saldo van de reserve ICT op 31-12-2025	0,00	0,00
Reserve migratie/impl. ICT (3)	Saldo van de reserve migratie / implementatie ICT op 01-01-2025	169.000,50	169.000,50
	Bestemming van het rekeningresultaat 2024	127.811,14	127.811,14
	Stortingen in reserve innovatie in 2025	0,00	0,00
	Aanwendingen van de bestemmings-reserve in 2025	-228.360,19	-228.360,19
	Saldo van de reserve migratie / implementatie ICT op 31-12-2025	68.451,45	68.451,45
Eigen vermogen			
Totaal reserves (1 t/m 3)	Saldo van alle reserves op 01-01-2025	169.000,50	169.000,50
	Bestemming van het rekeningresultaat 2024	127.811,14	127.811,14
	Stortingen in reserves in 2025	0,00	0,00
	Aanwendingen van reserves in 2025	-228.360,19	-228.360,19
	Saldo van alle reserves op 31-12-2025	68.451,45	68.451,45
Resultaat 2025		0,00	0,00
Eigen vermogen		**68.451,45**	**68.451,45**
Voorzieningen			
Voorzieningen	Saldo van alle voorzieningen op 01-01-2025	0,00	0,00
	Stortingen in voorzieningen in 2025		
	Aanwendingen van voorzieningen in 2025		
	Saldo van alle voorzieningen op 31-12-2025		0,00

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

Eigen vermogen € 68.451 (2024: € 296.812)
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserve en het te behouden en bestemmen resultaat conform het hierna volgende overzicht. Het Gegevenshuis kent evenwel geen algemene reserve.

Gerealiseerd resultaat 2025 € 0 (2024: € 127.811)
Het gerealiseerd resultaat volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en is onderdeel van het eigen vermogen.

De jaarrekening 2025 van Het Gegevenshuis sluit met een definitief resultaat van € 0,- door de aanwending van de reserve ICT-migratie. Voorgesteld wordt om het restant op de bestemmingsreserve voor de afronding ICT-migratie in 2026 te gebruiken. Dit voor de doorontwikkeling en afronding migratie van het dataplatform. Niet aangewende middelen uit deze reserve in 2026 zullen worden toegevoegd aan het saldo van de jaarrekening 2026. Het resultaat is inclusief stortingen en onttrekkingen aan de reserves (zie ook 2.4).

In 2026 wordt een bedrag van € 68.451,- aan de begroting toegevoegd ter dekking van de ICT-kosten voor afronding ICT-migratie door Solido. Vanaf 1 oktober 2025 is Het Gegevenshuis geen deelnemer van Solido, maar is er sprake van een leveranciersverhouding op basis van contractuele afspraken die zijn voortgekomen uit de aanbesteding.

Het gaat hierbij dus om incidentele hogere lasten die in 2026 aan de orde zijn en die niet op te vangen zijn in de eigen begroting. De bestemmingsreserve voor de implementatie van de ICT kan in de begroting van 2026 op de post ICT worden bijgesteld, zonder dat bijstelling aan de batenkant nodig is. Dit betekent dat de bijdragen van de deelnemers in 2026 gelijk blijven aan de bijdragen als geraamd in de primaire begroting en geen eenmalige bijstelling behoeven.

Ten opzichte van het over alle deelnemers verdelen en uitbetalen van het batig saldo, het tijdelijk opplussen van de begroting en de bijdrage van de deelnemers leidt de bestemmingsreserve voor de ICT-migratie tot aanzienlijk minder administratieve belasting.

Vlottende passiva € 727.277 (2024: € 1.682.532)
Onder vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid valt de vooruit ontvangen bijdrage van deelnemers.

Netto vlottende schulden, rente-typische looptijd < 1 jaar € 307.159 (2024: € 382.182)

Overige schulden € 307.159 (2023: € 382.182)

De samenstelling van de post overige schulden per 01-01-2025 en 31-12-2025 is als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2025	Saldo 31-12-2025
Rekening courant gemeente Landgraaf	0	0
Crediteuren	€ 382.182	€ 307.159
Totaal	**€ 382.182**	**€ 307.159**

De rekening courant positie met de gemeente Landgraaf is in 2022 volledig afgebouwd.

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

Overlopende passiva € 420.118 (2024: € 1.300.350)
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten en daaraan gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Omschrijving	Saldo 01-01-2025	Saldo 31-12-2025
Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	€ 0	€ 4.229
Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	€ 1.260.771	€ 415.889
Overige overlopende passiva	€ 39.579	€ 0
Totaal	**€ 1.300.350**	**€ 420.118**

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeenschappelijke regeling voor toekomstige jaren is verbonden.
Op grond van artikel 53 BBV worden in de toelichting bij de balans opgenomen de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeenschappelijke regeling voor toekomstige jaren is verbonden. Voor Het Gegevenshuis zijn dit de lopende overeenkomsten met de gemeente Landgraaf, zijnde de huurovereenkomst (€ 90.467) en facilitaire dienstverlening (€ 118.072), de financiële administratie (€ 16.126) en de salarisadministratie (€ 40.590).
De ICT wordt afgenomen via Solido (€ 511.218).

2.5 Gegevens in kader WNT

Sinds 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Deze wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden deze gegevens ongeacht de hoogte gepubliceerd.

Voor het jaar 2025 is de generieke maximum bezoldigingsnorm vastgesteld op € 246.000,-. Dit is inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioen.

De WNT is op Het Gegevenshuis van toepassing. Publicatie van bezoldigingsgegevens dient onder meer openbaar te worden gemaakt via het financieel jaarverslag.

Bij de definiëring van topfunctionarissen gaat het om personen die tot de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling behoren en/of hoogst leidinggevenden binnen een rechtspersoon of instelling. Hieronder vallen de leden van het algemeen en dagelijks bestuur en de functionarissen die formeel lid zijn van een (centraal) management- of directieteam.
Bij Het Gegevenshuis betreft dit de directeur/secretaris. Onderstaand volgen de gegevens van 2025 m.b.t. de directeur/secretaris.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2025 **bedragen x € 1**	**J.M.M. Leenen**
Functiegegevens	**Directeur/Secretaris**
Aanvang en einde functie-vervulling in 2025	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 126.031
Beloningen betaalbaar op termijn (*)	€ 20.641
Subtotaal	*€ 146.672*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	**€ 146.672**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. en n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2024	
Aanvang en einde functie-vervulling in 2022	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 122.458
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.550
Subtotaal	*€ 143.009*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 223.000
Bezoldiging 2024	**€ 143.009**

(*) Betreft reguliere werkgeversbijdrage pensioenfonds.

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100,- of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100,- of minder.

Onderstaand volgen de gegevens van de leden van het algemeen bestuur in 2025, het dagelijks bestuur en de (plv.) voorzitter.

Naam	Bezoldiging	Functie
De heer H. van de Laar	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
Mevrouw V. Hermans	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer J. Weling	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
Mevrouw N.H.C. Ramaekers-Rutjens	Onbezoldigd	Lid dagelijks bestuur (plv. voorzitter) Lid algemeen bestuur
De heer C. Gelderblom	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer R. Vinken	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer mr. R. de Boer	Onbezoldigd	Lid dagelijks bestuur (voorzitter) Lid algemeen bestuur
Mevrouw S.C.J. Scheepers	Onbezoldigd	Lid dagelijks bestuur Lid algemeen bestuur
Mevrouw J. Bühler (tot 3-10-2025)	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
Mevrouw Y. Salvino-Meijer (vanaf 3-10-2025)	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer J. Kompier	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer D. Joppe	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur
De heer ir. M.A.M. Breugelmans	Onbezoldigd	Lid algemeen bestuur

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2.6 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur Gemeenschappelijke Regeling
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 12 november 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 108.802,-. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Er zijn weliswaar aan de lastenkant afwijkingen geconstateerd tussen de bijgestelde begroting en de rekening die de hiervoor bedoelde grenswaarden overschrijden, maar deze leiden tot lagere lasten en daarmee tot een batig saldo. Kortheidshalve wordt derhalve in deze verantwoording verwezen naar hoofdstuk 2.2, Exploitatierekening 2025, waar alle afwijkingen zijn benoemd en toegelicht. Op basis van deze toelichting acht het dagelijks bestuur deze begrotingsafwijkingen als acceptabel.

In hoofdstuk 2.2 is dan ook op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In voorkomende gevallen zal in deze paragraaf het bestuur ook beschrijven of en zo ja welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Voor het jaar 2025 is dit niet aan de orde.

Deze rechtmatigheidsverantwoording werd vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur d.d. 26 februari 2026.

2.7 Klachtbehandeling

De organisatie en behandeling van in- en externe klachten is bij Het Gegevenshuis geheel conform ISO 9001 ingericht en maakt daarmee ook onderdeel uit van de (externe) audits in het kader van de certificering. In het jaar 2025 werd geen enkele in- of externe klacht ingediend.

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

BIJLAGE A | overzicht realisatie per product

Bijdragen deelnemers	2025 bijgesteld	2025 realisatie
Bijdrage Beekdaelen		
BAG	€ 129.579	€ 129.579
BGT/Imgeo	€ 177.366	€ 177.366
BOR grijs	€ 34.319	€ 34.319
BOR groen	€ 45.255	€ 45.255
BRK-Wkpb	€ 5.976	€ 5.976
GEO-info	€ 35.289	€ 35.289
Landmeten	€ 24.580	€ 24.996
Huisaansluitingen		€ 15.347
Riool	€ 62.638	€ 65.478
Thematische tekeningen	€ 10.973	€ 10.973
Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.543
Doorberekening kosten Kadaster		€ 1.304
Mutatiedetectie	€ 12.031	€ 16.032
Totaal	**€ 541.549**	**€ 565.457**
Bijdrage Brunssum		
BGT/Imgeo	€ 92.588	€ 92.588
Landmeten		€ 2.100
Riool	€ 54.014	€ 54.014
Thematische tekeningen		€ 75
Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.543
Mutatiedetectie	€ 9.150	€ 9.150
Totaal	**€ 159.295**	**€ 161.470**
Bijdrage Eijsden-Margraten		
BAG	€ 95.624	€ 95.624
BGT/Imgeo	€ 95.245	€ 95.245
BOR grijs	€ 19.563	€ 19.563
BOR groen	€ 24.301	€ 24.301
BRK-Wkpb	€ 2.057	€ 2.057
GEO-info	€ 30.095	€ 30.095
Landmeten		€ 438
Riool	€ 41.206	€ 41.431
Thematische tekeningen		€ 637
Wibon/KlicWin jaarlijks	€ 3.543	€ 3.543
Mutatiedetectie	€ 10.591	€ 10.591
Totaal	**€ 322.225**	**€ 323.525**

Bijdrage Gulpen-Wittem			
BAG	€ 58.762	€ 58.762
BGT/Imgeo	€ 53.562	€ 53.562
BOR grijs	€ 12.849	€ 12.849
BOR groen	€ 13.538	€ 13.538
BRK-Wkpb	€ 2.061	€ 2.061
GEO-info	€ 26.234	€ 26.234
Landmeten		€ 293
Huisaansluitingen		
Thematische tekeningen		
Wibon/KlicWin jaarlijks	€ 3.612	€ 3.612
Mutatiedetectie	€ 8.116	€ 10.117
Totaal	**€ 178.734**	**€ 181.028**
Bijdrage Heerlen		
BAG	€ 386.745	€ 386.745
BGT/Imgeo	€ 257.071	€ 257.071
BOR grijs	€ 36.087	€ 36.087
BRK-Wkpb	€ 11.806	€ 11.806
GEO-info	€ 59.182	€ 59.182
Landmeten	€ 284.562	€ 284.562
Huisaansluitingen	€ 43.196	€ 43.196
Riool	€ 138.842	€ 138.842
Thematische tekeningen	€ 176.771	€ 176.771
Onroerend goed/transacties	€ 25.271	€ 25.271
Sweco (*) doorbelasting	€ 65.128	€ 64.846
Doorberekening Kadaster		€ 10.476
Mutatiedetectie	€ 13.935	€ 13.935
Totaal	**€ 1.498.596**	**€ 1.508.790**
(*) Bij de facturatie bijdrage 2025 Heerlen is Sweco niet meegenomen maar seperaat doorbelast.		
Bijdrage Kerkrade		
BGT/Imgeo	€ 128.415	€ 129.345
BRK-Wkpb	€ 4.592	€ 4.592
GEO-info	€ 40.066	€ 40.066
Landmeten		
Mutatiedetectie		€ 19.612
Totaal	**€ 173.073**	**€ 193.615**

Bijdrage Landgraaf			
BAG	€ 145.920	€ 145.920
BGT/Imgeo	€ 108.368	€ 108.368
GEO-info	€ 35.801	€ 35.801
Landmeten		
Thematische tekeningen		
Mutatiedetectie	€ 10.875	€ 10.875
BRK-Wkpb		€ 3.165
Totaal	**€ 300.964**	**€ 304.129**
Bijdrage Simpelveld			
BAG	€ 44.026	€ 44.026
BGT/Imgeo	€ 41.866	€ 41.866
BOR grijs	€ 8.290	€ 8.290
BOR groen	€ 10.682	€ 10.682
Incidenteel actualiseren grijs/groen		
BRK-Wkpb	€ 2.000	€ 2.000
GEO-info	€ 23.487	€ 23.487
Huisaansluitingen		€ 11.024
Thematische tekeningen		
Riool	€ 15.501	€ 15.501
Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.543
Mutatiedetectie	€ 6.478	€ 6.478
Totaal	**€ 155.873**	**€ 166.897**
Bijdrage Sittard-Geleen			
BAG	€ 385.150	€ 385.150
BGT/Imgeo	€ 343.218	€ 343.218
BRK-Wkpb	€ 8.312	€ 8.312
GEO-info	€ 61.587	€ 61.587
Landmeten	€ 150.527	€ 150.527
Thematische tekeningen	€ 108.095	€ 108.095
Doorberekening Kadaster		€ 14.285
Mutatiedetectie	€ 17.724	€ 24.222
Extra werkzaamheden S-G	€ 26.380	€ 34.483
Totaal	**€ 1.100.994**	**€ 1.129.880**

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

Bijdrage Vaals			
BAG	€ 47.879	€ 47.879
BGT/Imgeo	€ 27.374	€ 27.374
BOR grijs	€ 9.367	€ 9.367
BOR groen	€ 6.985	€ 6.985
BRK-Wkpb	€ 2.058	€ 2.058
GEO-info	€ 22.974	€ 22.974
Landmeten		€ 7.329
Riool	€ 21.391	€ 21.391
Thematische tekeningen		€ 1.088
Doorberekening Kadaster		€ 2.160
Mutatiedetectie	€ 6.148	€ 7.448
Totaal	**€ 144.175**	**€ 156.053**
Bijdrage Voerendaal		
BAG	€ 45.633	€ 45.633
BGT/Imgeo	€ 57.324	€ 57.324
BOR grijs	€ 12.849	€ 12.849
BOR groen	€ 14.626	€ 14.626
BRK-Wkpb	€ 2.080	€ 2.080
GEO-info	€ 24.227	€ 24.227
Landmeten	€ 5.512	€ 5.512
Huisaansluitingen	€ 5.338	€ 5.338
Riool	€ 20.643	€ 21.092
Thematische tekeningen	€ 8.127	€ 8.127
Wibon/KlicWin	€ 3.543	€ 3.543
Doorberekening Kadaster		€ 539
Mutatiedetectie	€ 7.404	€ 7.404
Totaal	**€ 207.306**	**€ 208.294**
Bijdrage Waterschap		
BGT Waterschap	€ 135.025	€ 135.025
Landmeten	€ -	€ 5.040
Totaal	**€ 135.025**	**€ 140.065**

*Bij het Waterschap Limburg geldt voor de reguliere bijdrage een bedrag inclusief btw van € 139.980,-.

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

BIJLAGE B | overzicht realisatie ad hoc opdrachten

Overzicht bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten	Bedrag
Bijdrage Beekdaelen (ad hoc)	
Huisaansluitingen riool	€ 15.347
Doorberekening kosten Kadaster	€ 1.304
Landmeten	€ 416
Riool	€ 2.840
Mutatiedetectie	€ 4.001
Totaal	**€ 23.908**
Bijdrage Brunssum (ad hoc)	
Huisaansluitingen riool	
Landmeten	€ 2.100
Thematische tekeningen	€ 75
Totaal	**€ 2.175**
Bijdrage Eijsden-Margraten (ad hoc)	
Landmeten	€ 438
Riool	€ 225
Thematische tekeningen	€ 637
Totaal	**€ 1.300**
Bijdrage Gulpen-Wittem (ad hoc)	
Landmeten	€ 293
Mutatiedetectie	€ 2.001
Totaal	**€ 2.294**
Bijdrage Heerlen (adhoc)	
Doorberekening kosten Kadaster	€ 10.476
Doorberekening kosten Sweco	€ 64.846
Landmeten	
Totaal	**€ 75.322**
Bijdrage Kerkrade (ad hoc)	
BGT/Imgeo	€ 930
Mutatiedetectie	€ 19.612
Totaal	**€ 20.542**
Bijdrage Landgraaf (ad hoc)	
Landmeten	
BRK-Wkpb	€ 3.165
Totaal	**€ 3.165**

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

Bijdrage Simpelveld (ad hoc)		
	Huisaansluitingen riool	€ 11.024
	Thematische tekeningen	
	Riool	
	Totaal	**€ 11 .024**
Bijdrage Sittard-Geleen (ad hoc)		
	Doorberekening kosten Kadaster	€ 14.285
	Mutatiedetectie	€ 6.498
	Extra werkzaamheden	€ 8.103
	Totaal	**€ 28.886**
Bijdrage Vaals (ad hoc)		
	Landmeten	€ 7.329
	Doorberekening kosten Kadaster	€ 2.160
	Thematische tekeningen	€ 1.088
	Mutatiedetectie	€ 1.301
	Totaal	**€ 11.878**
Bijdrage Voerendaal (ad hoc)		
	Doorberekening kosten Kadaster	€ 539
	Riool	€ 449
	Totaal	**€ 988**
	Bijdrage Waterschap (ad hoc)	
	BGT Waterschap (landmeten)	€ 5.040
	Totaal	**€ 5.040**
Bijdrage deelnemers ad hoc opdrachten		**€ 186.522**

VASTSTELLINGSPROTOCOL

Het algemeen bestuur;

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur;

gelet op het feit dat de raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg een positieve zienswijze hebben ingebracht op de toegezonden voorlopige jaarrekening 2025;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis in samenhang met de Gemeentewet;

besluit:

tot definitieve vaststelling van de jaarstukken 2025 van Het Gegevenshuis en deze stukken toe te zenden aan het college van Gedeputeerde Staten.

Aldus besloten op 9 juli 2026.

mr. R. de Boer	R.M.J. Dohmen
voorzitter.	directeur/secretaris.

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

Lijst afkortingen

BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BOR	Beheer Openbare Ruimten
BRK	Basisregistratie Kadaster
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
FME	Feature Manipulation Engine
GIS	Geo Informatie Systeem
GBRD/BAG-Geo	De afdeling basisregistraties en geometrie van de Gemeenschappelijke Belasting- en RegistratieDienst als organisatieonderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg
HR21	Een functiewaarderingssysteem voor de sector gemeenten
IKB	Individueel Keuzebudget
IMbgt	Informatiemodel BGT
IMgeo	Informatiemodel geometrie
LV	Landelijke Voorziening
PIOFAH	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
WIBON	Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten
Wkpb	Wet kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WKR	Werkkostenregeling
WOO	Wet Open Overheid
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WSP	Werkgevers Servicepunt Parkstad

Kalnenek Accountants
Audit, Interim & Advies
Voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Het Gegevenshuis

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2025 van Gemeenschappelijke Regeling Het Gegevenshuis (hierna: 'Het Gegevenshuis') te Landgraaf gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van Het Gegevenshuis op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van Het Gegevenshuis, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 12 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:
1. het overzicht van baten en lasten over 2025;
2. de balans per 31 december 2025;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis d.d. 12 november en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Het Gegevenshuis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 109.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 25.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. 'De andere informatie bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag, de programmaverantwoording en de paragrafen in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van Het Gegevenshuis, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 12 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 12 november 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeenschappelijke regeling als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening.

Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Landgraaf, 26 maart 2026
Kalnenek Accountants

Origineel getekend door drs. E.E.T.M. Kalnenek RA
Accountant Publieke Sector

Gemeenschappelijke Regeling

Het Gegevenshuis

Doelstelling van de GR Het Gegeven

Het beheren van geo-data van object- en ruimtegerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, Wkpb) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken, zoals grijs, groen en riool.

1. Betrokken bestuurder vanuit gemeente Kerkrade: weth. Vinken.
2. Financiële omvang van GR na bijstelling 2026: € 5,5 miljoen, bijdrage van Kerkrade € 193.763
3. Financiële omvang van GR 2027: € 5,7 miljoen, bijdrage van Kerkrade € 201.659

Meerkosten Kerkrade Bijstelling Begroting 2026: € 12.001 door beleggen “mutatiedetectie”

Meerkosten Kerkrade Begroting 2027 t.o.v. 2026: € 7.896

Trends en ontwikkelingen

Strategische pijler innovatie

- Op 3 juli 2025 heeft het algemeen bestuur besloten om Het Gegevenshuis opdracht te geven voor de ontwikkeling van een programma innovatie waarbij het bestuur in stelling wordt gebracht om op basis van businesscases, usecases, kosten-/batenanalyses plus maatschappelijke impactanalyses de innovatierichting te bepalen en concrete besluiten kan nemen om projecten uit te voeren. Het eerste beslismoment in deze wordt medio 2026 verwacht. Dit besluit is meegenomen in de organisatieontwikkeling naar Het Gegevenshuis 2.0 waarbij innovatie in de structuur is verankerd. Het algemeen bestuur is zich er bewust van dat serieus innoveren ook serieuze middelen vereist en dat derhalve in eerste instantie het bestuur de richting van de innovatie dient te bepalen. Indien dit aan de orde is, zal – afhankelijk van de besluitvorming – een tweede bijstelling van deze begroting en een aanpassing van de begroting 2027 en meerjarenraming noodzakelijk zijn.

Huisvesting

- In de vergadering van het algemeen bestuur van 4 november 2022 werden ten aanzien van de huisvesting onder andere de volgende conclusies getrokken met betrekking tot het thema organisatiegericht huisvesten:
- De huidige locatie en het gebouw als zodanig zijn goed, maar de inrichting is verouderd en het werkplekconcept past functioneel en qua uitstraling totaal niet bij de organisatie en werkt averechts op het boeien en binden van personeel. Er dient dan ook toegewerkt te worden naar een nieuw kantoorconcept/nieuwe inrichting.
- Buiten de invloedssfeer van Het Gegevenshuis kon aan deze opdracht pas echt vervolg worden gegeven eind 2025. Verwacht wordt dat de uitwerking medio 2026 ter besluitvorming kan worden voorgelegd aan het algemeen bestuur. De hiermee samenhangende kosten betreffen investeringen zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording en worden lineair afgeschreven in 40 jaar (gebouw) dan wel 10 jaar (kantoormeubilair). Afschrijving vindt plaats voor de eerste keer in het jaar volgend op het jaar waarin de investering heeft plaatsgevonden. Ondanks dat besluitvorming nog dient plaats te vinden is in deze primaire begroting 2027 en de meerjarenraming hiervoor wel alvast een stelpost opgenomen.

Beleidsmatige wijzigingen begroting 2026/2027

- Geen relevante beleidswijzigingen.

- Wel relevant al is het geen beleidswijziging: toetreding gemeente Beek

Financiële wijzigingen begroting 2026

1. De bijgestelde begroting 2026

Begroting	2026 primair	2026 bijgesteld
Lasten		
Personeel, PIOFAH, Software, Inhuur	€ 5.339.850	€ 5.578.455
Totaal	**€ 5.339.850**	**€ 5.578.455**
Baten		
Bijdragen deelnemers	€ 5.261.921	€ 5.432.074
Bijdragen derden	€ 52.387	€ 52.387
Rentebaten schatkistbankieren	€ 25.542	€ 25.542
Totaal	**€ 5.339.850**	**€ 5.510.003**
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	€ -	€ -68.452
Aanwenden van het restant reserve ICT-implementatie		€ 68.452
Structureel en reëel evenwicht	**€ -**	**€ -**

Financiële wijzigingen begroting 2027

Begroting	2025 jaarrekening	2026 bijgesteld	2027
Lasten			
Personeel, PIOFAH, Software, Inhuur	€ 5.440.088	€ 5.578.455	€ 5.731.889
Totaal	**€ 5.440.088**	**€ 5.578.455**	**€ 5.731.889**
Baten			
Bijdragen deelnemers	€ 5.039.203	€ 5.432.074	€ 5.652.652
Bijdragen derden	€ 71.097	€ 52.387	€ 54.116
Renteopbrengst schatkistbankieren	€ 20.427	€ 25.542	€ 25.121
Mutatie reserve	€ 0	€ 0	
Subsidie Provincie informatiecentrum na-ijlende effecten steenkolenwinning	€ 81.000	€ -	€ -
Totaal	**€ 5.211.727**	**€ 5.510.003**	**€ 5.731.889**
(Geraamd) saldo van baten en lasten	€ -228.361	€ -68.451	€ -
Aanwenden reserve ICT	€ 296.812	€ 68.451	€ -
Aanwenden resultaatbestemming 2025		€ -	
Structureel en reëel evenwicht	**€ 68.451**	**€ -**	**€ -**

Meerjarenramir 2028 - 2030

Meerjarenraming Het Gegevenshuis		2027	2028	2029	2030
Lasten					
	Personeel, PIOFAH, software inhuur	€ 5.731.889	€ 5.919.775	€ 6.113.863	€ 6.314.354
	Totaal	**€ 5.731.889**	**€ 5.919.775**	**€ 6.113.863**	**€ 6.314.354**
Baten					
	Bijdrage deelnemers	€ 5.652.652	€ 5.839.189	€ 6.031.934	€ 6.230.934
	Bijdrage derden	€ 54.116	€ 55.902	€ 57.746	€ 59.652
	Rentebaten schatkistbankieren	€ 25.121	€ 24.685	€ 24.235	€ 23.768
	Totaal	**€ 5.731.889**	**€ 5.919.775**	**€ 6.113.863**	**€ 6.314.354**
	Saldo baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -
	Onttrekking reserve ICT	€ -	€ -	€ -	€ -

Gemeenschappelijke Regeling Het Gegevenshuis

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2026**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2027**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	5.515			161				5.732	3,9%
Toelichting		3,3 %	%	Uitbreiding deelnemers met gemeente Beek					

2.

Impact op bijdrage Kerkrade (*1.000) euro	de bijdrage van Kerkrade neemt ten opzichte van gereserveerd in gemeentelijke Meerjarenraming toe met:	15
Zienswijze vorig jaar	positief	
	Toename kosten Kerkrade in 2026 door onderbrengen aanvullende taak bij Het Gegevenshuis (mutatiedetectie, 12k). Toename kosten 2027 door indexering (8k).	

Ontwerpbesluit

Nr.: 26Rb025

De raad van de gemeente Kerkrade;

Overwegende,
Dat de gemeente Kerkrade voor de uitvoering van bepaalde overheidstaken deelneemt aan publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden, in de vorm van gemeenschappelijke regelingen,

Dat het Dagelijks Bestuur van Reinigingsdiensten Rd4 uw raad in de gelegenheid stelt een zienswijze af te geven ten aanzien van de Ontwerpbegroting 2027 en de Meerjarenraming 2028-2030 van de GR Reinigingsdiensten Rd4,

Dat de ingediende zienswijzen worden meegewogen bij de besluitvorming van het Algemeen Bestuur van de GR Reinigingsdiensten Rd4 bij de vaststelling van de definitieve begroting vóór 15 september 2026,

Dat het afgeven van een zienswijze een bevoegdheid van de raad is waarmee grip kan worden behouden op de financiën van gemeenschappelijke regelingen,

kennis genomen hebbende van,
de nota van toelichting, nr. 26Tl026, behorende bij dit besluit;
de informatieavond d.d. 26 mei 2026;
de beraadslagingen in de Gezamenlijke Commissie d.d. 9 juni 2026.

gelet op,
De artikelen 34b en 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

besluit:

1. een neutrale zienswijze af te geven op de Ontwerpbegroting 2027 en de Meerjarenraming 2028–2030 aan het dagelijks bestuur van de GR Reinigingsdiensten Rd4;
2. kennis te nemen van de Jaarrekening 2025;
3. kennis te nemen van het dashboard ontwerpbegroting GR Reinigingsdiensten Rd4 2027.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 1 juli 2026.

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen-Housen. mr. drs. D.G.M.G. Franssen.

Nota van toelichting

Kerkrade, 23 april 2026

Nummer: 26TI026

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 26Rb025

Commissie gezamenlijk, 9 juni 2026

Raadsvergadering, 1 juli 2026

Aangeboden door: het college, portefeuillehouder Van Drunen

Onderwerp

Ontwerpbegroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030 van Reinigingsdiensten Rd4.

Beslispunten

1. een neutrale zienswijze af te geven op de Ontwerpbegroting 2027 aan het dagelijks bestuur van Reinigingsdiensten Rd4;
2. kennis te nemen van de Jaarrekening 2025;
3. kennis te nemen van het dashboard Ontwerpbegroting Reinigingsdiensten Rd4 2027.

Samenvatting

Gemeente Kerkrade neemt deel aan verschillende gemeenschappelijke regelingen. Dit zijn publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden. Deze regelingen zijn wettelijk verplicht om hun ontwerpbegroting naar de deelnemende gemeenteraden te sturen. De raden krijgen vervolgens de mogelijkheid om een zienswijze op deze begroting te geven.

Deze nota ondersteunt de kaderstellende rol van de raad. Het doel is om uw raad in staat te stellen een weloverwogen zienswijze te formuleren op de begroting van Reinigingsdiensten Rd4.

Aanleiding

Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan een gemeente kiezen voor een publiekrechtelijke samenwerking. Daarbij wordt een zelfstandige organisatie opgericht die taken uitvoert voor meerdere gemeenten. Dit gebeurt op basis van een *gemeenschappelijke regeling*. Zo'n organisatie noemen we een GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij.

Wanneer bevoegdheden aan een GR worden overgedragen, komt het gemeentebestuur meer op afstand te staan en heeft het minder directe invloed dan bij taken die de gemeente zelf uitvoert.

Om toch grip te houden op de GR'en, maakt de gemeenteraad gebruik van de planning- en controlcyclus (P&C-cyclus). De raad moet inzicht hebben in de financiën van de Verbonden Partij om hierop toezicht te kunnen houden. De Verbonden Partij is verplicht om:

- Uiterlijk 30 april de kadernota voor het komende jaar ter kennisname aan de raad te sturen. Deze nota beschrijft de beleidsmatige en financiële uitgangspunten.

- Uiterlijk 30 april de voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar toe te sturen, gevolgd door de definitieve jaarrekening uiterlijk 15 juli. Deze jaarrekening laat zien wat er het voorgaande jaar beleidsmatig en financieel is gebeurd. Ten aanzien hiervan kan de raad geen zienswijze indienen.

- Uiterlijk 12 weken voordat de ontwerpbegroting aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling wordt aangeboden deze toe te sturen aan de gemeenteraden. De raad mag hierop een zienswijze indienen en zo wensen of bedenkingen meegeven. De gemeenteraad kan de begroting echter niet goedkeuren of tegenhouden.

De begroting is voor de gemeenteraad een belangrijk middel om kaders te stellen. Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen moet de ontwerpbegroting minimaal 12 weken voordat het Algemeen Bestuur (AB) de begroting behandelt, aan de raden worden toegestuurd. In deze periode kunnen de raden hun zienswijzen indienen bij het Dagelijks Bestuur (DB). Het DB moet vóór de besluitvorming door het AB schriftelijk en gemotiveerd reageren op alle ingediende zienswijzen. Vervolgens stelt het AB de begroting vast. Binnen twee weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 september, moet de begroting worden toegestuurd aan Gedeputeerde Staten. De uitvoering van de activiteiten ligt volledig bij de Verbonden Partij; hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze toelichting ligt de begroting van Reinigingsdiensten Rd4 voor. Eerst worden de strategische ontwikkelingen beschreven die van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken. Daarna volgen de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen met financiële gevolgen voor de begroting. Dit betreft onder meer de effecten van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleid dat al is vastgesteld. Tot slot wordt ingegaan op het totaalbeeld van de meerjarenraming 2028–2030, jaarschijf 2027, het totale begrotingsbedrag van de GR en de gevolgen hiervan voor onze gemeente.

Historie

1. Gezamenlijke commissie 12 juni 2025, behandeling ontwerpbegrotingen 2026 (link);
2. Raadsvergadering 2 juli 2025, afgeven GR-zienswijzen ontwerpbegroting 2026 (link).

Voorstel

1. *Een beschrijving van de kerntaken.*

De kerntaken van de Reinigingsdiensten Rd4 liggen in het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval, het beheren van milieuparken, het schoonhouden van de openbare ruimte en het ondersteunen van gemeenten bij duurzaam en circulair afval- en grondstoffenbeleid, met een sterke focus op dienstverlening aan inwoners.

2. *De strategische ontwikkelingen.*

Het afval- en grondstoffenbeleid bevindt zich landelijk in de overgang van het derde Landelijk Afvalstoffenplan naar het Circulair Materialenplan (CMP), met een sterke focus op circulariteit, hoogwaardige recycling, hergebruik en ketensamenwerking. Bronscheiding blijft het uitgangspunt en via het VANG-programma (*Van Afvalstof Naar Grondstof*) wordt gestuurd op verdere vermindering van restafval.

Tegelijkertijd nemen de kosten voor restafvalverwerking toe door stijgende verbrandingsbelasting en de CO_2-heffing, wat de noodzaak vergroot om restafval structureel te reduceren.

De plannen van Rd4 zijn gebaseerd op het Strategisch Meerjarenplan 2022–2026 en het Grondstoffenplan 2022–2026. De uitvoering richt zich op communicatie en motivatie van inwoners, verbetering van grondstoffenkwaliteit en het ontwikkelen van circulaire voorzieningen, zoals nieuwe grondstoffenparken en het circulair ambachtscentrum, in samenwerking met regionale partners en onderwijsinstellingen.

3. *Een toelichting op specifieke ontwikkelingen die financiële gevolgen hebben voor de uitvoering van de kerntaken.*

-In 2027 stijgt de totale begroting met circa € 3,5 miljoen ten opzichte van 2026. De belangrijkste oorzaken liggen buiten de invloedssfeer van Rd4: hogere rijksheffingen op afvalverbranding en CO_2-uitstoot, oplopende loonkosten en ongunstige markt-ontwikkelingen voor recyclingstromen. Zonder deze factoren blijft de stijging onder de verwachte inflatie, dankzij optimalisatie van processen, scherper contractmanagement en verdere data-gedreven sturing.

- De landelijke beleidscontext verandert naar het Circulair Materialenplan. De nadruk ligt daarbij op waardebehoud, hogere kwaliteit van recycling en ketensamenwerking. Tegelijkertijd blijven producenten weinig recyclaat toepassen en blijft nieuw (niet-circulair) materiaal goedkoper dan hergebruikte grondstoffen. Hierdoor lopen kosten voor gemeenten sneller op dan de voortgang van de circulaire transitie.

-Rd4 blijft inzetten op sociale arbeid, maar het organiseren daarvan wordt complexer door het wegvallen van WSW-instroom en versnippering binnen de participatiewet. Ultimo 2025 werken 140 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en 42 vrijwilligers mee binnen vooral kringloopactiviteiten en het Textiel sorteercentrum. Voor 2027 wordt de formatie uitgebreid met 2,7 FTE, voornamelijk voor de uitvoering van taken in de openbare ruimte zoals de uitbreiding van onkruidbeheersing in Kerkrade.

Daarnaast wordt de raad in de gelegenheid gesteld om een gemotiveerde zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2027 van Reinigingsdiensten Rd4. Deze zienswijze wordt aangeboden aan het dagelijks bestuur, zodat deze kan worden meegenomen in de definitieve besluitvorming door het Algemeen Bestuur van de GR Reinigingsdiensten Rd4 op 2 juli 2026.

Voorstel tot afgeven neutrale zienswijze

De kosten binnen deze GR worden voornamelijk gevormd door personeelskosten, verwerkingskosten afval plus belastingen. De invloed op de stijging van deze kosten komende jaren door de GR zelf is beperkt daar deze in hoge mate bepaald wordt door ontwikkeling loonkosten, verwerkingstarieven afval in de wereldmarkt en nationaal belastingbeleid.

Leidt ertoe dat voorgesteld wordt om over de ontwerpbegroting een neutrale zienswijze af te geven en kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2027–2030 en de jaarstukken 2025.

Kanttekeningen

-Gemeenten krijgen de komende jaren landelijk te maken met een korting op het gemeentefonds. Daardoor moet ook de gemeente Kerkrade zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. In de zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2025 en 2026 is de gemeenschappelijke regelingen al gevraagd om – als verlengd lokaal bestuur – hun verantwoordelijkheid te nemen binnen deze krappe financiële kaders. Ook in de huidige zienswijzenbrieven over de begrotingen 2027 van alle gemeenschappelijke regelingen is een uniforme passage opgenomen. Hierin wordt opnieuw gevraagd om noodzakelijke bezuinigingen door te voeren, zowel in de bedrijfsvoering als, waar nodig, in de kerntaken van de organisatie.

-De toename voor Kerkrade van de kosten voor het Pluspakket (het "*Beheer Openbare Ruimte*") komt grotendeels door de keuze om "Onkruidbestrijding" niet meer in de vrije markt te zetten maar te beleggen bij Rd4. Hierdoor nemen de kosten in de begroting toe met 282.000 euro. Hier staat tegenover dat de huidige kosten voor Onkruidbestrijding in de gemeentelijke begroting vanaf 2027 komen te vervallen.

Financiën

Gemeenten krijgen de komende jaren landelijk te maken met een korting op het gemeentefonds. Met name voor de periode na 2027 zijn de vooruitzichten nog onzeker. Daardoor staat ook de gemeente Kerkrade voor een grote financiële opgave.

Het ravijnjaar is opgeschoven van 2026 naar 2028. In samenspraak met uw raad is reeds een aantal maatregelen genomen om de meerjarige begrotingstekorten vanaf 2028 deels terug te dringen tot meer behapbare proporties. Dit in de veronderstelling dat het Rijk gemeenten toch nog tegemoet zal (moeten) komen gelet op de maatschappelijke effecten van verdere gemeentelijke bezuinigingen.

In de zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2025 en 2026 zijn de gemeenschappelijke regelingen al gevraagd om – als verlengd lokaal bestuur – hun verantwoordelijkheid te nemen binnen deze krappe financiële kaders.

De komende periode blijft echter financieel onzeker en er blijft sprake van steeds nieuwe ontwikkelingen, zowel internationaal, nationaal als lokaal die elk hun impact kunnen

hebben. Het valt niet uit te sluiten dat er aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de meerjarenbegroting volledig sluitend te krijgen.

Ook in de huidige zienswijzenbrieven ten aanzien van de begrotingen 2027 van alle gemeenschappelijke regelingen is derhalve een uniforme passage opgenomen. Hierin worden de gemeenschappelijke regelingen opnieuw gevraagd om noodzakelijke bezuinigingen door te voeren, zowel in de bedrijfsvoering als, waar nodig, in de kerntaken van de organisatie.

Jaarrekening 2025
De Jaarrekening 2025 sluit met een positief resultaat van € 1.6 miljoen. Het positieve resultaat wordt met name veroorzaakt door extra dienstverlening binnen het pakket "Beheer Openbare Ruimte", lagere verwerkingskosten van afval dan verwacht en efficiencyverbetering in logistieke uren. De voor Kerkrade te verwachten teruggave over 2025 bedraagt € 168.512.

Begroting 2027
De begroting 2027 is € 3,5 miljoen groter dan de Begroting 2026, te weten:

1. door stijgende personeelskosten, € 1.8 miljoen;
2. door hogere verwerkingskosten, € 0.5 miljoen;
3. door hogere productie-, bedrijfs- en financieringskosten, € 1.1 miljoen.

De begrotingswijziging heeft structurele consequenties. Uitgebreide toelichting staat op pagina 17 van de begroting.

Meerjarenraming 2028-2030
In meerjarenperspectief zien we dat de bijdrage van deelnemers nagenoeg gelijk op loopt met de gehanteerde index per jaar bruto binnenlands product, rond 4%. De verwachte omvang van de begroting voor de GR als geheel neemt toe van € 62.5 miljoen in 2028 naar € 71.0 miljoen in 2030. Gerekend is met reguliere indexeringen (2-3%) plus de gevolgen van belastingen zoals de verbrandingsbelasting en de CO_2-heffing.

Zonder wijzigingen in gedrag van de inwoners of de producenten zal het huidige beleid tot vrijwel een verdubbeling van de verwerkingskosten in de komende 5 jaar leiden. Van de totale verwerkingskosten zal dan de helft uit belastingen bestaan. Uiteraard kan zal Rd4 invloed aanwenden om onze inwoners en producenten lokaal en landelijk via de indirecte weg te bewegen tot veranderingen in gedrag. Dit zijn echter onbekende factoren en kunnen als zodanig niet worden becijferd.

Samengevat heeft ontwerpbegroting 2027 e.v. voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

Alle bedragen x 1 mio euro	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Begroting GR 2027 en Meerjarenraming Basis- + Pluspakket	6.6	7.4	7.9	8.4	9.0
Aandeel Pluspakket	0.97	1.33	1.33	1.33	1.33
Financiële gevolgen voor gemeentelijke begroting		+0.36	+0.36	+0.36	+0.36

Let op: de kosten voor het Basispakket worden volledig vertaald naar de Afvalstoffenheffing en komen daardoor niet ten laste van de gemeentelijke begroting. De kosten voor het Pluspakket (het "*Beheer Openbare Ruimte"*) komen wel ten laste van de gemeentelijke begroting. Zie ook de tekst bij "Kanttekening".

Maatschappelijke betrokkenheid

De Ontwerpbegroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Vervolg

De Ontwerpbegroting 2027 is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur behandeld. De aanbiedingsbrief is op 2-4-2026 ontvangen. Vanaf die datum geldt de wettelijke termijn van 12 weken. De jaarrekening 2025 wordt ter kennisname voorgelegd.

Voordat de begroting wordt vastgesteld, vindt een terugkoppeling plaats. Het Dagelijks Bestuur laat dan schriftelijk en gemotiveerd weten hoe het de zienswijzen beoordeelt en tot welke conclusies dit heeft geleid.

Het Dagelijks Bestuur verzoekt zienswijzen te ontvangen uiterlijk op 25 juni 2026. Uiterlijk twee weken na vaststelling van de begroting, maar in ieder geval vóór 15 september, wordt de begroting toegestuurd aan Gedeputeerde Staten.

Evaluatie

In de jaarrekening zal de GR Reinigingsdiensten Rd4 verantwoording afleggen over realisatie van de ontwerpbegroting voorgenomen strategische plannen en financiële ontwikkelingen.

Bijlagen

1. Ontwerpbesluit Reinigingsdiensten Rd4
2. Nota van Toelichting Reinigingsdiensten Rd4
3. Concept-Zienswijzebrief Reinigingsdiensten Rd4
4. Dashboard 2027 Reinigingsdiensten Rd4
5. Reinigingsdiensten Rd4, Ontwerpbegroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030
6. Reinigingsdiensten Rd4, voorlopige Jaarrekening en Jaarverslag 2025

Reinigingsdiensten Rd4
Voorzitter DB
Postbus 641
6400 AP HEERLEN

Gemeente Kerkrade
Markt 33, 6461 EC Kerkrade
Postbus 600, 6460 AP Kerkrade
www.kerkrade.nl
gemeentehuis@kerkrade.nl
Telefoon 14 045

Datum	1 juli 2026
Zaaknummer	26i0018247
Uw kenmerk	
Ambtenaar	[redacted]
Bijlage(n)	N.v.t.
Ons kenmerk	26u0005886

Onderwerp: zienswijze Ontwerpbegroting 2027

Geachte voorzitter,

Over de aangeboden Ontwerpbegroting 2027 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten Rd4 wil onze raad een neutrale zienswijze afgeven.

De kosten binnen deze GR worden voornamelijk gevormd door personeelskosten, verwerkingskosten afval plus belastingen. De invloed op de stijging van deze kosten komende jaren door de GR zelf is beperkt daar deze in hoge mate bepaald wordt door ontwikkeling loonkosten, verwerkingstarieven afval in de wereldmarkt en nationaal belastingbeleid.

Reeds eerder hebben wij aan u onze zorgen geuit over de landelijke korting op het Gemeentefonds waar gemeenten de komende jaren mee geconfronteerd worden. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen. Wij gaan ervanuit dat u aandacht heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle gemeenschappelijke regelingen mee.

De raad van gemeente Kerkrade,

De voorzitter van de raad, **De griffier,**

dr. T.P. Dassen Housen mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Begroting Rd4

2027









Begroting Reinigingsdiensten Rd4 2027

Rd4

Voorwoord

In een wereld die steeds meer wordt gekenmerkt door onzekerheid, complexiteit en volatiliteit, blijft het opstellen van een jaarlijkse begroting een stevige opgave. Dat geldt zeker ook voor de begroting 2027. Ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op, externe omstandigheden veranderen voortdurend en de druk op publieke middelen neemt niet af. Juist in zo'n context is het noodzakelijk om als publieke organisatie koersvast te blijven, zonder de realiteit uit het oog te verliezen. Regeren is vooruitzien, zo luidt het bekende spreekwoord. Maar in de praktijk vraagt dat om veel meer dan alleen vooruitkijken: het vraagt om afweging, samenwerking, realiteitszin en bestuurlijke discipline.

Samen met de beleidsmatige en financiële ambtenaren van onze tien deelnemende gemeenten heeft Rd4 ook dit jaar weer de eerste bouwstenen aangedragen voor een begroting die zo goed mogelijk aansluit bij de gezamenlijke opgaven en verwachtingen. Dat gebeurt niet in een vacuüm. Gemeenten staan voor grote maatschappelijke, financiële en organisatorische uitdagingen. Denk aan stijgende kosten, druk op de openbare ruimte, verduurzamingsvraagstukken en de noodzaak om publieke dienstverlening betaalbaar én toekomstbestendig te houden. Tegen die achtergrond mag van Rd4 een realistische, transparante en goed onderbouwde begroting worden verwacht.



Roger Wetzels

Directeur Reinigingsdiensten Rd4

In de voorliggende begroting voor 2027 is daarom opnieuw nadrukkelijk rekening gehouden met de context waarin onze gemeenten opereren. Tegelijkertijd mogen wij onze eigen strategische koers niet uit het oog verliezen. Want ondanks alle onzekerheden blijft de maatschappelijke opdracht onverminderd groot. De transitie naar een circulaire economie is geen vrijblijvende ambitie, maar een noodzakelijke beweging. Als samenleving hebben wij de duidelijke opgave om in 2050 volledig circulair te zijn. Dat vraagt ook van Rd4 dat wij vandaag blijven investeren in de keuzes, structuren en voorzieningen die daarvoor nodig zijn.

De opgaven waar wij voor staan zijn uitdagend en laten zich niet allemaal door Rd4 alleen oplossen. Dat is de bestuurlijke werkelijkheid. Een concreet voorbeeld daarvan is de elektrificatie van ons voertuigenpark. Die ontwikkeling is noodzakelijk, maar loopt in de praktijk vertraging op doordat de beschikbare capaciteit op het elektriciteitsnet beperkt is en toewijzing daarvan achterblijft bij de behoefte. Dat soort externe beperkingen vraagt om flexibiliteit, maar mag geen excuus worden om stil te vallen.

Vanuit ons publiek ondernemerschap blijven wij daarom stap voor stap verder bouwen aan Rd4: een krachtig, maatschappelijk verankerd en toekomstgericht bedrijf, midden in de Zuid-Limburgse samenleving. Deze begroting vormt daarvoor de financiële basis. Een basis die niet alleen sluitend en verantwoord moet zijn, maar ook gedragen moet worden door onze stakeholders. Alleen zo kunnen wij samen blijven werken aan een duurzame, betaalbare en circulaire toekomst voor onze regio.

Elke dag zetten wij ons in voor een mooie en schone leefomgeving. Samen met burgers, overheden, bedrijven en instellingen zoeken we constant naar slimme en duurzame oplossingen om afval te verminderen, grondstoffen te scheiden, spullen een tweede leven te geven en mensen kansen te bieden.

Alleen zo worden we:

Samen actief voor een betere toekomst!



Inhoudsopgave

Samenvatting		6
Hoofdstuk 1	Beleidsmatige ontwikkelingen	8
Hoofdstuk 2	Het speelveld	12
Hoofdstuk 3	Financiële ontwikkelingen	16
Hoofdstuk 4	Bedrijfsvoering	26
Hoofdstuk 5	Beleidsbegroting	32
Hoofdstuk 6	Financiële begroting	47
Hoofdstuk 7	Meerjarenraming	68
Bijlagen		70

Samenvatting

De geconsolideerde begroting 2027 van Rd4 geeft een integraal beeld van de gemeenschappelijke regeling en haar twee dochtervennootschappen. Door verschillen in wettelijke kaders (BBV voor de GR, Titel 9 Boek 2 BW voor de BV's en NV) is een geïntegreerde begroting essentieel om gemeenten een volledig beeld te bieden.

In 2027 stijgt de totale begroting met circa € 3,5 miljoen ten opzichte van 2026. De belangrijkste oorzaken liggen buiten de invloedssfeer van Rd4: hogere rijksheffingen op afvalverbranding en CO_2-uitstoot, oplopende loonkosten en ongunstige marktontwikkelingen voor recyclingstromen. Zonder deze exogene factoren blijft de stijging onder de verwachte inflatie, dankzij optimalisatie van processen, scherper contractmanagement en verdere datagedreven sturing.

De landelijke beleidscontext verandert door de overgang van LAP3 naar het Circulair Materialenplan (CMP). De nadruk ligt daarbij op waardebehoud, hogere kwaliteit van recycling en ketensamenwerking. Tegelijkertijd blijven producenten weinig recyclaat toepassen en blijft virgin materiaal goedkoper dan hergebruikte grondstoffen. Hierdoor lopen kosten voor gemeenten sneller op dan de voortgang van de circulaire transitie. Binnen de regio blijft harmonisatie van beleid, inzamelsystematiek en communicatie een belangrijk uitgangspunt. Rd4 ondersteunt gemeenten hierin als verbonden partij door middel van planning- en control instrumenten, bijeenkomsten, rapportages en conferenties.

Rd4 blijft inzetten op sociale arbeid, maar het organiseren daarvan wordt complexer door het wegvallen van WSW-instroom en versnippering binnen de participatiewet. Ultimo 2025 werken 140 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en 42 vrijwilligers mee binnen vooral kringloopactiviteiten en het Textiel sorteercentrum. Voor 2027 wordt de formatie uitgebreid met 2,7 FTE, voornamelijk voor de uitvoering van taken in de openbare ruimte (BOR-taken uit ons BOR-pakket) zoals de uitbreiding van onkruidbeheersing in Kerkrade.

Het investeringsprogramma 2026–2030 bedraagt ruim € 61 miljoen, waarvan circa € 20,9 miljoen aan nieuwe investeringen. Belangrijke projecten zijn de opening van het gerevitaliseerde en uitgebreide grondstoffenpark en kringloopwinkel Margraten, aankoop en verhuizing van winkellocaties in Kerkrade en Heerlen, en de implementatie van een nieuwe ERP-oplossing in de Cloud. Voor 2026–2027 is circa € 12 miljoen aan aanvullende financiering nodig.

Het minimaal benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 2.082.500. De belangrijkste risico's hebben betrekking op arbeidsmarktkrapte, continuïteit van materieel, kwaliteit van PMD, brandstofprijzen en cao-ontwikkelingen. Verwerkingskosten en hoeveelheden worden via variabele componenten direct met gemeenten verrekend en vallen daarom buiten het weerstandsvermogen. De volatiele situatie in de wereld op het moment van schrijven maakt het onzeker hoe dat uitpakt in de begrotingsperiode. De oorlog in Iran en natuurlijk het nog lopende conflict in Oekraïne en de politieke situatie tussen Europa en de Verenigde Staten hebben allemaal invloed.

Marktontwikkelingen blijven onzeker: bij meerdere stromen stijgen de verwerkingstarieven door hoge belastingdruk en beperkte afzetmogelijkheden voor gerecyclede materialen. Voor textiel en kringloopomzet geldt in 2027 een pas op de plaats vanwege de instabiele markt, lagere prijzen en de complexiteit van de landelijke UPV-organisatie.

Rd4 blijft sturen op efficiënte uitvoering, hoogwaardige dienstverlening en een verdere bijdrage aan de regionale circulaire economie. Tegelijkertijd vereist de combinatie van stijgende externe kosten en maatschappelijke ambities blijvende samenwerking, transparantie en een tijdige bijsturing tussen Rd4 en de deelnemende gemeenten.



samen
steeds
slimmer

Hoofdstuk 1



Beleidsmatige ontwikkelingen

Beleidsmatige ontwikkelingen

Landelijke ontwikkelingen

De landelijke beleidsontwikkelingen op het gebied van afval en grondstoffen bevinden zich in een overgangsfase. Het Landelijk Afvalbeheerplan 3 (LAP3) is formeel nog van kracht, maar wordt gefaseerd opgevolgd door het Circulair Materialenplan (CMP). Het CMP vormt het nieuwe nationale kader voor afval- en grondstoffenbeleid en ondersteunt nadrukkelijk de transitie naar een circulaire economie, waarbij waardebehoud, hoogwaardige recycling en hergebruik centraal staan. Het CMP legt meer nadruk op ketensamenwerking, ontwerp voor circulariteit en het verminderen van milieudruk over de gehele levenscyclus van producten en materialen. Daarbij wordt scherper gestuurd op de toepassing van de R-ladder (refuse, reduce, reuse, repair, recycle) en wordt hoogwaardige recycling steeds nadrukkelijker als norm gesteld. Bronscheiding blijft, landelijk en ook in het Rd4-gebied het uitgangspunt, en is de voorkeursroute voor huishoudelijk afval.
Daarnaast wordt het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) inhoudelijk doorontwikkeld in lijn met het rijksbrede circulaire-economiebeleid, waarbij wordt toegewerkt naar verdere reductie van de hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval per inwoner.

Fiscale en financiële ontwikkelingen

Naast beleidsmatige aanscherping nemen ook de financiële prikkels toe. De afvalstoffenbelasting (verbrandingsbelasting) is de afgelopen jaren verhoogd en blijft een belangrijke kostenfactor voor restafvalverwerking.
Daarbovenop wordt de nationale CO_2-heffing voor de industrie verder doorontwikkeld. Afvalverbrandingsinstallaties vallen onder dit regime, waardoor de kosten van CO_2-uitstoot steeds nadrukkelijker worden doorberekend in de verwerkingstarieven. De gecombineerde effecten van verbrandingsbelasting en CO_2-heffing leiden tot een verdere stijging van de kosten per ton restafval richting en na 2027. Dit vergroot de financiële noodzaak om restafvalvolumes structureel te reduceren.

Strategisch meerjarenplan 2022-2026

De basis voor deze begroting is het opgestelde Strategisch meerjarenplan 2022-2026 (SMP) met het bijgestelde motto 'Samen actief voor een betere toekomst'. Hierin hebben we verdeeld over 7 thema's strategische doelstellingen gedefinieerd. In de begroting 2027 zijn de benodigde activiteiten en middelen opgenomen om de plannen uit dit plan te realiseren. In lijn met dit plan is ook het Grondstoffenplan 2022-2026 opgesteld per gemeente en in 2022 door de gemeenteraden vastgesteld. In 2026 zullen we de strategie uit dit plan opnieuw tegen het licht houden.

Grondstoffenplan 2022-2026

In 2022 is gestart met de uitvoering van het Grondstoffenplan. Speerpunten voor 2026 zijn verdergaande communicatie- en motivatieprojecten om afvalscheiding verder te stimuleren conform de gestelde ambities. De focus ligt op intrinsieke motivatie van inwoners om deel te nemen aan een circulaire economie en verbetering van de kwaliteit van de grondstoffen. In 2026 zal het gerevitaliseerde en uitgebreide grondstoffenpark in Margraten geopend worden en het doel is om in 2026 te starten om circulaire activiteiten uit te voeren met samenwerkingspartners. De opening van het circulair ambachtscentrum Rond. heeft reeds in maart 2026 plaatsgevonden. Hier ligt ook een relatie met onderwijsinstellingen in de regio. Een evaluatie hiervan is begin 2026 aangeleverd aan de gemeenteraden. Hiermee geven we vorm aan het afval-/ grondstoffenbeleid van de Rd4-gemeenten.

Rd4 als verbonden partij

Rd4 is voor de deelnemende gemeenten een verbonden partij in de zin van de Gemeentewet. De organisatie voert taken uit op het gebied van afval- en grondstoffenbeheer en delen van de openbare ruimte conform de opgestelde Gemeenschappelijke Regeling. Daarmee ondersteunt en ontzorgt Rd4 de gemeenten zowel in beleidsvoorbereiding als in uitvoering.
Als verbonden partij heeft Rd4 een publiekrechtelijke basis waarin de gemeenten zowel een bestuurlijk als financieel belang hebben. In een periode waarin de opgaven rond circulariteit, klimaatadaptatie en kostenbeheersing toenemen, blijft regionale samenwerking een strategische keuze. Schaalvoordelen, risicospreiding, gezamenlijke investeringen in materieel en data, en het behoud van vakinhoudelijke expertise zijn hierbij belangrijke motieven.

Rd4 vervult in toenemende mate een regionale spilfunctie in de transitie naar een circulaire economie. Door krachtenbundeling kan de organisatie optreden als aanjager van innovatie, standaardisering en kwaliteitsverbetering in de grondstoffenketen. Tegelijkertijd vraagt samenwerking om transparantie en wederzijds vertrouwen. Raadsleden en inwoners ervaren een verbonden partij vaak als meer ‘op afstand’ dan een gemeentelijke dienst. Daarom blijven heldere afspraken, structurele dialoog, frequente rapportages en toegankelijke verantwoording essentieel. Dit geven we dan ook vorm door op regelmatige basis conferenties te organiseren en gemeenteraden te voorzien van beleidsevaluaties.

Beoordeling, samenwerking en resultaten

De gemeenten blijven eindverantwoordelijk voor de wettelijke taken die Rd4 uitvoert. Het is daarom van belang dat colleges en gemeenteraden goed zicht houden op prestaties, risico’s en maatschappelijke effecten.
De planning- en controlcyclus van Rd4 vormt hiervoor de basis. De begroting, tussentijdse rapportages en het jaarverslag geven inzicht in financiële ontwikkeling, doelrealisatie en risico’s. Raadsinformatiebrieven, themabijeenkomsten en regionale grondstoffenconferenties dragen bij aan kennisdeling en gezamenlijke koersbepaling. Naast formele verantwoordingsmomenten blijft ook het informele contact tussen bestuurders, ambtelijke organisaties en Rd4 waardevol. Rd4 faciliteert werkbezoeken, technische sessies en toelichtingen om betrokkenheid en transparantie te versterken.

Wet open overheid (Woo)

Rd4 conformeert zich aan de verplichtingen uit de Wet open overheid (Woo). Zowel passieve als actieve openbaarmaking van informatie maakt onderdeel uit van de reguliere bedrijfsvoering. De verdere professionalisering van de informatiehuishouding blijft een speerpunt. In lijn met de Woo wordt structureel gewerkt aan:

- verbetering van digitale archivering en dossiervorming;
- eenduidige dataopslag en versiebeheer;
- verkorting van doorlooptijden bij informatieverzoeken;
- versterking van informatiebeveiliging (NIS2) en privacybescherming (AVG).

De digitalisering van werkprocessen wordt ook in 2027 verder doorgezet, met extra aandacht voor datakwaliteit, cybersecurity en naleving van wet- en regelgeving. Transparantie en betrouwbaarheid van informatie zijn randvoorwaardelijk voor het vertrouwen van gemeenten en inwoners.

Regionale samenhang

De deelnemende gemeenten blijven het belang van regionale uniformiteit en gezamenlijke koers benadrukken. Een hoge mate van harmonisatie in beleid, inzamelsystematiek en communicatie draagt bij aan duidelijkheid voor inwoners en efficiency in uitvoering. Kleine verschillen in de uitvoering van de dienstverlening zullen dan ook steeds verder geharmoniseerd worden. Rd4 stimuleert bestuurlijke en ambtelijke interactie op de thema's afval- en grondstoffenbeheer, circulariteit en leefomgeving.

Producentenverantwoordelijkheid

Uitbreiding van producentenverantwoordelijkheid (UPV) heeft een steeds grotere invloed op de gemeentelijke afvalbegroting. Producenten en importeurs worden (mede) verantwoordelijk voor inzameling, verwerking en financiering van afvalstromen die voortkomen uit hun producten. Dit moet leiden tot minder restafval, betere recycling en stimulering van circulair ontwerp.
Voor gemeenten betekent dit een verschuiving in verantwoordelijkheden én financieringsstromen. Hoewel gemeenten geen invloed hebben op productontwerp of verpakkingskeuzes, zijn zij in de praktijk belast met inzameling en logistiek. Duidelijke landelijke afspraken over kostendekkende vergoedingen en rolverdeling blijven daarom essentieel om gemeentelijke afvalkosten beheersbaar te houden.
Op dit moment geldt producentenverantwoordelijkheid onder andere voor:

- elektrische en elektronische apparatuur;
- batterijen en accu's;
- matrassen;
- textiel;
- Autowrakken en autobanden
- Consumentenverpakkingen

De komende jaren treedt naar verwachting een regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor wegwerpluiers in werking. Daarnaast lopen landelijke trajecten voor mogelijke uitbreiding naar onder meer meubels en bepaalde medicijnketens. Deze ontwikkelingen kunnen gevolgen hebben voor de gemeentelijke inzamelstructuur, contracten en kostenverdeling. Bij het opstellen van deze begroting is hier nog geen rekening mee gehouden daar de kaders hiervoor nog niet helder zijn.

Voor Rd4 en de deelnemende gemeenten is het van belang om deze landelijke ontwikkelingen nauwgezet te volgen en waar mogelijk via brancheorganisaties invloed uit te oefenen op uitvoerbaarheid en financiële consequenties.

Hoofdstuk 2

Het speelveld



Het speelveld

Te beïnvloeden kosten en exogene factoren

De financiële positie van Rd4 wordt in belangrijke mate bepaald door externe ontwikkelingen. De begroting is daardoor niet uitsluitend het resultaat van interne keuzes, maar in sterke mate afhankelijk van factoren in de bestuurlijke, economische en wettelijke omgeving.

Te beïnvloeden kosten

Rd4 stuurt binnen haar bedrijfsvoering structureel op doelmatigheid en efficiëntie. Denk hierbij aan:

- continue optimalisatie van inzamelroutes en inzet van materieel;
- reductie van restafvalvolumes door gedragsbeïnvloeding en kwaliteitsverbetering van grondstoffen;
- harmonisatie van werkwijzen binnen de regio;
- beheersing van overhead en organisatiekosten;
- strategische contractvorming en aanbestedingen (schaalgrootte).

Ook investeringskeuzes – bijvoorbeeld in elektrificatie van het wagenpark, datagedreven sturing of circulaire verwerkingsketens – zijn beïnvloedbaar. Deze keuzes vragen op korte termijn kapitaal, maar kunnen op langere termijn leiden tot lagere operationele kosten, minder CO_2-uitstoot en minder fiscale druk.

Daarnaast zijn de voorgestelde bezuinigingsvoorstellen van afgelopen jaren structureel verwerkt in deze begroting. Ook de frequentie-verlaging van de GFT-inzameling in december, januari en februari is verwerkt in deze begroting.
De ruimte om kosten te beïnvloeden wordt echter begrensd door wettelijke kaders, cao-ontwikkelingen en marktprijzen.



Exogene factoren

Een substantieel deel van de kostenontwikkeling ligt buiten de directe invloedssfeer van Rd4 en de deelnemende gemeenten. Het betreft onder meer:

1. Rijksbeleid en fiscaliteit

Wijzigingen in afvalstoffenbelasting (verbrandingsbelasting), CO_2-heffingen en producentenverantwoordelijkheid werken rechtstreeks door in de verwerkingstarieven en daarmee in de gemeentelijke bijdrage.

2. Marktontwikkelingen

Verwerkingstarieven, energieprijzen, brandstofkosten en renteontwikkelingen zijn sterk afhankelijk van internationale marktomstandigheden. Ook de waarde van secundaire grondstoffen is volatiel en beïnvloedt de opbrengsten van grondstofstromen.

3. Arbeidsmarkt

Structurele krapte en cao-afspraken leiden tot stijgende loonkosten. Als arbeidsintensieve organisatie (+/- 50% van deze begroting) is dit een belangrijke kostencomponent.

4. Kwaliteit van aangeleverde stromen

Vervuiling van GFT, PMD of andere deelstromen kan leiden tot afkeur, nabehandeling of hogere verwerkingstarieven. Gedrag van inwoners heeft daarmee direct een financiële impact.

5. Technologische en wettelijke verplichtingen

Aangescherpte milieunormen, duurzaamheidsverplichtingen en rapportage-eisen brengen aanvullende investeringen en administratieve lasten met zich mee. Als overheid gedomineerd bedrijf heeft Rd4 ook de verplichting om te voldoen aan aangescherpte eisen voor het beheren van het archief (archiefwet, AVG), beveiliging (NIS2) en digitale toegankelijkheid van informatie voor onze inwoners (WCAG).

Afhankelijkheid van de omgeving

De combinatie van bovengenoemde factoren maakt dat de begroting 2027 in aanzienlijke mate afhankelijk is van ontwikkelingen buiten de directe sturingsmogelijkheden van Rd4. Met name belastingmaatregelen op restafval, CO_2-beprijzing, marktprijzen voor verwerking en loonontwikkeling bepalen een groot deel van deze autonome kostenstijging.
Dit betekent dat:

- reductie van restafval niet alleen een duurzaamheidsdoel is, maar ook een financiële noodzaak;
- regionale samenwerking en schaalvoordelen essentieel blijven;
- flexibiliteit in contractvorming en investeringsplanning belangrijker wordt;
- tijdige bijsturing en transparante communicatie richting gemeenten cruciaal zijn.

De begroting moet daarom worden gezien als een financieel kader binnen een dynamische omgeving, waarbij periodieke monitoring en actualisatie noodzakelijk zijn om tijdig te kunnen anticiperen op externe ontwikkelingen.

Hoofdstuk 3



Financiële ontwikkelingen

Financiële ontwikkelingen

In dit hoofdstuk presenteren we op hoofdlijnen de financiële ontwikkelingen en plaatsen deze in perspectief. De kosten van Rd4 zijn als volgt opgebouwd:

	Begroting 2026	Begroting 2027	Mutatie 2027 t.o.v. 2026
Lasten			
Personeel	28.887.429	30.704.118	1.816.689
Uitbesteed werk/ Inkopen	2.929.550	3.076.473	146.923
Verwerking	5.758.194	6.279.193	520.999
Energie	2.489.250	2.457.980	-31.270
Productiekosten	3.092.546	3.398.755	306.209
Bedrijfskosten	4.786.340	5.172.486	386.146
Financiering	7.014.880	7.397.474	382.595
Totaal:	**54.958.189**	**58.486.480**	**3.528.291**

Tijdens het opmaken van deze begroting is de kabinetsformatie doorlopen. De uitkomst betreft een minderheidskabinet. We zijn benieuwd en zullen het kabinet ook proberen te voeden als branche in waar de knelpunten zijn in de transitie naar een circulaire economie. We zien de verwerkingskosten jaar naar jaar stijgen in onze prognoses en dan niet als gevolg van daadwerkelijke verwerkingskosten, maar als gevolg van heffingen welke van rijkswege worden opgelegd. Deze zijn de straf van het rijk op verbranden. Daar zijn we het als branche niet mee oneens echter we zien geen enkele beweging om producenten te bewegen om recyclaat te gebruiken in de verschillende ketens. Daar lopen alle Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV's) systemen momenteel op vast. Theoretisch zijn we stromen aan het recyclen echter in de praktijk worden deze weinig hergebruikt. Als gevolg hiervan zien we de afvalstoffenheffing voor onze inwoners stijgen zonder dat we als grondstoffenbedrijf een verschuiving zien in de aangeboden materialen.

In 2026 zijn we bezig zijn met het doorgeschoven project vernieuwing van het grondstoffenpark en de kringloopwinkel Margraten. Verder zijn we bezig met de toekomstige locaties van onze overige kringloopwinkels. Het gebouw in Kerkrade waar we nu huren kopen we van onze verhuurder. Deze kans deed zich voor en we vinden het verstandig om die te nemen. Dit betekent dat we meer regie hebben over hoe het pand te gebruiken en komt er meer vloeroppervlakte beschikbaar. Voor het pand in Heerlen is de huur opgezegd en zijn we op zoek naar een nieuwe locatie. Het bestaande pand voldeed niet meer aan kwaliteitseisen en paste ook niet in onze veiligheidsfilosofie door de aanwezige gebreken. De verhuurder heeft duidelijk geen plannen om te investeren. Dit betekent dat de afschrijvingskosten een jaar naar achteren schuiven. Dit soort grote projecten laten zich moeilijk in een tijdpad dwingen.

Het fundament van onze begroting wordt gevormd door een beleidsmatige inschatting van hoe de ingezamelde hoeveelheden zich zullen ontwikkelen op basis van de historie en verwachte beleidsaspecten. Daaraan koppelen we een inschatting van onze logistieke experts hoeveel uren dan van onze mensen en ons materieel benodigd zijn.

De nu lopende cao eindigt 1 april 2026 en het onderhandelingsproces is gaande. In onze begroting hebben we gerekend dat met een inflatievolgende loonontwikkeling.

Kijken we naar de inhuur via uitzendbureaus dan zien we dat uitzendkrachten nu naast het cao-salaris zoals onze medewerkers op onze loonlijst staan krijgen, ook recht hebben op dezelfde pensioenopbouw. Dit maakt het op deze manier flexibel houden van de bezetting wel een steeds duurder wordende oplossing. Waar mogelijk zullen we vaker gaan kiezen voor een Rd4-contract.

We zijn hard bezig om de transitie te maken om zelf de regie te nemen op de sociale arbeid welke we inzetten in onze organisatie. Door de versnippering in het werkveld is het noodzakelijk dat we zelf structuren opzetten om aan mensen te komen. We hebben nog steeds als strategisch doel een werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te kunnen bieden.

Baten	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Mutatie 2027 t.o.v. 2026**
Basispakket	37.560.699	40.119.093	2.558.394
BOR-pakket	6.822.795	7.583.850	761.055
Gemeenten	**44.383.494**	**47.702.943**	**3.319.449**
Derden	11.170.403	11.213.778	43.375
Begrotingsomvang	**55.553.897**	**58.916.721**	**3.362.824**
Mutatie reserve duurzaamheid	-595.708	-430.241	165.467
Totale kosten Rd4	**54.958.189**	**58.486.480**	**3.528.291**

Onze kosten worden gedekt uit verschillende bronnen (baten/inkomsten). De bijdrage van de gemeenten voor het basispakket en omzet van het BOR-pakket betreffen het grootste aandeel daarin. Onder de categorie derden is het doen van werkzaamheden voor onze Rd4 Bedrijvenservice de voornaamste post. Daarnaast valt daaronder de omzet welke rechtstreeks via onze inwoners binnenkomt zoals betaalde stromen op de grondstoffenparken, het kopen van producten in onze kringloopwinkels, de verkoop van textiel en andere kleinere bronnen welke soms incidenteel van aard zijn.

In deze dekking en in de rest van de begroting is niet expliciet rekening gehouden met pop-up kledingwinkels. We hebben er momenteel één geopend in Heerlen onder de naam VIND. Deze behandelen we als een pilot en deze zal in de loop van 2026 een evaluatie krijgen. In 2026 zullen we de pilot uitbreiden met naar alle waarschijnlijkheid 2 winkels, met een ander locatiebeeld en stijl. Aan de hand de evaluatie van de totale pilot daarvan kijken we of en onder welke voorwaarden dit een vervolg krijgt in 2027.

De omzet van onze bestaande kringloopwinkels is de afgelopen jaren flink gegroeid. In 2025 hebben we gezien dat het moeilijker werd om die groeicijfers te continueren. We denken dat de cijfers in de begroting 2026 dan ook te ambitieus zullen blijken. Er zal in 2026 ook nog derving optreden door winkelsluiting als gevolg van verhuizingen en verbouwingen in Heerlen en Margraten. Dit allemaal maakt dat dat we een pas op de plaats maken op het begroting 2026 niveau.

In de textielmarkt zien we dat afzetkanalen het moeilijk hebben, betalingen langer op zich laten wachten en verkoopprijzen onder druk staan. Daarnaast is situatie aangaande de UPV-textiel nog verre van stabiel. De omvang van vergoedingen staat ter discussie. Er zijn 3 producentenorganisaties actief wat de slagkracht niet ten goede komt, aangaande de te realiseren doelen. Dit alles maakt dat we voor textielopbrengsten ook kiezen voor een pas op de plaats op het niveau van de begroting 2026.

In het BOR-pakket is de gemeente Kerkrade erbij gekomen in de onkruidbeheersing. Dit maakt de omvang groter en zorgt ook dat we de organisatie hiervan wat steviger kunnen neerzetten. De dienst kolkenreiniging is aangepast aan de nieuw uitgevoerde Europese aanbesteding voor een partner in de uitvoering. Dit betekent dat de dienst duurder wordt, zowel qua inzet van mensen als gevolg van het doorrekenen van cao-loonstijgingen als ook de kosten voor de verwerking van het slibafval.

Het totale aantal FTE in de begroting is hoger dan in de begroting 2026. We moeten onze organisatie met name versterken voor het uitvoeren van onkruidbeheersing in Kerkrade. In totaliteit stijgen we met 2,7 FTE. We rekenen hier net als in de omzetbegroting met vaste structurele inzet en niet incidentele inzet als gevolg van extra aanvragen.

Personeel	28.887.429	30.704.118	1.816.689

Ongeveer de helft van onze begroting bestaat uit de beloning van onze mensen. Alhoewel we waar mogelijk mechaniseren zijn onze processen nog altijd zeer arbeidsintensief. We zetten onze collega's in via vaste of tijdelijke Rd4-contracten en op inhuurbasis. Daarbij is onderscheid te maken tussen inhuur enerzijds via reguliere uitzendbureaus en anderzijds in samenwerking met WSP (medewerkers met een SW-indicatie) en andere partners.

	Begroting 2026	**Begroting 2027**	**Mutatie 2027 t.o.v. 2026**
Salarissen	21.940.977	23.646.667	1.705.690
Personeel van derden	5.820.613	5.915.747	95.134
Overige personeelskosten	1.125.840	1.141.705	15.865
Totaal	**28.887.429**	**30.704.118**	**1.816.689**

Het totale aantal FTE in de begroting is hoger dan in de begroting 2026. We moeten onze organisatie met name versterken voor het uitvoeren van onkruidbeheersing in Kerkrade. In totaliteit stijgen we met 2,7 FTE. We rekenen hier net als in de omzetbegroting met vaste structurele inzet en niet incidentele inzet als gevolg van extra aanvragen.van een sociaal coördinator binnen Rd4 om verbindingen te leggen en onderhouden en bezettingen op peil te houden.

De huidige cao (cao GEO Services) loopt tot en met voorjaar 2026. Voor de periode daarna is een inflatie volgende loonontwikkeling doorgerekend van 3,5% per jaar.

Voor de inzet van sociale arbeid zijn scenario's doorgerekend op basis van diverse mogelijke alternatieven zoals werkervaringsplekken, nieuw beschut en andere varianten. We hebben daar onze best mogelijke inschatting in meegenomen, waarbij de haalbaarheid in geld maar ook in aantallen de komende periode nog zal moeten blijken. Hierbij willen we zoveel als mogelijk gebruik maken van alle mogelijkheden tot subsidiering.

Onder de overige personeelskosten is de grootste post de opleidingskosten. We hechten veel waarde aan het up to date houden van de noodzakelijke opleidingen om op een veilige wijze onze werkzaamheden te kunnen uitvoeren. We willen onze medewerkers daarnaast ook blijven boeien zodat ze ook voor hun verdere ontwikkeling goed zitten bij ons. Daarnaast willen we al onze leidinggevenden ondersteunen in de wijze waarop ze hun werk kunnen uitvoeren en leiderschap tonen. Hiertoe bieden we de tools en de vaardigheden aan die daarvoor nodig zijn.

Uitbesteed werk/inkopen	2.929.550	3.076.473	146.923

Voor sommige activiteiten of onderdelen van dienstverlening maken we de keuze om dit niet met eigen mensen en materieel uit te voeren. Dit betreft zaken als het inzamelen van papier door verenigingen, inzet bedrijven voor gladheidbestrijding, onkruidbeheersing en kolkenreiniging, inzet van externe transportfirma's voor transporten van en naar de grondstoffenparken of op- en overslag transporten. Ook onverwachte pieken vangen we vaker af met uitbestedingscontracten.

Wij blijven in 2027 de inzameling van oud papier samen met verenigingen doen. We doen er intern alles aan om deze vrijwilligers op een zo veilig mogelijke manier in te zetten. De risico's op ongevallen zijn hoger bij vrijwilligers (die af en toe meelopen) dan bij professionals (die dit dagelijks) doen bij Rd4. De vergoedingen voor de verenigingen worden door de gemeenten vastgesteld. Zo lang als deze werkwijze de keuze van onze gemeenten blijft faciliteren we dit.



We hebben een Europese aanbesteding gedaan voor een partner in de kolkenreiniging. De uitkomst was duurder dan een inflatiecorrectie. Er vindt op zo'n moment een herijking aan de markt plaats. In de afgelopen jaren was er een beperkte indexering mogelijk als gevolg van de oude aanbestedingsvoorwaarden. Dat wordt bij deze nieuwe aanbesteding in een keer recht getrokken. Ook deze firma's hebben te maken gehad met majeure loonstijgingen de afgelopen jaren.

De uitbreiding van de onkruidbeheersing met de gemeente Kerkrade maakt dat we meer capaciteit nodig hebben. Dit redden we niet alleen met eigen mensen en materieel. Daarom is ook een post inhuur begroot.

Het inkopen van capaciteit bij onze partners in de gladheidbestrijding staat ook onder druk. We concurreren onder meer met Rijkswaterstaat. We hechten veel waarde aan het onderhouden van goede relaties met onze partners en willen hen een reële vergoeding betalen voor hun tijd. Het vinden van beschikbare mensen is voor onze partners lastiger als gevolg van de krapte op onze arbeidsmarkt.

Het onderdeel inkopen behelst de inkoop van textiel door het Textiel sorteercentrum.
Dit betreft zowel ingezameld textiel van onze inwoners als van collega samenwerkingsverbanden en charitatieve instellingen.
De textielmarkt is zoals al eerder benoemd niet rooskleurig en dat betekent dat inkoopvergoedingen dalen tot nihil. Hierbij wordt kwaliteit beloond. Partijen textiel met veel opschoonwerk, zullen betaald moeten worden.

Verwerking	5.758.194	6.279.193	520.999

	Begroting 2026	**Begroting 2027**	**Mutatie 2027 t.o.v. 2026**
Verwerking	6.611.876	6.981.443	369.567
Belastingen	2.234.743	2.535.515	300.772
Vergoeding	-3.088.425	-3.237.765	-149.340
Totaal:	**5.758.194**	**6.279.193**	**520.999**

Hier worden alle kosten, bij sommige stromen ook opbrengsten, die samenhangen met het afvoeren en verwerken door de eindverwerker meegenomen. Dit omvat de verwerkingskosten, op- en overslagkosten, vergoedingen van instanties als Verpact of AEEA/WEEE (stichting OPEN) in het kader van een producentenverantwoordelijkheid (UPV) en de milieubelastingen van de rijksoverheid.

De verbrandingsbelasting en de sinds 2026 ook aanwezige CO2-heffing maken een aanzienlijk deel uit van de kosten van verwerking. Dit aandeel stijgt de komende jaren conform de plannen zoals nu officieel bekend nog veel verder. We naderen snel het punt dat de helft van de verwerkingskosten uit fiscale maatregelen bestaan.

Een deel van de kosten voor verwerking wordt gecompenseerd uit de vergoedingen van een Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV). In het begrotingsjaar 2027 verwachten we geen nieuwe vergoedingen. De bestaande vergoedingen worden conform geldende afspraken geïndexeerd.

We proberen hierbij waar mogelijk langdurige stabiele en marktconforme contracten te realiseren via aanbestedingen. In de meeste contracten zijn jaarlijkse indexeringen overeengekomen.

De prijs voor verwerking van harde kunststoffen is door stagnatie in de recyclemarkt flink verhoogd. Ook restafval wordt duurder al is dat naast de compensatie voor gestegen kosten van de verwerking ook door invloed van de genoemde belastingmaatregelen van rijkswege.

Voor hout gaan we in 2026 een aanbesteding in de markt zetten en de verwachting is dat de uitkomst duurder zal zijn dan de huidige situatie.

GFT-afval hebben we tegen een lager bedrag in de begroting gezet. Dit door aanpassing aan het aanbod door onze inwoners in de afgelopen jaren. Natte koudere voorjaarsmaanden lijken de trend te zijn en dat maakt dat het aanbod later op gang komt.

De inzamelvergoeding voor textiel uit de ondergrondse systemen is naar nihil gezet en voor de BEST-inzameling verlaagd. Dit als gevolg van de slechte marksituatie voor textiel.

De verwachtingen voor de papierprijsontwikkeling op termijn ligt ongunstiger dan ten tijde van het opstellen van de begroting 2026. Daarom is met een lagere verwachte opbrengst gerekend.

Energie	2.489.259	2.457.980	-31.270

Dit onderdeel betreft de kosten die samenhangen met het verbruik van energie in onze onderneming. Het grootste deel bestaat uit de kosten voor diesel (en benzine, gas en elektra) voor onze voertuigen en machines. Verder zit ook het verbruik van gas, water en elektriciteit op onze locaties in deze post.

	Begroting 2026	**Begroting 2027**	**Mutatie 2027 t.o.v. 2026**
Brandstof voertuigen en machines	1.879.250	1.912.250	33.000
Gas. water en electra	610.000	545.730	-64.270
Totaal:	**2.489.250**	**2.457.980**	**-31.270**

Voor de brandstof zijn we uitgegaan van een literprijs van € 1,45 (excl. btw). Inzake de liters is aangenomen dat deze vrijwel gelijk blijven (ongeveer 1.350.000 liter). Verder kijken we naar efficiëntie van routes en hanteren we software om verbeteringen in het rijgedrag te stimuleren. Aan de andere kant hebben we te maken met uitbreiding van de vraag en daarmee uitbreiding van de benodigde capaciteit en daarbij uiteraard meer gebruik van brandstof. De uitbreiding van de onkruidbestrijding in Kerkrade zal extra brandstof vergen. Ten opzichte van de begroting 2026 verwachten we meer kilometers maar een lagere literprijs.

Op basis van de realisatiecijfers van 2025 verwachten we voor 2027 het begrotingsbedrag inzake de energie voor de gebouwen lager te kunnen begroten. Waar mogelijk proberen we minder energie te verbruiken. Het huidige contract wordt binnen de aanbestedingsvoorwaarden verlengd.

Productiekosten	3.092.546	3.398.755	306.209

Hier zitten onze kosten in voor het onderhouden van onze voertuigen, materieel en onze inzamelmiddelen (zoals containers, ondergrondse en bovengrondse systemen, maar ook de PMD zakken). Het verbruik van materialen valt hier ook onder.

Daarnaast wordt hier de interne dekking voor onze op- en overslag verantwoord. Als een grondstoffenstroom via de op- en overslaglocatie kan worden afgevoerd en we hierdoor verwerkings- en transportkosten kunnen besparen, staan hier kosten van op- en overslag tegenover. Deze kosten worden opgenomen in de verwerkingskosten en als dekking gepresenteerd in de productiekosten.

	Begroting 2026	**Begroting 2027**	**Mutatie 2027 t.o.v. 2026**
Wagenpark en machines	3.017.999	3.186.748	168.748
Inzamelmiddelen	1.640.233	1.602.350	-37.883
Overig	837.749	862.288	24.539
Totaal:	**5.495.981**	**5.651.386**	**155.404**

Interne dekking	-2.403.435	-2.252.630	150.805
	3.092.546	**3.398.755**	**306.209**

Door groei in met name het BOR-pakket zien we uitbreiding in voertuigen en ander materieel. Dit betekent ook dat de onderhoudskosten hoger worden voor zowel preventieve werkzaamheden als reparaties bij storingen en gebreken. Door lange levertijden van voertuigen zijn meer reparaties noodzakelijk aan de huidige voertuigen omdat deze langer mee moeten gaan.

Binnen deze post worden de jaarlijkse onderhouds- en schoonmaakkosten van de ondergrondse systemen verantwoord. Naar mate het aantal systemen toeneemt, stijgen de kosten navenant mee.

De kosten voor PMD-zakken zijn gunstiger geworden als resultaat van de laatste Europese aanbesteding. In de jaren daarvoor waren de kosten enorm gestegen vanwege schaarste ondanks een geldende aanbesteding.

Onder overig zitten met name de kosten voor zout t.b.v. de gladheidbestrijding, welke de laatste jaren gestegen zijn. Bij het zout oriënteren we ons op de mogelijkheden om een grotere fysieke voorraad aan te houden. We betalen nu voor een strategische voorraad die onze leverancier voor ons zou moeten aanhouden. We merken dat de leverancier daar niet aan kan voldoen, terwijl we daarvoor momenteel wel betalen. In geval van sneeuw is de bereikbaarheid van onze regio vanuit de leverancier ook een probleem.

Bedrijfskosten	4.786.340	5.172.486	386.146

Hieronder vallen de kosten inzake de huisvesting, de kosten van automatisering, de kosten van communicatie en overige algemene kosten.

In de huisvestingskosten zullen we conform planning eigenaar zijn van 2 locaties waarin we kringloopwinkels uitbaten, namelijk in Heerlen en in Kerkrade. Daar zullen vroegere huurkosten vervangen zijn door afschrijving en rentekosten en extra kosten in de vorm van belasting, verzekering en groot onderhoud. Deze panden komen in 2026 volgens onze investeringsbegroting in ons bezit, wat ons flexibeler maakt in de inzet en indeling van de panden en maakt dat we alle kosten in eigen hand hebben. Het biedt ons ook de kans om de panden in onze duurzaamheidsplannen mee te nemen.

We verwachten nog niet geheel afscheid te kunnen nemen van de papieren afvalkalender dus het drukken en de verzendkosten daarvan zijn nog steeds opgenomen, maar voor een lager bedrag.

Automatisering is een belangrijk onderdeel geworden in ons proces. Data is onmisbaar voor sturing van bedrijfsprocessen, maar ook om inzicht te krijgen in de effecten van beleidsmatige keuzes. Als afvalinzamelaar en overheidsbedrijf zijn we onder NIS2 als essentieel aangemerkt, wat inhoudt dat de beveiligingseisen hoger liggen dan voor een commerciële partij.

In 2026 starten we met de implementatie van een nieuwe ERP-oplossing. De hoofdreden is dat onze huidige oplossing het einde nadert qua ondersteuning. Dit project loopt over het jaareinde heen en zal ons de komende 2 jaren bezighouden. De nieuwe oplossing zal in de Cloud draaien. Dit is een ontwikkeling die vanuit de IT-markt min of meer wordt afgedwongen door lokale systemen onaantrekkelijker te maken, bijvoorbeeld door het aanbieden van minder updates. De Cloud kent nadelen in de vorm van hogere kosten en betrouwbaarheid en afhankelijkheid, maar biedt ook voordelen omdat het ook bepaalde beveiliging bij experts legt. Gedurende de looptijd van het project zullen we gedeeltelijk dubbele licenties moeten betalen.

Financiering	7.014.880	7.397.474	382.595

Deze post omvat onze afschrijvingen op de vaste activa en de rente die we betalen over onze leningen.

De jaarschijven van de afschrijving volgen onze investeringsbegroting en de rente volgt de daarvoor benodigde leningenportefeuille. We rekenen in de calculaties voor nieuwe leningen in deze begroting met een rente van 4%.

De stijging van deze post wordt gedreven door ons investeringsprogramma waarbij een aantal posten de aankopen van voorheen gehuurde panden betreft en daarmee een verschuiving van kosten is. Daarnaast is het de vervanging maar ook uitbreiding van voertuigen door bijvoorbeeld de groei van het BOR-pakket. De werkelijkheid zal afhankelijk zijn van de daadwerkelijk gerealiseerde investeringen en de daadwerkelijke renteontwikkeling.

Op tijdelijke liquiditeitsoverschotten ontvangen we via de schatkist een rentevergoeding. Deze is meegewogen in de financieringskosten. Deze vergoeding is momenteel lager dan de afgelopen jaren.



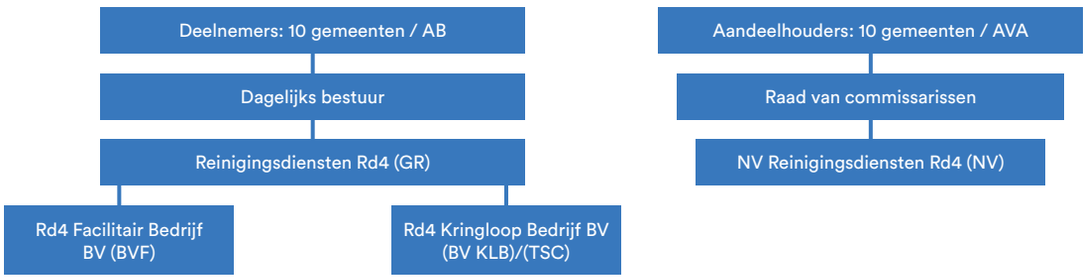
Hoofdstuk 4



Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

Juridische structuur



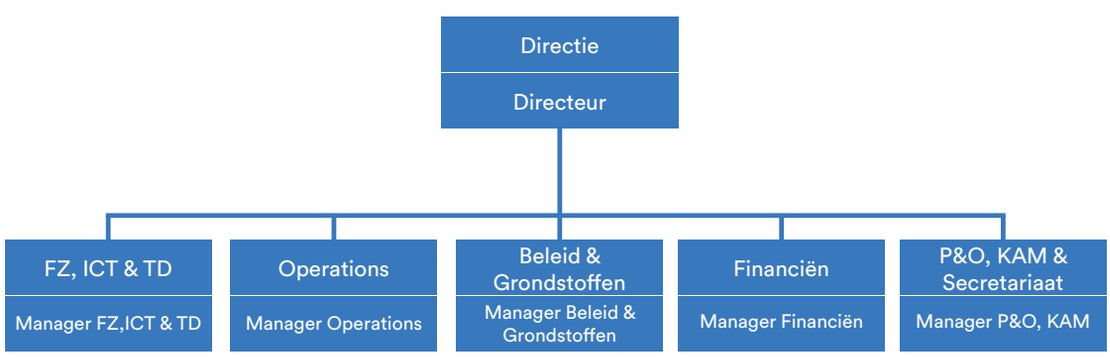
Deze begroting heeft betrekking op de gemeenschappelijke regeling (GR) en de beide besloten vennootschappen en is derhalve een geconsolideerde begroting. Vanuit de gemeenschappelijke regeling wordt de dienstverlening voor onze gemeenten georganiseerd.

In Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. (BVF) zijn bijna alle productiemiddelen ondergebracht, evenals de medewerkers die geen ambtelijke aanstelling hebben. We volgen de cao voor de sector Grondstoffen, Energie en Omgeving (GEO) services. Alle (loon)kosten van de BVF worden volledig doorberekend aan de gemeenschappelijke regeling. Het exploitatieresultaat is dus nihil. De kringloopactiviteiten vinden sinds 2005 in de gemeenschappelijke regeling plaats. Vanaf 2014 zijn de activiteiten van het Textiel sorteercentrum ondergebracht in Rd4 Kringloop Bedrijf B.V. (KLB).

Om bedrijven in ons verzorgingsgebied te kunnen ontzorgen en deze grondstoffen veilig te stellen maken we gebruik van de N.V. Reinigingsdiensten Rd4 (NV). In deze geconsolideerde begroting is de dienstverlening opgenomen welke is afgesproken met deze NV. Het eigenaarschap van deze NV ligt rechtstreeks bij de gemeenten en is niet verbonden aan de gemeenschappelijke regeling. De NV heeft geen eigen personeel en materieel maar huurt alles in van de gemeenschappelijke regeling.

Werkorganisatie

Organigram per 01 januari 2025



	FTE's
Directeur	1,0
Commerciële Zaken	7,7
Servicepunt	7,9
Manager FZ, ICT & TD	1,0
Staf TD & FZ	1,0
Technische dienst	18,9
Inzamelmiddelen	3,0
Facilitaire zaken & magazijn	5,0
ICT	7,5
Manager Operations	1,0
Bedrijfsbureau en staf	16,5
Grondstoffenparken	41,8
Uitvoering	159,5
Manager Beleid & Grondstoffen	1,0
Staf grondstoffen	2,0
Beleid & Innovatie	2,0
Marketing & Communicatie	3,2
RSC	8,0
Op- en overslag	10,0
Textiel sorteercentrum	2,9
Kringloop en Assortimentsbeheer	65,5
Manager Financiën	1,0
Financien	5,8
Manager P&O en KAM en Secretariaat	1,0
P&O	6,2
KAM	2,0
Secretariaat	2,4
Totaal aantal FTE's	**384,7**

Bovenstaande opstelling betreft zowel mensen in vaste dienst als inhuur, exclusief de medewerkers uit het sociaal domein/ doelgroep medewerkers van het TSC en vrijwilligers.

Sociale Arbeid

Een van onze ambities zoals opgenomen in ons Strategisch meerjarenplan 2022-2026 is het bieden van werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We merken dat na het beëindigen van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) er geen nieuwe instroom meer is. Het speelveld waarbinnen de sociale arbeid zich afspeelt is veranderd en ook meer versnipperd. De WSW-populatie binnen Rd4 is geplaatst via WSP Parkstad. Bij de participatiewet en andere trajecten zijn er meerdere partijen actief en zijn de gemeenten zelf ook een partner voor Rd4. Dit maakt het realiseren van onze ambitie lastiger en het kost meer tijd, geld en energie. We bieden nu ook werkervaringsplekken aan voor mensen in een het kader van werkfit-projecten. We bekijken de mogelijkheden van nieuw beschut. De transitie is in gang gezet.

Ultimo 2025 waren er 140 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkzaam bij Rd4 en 42 vrijwilligers. Zij worden vooral ingezet bij onze kringloopwinkels en assortimentsbeheer alwaar ze o.a. de BEST-tas sorteren. Ook de sortering in ons Textiel sorteercentrum wordt door mensen uit deze groep uitgevoerd. De komende tijd wordt bekeken hoe we dit strategisch verder kunnen vormgeven zodat we op een toekomstbestendige wijze onze ambities op het terrein van sociale arbeid kunnen blijven realiseren.

Basisgegevens van onze gemeenten voor Rd4

Voor de bepaling van het aantal inwoners is uitgegaan van de gegevens van het CBS. Voor de bepaling van het aantal aansluitingen is uitgegaan van de stand bij Rd4 per 01-01-2026 op basis van de gegevens zoals wij deze van de BsGW hebben aangeleverd gekregen. In deze begroting is uitgegaan van de bewoonde aansluitingen.

	Aantal inwoners per 01-01-2026		**Gemiddeld aantal bewoonde aansluitingen ultimo 2025**		
Gemeenten	**aantal**	**%**	**aantal**	**%**	**inwoners per aansluiting**
Beekdaelen	35.948	11,7	16.297	10,9	2.21
Brunssum	27.496	8,9	13.883	9,3	1.98
Eijsden-Margraten	26.347	8,6	11.389	7,6	2.31
Gulpen-Wittem	13.966	4,5	6.683	4,5	2.09
Heerlen	87.741	28,6	44.491	29,8	1.97
Kerkrade	45.866	14,9	22.839	15,3	2.01
Landgraaf	36.923	12,0	17.558	11,8	2.10
Simpelveld	10.468	3,4	4.844	3,2	2.16
Vaals	10.072	3,3	5.518	3,7	1.83
Voerendaal	12.464	4,1	5.619	3,8	2.22
GR-gemeenten	307.291	100,0	149.121	100,0	2.06



“geen afval maar grondstoffen”

Verrekeningsgrondslagen

Basispakket

In de onderstaande tabel is de kostenverdeelsleutel schematisch weergegeven:

	werkelijk	aansluitingen	bezoeken	meldingen
Huis-aan-huisinzameling				
(Restafval, GFT, papier en PMD)				
verwerkingskosten	x			
logistieke kosten/inzamelkosten	x			
exploitatiekosten	x			
Op afroep				
(Grofvuil en snoeiafval)				
verwerkingskosten				x
logistieke kosten/inzamelkosten				x
exploitatiekosten				x
Straatclusters				
verwerkingskosten		x		
logistieke kosten		x		
exploitatiekosten		x		
Grondstoffenparken				
verwerkingskosten			x	
logistieke kosten			x	
exploitatiekosten		x		
Kringloop + BEST-tas				
exploitatiekosten		x		
Servicepunt		x		
Afvalkalender, milieupas, Rd4-app en website		x		
Grondstoffenplan		x		
Resterende kosten		x		
Illegale dumpingen				x
Duurzaamheid		x		

BOR-pakket

Bij het BOR-pakket wordt de werkelijke inzet ten opzichte van de begroting per gemeente afgerekend. De onderlegger betreft een servicelevel agreement (SLA) met de gemeente waarin een bestek is overeengekomen. De op het moment van opstellen van de begroting laatste versie is gebruikt. In de realisatie worden daarnaast ook incidentele opdrachten en vragen van de gemeenten verwerkt.

Hoofdstuk 5



Beleidsbegroting

Beleidsbegroting

Programmaplan

Doelstellingen en beoogde maatschappelijke effecten

Vanuit de wettelijke zorgtaak, conform de vigerende Wet Milieubeheer en rekening houdend met de beleidsontwikkelingen in LAP3, omvat het basispakket alle activiteiten die te maken hebben met de verwijdering van huishoudelijke afvalstromen. Er is een onderscheid te maken naar het huis aan huis inzamelen van stromen (rest- en GFT-afval, papier, PMD, grofvuil, kringloopgoederen en snoeiafval), brengen (de straatclusters voor glas, papier en textiel en de grondstoffenparken) en overige diensten (afvalkalender, Rd4 App, Mijn Rd4 en het Servicepunt). Het dienstverleningsniveau is op hoofdlijnen voor alle 10 Rd4-gemeenten nagenoeg gelijk. Het inzamelbeleid kan per gemeente verschillen. Continu staan wij met onze gemeenten in verbinding om verdere harmonisatie te stimuleren.

De belangrijkste doelstelling is het vinden van een goede balans tussen de laagst mogelijke kosten voor afvalverwijdering en een goed serviceniveau voor onze inwoners, binnen het kader van de milieuwetgeving.

De belangrijkste aandachtspunten zijn:

- Het zo goed mogelijk scheiden van afvalstromen (kwantiteit). Dit leidt tot een be sparing van kosten en milieu.
- De ingezamelde grondstofstromen zo schoon mogelijk in te zamelen (kwaliteit)
- Het zo min mogelijk inzamelen van afval waarvoor een afvalstoffenbelasting wordt betaald.
- Het zo efficiënt mogelijk inrichten en afstemmen op elkaar van haal- en brengvoorzieningen.
- Het participeren in de afvalmarkt voor het verkrijgen van zo gunstig mogelijke verwerkingstarieven van afval.

Basispakket

	Rd4 2026	Rd4 2027	kosten per aansluiting	kosten per inwoner
Lasten				
Restafval	10.219.882	11.102.051	74,45	36,13
GFT	7.710.731	7.692.979	51,59	25,03
Papier	1.098.330	1.302.840	8,74	4,24
Grofvuil en snoeiafval	408.039	461.807	3,10	1,50
Grondstoffenparken	8.553.118	9.553.551	64,07	31,09
Straatclusters	1.640.686	1.930.349	12,94	6,28
PMD	2.366.712	2.303.806	15,45	7,50
BEST-tas en Kringloop	1.927.796	1.950.394	13,08	6,35
Servicepunt	771.476	820.550	5,50	2,67
Afvalkalender. pas en app. website	321.608	402.685	2,70	1,31
Grondstoffenplan	1.190.323	1.259.631	8,45	4,10
Resterende kosten	3.761.391	3.892.663	26,10	12,67
UPV (PMD. papier. glas. matrassen. E-waste)	-3.085.167	-3.237.765	-21,71	-10,54
Illegale dumpingen	80.065	87.067	0,58	0,28
Duurzaamheid	595.708	596.484	4,00	1,94
	37.560.699	**40.119.093**	**269,04**	**130,56**

Baten				
GR-gemeenten	37.560.699	40.119.093	269,04	
	37.560.699	40.119.093		
Saldo	0	0		



BOR-pakket, NV en overige

	Rd4 2026	Rd4 2027
Lasten		
NV (KWD + RSC)	4.750.000	4.940.000
Straatreiniging	2.509.700	2.707.800
Riool- en kolkenreiniging	636.500	842.100
Reiniging markten	99.600	87.900
Transport verhuur	593.000	528.100
Gladheidbestrijding	1.468.000	1.526.800
Onkruidbeheersing	1.502.100	1.876.700
Afzet afvalstromen	13.895	14.450
	11.572.795	**12.523.850**

Baten		
GR-gemeenten	6.882.795	7.583.850
NV Reinigingsdiensten Rd4	4.750.000	4.940.000
	11.572.795	12.523.850
Saldo	**0**	**0**

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doelstellingen en beoogde maatschappelijke effecten
De kosten van het basispakket vormen de grootste component voor de afvalstoffenheffing die de burger betaalt. Deze kosten zijn onderhevig aan conjuncturele- en weersafhankelijke invloeden. Door het vormen van een weerstandsvermogen kunnen dit soort fluctuaties worden opgevangen.

Weerstandscapaciteit en verloop van het vermogen
In 2023 is ambtelijk en bestuurlijk overleg geweest over de hoogte en de bepaling van het weerstandsvermogen. Hiertoe is een memo opgesteld en vastgesteld. De in de jaarrekening onderkende risico's zijn daarbij voorzien van een inschatting van de kans dat het risico zich gaat voordoen en een inschatting van het financieel effect dat daarmee gemoeid zou zijn. De nieuwe systematiek is onafhankelijk van de hoogte van de omzet en stijgt daardoor niet automatisch mee met de omvang van de begroting.

Ter beoordeling van het aanwezige weerstandsvermogen wordt een ratio berekend van de beschikbare capaciteit ten opzichte van de benodigde weerstandscapaciteit (weerstandsvermogen).

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	**1,4 < X < 2,0**	**Ruim voldoende**
C	1,0 < X < 1,4	Voldoende
D	0,8 < X < 1,0	Matig
E	0,6 < X < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Vastgesteld is dat Rd4 streeft naar een minimale ratio van "ruim voldoende" en dat daarmee de ondergrens een ratio van 1,4 is. De toets van de weerstandsvermogen ratio is een onderdeel van de jaarlijkse planning- en controlcyclus.

Het minimaal benodigde weerstandsvermogen conform de beschreven methodiek zou € 2.082.500 (zijnde 1,4 x benodigde weerstandscapaciteit welke is berekend op € 1.487.500) bedragen. Dit minimale vermogen hebben we nu bereikt. In 2025 heeft geen herijking plaatsgevonden van de risicoanalyse.

De ontwikkeling (onder voorbehoud van resultaatbestemming 2025) komt als volgt uit te zien:

	t/m 2021	2022	2023	2024	2025	Totaal
Beekdaelen	195.538	0	-43.580	0	74.217	226.175
Brunssum	240.913	0	-38.870	0	-6.829	195.214
Eijsden-Margraten	176.153	0	-11.636	0	-6.713	157.804
Gulpen-Wittem	61.575	0	36.835	0	-4.175	94.235
Heerlen	758.001	0	-112.915	0	-22.209	622.877
Kerkrade	380.749	0	-48.922	0	-13.092	318.735
Landgraaf	302.893	0	-47.548	0	-9.409	245.936
Simpelveld	87.635	0	-16.741	0	-3.597	67.297
Vaals	94.902	0	-13.677	0	-5.088	76.137
Voerendaal	101.956	0	-20.760	0	-3.104	78.092
Weerstandsvermogen	**2.400.315**	**0**	**0**	**-317.815**	**0**	**2.082.502**

Risico's

De risico's welke het weerstandsvermogen moet afdekken, betreft alle risico's waarvan we niet hebben afgesproken dat ze op basis van werkelijkheid worden afgerekend via de variabele component. Deze zijn direct van invloed op het resultaat van Rd4. Daar zitten niet de risico's inzake de verwerkingstarieven en -hoeveelheden bij. Deze zitten zowel qua tarief als hoeveelheid in de variabele component en worden op werkelijkheid afgerekend met de gemeenten.
De navolgende risico's zijn meegewogen in de benodigde weerstandscapaciteit:

Risico	Kans	Effect	Risico
1. Arbeidsrisico's Aantasting van de arbeidscapaciteit door ziekte, staking en fraude. Invulling posities voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Minder mensen in de sociale werkvoorziening (SW) en meer mensen via participatiewet (PW) maakt de inzet duurder. Een nieuwe leidraad inzake de fysieke belasting van onze medewerkers in de inzameling zorgt voor uitdagingen in het realiseren van het huidige serviceniveau. Een ander risico inzake arbeid betreft de krapte op de arbeidsmarkt. Het kunnen aantrekken van voldoende en kwalitatief juiste mensen is van belang om onze service te kunnen blijven waarmaken.	Middel	€ 350.000	€ 175.000
2. Materiële risico's Beschadiging aan of verlies van gebouwen, installaties, bedrijfsinventaris en transportmiddelen. De premies van de brandverzekeringen zijn fors gestegen en de eigen risico's zijn hoger geworden. We worden nog steeds geconfronteerd met premiestijgingen. Om schade ten gevolge van brand zoveel mogelijk te beperken zijn de eisen die verzekeraars stellen steeds hoger met als gevolg hogere kosten. Voor stroomuitval is er een noodstroomaggregaat geplaatst om uitval van de stroomvoorziening op te vangen.	Middel	€ 125.000	€ 62.500

Risico	Kans	Effect	Risico
3. Continuïteitsrisico Het grootste risico inzake de continuïteit vloeit voort uit aantasting van de productiecapaciteit door bedrijfsstilstand. Bij volledig of gedeeltelijk verlies van het wagenpark zal vervanging op korte termijn of inhuur bij derden niet eenvoudig zijn. Bij onvoldoende bezetting bijvoorbeeld door een pandemie zijn er ook scenario's denkbaar waarbij delen van de dienstverlening niet kunnen worden uitgevoerd. Dit risico is niet verzekerbaar.	Middel	€ 750.000	€ 375.000
4. Milieurisico's Gezien de verscheidenheid aan producten is niet met 100% zekerheid aan te geven dat alle mogelijke risico's zijn afgedekt. Er vindt een continue monitoring plaats.	Middel	€ 125.000	€ 62.500
5. Financiële risico's Waaronder: - Prijsontwikkeling brandstof Voor een logistiek bedrijf als Rd4 is de ontwikkeling van de brandstofprijzen van groot belang. Afhankelijk van de ontwikkelingen kunnen deze zowel een positief als een negatief effect op de begroting hebben. - Kwaliteit PMD Vanaf 1 januari 2022 zijn de Rd4-gemeenten, conform de landelijk geldende nieuwe overeenkomst via ASL, niet meer verantwoordelijk voor de gehele keten (van inzameling t/m verwerking) bij de inzameling van het PMD-afval. Vanaf deze datum zijn de gemeenten alleen nog maar verantwoordelijk voor de inzameling en de kwaliteit (mate van vervuiling) van de ingezamelde PMD-stroom. Bij de vergoeding die de gemeenten van Verpact ontvangen wordt uitgegaan van een vervuilingspercentage van max. 15%. Bij vervuilingspercentages hoger dan 15% wordt er gekort op de vergoeding. Dit kan resulteren in volledige afkeur en lagere inkomsten. - Cao-ontwikkeling In deze dynamische en onzekere tijden in de wereld zijn prijsstijgingen een grotere zorg dan in het recente verleden. Dit betekent eveneens dat het lastig is om de invloed op de lonen in te schatten. Ook de krapte op de arbeidsmarkt is hierop van invloed.	Middel	€ 750.000	€ 375.000

Risico	Kans	Effect	Risico
6. Aansprakelijkheidsrisico's In zoverre alle aansprakelijkheidsrisico's bekend zijn, zijn deze afgedekt.	Klein	€ 350.000	€ 87.500
7. Liquiditeitsrisico's Voor de komende vijf jaar is er aan de hand van een kasstroomanalyse berekend of er kortlopende kasgeldfaciliteiten ofwel langlopende leningen benodigd zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.	Middel	€ 350.000	€ 175.000
8. Renterisico's Als er binnen afzienbare tijd geld geleend moet worden of een bestaande lening geherfinancierd moet worden dan bestaat er een renterisico omdat het dan geldende rentepercentage hoger zou kunnen zijn dan het percentage van de oude lening, waardoor de kosten voor de organisatie en dus indirect voor de gemeenten stijgen. Om dit risico af te dekken kiezen we voor spreiding in looptijden en veelal vaste rentepercentages.	Middel	€ 350.000	€ 175.000
Benodigde weerstandscapaciteit			€ 1.487.500
Minimaal weerstandsvermogen	**1.4x**		**€ 2.082.500**



Gemeentelijke risico's

Een risico bij de gemeenten ligt aan de inkomstenkant. Indien het vaste en variabele tarief van de afvalstoffenheffing verkeerd wordt geschat en/of het aantal ledigingen dat aan inwoners in rekening wordt gebracht te laag is, dan betekent dit een extra financieel risico. Bovendien bestaat het risico bij het doorberekenen van ledigingen dat niet alles kan worden doorberekend (bijvoorbeeld bij een verhuizing). De gemeenten dekken deze resterende risico's af in hun egalisatiereserves.

Bij het samenstellen van de begroting is gekozen voor een aantal verdeelsleutels waarbij er schattingen zijn gemaakt op basis van eigen ervaringen en ervaringen van derden. Belangrijke parameters hierbij zijn het afvalvolume, de vullingsgraad van de containers en het aanbiedpercentage van de containers. Indien de realiteit slechter is dan begroot dan kan dit voor de gemeenten een financieel risico betekenen.

Onderhoud kapitaalgoederen (inclusief investeringsoverzicht)

Voor groot onderhoud aan kapitaalgoederen wordt een voorziening gevormd. De vervangings- en uitbreidingsinvesteringen worden op basis van systematische analyses gebundeld tot een investeringsoverzicht. Hierin zijn alle beleidsvoornemens (voor zover bekend) meegenomen, wordt rekening gehouden met de levensduur, restwaarde en de benodigde capaciteit voor het uitvoeren van onze taken.



Investeringsoverzicht					
Jaar van aanschaf	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Overig gebouwen & terreinen	11.830.000	2.455.000	450.000	450.000	450.000
Ondergrondse containers	1.215.000	1.290.000	1.255.000	1.255.000	1.255.000
Perscontainers	100.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Minicontainers	185.000	190.000	190.000	190.000	190.000
Rolcontainers	95.000	105.000	105.000	105.000	105.000
Afzetcontainers	294.000	312.500	312.500	312.500	312.500
Diverse andere inzamelmiddelen	541.000	502.500	592.500	547.500	547.500
Achterladers	1.210.000	2.240.000	285.000	705.000	60.000
Zijladers	2.000.000	265.000	265.000	265.000	-
Haakarmvoertuigen	310.000	-	620.000	310.000	310.000
Vrachtwagens	530.000	125.000	-	-	-
Bestelwagens	125.000	300.000	-	-	160.000
Container transport	110.000	170.000	170.000	170.000	-
Middelgrote veegmachine	1.600.000	300.000	800.000	1.200.000	700.000
Gladheidmaterieel	880.000	815.000	307.500	307.500	417.500
Onkruidbestrijding materieel	857.500	660.000	180.000	290.000	330.000
Diverse overige voertuigen	460.000	315.000	160.000	185.000	30.000
Rollpackers	210.000	140.000	210.000	175.000	105.000
Hardware	52.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Software	60.000	3.110.000	10.000	10.000	10.000
Communicatie	225.000	205.000	160.000	165.000	75.000
Op- en overslag Nijverheidsweg 17-23	407.500	1.775.000	-	-	350.000
Project Fase2 op- en overslag	515.000	65.000	65.000	65.000	65.000
Project Fase3 op- en overslag	-	-	310.000	-	-
Textielsorteercentrum	335.000	125.000	225.000	160.000	125.000
Overig diversen	568.758	535.000	515.000	15.000	15.000
Totaal	**24.715.758**	**16.165.000**	**7.352.500**	**7.047.500**	**5.777.500**

De investeringsbedragen voor 2026 tot en met 2030 zijn gebaseerd op het laatst bekende prijspeil. Over een periode van vijf jaar komt het totaalbedrag uit op € 61.058.258. Hiervan is een bedrag van € 40.133.258 terug te voeren op het vervangen van bestaande activa. Het resterende bedrag van € 20.925.000 betreft nieuwe investeringen.

Majeure afgestemde en voorgenomen investeringen betreffen het project revitalisering en uitbreiding van het grondstoffenpark en de kringloopwinkel Margraten, de aankoop van de bestaande winkellocatie in Kerkrade, de aankoop van een nieuw pand voor de winkellocatie in Heerlen, de verhuizing van het RSC ten behoeve van onze NV.

Financiering

- **Leningen**
  De langlopende leningenportefeuille bedraagt ultimo 2025 na aftrek van verplichtingen korter dan 1 jaar € 30.680.000. Uitgaande van bovenstaande investeringen, is een calculatie gemaakt van de cashflows over de komende vijf jaar. Voor de realisatie van het investeringsprogramma zijn aanvullende financieringen noodzakelijk.
- **Kapitaalrente**
  De omslagrente in 2027 is begroot op 3,0% (2026: 2,6%).

De langlopende langlopende bestaande leningen in 2027 zijn naar verwachting:

	Hoofdsom	Schuldrest	Type	Looptijd	Rente %	Rente-type
Bestaand	7.000.000	7.000.000	Aflossingsvrij	15 jaar	2035	2,184%
Bestaand	6.500.000	2.080.000	Lineair	25 jaar	2035	4,805%
Bestaand	10.000.000	5.500.000	Lineair	25 jaar	2038	1,300%
Bestaand	7.000.000	7.000.000	Aflossingsvrij	20 jaar	2040	2,250%
Bestaand	6.000.000	3.600.000	Lineair	25 jaar	2042	1,495%
Bestaand	5.000.000	4.250.000	Lineair	20 jaar	2044	3,154%
Totaal	**41.500.000**	**29.430.000**	-	-	-	-

Daarbij zal in 2026 en 2027 naar verwachting conform het investeringsprogramma in 2026 en 2027 € 12 miljoen aan toegevoegd worden met nieuwe leningen.

De financieringsbehoefte in 2026 en 2027 is berekend op basis van de investeringsbegroting in combinatie met de verwachtingen inzake de liquiditeitspositie.
Het daadwerkelijk aantrekken van langlopende leningen en de keuze lening type en looptijd gebeurt op basis van de behoefte en stand van de kapitaalmarkt en uitsluitend via het algemeen bestuur. Uitgangspunt is het zorgdragen van stabiliteit in rentelasten op een zo laag mogelijk niveau.





“Wij maken de wereld gewoon een beetje mooier”

Kasstroomoverzicht 2026-2030

(in duizenden euro's)

Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat		0
Aanpassingen voor:		
Voorzieningen/reserves	2.318	
Afschrijvingen	35.682	
		37.999
Veranderingen in werkkapitaal:		
Voorraden en onderhanden werk		
Vorderingen		
Betaalde rente minus berekende rente	-65	
Kortlopende schulden (excl. kredietinstellingen)	-1.228	
		-1.293
		36.706
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen immateriële vaste activa		
Investeringen materiële vaste activa	-61.058	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	0	
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	
		-61.058
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten/aflossingen uit kasgeldleningen	3.600	
Ontvangsten/aflossingen uit langlopende shulden	19.229	
		22.829
Mutatie geldmiddelen		-1.524

Verloop geldmiddelen is als volgt :

Stand per 1 januari 2026		2.546
Mutatie 2026 - 2030		-1.524
Stand per 31 december 2030		1.022

Hoofdstuk 6



Financiële begroting

Financiële begroting

De begroting 2027 is dusdanig opgebouwd zodat deze vergeleken kan worden met de goedgekeurde begroting 2026.

Uiteenzetting financiële positie

Verkorte balanspresentatie						
(in duizenden euro's)	**rekening 2025 concept**	**begroting 2026**	**begroting 2027**	**begroting 2028**	**begroting 2029**	**begroting 2030**
ACTIVA						
Vaste activa	37.207	46.433	48.238	56.827	60.571	62.584
Vlottende activa	4.313	4.313	4.313	4.313	4.313	4.313
Liquide middelen	2.546	1.411	954	1.764	3.156	1.022
Totaal vermogen	**44.066**	**52.157**	**53.504**	**62.903**	**68.039**	**67.919**
PASSIVA						
Overige reserves	2.612	2.612	2.612	2.612	2.612	2.612
Resultaat	333	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve duurzaamheid	1.414	2.010	2.440	2.799	3.093	3.276
Eigen vermogen	**4.359**	**4.622**	**5.052**	**5.411**	**5.705**	**5.888**
Voorzieningen	887	729	1.111	1.214	1.317	1.676
Langlopende schulden	30.680	39.547	40.033	47.183	49.667	48.417
Kortlopende schulden	8.139	7.259	7.308	9.095	11.351	11.938
Totaal vermogen	**44.066**	**52.157**	**53.504**	**62.903**	**68.039**	**67.919**

Mutatie overzicht reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserve Duurzaamheid (in duizenden euro's

	rekening 2025 concept	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
Aanvang jaar	817	1.414	2.010	2.440	2.799	3.093
Storting	596	596	596	596	596	596
Onttrekking	0		-166	-237	-303	-413
Einde jaar	**1.414**	**2.010**	**2.440**	**2.799**	**3.093**	**3.276**

In de planning staan voor lichtere vrachtwagens en veegmachines en onkruidmachines electrische varianten opgenomen. De meerkosten in de vorm van afschrijvingen door de hogere aanschafwaarde worden als onttrekking uit de reserve gepresenteerd.

Voorziening groot onderhoud (in duizenden euro's)

	rekening 2025 concept	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
Aanvang jaar	793	887	729	1.111	1.214	1.317
Dotatie	836	913	1.021	1.021	1.021	1.021
Kosten	-742	-1.071	-640	-919	-919	-662
Einde jaar	**887**	**729**	**1.111**	**1.214**	**1.317**	**1.676**

De dotaties en onttrekkingen aan de voorziening groot onderhoud zijn gebaseerd op actuele en vastgestelde meerjaren onderhoudsplannen welke meebewegen met het actuele prijspeil.

Overzicht baten en lasten

	Begroting 2026	Begroting 2027	Mutatie 2027 t.o.v. 2026
Salarissen	21.940.977	23.646.667	1.705.690
Personeel van derden	5.820.613	5.915.747	95.134
Energie	2.489.250	2.457.980	-31.270
Inkopen	240.050	300.868	60.818
Uitbesteed werk	2.689.500	2.775.605	86.105
Verwerkingskosten	5.758.194	6.279.193	520.999
Productiekosten	3.092.546	3.398.755	306.209
Overige personeelskosten	1.125.840	1.141.705	15.865
Huisvestingskosten	2.083.742	2.296.436	212.694
Verkoopkosten	125.000	125.000	0
Automatiseringskosten	1.371.813	1.571.550	199.737
Algemene kosten	1.205.784	1.179.500	-26.284
Rentekosten	826.746	1.037.108	210.362
Afschrijvingskosten	6.188.134	6.360.366	172.233
Totale kosten	**54.958.189**	**58.486.480**	**3.528.291**

Opbrengst BOR-pakket	6.822.795	7.583.850	761.055
Overige inkomsten	11.170.403	11.213.778	43.375
Mutatie bestemmingsreserve duurzaamheid	595.708	430.241	-165.467
Mutatie kosten basispakket			2.558.394
Mutatie verwerkingskosten			520.999
Mutatie organisatiekosten basispakket			2.202.862

	Begroting 2026	Begroting 2027	Mutatie 2027 herzien t.o.v. 2026
Basispakket	37.560.699	40.119.093	2.558.394
BOR-pakket	6.822.795	7.583.850	761.055
Gemeenten	44.383.494	47.702.943	3.319.449

NV	4.750.000	4.940.000	190.000
Overig (TSC. derden)	6.420.403	6.273.778	-146.625
	11.170.403	11.213.778	43.375
Totale inkomsten	**55.553.897**	**58.916.721**	**3.362.824**

Mutatie Reserve Duurzaamheid	-595.708	-430.241	165.467
Saldo	54.958.189	58.486.480	3.528.291

Toelichting op overzicht baten en lasten

Basispakket	begroting 2026	begroting 2027	mutatie 2027 - 2026	
			geld	%
Restafval	10.219.882	11.102.051	882.169	8,6%
GFT	7.710.731	7.692.979	-17.752	-0,2%
Papier	1.098.330	1.302.840	204.510	18,6%
Grofvuil en snoeiafval	408.039	461.807	53.767	13,2%
Grondstoffenparken	8.553.118	9.553.551	1.000.433	11,7%
Straatclusters	1.640.686	1.930.349	289.663	17,7%
Kunststof inzameling (PMD)	2.366.712	2.303.806	-62.906	-2,7%
BEST-tas en Kringloop	1.927.796	1.950.394	22.599	1,2%
Servicepunt	771.476	820.550	49.074	6,4%
Afvalkalender. pas en app. website	321.608	402.685	81.077	25,2%
Grondstoffenplan	1.190.323	1.259.631	69.308	5,8%
Resterende kosten	3.761.391	3.892.663	131.273	3,5%
UPV	-3.085.167	-3.237.765	-152.598	-4,9%
Illegale dumpingen	80.065	87.067	7.002	8,7%
Duurzaamheid	595.708	596.484	776	0,1%
Totaal basispakket	37.560.699	40.119.093	2.558.394	6,8%

BOR-pakket + NV +Overig

NV	4.750.000	4.940.000	190.000	4,0%
Overig (TSC. derden)	6.420.403	6.273.778	-146.625	-2,3%
Straatreiniging	2.509.700	2.707.800	198.100	7,9%
Riool- en kolkenreiniging	636.500	842.100	205.600	32,3%
Reiniging markten	99.600	87.900	-11.700	-11,7%
Transport verhuur	593.000	528.100	-64.900	-10,9%
Gladheidbestrijding	1.468.000	1.526.800	58.800	4,0%
Onkruidbeheersing	1.502.100	1.876.700	374.600	24,9%
Afzet afvalstromen	13.895	14.450	555	4,0%
Totaal BOR-pakket + NV + overig	**17.993.198**	**18.797.628**	**804.430**	**4,5%**
Totaal voor mutatie reserve	**55.553.897**	**58.916.721**	**3.362.824**	**6,1%**
Mutatie Reserve Duurzaamheid	**595.708**	**430.241**	**-165.467**	**-27,8%**
Totaal generaal	**54.958.189**	**58.486.480**	**3.528.291**	**6,4%**

Aandeel gemeenten/ derden	rekening 2025 concept	begroting 2026	begroting 2027	mutatie 2027-2026		per aansluiting in euro's	
Basispakket				geld	%	totaal	mutatie
Beekdaelen	3.966.126	4.484.928	4.643.283	158.355	3,5%	285,0	9,72
Brunssum	3.146.808	3.455.229	3.725.149	269.920	7,8%	268,0	19,44
Eijsden-Margraten	2.397.517	2.530.735	2.834.700	303.965	12,0%	249,0	26,69
Gulpen-Wittem	1.652.804	1.843.488	1.953.784	110.297	6,0%	292,0	16,50
Heerlen	10.098.705	11.125.898	11.805.183	679.285	6,1%	265,0	15,27
Kerkrade	5.226.990	5.647.982	6.068.186	420.204	7,4%	266,0	18,40
Landgraaf	4.042.698	4.410.912	4.740.103	329.191	7,5%	270,0	18,75
Simpelveld	1.102.622	1.233.039	1.307.694	74.654	6,1%	270,0	15,41
Vaals	1.249.887	1.373.637	1.505.138	131.501	9,6%	273,0	23,83
Voerendaal	1.307.975	1.454.852	1.535.874	81.022	5,6%	273,0	14,42
GR-gemeenten	**34.192.131**	**37.560.699**	**40.119.093**	**2.558.394**	6,8%	269,04	17,16

Overige gemeenten	0	0	0	0
NV Reinigingsd. Rd4	0	0	0	0
Burgers & overigen	0	0	0	0
Subtotaal	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal basispakket	**34.192.131**	**37.560.699**	**40.119.093**	**2.558.394**

BOR-pakket + NV + overig

Beekdaelen	933.129	899.800	1.014.200	114.400	12,7%
Brunssum	988.240	898.000	950.100	52.100	5,8%
Eijsden-Margraten	56.162	104.700	66.200	-38.500	-36,8%
Gulpen-Wittem	650	675	700	25	3,7%
Heerlen	3.084.919	2.878.000	3.035.400	157.400	5,5%
Kerkrade	1.186.146	967.400	1.329.500	362.100	37,4%
Landgraaf	647.067	595.500	669.900	74.400	12,5%
Simpelveld	244.427	201.020	222.100	21.080	10,5%
Vaals	71.130	72.000	74.925	2.925	4,1%
Voerendaal	306.439	205.700	220.825	15.125	7,4%
GR-gemeenten	**7.518.308**	**6.822.795**	**7.583.850**	**761.055**	**11,2%**

N.V. Reinigingsd. Rd4	**5.361.898**	**4.750.000**	**4.940.000**	**190.000**	**4,0%**
Burgers & overigen	**5.430.903**	**6.420.403**	**6.273.778**	**-146.625**	**-2,3%**
Overige	**10.792.801**	**11.170.403**	**11.213.778**	**43.375**	**0,4%**
Totaal BOR-pakket + NV + Overig	**18.311.109**	**17.993.198**	**18.797.628**	**804.430**	**4,5%**
Totaal mutatie voor reserves	**52.503.239**	**55.553.897**	**58.916.721**	**3.362.824**	**6,1%**

Totaal generaal	rekening 2025 concept	begroting 2026	begroting 2027	mutatie 2027-2026 geld	%
Beekdaelen	4.899.255	5.384.728	5.657.483	272.755	5,1%
Brunssum	4.135.048	4.353.229	4.675.249	322.020	7,4%
Eijsden-Margraten	2.453.679	2.635.435	2.900.900	265.465	10,1%
Gulpen-Wittem	1.653.454	1.844.163	1.954.484	110.322	6,0%
Heerlen	13.183.623	14.003.898	14.840.583	836.685	6,0%
Kerkrade	6.413.135	6.615.382	7.397.686	782.304	11,8%
Landgraaf	4.689.765	5.006.412	5.410.003	403.591	8,1%
Simpelveld	1.347.048	1.434.059	1.529.794	95.734	6,7%
Vaals	1.321.017	1.445.637	1.580.063	134.426	9,3%
Voerendaal	1.614.414	1.660.552	1.756.699	96.147	5,8%
GR-gemeenten	**41.710.438**	**44.383.494**	**47.702.943**	**3.319.449**	**7,5%**
NV Reinigingsd. Rd4	5.361.898	4.750.000	4.940.000	190.000	4,0%
Burgers & overigen	5.430.903	6.420.403	6.273.778	-146.625	-2,3%
Overig	10.792.801	11.170.403	11.213.778	43.375	0,4%
Totaal voor mutatie reserves	**52.503.239**	**55.553.897**	**58.916.721**	**3.362.824**	**6,1%**



Aandeel gemeente Beekdaelen

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2026	2027	mutatie 2027 - 2026	
			geld	%
Restafval	1.026.734	1.077.812	51.078	5,0%
Gft afval	1.121.048	1.103.067	-17.982	-1,6%
Papier inzameling huis aan huis	139.855	164.878	25.023	17,9%
Grofvuil en snoeiafval	64.685	69.122	4.437	6,9%
Grondstoffenparken	1.122.350	1.199.223	76.873	6,8%
Straatclusters	111.576	134.383	22.807	20,4%
Kunststof inzameling (PMD)	313.131	309.539	-3.592	-1,1%
BEST-tas en Kringloop	210.440	209.136	-1.304	-0,6%
Servicepunt	84.215	89.676	5.461	6,5%
Afvalkalender, pas en app, website	35.107	44.008	8.901	25,4%
Grondstoffenplan	129.937	137.661	7.725	5,9%
Resterende kosten	410.597	425.418	14.821	3,6%
UPV	-349.775	-385.828	-36.053	-10,3%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	65.028	65.188	160	0,2%
Totaal basispakket	**4.484.928**	**4.643.283**	**158.355**	**3,5%**

BOR-pakket

Straatreiniging	199.700	207.700	8.000	4,0%
Riool- en kolkenreiniging	98.000	148.200	50.200	51,2%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	16.000	16.600	600	3,8%
Gladheidbestrijding	260.000	270.400	10.400	4,0%
Onkruidbeheersing	325.000	370.200	45.200	13,9%
Afzet afvalstromen	1.100	1.100	0	0,0%
Totaal BOR-pakket	**899.800**	**1.014.200**	**114.400**	**12,7%**

Totaal generaal	**5.384.728**	**5.657.483**	**272.755**	**5,1%**

Aandeel gemeente Brunssum

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2026	2027	mutatie 2027 - 2026	
			geld	%
Restafval	969.585	1.058.305	88.720	9,2%
Gft afval	680.354	681.151	797	0,1%
Papier inzameling huis aan huis	63.798	80.014	16.216	25,4%
Grofvuil en snoeiafval	33.922	30.653	-3.270	-9,6%
Grondstoffenparken	817.209	900.533	83.323	10,2%
Straatclusters	176.897	235.043	58.146	32,9%
Kunststof inzameling (PMD)	215.243	217.290	2.047	1,0%
BEST-tas en Kringloop	179.412	181.905	2.494	1,4%
Servicepunt	71.798	76.392	4.594	6,4%
Afvalkalender, pas en app, website	29.931	37.490	7.559	25,3%
Grondstoffenplan	110.778	117.270	6.492	5,9%
Resterende kosten	350.057	362.403	12.346	3,5%
UPV	-299.195	-308.831	-9.636	-3,2%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	55.440	55.532	92	0,2%
Totaal basispakket	**3.455.229**	**3.725.149**	**269.920**	**7,8%**

BOR-pakket

Straatreiniging	247.700	270.100	22.400	9,0%
Riool- en kolkenreiniging	72.800	91.800	19.000	26,1%
Reiniging markten	12.000	0	-12.000	-100,0%
Transport verhuur	40.000	41.600	1.600	4,0%
Gladheidbestrijding	182.500	189.800	7.300	4,0%
Onkruidbeheersing	341.600	355.300	13.700	4,0%
Afzet afvalstromen	1.400	1.500	100	7,1%
Totaal pluspakket	**898.000**	**950.100**	**52.100**	**5,8%**

Totaal generaal	**4.353.229**	**4.675.249**	**322.020**	**7,4%**

Aandeel gemeente Eijsden-Margraten

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem

Basispakket	2026	2027	mutatie 2027 - 2026 geld	%
Restafval	501.247	551.280	50.033	10,0%
Gft afval	506.909	529.102	22.193	4,4%
Papier inzameling huis aan huis	121.377	140.109	18.732	15,4%
Grofvuil en snoeiafval	27.229	30.671	3.442	12,6%
Grondstoffenparken	661.071	867.204	206.133	31,2%
Straatclusters	83.845	103.600	19.755	23,6%
Kunststof inzameling (PMD)	236.027	229.232	-6.794	-2,9%
BEST-tas en Kringloop	147.400	147.672	272	0,2%
Servicepunt	58.987	62.669	3.682	6,2%
Afvalkalender, pas en app, website	24.590	30.755	6.165	25,1%
Grondstoffenplan	91.012	96.203	5.191	5,7%
Resterende kosten	287.597	297.299	9.702	3,4%
UPV	-262.105	-296.652	-34.548	-13,2%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	45.548	45.556	8	0,0%
Totaal basispakket	**2.530.735**	**2.834.700**	**303.965**	**12,0%**

BOR-pakket

Straatreiniging	103.500	65.000	-38.500	-37,2%
Riool- en kolkenreiniging	0	0	0	0,0%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	0	0	0	0,0%
Gladheidbestrijding	0	0	0	0,0%
Onkruidbeheersing	0	0	0	0,0%
Afzet afvalstromen	1.200	1.200	0	0,0%
Totaal BOR-pakket	**104.700**	**66.200**	**-38.500**	**-36,8%**

Totaal generaal	**2.635.435**	**2.900.900**	**265.465**	**10,1%**

Aandeel gemeente Gulpen-Wittem

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2026	2027	mutatie 2027 - 2026	
			geld	%
Restafval	374.470	384.799	10.329	2,8%
Gft afval	525.610	485.090	-40.520	-7,7%
Papier inzameling huis aan huis	65.780	74.331	8.551	13,0%
Grofvuil en snoeiafval	19.910	29.794	9.884	49,6%
Grondstoffenparken	422.946	503.895	80.949	19,1%
Straatclusters	68.085	90.688	22.603	33,2%
Kunststof inzameling (PMD)	141.276	137.235	-4.042	-2,9%
BEST-tas en Kringloop	86.651	91.442	4.791	5,5%
Servicepunt	34.676	36.774	2.097	6,0%
Afvalkalender, pas en app, website	14.456	18.047	3.591	24,8%
Grondstoffenplan	53.503	56.452	2.949	5,5%
Resterende kosten	169.068	174.453	5.386	3,2%
UPV	-159.719	-155.947	3.772	2,4%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	26.776	26.732	-44	-0,2%
Totaal basispakket	**1.843.488**	**1.953.784**	**110.297**	**6,0%**

BOR-pakket

Straatreiniging	0	0	0	0,0%
Riool- en kolkenreiniging	0	0	0	0,0%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	0	0	0	0,0%
Gladheidbestrijding	0	0	0	0,0%
Onkruidbeheersing	0	0	0	0,0%
Afzet afvalstromen	675	700	25	3,7%
Totaal BOR-pakket	675	700	25	**3,7%**

Totaal generaal	**1.844.163**	**1.954.484**	**110.322**	**6,0%**

Aandeel gemeente Heerlen

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2026	2027	mutatie 2027- 2026 geld	%
Restafval	3.519.608	3.776.154	256.546	7,3%
Gft afval	1.881.502	1.904.851	23.349	1,2%
Papier inzameling huis aan huis	348.936	414.006	65.070	18,6%
Grofvuil en snoeiafval	105.011	132.033	27.022	25,7%
Grondstoffenparken	2.328.899	2.515.429	186.530	8,0%
Straatclusters	469.454	536.967	67.513	14,4%
Straatclusters extra reinigen	163.000	163.000	0	0,0%
Kunststof inzameling (PMD)	593.218	572.020	-21.199	-3,6%
BEST-tas en Kringloop	575.865	589.253	13.388	2,3%
Servicepunt	230.453	244.815	14.362	6,2%
Afvalkalender, pas en app, website	96.070	120.143	24.073	25,1%
Grondstoffenplan	355.570	375.817	20.248	5,7%
Resterende kosten	1.123.591	1.161.396	37.805	3,4%
UPV	-843.227	-878.666	-35.439	-4,2%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	177.948	177.964	16	0,0%
Totaal basispakket	**11.125.898**	**11.805.183**	**679.285**	**6,1%**

BOR-pakket

Straatreiniging	1.290.000	1.341.600	51.600	4,0%
Riool- en kolkenreiniging	237.500	289.200	51.700	21,8%
Reiniging markten	45.500	47.300	1.800	4,0%
Transport verhuur	179.000	186.200	7.200	4,0%
Gladheidbestrijding	418.000	434.700	16.700	4,0%
Onkruidbeheersing	704.000	732.200	28.200	4,0%
Afzet afvalstromen	4.000	4.200	200	5,0%
Totaal BOR-pakket	**2.878.000**	**3.035.400**	**157.400**	**5,5%**

Totaal generaal	**14.003.898**	**14.840.583**	**836.685**	**6,0%**

Aandeel gemeente Kerkrade

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2026	2027	mutatie 2027 - 2026	
			geld	%
Restafval	1.726.234	1.926.362	200.128	11,6%
Gft afval	1.046.810	1.045.115	-1.695	-0,2%
Papier inzameling huis aan huis	132.295	161.242	28.947	21,9%
Grofvuil en snoeiafval	53.215	58.215	5.000	9,4%
Grondstoffenparken	1.223.441	1.357.571	134.130	11,0%
Straatclusters	227.979	258.892	30.913	13,6%
Kunststof inzameling (PMD)	312.169	297.601	-14.567	-4,7%
BEST-tas en Kringloop	294.308	299.756	5.449	1,9%
Servicepunt	117.778	125.673	7.896	6,7%
Afvalkalender, pas en app, website	49.098	61.674	12.576	25,6%
Grondstoffenplan	181.721	192.922	11.201	6,2%
Resterende kosten	574.234	596.191	21.956	3,8%
UPV	-449.164	-473.644	-24.480	-5,5%
Illegale dumpingen	66.920	69.258	2.338	3,5%
Duurzaamheid	90.944	91.356	412	0,5%
Totaal basispakket	**5.647.982**	**6.068.186**	**420.204**	**7,4%**

BOR-pakket

Straatreiniging	303.000	420.200	117.200	38,7%
Riool- en kolkenreiniging	82.200	113.400	31.200	38,0%
Reiniging markten	42.100	40.600	-1.500	-3,6%
Transport verhuur	304.000	227.500	-76.500	-25,2%
Gladheidbestrijding	234.000	243.400	9.400	4,0%
Onkruidbeheersing	0	282.200	282.200	100,0%
Afzet afvalstromen	2.100	2.200	100	4,8%
Totaal BOR-pakket	**967.400**	**1.329.500**	**362.100**	**37,4%**

Totaal generaal	**6.615.382**	**7.397.686**	**782.304**	**11,8%**


Rd4
BRT
HARTNER
Rd4


Multi
Recycling Machinery
www.multinet.nl
VOLVO
L90H

Aandeel gemeente Landgraaf

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2026	2027	mutatie 2027- 2026 geld	%
Restafval	1.121.895	1.262.173	140.277	12,5%
Gft afval	1.002.250	991.575	-10.675	-1,1%
Papier inzameling huis aan huis	103.016	123.435	20.419	19,8%
Grofvuil en snoeiafval	44.009	41.489	-2.519	-5,7%
Grondstoffenparken	1.052.794	1.173.802	121.008	11,5%
Straatclusters	204.394	239.658	35.263	17,3%
Kunststof inzameling (PMD)	263.563	260.219	-3.344	-1,3%
BEST-tas en Kringloop	227.475	225.974	-1.501	-0,7%
Servicepunt	91.032	96.614	5.582	6,1%
Afvalkalender, pas en app, website	37.949	47.413	9.465	24,9%
Grondstoffenplan	140.455	148.313	7.858	5,6%
Resterende kosten	443.834	458.335	14.501	3,3%
UPV	-392.047	-399.131	-7.084	-1,8%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	70.292	70.232	-60	-0,1%
Totaal basispakket	**4.410.912**	**4.740.103**	**329.191**	**7,5%**

BOR-pakket

Straatreiniging	280.500	312.000	31.500	11,2%
Riool- en kolkenreiniging	89.200	123.000	33.800	37,9%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	54.000	56.200	2.200	4,1%
Gladheidbestrijding	170.000	176.800	6.800	4,0%
Onkruidbeheersing	0	0	0	0,0%
Afzet afvalstromen	1.800	1.900	100	5,6%
Totaal BOR-pakket	**595.500**	**669.900**	**74.400**	**12,5%**

Totaal generaal	**5.006.412**	**5.410.003**	**403.591**	**8,1%**

Aandeel gemeente Simpelveld

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2026	2027	mutatie 2027 - 2026	
			geld	%
Restafval	275.452	295.039	19.587	7,1%
Gft afval	337.650	338.227	577	0,2%
Papier inzameling huis aan huis	45.792	51.779	5.988	13,1%
Grofvuil en snoeiafval	16.796	21.625	4.829	28,8%
Grondstoffenparken	274.692	303.841	29.150	10,6%
Straatclusters	36.250	46.115	9.865	27,2%
Kunststof inzameling (PMD)	83.808	82.157	-1.651	-2,0%
BEST-tas en Kringloop	62.458	60.925	-1.533	-2,5%
Servicepunt	24.995	26.654	1.660	6,6%
Afvalkalender, pas en app, website	10.420	13.081	2.661	25,5%
Grondstoffenplan	38.565	40.917	2.353	6,1%
Resterende kosten	121.863	126.448	4.585	3,8%
UPV	-115.000	-118.491	-3.491	-3,0%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	19.300	19.376	76	0,4%
Totaal basispakket	**1.233.039**	**1.307.694**	**74.654**	**6,1%**

BOR-pakket

Straatreiniging	17.800	21.000	3.200	18,0%
Riool- en kolkenreiniging	18.700	30.000	11.300	60,4%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	0	0	0	0,0%
Gladheidbestrijding	104.000	108.200	4.200	4,0%
Onkruidbeheersing	60.000	62.400	2.400	4,0%
Afzet afvalstromen	520	500	-20	-3,8%
Totaal BOR-pakket	**201.020**	**222.100**	**21.080**	**10,5%**

Totaal generaal	**1.434.059**	**1.529.794**	**95.734**	**6,7%**


Linde
S&S
045

Aandeel gemeente Vaals

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem (met gratis GFT)

Basispakket	2026	2027	mutatie 2027 - 2026	
			geld	%
Restafval	342.891	381.942	39.051	11,4%
Gft afval	272.827	278.423	5.597	2,1%
Papier inzameling huis aan huis	24.396	30.354	5.958	24,4%
Grofvuil en snoeiafval	14.533	19.342	4.808	33,1%
Grondstoffenparken	341.459	390.366	48.906	14,3%
Straatclusters	72.185	87.240	15.055	20,9%
Kunststof inzameling (PMD)	90.290	88.086	-2.204	-2,4%
BEST-tas en Kringloop	71.338	71.502	164	0,2%
Servicepunt	28.548	30.363	1.815	6,4%
Afvalkalender, pas en app, website	11.901	14.901	3.000	25,2%
Grondstoffenplan	44.048	46.611	2.563	5,8%
Resterende kosten	139.189	144.042	4.853	3,5%
UPV	-102.011	-100.105	1.906	1,9%
Illegale dumpingen	0	0	0	0,0%
Duurzaamheid	22.044	22.072	28	0,1%
Totaal basispakket	**1.373.637**	**1.505.138**	**131.501**	**9,6%**

BOR-pakket

Straatreiniging	0	0	0	0,0%
Riool- en kolkenreiniging	0	0	0	0,0%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	0	0	0	0,0%
Gladheidbestrijding	0	0	0	0,0%
Onkruidbeheersing	71.500	74.400	2.900	4,1%
Afzet afvalstromen	500	525	25	5,0%
Totaal BOR-pakket	72.000	74.925	2.925	4,1%

Totaal generaal	**1.445.637**	**1.580.063**	**134.426**	**9,3%**

Aandeel gemeente Voerendaal

Inzamelsysteem: Volume/Frequentiesysteem

Basispakket	2026	2027	mutatie 2027 - 2026	
			geld	%
Restafval	361.765	388.185	26.420	7,3%
Gft afval	335.770	336.377	607	0,2%
Papier inzameling huis aan huis	53.086	62.692	9.606	18,1%
Grofvuil en snoeiafval	28.730	28.863	134	0,5%
Grondstoffenparken	308.256	341.686	33.430	10,8%
Straatclusters	27.021	34.765	7.743	28,7%
Kunststof inzameling (PMD)	117.987	110.427	-7.560	-6,4%
BEST-tas en Kringloop	72.451	72.829	378	0,5%
Servicepunt	28.994	30.919	1.925	6,6%
Afvalkalender, pas en app, website	12.087	15.174	3.087	25,5%
Grondstoffenplan	44.735	47.464	2.729	6,1%
Resterende kosten	141.361	146.679	5.317	3,8%
UPV	-112.924	-120.470	-7.546	-6,7%
Illegale dumpingen	13.145	17.809	4.664	35,5%
Duurzaamheid	22.388	22.476	88	0,4%
Totaal basispakket	**1.454.852**	**1.535.874**	**81.022**	**5,6%**

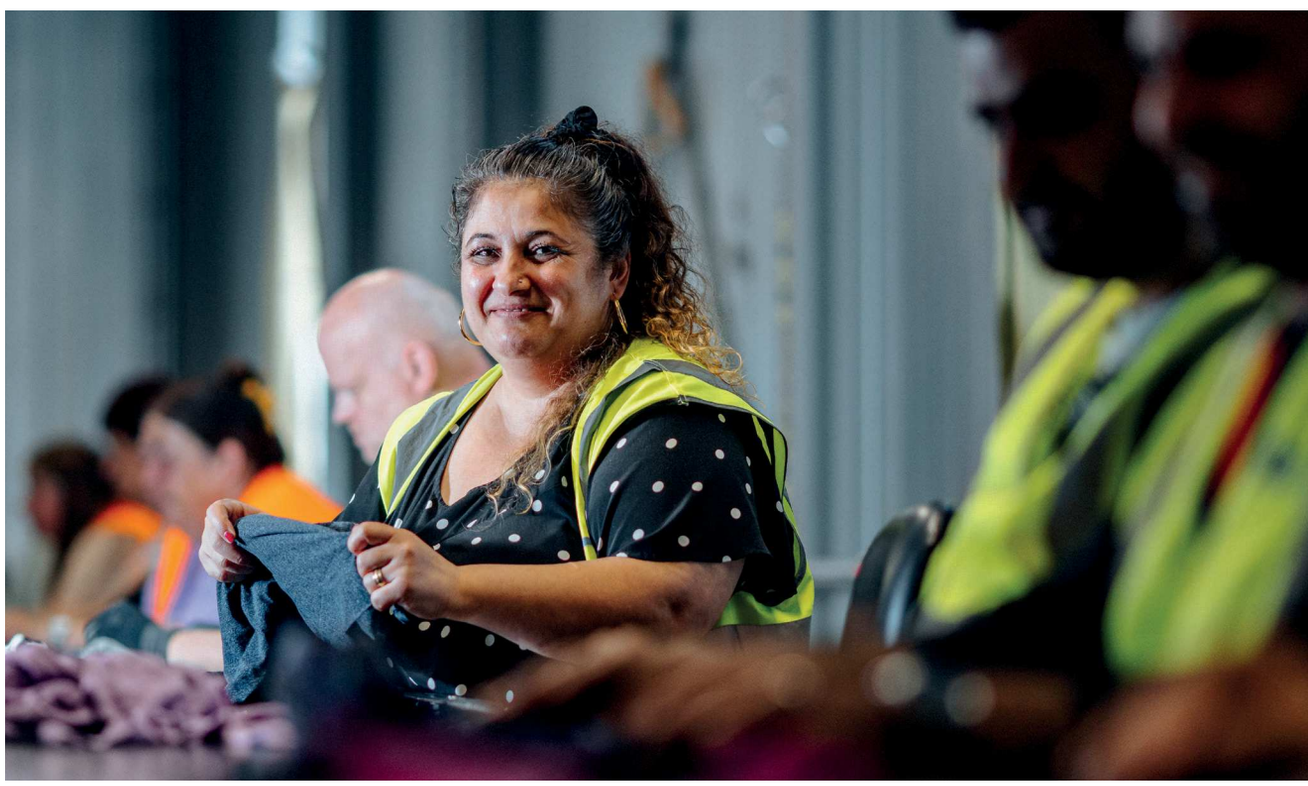
BOR-pakket

Straatreiniging	67.500	70.200	2.700	4,0%
Riool- en kolkenreiniging	38.100	46.500	8.400	22,0%
Reiniging markten	0	0	0	0,0%
Transport verhuur	0	0	0	0,0%
Gladheidbestrijding	99.500	103.500	4.000	4,0%
Onkruidbeheersing	0	0	0	0,0%
Afzet afvalstromen	600	625	25	4,2%
Totaal BOR-pakket	**205.700**	**220.825**	**15.125**	**7,4%**

Totaal generaal	**1.660.552**	**1.756.699**	**96.147**	**5,8%**

Aandeel NV Reinigingsdiensten Rd4

	2026	2027	mutatie 2027 - 2026	
			geld	%
Dienstverlening				
Inzameling diverse stromen	3.569.687	3.718.376	148.689	4,2%
RSC	1.180.313	1.221.624	41.311	3,5%
Totaal generaal	**4.750.000**	**4.940.000**	**190.000**	**4,0%**



Hoofdstuk 7



Meerjarenraming 2025-2030

Meerjarenraming 2025-2030

Meerjarenraming kosten

	concept rekening	begroting		meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Verwerkings-kosten	3.652.948	5.758.194	6.279.193	7.082.496	8.665.464	11.666.415
Salarissen en sociale lasten	20.449.904	21.940.977	23.646.667	24.356.067	25.086.749	25.839.351
Personeel van derden	6.634.869	5.820.613	5.915.747	6.093.219	6.276.015	6.464.296
Energie	2.270.167	2.489.250	2.457.980	2.531.719	2.607.671	2.685.901
Overige goederen en diensten	14.159.622	11.934.275	12.789.419	13.173.102	13.568.295	13.975.344
Kapitaallasten	5.002.437	7.014.880	7.397.474	9.260.741	9.923.257	10.354.192
Totaal	**52.169.947**	**54.958.189**	**58.486.480**	**62.497.344**	**66.127.451**	**70.985.499**
				106,86%	105,81%	107,35%

In deze meerjarenraming hebben we de reguliere indexering (2-3%) doorgetrokken. Er zijn geen beleidswijzigingen bekend of doorgerekend.

We hebben de verwerkingskosten berekend conform de huidige stand gekoppeld aan onze verwachtingen. Daarin is meegenomen de impact van de belastingen, zoals geheven door het rijk op het verbranden van afvalstoffen (verbrandingsbelasting) en de uitstoot bij verbranding (CO2-heffing). Zonder wijzigingen in gedrag van de inwoners of de producenten zal het huidige beleid tot vrijwel een verdubbeling van de verwerkingskosten in de komende 5 jaar leiden. Van de totale verwerkingskosten zal dan de helft uit belastingen bestaan. Uiteraard kunnen we onze invloed aanwenden om onze inwoners en producenten lokaal en landelijk via de indirecte weg te bewegen tot veranderingen in gedrag. Dit zijn echter onbekende factoren en kunnen als zodanig niet in deze tabel worden becijferd.

De kapitaallasten zijn doorgerekend op basis van het investeringsplan in deze begroting, de stand van de activa conform de realisatie van 2025 en de daaruit volgende afschrijvingen en financieringsbehoeften.



Bijlagen

Bijlage 1. Grondstoffenparkbezoeken

	Beekdaelen	Brunssum	Eijsden-Magraten	Gulpen-Wittem	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Simpelveld	Vaals	Voerendaal	Totaal
2019	19.264	27.171	74.662	15.896	64.782	36.220	37.077	9.053	11.589	9.606	**305.320**
2020	22.348	29.226	77.400	16.880	73.152	38.338	39.913	9.852	12.801	10.827	**330.737**
2021	23.073	30.028	78.741	17.441	74.663	39.137	39.091	9.646	12.641	10.669	**335.130**
2022	22.757	28.947	77.152	17.719	72.607	38.051	37.107	8.964	11.977	10.083	**325.364**
2023	23.590	29.285	83.350	19.014	73.454	40.192	38.456	9.577	12.966	11.139	**341.023**
2024	26.393	31.388	91.263	21.323	80.416	43.659	40.931	10.699	14.393	12.292	**372.757**
2025	27.184	32.864	93.731	21.931	82.943	46.618	43.709	10.746	14.849	12.251	**386.826**

Bijlage 2. Voorgestelde grondstofffenparktarieven 2027

Tarieven		
Auto- en motorband met velg (max. 4 stuks)	per stuk	€ 1,60
Autoband vanaf 20 inch (max. 4 stuks)	per stuk	€ 3,50
Vrachtwagenband (max. 2 stuks)	per stuk	€ 15,00
Tractorband (max. 2 stuks)	per stuk	€ 22,00
Bouwafval (ongesorteerd)	per m³	€ 90,00
Dakleer (max. 0,25 m3)*	per m³	€ 30,00
C-hout: Geïmpregneerd hout*	per m³	€ 15,00
GFT- en/of restafval en ongesorteerd afval	per 50 liter zak	€ 1,80
Grof huishoudelijk afval / grote huisraad*	per m³	€ 30,00
Vervuilde puin	per m³	€ 90,00
Vervuilde grond	per m³	€ 90,00
Alle overige stromen		gratis

* vallen onder 2x gratis grofvuil-regeling (excl. Eijsden-Margraten)

Bijlage 3. Vergoedingen per ton ingezameld papier door verenigingen

Vergoeding 2027		
	per ton	aansluiting
Brunssum	€ 40,00	1,36
Eijsden-Margraten	€ 50,00	
Gulpen-Wittem	€ 45,00	
Heerlen	€ 43,02	
Kerkrade	€ 30,00	
Landgraaf	€ 43,02	
Beekdaelen	€ 41,00	
Simpelveld	€ 47,39	
Vaals	€ 47,39	
Voerendaal	€ 47,39	

Bijlage 4. Aantal uitstaande containers: peildatum 01-01-2026

Gemeente	RST140	RST240	GFT20	GFT40	GFT140	GFT240	CB40	P140
Beekdaelen	1.231	8.985	856	0	4.070	8.616	0	0
Brunssum	1.107	10.120	2.139	0	4.829	7.841	0	0
Heerlen	9.458	2.226	0	382	8.596	1.918	118	0
Kerkrade	6.670	0	396	75	5.240	2.529	26	0
Landgraaf	3.264	29.475	8.379	0	16.570	18.241	0	30.096
Voerendaal	1.385	17.234	4.770	0	9.179	10.690	0	0
Simpelveld	2.491	12.695	2.487	0	6.993	10.436	0	0
Vaals	1.723	2.752	603	0	2.122	3.050	0	0
Eijsden-Margraten	1.807	1.527	1.652	0	2.158	1.859	0	0
Gulpen-Wittem	1.842	3.676	299	0	2.507	3.980	0	0
Totaal	**30.978**	**88.690**	**21.581**	**457**	**62.264**	**69.160**	**144**	**30.096**

Bijlage 5. Afvalscheidings- en recyclepercentages gemeenten

	Beekdaelen	Brunssum	Eijsden-Margraten	Gulpen-Wittem	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Simpelveld	Vaals	Voerendaal	Totaal
2021	75,8%	71,3%	78,9%	80,4%	68,5%	69,9%	72,7%	75,5%	73,2%	74,8%	72,5%
2022	74,9%	70,2%	79,2%	81,0%	66,9%	69,0%	71,5%	74,6%	71,8%	73,5%	71,4%
2023	75,8%	69,6%	80,3%	81,8%	66,2%	68,7%	72,0%	74,8%	71,8%	73,1%	71,5%
2024	73,5%	69,2%	83,0%	83,7%	65,7%	68,1%	71,7%	75,5%	71,9%	72,8%	71,4%
2025	73,1%	70,1%	83,0%	83,1%	65,8%	67,2%	71,1%	76,7%	71,8%	72,0%	73,4%

Recyclepercentages 2025

Beekdaelen	65,7%
Brunssum	61,9%
Eijsden-Margraten	70,6%
Gulpen-Wittem	76,0%
Heerlen	57,8%
Kerkrade	59,3%
Landgraaf	63,1%
Simpelveld	68,5%
Vaals	62,7%
Voerendaal	64,5%
Totaal	65,0%
Gewogen gemiddelde	63%
Landelijke doelstelling	55%

Bijlage 6. Ingezamelde hoeveelheden per gemeente 2025

Soort /hoeveelheden per inwoner per jaar (kilogram)	Beekdaelen	Brunssum	Eijsden-Margraten	Gulpen-Wittem	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Simpelveld	Vaals	Voerendaal
Groente-, fruit- en tuinafval	168,8	115,7	87,8	162,0	92,2	104,6	125,0	159,3	101,6	134,0
Grof huisafval	1,3	1,2	0,9	2,0	2,6	2,4	1,2	2,3	0,9	1,7
Restafval	105,4	111,8	67,0	63,7	123,2	123,0	105,6	82,8	93,1	100,8
Kunststof	27,5	28,5	23,5	28,0	25,8	26,7	27,3	30,6	24,6	23,8
Papier	45,4	27,7	45,6	49,7	28,4	31,3	30,4	43,6	28,6	43,9
Snoeihout	1,1	1,5	1,7	1,5	1,3	1,4	1,6	2,7	1,9	3,3
Kringloopgoederen	5,5	6,1	0,6	1,6	6,2	6,1	5,7	5,8	6,8	5,4
Gebracht naar grondstoffenpark	135,8	151,8	350,3	195,0	152,8	150,4	141,1	142,5	168,0	132,2
Glas bont	7,3	11,5	14,3	14,4	9,6	9,8	10,5	11,0	11,4	9,0
Glas wit	6,5	11,8	14,3	14,2	10,2	11,1	11,9	13,0	11,9	11,2
Textiel	1,8	8,3	2,9	4,8	6,3	6,6	6,6	6,1	3,6	5,1
Papier OG	0,0	15,9	0,0	0,0	9,5	10,9	9,8	0,0	13,7	0,2
TOTAAL	506,3	491,8	608,8	536,9	468,2	484,1	476,6	499,5	466,1	470,7



Reinigingsdiensten Rd4 verzorgt de afvalinzameling voor 148.000 huishoudens in 10 Zuid-Limburgse gemeenten en bij 3.500 Limburgse bedrijven. We verwerken en scheiden grondstoffen bij onze 8 grondstoffenparken, in onze op- en overslag, ons textielsorteercentrum en regionaal sorteercentrum. Ook verzorgen we de straat- en rioolreiniging, gladheidbestrijding en reinigen we de openbare ruimtes. In onze drie kringloopshops geven we spullen een tweede leven en bieden we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt nieuwe uitdagingen. We zijn een vooruitstrevend bedrijf met meer dan 590 medewerkers die zich dagelijks inzetten voor een mooie en schone leefomgeving.

SLIMMER › SAMEN › STEEDS ›

Begroting Rd4 2027

100% recycled papier

Gemeenschappelijke Regeling Rd4

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2026**	Index	Personeels-kosten	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2027**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	57.678							58.486	6,4%
Toelichting		2-3%	3,5%						

2.

Impact op bijdrage Kerkrade	de bijdrage van Kerkrade neemt toe met:	362.000

Zienswijze vorig jaar	positief

	De kosten voor Kerkrade nemen toe met 420k euro voor het Basispakket, stijging wordt volledig verrekend in de Afvalstoffenheffing. De kosten voor het Pluspakket nemen toe met 362k euro. Met name door beleggen taak Onkruidbeheersing bij Rd4.

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2027 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2027** t.o.v. de bijdrage 2027 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2026 naar 2027. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2027).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuinigingsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

Jaarrekening Rd4

2025









Geconsolideerde jaarrekening 2025
Reinigingsdiensten Rd4

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag behorende bij de jaarrekening over het boekjaar 2025 van de GR Reinigingsdiensten Rd4.

Het afgelopen jaar stond in het teken van optimalisatie, transformatie en transitie. Zo werd op de Op- en overslag locatie een nieuw functioneel weegkantoor in gebruik genomen. Daarmee maken we een professionaliseringsslag op de O&O-locatie en kunnen we veel efficiënter de verkeerstromen, zowel intern als extern, afwikkelen. Dit komt de veiligheid op de locatie maar ook het welzijn voor onze aldaar werkende collega's ten goede om in zo'n fraai, nieuw en eigentijds kantoor te mogen werken.

In de aanloop naar de ERP-transitie, waar we aan de vooravond van staan, is de organisatie verder geprofessionaliseerd met de implementatie van AFAS. Middels deze AFAS implementatie hebben we met z'n allen al inzicht kunnen krijgen van datgene wat ons in de komende twee jaar staat te wachten als het gehele ICT-systeem omgezet wordt vanuit Navision naar Business Central met Tegos. We kunnen met dit opgedane inzicht van deze relatief kleine en gerichte AFAS-implementatie ons voordeel doen.

Binnen het publieke ondernemerschap van Rd4 werd de VIND. pop-up store textiel geopend op de Promenade te Heerlen. We beogen met deze 1e VIND-winkel voor 2e hands textiel een extra afzetkanaal te creëren maar ook om een bijdrage te leveren aan circulariteit en leefbaarheid binnen het stadscentrum van Heerlen. Ons voornemen is om het VIND-concept ook binnen andere Rd4-gemeenten uit te rollen, mits de resultaten uit de pilot in Heerlen hier ook aanleiding toe geven.



Roger Wetzels

Directeur Reinigingsdiensten Rd4

Binnen de kringloop is nog een belangrijke stap gezet. Het kringlooppand in Kerkrade werd na vele jaren huur definitief aangekocht, inclusief het aanpalende magazijn. Dit biedt ons nieuwe mogelijkheden voor een toekomstbestendige en verdere doorontwikkeling van de kringloopactiviteiten in Kerkrade. Voor wat betreft de kringloopwinkel in Heerlen is de keuze gemaakt om de huurovereenkomst definitief op te zeggen. Dat betekent dat we dit jaar moeten gebruiken om op zoek te gaan naar een nieuwe locatie die past bij de verdere doorontwikkeling van de kringloopactiviteiten in Heerlen. Een bijzonder moment dit jaar was ook dat onze kringloopactiviteiten 25 jaar geleden gestart zijn. Een mijlpaal waar met trots bij is stilgestaan met onze medewerkers en klanten.

Naast het investeren in gebouwen werd er stevig in het personeel geinvesteerd. Het TURMA-leiderschapstraject draaide dit jaar op volle toeren, op zowel operationeel-als tactisch niveau. Investeren in leiderschap van met name het middenmanagement binnen Rd4 gaat een belangrijke bijdrage leveren aan de verdere versterking van het kader en de organisatiecultuur binnen Rd4.

Innovatie en maatschappelijke impact liepen dit jaar hand in hand. Op het gebied van artificiële intelligentie (AI) zijn stappen gezet met de inzet van de Value Sort op het Textiel sorteercentrum (TSC), waarmee efficiënter, makkelijker en slimmer kan worden gesorteerd en geprijsd. Ook kwam een unieke samenwerking tot stand tussen de GGD en Rd4 rondom de "Plasklas", waarin duurzaamheid en gezondheid samenkomen. Door te participeren in dit maatschappelijk project droegen wij er mede toe bij dat de afvalberg van luiers reduceert door kinderen sneller zindelijk te krijgen.

Dit jaar is ook de zitting geweest van het dodelijk ongeval van mei 2023. Na ruim 2 jaar hebben we zakelijk gezien dit dossier kunnen afronden, maar het verdriet van het verliezen van een gewaardeerde collega tijdens zijn werk is nog steeds moeilijk en intens verdrietig.

Tot slot is ook op ecologisch vlak geïnvesteerd door het planten van bomen op de hoofdlocatie, als zichtbare bijdrage aan een groenere toekomst maar ook om daarmee symbolisch middels 10 bomen onze 10 gemeentelijke stakeholders letterlijk en figuurlijk te wortelen op onze hoofdlocatie. Op het gebied van duurzaamheid is een CSRD (ESG)-rapport opgesteld om de "voetprint" van Rd4 in kaart te brengen over het jaar 2024. Jaarlijks actualiseren en verbeteren we dit rapport, zodat we onze impact op de omgeving verder kunnen verminderen en nieuwe kansen optimaal benutten.

Elke dag zetten wij ons in voor een mooie en schone leefomgeving. Samen met burgers, overheden, bedrijven en instellingen zoeken we constant naar slimme en duurzame oplossingen om afval te verminderen, grondstoffen te scheiden, spullen een tweede leven te geven en mensen kansen te bieden.

Alleen zo worden we:

Samen actief voor een betere toekomst!



Inhoudsopgave

Rapport

Over Reinigingsdiensten Rd4 7
Financiële positie 8
Financiële paragraaf 9

Jaarrekening

Grondslagen voor de financiële verslaggeving 26
Geconsolideerde balans per 31 december 2025 29
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2025 30
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2025 31
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2025 38
Wet Normering Topinkomens verantwoording 42
Gemiddeld aantal werknemers 44

Overige gegevens

Deelnemende gemeenten 44
Verdeling vermogen 45

Bijlagen

Overzicht materiële vaste activa 50



Over Reinigingsdiensten Rd4

De gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4 (hierna: GR) is eind 1997 opgericht en feitelijk met haar werkzaamheden begonnen op 1 januari 1998. De GR heeft twee 100% dochtervennootschappen, te weten Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. (hierna: BVF) en Rd4 Kringloop Bedrijf B.V. (hierna: KLB). In de BVF zijn alle medewerkers met een niet amb- telijke status ondergebracht. Voor deze medewerkers is de cao voor GEO (Grondstoffen, Energie en Omgeving) van toepassing. Behoudens de ambtenaren (gemeentelijke cao) en de onroerende zaken, zijn alle productiemiddelen ondergebracht in de BVF.

In het KLB is per april 2014 het Textiel sorteercentrum ondergebracht. De financiële gegevens van deze vennootschap zijn opgenomen in deze jaarrekening. Om een goed inzicht te krijgen in het functioneren van Rd4 als geheel, presenteren wij in weerwil van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een integraal geconsolideerde jaarrekening (en begroting) van de drie onderdelen samen. Voor het verkrijgen van een goed en juist inzicht zetten we de lijn van de afgelopen jaren voort.



Samen actief voor een betere toekomst!

Financiële positie

Ter verkrijging van een inzicht in de financiële positie van de geconsolideerde onderneming, verstrekken wij u de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de jaarrekening.

Vergelijkend balansoverzicht (x € 1.000)

	31-12-2025		31-12-2024	
	bedrag	%	bedrag	%
Activa				
Immateriële vaste activa	0	0,0	149	0,3
Materiële vaste activa	37.207	84,4	35.978	77,4
Voorraden	910	2,1	1.122	2,4
Vorderingen	3.402	7,7	3.292	7,1
Liquide middelen	2.546	5,8	5.966	12,8
Totaal	**44.065**	**100,0**	**46.507**	**100,0**

Passiva				
Eigen vermogen	4.359	9,9	3.719	8,0
Voorzieningen	887	2,0	793	1,7
Langlopende schulden	30.680	69,6	31.930	68,8
Kortlopende schulden	8.139	18,5	10.065	21,6
Totaal	**44.065**	**100,0**	**46.507**	**100,0**

	2025	2024	mutatie
Werkkapitaal			
Voorraden	910	1.122	-212
Vorderingen	3.402	3.292	110
Liquide middelen	2.546	5.966	-3.420
	6.858	10.380	-3.522
Kortlopende schulden	-8.139	-10.065	1.926
Werkkapitaal	-1.281	315	-1.596

Financiële paragraaf

Resultaat

Ten behoeve van het inzicht in de ontwikkeling van het resultaat volgt onderstaand in afgeronde bedragen de winst- en verliesrekening 2025.

	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
Netto-omzet	52.503.260	52.003.016	48.495.586
Verwerkingskosten afval	-3.652.948	-4.707.768	-3.785.347
Kosten van uitbesteed werk	-3.181.168	-2.601.358	-2.975.947
Brutomarge	45.669.144	44.693.890	41.734.292
Salarissen en sociale lasten	20.449.904	20.102.665	18.489.217
Personeel van derden	6.634.869	6.292.058	5.877.264
Energie	2.270.167	2.506.000	2.306.003
Afschrijvingen vaste activa	4.412.912	5.756.982	3.822.747
Overige bedrijfskosten	10.358.580	8.642.579	9.945.257
Bedrijfslasten	44.126.432	43.300.284	40.440.488
Bedrijfsresultaat	1.542.712	1.393.606	1.293.804
Financiële lasten minus - baten	-589.525	-797.110	-482.426
Bestemmingsreserves	-596.496	-596.496	-388.784
Nettoresultaat vóór VPB	356.691	0	422.594
Vennootschapsbelasting	23.378	0	21.683
Nettoresultaat na VPB	**333.313**	**0**	**400.911**
afspraak begrotingsbijstelling	0		0
	333.313	**0**	**400.911**

Ontwikkelingen in 2025

In 2025 hebben we de volgende ontwikkelingen doorgemaakt welke effect hebben gehad op de gerealiseerde cijfers danwel de basis leggen voor het jaar daarna.
Niet limitatief willen we onderstaande benoemen:

- Voorbereiden projecten revitalisatie en uitbreiding grondstoffenpark en kringloopwinkel Margraten en de verplaatsing Regionaal sorteercentrum E-waste (RSC) op onze hoofdlocatie;
- Lancering van de nieuwe Rd4 App waarmee we nog gerichter 1-op-1 met onze inwoners kunnen communiceren;
- Introductie van de "Plasklas" (waar reeds 1.200 gezinnen gebruik van hebben gemaakt) om vroegtijdelijke zindelijkheid te promoten;
- Voorbereiden van de aankoop van de locatie Kringloopwinkel Kerkrade;
- De start voorbereiden van een Circulair Ambachtscentrum met onze 10 gemeenten.

In het jaar 2024 hebben we het Strategisch meerjarenplan voor de jaren 2022-2026 opnieuw tegen het licht gehouden en vastgesteld dat de routemap uit het plan nog steeds de juiste koers is voor de komende jaren. Er is samen met de beleidswerkgroep gewerkt aan de acties uit het Grondstoffenplan. Intern zijn we verder gegaan met het verbetertraject volgens ons motto "Samen actief voor een betere toekomst". Waarbij we met name hebben ingezet op de ontwikkeling van leiderschapspijlers. Dit is verwerkt in een leiderschapstraject voor onze leidinggevenden, waarmee we gestart zijn.



Rd4 en duurzaamheid

Duurzaamheid staat al enige jaren prominent op de agenda van Rd4 waarbij het uitgangspunt is om een bijdrage te leveren aan het beperken van de CO2 uitstoot en zo het milieu een positieve impuls te geven. Een aantal voorbeelden hiervan zijn:

- Het verder doorontwikkelen van het Volume/Frequentiesysteem door de inzamelfrequentie van restafval te verlagen en vrijwillig omgekeerd inzamelen mogelijk te maken;
- Bij vervanging of reparatie van onderdelen van gebouwen bekijken hoe het energieverbruik kan worden teruggedrongen zoals door dakisolatie, energiezuinigere klimaatsystemen, sedumdaken, ledverlichting en energiezuinigere CV-ketels;
- Een andere grote stap hierin is gezet met het plaatsen van zonnepanelen op nagenoeg alle geschikte daken van onze hoofdlocatie, waarbij we hopen met het aandeel van zonne-energie op onze hoofdlocatie uit te komen boven de 70% van de benodigde behoefte;
- Bij de vervanging van voertuigen wordt getracht energiezuinigere en electrische versies aan te kopen waar mogelijk;
- Project brandstofbesparing door medewerkers bewust te maken van hun rijgedrag en het milieueffect;
- Met het softwarepakket Jewel zijn we in staat om op basis van parameters in te spelen op veranderingen en routes te optimaliseren.

Om de duurzaamheidsagenda goed te kunnen vormgeven en dan met name met betrekking tot ons wagenpark zijn we gestart met het aanleggen van een duurzaamheidsfonds. Dit is bedoeld om uiteindelijk de meerkosten van nieuwe emissieloze voertuigen te financieren. Voor lichtere voertuigen gaan we nu vaker kiezen voor een electrisch voertuig. Ook voor veeg- en onkruidmachines zullen we dat doen. De netcongestie is daarbij nu een overweging om daar niet volledig op in te zetten. Voor het hele zware materieel zoals de vrachtwagens voor de lediging van de straatclusters/ondergrondse systemen en de inzamelauto's is dat nog geen oplossing in ons verzorgingsgebied. We lopen daar nog tegen teveel technische beperkingen aan.

Om de CO2 uitstoot in de jaren hierna nog verder terug te brengen, denken we aan:

- Het gebruik van andere brandstof met aanzienlijk minder CO2 uitstoot;
- Vervroegd vervangen van voertuigen met hoge uitstootwaarden.

Rd4 en sociaal beleid

Rd4 is zich bewust van haar voorbeeldfunctie als het gaat om werkgelegenheid te bieden aan medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Mogelijkheden hiervoor zien we met name in de kringloop en de BEST-sortering en bij het Textiel sorteercentrum. Bij de opzet van het Strategische meerjarenplan zijn diverse vertegenwoordigers van de gemeenten betrokken. Een belangrijke wens is om het aantal fte's met een afstand tot de arbeidsmarkt op het huidige niveau te behouden. We hebben hiertoe een meerjarig contract met WSP gesloten voor het leveren van mensen met een SW-indicatie. Door wijziging van wetten

hebben we in plaats van met de SW-wet nu te maken met de Participatie Wet (PW). De omgeving hiervoor is versnipperd waarbij we met meerdere organisaties en ook onze eigen gemeenten te maken hebben. Deze situatie heeft ertoe geleid dat we eind dit jaar hebben besloten meer capaciteit in te zetten op relatiemanagement.

Wet Open Overheid

Rd4 conformeert zich aan de Wet open overheid (Woo). Zowel passief als actief wordt tijdig informatie verstrekt aan onze stakeholders.
Verbetering van de informatiehuishouding; een van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. De continue verbetering van de informatiehuishouding is bij Rd4 niet nieuw. Jaarlijks worden stappen gezet, mede door gedigitaliseerd werken en gecontroleerde dataopslag, waardoor bijvoorbeeld papieren archieven worden verkleind. Ook komend jaar zal deze verdergaande digitalisering en verbetering van onze informatiehuishouding verder vorm krijgen. Dit alles onder een toenemende mate van beveiliging van data (NIS2 wetgeving).

Rechtmatigheid

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de enkelvoudige jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdiensten Rd4.

Resultaten

Voor de details verwijzen we graag naar de toelichting op de financiële cijfers. Als we naar het resultaat kijken dan is dit € 333.313 positief. De variabele component/ afrekening basispakket komt positief uit op een saldo ad € 1.228.140.

Dat er een positieve afrekening is van het basispakket is tweeledig. Aan de ene kant hebben we ongeveer een miljoen minder aan verwerkingskosten dan begroot. En aan de andere kant een kleine vijf ton aan logistieke efficiëntie. Daarnaast is de afwikkeling van de afrekening PMD 2022 verwerkt.

Het Rd4 resultaat is positief uitgekomen door meevallers en tegenvallers zoals beschreven wordt in dit document.

Risico's in de jaarrekening 2025

Naast de risico's zoals benoemd in de tot standkoming van ons weerstandsvermogen zijn ons geen aanvullende risico's bekend.



Toelichting op de financiële cijfers

Omzet

Analyse Realisatie vs. Begroting

Omzet basispakket		-1.228.139
Omzet BOR-pakket		1.078.168
Omzet NV		991.898
Omzet kringloop	-26.949	
Omzet textielsorteercentrum	-264.815	
Inkomsten grondstoffenparken	-83.119	
Omzet overig	33.199	
Omzet overige en burgers (winkels. TSC en grondstoffenparken)		-341.683
Omzetverschil met de begroting		**500.244**

De totale omzet ligt met een totale omvang van € 52.503.260, € 500.244 hoger dan de begroting en een bedrag van € 4.007.674 hoger dan voorgaand jaar.

Basispakket

	2025	2024	2025 vs 2024
Begroting netto omzet basispakket	35.420.270	32.669.653	2.750.617

PMD voorgaande jaren	-33.073	206.084	-239.157
Afrekening overig basispakket	-1.195.067	-1.707.243	512.176
Overig: m.n. DVO Schinnen	0	40.005	-40.004
Realisatie netto omzet basispakket	**34.192.131**	**31.208.499**	**2.983.632**



BOR-pakket

De omzet van het BOR-pakket is per saldo € 567.918 hoger dan vorig jaar en € 1.078.168 hoger dan begroot. Het grootste gedeelte van de stijging zit in uitbreiding van dienstverlening op het onderdeel straatreiniging. De opbrengst van onkruidbeheersing en gladheidbestrijding ligt ook hoger dan begroot hetgeen terug te voeren is op de weersomstandigheden.

NV

De doorbelaste omzet van de GR en BVF naar de NV is € 636.623 hoger dan vorig jaar en € 991.898 hoger dan begroot. Er zijn meer uren noodzakelijk geweest om de dienstverlening te garanderen. De tarieven zijn geïndexeerd in lijn met de NEA-index. Er zijn ook meer mensen en materieel ingezet ten behoeve van het Regionaal sorteercentrum E-Waste (RSC). We hebben daar meer hoeveelheden kunnen verwerkt en ook onze processen herijkt op de huidige locatie vanuit de nieuwe RI&E. Dat betekent dat er meer mensen zijn ingezet om op een veilige en verantwoorde wijze te kunnen werken.

Textielsorteercentrum

De omzet van het Textiel sorteercentrum ligt € 264.815 lager dan begroot. Productie en sortering blijven achter bij de verwachtingen. De marktoegang is in 2025 moeizaam geweest. Er is sprake van malaise op de textielmarkt welke zijn effect kent in de omzet, die nog enigszins overeind worden gehouden door de vergoedingen van uit de UPV-textiel.

Kringloop

De omzet kringloop bedroeg € 2.325.051 en ligt € 26.949 hoger dan begroot en € 5.145 lager dan vorig jaar met € 2.330.197.

Grondstoffenparken

Het aantal bezoekers op de grondstoffenparken neemt nog steeds toe. Ten opzichte van de begroting zijn de van inwoners ontvangen bedragen € 83.119 lager en € 46.552 lager dan voorgaand jaar. Daarbij is terug te zien dat de tarieven voor recyclebare stromen steeds meer naar nihil gaan.

Omzet overig

De omzet overig is € 33.199 hoger dan vorig jaar. Dit betreft diverse posten zoals de doorbelaste kosten inzake het project 'Samenwerking Maastricht' en de externe opbrengsten inzake onze op- en overslag.

Afrekening variabele component gemeenten

De omzet van het basispakket wordt maandelijks, conform de begroting, gefactureerd op basis van voorschotten. Na afloop van het jaar wordt er een afrekening per gemeente gemaakt. Conform de gemaakte afspraken worden per gemeente per product de begrote variabele componenten afgezet tegen de realisatie en het verschil per gemeente wordt individueel verrekend. De wijze van verrekening wordt gespecificeerd in het begrotingsboek waarbij per product in het onderdeel "toerekening van de kosten" de wijze van afrekening inzichtelijk is gemaakt.

Verrekeningsgrondslag met gemeenten over het basispakket

Het variabele deel van het basispakket wordt per gemeente individueel afgerekend conform het principe “De gebruiker c.q. de veroorzaker van de kosten betaalt”. Per activiteit worden de begrote eenheden berekend tegen een voorcalculatorisch tarief. Het totaal per gemeente wordt berekend en maandelijks als voorschot in rekening gebracht. Na afloop van het jaar worden de werkelijke eenheden vermenigvuldigd met het begrote tarief of het werkelijke tarief (verwerkingskosten). De uitkomst hiervan wordt per gemeente afgezet tegen het berekende voorschot en het saldo wordt uitgekeerd of in rekening gebracht, afhankelijk van de uitkomst. In onderstaande tabel is de verdeelsleutelsystematiek van het toerekenen van de kosten schematisch weergegeven.

Verdeelsleutelsystematiek voor het toerekenen van kosten in de begroting 2025

	werkelijk	aansluitingen	bezoeken	meldingen
Huis-aan-huisinzameling				
(Restafval, GFT, Papier en PMD)				
verwerkingskosten	x			
logistieke kosten/inzamelkosten	x			
exploitatiekosten	x			
Op afroep				
(Grofvuil en snoeiafval)				
verwerkingskosten				x
logistieke kosten/inzamelkosten				x
exploitatiekosten				x
Straatclusters				
verwerkingskosten		x		
exploitatiekosten		x		
Grondstoffenparken				
verwerkingskosten			x	
logistieke kosten			x	
exploitatiekosten		x		
Kringloop + BEST-tas				
exploitatiekosten		x		
Servicepunt		x		
Afvalkalender, pas, app + website		x		
Grondstoffenplan		x		
Resterende kosten		x		
Illegale dumpingen				x
Duurzaamheid		x		

Als we alle verrekeningen per product bij elkaar optellen, ontstaat de volgende afrekening per gemeente (negatief is te ontvangen en positief is te betalen):

	Totaal	Afrekening PMD 2022	Variabele component/ Basispakket 2025
Beekdaelen	-136.417	-17.063	-119.354
Brunssum	-73.187	-1.563	-71.624
Eijsden-Margraten	-66.560	-1.003	-65.557
Gulpen-Wittem	-126.261	993	-127.255
Heerlen	-443.318	-4.593	-438.726
Kerkrade	-104.405	-4.283	-100.122
Landgraaf	-119.569	-2.507	-117.062
Simpelveld	-58.624	-902	-57.722
Vaals	-54.035	-1.473	-52.562
Voerendaal	-45.762	-678	-45.085
Totaal	**-1.228.140**	**-33.073**	**-1.195.067**

Deze voor de gemeenten positieve verrekening van € 1.228.140 bevat een positieve afrekening PMD 2022 van € 33.073. Daarnaast bevat deze de positieve afrekening basispakket 2025 van € 1.195.067. Deze is terug te voeren op voordelen inzake de verwerkingskosten als gevolg van aanbod en invloed van markttarieven en de logistieke kosten betreffend de inzet van minder uren.

Verwerkingskosten algemeen

De totale verwerkingskosten zijn in dit jaar € 1.054.820 onder de begroting gebleven.

We kunnen onderscheid maken in verwerkingskosten (inclusief opslag, sortering en soms transport) en de vergoedingen/ subsidies ter bevordering van separate inzameling (glas, papier, elektrische apparatuur, matrassen en PMD). Deze vergoedingen komen tot stand via producentenverantwoordelijkheid (UPV) en worden vanuit de branche vastgesteld.

	Realisatie	Begroot	Realisatie vs Begroot
Reguliere verwerkingskosten	6.848.905	7.838.077	-989.172
Afval vergoedingen	-3.195.957	-3.130.309	-65.648
Totale verwerkingskosten	3.652.948	4.707.768	-1.054.820

Als we dan verder kijken naar waar het verschil van € 1.054.820 vandaan komt, dan zijn dat enerzijds marktontwikkelingen (prijs) en anderzijds het aanbod/ gedrag van de burger. De hoofdoorzaken van de afwijking zijn de markttarieven voor glas, metalen en papier. Kijkend naar de totale hoeveelheid behorende bij deze verwerkingskosten dan is deze licht gestegen van 160.269 ton vorig jaar naar 164.790 ton dit jaar, een mutatie van 2,8%. De stijging van restafval aanbod is opvallend te noemen.

	Realisatie	Begroot	Realisatie vs Begroot
Oud papier	-1.318.431	-651.304	-667.127
Schroot, metaal en blik	-386.249	-174.000	-212.249
Textiel	-176.008	-	-176.008
Glas	-217.419	-238.802	21.383
Opbrengst genererend	-2.098.106	-1.064.106	-1.034.000
Restafval	4.168.663	3.720.535	448.128
Kunststof/ PMD	24.574	-	24.574
Groente-, fruit- en tuinafval (GFT)	2.515.678	2.839.032	-323.354
Grofvuil	480.875	568.874	-87.999
Houtafval	484.623	518.250	-33.627
Groenafval	210.570	191.515	19.055
Straat- en veegvuil	46.841	61.200	-14.359
Tapijten	68.060	63.286	4.774
Kolkenslib	87.721	66.700	21.021
Harde kunststof	83.546	80.220	3.326
KCA (klein chemisch afval)	239.821	315.000	-75.179
Schone grond en puin	130.331	58.228	72.103
Vervuilde grond en puin	64.502	49.720	14.782
Asbesthoudend afval	31.634	34.069	-2.435
Matrassen	278.125	240.786	37.339
Afgewerkte olie	23.751	-	23.751
Overige verwerkingskosten	7.695	94.768	-87.073
Kosten veroorzakend	8.947.011	8.902.183	44.828
Voorgaande jaren	-		-

Realisatie 2025	6.848.905	7.838.077	-989.172
Realisatie 2024	6.757.194		
	91.711		



Uitbesteed werk

Deze post valt ten opzichte van vorig jaar € 205.222 hoger uit en ten opzichte van de begroting € 579.810 hoger. Hier zien we ten opzichte van voorgaand jaar meer strooiwerkzaamheden en meer inzet voor het onkruidseizoen.

Salariskosten (inclusief inhuur personeel)

De salariskosten zijn in vergelijking met vorig jaar € 2.718.292 gestegen en liggen € 690.050 hoger dan begroot, vanwege meer activiteiten ontplooit voor de NV en het RSC en daarnaast door meer werkzaamheden in het BOR-pakket. We moeten constateren dat het aanvullen van onze bezetting uit het sociale domein momenteel minder snel gaat dan het dalen van de SW-populatie. Soms zijn we genoodzaakt om "reguliere arbeid" aan trekken totdat we de instroom beter kunnen faciliteren.

Energie

De energiekosten liggen € 235.833 onder de begroting, en € 35.836 lager dan vorig jaar, waarbij gas, water en stroom € 111.951 lager zijn dan begroot en de kosten voor diesel € 123.882 lager. Voor de diesel betreft dit een gunstigere literprijs dan verwacht, maar wel bij meer gereden kilometers door uitbreiding van de dienstverlening. Bij de gebouwen is het een voordeel van de zonnepanelen en meevallende temperaturen in de winter.

Afschrijvingen

Ten opzichte van vorig jaar zijn de afschrijvingskosten gestegen met € 590.165 en ten opzichte van de begroting liggen deze € 1.344.070 lager, door het niet kunnen realiseren van geplande investeringen. Dat heeft vooral te maken met langere aanlooptijden van onze grote projecten en door lange levertijden bij onze leveranciers.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten komen dit boekjaar € 652.856 boven de begroting uit, maar € 66.438 onder voorgaand jaar. Geen huurkosten meer voor de locatie Sourethweg 5E nu de koop is voltooid. Wel extra kosten volgende uit het plan van aanpak behorende bij de compleet vernieuwde risico inventarisatie en evaluatie (RI&E) om de veiligheid op een nog hoger plan te kunnen brengen. Ook vanwege de inspanningen om een Japanse duizendknoop van het terrein te verwijderen. Daarnaast zijn aanvullende uitgaven gedaan naar aanleiding van een milieucontrole door de Omgevingsdienst Zuid-Limburg, waarbij is overeengekomen om de milieu-/ omgevingsvergunning te actualiseren in het kader van gewijzigde wet- en regelgeving (waaronder de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving).

Overige personeelskosten

De personeelskosten liggen € 80.492 hoger dan voorgaand jaar en € 130.641 hoger dan de begroting door met name onze investeringen in de kennis en vaardigheden van ons gehele leidinggevende kader met ons leiderschapstraject wat over 2 jaar loopt.

Productiekosten

De productiekosten komen uit op € 403.811 boven de begroting en zijn € 110.899 lager dan voorgaand jaar. Doordat nieuwe voertuigen door langere levertijden op zich laten wachten, zien we dit terug in meer benodigd onderhoud. Daarnaast doen we tegenwoordig ook reparaties en onderhoud aan voertuigen van andere gemeenschappelijke regelingen waarmee we samen werken. De hogere kosten worden gedeeltelijk doorberekend via de omzet. We zien daarnaast dat we meer onderhoud hebben gehad aan onze ondergrondse systemen inzake toegangscontrolesmodules. Dit doen we ook voor andere gemeenschappelijke regelingen, welke zijn doorberekend via de omzet. De kosten voor zout zijn flink hoger als gevolg van meer benodigd zout.

Automatiseringskosten

De automatiseringskosten zijn uitgekomen op € 344.088 boven de begroting en € 354.892 meer dan voorgaand jaar. Veel van deze meerkosten zijn terug te voeren op het moeten voldoen aan nieuwe wetgeving. Het betreft eisen aan ons gesteld vanuit de NIS2 Cyberbeveiligingswetgeving, waarbij we als overheidsbedrijf aan hogere eisen moeten voldoen. Daarnaast vereist WCAG wetgeving dat we moeten voldoen aan bepaalde eisen in de app en de website in het kader van leesbaarheid en toegankelijkheid. Dit nog naast het feit dat de leveranciers hun prijzen verhogen vanwege loon- en prijsinflatie.

Algemene kosten

Deze kosten zijn € 125.659 hoger dan vorig jaar en € 226.851 hoger dan begroot. Hier zit o.a. de bijdrage in aan Afval Samenwerking Limburg (ASL). Onze lopende projecten hebben extra begeleidingskosten gevergd welke niet gedekt konden worden vanuit het investeringsbudget.

Rentelasten/-baten

In 2025 hebben we geen nieuwe financieringen hoeven aan te trekken. Dat is met name het gevolg van langere looptijden van de voorbereidingen op een aantal grotere projecten. Verder zien we ook gefaseerde leveringen en langere levertijden op voertuigen. Dat maakt dat de financieringslasten ook lager uitvallen. Wel zien we de daling in de vergoeding op tijdelijke liquiditeitsoverschotten in de schatkist. Dat maakt dat de rente € 107.099 hoger is dan voorgaand jaar, maar € 207.585 lager dan begroot.

Financieringsplan

De langlopende leningen bedragen ultimo 2025 na aflossing € 30.680.000 (2024: € 31.930.000). Er staat ook een bedrag van de restant schuld onder kortlopende schulden voor zover betaalbaar binnen 1 jaar ter grootte van € 1.250.000.

Kapitaalrente

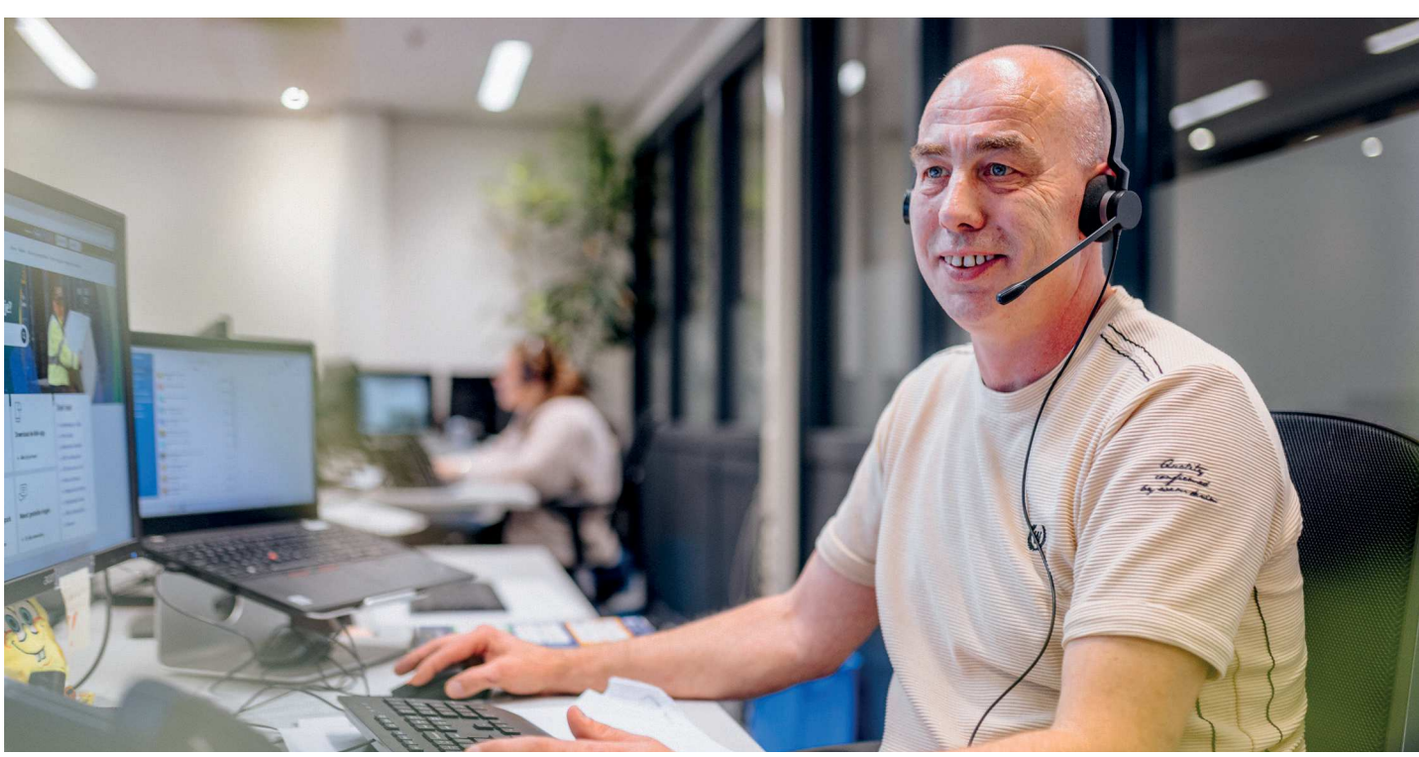
De omslagrente is vastgesteld op 2,50% (2024: 2,79%).

Leningen via de BNG op hoofdsom:			
€ 7,0 mln.	aflossingsvrij	15 jaar	2,250%
€ 6,0 mln.	lineair	25 jaar	1,495%
€ 6,5 mln.	lineair	25 jaar	4,805%
€ 5,0 mln.	lineair	20 jaar	3,154%

Leningen via de NWB-bank op hoofdsom:			
€ 10,0 mln.	lineair	20 jaar	1,300%
€ 7,0 mln.	aflossingsvrij	20 jaar	2,184%

Investeringsplan kapitaalgoederen en realisatie in boekjaar

De geplande en goedgekeurde investeringen (begrotingsboek 2026) over 2025 bedroegen € 22.528.314. Het gerealiseerde investeringsvolume is met € 5.686.343 (25,24%) fors lager uitgekomen. We lopen aan tegen langere levertijden en ook langere doorlooptijden van grote onderhanden zijnde projecten.



Textielsorteercentrum (TSC)

2025 was opnieuw een moeilijk jaar voor textielsortering. De markt voor gerecyclede materialen bleef zwak door een wereldwijd overaanbod aan goedkope nieuwe grondstoffen, waardoor vraag en prijzen voor recyclaat en laagwaardige textieltoepassingen onder druk stonden. Dit leidde bij Rd4 tot afzetproblemen, betalingsrisico's en het tegen (bijna) nihil afzetten van oude voorraden, opgelopen in het kader van de verhuizing. UPV-textiel middelen hebben aan de omzetkant een deel van de klap opgevangen.

Het financiële resultaat over 2025 bedraagt € 738.795 negatief (2024: € 449.089 negatief). Operationeel is 1.148 ton textiel gesorteerd en verkocht (2024: 1.505 ton) tegenover een doelstelling van 1.850 ton. De belangrijkste oorzaken waren personele onderbezetting (door sneller dan verwachte uitval van SW-medewerkers, overige sociale kanalen waren nog in ontwikkeling) en machineproblemen (de opstart van de opschoningslijn was technisch en operationeel een flinke uitdaging), waardoor de capaciteit en continuïteit onvoldoende waren.

Van het ingezamelde textiel is circa 60% herbruikbaar als kleding; circa 40% gaat naar vezeltoepassingen of poetsdoeken. Herbruikbare kleding wordt grotendeels geëxporteerd (met name Oost-Europa en Afrika); een beperkt deel komt via extra selectie in Nederlandse kringloopkanalen terecht (circa 8%). In het TSC wordt herbruikbaar textiel gesorteerd in circa 120 categorieën. In 2025 is Rd4 bovendien gestopt met deelname aan KringCoop, omdat de verwachte verkoop meerwaarde voor Rd4 uitbleef. Aan het eind van 2025 heeft KringCoop zichzelf opgeheven.

Voor 2026 zijn er duidelijke positieve signalen. Nationale en Europese ontwikkelingen – met name de UPV-verplichtingen en strengere EU-regels – vergroten de vraag naar aantoonbare kwaliteit, traceerbaarheid en professionele sortering. 2026 wordt daarmee een jaar om te oogsten wat in 2025 is gezaaid: de organisatie is aangescherpt, de techniek is aantoonbaar stabieler en ook de markt laat voorzichtig betere contouren zien. Met een goedlopende opschoonlijn, een vaste pool van betalende afnemers en een aangepaste organisatie staat het TSC beter gepositioneerd om deze kansen daadwerkelijk te verzilveren. Dit samen met nog steeds een groot aantal collega's met een sociale achtergrond. Het TSC biedt daarmee een duidelijke bijdrage op dit vlak.





“We staan klaar al meer dan 25 jaar”


E6 245



Jaarrekening 2025

Jaarrekening
Grondslagen voor de financiële verslaggeving

Consolidatie
Reinigingsdiensten Rd4 Gemeenschappelijke Regeling staat aan het hoofd van de Rd4-groep. De dochtervennootschappen zijn:

	Belang
Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. te Heerlen	100%
Rd4 Kringloop Bedrijf B.V. te Heerlen	100%

De financiële gegevens van Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. en Rd4 Kringloop Bedrijf B.V. zijn inbegrepen in de geconsolideerde jaarrekening van Reinigingsdiensten Rd4 gemeenschappelijke regeling.

Om een goed inzicht te krijgen in het functioneren van Rd4 als geheel, presenteren wij al jaren een integraal geconsolideerde jaarrekening (en begroting) van de drie onderdelen samen. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV), welke in de plaats is gekomen van de compatibiliteitsvoorschriften, mag dit eigenlijk niet meer. Echter voor het verkrijgen van een goed en juist inzicht is het beter als we de lijn van de afgelopen jaren voortzetten.

Algemeen
De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Alle bedragen worden in Euro's vermeld.

Er is in 2025 een herrubricering uitgevoerd voor het restant restafval op de op- en overslag. Dit is meegenomen als nog te betalen verwerkingskosten op de balans. Voor de vergelijkbaarheid zijn daartoe ook de vergelijkende ceijfers over 2024 aangepast.

Schattingen
Bij het opstellen van de jaarrekening dient de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva
Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de gemaakte kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de gemaakte kosten, zoals in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het boekjaar na het jaar van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de post overige voorzieningen aan de passivazijde van de balans.

Financiële vaste activa
De overige financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Voorraden
Voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengst waarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door de individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden grond- en hulpstoffen komt tot stand op basis van het First in First Out (FIFO)-principe.

Vorderingen
De vorderingen worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Pensioenen
De onderneming heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die is gekwalificeerd als een toegezegde pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds en wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie, beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Ingeval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds heeft de onderneming geen verplichting tot het voldoen van aanvullende premies anders dan hogere toekomstige premies.

Voorziening groot onderhoud
De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Langlopende schulden
Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Netto-omzet
De netto-omzet betreft de opbrengst voor de aan afnemers (derden) geleverde goederen en diensten onder aftrek van toegestane kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Afschrijvingen
De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de betreffende immateriële en materiële vaste activa.

Wet normering topinkomens
Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi) publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de beleidsregels toepassing WNT.

Financiële baten en lasten
De financiële baten en lasten betreffen de van derden en groepsmaatschappijen ontvangen / te ontvangen en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde / te betalen interest.

Geconsolideerde balans per 31 december 2025

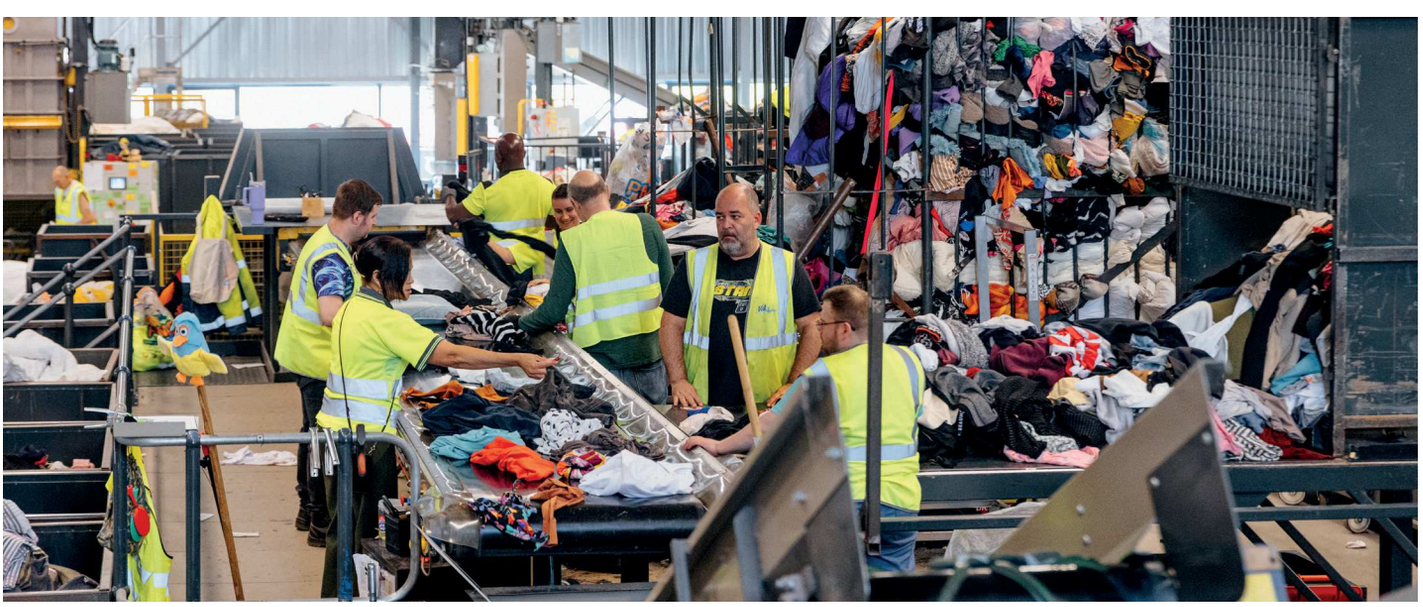
ACTIVA	31-12-2025		31-12-2024	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Afvalinzamelplan/ -beheersplan		0		149.000
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	16.991.197		15.281.814	
Machines en installaties	20.216.163		20.695.861	
		37.207.360		**35.977.675**
Vlottende activa				
Voorraden		910.384		1.121.982
Vorderingen				
Debiteuren	888.900		1.400.380	
Verbonden maatschappijen	631.766		681.284	
Overige vorderingen	1.881.683		1.210.784	
		3.292.448		**3.292.448**
Liquide middelen				
Kas	13.464		6.396	
Bank	2.532.276		5.959.729	
Subtotaal		2.545.740		5.966.125
Totaal		**44.065.833**		**46.507.230**

PASSIVA	31-12-2025		31-12-2024	
Eigen vermogen		4.359.166		3.719.273
Voorzieningen				
Overige voorzieningen		887,475		793,381
Langlopende schulden				
Kredietinstellingen		30.680.000		31.930.000
Kortlopende schulden				
Bank	90		74	
Kredietinstellingen	1.250.000		1.250.000	
Crediteuren	3.141.632		2.987.506	
Belastingen en sociale lasten	2.187.472		2.656.150	
Overige schulden	1.559.998		3.170.846	
Subtotaal		**8.139.192**		**10.064.576**
Totaal		**44.065.833**		**46.507.230**

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2024

(in euro)

	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
Netto-omzet	52.503.260	52.003.016	48.495.586
Verwerkingskosten afval	-3.652.948	-4.707.768	-3.785.347
Kosten van uitbesteed werk	-3.181.168	-2.601.358	-2.975.947
Brutomarge	45.669.144	44.693.890	41.734.292
Salarissen en sociale lasten	20.449.904	20.102.665	18.489.217
Personeel van derden	6.634.869	6.292.058	5.877.264
Energie	2.270.167	2.506.000	2.306.003
Afschrijvingen vaste activa	4.412.912	5.756.982	3.822.747
Overige bedrijfskosten	10.358.580	8.642.579	9.945.257
Bedrijfslasten	44.126.432	43.300.284	40.440.488
Bedrijfsresultaat	1.542.712	1.393.606	1.293.804
Financiële baten minus lasten	-589.525	-797.110	-482.426
Bestemmingsreserves	-596.496	-596.496	-388.784
Nettoresultaat voor VPB	356.691	0	422.594
Vennootschapsbelasting	23.378	0	21.683
Nettoresultaat na VPB	333.313	0	400.911
Onttrekking uit weerstandsvermogen	0	0	0
	333.313	0	400.911



Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2025
(in euro)

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Dit betreffen uitgaven inzake het Afvalinzamelplan / -beheersplan en de Milieu App.

	2025	2024
Boekwaarde per 1 januari	149.000	1.634
Investeringen	0	149.000
Afschrijvingen	0	-1.634
Desinvesteringen	-149.000	0
Boekwaarde per 31 december	**0**	**149.000**

De aanschafwaarde van de immateriële vaste activa bedraagt per 31 december 2025 € 5.116.866. De cumulatieve afschrijvingen bedragen per die datum € 5.116.866. Het afschrijvingspercentage varieert tussen de 6,67% en 20%.

In de aanschafwaarde waren € 149.000 aan kosten van ontwikkeling opgenomen gerelateerd aan de ontwikkeling van een nieuwe Milieu App. De app is in 2025 in gebruik genomen en de kosten zijn in dit jaar ook naar de materiële vaste activa overgeheveld.

Materiële vaste activa	**2025**	**2024**
Boekwaarde per 1 januari	35.977.676	33.131.751
Investeringen	5.686.343	7.037.885
Afschrijvingen	-4.429.472	-3.957.389
Desinvesteringen	-27.190	-234.568
Boekwaarde per 31 december	**37.207.360**	**35.977.675**

Voor een overzicht van het verloop van de vaste activa verwijzen wij u naar de bijlage.

De aanschafwaarde van de materiële vaste activa bedraagt per 31 december 2025 € 104.991.854. De cumulatieve afschrijvingen bedragen per die datum € 67.784.498. Onder de materiële vaste activa zijn grondposities opgenomen met een aanschafwaarde van € 7.669.002. Over deze posities wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingspercentages bedragen:
- gebouwen en terreinen: 3,3 - 20%;
- machines en installaties: 6,7 - 25%.

Vanaf het boekjaar 2009 wordt over investeringen afgeschreven in het jaar volgend op het jaar van investeren.

Vlottende activa

Voorraden	2025	2024
Zout en chemicaliën	21.235	70.338
Onderdelen gereedschappen	366.622	362.789
Inzamelmiddelen	111.288	241.002
Voorraad (on)gesorteerd textiel	134.146	162.614
Bedrijfskleding en kantoorartikelen	277.093	285.239
Totaal	**910.384**	**1.121.982**

Van de voorraden is een oorspronkelijke boekwaarde van € 95.686 afgewaardeerd op lagere marktwaarde. Voor de resterende voorraad wordt geen voorziening incourantheid noodzakelijk geacht.

Debiteuren	2025	2024
Nominale waarde	888.900	1.400.380

Er is in 2025 een voorziening gevormd van € 101.389 vanwege betalingsproblemen met een textielsorteerder. Deze is inbegrepen in genoemd saldo.

Verbonden maatschappijen	2025	2024
NV Reinigingsdiensten Rd4	631.766	681.284

Over het gemiddeld uitstaande saldo wordt een rente van 2,545% (2024: 2,537%) in rekening gebracht.

Overige vorderingen	2025	2024
Nog te factureren bijdrage ondergrondse systemen	0	47.686
Verpact bijdrage glas, papier & kunststof	1.365.938	859.641
Vooruitbetaalde kosten	287.585	191.100
Subsidies/accijnzen	8.032	13.661
Overige vorderingen	220.128	98.696
Totaal	**1.881.683**	**1.210.784**

Bij Verpact is sprake van een vordering van € 1.365.938 en een daaraan gelateerde schuld van € 245.078, met per saldo een vordering van € 1.120.859.

Liquide middelen	2025	2024
Kas	13.464	6.396
Bank	2.532.276	5.959.729
Totaal	**2.545.740**	**5.966.125**

PASSIVA

Eigen vermogen	2025	2024
Saldo per 1 januari	3.719.273	3.179.121
Mutatie bestemmingsreserve duurzaamheid	596.496	388.784
Resultaat boekjaar	333.313	400.911
Uitbetaling overschot voorgaand jaar aan gemeenten	-400.912	-186.459
Reservering vakantiedagen en -geld bij Rd4 Facilitair Bedrijf B.V.	110.996	-63.084
Saldo per 31 december	**4.359.166**	**3.719.273**

Vanaf het boekjaar 2011 wordt conform de van toepassing zijnde verslaggevingsvoorschriften, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, in de geconsolideerde jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling geen reservering voor vakantiedagen en vakantiegeld aangehouden. Deze stelselwijziging is verwerkt in het eigen vermogen. Het eigen vermogen conform de geconsolideerde jaarrekening wijkt uit hoofde hiervan af voor een bedrag van € 1.278.765 (2024: € 655.997) van het eigen vermogen conform de vennootschappelijke jaarrekening.

Conform de geldende regelgeving dient de resultaatbestemming bepaald te worden op basis van het vermogen conform de enkelvoudige jaarrekening.

Zie het aparte onderdeel inzake Verdeling vermogen. Het weerstandsvermogen wordt opgebouwd en aangehouden conform een door het algemeen bestuur vastgestelde methodiek van risico's waarbij kans en impact wordt ingeschat.

Weerstandsvermogen	2025	2024
Saldo per 1 januari	2.082.500	2.400.315
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	-317.815
Saldo per 31 december	**2.082.500**	**2.082.500**

Het eigen vermogen volgens de enkelvoudige jaarrekening bedraagt ultimo 2025 € 5.637.931.

"Beklemd" eigen vermogen vakantiedagen- en geld	2025	2024
Saldo per 1 januari	418.421	481.505
Opbouw/afbouw	110.996	-63.084
Saldo per 31 december	529.417	418.421

Bestemmingsreserve Duurzaamheid	2025	2024
Saldo per 1 januari	817.443	428.659
Toevoeging	596.496	429.474
Onttrekking	0	-40.690
Saldo per 31 december	1.413.939	817.443

De onttrekking in 2024 bevat de kosten van de proef met het waterstof aangedreven inzamelvoertuig. Een strategische keuze voor het zware materieel is er nog niet.

Overige voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud is gevormd voor toekomstige uitgaven van groot onderhoud aan de gebouwen. De voorziening is overwegend langlopend van aard en opbouw is in 2012 gestart de basis is een vastgesteld onderhoudsplan.

Voorziening groot onderhoud	2025	2024
Saldo per 1 januari	793.381	519.167
Dotatie	836.042	749.025
Onttrekking	-741.948	-474.811
Saldo per 31 december	887.475	793.381

Langlopende schulden	2025	2024
Lening BNG	17.680.000	18.430.000
Lening NWB	13.000.000	13.500.000
Totaal	30.680.000	31.930.000

Hoofdsom	Schuldrest	Leningtype	Looptijd	Einde	Rente %	Rentetype
7.000.000	7.000.000	Aflossingsvrij	15 jaar	2035	2.184%	vaste rente
6.500.000	2.600.000	Lineair	25 jaar	2035	4.805%	vaste rente
10.000.000	6.500.000	Lineair	25 jaar	2038	1.300%	vaste rente
7.000.000	7.000.000	Aflossingsvrij	20 jaar	2040	2.250%	vaste rente
6.000.000	4.080.000	Lineair	25 jaar	2042	1.495%	vaste rente
5.000.000	4.750.000	Lineair	20 jaar	2044	3.154%	vaste rente
41.500.000	**31.930.000**					

€ 1.250.000 hiervan opgenomen onder kortlopende schulden korter dan 1 jaar (kortlopende aflossingsverplichting).

Kortlopende schulden

Bank	31-12-2025	31-12-2024
Bank	90	74

Belasting en sociale lasten		
Vennootschapsbelasting	23.378	21.683
(Pré)pensioenpremie	217.631	202.000
Omzetbelasting	866.965	1.440.144
Loonbelastingen en sociale lasten	1.079.498	992.323
Totaal	2.187.472	2.656.150

Kredietinstellingen		
Kortlopende aflossingsverplichting	1.250.000	1.250.000
Totaal	1.250.000	1.250.000

Overige schulden		
Te betalen rente BNG	204.121	217.168
Nog af te voeren afval	34.567	35.213
Verpact bijdrage glas. papier en kunststof	245.078	1.248.027
Openstaande schuld gemeenten	651.600	1.148.378
Diversen	424.632	522.060
Totaal	1.559.998	3.170.846

Bij Verpact is sprake van een vordering van € 1.365.938 en een daaraan gerelateerde schuld van € 245.078, met per saldo een vordering van € 1.120.859.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Leaseverplichting

Per jaareinde zijn er operationele leaseverplichtingen aangegaan ten bedrage van € 159.853 (2024:€ 145.989).

Deze vervallen als volgt:

Binnen 1 jaar	€ 68.589
Tussen 1 en 5 jaar	€ 91.265

Investeringsverplichtingen

Voertuigen	€ 2.846.434
Containers	€ 215.780
Gebouwen en terreinen	€ 188.072
Overig	€ 40.000

Overige verplichtingen

Er zijn een aantal contracten aangegaan waaruit verplichtingen voortvloeien. De totale openstaande verplichting is:

Onderhoudscontracten voertuigen	€ 1.337.455

Bovenstaande overige verplichtingen vervallen als volgt:

Binnen één jaar	€ 273.159
Tussen één en vijf jaar	€ 742.684
Na meer dan vijf jaar	€ 321.611

Bankgarantie

Voor 2025 zijn er geen bankgaranties afgegeven.

Fiscale eenheid

Reinigingsdiensten Rd4 gemeenschappelijke regeling vormt tezamen met Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. en Rd4 Kringloop Bedrijf B.V. een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. De vennootschappen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van de fiscale eenheid.

Ketenaansprakelijkheid

De onderneming verricht activiteiten als inlener van arbeidskrachten. De onderneming is op grond hiervan (op basis van diverse wettelijke bepalingen betreffende ketenaansprakelijkheid) mogelijk hoofdelijk aansprakelijk voor de premies van werknemers- en volksverzekeringen en van de loon- en omzetbelasting bij het uitbesteden van werk respectievelijk het inlenen van personeel.

Overige

De zekerheden staan vermeld in artikel 28 van de regeling van de gemeenschappelijke regeling. Artikel 28. Waarborg gemeenten

1. Elk der deelnemende gemeenten waarborgt de betaling der renten en aflossing van de door het lichaam op basis van de vastgestelde begrotingen en/of begrotingswijzigingen te sluiten geldleningen en in rekening-courant op te nemen gelden naar rato van de stemverhouding.
2. Indien uit het vorige lid bepaalde voor de deelnemende gemeenten betalingen voortvloeien, zullen deze door de deelnemende gemeenten onderling worden verrekend.

Milieuverontreiniging

De entiteit GR heeft de grond en het onroerend goed van het grondstoffenpark Rijckholt in 2014 verworven. In de grond van het milieupark zit verontreiniging, overeenkomstig de verontreiniging in de gehele omgeving van Eijsden. Met de gemeente Eijsden-Margraten is overeengekomen dat de grond in eigendom naar de gemeente overgaat als de bestemming grondstoffenpark eindigt. Daarom is er geen voorziening gevormd.

Pensioenvoorziening

De risico's die vanwege de bedrijfstakpensioenregeling bij de onderneming berusten komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. De dekkingsgraad van het pensioenfonds bedroeg per 31 december 2025: 123,5% (2024: 111,9%).

Vennootschapsbelasting verplichting (VPB)

GR Reinigingsdiensten Rd4 is op grond van haar rechtsvorm met ingang van 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vpb 'indien en voor zover zij een onderneming drijft'. Een groot deel van de activiteiten van GR Rd4 is echter vrijgesteld. Uitzondering hierop zijn de verkoop van rest(afval-)stromen, de dienstverlening aan de NV en de op- en overslag ten behoeve van derden.

Ten aanzien van de verkoop van reststromen heeft GR Reinigingsdiensten Rd4 een vaststellingsovereenkomst ondertekend met de Belastingdienst. Op grond van deze wordt de fiscale winst met betrekking tot de activiteit 'zich ontdoen van huishoudelijk afval tegen een positieve opbrengst' vastgesteld op basis van een percentage van de omzet. Dit percentage is vastgesteld op 1%.

Ten aanzien van dienstverlening aan de N.V. Reinigingsdiensten Rd4 betreft dit de door Rd4 Facilitair Bedrijf B.V. berekende winstopslag op de voertuigkosten.

Volledigheidshalve merken wij op dat GR Rd4 de aangiften vpb tot en met 2023 conform voorgaande uitgangspunten heeft ingediend. De Belastingdienst heeft definitieve aanslagen opgelegd over de jaren tot en met 2023. Op dit moment zijn er geen afstemmingstrajecten of discussies met de Belastingdienst.

Zekerheden jegens kredietinstellingen

De GR Reinigingsdiensten Rd4 heeft in de geconsolideerde rekening-courant faciliteit een kredietarrangement met een maximum van € 5.000.000.
De rente bedraagt Euribor + 0,55%.
N.V. Reinigingsdiensten Rd4 maakt tevens gebruik van de gestelde zekerheden.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2025

(in euro)

Netto omzet	**Rekening 2025**	**Begroting 2025**	**Rekening 2024**
Omzet basispakket			
Beekdaelen	3.966.126	4.102.543	2.891.090
Brunssum	3.146.808	3.219.995	2.944.512
Eijsden-Margraten	2.397.517	2.464.077	2.220.423
Gulpen-Wittem	1.652.804	1.779.065	1.603.809
Heerlen	10.098.705	10.542.023	9.482.432
Kerkrade	5.226.990	5.331.395	4.782.736
Landgraaf	4.042.698	4.162.267	3.780.348
Simpelveld	1.102.622	1.161.246	1.056.942
Vaals	1.249.887	1.303.922	1.163.417
Voerendaal	1.307.975	1.353.737	1.242.784

Totale omzet basispakket	34.192.151	35.420.270	31.168.493
Via factuur DVO Schinnen	0		40.004

Netto omzet deelnemende gem. basispakket	34.192.151	35.420.270	31.208.498
Netto omzet deelnemende gem. BOR-pakket	7.518.308	6.440.140	6.950.390
N.V. Reinigingsdiensten Rd4	5.361.898	4.370.000	4.725.276
Overige & burgers (winkels. milieuparken. TSC)	5.438.957	5.772.606	5.529.077
Wijziging in voorraden en onderhanden werk	-8.054	0	82.345
Totaal	52.503.260	52.003.016	48.495.586



Verwerkingskosten afval

Afvalkosten verwerker	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
Restafval	4.168.663	3.720.535	3.920.491
Groente-. fruit- en tuinafval (GFT)	2.515.678	2.839.032	2.603.250
Grofvuil	480.875	568.874	515.938
Houtafval	484.623	518.250	430.253
Groenafval	210.570	191.515	228.562
Straat- en veegvuil	46.841	61.200	52.928
KCA (klein chemisch afval)	239.821	315.000	231.551
Kolkenslib	87.721	66.700	73.035
Schone grond en puin	130.331	58.228	96.102
Vervuilde grond en puin	64.502	49.720	42.924
Asbesthoudend afval	31.634	34.069	31.312
Afgewerkte olie	23.751	0	23.053
Glas	-217.419	-238.802	-207.308
Textiel	-176.008	0	-108.815
Schroot. metaal en blik	-386.249	-174.000	-449.995
Oud papier	-1.318.431	-651.304	-1.382.623
Kunststof/ PMD	24.574	0	43.484
Afrekening PMD Ketenregie periode t/m 2021	0	0	206.084
Harde kunststof	83.546	80.220	38.974
Tapijten	68.060	63.286	79.495
Matrassen	278.125	240.786	259.868
Overige verwerkingskosten	7.695	94.768	28.632
Totaal afvalkosten verwerker	6.848.905	7.838.077	6.757.194

Afval Vergoedingen	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
Vergoedingen kunststof/PMD	-2.270.166	-2.382.264	-2.150.615
Afrekening vergoeding kunststof/PMD 2022	-33.074		0
Vergoedingen glas	-338.380	-334.957	-328.406
Vergoedingen papier	-30.844	-29.273	-28.925
Vergoedingen elektrische apparaten	-217.699	-133.735	-203.600
Vergoedingen EPS	-27.905	0	0
Vergoedingen matrassen	-277.889	-250.080	-260.301
Totaal afval vergoedingen	-3.195.957	-3.130.309	-2.971.847

Totaal verwerkingskosten afval	3.652.948	4.707.768	3.785.347

	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
Kosten van uitbesteed werk	3.181.168	2.601.358	2.975.947

Salarissen en sociale lasten

Salarissen	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
Bruto loon/vergoedingen	15.808.049	-	14.284.389
Af: loonkosten subsidies	-114.209	-	-78.944
Totaal	15.693.840	15.483.494	14.205.445

Sociale lasten			
Bedrijfsvereniging UWV/USZO	1.933.143	-	1.775.749
(Pré)pensioenpremie (ABP/SFN)	1.883.943	-	1.638.323
Werkgeverslasten zorgverzekering	938.978	-	869.700
	4.756.064	4.619.171	4.283.772
Totaal salarissen en sociale lasten (A)	20.449.904	20.102.665	18.489.217

Personeel van derden (B)

Uitzendbureau	4.615.662	-	3.898.319
Sociale arbeid	1.186.048	-	1.279.377
Overige	833.159	-	699.568
	6.634.869	6.292.058	5.877.264
Totaal Personeelskosten (A+B)	27.084.773	26.394.723	24.366.481

Energie			
Benzine. diesel. LPG en extern electrisch laden	1.772.118	1.896.000	1.790.626
Water-. stroom- en gasverbruik	498.049	610.000	515.377
Totaal	2.270.167	2.506.000	2.306.003

Afschrijvingen vaste activa

	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
Gebouwen en terreinen	624.943	-	630.544
Machines. installaties en overige vaste bedrijfsmiddelen	3.804.529	-	3.326.845
Boekresultaat verkoop activa	-16.560	-	-136.276
Immateriële vaste activa	0	-	1.634
Totaal	**4.412.912**	**5.756.982**	**3.822.747**

Overige bedrijfskosten

Huisvestingskosten

Huur gebouwen	238.133	-	302.993
Beveiliging	326.150	-	319.615
Onderhouds- en schoonmaakkosten	712.395	-	828.015
Dotatie voorziening groot onderhoud	836.042	-	749.025
Kosten groot onderhoud	784.933	-	488.928
Onttrekking voorziening groot onderhoud	-741.948	-	-474.811
Overige huisvestingskosten	700.071	-	708.449
Totaal	**2.855.776**	**2.202.920**	**2.922.214**

Personeelskosten

Opleidingen	359.513	-	225.753
Reis- en verblijfkosten	100.925	-	112.680
Arbodienst en advieskosten	118.060	-	122.745
Brandstof leaseauto's	11.196	-	12.898
Overige personeelskosten	515.555	-	550.681
Totaal	**1.105.249**	**974.608**	**1.024.757**

Productiekosten

Belastingen- en verzekeringen wagenpark	462.050	-	423.986
Onderhoud wagenpark en containers	2.992.215	-	2.792.304
Huur voertuigen derden	35.072	-	67.470
Huur containers derden	12.790	-	12.018
Zout en chemicaliën	231.596	-	182.321
Dekking op- en overslag	-1.127.253	-	-1.048.661
Bedrijfskleding	194.479	-	173.556
Overige productiekosten	611.392	-	920.246
Totaal	**3.412.341**	**3.008.530**	**3.523.240**

Automatiseringskosten	1.574.163	1.230.075	1.219.271

Verkoopkosten	82.754	125.000	53.137

Transporteren	9.030.283	7.541.133	8.742.619

	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024
Transporteren	9.030.283	7.541.133	8.742.619

Algemene kosten

Kantoorkosten	292.803	-	340.050
Telefoon- en communicatiekosten	169.243	-	189.963
Advieskosten	423.221	-	247.641
Abonnementen en contributies	244.393	-	262.182
Verzekeringen	32.271	-	50.777
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	101.389	-	0
Correctie voorgaande jaren	-10.136	-	-9.509
Boete	100.009	-	0
Overige algemene kosten	-24.896	-	121.534
Totaal	1.328.297	1.101.446	1.202.638
Totaal overige bedrijfskosten	10.358.580	8.642.579	9.945.257

De boete is door de rechter opgelegd als gevolg van een dodelijk ongeval op onze locatie uit 2023.

In 2025 hebben we een voorziening moeten treffen vanwege betalingsproblemen met een textielsorteerder.

Financiële lasten minus baten

Rentekosten	748.116	-	788.423
Rentebaten	-159.319		-305.666
Rente fiscus	728	-	-331
Totaal	589.525	797.110	482.426

Wet Normering Topinkomens verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten Rd4 van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2025 voor Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten Rd4 is € 246.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief. Alleen de op grond van de WNT van toepassing zijnde onderdelen zijn hieronder weergegeven. Dat wat niet van toepassing is, is buiten beschouwing gelaten.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Naam Functiegegevens	R.E.J. Wetzels	R.E.J. Wetzels
	Directeur	Directeur
	Gegevens 2025	**Gegevens 2024**
Aanvang en einde functie-vervulling	1 jan t/m 31 dec	1 jan t/m 31 dec
Omvang dienstverband (in FTE)	1.000	1.000
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	175.655	163.949
Beloningen betaalbaar op termijn	23.283	23.368
Totaal bezoldiging	**198.938**	**187.317**

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	233.000
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedragen		
Bezoldiging	**198.938**	**187.317**

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

In de tabel hieronder staan de topfunctionarissen met een bezoldiging van € 2.100 of minder, die in 2025 voor de gemeenschappelijke regeling werkzaam zijn geweest.

Naam	Functiegegevens	Gemeente	
Dhr. H. van de Laar	Algemeen Bestuur	Beekdaelen	
H.J. Janssen	Dagelijks Bestuur	Brunssum	
M.J.G. Gerritsen	Dagelijks Bestuur	Eijsden-Margraten	Benoeming dagelijks bestuur per oktober
P.H.J. Franssen	Algemeen Bestuur	Gulpen-Wittem	
C. Gelderblom	Algemeen Bestuur	Heerlen	
M.M.L. van Drunen	Algemeen Bestuur	Kerkrade	
G.G.J. Janssen	Dagelijks Bestuur en voorzitter	Landgraaf	
Dhr. P. Spirk	Algemeen Bestuur	Simpelveld	
J.P. Verbeek-Benink	Dagelijks Bestuur	Vaals	Gestopt per oktober 2025
Dhr. A. Hamakers	Algemeen Bestuur	Vaals	Benoeming per oktober 2025
P.J.J. Verbraak	Algemeen Bestuur	Voerendaal	
Dhr. G.A.H. Delsing	Algemeen Bestuur	Voerendaal	Tijdelijke waarneming

Gemiddeld aantal werknemers

In het boekjaar waren gemiddeld 386,34 FTE werkzaam bij de organisatie. Dit aantal is inclusief uitzendkrachten, detacheringkrachten (2024 370,48 FTE).

Deelnemende gemeenten

Gemeente	Deelnemer vanaf	Aansluitingen= basis afrekening*	
Beekdaelen	1 januari 2019	16.196	11%
Brunssum	1 januari 1998	13.979	9%
Eijsden-Margraten	1 januari 2014	11.300	8%
Gulpen-Wittem	1 januari 2017	6.748	5%
Heerlen	1 januari 1998	44.603	30%
Kerkrade	1 januari 1998	22.824	15%
Landgraaf	1 januari 1998	17.611	12%
Simpelveld	1 juli 1998	4.819	3%
Vaals	1 januari 1999	5.452	4%
Voerendaal	1 januari 1998	5.592	4%
Totaal		149.124	100%

* Aansluitingen 2024 conform begroting.

Verdeling vermogen

Conform de geldende regelgeving dient de resultaatbestemming en de verdeling van het vermogen bepaald te worden op basis van de enkelvoudige jaarrekening van Reinigingsdiensten Rd4 gemeenschappelijke regeling.

In de afgelopen jaren was er binnen de Gemeenschappelijke Regeling regelmatig een overschot op de exploitatierekening. Een deel van deze overschotten is gereserveerd om eventuele tegenvallers mee op te vangen. Dit noemen we het weerstandsvermogen van Rd4.

Dit weerstandsvermogen wordt per jaar opgebouwd en kan dus per jaar worden toegerekend aan de deelnemende gemeenten. Aangezien de uitbetalingen van de overschotten zijn gebaseerd op de aansluitingen van het betreffende jaar, geldt deze verdeelsleutel ook voor dat deel dat bij Rd4 gereserveerd blijft.

Hoogte weerstandsvermogen

In 2023 is ambtelijk en bestuurlijk overleg geweest over de hoogte en de bepaling van het weerstandsvermogen. Hiertoe is een memo opgesteld en vastgesteld. De in de jaarrekening onderkende risico's zijn voorzien van een inschatting van de kans dat het risico zich zal voordoen en een inschatting van het financiële effect dat daarmee gemoeid zou zijn. De nieuwe systematiek is onafhankelijk van de hoogte van de omzet en stijgt daardoor niet automatisch mee met de omvang van de begroting.
Ter beoordeling van het aanwezige weerstandsvermogen wordt een ratio berekend van de beschikbare- ten opzichte van de benodigde weerstandscapaciteit (weerstandsvermogen).

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	**1,4 < X < 2,0**	**Ruim voldoende**
C	1,0 < X < 1,4	Voldoende
D	0,8 < X < 1,0	Matig
E	0,6 < X < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Vastgesteld is dat Rd4 streeft naar een minimale ratio van "ruim voldoende" en dat daarmee de ondergrens een ratio van 1,4 is. De toets van de weerstandsvermogen ratio is een onderdeel van de jaarlijkse planning & control cyclus.

Het minimaal benodigde weerstandsvermogen conform de beschreven methodiek zou bedragen € 2.082.500 (zijnde 1,4 x benodigde weerstandscapaciteit welke is berekend op € 1.487.500). Het weerstandsvermogen bedraagt € 2.082.500 en hoeft dan ook niet te worden aangepast.

Risico's

De risico's welke het weerstandsvermogen moet afdekken betreft alle risico's waarvan we niet hebben afgesproken dat ze op basis van werkelijkheid worden afgerekend via de variabele component. Deze zijn direct van invloed op het resultaat van Rd4.
Daar zitten niet de risico's inzake de verwerkingstarieven en -hoeveelheden bij. Zoals hierboven beschreven worden deze er buiten gelaten. Deze zitten dan ook zowel qua tarief als hoeveelheid in de variabele component.

	Kans	Effect	Risico
1. Arbeidsrisico's Aantasting van de arbeidscapaciteit door ziekte. staking en fraude. Invulling posities voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Minder mensen in de sociale werkvoorziening (SW) en meer mensen via participatiewet (PW) maakt de inzet duurder. Een nieuwe leidraad inzake de fysieke belasting van onze medewerkers in de inzameling zorgt voor uitdagingen in het realiseren van het huidige serviceniveau. Een ander risico inzake arbeid betreft de krapte op de arbeidsmarkt. Het kunnen aantrekken van voldoende en kwalitatief juiste mensen is van belang om onze service te kunnen blijven waarmaken.	Middel	€ 350.000	€ 175.000
2. Materiële risico's Beschadiging aan of verlies van gebouwen. installaties. bedrijfsinventaris en transportmiddelen. De premies van de brandverzekeringen zijn fors gestegen en de eigen risico's zijn hoger geworden. We worden nog steeds geconfronteerd met premiestijgingen. Om schade ten gevolge van brand zoveel mogelijk te beperken zijn de eisen die verzekeraars stellen steeds hoger met als gevolg hogere kosten. Voor stroomuitval is er een noodstroomaggregaat geplaatst om uitval van de stroomvoorziening op te vangen.	Middel	€ 125.000	€ 62.500
3. Continuïteitsrisico Het grootste risico inzake de continuïteit vloeit voort uit aantasting van de productiecapaciteit door bedrijfsstilstand. Bij volledig of gedeeltelijk verlies van het wagenpark zal vervanging op korte termijn of inhuur bij derden niet eenvoudig zijn. Bij onvoldoende bezetting bijvoorbeeld door een pandemie zijn er ook scenario's denkbaar waarbij delen van de dienstverlening niet kunnen worden uitgevoerd. Dit risico is niet verzekerbaar.	Middel	€ 750.000	€ 375.000
4. Milieurisico's Gezien de verscheidenheid aan producten is niet met 100% zekerheid aan te geven dat alle mogelijke risico's zijn afgedekt. Er vindt een continue monitoring plaats.	Middel	€ 125.000	€ 62.500

Dit leidt tot de volgende verdeling:

	Kans	Effect	Risico
5. Financiële risico's Waaronder: Prijsontwikkeling brandstof Voor een logistiek bedrijf als Rd4 is de ontwikkeling van de brandstofprijzen van groot belang. Afhankelijk van de ontwikkelingen kunnen deze zowel een positief als een negatief effect op de begroting hebben. Kwaliteit PMD Vanaf 1 januari 2022 zijn de Rd4-gemeenten. conform de landelijk geldende nieuwe overeenkomst via ASL. niet meer verantwoordelijk voor de gehele keten (van inzameling t/m verwerking) bij de inzameling van het PMD-afval. Vanaf deze datum zijn de gemeenten alleen nog maar verantwoordelijk voor de inzameling en de kwaliteit (mate van vervuiling) van de ingezamelde PMD-stroom. Bij de vergoeding die de gemeenten van Verpact ontvangen wordt uitgegaan van een vervuilingspercentage van max. 15%. Bij vervuilingspercentages hoger dan 15% wordt er gekort op de vergoeding. Dit kan resulteren in volledige afkeur en lagere inkomsten. Cao-ontwikkeling In deze dynamische en onzekere tijden in de wereld zijn prijsstijgingen een grotere zorg dan in het recente verleden. Dit betekent eveneens dat het lastig is om de invloed op de lonen in te schatten. Ook de krapte op de arbeidsmarkt is hierop van invloed.	Middel	€ 750.000	€ 375.000
6. Aansprakelijkheidsrisico's In zoverre alle aansprakelijkheidsrisico's bekend zijn. zijn deze afgedekt.	Klein	€ 350.000	€ 87.500
7. Liquiditeitsrisico's Voor de komende vijf jaar is er aan de hand van een kasstroomanalyse berekend of er kortlopende kasgeldaciliteiten ofwel langlopende leningen benodigd zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.	Middel	€ 350.000	€ 175.000
8. Renterisico's Als er binnen afzienbare tijd geld geleend moet worden of een bestaande lening geherfinancierd moet worden dan bestaat er een renterisico omdat het dan geldende rentepercentage hoger zou kunnen zijn dan het percentage van de oude lening. waardoor de kosten voor de organisatie en dus indirect voor de gemeenten stijgen. Om dit risico af te dekken kiezen we voor spreiding in looptijden en veelal vaste rentepercentages.	Middel	€ 350.000	€ 175.000
Benodigde weerstandscapaciteit			€ 1.487.500
Minimaal weerstandsvermogen	**1.4x**		**€ 2.082.500**

Conform de gemaakte afspraken zouden we normaliter de resultaten per gemeente uitbetalen minus de mutatie weerstandsvermogen benodigd om het weerstandsvermogen aan te vullen tot het gewenste weerstandsvermogen bereikt is.

Voor dit jaar hoeven we geen aanpassingen aan het weerstandsvermogen te doen en kan het gehele resultaat groot € 333.313 positief worden uitgekeerd aan de gemeenten.

	Resultaat per gemeente 2025	Mutatie weerstands-vermogen	Overschot te uitkeren 2025
Beekdaelen	36.200	-74.217	-38.016
Brunssum	31.245	6.829	38.074
Eijsden-Margraten	25.257	6.713	31.970
Gulpen-Wittem	15.083	4.175	19.258
Heerlen	99.694	22.209	121.903
Kerkrade	51.015	13.092	64.107
Landgraaf	39.363	9.409	48.772
Simpelveld	10.771	3.597	14.368
Vaals	12.186	5.088	17.274
Voerendaal	12.499	3.104	15.603
Totaal	**333.313**	0	**333.313**

Het vermogen werd als volgt verdeeld over de deelnemende gemeenten. Tot en met 2008 werd het resultaat verdeeld op basis van de inwoneraantallen. Vanaf 2009 vindt, conform de nieuwe begrotingssystematiek, de verdeling plaats op basis van het aantal aansluitingen. Daarbij wordt uitgegaan van het aantal aansluitingen in het begrotingsboek van het betreffende jaar.

Doordat we vanaf 2025 de volledige dienstverlening voor de gemeente Beekdaelen doen mogen we alle aansluitingen meetellen in de verdeling en opbouw van het weerstandsvermogen van Rd4. De mutatie betreft de voormalige gemeente Schinnnen. Dit houdt in dat de verhouding van de aansluitingen veranderd en dat dus ook een herijking moet plaatsvinden van de inleg voor het weerstandsvermogen. Het komt erop neer dat de gemeente Beekdaelen meer moet bijdragen ten gunste van de overige gemeenten.



Onderstaand volgt een overzicht van het verloop van de opbouw van dit vermogen per deelnemende gemeente.

	t/m 2021	2022	2023	2024	2025	Totaal
Beekdaelen	195.538	0	-43.580	0	74.217	**226.175**
Brunssum	240.913	0	-38.870	0	-6.829	**195.215**
Eijsden-Margraten	176.153	0	-11.636	0	-6.713	**157.803**
Gulpen-Wittem	61.575	0	36.835	0	-4.175	**94.235**
Heerlen	758.001	0	-112.915	0	-22.209	**622.876**
Kerkrade	380.749	0	-48.922	0	-13.092	**318.735**
Landgraaf	302.893	0	-47.548	0	-9.409	**245.936**
Simpelveld	87.635	0	-16.741	0	-3.597	**67.297**
Vaals	94.902	0	-13.677	0	-5.088	**76.137**
Voerendaal	101.956	0	-20.760	0	-3.104	**78.092**
Totaal	**2.400.315**	**0**	**-317.815**	**0**	**0**	**2.082.500**
Ratio weerstandsvermogen:						1.40
Aansluiting met eigen vermogen:						

Eigen vermogen conform de geconsolideerde jaarrekening:	4.359.166

Correctie: reservering vakantiedagen en -geld Rd4 Facilitair Bedrijf B.V.		
Stand 31-12-2024	-405.924	
Mutatie in 2025	-110.996	
		-516.920

Eigen vermogen Kringloop Bedrijf B.V. enkelvoudig	1.795.685

Eigen vermogen conform de enkelvoudige jaarrekening:	5.637.931

Bijlage

	Aanschaf-waarde per 1-1-2025	Inves-teringen in boekjaar	Desinves-teringen in boekjaar	Aanschaf-waarde per 31-12-2025	Afschrij-vingen t/m 1-1-2025	Afschrij-vingen in boekjaar	Desinves-terings-afschrij-vingen	Afschrij-vingen per 31-12-2025	Boek-waarde per 31-12-2025
Afval-inzamelplan	5.265.866	0	149.000	5.116.866	5.116.866	0	0	5.116.866	0
Gebouwen en terreinen									
Grond	7.241.162	427.840	0	7.669.002	0	0	0	0	7.669.002
Terreininrich-ting	8.483.304	712.903	0	9.196.207	3.016.852	270.191	0	3.287.043	5.909.164
Gebouwen	4.777.073	1.175.100	0	5.952.173	3.015.308	178.323	0	3.193.631	2.758.542
GG installaties	3.963.165	18.480	0	4.001.645	3.170.731	176.429	0	3.347.160	654.485
Totaal ge-bouwen en terreinen	**24.484.705**	**2.334.323**	**0**	**26.819.027**	**9.202.891**	**624.940**	**0**	**9.827.834**	**16.991.193**
Machines. installaties en overige vaste bedrijfsmiddelen									
PG machines, installaties en gereedschap-pen	6.358.050	113.465	21.200	6.450.315	4.516.520	330.058	21.200	4.825.378	1.624.937
Voertuigen	20.346.245	1.734.573	611.978	21.468.840	12.060.365	1.739.443	591.298	13.195.500	8.273.340
Inzamelmid-delen	27.123.998	635.447	40.193	27.719.252	22.243.600	715.200	26.683	22.932.117	4.787.135
Kantoorin-ventaris en Inrichting	891.124	6.242	0	897.366	755.702	17.202	0	772.904	124.462
Hardware en Software	5.661.674	278.916	50.579	5.890.011	5.195.445	156.842	50.579	5.301.708	588.303
Ondergrondse systemen	15.163.666	563.378	0	15.747.044	10.077.271	851.783	0	10.929.054	4.817.990
Totaal machines, installaties en overige vaste bedrijfsmid-delen	**75.544.757**	**3.332.020**	**723.949**	**78.172.827**	**54.848.894**	**3.809.529**	**689.759**	**57.951.114**	**20.216.117**
Totaal vaste activa	**105.295.327**	**5.686.343**	**872.949**	**110.108.720**	**69.168.651**	**4.429.472**	**696.759**	**72.901.364**	**37.207.360**



“Wat we beloven maken we waar”

Reinigingsdiensten Rd4 verzorgt de afvalinzameling voor 148.000 huishoudens in 10 Zuid-Limburgse gemeenten en bij 3.500 Limburgse bedrijven. We verwerken en scheiden grondstoffen bij onze 8 grondstoffenparken, in onze op- en overslag, ons textielsorteercentrum en regionaal sorteercentrum. Ook verzorgen we de straat- en rioolreiniging, gladheidbestrijding en reinigen we de openbare ruimtes. In onze drie kringloopshops geven we spullen een tweede leven en bieden we mensen met een afstand tot dearbeidsmarkt nieuwe uitdagingen. We zijn een vooruitstrevend bedrijf met meer dan 590 medewerkers die zich dagelijks inzetten voor een mooie en schone leefomgeving.

SLIMMER › SAMEN › STEEDS ›

Geconsolideerde jaarrekening **2025**
Reinigingsdiensten Rd4

100% recycled papier

Gemeenschappelijke Regeling

Rd4

Doelstelling van de GR Rd4

Voor gemeenten taken uitvoeren op gebied van afval- en grondstoffenbeheer (basispakket) als ook taken in de openbare ruimte (gladheidsbestrijding, kolkenreiniging, transportmiddelen).

1. Betrokken bestuurder vanuit gemeente Kerkrade: weth. Van Drunen.
2. Financiële omvang 2027 van GR in totaal: € 58,5 miljoen, bijdrage van Kerkrade € 7,40 miljoen

Meerkosten Kerkrade Basispakket Begroting 2027 t.o.v. 2026: € 420.204

kosten Kerkrade Pluspakket Begroting 2027 t.o.v. 2026: € 362.100

over 2025: € 168.512

Trends en ontwikkelingen

Landelijke ontwikkelingen

De landelijke beleidsontwikkelingen op het gebied van afval en grondstoffen bevinden zich in een overgangsfase. Het Landelijk Afvalbeheerplan 3 (LAP3) is formeel nog van kracht, maar wordt gefaseerd opgevolgd door het Circulair Materialenplan (CMP). Het CMP vormt het nieuwe nationale kader voor afval- en grondstoffenbeleid en ondersteunt nadrukkelijk de transitie naar een circulaire economie, waarbij waardebehoud, hoogwaardige recycling en hergebruik centraal staan. Het CMP legt meer nadruk op ketensamenwerking, ontwerp voor circulariteit en het verminderen van milieudruk over de gehele levenscyclus van producten en materialen. Daarbij wordt scherper gestuurd op de toepassing van de R-ladder (refuse, reduce, reuse, repair, recycle) en wordt hoogwaardige recycling steeds nadrukkelijker als norm gesteld. Bronscheiding blijft, landelijk en ook in het Rd4-gebied het uitgangspunt, en is de voorkeursroute voor huishoudelijk afval.
Daarnaast wordt het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) inhoudelijk doorontwikkeld in lijn met het rijksbrede circulaire-economiebeleid, waarbij wordt toegewerkt naar verdere reductie van de hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval per inwoner.

Fiscale en financiële ontwikkelingen

Naast beleidsmatige aanscherping nemen ook de financiële prikkels toe. De afvalstoffenbelasting (verbrandingsbelasting) is de afgelopen jaren verhoogd en blijft een belangrijke kostenfactor voor restafvalverwerking.
Daarbovenop wordt de nationale CO_2-heffing voor de industrie verder doorontwikkeld. Afvalverbrandingsinstallaties vallen onder dit regime, waardoor de kosten van CO_2-uitstoot steeds nadrukkelijker worden doorberekend in de verwerkingstarieven. De gecombineerde effecten van verbrandingsbelasting en CO_2-heffing leiden tot een verdere stijging van de kosten per ton restafval richting en na 2027. Dit vergroot de financiële noodzaak om restafvalvolumes structureel te reduceren.

Beleidsmatige wijzigingen begroting 2027

- Geen relevante beleidswijzigingen.

Het speelveld

Te beïnvloeden kosten en exogene factoren

De financiële positie van Rd4 wordt in belangrijke mate bepaald door externe ontwikkelingen. De begroting is daardoor niet uitsluitend het resultaat van interne keuzes, maar in sterke mate afhankelijk van factoren in de bestuurlijke, economische en wettelijke omgeving.

Te beïnvloeden kosten

Rd4 stuurt binnen haar bedrijfsvoering structureel op doelmatigheid en efficiëntie. Denk hierbij aan:

- continue optimalisatie van inzamelroutes en inzet van materieel;
- reductie van restafvalvolumes door gedragsbeïnvloeding en kwaliteitsverbetering van grondstoffen;
- harmonisatie van werkwijzen binnen de regio;
- beheersing van overhead en organisatiekosten;
- strategische contractvorming en aanbestedingen (schaalgrootte).

Ook investeringskeuzes – bijvoorbeeld in elektrificatie van het wagenpark, datagedreven sturing of circulaire verwerkingsketens – zijn beïnvloedbaar. Deze keuzes vragen op korte termijn kapitaal, maar kunnen op langere termijn leiden tot lagere operationele kosten, minder CO_2-uitstoot en minder fiscale druk.

Daarnaast zijn de voorgestelde bezuinigingsvoorstellen van afgelopen jaren structureel verwerkt in deze begroting. Ook de frequentie-verlaging van de GFT-inzameling in december, januari en februari is verwerkt in deze begroting.
De ruimte om kosten te beïnvloeden wordt echter begrensd door wettelijke kaders, cao-ontwikkelingen en marktprijzen.

Financiële wijzigingen begroting 2027

Lasten	Begroting 2026	Begroting 2027	Mutatie 2027 t.o.v. 2026
Personeel	28.887.429	30.704.118	1.816.689
Uitbesteed werk/ Inkopen	2.929.550	3.076.473	146.923
Verwerking	5.758.194	6.279.193	520.999
Energie	2.489.250	2.457.980	-31.270
Productiekosten	3.092.546	3.398.755	306.209
Bedrijfskosten	4.786.340	5.172.486	386.146
Financiering	7.014.880	7.397.474	382.595
Totaal:	**54.958.189**	**58.486.480**	**3.528.291**

Gemeenschappelijke Regeling Rd4

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2026**	Index	Personeels-kosten	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2027**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	57.678							58.486	6,4%
Toelichting		2-3%	3,5%						

2.

Impact op bijdrage 2027 Kerkrade	de bijdrage vanuit de begroting Kerkrade neemt toe met:	362.000

Zienswijze vorig jaar	positief

	De kosten voor Kerkrade nemen toe met 420k euro voor het Basispakket, stijging wordt volledig verrekend in de Afvalstoffenheffing. De kosten voor het Pluspakket nemen toe met 362k euro. Met name door beleggen taak Onkruidbeheersing bij Rd4.

Ontwerpbesluit

Nr.: 26n023

De raad van de gemeente Kerkrade;

Overwegende,
Dat de gemeente Kerkrade voor de uitvoering van bepaalde overheidstaken deelneemt aan publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden, in de vorm van gemeenschappelijke regelingen,

Dat het Dagelijks Bestuur van Omgevingsdienst Zuid-Limburg uw raad in de gelegenheid stelt een zienswijze af te geven ten aanzien van de Bijgestelde Begroting 2026, de Ontwerpbegroting 2027 en de Meerjarenraming 2028-2030 van de GR Omgevingsdienst Zuid-Limburg,

Dat de ingediende zienswijzen worden meegewogen bij de besluitvorming van het Algemeen Bestuur van de GR Omgevingsdienst Zuid-Limburg bij de vaststelling van de definitieve begroting vóór 15 september 2026,

Dat het afgeven van een zienswijze een bevoegdheid van de raad is waarmee grip kan worden behouden op de financiën van gemeenschappelijke regelingen,

kennis genomen hebbende van,
de nota van toelichting, nr. 26Tl025, behorende bij dit besluit;
de informatieavond d.d. 26 mei 2026;
de beraadslagingen in de Gezamenlijke Commissie d.d. 9 juni 2026.

gelet op,
De artikelen 34b en 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

besluit:

1. een neutrale zienswijze af te geven op de Bijgestelde Begroting 2026, de Ontwerpbegroting 2027 en de Meerjarenraming 2028-2030 aan het dagelijks bestuur van de GR Omgevingsdienst Zuid-Limburg;
2. kennis te nemen van de Jaarrekening 2025;
3. kennis te nemen van het dashboard Ontwerpbegroting GR Omgevingsdienst Zuid-Limburg 2027.

Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering d.d. 1 juli 2026.

De voorzitter van de raad,	**De griffier,**
dr. T.P. Dassen-Housen.	mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Nota van toelichting

Kerkrade, 23 april 2026

Nummer: 26TI025

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 26Rb023

Commissie gezamenlijk, 9 juni 2026

Raadsvergadering, 1 juli 2026

Aangeboden door: het college, portefeuillehouder Van Drunen

Onderwerp

Gewijzigde Begroting 2026, Ontwerpbegroting en Meerjarenraming 2028-2030 van Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

Beslispunten

1. een neutrale zienswijze af te geven op de begrotingswijziging 2026 en de Ontwerpbegroting 2027 aan het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst Zuid-Limburg;
2. kennis te nemen van de Jaarrekening 2025;
3. kennis te nemen van het dashboard ontwerpbegroting Omgevingsdienst Zuid-Limburg 2027.

Samenvatting

Gemeente Kerkrade neemt deel aan verschillende gemeenschappelijke regelingen. Dit zijn publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden. Deze regelingen zijn wettelijk verplicht om hun ontwerpbegroting naar de deelnemende gemeenteraden te sturen. De raden krijgen vervolgens de mogelijkheid om een zienswijze op deze begroting te geven.

Deze nota ondersteunt de kaderstellende rol van de raad. Het doel is om uw raad in staat te stellen een weloverwogen zienswijze te formuleren op de begroting van Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

Aanleiding

Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan een gemeente kiezen voor een publiekrechtelijke samenwerking. Daarbij wordt een zelfstandige organisatie opgericht die taken uitvoert voor meerdere gemeenten. Dit gebeurt op basis van een *gemeenschappelijke regeling*. Zo'n organisatie noemen we een GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij.

Wanneer bevoegdheden aan een GR worden overgedragen, komt het gemeentebestuur meer op afstand te staan en heeft het minder directe invloed dan bij taken die de gemeente zelf uitvoert.

Om toch grip te houden op de GR'en, maakt de gemeenteraad gebruik van de planning- en controlcyclus (P&C-cyclus). De raad moet inzicht hebben in de financiën van de Verbonden Partij om hierop toezicht te kunnen houden. De Verbonden Partij is verplicht om:

- Uiterlijk 30 april de kadernota voor het komende jaar ter kennisname aan de raad te sturen. Deze nota beschrijft de beleidsmatige en financiële uitgangspunten.

- Uiterlijk 30 april de voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar toe te sturen, gevolgd door de definitieve jaarrekening uiterlijk 15 juli. Deze jaarrekening laat zien wat er het voorgaande jaar beleidsmatig en financieel is gebeurd. Ten aanzien hiervan kan de raad geen zienswijze indienen.

- Uiterlijk 12 weken voordat de ontwerpbegroting aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling wordt aangeboden deze toe te sturen aan de gemeenteraden. De raad mag hierop een zienswijze indienen en zo wensen of bedenkingen meegeven. De gemeenteraad kan de begroting echter niet goedkeuren of tegenhouden.

De begroting is voor de gemeenteraad een belangrijk middel om kaders te stellen. Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen moet de ontwerpbegroting minimaal 12 weken voordat het Algemeen Bestuur (AB) de begroting behandelt, aan de raden worden toegestuurd. In deze periode kunnen de raden hun zienswijzen indienen bij het Dagelijks Bestuur (DB). Het DB moet vóór de besluitvorming door het AB schriftelijk en gemotiveerd reageren op alle ingediende zienswijzen. Vervolgens stelt het AB de begroting vast. Binnen twee weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 september, moet de begroting worden toegestuurd aan Gedeputeerde Staten. De uitvoering van de activiteiten ligt volledig bij de Verbonden Partij; hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze toelichting ligt de begroting van Omgevingsdienst Zuid-Limburg voor. Eerst worden de strategische ontwikkelingen beschreven die van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken. Daarna volgen de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen met financiële gevolgen voor de begroting. Dit betreft onder meer de effecten van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleid dat al is vastgesteld. Tot slot wordt ingegaan op het totaalbeeld van de meerjarenraming 2028-2030, jaarschijf 2027, het totale begrotingsbedrag van de GR en de gevolgen hiervan voor onze gemeente.

Historie

1. Gezamenlijke commissie 12 juni 2025, behandeling ontwerpbegrotingen 2026 (link);
2. Raadsvergadering 2 juli 2025, afgeven GR-zienswijzen ontwerpbegroting 2026 (link).

Voorstel

1. *Een beschrijving van de kerntaken.*

De kerntaken van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) liggen vooral op het terrein van milieutaken binnen het fysieke domein, uitgevoerd voor en namens de Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie Limburg. Samengevat gaat het om het uitvoeren van de VTH-taken (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) en inhoudelijke milieudeskundigheid.

2. *De strategische ontwikkelingen.*

Uit pagina 4 van de Begroting 2027:

“De komende jaren staat de organisatie voor een reeks ingrijpende ontwikkelingen die het werkveld fundamenteel zullen veranderen. Deze veranderingen raken aan maatschappelijke, technologische, economische en wettelijke thema’s, en vragen om een integrale en toekomstgerichte benadering. In de samenleving groeit de aandacht voor brede welvaart en leefbaarheid. In Limburg wordt sterk ingezet op het verbeteren van de leefomgeving in wijken en dorpen, met nadruk op gezondheid, sociale cohesie en het herstel van vertrouwen in de overheid. Dit vraagt om een responsieve overheid die beter aansluit bij de leefwereld van burgers. Tegelijkertijd ondergaat de regio een ruimtelijke transformatie, waarbij wonen, werken, natuur en infrastructuur in balans moeten worden gebracht. Deze integrale gebiedsontwikkeling is essentieel om de leefomgeving duurzaam en toekomstbestendig in te richten. De ODZL speelt daarin een essentiële rol, als het gaat om de zorg voor schone, gezonde en veilige leefomgeving.”

3. *Een toelichting op specifieke ontwikkelingen die financiële gevolgen hebben voor de uitvoering van de kerntaken.*

Uit pagina 4 van de Begroting 2027:

“Ook zijn er specifieke milieu- en toezichtontwikkelingen die extra aandacht vragen. De intensivering van emissiemetingen maakt het mogelijk om sneller in te grijpen bij overschrijdingen. Dit draagt bij aan een gezondere leefomgeving. Daarbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar een landelijk dekkend model. Indirecte lozingen vormen een risico voor de waterkwaliteit, en de Kaderrichtlijn Water verplicht tot verbetering van waterlichamen. Ketentoezicht wordt belangrijker om risico’s zoals illegale lozingen of afvaldumping beter te beheersen. Ook het inzicht in en de aanpak van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) krijgt prioriteit, evenals de uitbreiding van defensieterreinen en de milieueffecten daarvan.”

Daarnaast wordt de raad in de gelegenheid gesteld om een gemotiveerde zienswijze te geven op de bijgestelde begroting 2026 en de ontwerpbegroting 2027 van Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Deze zienswijze wordt aangeboden aan het dagelijks bestuur, zodat deze kan worden meegenomen in de definitieve besluitvorming door het Algemeen Bestuur van de GR Omgevingsdienst Zuid-Limburg op 9 juli 2026.

Voorstel tot afgeven neutrale zienswijzen

Voorgesteld wordt om een neutrale zienswijze af te geven op zowel de bijstelling van de Begroting 2026 als de Ontwerpbegroting 2027.

Aanleiding voor de bijstelling vormen een lagere Cao-indexatie ten opzichte van eerdere verwachting, extra budget dat door de provincie ingebracht wordt om haar taken te laten uitvoeren en door Kerkrade extra ingebrachte taken. Deze wijzigingen leiden tot een toename van de begroting met € 2.05 miljoen euro en geven daarmee aanleiding tot bijstelling van de Begroting 2026. Hierover geen op- of aanmerkingen.

De Ontwerpbegroting 2027 bedraagt € 1,8 miljoen meer dan de bijgestelde begroting 2026. De toename wordt voor € 1,1 miljoen euro veroorzaakt door indexering van de loonkosten met 5,1% voor 2027. De verdere toename met € 0,7 miljoen wordt veroorzaakt door het verplicht uitvoeren van wettelijke taken voor gemeenten op het gebied van toezicht op "*zeer zorgwekkende stoffen*", lozingen van afvalwater en het beheer van het bedrijvenbestand. Deze kosten komen voort uit wettelijke bepalingen hierover en zijn geen vrijblijvende keuzes van gemeenten. Hierover geen op- of aanmerkingen.

Leidt ertoe dat voorgesteld wordt om over beide begrotingen een neutrale zienswijze af te geven en kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2027–2030 en de jaarstukken 2025.

Kanttekeningen

Gemeenten krijgen de komende jaren landelijk te maken met een korting op het gemeentefonds. Daardoor moet ook de gemeente Kerkrade zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen.

In de zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2025 en 2026 is de gemeenschappelijke regelingen al gevraagd om – als verlengd lokaal bestuur – hun verantwoordelijkheid te nemen binnen deze krappe financiële kaders.

Ook in de huidige zienswijzenbrieven over de begrotingen 2027 van alle gemeenschappelijke regelingen is een uniforme passage opgenomen. Hierin wordt opnieuw gevraagd om noodzakelijke bezuinigingen door te voeren, zowel in de bedrijfsvoering als, waar nodig, in de kerntaken van de organisatie.

Financiën

Gemeenten krijgen de komende jaren landelijk te maken met een korting op het gemeentefonds. Met name voor de periode na 2027 zijn de vooruitzichten nog onzeker. Daardoor staat ook de gemeente Kerkrade voor een grote financiële opgave.

Het ravijnjaar is opgeschoven van 2026 naar 2028. In samenspraak met uw raad is reeds een aantal maatregelen genomen om de meerjarige begrotingstekorten vanaf 2028 deels terug te dringen tot meer behapbare proporties. Dit in de veronderstelling dat het Rijk gemeenten toch nog tegemoet zal (moeten) komen gelet op de maatschappelijke effecten van verdere gemeentelijke bezuinigingen.

In de zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2025 en 2026 zijn de gemeenschappelijke regelingen al gevraagd om – als verlengd lokaal bestuur – hun verantwoordelijkheid te nemen binnen deze krappe financiële kaders.

De komende periode blijft echter financieel onzeker en er blijft sprake van steeds nieuwe ontwikkelingen, zowel internationaal, nationaal als lokaal die elk hun impact kunnen hebben. Het valt niet uit te sluiten dat er aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de meerjarenbegroting volledig sluitend te krijgen.

Ook in de huidige zienswijzenbrieven ten aanzien van de begrotingen 2027 van alle gemeenschappelijke regelingen is derhalve een uniforme passage opgenomen. Hierin worden de gemeenschappelijke regelingen opnieuw gevraagd om noodzakelijke bezuinigingen door te voeren, zowel in de bedrijfsvoering als, waar nodig, in de kerntaken van de organisatie.

Jaarrekening 2025
De jaarrekening 2025 sluit op een positief resultaat van € 1.43 miljoen. Het positieve resultaat wordt met name veroorzaakt doordat de kosten voor salarissen en inhuur personeel € 1,0 miljoen lager zijn gebleken dan begroot door lagere CAO-stijging en tijdelijk openstaande vacatures.

Aan Kerkrade wordt van dit resultaat een bedrag van € 28.077 uitgekeerd *(Kerkrade heeft een financieel aandeel van 2% in deze GR)*.

Bijgestelde Begroting 2026
De Bijgestelde Begroting 2026 is € 2,1 miljoen hoger dan de primaire begroting 2026, te weten:
1. door inbrengen extra budget Provincie voor uitvoeren taken ad € 2,9 miljoen;
2. door inbrengen extra taak op toezicht vanuit Kerkrade ad € 74.185;
3. door minder loonkosten als gevolg van lagere indexering CAO ad € 730.113.

De begrotingswijziging heeft structurele consequenties.

Begroting 2027
De begroting 2027 is € 1,8 miljoen groter dan de Bijgestelde Begroting 2026, te weten:
1. door indexering van relevante posten met 2,2%, € 52.986;
2. door indexering loonkosten met 5,1%, € 1.107.962;
3. door nieuwe wettelijke taken voor gemeenten, € 543.098;
4. door kosten gedekt uit overige inkomsten, € 131.494.

De toename van de kosten van de GR in 2027 wordt grotendeels veroorzaakt door de verwachte toename aan salariskosten op basis van de CAO plus aanvullende wettelijke taken waaraan de GR voor gemeenten invulling geeft. Op beide punten heeft de GR geen directe invloed. Wel vragen wij aandacht voor een heroverweging van de in de begroting 2027 gehanteerde CAO-index van 5,1%.

Het gaat hierbij uiteraard om een verwachting. Mocht de werkelijke index lager blijken dan wordt het “te veel” betaalde verrekend met de deelnemers. Desalniettemin lijkt een lager percentage hier reëler.

Meerjarenraming 2028-2030
In meerjarenperspectief zien we dat de bijdrage van deelnemers nagenoeg gelijk op loopt met de gehanteerde index per jaar bruto binnenlands product, rond 4%. De verwachte omvang van de begroting voor de GR als geheel neemt toe van € 27.0 miljoen in 2028 naar € 29.3 miljoen in 2030.

Samengevat hebben de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 e.v. voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

(alle bedragen x 1.000 euro)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**

Gemeentebegroting	*456*	*491*	*494*	*496*	*496*
Primaire begroting GR 2026	*434*				
Begrotingswijziging GR 2026	*505*				
Begroting GR 2027		*614*	*638*	*665*	*694*
Financiële consequenties (*begroting GR minus raming Gemeente*)	+50	+122	+144	+169	+197

Maatschappelijke betrokkenheid

De ontwerpbegroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Vervolg

De begroting 2027 is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur behandeld. De aanbiedingsbrief is op 12-3-2026 ontvangen. Vanaf die datum geldt de wettelijke termijn van 12 weken. De Jaarrekening 2025 wordt ter kennisname voorgelegd.

Voordat de begroting wordt vastgesteld, vindt een terugkoppeling plaats. Het Dagelijks Bestuur laat dan schriftelijk en gemotiveerd weten hoe het de zienswijzen beoordeelt en tot welke conclusies dit heeft geleid.

Het Dagelijks Bestuur verzoekt zienswijzen te ontvangen uiterlijk op 9 juni 2026. Uiterlijk twee weken na vaststelling van de begroting, maar in ieder geval vóór 15 september, wordt de begroting toegestuurd aan Gedeputeerde Staten.

Evaluatie

In de jaarrekening zal de GR Omgevingsdienst Zuid-Limburg verantwoording afleggen over realisatie van de ontwerpbegroting voorgenomen strategische plannen en financiële ontwikkelingen.

Bijlagen

1. Ontwerpbesluit Omgevingsdienst Zuid-Limburg
2. Nota van Toelichting Omgevingsdienst Zuid-Limburg
3. Concept-Zienswijzebrief Omgevingsdienst Zuid-Limburg
4. Dasboard 2027 Omgevingsdienst Zuid-Limburg
5. Omgevingsdienst Zuid-Limburg, begrotingswijziging 2026
6. Omgevingsdienst Zuid-Limburg, Ontwerpbegroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2030
7. Omgevingsdienst Zuid-Limburg, voorlopige Jaarrekening en Jaarverslag 2025

Omgevingsdienst Zuid-Limburg
Voorzitter DB
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Gemeente Kerkrade
Markt 33, 6461 EC Kerkrade
Postbus 600, 6460 AP Kerkrade
www.kerkrade.nl
gemeentehuis@kerkrade.nl
Telefoon 14 045

Datum	1 juli 2026
Zaaknummer	26i0018247
Uw kenmerk	DOC-00897562
Ambtenaar	[redacted]
Bijlage(n)	N.v.t.
Ons kenmerk	26u0005874

Onderwerp: Zienswijze begrotingen 2026/2027

Geachte voorzitter,

Over de aangeboden gewijzigde Begroting 2026 en Ontwerpbegroting 2027 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg wil onze raad een neutrale zienswijze afgeven.

De toename van de kosten van de GR in 2027 wordt grotendeels veroorzaakt door de verwachte toename aan salariskosten op basis van de CAO plus aanvullende wettelijke taken waaraan de GR voor gemeenten invulling geeft. Op beide punten heeft de GR geen directe invloed. Wel vragen wij aandacht voor een heroverweging van de in de begroting 2027 gehanteerde CAO-index van 5,1%. Het gaat hierbij uiteraard om een verwachting. Mocht de werkelijke index lager blijken dan wordt het “te veel” betaalde verrekend met de deelnemers. Desalniettemin lijkt een lager percentage hier reëler.

Reeds eerder hebben wij aan u onze zorgen geuit over de landelijke korting op het Gemeentefonds waar gemeenten de komende jaren mee geconfronteerd worden. Hierdoor worden gemeentelijke organisaties gedwongen om te zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen.

Wij gaan ervanuit dat u aandacht heeft voor onze uitdagingen en daartoe de noodzakelijke bezuinigingen in de bedrijfsvoering dan wel kerntaken van uw organisatie doorvoert. Dit uitgangspunt geven wij aan alle gemeenschappelijke regelingen mee.

De raad van gemeente Kerkrade,

De voorzitter van de raad,

dr. T.P. Dassen Housen

De griffier,

mr. drs. D.G.M.G. Franssen

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2026**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2027**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	22.449		378	2.710	543		74	25.934	15,5%
Toelichting		2,2 %	Vermindering 2026 + 5,1 % 2027	Extra ingebracht budget Provincie	Aanvullende taken		Extra taken Kerkrade		

2.

Impact op bijdrage Kerkrade 2027	de bijdrage van Kerkrade neemt toe met:	122

Zienswijze vorig jaar	positief

	Kosten voor Kerkrade nemen in 2026 toe door overdracht in geld van personeel naar de ODZL onder gelijktijdig teruggebracht hebben personele capaciteit bij de gemeente. In 2027 toename kosten door wettelijke taken plus nieuwe verrekensystematiek tussen de deelnemers aan de GR.

Toelichting deel 1 (de begroting van de GR)

- **Bedragen** worden in 1.000-tallen uitgedrukt. Essentieel is dat het verschil tussen de 1e (blauwe) en laatste (oranje) cel verklaard wordt door de tussenliggende cellen. *Een deel van de mutatie kan het gevolg zijn van indexatie en/of CAO verhogingen die niet voorzien waren in jaarschijf 2027 van de vorige begroting. Een deel kan voortkomen uit nieuw beleid waarover reeds besloten is, etc. In alle gevallen dient hier voor het betreffende deel een getal ingevuld te worden.* Nadat alle van toepassing zijnde bedragen zijn ingevuld klopt de optelling van links naar rechts; dus: blauw+groen+geel=oranje
- Laatste cel (% stijging t.o.v. vorige begroting: oranje/blauw -1
- Legenda voor de kleuren:

Groen: Indien dit niet binnen de GR kan worden opgevangen en indien het niet 'een onsje minder' kan, dan zijn deze wijzigingen een gegeven. In de toelichtingsvakken kan bij Index en CAO volstaan worden met een %. Reeds besloten beleidsaanpassingen en Verplichting/wetgeving kunnen beknopt worden toegelicht (indien van toepassing).

Geel: Het accent van de toelichting ligt op de gele vakken (indien van toepassing). Deze wijzigingen behoeven altijd nadere duiding. Dit betreft nieuw beleid of overige niet-standaard aanpassingen. Hierover zou de discussie gevoerd moeten worden.

Toelichting deel 2 (gevolgen Kerkrade + overig)

- **Impact Kerkrade.** Wederom uitgedrukt in 1.000-tallen. Het gewijzigde totaalbedrag uit de begroting van de GR heeft doorgaans impact op de bijdrage van de gemeente Kerkrade aan deze GR. De wijziging in onze bijdrage vul je in de grijze cel in en je geeft in de cel links daarvan aan of het een toe- of afname betreft. Let op: het gaat hier wederom om de wijziging in de bijdrage **2027** t.o.v. de bijdrage 2027 waarmee wij eerder rekening hielden op basis van de vorige begroting van de GR. Het gaat hier niét sec om de verhoging/verlaging van 2026 naar 2027. **Het gaat hier om de impact die dit heeft op de eigen begroting van de gemeente Kerkrade (jaarschijf 2027).**
- Zienswijze vorig jaar: geef hier aan hoe de zienswijze een jaar geleden luidde.
- (re)actie GR op bezuinigingsopgave. Geef in dit vak aan hoe er gereageerd is op onze brief met de bezuinigingsopgave en welke acties er eventueel al ondernomen zijn.

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG



BEGROTINGSWIJZIGING 2026

Februari 2026
Omgevingsdienst Zuid-Limburg
Limburglaan 10, 6202 GA Maastricht

INHOUDSOPGAVE

1. AANLEIDING 03

2. FINANCIEEL 04

2.1 Begrotingsmutaties 04

2.2 Gewijzigde begroting 2026 04

2.3 Overhead 05

2.4 Tarieven 05

2.5 Bijdrage per deelnemer 07

1. AANLEIDING

De volgende ontwikkelingen zijn verwerkt in deze begrotingswijziging 2026:

1. De werkelijke cao-indexatie 2026 is lager dan begroot.
2. De provincie Limburg heeft extra budget beschikbaar gesteld voor intensivering van taken.
3. Effect van Bedrijfsplan Milieu gerelateerde plustaken.

AD 1.
Ten tijde van het opstellen van de begroting 2026 (begin 2025) was de looptijd van de vigerende cao t/m 31 maart 2025. Er was op dat moment nog geen cao afgesloten over 2026.

In de begroting 2026 is een loonindexatie van 5,05% gehanteerd.

Inmiddels is er een cao afgesloten met een looptijd t/m 31 maart 2027. De loonindexatie voor 2026 bedraagt:

- 1 januari 2026 € 35 nominaal in de salarisschalen
- 1 juli 2026 een loonstijging van 1,25%

AD 2.
Op 21 maart 2025 is Provinciale Staten van de Provincie Limburg akkoord gegaan met de intensivering van de uitvoering van de VTH taken door de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Met dit besluit heeft de Provincie Limburg haar verantwoordelijk genomen voor een gedegen en adequate uitvoering van de taken op het gebied van een schone, gezonde en veilige leefomgeving.

AD 3.
Als gevolg van het Bedrijfsplan Milieu gerelateerde plustaken heeft de gemeente Kerkrade vanaf 2026 extra taken ingebracht. Hiervoor is uitbreiding van de toezicht-/adviescapaciteit nodig.



2.
FINANCIEEL

2.1 BEGROTINGSMUTATIES

De kosten nemen toe met € 2.054.306. De wijzigingen zijn als volgt tot stand gekomen:

Begroting 2026 (vastgesteld AB, 2-7-2025)		€ 22.044.896
Lagere cao-indexatie		€ -730.113
Extra budget Provincie	€ 2.932.070	
Aanpassing Provincie post diversen (varia)	€ -274.825	
Geluidszoneringen Provincie (0,5 fte)	€ 52.990	
Extra budget Provincie totaal		€ 2.710.235
Toezicht/advies (0,7 fte) i.r.t. extra taken Kerkrade		€ 74.185
Gewijzigde begroting 2026		€ 24.099.203

2.2 GEWIJZIGDE BEGROTING 2026

	2026 VASTGESTELD	2026 NA WIJZIGING	2026 MUTATIE
(1) SALARISKOSTEN EN INHUUR PERSONEEL	€ 17.805.003	€ 19.196.394	€ 1.391.391
(2) OVERIGE PERSONELE KOSTEN	€ 924.150	€ 958.892	€ 34.742
(3) PERSONELE DIENSTEN DERDEN	€ 1.160.000	€ 1.569.450	€ 409.450
(4) KAPITAALLASTEN	€ 165.000	€ 224.000	€ 59.000
(5) VERBRUIKSKOSTEN EN ONDERHOUDSKOSTEN MATERIEEL	€ 280.000	€ 280.000	€ 0
(6) OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN	€ 1.508.844	€ 1.637.000	€ 128.156
(7) ONVOORZIEN	€ 201.900	€ 233.467	€ 31.567
TOTALE LASTEN	**€ 22.044.896**	**€ 24.099.203**	**€ 2.054.306**
(8) WERKPROGRAMMA'S	€ 20.822.742	€ 22.877.048	€ 2.054.306
(9) SUBSIDIE ENERGIEBESPARINGSPLICHT	€ 390.000	€ 390.000	€ 0
(10) OVERIGE INKOMSTEN	€ 832.155	€ 832.155	€ 0
TOTALE BATEN	**€ 22.044.896**	**€ 24.099.203**	**€ 2.054.306**
EXPLOITATIESALDO	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

2.3 OVERHEAD

	2026 VASTGESTELD	2026 NA WIJZIGING	2026 MUTATIE
SALARISKOSTEN EN INHUUR PERSONEEL (OVERHEAD)	€ 3.525.101	€ 3.844.551	€ 319.450
OVERIGE KOSTEN (2+3+6+7)	€ 3.794.894	€ 4.398.809	€ 603.915
TOTAAL OVERHEAD	**€ 7.319.994**	**€ 8.243.360**	**€ 923.365**
% van TOTALE LASTEN	33%	34%	

2.4 TARIEVEN

De uurtarieven voor de 4 complexiteitsniveaus zijn als volgt:

	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2026
Zeer complex	€ 136	€ 140
Complex	€ 119	€ 123
Gemiddeld	€ 108	€ 111
Eenvoudig	€ 97	€ 99

Onderstaande tabel is conform de Productencatalogus met gewijzigde tarieven 2026 zoals in deze gewijzigde begroting vermeld.

Pakketdeel		uurtarief (in €)
Seveso Locatie		€ 136,00
RIE 4 Locatie		€ 136,00
RIE overig		€ 119,00
categorie C Locatie		€ 108,00
categorie B basistaak Locatie		€ 108,00
Nieuwe basistaak Locatie		
Totalen		
Programmadeel		**uurtarief (in €)**
Vergunningverlening		
Omgevingsoverleg Bouw	Omgevingsoverleg Bouw	€ 119,00
Informatie- en Rapportageplicht Milieu		€ 119,00
Omgevingsvergunning Milieu		€ 119,00
Omgevingsvergunning Bouw		€ 119,00
Omgevingsvergunning Combi (Milieu & Bouwen)	Omgevingsvergunning - Combi	€ 119,00
Milieu Melding		€ 108,00
Melding Sloop / Asbest	Melding Sloop / Asbest	€ 108,00
Bouw Melding		€ 119,00
Bodem Melding	Nieuwe bodemtaken OW	€ 108,00
Milieu Effect Rapportage (MER)		€ 119,00
Ontheffing		€ 108,00
Bezwaar & Beroep Vergunningverlening		€ 136,00

	Toezicht & Handhaving		
	Milieu Toezicht	Milieutoezicht / -Controle	€ 97,00
	Vuurwerk Toezicht	Toezicht Vuurwerk	€ 97,00
	Bouw Toezicht		€ 119,00
	Bodem Toezicht	Toezicht Bodem	€ 119,00
	Energie Toezicht	Toezicht Energie Controle	€ 119,00
	Afhandelen Incidenten / Ongewoon Voorval	Afhandeling Incidenten	€ 119,00
	Afhandelen Klacht	Afhandeling Klachten	€ 108,00
	Bezwaar en Beroep Toezicht & Handhaving		€ 136,00
	Handhavingsverzoek	Handhavingsverzoek	€ 136,00
	Bestuursrechtelijke Handhaving		€ 136,00
	Strafrechtelijke Handhaving		€ 136,00
	Specialismen		
	Advies Externe Veiligheid / Omgevingsveiligheid	Advies Externe Veiligheid/Omgevingsveiligheid	€ 119,00
	Advies Afval		€ 119,00
	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 119,00
	Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 119,00
	Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 119,00
	Advies Asbest	Advies Asbest	€ 108,00
	Advies Energie	Advies Energie	€ 119,00
	Advies Omgevingsplan	Advies Omgevingsplan (bestemmingsplan)	€ 119,00
	Advies Bibob	Advies Bibob	€ 119,00
	Advies EVOA kennisgeving	Advies EVOA kennisgeving	€ 119,00
	Advies Bouw	Advies Bouw	€ 119,00
	Beleidsadvies / - ondersteuning	Beleidsadvies / - ondersteuning	€ 119,00
	Verzoek Woo		€ 119,00
	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 108,00
	Projecten		
	Sanering verkeerslawaai		€ 119,00
PL	**BOA-capaciteit**		€ 136,00
	Varia		
	post onvoorzien, actuele casuïstiek, (partner) overstijgende projecten, beleidsintensivering		€ 108,00
	Ter inzage leggen		€ 108,00
	Pubicatie		€ 108,00

2.5 BIJDRAGE PER DEELNEMER

De kosten per deelnemer, gebaseerd op de omzetverhoudingen uit de werkprogramma's, zijn in onderstaande tabel opgenomen.

De feitelijke bijdrage in 2026 kan afwijken van deze opstelling afhankelijk van de ontwikkelingen in de werkprogramma's van de deelnemers.

Deelnemer	Aangepaste bijdrage 2026 na begrotingswijziging	Bijdrage 2026 vanuit werkprogramma's 2026	Mutatie
Beek	€ 529.884	€ 545.767	€ -15.883
Beekdaelen	€ 732.830	€ 754.446	€ -21.616
Brunssum	€ 210.409	€ 214.784	€ -4.374
Eijsden-Margraten	€ 502.441	€ 514.301	€ -11.860
Gulpen-Wittem	€ 305.599	€ 313.598	€ -7.999
Heerlen	€ 846.384	€ 866.389	€ -20.005
Kerkrade	€ 504.674	€ 517.743	€ -13.070
Landgraaf	€ 350.540	€ 360.141	€ -9.601
Maastricht	€ 1.891.778	€ 1.941.002	€ -49.224
Meerssen	€ 318.074	€ 326.767	€ -8.692
Simpelveld	€ 134.997	€ 137.558	€ -2.561
Sittard-Geleen	€ 1.229.874	€ 1.259.705	€ -29.832
Stein	€ 693.271	€ 714.722	€ -21.451
Vaals	€ 168.771	€ 173.051	€ -4.280
Valkenburg a/d Geul	€ 146.785	€ 150.748	€ -3.963
Voerendaal	€ 174.359	€ 179.279	€ -4.920
Provincie Limburg	€ 14.130.152	€ 14.476.394	€ -346.243
Totaal	**€ 22.870.822**	**€ 23.446.395**	**€ -575.573**

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

info@odzl.nl
(043) 389 73 30
Postbus 5700, 6202 MA Maastricht

www.odzuidlimburg.nl

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG



BEGROTING 2027

Meerjarenraming 2028-2030

Februari 2026

Omgevingsdienst Zuid-Limburg
Limburglaan 10, 6202 GA Maastricht

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 03
1.1 Context begroting 2027 03
1.2 Missie en visie 03
1.3 Ontwikkelingen 03

2. BEHEER VAN DE OMGEVINGSDIENST 05
2.1 Vergunningverlening 06
2.2 Toezicht en handhaving 07
2.3 Advies en Onderzoek 12

3. FINANCIEEL 14
3.1 Financiële context 14
3.2 Taakvelden 14
3.3 Begrotingsmutaties 14
3.4 Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 16
3.5 Overhead 17
3.6 Toelichting Begroting 17
3.7 Geprognosticeerde balans 19
3.8 Investeringsbegroting 19

4. VERPLICHTE PARAGRAFEN 20
4.1 Lokale heffingen 20
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 20
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen 21
4.4 Financiering 21
4.5 Bedrijfsvoering 22
4.6 Verbonden partijen 22
4.7 Grondbeleid 22

5. BEDRIJFSVOERING 23
5.1 Personeel- en organisatiebeleid 23
5.2 Informatiemanagement 23
5.3 Ondersteuning 25

6. BIJLAGEN 26
6.1 Risico-inventarisatie 26
6.2 Tarievenoverzicht 34
6.3 Wijziging financieringssystematiek 36
6.4 Bijdrage per deelnemer 38
6.5 Lijst met afkortingen 40

1. INLEIDING

1.1 CONTEXT BEGROTING 2027

Vooruitkijken naar 2027 betekent anticiperen op een omgeving in transitie. Zeer zorgwekkende stoffen, energietransitie, circulaire economie en een gezonde leefomgeving zijn niet langer abstracte begrippen, maar urgente opgaven die ons dagelijks werk raken. Als Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) staan wij midden in deze dynamiek. Wij zijn de schakel tussen beleid en praktijk, tussen ambitie en uitvoering, tussen overheid, bedrijven en inwoners.

In deze begroting worden diverse ontwikkelingen beschreven die invloed hebben op onze werkwijze en de taken die we uitvoeren voor een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. In 2025 heeft een inventarisatie plaatsgevonden naar aanvullende taken die de deelnemers bij de ODZL willen onderbrengen. Voor 2027 verwachten we een groei van de VTH(A)-milieutaken (Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving & Advies). Tegelijkertijd erkennen we dat de maatschappelijke context verandert. Dat vraagt om flexibiliteit, samenwerking en innovatie.

We blijven inzetten op automatisering, digitalisering en standaardisatie, wat de efficiëntie en kwaliteit verhoogt. Hierdoor kunnen nieuwe taken zoveel mogelijk binnen bestaande budgetten worden opgevangen. Waar dit niet realistisch is, lichten we dit toe in deze begroting, of via een begrotingswijziging in 2027. We hebben hierbij oog voor de financiële druk bij onze deelnemers.

Onze huidige toekomstvisie liep tot eind 2025. In dat jaar lag de focus op de intensieve uitvoering van de acties die bijdragen aan een robuuste organisatie. Om voldoende ruimte te bieden voor deze implementatie, starten we in 2026 met het opstellen van een nieuwe toekomstvisie voor de periode 2026–2030. Deze timing sluit aan bij de start van nieuwe colleges en het aantreden van een nieuw algemeen bestuur, waardoor we gezamenlijk richting kunnen geven aan de koers van de organisatie in de komende bestuursperiode.

1.2 MISSIE EN VISIE

Missie

Wij werken samen met partners aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor iedereen in Limburg, nu én voor toekomstige generaties.

Visie

Wij dragen bij aan een toekomstbestendig Limburg door als autoriteit op een slimme en veerkrachtige manier in te spelen op milieuvraagstukken. Met specialistische kennis, regionale betrokkenheid en betrouwbare dienstverlening creëren we een betere leefkwaliteit voor de samenleving.

1.3 ONTWIKKELINGEN

De afgelopen jaren is sterk ingezet op het robuust worden van de ODZL. De organisatie is daartoe versterkt, processen zijn verbeterd en de samenwerking met onze partners is versterkt. Dit proces wordt afgerond in 2026. Uiterlijk op 1 april 2026 moeten alle omgevingsdiensten



robuust zijn. In 2027 is het zaak om ook robuust te blijven mede gelet op de ontwikkelingen die op ons af komen.

De komende jaren staat de organisatie voor een reeks ingrijpende ontwikkelingen die het werkveld fundamenteel zullen veranderen. Deze veranderingen raken aan maatschappelijke, technologische, economische en wettelijke thema's, en vragen om een integrale en toekomstgerichte benadering.

In de samenleving groeit de aandacht voor brede welvaart en leefbaarheid. In Limburg wordt sterk ingezet op het verbeteren van de leefomgeving in wijken en dorpen, met nadruk op gezondheid, sociale cohesie en het herstel van vertrouwen in de overheid. Dit vraagt om een responsieve overheid die beter aansluit bij de leefwereld van burgers. Tegelijkertijd ondergaat de regio een ruimtelijke transformatie, waarbij wonen, werken, natuur en infrastructuur in balans moeten worden gebracht. Deze integrale gebiedsontwikkeling is essentieel om de leefomgeving duurzaam en toekomstbestendig in te richten. De ODZL speelt daarin een essentiële rol, als het gaat om de zorg voor een schone, gezonde en veilige leefomgeving.

Technologische innovaties bieden hierbij nieuwe kansen. Door de inzet van data-analyse en risico gestuurd toezicht kunnen milieuproblemen sneller worden opgespoord en aangepakt. Digitale dienstverlening via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) maakt het voor burgers en bedrijven eenvoudiger om vergunningen aan te vragen en informatie te vinden. Daarnaast ontstaan er regionale samenwerkingsplatformen, zoals datalabs, die de uitwisseling van kennis en data bevorderen. Ook vernieuwende instrumenten zoals drones en sensoren maken het mogelijk om efficiënter en effectiever toezicht te houden.

Economisch gezien staat de uitvoeringskracht van gemeenten onder druk door bezuinigingen op het Gemeentefonds. Tegelijkertijd bieden de energietransitie en de circulaire economie nieuwe kansen voor duurzame ontwikkeling. Omgevingsdiensten moeten hierop anticiperen in hun toezicht en vergunningverlening.

Met de invoering van de Omgevingswet in 2024 is het juridische landschap fundamenteel veranderd. Het zal nog geruime tijd duren voordat de gevolgen van deze ingrijpende wetswijziging volledig zijn doorgedrongen. De effecten van de inwerkingtreding zullen ook in 2027 nog hun doorwerking hebben. De wet bundelde 26 bestaande wetten en introduceerde een integrale aanpak van de fysieke leefomgeving. Voor omgevingsdiensten betekent dit een verschuiving van taakgericht naar resultaatgericht werken. De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is vanaf 2024 (in stappen) ingegaan. Deze wet versterkt de rol van private kwaliteitsborgers en verandert de toezichtstructuur bij bouwprojecten. Tegelijkertijd zijn er nieuwe kwaliteitscriteria vastgesteld voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Deze stellen hogere eisen aan de deskundigheid, capaciteit en werkwijze van omgevingsdiensten. Tot slot moeten robuustheidscriteria bijdragen aan een grotere weerbaarheid van deze diensten tegen maatschappelijke en bestuurlijke druk.

Ook zijn er specifieke milieu- en toezichtontwikkelingen die extra aandacht vragen. De intensivering van emissiemetingen maakt het mogelijk om sneller in te grijpen bij overschrijdingen. Dit draagt bij aan een gezondere leefomgeving. Daarbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar een landelijk dekkend model.

Indirecte lozingen vormen een risico voor de waterkwaliteit, en de Kaderrichtlijn Water verplicht tot verbetering van waterlichamen. Ketentoezicht wordt belangrijker om risico's zoals illegale lozingen of afvaldumping beter te beheersen. Ook het inzicht in en de aanpak van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) krijgt prioriteit, evenals de uitbreiding van defensieterreinen en de milieueffecten daarvan.

Voor de zes Seveso-omgevingsdiensten wordt een programma opgesteld voor samenwerking op het gebied van externe veiligheid. Ook de ODZL levert een inhoudelijke bijdrage aan dit initiatief. Om schade bij grote incidenten effectief te kunnen herstellen, is een verplichte financiële zekerheidsstelling voor majeure risicobedrijven (SEVESO en IPPC) essentieel. Zo wordt voorkomen dat de maatschappelijke kosten van dergelijke calamiteiten op de samenleving worden afgewenteld.

De stikstofproblematiek, de woningbouwopgave en de bredere opgave van omgevingsveiligheid maken het werkveld complexer. Milieucriminaliteit, ondermijning en dreigingsbeelden vragen om intensieve samenwerking met politie, justitie en andere partners.

Al deze ontwikkelingen onderstrepen de noodzaak van een wendbare, deskundige en goed toegeruste omgevingsdienst. Alleen zo kan onze regio zich ontwikkelen tot een regio met een schone, gezonde en veilige leefomgeving voor iedereen.

2.

BEHEER VAN DE OMGEVINSDIENST

TAKEN

Onze taken zijn het in opdracht van gemeenten en provincie, individueel en collectief, uitvoeren van wettelijke taken en adviestaken op het terrein van milieu, op een zo efficiënt mogelijke wijze en op een goed kwaliteitsniveau. De organisatie heeft hiervoor eigen werknemers in dienst en huurt daarnaast op contractbasis extra personeel en/of specifieke expertise in.

PRESTATIES

We maken afspraken met de opdrachtgevers over inhoudelijke en financiële verantwoording. Naast het rapporteren van gegevens is het ook belangrijk om tijdig te overleggen en tussentijds te communiceren met de opdrachtgevers.

De prestaties worden opgenomen in een jaarlijks werkprogramma (=uitvoeringsprogramma) dat besproken en afgestemd wordt met de opdrachtgevers, waarna het werkprogramma door hen wordt vastgesteld.

Van de dienst kunnen de opdrachtgevers verwachten dat de taakuitvoering conform de vastgestelde kwaliteitscriteria is.



Speerpunt	Prestatie indicator
Proactief informeren van opdrachtgever	2 maal per jaar voortgangsrapportage en 1 eindrapportage conform planning in werkprogramma
	ODZL Voorjaars- en najaarsrapportage en jaarverslag/jaarrekening
Periodiek overleg opdrachtgever	Per kwartaal overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer (contracthouders en accountmanagers)
Uitvoeringskwaliteit op landelijk niveau	Werken conform de kwaliteitscriteria

Met een overspannen arbeidsmarkt staat ook onze beschikbare capaciteit onder druk. We sluiten niet uit dat dit ook in 2027 consequenties kan hebben voor de uitvoering van de werkprogramma's. Als zich dit inderdaad voordoet voeren we hierover tijdig het gesprek met de opdrachtgevers.

2.1 VERGUNNINGVERLENING

TAKEN

Voor alle opdrachtgevers verzorgen we voor wat betreft de milieutaken de vergunningverlening en afhandeling van milieumeldingen over de gehele breedte van de Omgevingswet. Voor de locaties met als bevoegd gezag de provincie Limburg, bestaan de werkzaamheden daarnaast uit de behandeling van omgevingsvergunningen voor het bouwen of wijzigen van een bouwwerk.

Voor een aantal gemeenten behandelen we daarnaast diverse soorten ontheffingen, bijvoorbeeld voor het tijdelijk overschrijden van geluidnormen, het vervoeren van 'gevaarlijke stoffen' of het vuur stoken in de open lucht.

Voor de provincie Limburg voeren we tot slot de diverse taken met betrekking tot vuurwerk uit, zoals de afhandeling van vuurwerkmeldingen en het verlenen van ontbrandingstoestemmingen.

Als een van de zes landelijke omgevingsdiensten voor de Seveso- en RIE-4 bedrijven hebben we een bijzondere wettelijke taak. Vanuit onze expertise zijn wij belast met de uitvoering van het volledige VTH-pakket voor Seveso-inrichtingen in de gehele provincie Limburg, voor zowel milieu als bouw.

PRESTATIES

Binnen vergunningverlening werken we aan de volgende speerpunten en streven we ernaar de benoemde prestatie indicatoren te behalen.

Speerpunt	Prestatie indicator	Informatievoorziening/meten
Tijdige vergunningen	90% van de omgevingsvergunningen, voorbereid met de uitgebreide procedure, dient binnen de wettelijke termijn behandeld te zijn, tenzij door de aanvrager wordt ingestemd met termijnoverschrijding.	VTH-applicatie op basis van aanvraag- én besluitdatum.
	95% van de omgevingsvergunningen voorbereid met de reguliere procedure, dient binnen de wettelijke termijn behandeld te zijn, tenzij door de aanvrager wordt ingestemd met termijnoverschrijding.	Communicatie middels voortgangsrapportages.
Tijdige advisering over de te nemen beslissing op een aanvraag.	95% van de adviezen over de te nemen beslissing op een aanvraag dient binnen de afgesproken termijn gegeven te zijn, tenzij wordt ingestemd met termijnverlenging.	VTH-applicatie op basis van adviesaanvraag én adviesdatum.
Kwaliteit	Omgevingsvergunningen c.q. adviezen over de te nemen beslissing op een aanvraag voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving (normen, BREF's, richtlijnen etc.) en het beleid van de opdrachtgever.	Rechterlijke toets c.q. uitspraak Raad van State.
	Van de bezwaar- en beroepschriften mag maximaal 15% gegrond worden verklaard.	Communicatie middels voortgangsrapportages.
Actualiteit	85% van de omgevingsvergunningen worden binnen de daarvoor geldende termijnen geactualiseerd naar aanleiding van nieuwe BBT-conclusies/BREF's	Rechterlijke toets c.q. uitspraak Raad van State in relatie tot toezichts- en handhavingsacties.

ONTWIKKELINGEN

Op het gebied van vergunningverlening voorzien we de volgende ontwikkelingen die in 2027 invloed hebben op onze werkwijze en de taken die we uitvoeren:

Omgevingswet

Hoewel de Omgevingswet op 1 januari 2024 in werking is getreden, wordt de volle reikwijdte ervan pas in de jaren daarna voelbaar. De Omgevingswet introduceerde diverse nieuwe elementen die de uitvoering van procedures aanzienlijk bemoeilijken. Onderwerpen zoals het advies met instemming, het vervallen van de onlosmakelijkheid tussen besluiten, en de aanwezigheid van talrijke open en vaag geformuleerde wetsartikelen zorgen voor juridische onzekerheid en interpretatieverschillen. Deze onduidelijkheden leiden in de praktijk tot langdurige discussies tussen bestuursorganen, initiatiefnemers en belanghebbenden, wat de besluitvorming vertraagt. Naarmate jurisprudentie zich verder ontwikkelt, zal duidelijkheid toenemen, maar tot die tijd zal de uitvoeringspraktijk de effecten hiervan ondervinden.

Daarnaast blijkt dat de verplichte toetsing van vergunningsaanvragen aan het tijdelijke gedeelte van het omgevingsplan – met name de 'bruidsschat' – leidt tot onduidelijkheden, vooral wanneer het gaat om Milieu Belastende Activiteiten (MBA's) op gezoneerde industrieterreinen. Dit probleem zal in 2026 verder onderzocht en opgelost moeten worden.

Afvalwaterproblematiek

Door strengere eisen op het gebied van waterveiligheid en lozingsnormen ontstaat er een spanningsveld tussen milieubelangen en operationele bedrijfsvoering van bedrijven. Dit leidt tot intensievere afstemmingstrajecten, waarbij de organisatie meer tijd, overleg en specialistische inzet moet leveren om tot juridisch houdbare en maatschappelijk verantwoorde besluiten te komen. De verwachting is dat dit de komende jaren nog meer zal gaan spelen, aangezien de doelen van de Kaderrichtlijn Water vanaf 2027 moeten worden behaald.

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Het terugdringen van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) vraagt om een intensievere inzet bij de uitvoering van de VTH-taken. Voor de ODZL betekent dit dat er aanzienlijk meer tijd en middelen nodig zijn om vergunningaanvragen zorgvuldig te toetsen, waarbij ZZS als afzonderlijk beoordelingskader wordt meegenomen. Concreet vergt dit per aanvraag ongeveer 24 uur extra om de effecten van ZZS in kaart te brengen.

Daarnaast zijn bedrijven wettelijk verplicht om iedere vijf jaar een Vermijd- en Reductieprogramma (VRP) op te stellen. Het beoordelen van zo'n programma vraagt opnieuw een aanzienlijke inspanning van vergunningverleners en, waar nodig, luchtspecialisten (circa 48 uur per VRP). In totaal komt dit neer op minimaal 29 uur extra werk per bedrijf.

Op basis van het huidige aantal bedrijven heeft de provincie voor 2025 reeds jaarlijks 3.074 uren (2,3 fte) aan extra capaciteit toegekend. Voor gemeenten gaat het om 1.525 uren (1,1 fte), die vanaf 2027 noodzakelijk zullen zijn.

Financiële Zekerheid (fize)

De Omgevingswet verplicht ons om bedrijven met een verhoogd risicoprofiel (zogeheten majeure risicobedrijven) in hun milieuvergunning te laten aantonen dat zij beschikken over voldoende financiële zekerheid. Deze waarborg maakt het mogelijk om bij calamiteiten of milieuschade snel en effectief in te grijpen, zonder dat de kosten worden afgewenteld op de samenleving of de overheid. Het opnemen van financiële garanties in vergunningvoorschriften biedt niet alleen een stevig vangnet bij incidenten, maar stimuleert bedrijven ook om hun risicobeheersing zorgvuldig vorm te geven.

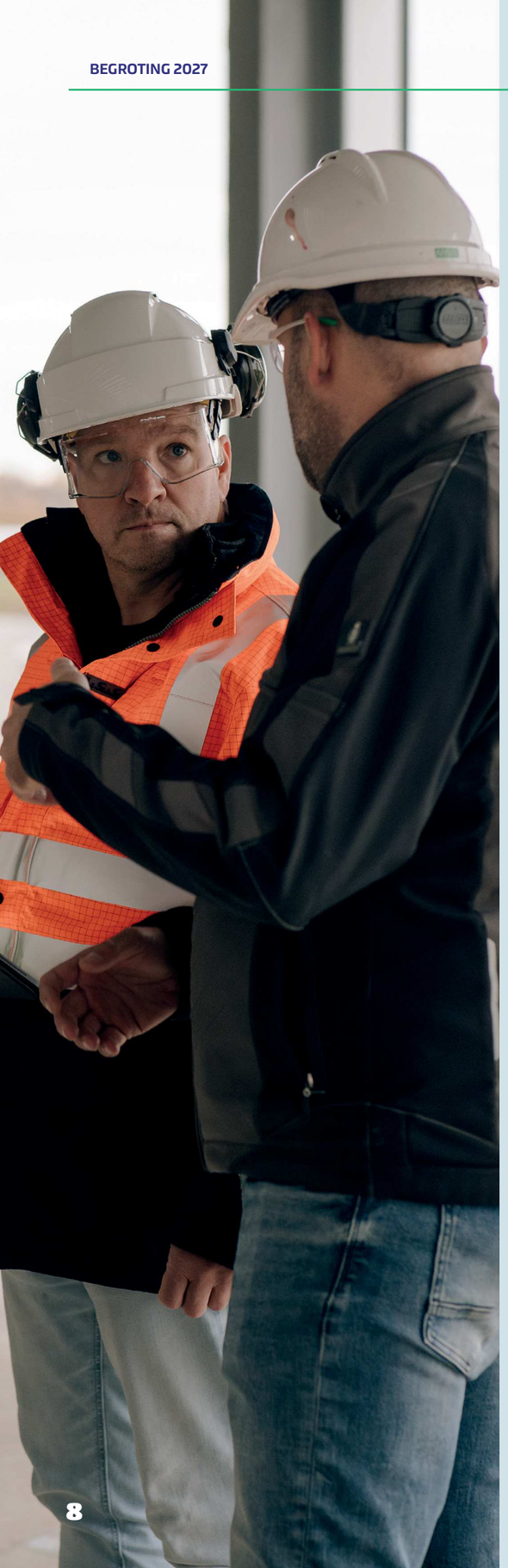
Met betrekking tot fize maken we via vergunningverlening grote stappen. Tot nu toe is toezicht daarop voor de majeure risicobedrijven onderbelicht gebleven, maar dit is een logische vervolgstap. Daarnaast ligt het in de lijn der verwachting dat de provincie in 2026 beleid ontwikkelt voor financieel risicovolle afvalverwerkers. De taken die daaruit voortvloeien, zullen dan ook in de begroting van 2027 moeten worden opgenomen.

Project actualiseren (overige) vergunningen

Met betrekking tot het project actualisatie zullen er in 2027 meerdere procedures lopen om vergunningen te actualiseren. Dit vraagt extra inzet van onze medewerkers, met bijbehorende risico's tot gevolg: onvolledige dossiers, risico op bezwaar en beroep, extra druk op aanwezige of beschikbare capaciteit.

Deelname aan Kennisinfrastructuur VTH (KIS)

Gezien de uitgebreide kennis en ervaring van onze VTH-medewerkers worden zij steeds vaker gevraagd om bij te dragen aan landelijke werkgroepen en netwerken voor kennisuitwisseling. Daarom wordt in de begroting 0,5 fte ruimte gecreëerd voor de structurele deelname aan de Kennisinfrastructuur VTH (KIS VTH).



De IBP Kennisinfrastructuur VTH is een structuur binnen het netwerk van omgevingsdiensten die gericht is op het ontwikkelen, ontsluiten en delen van kennis over vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in de fysieke leefomgeving, georganiseerd via een 28-6-1 principe (regio's, landsdelen, één kennisteam) en ondersteund door het digitale platform UPLO. Het doel is het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving door het delen van kennis, het aantrekken van nieuw personeel en het versterken van de samenwerking tussen overheden en omgevingsdiensten.

De succesvolle pilot van het kennisthema Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) wordt als blauwdruk en versneller gebruikt om stap voor stap de gehele VTH-kennispraktijk robuuster en toekomstbestendiger te maken.

Einde afvalverklaringen

Soms kan een afvalstof de afvalstatus weer kwijtraken. Dit noemen we 'einde-afval'. In het kader van de milieuvergunningverlening voorzien we een aanzienlijke toename in de aanvragen voor zogenaamde 'einde afval-verklaringen'. Deze verklaringen zijn nodig wanneer bedrijven afvalstoffen willen verwerken tot producten die niet langer als afval worden beschouwd en opnieuw in de markt kunnen worden gebracht. Deze aanvragen brengt een aantal specifieke uitdagingen met zich mee, omdat de beoordeling zeer complex kan zijn. Het beoordelen of een stof of materiaal niet langer als afval geldt, vereist een gedegen inhoudelijke analyse van zowel milieuwetgeving als technische criteria. Dit vraagt om extra inzet van onze vergunningverleners en specialisten. Daarnaast is verdergaande juridische afstemming nodig. Omdat 'einde afvalverklaringen' juridisch bindend zijn en impact hebben op de naleving van de Europese afvalstoffenwetgeving, vergen deze besluiten een nauwkeurige en uitgebreide afstemming tussen verschillende partijen en juridische toetsing. Naar verwachting zal het aantal verzoeken toenemen door de toegenomen focus op circulaire economie en recycling. Dit betekent dat er meer tijd en capaciteit nodig is om de aanvragen zorgvuldig te behandelen. Dit wordt op een later moment geconcretiseerd.

2.2 TOEZICHT EN HANDHAVING

TAKEN

Binnen het domein van toezicht en handhaving richten wij ons op het waarborgen van veiligheid, het beschermen van het milieu en het naleven van de geldende regelgeving. Dit gebeurt op basis van de Omgevingswet, waaronder het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL), de verleende milieuvergunningen en de Seveso-regelgeving.

Toezicht houdt in dat wij informatie verzamelen om vast te stellen of activiteiten voldoen aan de voorwaarden die in vergunningen en/of algemene regels zijn vastgelegd. Op basis van deze gegevens vormen wij een oordeel over de naleving.

Handhaving betekent dat wij, wanneer uit toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan, bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke (herstel) sancties opleggen. Bij het nemen van dergelijke maatregelen wordt altijd juridisch advies betrokken.



PRESTATIES

We werken vanuit Toezicht en handhaving aan de volgende speerpunten en streven ernaar de benoemde prestatie indicatoren te behalen.

Speerpunt	Prestatie indicator	Informatievoorziening/meten
Kwaliteit	Toezichtrapporten voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving en het beleid van de opdrachtgever.	Rechterlijke toets c.q. uitspraak Raad van State.
	95% van de handhavingsbesluiten worden genomen binnen de daarvoor afgesproken termijn.	VTH applicatie op basis van (verzoek-én) besluitdatum.
Tijdigheid	Uitvoering werkprogramma opdrachtgever zoals onderling afgesproken.	Voortgangsrapportages.
Uniformiteit	Hanteren van vastgesteld handhavingsbeleid opdrachtgever.	Voortgangsrapportages.

ONTWIKKELINGEN

Op het gebied van toezicht en handhaving voorzien we de volgende ontwikkelingen die in 2027 invloed hebben op onze werkwijze en de taken die we uitvoeren:

Toezicht op indirecte lozingen

In 2026 wordt een pilot uitgevoerd die zich richt op het toezicht op indirecte lozingen bij provinciale bedrijven. Deze pilot sluit aan bij de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en heeft als doel het terugdringen van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in het watermilieu. Op basis van de uitkomsten wordt in 2027 toegewerkt naar een structurele verankering van deze toezichtstaak binnen het reguliere VTH-werkpakket, waarbij ook gemeentelijke bedrijven worden betrokken.

Dit vraagt om extra middelen en een duidelijke inbedding binnen het bredere VTH-programma. De provincie heeft hiervoor reeds jaarlijks 2,0 fte aan aanvullende capaciteit toegekend. Naar verwachting leidt de uitbreiding van

de pilot naar gemeentelijke bedrijven tot een formatie-uitbreiding van 1,5 fte (1,0 fte voor toezicht en 0,5 fte voor een wateradviseur) voor de gemeentelijke taken, gebaseerd op inschattingen en ervaringscijfers bij andere omgevingsdiensten. Bovendien is in de pilot voor bemonstering en analyse van afvalwaterstromen van de 70 geselecteerde gemeentelijke bedrijven €70.000 nodig. Een plan van aanpak wordt uiterlijk in april 2026 in het algemeen bestuur geagendeerd.

Risicogericht toezicht – regionale planning
In 2026 stellen de deelnemers in de ODZL naar verwachting het regionale uitvoerings- en handhavingsbeleid vast. Samen met de regionale programmering, die is gebaseerd op de uitgevoerde risicoanalyse, vormt dit de basis voor een meer risicogerichte en regionale aanpak van het milieutoezicht vanaf 2027. Hierdoor kunnen toezicht en handhaving beter worden afgestemd op de aard en het risicoprofiel van milieubelastende activiteiten. Het doel is een efficiëntere inzet van middelen en een grotere effectiviteit bij het bevorderen van naleving van de regelgeving.

Actieagenda Industrie en Omwonenden
De Actieagenda Industrie en Omwonenden vormt een landelijke beleidsreactie op het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) over industriële emissies en hun effecten op omwonenden. De agenda omvat dertien concrete acties die gericht zijn op het verbeteren van de balans tussen industriële bedrijvigheid en een gezonde leefomgeving.

In 2025 is de pilotfase afgerond, uitgevoerd door enkele Seveso-omgevingsdiensten. De uitkomsten zijn van belang voor alle omgevingsdiensten in Nederland. In 2026 volgt een landelijke opschaling en verdere concretisering van de maatregelen.

Vanaf 2027 wordt verwacht dat omgevingsdiensten deze acties vertalen naar hun regionale VTH-praktijk. Voor onze organisatie kunnen de belangrijkste gevolgen zijn:

- Meer nadruk op gezondheidseffecten bij vergunningverlening en toezicht.
- Grotere transparantie richting omwonenden, onder meer door actieve openbaarmaking van handhavingsbesluiten.
- Intensivering van communicatie en dialoog tussen overheid, industrie en omgeving.

Asbest
Al geruime tijd wordt gesproken over een herziening van het asbeststelsel naar aanleiding van een gewijzigde Europese Richtlijn. Tot op heden heeft dit echter nog niet geleid tot nieuwe nationale wet- en regelgeving. De kern van de wijziging is dat bedrijven die asbest verwijderen voortaan een vergunning moeten bezitten.

Het is inmiddels duidelijk dat het niet haalbaar is om op de formele implementatiedatum van 21 december 2025 volledig aan alle vereisten te voldoen. De ambitie van de rijksoverheid is daarom om de aangepaste regelgeving uiterlijk per 1 januari 2027 in werking te laten treden. Welke gevolgen dit precies zal hebben voor de uitvoering van de asbesttaken door onze dienst, is op dit moment nog niet bekend.

Bouwtoezicht
Op het gebied van brandveiligheid zijn de controles op bestaande bouw momenteel beperkt in zowel frequentie als diepgang, voornamelijk door de beschikbare capaciteit. Voor een robuuste omgevingsdienst is het echter wenselijk om deze provinciale taken te intensiveren, zowel door vaker te controleren als door de inhoudelijke beoordeling te verdiepen.

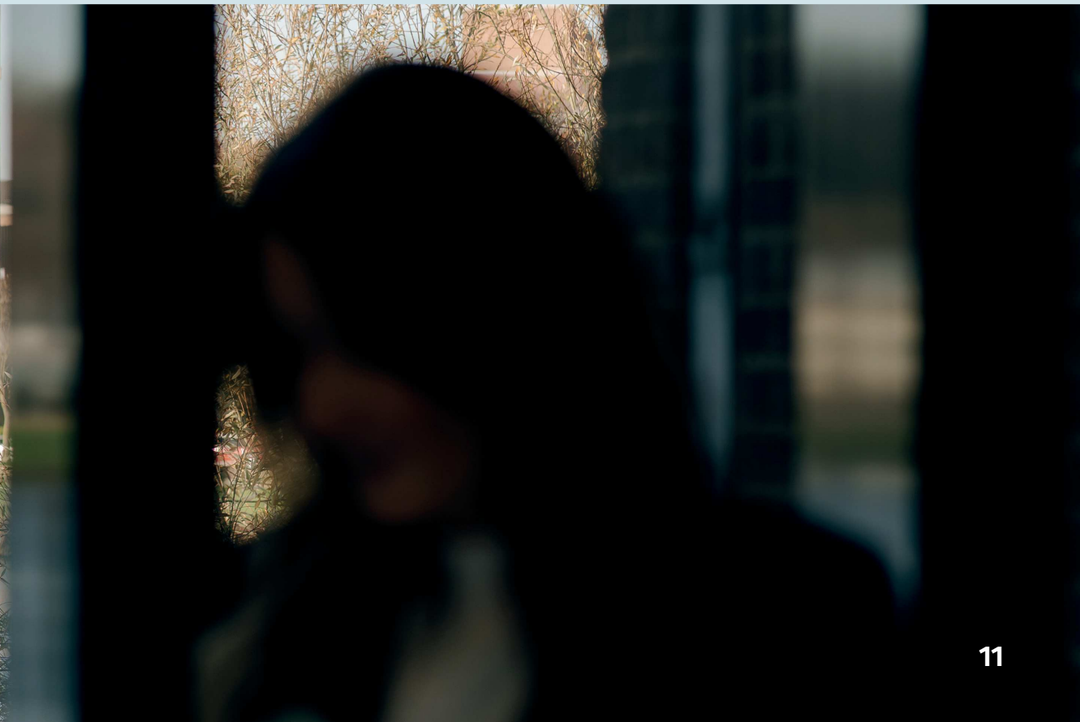
Energiebesparingsplicht
Het toezicht op de energiebesparingsplicht is aangemerkt als basistaak voor de omgevingsdiensten. Bedrijven met een energiebesparingsplicht moeten daar eens in de vier jaar over rapporteren. Grote energieverbruikers hebben een informatieplicht en zeer grote energieverbruikers hebben een onderzoeksplicht.

Het rapport "Energiebesparingsplicht, 2008-2023" geeft een landelijk beeld van de situatie en bevat aanbevelingen aan de minister over de werking van de wetgeving en het toezicht. In 2025 zijn alle gemeenten in de regio bezocht voor een nadere kennismaking, het presenteren van verschillende scenario's en het ophalen van wensen en behoeften op het gebied van energiebesparing. De Omgevingsdienst Zuid-Limburg heeft hierop diverse scenario's uitgewerkt en besproken met een ambtelijke klankbordgroep voor het verkrijgen van een gedragen koers. Zo is er bij de gemeenten, naast de wens tot data uitwisseling in locaties, verbruik en CO2-reductie, behoefte aan gebiedsgericht samenwerken, slimme energie hubs en het versterken van elkaars netwerken.

Gebaseerd op een landelijke denkrichting is voor de basistaken uitgegaan van risicogericht toezicht o.b.v. CO2-uitstoot. De ODNL werkt deze denkrichting nader uit in een richtlijn. De doorrekening van dit risicogericht toezicht komt uit op 7,0 fte die voor de gemeenten benodigd zijn. Gezien diverse onzekerheden in wet- en regelgeving wordt voor 2027 voorzichtigheidshalve uitgegaan van de huidige formatie van 5 fte ("ingroeimodel"). In de huidige gemeentelijke werkprogramma's is een formatie van 1,45 fte verwerkt, zodat voor 2027 sprake is van een toename met 3,55 fte.

Inmiddels is bekend geworden dat de financiering SPUK-THE met een jaar wordt verlengd t/m 2027. Naar verwachting is deze financiering van gelijke omvang als in voorgaande jaren (€ 390k). Vanaf 2028 worden de SPUK-middelen waarschijnlijk toegevoegd aan het gemeente-/provinciefonds als Bijzondere Fonds Uitkering (BFU). De omvang hiervan is onbekend. De generieke 10% korting op SPUK-middelen is hier niet van toepassing.

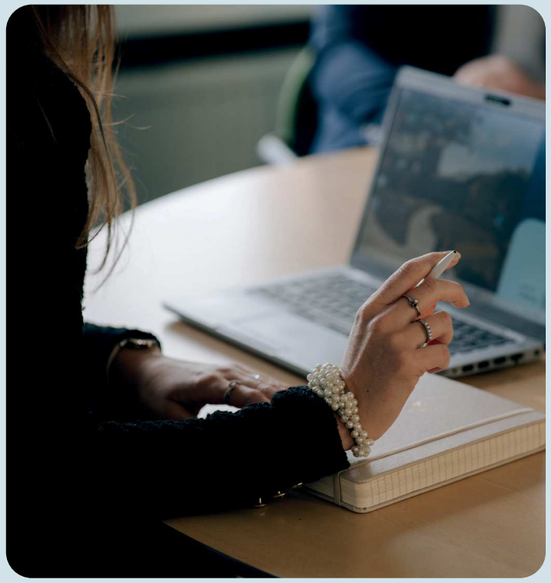




2.3 ADVIES EN ONDERZOEK

TAKEN

Advies en Onderzoek richt zich op het toetsen, controleren, adviseren en uitvoeren van onderzoeken en metingen op het gebied van energie, geluid, lucht en omgevingsveiligheid. Medewerkers binnen dit domein dragen daarnaast bij aan de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid op deze terreinen. Bij hun werkzaamheden en producten houden zij rekening met mogelijke innovaties en nieuwe inzichten, zodat de kwaliteit en actualiteit van hun bijdrage gewaarborgd blijft.



PRESTATIES

In het onderstaande overzicht worden de prestatie-indicatoren van Advies en Onderzoek gepresenteerd en is aangegeven op welke wijze wordt getoetst of deze indicatoren behaald zijn en hoe daarover wordt gecommuniceerd.

Speerpunt	Prestatie indicator	Informatievoorziening/meten
Kwaliteit	De adviezen bevatten heldere conclusies en zijn transparant in de afwegingen.	Tevredenheid opdrachtgever.
Tijdigheid	95% van de adviezen is voor de afgesproken termijn aan de opdrachtgever verzonden.	Voortgangsrapportages.

ONTWIKKELINGEN

Op het gebied van advies en onderzoek voorzien we de volgende ontwikkelingen die in 2027 invloed hebben op onze werkwijze en de taken die we uitvoeren:

Omgevingsplannen

We adviseren gemeenten bij het opstellen van omgevingsplannen. Hiervoor ontwikkelen we voor 2027 een uniforme regionale aanpak, waarvan de inhoud en de kosten in 2026 duidelijk worden. Hoewel iedere gemeente hierin zijn eigen verantwoordelijkheid heeft, is het wenselijk een uniforme aanpak te hanteren bij alle gemeenten voor het handhaven van milieuregels op het gebied van luchtemissies, geluidsnormen, bodemkwaliteit en externe veiligheid. Immers de effecten bij overschrijding van een norm houden niet op bij de gemeentegrens. Zo waait lucht over, wordt geluid gedragen door de wind en loopt de bodem gewoon door!

Geluidsmeting evenementen

De vraag naar geluidsmetingen bij evenementen neemt merkbaar toe. In 2026 wordt een driejarige pilot van deze dienstverlening afgerond, waarvan de resultaten richtinggevend zijn voor de aanpak in de komende jaren. Waar mogelijk wordt gebruikgemaakt van slimme sensoren die realtime inzicht geven in geluid, trillingen en licht.

Een enkele gemeente heeft aangegeven zelf metingen te willen uitvoeren. Voor de ODZL ligt de nadruk in dat geval op het analyseren van de meetgegevens, het opstellen van rapportages en het geven van deskundig advies.

Samenwerking luchtmeetdiensten

Met de groeiende landelijke kennis over gezondheidseffecten van luchtverontreiniging wil de ODZL een centrale rol vervullen in het monitoren en adviseren over luchtkwaliteit, met speciale aandacht voor fijnstof, roet, ultrafijnstof, ozon en stikstofdioxide reductie.

De dienst beschikt over ISO17025-geaccrediteerde meetstations voor fijnstof, zet een OGI/FLIR-camera in voor lekkagecontroles en werkt aan accreditatie voor ultrafijnstofmetingen in 2027. Daarnaast wordt de expertise in het analyseren van Zeer Zorgwekkende

Stoffen (ZZS) via TD-GCMS (Thermal Desorption - Gas Chromatography - Mass Spectrometry) verder verdiept in samenwerking met andere omgevingsdiensten.

Om efficiëntie te vergroten hebben Seveso-diensten afgesproken regionaal samen te werken: emissiemetingen worden door de ODZL uitgevoerd, terwijl immissiemetingen door andere diensten worden opgepakt. Een business case moet duidelijk maken wat dit betekent voor de toekomstige groei van de organisatie.

Circulaire economie

De maatschappelijke opgave richt zich op het voorkomen van afval, het verminderen van milieudruk in (productie) ketens en de overgang naar een circulaire economie met doelstellingen voor 2030 en 2050.

Op basis van het circulaire in-company programma dat de provincie Limburg samen met de ODZL in 2026 afrondt, zal de provincie aanvullend beleid ontwikkelen voor de circulaire economie. Daarbij moet duidelijk worden welke extra taken structureel binnen de VTH(A)-taken worden ondergebracht om de circulaire beleidscyclus en ambities te realiseren, bovenop de huidige verplichtingen uit het LAP3 (Landelijk afvalbeheerplan). Indien sprake is van nieuwe taken, zal dit leiden tot een aanvullende opdracht, inclusief uitbreiding van de benodigde formatie.

Binnen het netwerk van overheden, branche- en ondernemersverenigingen en onderwijsinstellingen werkt de organisatie aan een herkenbaar product, waarmee actief wordt bijgedragen aan een zero-waste samenleving en het hergebruik van grondstoffen.

3. FINANCIEEL

3.1 FINANCIËLE CONTEXT

De komende jaren staat de ODZL voor een reeks ingrijpende ontwikkelingen die het werkveld fundamenteel zullen veranderen. Deze veranderingen raken aan maatschappelijke, technologische, economische en wettelijke thema's, en vragen om een integrale en toekomstgerichte benadering. Hierdoor verwachten we voor 2027 een groei van de VTH(A)-milieutaken.

We kunnen de impact van deze veranderingen op dit moment nog niet volledig inschatten. Daarom zijn deze nu slechts in beperkte mate in de begroting 2027 vertaald. Als we meer duidelijkheid hebben en de ontwikkelingen kwantificeerbaar zijn, zullen we deze verwerken met een begrotingswijziging 2027. De ODZL blijft inzetten op automatisering, digitalisering en standaardisatie, wat de efficiëntie en kwaliteit verhoogt. Hierdoor kunnen nieuwe taken zoveel mogelijk binnen bestaande budgetten worden opgevangen. Waar dit niet realistisch is, lichten we dit toe in deze begroting, of via een begrotingswijziging in 2027. We hebben hierbij oog voor de financiële druk bij onze deelnemers. Bovendien blijven we via VNG en IPO met het Rijk het gesprek voeren over meer budget dat nodig is.

Gezien de landelijk gestelde ondergrens aan het omzetcriterium voor een robuuste omgevingsdienst, zijn omvangrijke structurele bezuinigingen niet opportuun. In 2024 heeft de ODZL wel een incidentele uitkering van € 3 miljoen gerealiseerd. Dit komt overeen met 15% van onze begroting. In het licht van de eerder ontvangen zienswijzen is dit op te vatten als drie jaar op rij een bezuiniging van 5%.

3.2 TAAKVELDEN

Voor de gemeenschappelijke regeling is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van toepassing. Conform het BBV zijn wij verplicht de baten en lasten uit te splitsen in taakvelden. Aangezien wij voor zowel de provincie Limburg als voor de Zuid-Limburgse gemeenten werken, moeten wij hierbij onze baten en lasten splitsen volgens de gemeentelijke indeling. Volgens deze gemeentelijke indeling werken wij voor onze primaire taakuitvoering uitsluitend in één taakveld, namelijk het taakveld "Milieubeheer". Het taakveld "Overhead" is opgenomen in paragraaf 3.5.

3.3 BEGROTINGSMUTATIES

De in hoofdstuk 2 beschreven ontwikkelingen kunnen naar verwachting in 2027 deels worden opgevangen binnen de bestaande formatie. Voor enkele onderdelen is echter een structurele uitbreiding noodzakelijk, zoals daar nader toegelicht.



Mutatie begroting			
Gewijzigde Begroting 2026	€	24.099.203	
Indexatie lonen (5,1 %)	€	1.107.962	1.
Indexatie materieel (2,2 %)	€	52.986	2.
Bedrijfsplan plustaken gemeenten (0,4 fte)	€	43.234	3.
ZZS gemeenten (1,1 fte)	€	118.892	4.
Indirecte lozingen gemeenten (1,5 fte + monsters)	€	229.655	5.
Beheer inrichtingenbestand (1,4 fte)	€	151.317	6.
Kosten gedekt door overige inkomsten	€	131.494	7.
Begroting 2027	**€**	**25.934.743**	

Toelichting

1. De lonen zijn voor 2027 geïndexeerd met de Loonvoet sector overheid ad 5,1% *(bron: Septembercirculaire Gemeentefonds 2025).*

2. De materiële kosten zijn voor 2027 geïndexeerd met de Materiële overheidsconsumptie ad 2,2% *(bron: Septembercirculaire Gemeentefonds 2025).*

3. In 2025 heeft een inventarisatie plaats gevonden naar aanvullende taken die de deelnemers bij de ODZL willen onderbrengen. Bij de gemeente Kerkrade vindt deze inbreng reeds vanaf 2026 plaats, bij enkele andere gemeenten vanaf 2027.

   Het beheer van het inrichtingenbestand kan worden ingericht als een structurele, professionele en samenhangende plustaak. Daarbij wordt het beheer expliciet breder gedefinieerd dan alleen registratie, en omvat het onder meer data-analyse, archief- en dossieronderzoek, vrijeveldtoezicht, dossiervorming en overdracht naar reguliere VTH-processen. Deze werkwijze sluit aan bij de ontwikkelrichting die ook bij andere omgevingsdiensten zichtbaar is, waarbij het inrichtingenbestand steeds meer fungeert als datagedreven en risicogericht sturingsinstrument. Door het beheer centraal bij de ODZL te beleggen, ontstaat een robuust fundament onder toezicht, handhaving en vergunningverlening en worden gemeenten ontzorgd in een taak die in toenemende mate specialistisch en data-intensief van aard is.

   Tot slot is van belang te benadrukken dat het beheer van het inrichtingenbestand door de ODZL alleen efficiënt en effectief kan worden uitgevoerd indien deze taak voor het gehele werkgebied van de dienst wordt belegd. Een gefragmenteerde uitvoering per individuele gemeente doet afbreuk aan de gewenste eenduidigheid, schaalvoordelen en datakwaliteit, en beperkt de mogelijkheden voor datagedreven en risicogericht werken. Regionale uitvoering door de ODZL is daarmee een randvoorwaarde voor een doelmatige inzet van capaciteit en middelen en voor het realiseren van een actueel, betrouwbaar en integraal inrichtingenbestand.

   Op basis van de uitgewerkte scope en uitgangspunten wordt de structurele inzet geraamd op circa 1,4 fte. Dit komt overeen met ongeveer 1.850 uur per jaar, bestaande uit vrijeveldtoezicht, opvolging, data-analyse en databewerking. De kosten worden toegerekend als plustaak en verdeeld over de deelnemers op basis van de omvang van het pakketdeel, aangezien deze direct samenhangt met de omvang van het inrichtingenbestand. Het voorstel wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de vergadering van het algemeen bestuur van 1 april 2026.

4. Zie toelichting in paragraaf 2.1 bij Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

5. Zie toelichting in paragraaf 2.2 bij Toezicht op indirecte lozingen.

6. Een actueel, volledig en betrouwbaar inrichtingenbestand/MBA-bestand vormt een essentiële basis voor een effectieve uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Voor de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) geldt daarbij aanvullend dat het inrichtingenbestand een cruciale rol speelt in de financieringssystematiek. In de huidige situatie worden inrichtingenbestanden grotendeels decentraal beheerd door gemeenten, waardoor een eenduidig, actueel en integraal overzicht ontbreekt.

   Uit landelijke benchmarkcijfers en een recent uitgevoerde pilot met vrije veld toezicht binnen het werkgebied van de ODZL volgt dat een groot aantal milieurelevante bedrijven niet is geregistreerd en geen onderdeel uitmaakt van de reguliere toezichtprogrammering, hetgeen risico's oplevert voor de effectiviteit van het toezicht en de naleving van milieuregels, en dus voor het milieu.

7. Een deel van de personele en materiële kosten wordt gedekt door hogere inkomsten (doorbelasting kapitaallasten/materialen en subsidiebaten).

3.4 BEGROTING 2027 EN MEERJARENRAMING 2028-2030

	REALISATIE 2025	GEW. BEGROTING 2026	BEGROTING 2027
	CONCEPT		
(1) SALARISKOSTEN EN INHUUR PERSONEEL	€ 15.480.156	€ 19.196.394	€ 20.648.508
(2) OVERIGE PERSONELE KOSTEN	€ 231.390	€ 958.892	€ 1.009.455
(3) PERSONELE DIENSTEN DERDEN	€ 1.510.173	€ 1.569.450	€ 1.685.000
(4) KAPITAALLASTEN	€ 116.154	€ 224.000	€ 258.000
(5) VERBRUIKSKOSTEN EN ONDERHOUDSKOSTEN MATERIEEL	€ 156.971	€ 280.000	€ 280.000
(6) OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN	€ 1.311.315	€ 1.637.000	€ 1.797.000
(7) ONVOORZIEN	€ 0	€ 233.467	€ 256.780
TOTALE LASTEN	**€ 19.169.970**	**€ 24.099.203**	**€ 25.934.743**
(8) WERKPROGRAMMA'S	€ 19.005.676	€ 22.877.048	€ 24.581.094
(9) SUBSIDIE ENERGIEBESPARINGSPLICHT	€ 50.039	€ 390.000	€ 390.000
(10) OVERIGE INKOMSTEN	€ 1.372.819	€ 832.155	€ 963.649
TOTALE BATEN	**€ 20.428.535**	**€ 24.099.203**	**€ 25.934.743**
EXPLOITATIESALDO	**€ 1.258.565**	**€ 0**	**€ 0**

	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
(1) SALARISKOSTEN EN INHUUR PERSONEEL	€ 21.515.745	€ 22.483.954	€ 23.495.732
(2) OVERIGE PERSONELE KOSTEN	€ 1.051.852	€ 1.099.186	€ 1.148.649
(3) PERSONELE DIENSTEN DERDEN	€ 1.755.770	€ 1.834.780	€ 1.917.345
(4) KAPITAALLASTEN	€ 263.676	€ 269.741	€ 275.945
(5) VERBRUIKSKOSTEN EN ONDERHOUDSKOSTEN MATERIEEL	€ 286.160	€ 292.742	€ 299.475
(6) OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN	€ 1.836.534	€ 1.878.774	€ 1.921.986
(7) ONVOORZIEN	€ 267.097	€ 278.592	€ 290.591
TOTALE LASTEN	**€ 26.976.835**	**€ 28.137.767**	**€ 29.349.722**
(8) WERKPROGRAMMA'S	€ 26.001.350	€ 27.149.636	€ 28.348.654
(9) SUBSIDIE ENERGIEBESPARINGSPLICHT	€ 0	€ 0	€ 0
(10) OVERIGE INKOMSTEN	€ 975.485	€ 988.131	€ 1.001.068
TOTALE BATEN	**€ 26.976.835**	**€ 28.137.767**	**€ 29.349.722**
EXPLOITATIESALDO	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg is geen vennootschapsbelasting verschuldigd. In de begroting en meerjarenraming zijn geen toevoegingen of onttrekkingen aan de reserves voorzien.

Voor een nadere toelichting op de posten wordt verwezen naar paragraaf 3.6

3.5 OVERHEAD

	REALISATIE 2025	GEW. BEGROTING 2026	BEGROTING 2027
	CONCEPT		
SALARISKOSTEN EN INHUUR PERSONEEL (OVERHEAD)	€ 2.963.361	€ 3.844.551	€ 4.599.915
OVERIGE KOSTEN (2+3+6+7)	€ 3.416.689	€ 4.398.809	€ 4.748.235
TOTAAL OVERHEAD	**€ 6.380.050**	**€ 8.243.360**	**€ 9.348.150**
% van TOTALE LASTEN	33%	34%	36%

	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
SALARISKOSTEN EN INHUUR PERSONEEL (OVERHEAD)	€ 4.793.112	€ 4.982.468	€ 5.178.464
OVERIGE KOSTEN (2+3+6+7)	€ 4.911.254	€ 5.091.331	€ 5.278.571
TOTAAL OVERHEAD	**€ 9.704.366**	**€ 10.073.799**	**€ 10.457.035**
% van TOTALE LASTEN	36%	36%	36%

Als directe kosten gelden de salaris- en inhuurkosten van het uitvoerend personeel en de kosten die direct gerelateerd zijn aan het primaire proces, zijnde de posten (4) kapitaallasten en (5) verbruiks- en onderhoudskosten. Alle overige kosten worden tot de overhead gerekend.

3.6 TOELICHTING BEGROTING

LASTEN

(1) Salariskosten en inhuur personeel

De personeelskosten zijn in 2027 gebaseerd op een formatieomvang van de ODZL van 187,0 fte, waarvan 149,7 fte direct. Deze formatie wordt niet volledig ingevuld met vast personeel, maar er wordt gewerkt met een flexibele schil om pieken en dalen op te vangen. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het bovendien niet altijd mogelijk om vaste krachten aan te trekken, waardoor inhuur noodzakelijk blijft. Uit de subsidie Maatwerk Verduurzaming Chemelot worden 3 fte gedekt, zie bij post (10) Overige inkomsten.

(2) Overige personele kosten

Grotendeels betreft dit opleidingskosten (voorgeschreven op 3% van salaris/inhuurkosten). Daarnaast worden hier onder andere algemene personeelskosten, reiskosten en ARBO-kosten geboekt.

(3) Personele diensten derden

Dit heeft met name betrekking op kosten die voortvloeien uit de dienstverleningsovereenkomst die met de provincie Limburg is afgesloten voor ondersteunende diensten (zie paragraaf 5.3).

Verder worden hier kosten van advies- en onderzoeksopdrachten (incl. voorgeschreven 1% innovatie- en ontwikkelbudget), accountant, communicatie en kwaliteitssystemen onder verantwoord. De invulling van het innovatie- en ontwikkelbudget zal nog nader worden geconcretiseerd.

(4) Kapitaallasten en (5) Verbruikskosten en onderhoudskosten materieel

De provincie stelt een specifiek materieel budget beschikbaar voor de uitvoering van de provinciale taken op het gebied van lucht en geluid. Het gaat daarbij om de exploitatie- en afschrijvingskosten van de specifiek voor de provincie bestemde voertuigen en meetinstrumenten. Hetzelfde geldt voor de huisvesting op locatie Sittard die voor deze taken is bestemd. Betreffende kosten worden in zijn geheel in rekening gebracht aan de provincie, zie bij post (10) Overige inkomsten, zodat er geen financiële gevolgen zijn voor de overige deelnemers.

(6) Overige bedrijfskosten

Dit betreft grotendeels kosten van de huur- en ICT-dienstverleningsovereenkomst die met de provincie Limburg is afgesloten (zie paragraaf 5.3).

Verder betreft dit kosten voor ICT-licenties, wagenpark, lidmaatschap van de Omgevingsdienst Nederland, verzekeringen, porto/drukwerk en vakliteratuur.

(7) Onvoorzien

De post onvoorzien bedraagt 1% van de totale begroting.

BATEN

(8) Werkprogramma's

De inkomsten van de ODZL bestaan nagenoeg volledig uit bijdragen van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. Deze bijdragen zijn gebaseerd op het afgesproken werkprogramma per deelnemer, waarin voor elk product uit de productencatalogus het aantal uren en tarief zijn vermeld.

De tarieven zijn bepaald door de totaal door de werkprogramma's te dekken kosten te delen door de productieve uren van de uitvoerende functies. Er is uitgegaan van 1.350 productieve uren per fte.

Het is de intentie om de financieringssystematiek vanaf 2027 te wijzigen, zie verder paragraaf 6.3.

Onderdeel van de wijziging is dat de dekking van bedrijfsvoeringskosten (overhead) als een vaste bijdrage per deelnemer wordt berekend in plaats van als opslag in uurtarief.

De uurtarieven zijn als volgt (afgerond op hele Euro's):

	2027 (excl. overhead)	2026 gewijzigd	2026
zeer complex	€ 89	€ 142	€ 140
complex	€ 77	€ 124	€ 123
gemiddeld	€ 71	€ 113	€ 111
eenvoudig	€ 63	€ 101	€ 99

(9) Subsidie Energiebesparingsplicht

De regeling SPUK THE (Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht) is met een jaar verlengd en wordt tot en met 2027 als subsidie aan de ODZL toegekend. Vanaf 2028 worden deze middelen naar verwachting toegevoegd aan het Provinciefonds/ Gemeentefonds. Daarom zijn deze middelen vanaf 2028 niet meer in de begroting van de ODZL opgenomen.

(10) Overige inkomsten

Dit betreft grotendeels de doorbelasting aan de provincie Limburg voor het materieel budget voor de uitvoering van de provinciale taken. Daarnaast staat onder de overige inkomsten de subsidie Maatwerk Verduurzaming Chemelot ter dekking van bijbehorende personele lasten, zie post (1). Deze subsidie is beschikbaar t/m 2030. Tot slot is hier een beperkt bedrag aan rentebaten opgenomen.

Specialistische adviezen buiten het werkprogramma zijn niet begroot, maar worden achteraf gefactureerd en op deze post verantwoord.

EXPLOITATIESALDO

De begroting is kostendekkend (exploitatiesaldo nihil) doordat deze in de werkprogramma's wordt doorberekend aan de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling.



3.7 GEPROGNOSTICEERDE BALANS

	Verslag 31-12-2025	Raming 31-12-2026	Begroting 31-12-2027	Raming 31-12-2028	Raming 31-12-2029	Raming 31-12-2030
Activa						
Vaste activa						
Materiële vaste activa	€ 225.849	€ 225.849	€ 266.149	€ 266.149	€ 266.149	€ 266.149
Totaal vaste activa	**€ 225.849**	**€ 225.849**	**€ 266.149**	**€ 266.149**	**€ 266.149**	**€ 266.149**
Vlottende activa						
Vorderingen op openbare lichamen	€ 848.322	€ 848.322	€ 848.322	€ 848.322	€ 848.322	€ 848.322
Overlopende activa	€ 759.705	€ 759.705	€ 759.705	€ 759.705	€ 759.705	€ 759.705
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	€ 4.037.241	€ 2.611.783	€ 2.471.483	€ 2.398.385	€ 2.398.385	€ 2.398.385
Liquide middelen						
Banksaldi	€ 99.769	€ 99.769	€ 99.769	€ 99.769	€ 99.769	€ 99.769
Totaal vlottende activa	**€ 5.745.037**	**€ 4.319.579**	**€ 4.179.279**	**€ 4.106.181**	**€ 4.106.181**	**€ 4.106.181**
Totaal activa	**€ 5.970.886**	**€ 4.545.428**	**€ 4.445.428**	**€ 4.372.330**	**€ 4.372.330**	**€ 4.372.330**
Passiva						
Vaste passiva						
Eigen vermogen						
Algemene reserve	€ 948.774	€ 981.881	€ 981.881	€ 981.881	€ 981.881	€ 981.881
Bestemmingsreserve ICT	€ 373.098	€ 173.098	€ 73.098	€ -	€ -	€ -
Onverdeeld resultaat	€ 1.258.565	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vaste passiva	**€ 2.580.437**	**€ 1.154.979**	**€ 1.054.979**	**€ 981.881**	**€ 981.881**	**€ 981.881**
Vlottende passiva						
Schulden aan openbare lichamen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige schulden	€ 1.569.480	€ 1.569.480	€ 1.569.480	€ 1.569.480	€ 1.569.480	€ 1.569.480
Overlopende passiva	€ 1.820.969	€ 1.820.969	€ 1.820.969	€ 1.820.969	€ 1.820.969	€ 1.820.969
Totaal vlottende passiva	**€ 3.390.449**	**€ 3.390.449**	**€ 3.390.449**	**€ 3.390.449**	**€ 3.390.449**	**€ 3.390.449**
Totaal passiva	**€ 5.970.886**	**€ 4.545.428**	**€ 4.445.428**	**€ 4.372.330**	**€ 4.372.330**	**€ 4.372.330**

3.8 INVESTERINGSBEGROTING 2027

GCMS TD 2	€ 206.700
2 Ozon + NOx monitor	€ 42.000
Geluidsmeter (mobiel) monitoringssysteem	€ 20.000
Trillingsmeetsysteem (meerdere opnemers)	€ 12.500
HPLC meetsysteem	€ 50.000
Totaal	**€ 331.200**

4. VERPLICHTE PARAGRAFEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) staat aangegeven dat in de Programmabegroting ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid.

De paragrafen (1) "lokale heffingen", (3) "onderhoud kapitaalgoederen", (6) "verbonden partijen" en (7) "grondbeleid" zijn niet van toepassing, omdat de dienst niet wordt gefinancierd door heffingen, niet over kapitaalgoederen beschikt, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De paragraaf (5) "bedrijfsvoering" is toegelicht in het volgende hoofdstuk. De overige paragrafen zijn hieronder nader toegelicht.

4.1 LOKALE HEFFINGEN

Niet van toepassing.

4.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van de organisatie indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid ook direct onder druk. Daarom heeft de dienst op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen enerzijds de middelen en mogelijkheden die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen (weerstandscapaciteit) en anderzijds de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie (BBV, artikel 11.1). Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die de ODZL loopt.

Inventarisatie en beleid inzake risico's en weerstandsvermogen

Het beleid inzake risico's en weerstandsvermogen is vastgesteld door het algemeen bestuur. Het weerstandsvermogen[1] (algemene reserve) komt voor 2025 uit op 4,6% van de omzet. In artikel 31.6 van de gemeenschappelijke regeling is het weerstandsvermogen bepaald op maximaal 10% van de jaaromzet. Voor zover het batig saldo van enig jaar zou leiden tot een weerstandsvermogen van meer dan 10% van de jaaromzet, wordt het saldo boven de 10% gerestitueerd, tenzij een meerderheid van de deelnemers gemotiveerd instemt met een doelreservering van het batig saldo voor het openbaar lichaam. Het algemeen bestuur stelt een voorstel van de deelnemers hieromtrent vast.

Risicoprofiel	Benodigde omvang weerstandsvermogen
Gemiddeld profiel	<10% van de jaaromzet

Indien enig exploitatiejaar een nadelig saldo oplevert en het weerstandsvermogen ontoereikend is om dit nadelige saldo te dekken, stelt het algemeen bestuur een plan vast dat is gericht op het afbouwen en/of dekken van het nadelig exploitatiesaldo. Het algemeen bestuur bepaalt tevens of en zo ja, tot welk bedrag de deelnemers zullen bijdragen in het nadelig exploitatiesaldo. Het bedoelde plan wordt niet eerder vastgesteld dan nadat de raden en provinciale staten gedurende een termijn van acht weken in de gelegenheid zijn gesteld om hun mening ten aanzien van het plan naar voren te brengen (artikel 31.7 van de gemeenschappelijke regeling ODZL). Wanneer het algemeen bestuur een besluit heeft genomen omtrent het bijdragen door de deelnemers in het nadelig exploitatiesaldo, wordt het nadelige exploitatiesaldo gedragen op basis van ieders afname (=omzet) in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft (artikel 31.8 van de gemeenschappelijke regeling ODZL).

Een inventarisatie van risico's wordt jaarlijks uitgevoerd. Deze inventarisatie wordt uitgevoerd tezamen met een afvaardiging van onze deelnemers. In de bijlage

[1] *Waar in de gemeenschappelijke regeling ODZL wordt gesproken van weerstandsvermogen, wordt feitelijk bedoeld weerstandscapaciteit cf. BBV.*



is de risico-inventarisatie van eind 2025 opgenomen. Hiertoe worden strategische (specifieke) risico's van reguliere (algemene) risico's onderscheiden. Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn.

Zowel kans als impact zijn echter moeilijk exact te kwantificeren. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met rijksbrede bezuinigingen, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag. Om te voorkomen dat de dienst bij het voordoen van een niet afgedekt strategisch risico ingrijpende wijzigingen moet doorvoeren, dient de ODZL weerstandscapaciteit te bezitten om tegenvallers te kunnen opvangen.

Kengetallen met betrekking tot weerstandsvermogen en risicobeheersing

De BBV-kengetallen zijn geënt op begroting en verantwoording van gemeenten en provincies en verplicht (maar beperkt toepasbaar) voor de dienst. Aangezien onze dienst geen bancaire schuld heeft (en deze ook niet voorzien is in de komende jaren), er geen sprake is van structurele exploitatieruimte en structurele mutaties in reserves, grondexploitatie niet aan de orde is en geen belastingen heft, zijn betreffende kengetallen niet van toepassing.

Voor de ODZL is het enige relevante verplichte kengetal de solvabiliteitsratio. Deze wordt berekend door het Eigen Vermogen te delen door het Totaal Vermogen (balanstotaal).

De solvabiliteitsratio neemt in 2026 aanzienlijk af van 43% naar 25%. De oorzaak hiervan is met name de uitkering van het onverdeeld resultaat en de inzet van bestemmingsreserves. In de jaren daarna is sprake van een beperkte geleidelijke afname tot 22%.

4.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Niet van toepassing.

4.4 FINANCIERING

De financieringsparagraaf in de begroting is, in samenhang met de financiële verordening die in artikel 212 van de Gemeentewet en artikel 216 van de Provinciewet is voorgeschreven, een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiering en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

Algemeen

De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Een belangrijk element daarbij is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft dan met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

	Verslag 31-12-2025	Raming 31-12-2026	Begroting 31-12-2027	Raming 31-12-2028	Raming 31-12-2029	Raming 31-12-2030
Solvabiliteitsratio	43%	25%	24%	22%	22%	22%

Risicobeheer financieringsportefeuille
De algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer luiden als volgt:

De dienst beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een adequate/actuele liquiditeitsplanning.

Het dagelijks bestuur neemt bij het aantrekken van financieringen de volgende uitgangspunten in acht:

- Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak.
- Financiering met vreemd vermogen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare liquide middelen te gebruiken teneinde het renteresultaat te optimaliseren.

Renterisicobeheer
De algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- De kasgeldlimiet wordt volgens de ministeriële regelingen beheerd;
- De renterisiconorm wordt niet overschreden conform ministeriële regelingen;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie, rentevisie en de liquiditeitenplanning.
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zoveel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

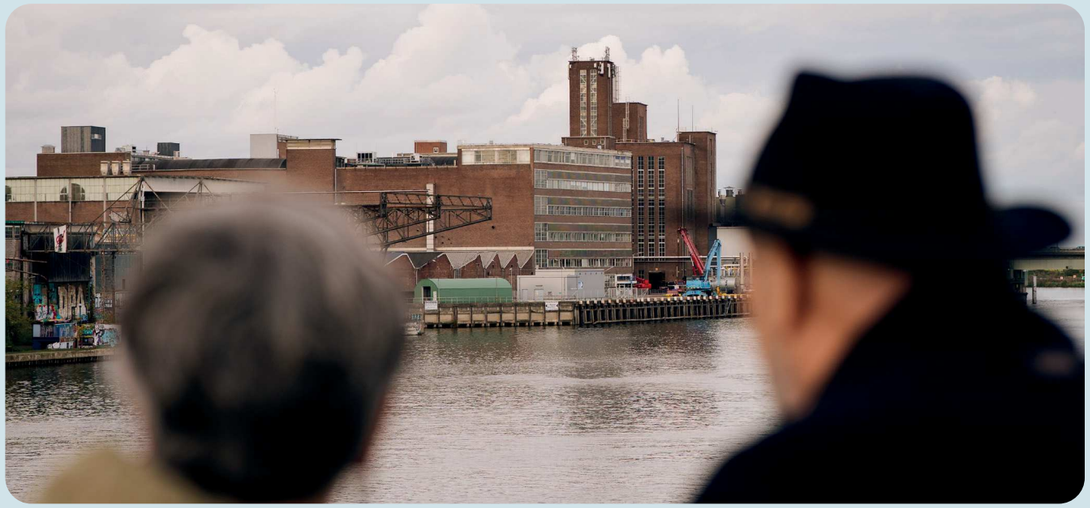
Kasbeheer
Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd binnen één bank. Voor het saldobeheer en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

- Streven naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rentecompensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities;
- Bij het aantrekken van liquiditeiten met een looptijd van maximaal 1 jaar worden bij minimaal 2 instellingen offertes opgevraagd. Hierbij wordt bij schriftelijke offertes het vier-ogen-principe toegepast;
- De toegestane korte termijn financieringsinstrumenten zijn callgeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant.

4.5 BEDRIJFSVOERING
Zie toelichting in het volgende hoofdstuk.

4.6 VERBONDEN PARTIJEN
Niet van toepassing.

4.7 GRONDBELEID
Niet van toepassing.



5.
BEDRIJFSVOERING

5.1 PERSONEEL- EN ORGANISATIEBELEID
Bij de ontwikkeling naar een robuuste omgevingsdienst staan drie doelen centraal: het vergroten van de effectiviteit, het versterken van de organisatiecultuur en het bevorderen van de persoonlijke en professionele groei van medewerkers. HR ondersteunt dit proces door open communicatie en feedback te stimuleren en een veilige omgeving te creëren waarin medewerkers nieuwe ideeën kunnen aandragen. In dit kader zijn de onderstaande thema's van belang.

DUURZAAM HR-BELEID
Een duurzaam HR-beleid richt zich op een gezonde werkomgeving, het ondersteunen van de werk-privébalans en de ontwikkeling van medewerkers, zowel professioneel als persoonlijk. Kernbegrippen hierbij zijn duurzame inzetbaarheid en vitaliteit. Deze thema's zijn ook opgenomen als speerpunten in de Cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties 2025–2027, waarvoor iedere organisatie beleid moet opstellen. De ODZL geeft hieraan invulling via de notitie 'duurzame inzetbaarheid' en de beschikbare instrumenten. Medewerkers worden gestimuleerd aandacht te besteden aan hun loopbaan, vitaliteit en vakmanschap, en dit actief te bespreken met hun leidinggevende.

OPLEIDING EN ONTWIKKELING
Het is van belang dat de organisatie blijvend voldoet aan de Kwaliteitscriteria 3.0, mede gezien eisen aan een robuuste omgevingsdienst. Daarom wordt gestimuleerd dat medewerkers zich blijven ontwikkelen, hun kennis actueel houden en snel inspelen op veranderende milieuwetgeving via opleidingen.

De functie van elke VTH-medewerker is inmiddels gekoppeld aan één van de vijf ontwikkelde competentierollen onder de Omgevingswet en in het kader van de Kwaliteitscriteria 3.0. Er zal dan ook steeds meer aandacht zijn voor de competenties behorend bij de rolprofielen van vergunningverlener, toezichthouder/handhaver, juridisch- en specialistisch adviseur. Deze competenties worden besproken in de jaarlijkse gesprekkencyclus, waarbij eventuele tekortkomingen met gerichte training worden aangepakt. Voor nieuwe medewerkers blijven de organisatiebrede trainingen 'verbinden', 'politiek-bestuurlijke sensitiviteit' en 'omgevingsbewustzijn' onderdeel van het opleidingsprogramma.

ARBEIDSVOORWAARDEN EN BELONING
In 2025 won de ODZL de verkiezing van aantrekkelijkste werkgever van Limburg in de categorie 'middelgroot bedrijf regio Zuid'. Naast een nieuwe deelname aan deze jaarlijkse verkiezing blijven we ons inzetten om een aantrekkelijke werkgever te zijn voor zowel huidige als nieuwe medewerkers.

Daarbij wordt een interessant takenpakket aangeboden binnen functies die bijdragen aan het milieu, en worden arbeidsvoorwaarden waar nodig aangepast. Een recente benchmark van het loongebouw liet zien dat de functies vergelijkbaar zijn ingeschaald met die van andere gemeentelijke organisaties en omgevingsdiensten.

In aanvulling op diverse secundaire arbeidsvoorwaarden worden meerdere (team)activiteiten georganiseerd met als doel de medewerkersbetrokkenheid te verhogen.

GEZONDHEID EN WELZIJN
Goede arbeidsomstandigheden zijn essentieel om medewerkers gezond en duurzaam inzetbaar te houden. Het ziekteverzuim binnen de organisatie is met circa 3% relatief laag. Door blijvend aandacht te geven aan welzijn en waar nodig passende instrumenten in te zetten, zoals een Risico Inventarisatie & Evaluatie en onderzoeken naar werkdruk en medewerkerstevredenheid, kan de productiviteit hoog blijven en het verzuim beperkt.

WERVINGS- EN RETENTIEBELEID
Het aantrekken en behouden van gekwalificeerd personeel, met name in technische en specialistische functies, blijft de komende jaren een uitdaging.
Het Strategisch personeelsplan geeft inzicht in de toekomstige personeelsbehoefte en het moment waarop ervaren medewerkers met pensioen gaan. Om vacatures te vervullen is het noodzakelijk nieuwe doelgroepen aan te spreken, zoals jonge afgestudeerden, herintreders, trainees en carrière-switchers. Daarnaast komt er meer nadruk op kennisoverdracht en het bieden van kansen voor persoonlijke groei.

5.2 INFORMATIEMANAGEMENT
Binnen het VTH-domein groeit de beweging naar informatiegestuurd werken. Organisaties en medewerkers moeten steeds meer databedreven worden. Voor de informatiehuishouding en processen betekent dit dat de in 2025 vastgestelde business intelligence

strategie en innovatiekalender in 2027 verder worden uitgevoerd.

LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN

De landelijke ontwikkelingen die we nu zien hebben betrekking op het verbeteren van de informatiepositie van omgevingsdiensten. Deze verbetering van de informatiepositie wordt gerealiseerd met landelijke (kern)registraties, voorzieningen voor data-uitwisseling, het maken van informatieproducten en het mogelijk maken van digitale samenwerking aan dossiers. De ODZL zal gaan aansluiten op deze systemen en we zullen de nieuwe mogelijkheden inpassen in onze werkprocessen.

ALTIJD ACTUELE DIGITALE VERGUNNINGEN (AADV)

Het VTH-landschap verandert sterk, mede door de Omgevingswet en de behoefte aan een transparantere overheid. Cruciaal is de overgang van documentgerichte naar datagedreven vergunningverlening. Dit verbetert de kwaliteit van VTH-taken, versterkt samenwerking en geeft een actueel beeld van de vergunde situatie. De gezamenlijke visie is een datagedreven VTH-stelsel waarin vergunningen, meldingen en toezichtinformatie integraal beschikbaar zijn. Met uniforme standaarden, machineleesbare data en procesintegratie ontstaat een betrouwbaar beeld dat de basis vormt voor toezicht, handhaving en beleid.

CONCEPTUEEL INFORMATIEMODEL FYSIEKE LEEFOMGEVING

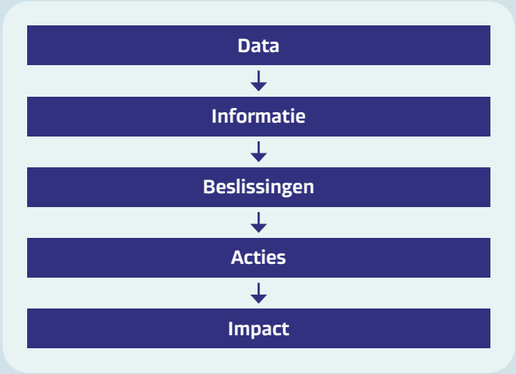
In 2024 is landelijk gestart met het Conceptueel Informatiemodel Fysieke Leefomgeving (CImFlo). Dit standaardmodel ondersteunt de beleidscyclus en uitvoering door gegevens uit aanvragen, inspecties, vergunningen en handhavingsbesluiten uniform vast te leggen. Zo spreken we één taal, verbeteren de kwaliteit van data en bevorderen samenwerking met ketenpartners. Het model helpt risico's beter inzichtelijk te maken en zorgt voor gelijke behandeling van bedrijven.

De invoering van het model vraagt om zaakgericht werken en uniforme vastlegging van gegevens. Dit raakt niet alleen GIS- en BI-toepassingen, maar ook de inrichting van VTH-processen en systemen.

BUSINESS INTELLIGENCE

Business Intelligence omvat strategieën, processen en technologieën om gegevens te verzamelen, verwerken, analyseren en presenteren, met als doel betrouwbare inzichten te bieden die besluitvorming ondersteunen.

Deze definitie benadrukt dat BI meer is dan technologie of IT alleen. Het gaat om het vertalen van ruwe data naar bruikbare informatie en kennis, waarmee organisaties trends en prestaties kunnen volgen, effecten van beleid kunnen beoordelen en beslissingen beter kunnen onderbouwen.



Voor ons betekent dit dat BI bijdraagt aan:

- Datagedreven werken: besluiten baseren op feiten en analyses in plaats van aannames;
- Risicobeheersing: vroegtijdig inzicht in trends en ontwikkelingen;
- Transparantie: opdrachtgevers en partners voorzien van eenduidige en betrouwbare informatie;
- Samenwerking: gegevens afstemmen en delen met interne en externe partijen;
- Efficiëntie: minder tijd kwijt aan dataverzameling en meer ruimte voor analyse en actie.

Door deze inzet vormt BI een fundament voor betere besluitvorming en het realiseren van maatschappelijke doelen. BI is daarmee geen ondersteunend hulpmiddel, maar een strategische bouwsteen die centraal staat in onze visie en ambitie.

Visie

BI wordt gezien als een bouwsteen die beleid, uitvoering en samenwerking versterkt. In 2030 is BI volledig ingebed in de organisatie en ondersteunt het besluiten met actuele en betrouwbare informatie. Dit vergroot transparantie richting bestuur en opdrachtgevers, biedt sturing voor management en teams, en versterkt samenwerking met partners en maatschappelijke impact.

Ambitie

De eerste stappen naar datagedreven werken zijn gezet met pioniers, BI-producten en verbeterinitiatieven. Toch blijft het gebruik van data versnipperd en projectmatig. De ambitie is om BI de komende jaren structureel te professionaliseren en breed te verankeren binnen de organisatie.

INNOVATIEKALENDER

Innovatie draait om het versterken van onze organisatie en het ontwikkelen van vernieuwing. Enerzijds verbeteren we voortdurend onze basis – processen, systemen en werkwijzen – anderzijds zoeken we naar nieuwe oplossingen om beter in te spelen op technologische ontwikkelingen en veranderende wet- en regelgeving. De nadruk ligt op vernieuwing, maar altijd met een solide fundament.

Innovatie is geen doel op zich, maar een middel om de dienstverlening slimmer, efficiënter en toekomstbestendig te maken. Dit vraagt om een open houding, samenwerking tussen afdelingen en ruimte om te leren en te experimenteren. Vaak begint innovatie klein, met een idee of procesaanpassing, maar kan uitgroeien tot een verandering met grote impact.

Sinds 2025 ontwikkelt de innovatiecultuur binnen de ODZL zich sterk. Waar innovatie eerder geen vaste plek had, zien we nu een duidelijke omslag. Door de groei van de organisatie en nieuwe medewerkers ontstaat dynamiek. Rollen zijn aangepast om innovatie beter te ondersteunen en kennis te benutten. Daarnaast is een projectleider innovatieve projecten aangesteld als vast aanspreekpunt. Zo laten we zien dat innovatie belangrijk is en bouwen we samen aan een organisatie waarin vernieuwen vanzelfsprekend is.

5.3 ONDERSTEUNING

De ondersteuning van de organisatie bestaat uit een stafafdeling en de afdeling bedrijfsvoering. De staf van de organisatie bestaat uit de controller, directie adviseur, concernjurist, programmamanager en managementassistent. De afdeling Bedrijfsvoering wordt gevormd door adviseurs en medewerkers op het gebied van HR, data/informatievoorziening, planning & control, communicatie, kwaliteitsmanagement, innovatie, secretariaat en VTH-coördinatie.

De ODZL heeft een huurovereenkomst voor kantoorruimte en parkeerplaatsen afgesloten met de provincie Limburg. Tevens wordt een groot deel van de resterende ondersteunende diensten afgenomen van de provincie Limburg. De afspraken daaromtrent zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. Dit heeft betrekking op ICT-systemen en diensten, VTH-administratie, financiële administratie, salarisadministratie, beheer dienstauto's, postverwerking en archief.



6. BIJLAGEN

6.1 RISICO-INVENTARISATIE

	Risico beschrijving	Toelichting risico	Algemeen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
1.	**Risico's i.v.m. de Omgevingswet**							
1.1	**De uitleg van de (aanvullende) taken volgens de Omgevingswet leidt tot onduidelijke en/of niet uniforme uitleg.**	Het risico bestaat dat er interpretatieverschillen zijn over welke aanvullende taken bij de ODZL moeten liggen danwel bij de deelnemers. Als gevolg hiervan kan mogelijk de budgettering en bezetting bij de ODZL onjuist zijn. De gevolgen hiervan kunnen zijn dat er verstoringen in de bedrijfsvoering ontstaan en/of meer kosten worden gemaakt voor de uitvoering van de taken.	Specifiek	20	€ 500.000	€ 100.000	"Takenpakket in de basis onderdeel van de reguliere begroting Onzeker is extra financiering indien de taken zouden toenemen."	€ 50.000
1.2	**De Omgevingswet leidt tot een financieel risico voor de deelnemers en dit heeft mogelijk gevolgen voor de ODZL.**	Inbreng van (nieuwe) taken in de ODZL is in het verleden altijd hand in hand gegaan met inbreng van financiering waarbij de basishouding is om een minimum financiering in te brengen en een maximum aan taken.	Algemeen			€ -	Reeel risico dat niet door ODZL beinvloedbaar is	€ -
1.3	**Wijziging van huidige kengetallen voor de uitvoering van basistaken als gevolg van het overgaan van inrichtingen naar MBA's. Hierdoor kunnen taken verkeerd worden gecalculeerd waardoor het tarief onjuist is.**	De huidige kengetallen zijn leidend voor de begroting en de opbouw van de prijzentabel in de productencatalogus van ODZL. Door de wijziging van inrichtingen naar MBA's zijn er minder cq. verouderde kengetallen beschikbaar om de juiste prijs te bepalen. Hierdoor ontstaat een begrotingsrisico dat de prijzen onvoldoende dekkend zijn voor de nieuwe taken. Dit risico zal in de toekomst kleiner worden zodra de referentiegegevens worden opgebouwd op basis van MBA's in plaats van de (oude) inrichtingen.	Specifiek	10	€ 500.000	€ 50.000	"Herijken van de productencatalogus. Herijking van kentallen in 2026. Omzettingsproces naar MBA's is grote inspanning "	€ 50.000
1.4	**Wijziging van huidige kengetallen voor de uitvoering van basistaken als gevolg van het overgaan van inrichtingen naar MBA's. Hierdoor kunnen taken verkeerd worden gecalculeerd waardoor het tarief onjuist is.**	Het risico bestaat dat de deelnemers niet alle MBA's hebben ingebracht bij de ODZL waardoor er onvoldoende robuustheid is en de organisatie niet is ingericht op de juiste basis.	Algemeen			€ -		€ -
1.5	**Wijziging van huidige kengetallen voor de uitvoering van basistaken als gevolg van het overgaan van inrichtingen naar MBA's. Hierdoor kunnen taken verkeerd worden gecalculeerd waardoor het tarief onjuist is.**	Door de implementatie van de nieuwe Omgevingswet zal mogelijk - zodra gemeenten met de omgevingsplannen aan de slag gaan - meer dan gebruikelijk een beroep worden gedaan op de ODZL voor inhoudelijk en juridisch advies. Dit geldt zeker voor de kleine gemeenten. Het risico bestaat dat deze advisering meer tijd vereist dan vooraf verwacht en dat hiervoor onvoldoende middelen/bezetting beschikbaar zijn.	Specifiek	20	€ 250.000	€ 50.000	Opplussen juridische capaciteit naar noodzakelijke omvang	€ 50.000
2.	**Uitvoeringsrisico's primair proces**							
2.1	**Vergunning/melding wordt niet tijdig verleend.**	Indien een vergunning niet tijdig is verleend, dan loopt de RUD ZL het risico dat de vergunning alsdan van rechtswege is verleend. Dit brengt met zich dat herstelwerk nodig is dan minder efficiënt is en leidt tot aanvullende werkzaamheden en/of kosten.	Algemeen			€ -	Restrisico na zorgvuldig vormgeven werkprocessen	€ -
2.2	**Bevoegd gezag verzoekt advies dat afwijkt van wet- en regelgeving.**	De mogelijkheid bestaat dat bevoegd gezag (onbewust) om advies vraagt aan de ODZL dat afwijkt van wet- en regelgeving. In de afstemming met betreffende deelnemer kan dit leiden tot extra werkzaamheden en/of kosten.	Algemeen			€ -	Restrisico voor extra tijdsbesteding	€ -
2.3	**Aansprakelijkstelling ná foutieve advisering, besluitvorming e.d.**	Het risico bestaat dat een derde partij de ODZL aansprakelijk stelt als gevolg van uitvoeringsfouten. In dat geval leidt dit tot juridische kosten enof aanvullende werkzaamheden.	Algemeen			€ -	Is verzekerd via bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering, de eigen extra werkzaamheden echter niet verzekerbaar	€ -

	Risico beschrijving	Toelichting risico	Algemeen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
2.4	**Vergunning verleend die tot uitvoeringsproblemen leidt.**	Het risico bestaat dat een vergunning is verleend waar uiteindelijk blijkt dat (door de Omgevingswetgeving) onjuiste keuzes zijn maakt of dat de handhaving niet uitvoerbaar blijkt. Dit kan leiden tot een inefficiënte bedrijfsvoering en mogelijk juridische kosten.	Algemeen			€ -		€ -
2.5	**Actualisering vergunningen is complex, omdat basis registratie niet op orde is.**	Omdat de basis registratie onjuist en/of onvolledig is, bestaat het risico dat het actualiseren van vergunningen tot een ingewikkeld traject leidt.	Algemeen			€ -		€ -
3.	**Risico's in samenwerking met opdrachtgevers**							
3.1	**Financiele taakstellingen opgelegd door opdrachtgevers.**	Regelmatig wordt een beroep gedaan op de ODZL om een financiële taakstelling te realiseren, bijvoorbeeld om de stijging van de CAO niet door te berekenen waardoor druk op het budget van de ODZL ontstaat.	Algemeen			€ -	Reeel risico gezien financiële positie opdrachtgevers	€ -
3.2	**Afwijkingen van het uniform VTH-beleid.**	Indien de deelnemers geen overeenkomstig VTH-takenpakket hebben ingebracht, dan is de inrichting van het toezicht door de ODZL niet optimaal efficiënt mogelijk waardoor de bedrijfsvoering minder efficiënt en effectief kan zijn.	Specifiek	20	€ 250.000	€ 50.000	Samen met deelnemers streven naar uniform beleid; ODZL is afhankelijk	€ 50.000
3.3	**Een opdrachtgever trekt taken terug uit de ODZL.**	Indien een opdrachtgever zich terugtrekt met plus-taken, dan kan dit een wezenlijke invloed hebben op de dekking van de bezetting en overhead. Dit is een specifiek risico voor onze werkzaamheden in Noord-Limburg.	Specifiek	10	€ 1.000.000	€ 100.000	Zie overeengekomen spelregels in GR	€ 100.000
3.4	**Een opdrachtgever stelt niet de benodigde financiële middelen ter beschikking.**	Het risico ziet toe op de situatie dat prijsafspraken zijn gemaakt en dat de werkelijke uitvoeringskosten hoger zijn waarbij de deelnemer niet bereid is de meerkosten te betalen.	Algemeen			€ -		€ -
3.5	**Risico dat geschillen ontstaan door gedeelde verantwoordelijkheid ODZL en bevoegd gezag.**	De ODZL is in de uitvoering mede afhankelijk van het bevoegd gezag waarbij de ODZL wordt gemandateerd terwijl het bevoegd gezag verantwoordelijk blijft. De onderlinge afhankelijkheid kan gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering doordat taken afgestemd moeten worden en soms aanleiding geven tot overleg en afstemming tussen ODZL en bevoegd gezag, bijvoorbeeld als er onenigheid is ODZL en bevoegd gezag over een casus. Dit leidt tot inefficiëntie en/of (procedurele) fouten met mogelijk financiële (claim)gevolgen.	Algemeen			€ -		€ -
3.6	**Geen afgestemd milieubeleid, omdat niet alle milieutaken zijn ingebracht bij de ODZL.**	Meerdere instanties (gemeente, ODZL, ODNML) komen op dezelfde locatie over de vloer, omdat werkzaamheden niet op elkaar zijn afgestemd. Dit leidt dit inefficiency.	Algemeen			€ -		€ -
4.	**Politieke risico's**							
4.1	**Regelgeving (denk aan ZZS, Kaderrichtlijn Water, PFAS) heeft invloed op andere werkzaamheden.**	Dit risico kan leiden tot extra taakinvulling door de ODZL. Ook kan het mogelijk zelfs leiden tot het stilvallen van de bedrijfsvoering, bijvoorbeeld omdat energie-aansluitingen niet worden gerealiseerd. Het is theoretisch mogelijk dat de taakuitvoering onmogelijk is waardoor de kosten doorlopen terwijl deelnemers niet bijdragen aan de kosten.	Specifiek	20	€ 500.000	€ 100.000	Betreft restrisico niet door ODZL of deelnemers beinvloedbaar	€ 100.000
4.2	**Invloed van Europese wetgeving op landelijke regels.**	De wetgeving kan onder invloed van Europese regels veranderen waardoor het uitvoeringsveld van de ODZL kan veranderen.	Specifiek	20	€ 250.000	€ 50.000	Betreft restrisico niet door ODZL of deelnemers beinvloedbaar	€ 50.000
4.3	**Geopolitieke ontwikkelingen**	Inflatie, oorlog/conflicten, stroomstoring, internetstoring etc. zorgen voor onzekerheid en instabiliteit	Specifiek	20	€ 1.000.000	€ 200.000	Betreft restrisico niet door ODZL of deelnemers beinvloedbaar	€ 200.000

	Risico beschrijving	Toelichting risico	Algemeen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
5.	**Bedrijfsvoering: personeel en financieel**							
5.1	**De bezetting van de ODZL is kwantitatief (vacatures) en/of kwalitatief (starters) niet van voldoende niveau.**	Het risico ziet toe op de druk op de arbeidsmarkt om voldoende gekwalificeerd personeel aan de ODZL te binden passend bij de omvang en complexiteit van het takenpakket.	Algemeen			€ -	Werken met flexibele schil en strategische personeelsplanning	€ -
5.2	**Begeleiding en opleiding van (nieuwe) medewerkers past niet bij (of naast) de reguliere taken.**	Het risico bestaat dat de opleiding van (nieuwe) medewerkers meer inspanning vraagt dan er beschikbare capaciteit is waardoor aanvullende capaciteit moet worden ingezet en/of aanvullende kosten moeten worden gemaakt.	Algemeen			€ -		€ -
5.3	**Werkplek voldoet niet aan ARBO eisen.**	Het risico ziet toe op werkplekken die - mede in relatie tot hybride werken - niet voldoen aan de ARBO-eisen en leiden tot (aanvullend) ziekteverzuim en mogelijke aansprakelijkheid van de ODZL.	Algemeen			€ -	Via preventiemedewerker, uitgvoerde RIE en budget overige personeelskosten wordt hier actief op geacteerd. Bovendien is aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Betreft restrisico	€ -
5.4	**Uitval/ziekte medewerkers.**	Het risico van ziekte en/of uitval valt onder de reguliere begrotingsrisico's van de ODZL, tenzij sprake is van een buitengewoon ziekteverzuim.	Algemeen			€ -	Er wordt actief gestuurd op preventie en ziekteverzuimbegeleiding, verzuim zit binnen de norm bruto / netto uren	€ -
5.5	**Begrotingsrisico's**	Reguliere begrotingsrisico's zien toe op de onjuste begroting vooraf van taken en daarmee samenhangende kosten, bijvoorbeeld als gevolg van onvoorziene kosten en/of onvoorziene kostenstijgingen	Algemeen			€ -		€ -
5.6	**Niet tijdige betaling opdrachtgevers.**	Het is en blijft een risico dat de betaling van de bijdrage door de deelnemers niet tijdig komt waardoor er een liquiditeitsprobleem kan optreden.	Algemeen			€ -		€ -
5.7	**Inefficiënte werkprocessen.**	Het risico bestaat dat werkprocessen niet meer actueel zijn waardoor sprake is van inefficiëntie in de bedrijfsvoering die niet voorzien is en leidt tot aanvullende kosten.	Algemeen			€ -		€ -
5.8	**Handhaving door Belastingdienst op wet DBA.**	De Belastingdienst gaat strikter handhaven op naleving van de Wet DBA om schijnzelfstandigheid van ZZP-ers te voorkomen. Risico dat naheffingen en boetes worden opgelegd.	Algemeen			€ -		€ -
6.	**Bedrijfsvoering: ICT**							
6.1	**De VTH-applicatie (RX Mission) en urenregistratie (AFAS) wordt doorlopend ontwikkeld en werkt niet volledig adequaat.**	Het risico bestaat dat de applicaties niet adequaat functioneren waardoor de bedrijfsvoering niet efficiënt en/of effectief verloopt en de registratie van zaken en uren niet correct is.	Specifiek	20	€ 1.000.000	€ 200.000	"Voor RxMission is een contract met de leverancier en een SLA waardoor er garanties en waarborgen zijn in geval van uitval en onvoldoende functioneren. De leverancier kan aansprakelijk gesteld worden. Voor AFAS wordt meegelift op het contract van de Provincie Limburg, maar dit is niet specifiek geborgd. Key users VTH waken over de functionaliteit en instructie. Medewerkers zijn opgeleid en bijgeschoold."	€ 50.000
6.2	**De DSO-applicatie (Digitaal Stelsel Omgevingswet) functioneert niet naar behoren.**	De DSO-applicatie (Digitaal Stelsel Omgevingswet) wordt landelijk ontwikkeld en de ontwikkeling en implementatie vallen buiten de beïnvloedingssfeer van de ODZL. Het risico bestaat dat de applicatie niet adequaat functioneert waardoor de bedrijfsvoering niet efficiënt en/of effectief verloopt.	Specifiek	20	€ 500.000	€ 100.000	De ontwikkeling valt buiten de directe beïnvloedingssfeer van ODZL en is derhalve een netto risico	€ 100.000
6.3	**Cyberrisico's ten aanzien van continuïteit van systemen en integriteit van data.**	Het risico bestaat dat een cyberaanval leidt tot een losgeld eis waarbij de ODZL moet bepalen of dit losgeld betaald wordt om hiermee operationele verstoringen te voorkomen en/of eventuele reputatieschade. Het verlies van data kan gevolgen hebben voor de reputatie en bedrijfscontinuïteit.	Specifiek	20	€ 1.000.000	€ 200.000	De ODZL steunt op de ingestelde maatregelen door de IT-provider en laat deze maatregelen met regelmaat testen.	€ 50.000
6.4	**Verlies van vertrouwelijke data als gevolg van eigen werkwijze**	Het risico ziet toe op verlies van data door eigen medewerkers als gevolg van gaten in de eigen werkwijze, menselijke fouten en IT.	Algemeen					€ -

	Risico beschrijving	Toelichting risico	Algemeen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
6.5	**Ontwikkelingen AI vormen risico voor vertrouwelijkheid van gegevens**	Het gebruik maken van AI leidt tot ongewenste openbaarmaking van vertrouwelijke informatie	Algemeen				Opstellen interne gebruiksrichtlijn voor AI	€ -
6.6	**Datakwaliteit is niet op orde**	Juistheid, volledig en actualiteit van data zijn niet geborgd, wat tot inefficiente processen en/of onjuiste beslissingen leidt.	Algemeen					€ -
7.	**Bedrijfsvoering: rechtmatigheid**							
7.1	**Onzorgvuldige aanbestedingsprocedure leidt tot schadeclaim.**	De ODZL is verplicht tot het volgen van de Europose aanbestedingsprocedures en indien hierin onregelmatigheden plaatsvinden, dan bestaat een risico op schadeclaims en/of aanvullende werkzaamheden om dit te herstellen.	Algemeen				Zorgvuldig toepassen aanbestedingswetgeving, intern beleid en ondersteuning via inkoopadviseurs Provincie Limburg	€ -
7.2	**Uitgaven door de ODZL zijn niet rechtmatig omdat deze buiten het begrotingskader vallen.**	Dit betreft een theoretisch risico dat zich in de praktijk - door afdoende beheersmaatregelen - nooit voor doet. Indien dit risico evenwel in de praktijk zou plaatsvinden, dan bestaat het risico dat deelnemers niet willen bijdragen aan de financiële gevolgen.	Algemeen				Monitoren uitgaven via rapportages. Interne controle via controller, externe controle via accountant	€ -
7.3	**Niet voldoen aan privacy protocollen en dataprotectie.**	Niet voldoen aan de AVG kan leiden tot een hoge boete die kan oplopen tot 4% van de omzet van de overtreder.	Algemeen				Er is een FG benoemd en er zijn procedures om binnen de AVG te werken.	€ -
7.4	**Wet Open Overheid vraagt veel niet begrote ureninzet.**	Deze wet is vervanger van de WOB sinds 2022 en vereist pro-actiever informatie te openbaren waardoor dus ook pro-actief meer stukken moeten worden geanonimiseerd. Dit vereist extra middelen om dit mogelijk te maken.	Algemeen					€ -
								€ 850.000

Recapitulatie		€ 25.934.743	Begroting ODZL 2027
	1,50%	€ 389.021	Risico-dekking algemene risico's
		€ 850.000	Kwantificering specifieke risico's
		€ 1.239.021	Totaal risico's
		4,8%	Risico's als percentage van de begroting

	€ 256.780	Afgedekt via post onvoorzien in begroting 2027 (1%)
	€ 982.242	Af te dekken via algemene reserves
	€ 1.239.021	Totaal risico's

6.2 TARIEVENOVERZICHT

Deze tabel is conform de Productcatalogus vastgesteld door het dagelijks bestuur met tarieven 2027 (exclusief opslag kosten bedrijfsvoering) zoals in deze begroting genoemd.

Genormeerde taken					
Locatiekental		**tarief per uur (in €)**	**tarief-correctie**	**tijd per locatie (in uur)**	**totaal (in €)**
Seveso locaties	Op het standaard-uurtarief is een correctiefactor toegepast, omdat uren van o.a. bouwtaken (met ander tarief) zijn verschoven naar het locatiekental. Dit is voor provinciale locaties een negatieve tariefcorrectie (de extra taken in het locatiekental hebben gemiddeld een goedkoper uurtarief). Voor de gemeentelijke locaties is dit een positieve correctie (de extra taken in het locatiekental hebben gemiddeld een hoger uurtarief).	€ 88,61	-0,76%	511,2	**€ 44.952,00**
RIE 4 locaties		€ 88,61	-0,76%	470,4	**€ 41.364,28**
RIE overig - provinciaal		€ 77,45	-0,76%	183,7	**€ 14.120,22**
RIE overig - gemeentelijk		€ 77,45	2,05%	116,6	**€ 9.216,31**
Overig vergunningsplichtig locatie (cat. C) - provinciaal		€ 70,64	-0,76%	153,4	**€ 10.753,56**
Overig vergunningsplichtig locatie (cat. C) - gemeenten		€ 70,64	2,05%	42,7	**€ 3.078,09**
Zwaar meldingsplichtig basistaak-locaties (cat. B)		€ 70,64	2,05%	9,8	**€ 706,45**
Licht meldingsplichtig basistaak-locaties (cat. B)		€ 70,64	2,05%	6,2	**€ 446,94**
Niet-basistaak locaties		€ 62,58	2,05%	4,4	**€ 281,01**
Totalen					

Niet-locatiegebonden basistaken		tarief per uur (in €)		tijd (uren)	totaal (in €)
Asbest	23,8% complex en 76,2% gemiddeld tarief	72,26		8.053	**€ 581.914**
Bodem	51,7% complex en 48,3% gemiddeld tarief	74,16		18.908	**€ 1.402.258**
Totalen					

Niet-genormeerde taken		tarief per uur (in €)			
Vergunningverlening					
Informatie- en Rapportageplicht Milieu		€ 77,45			
Omgevingsvergunning Milieu		€ 77,45			
Meldingen		€ 70,64			
Milieu Effect Rapportage		€ 77,45			
Ontheffing		€ 70,64			
Toezicht & Handhaving					
Vuurwerk Toezicht	Toezicht Vuurwerk	€ 62,58			
Bouw Toezicht	Toezicht Bouwen en RO	€ 77,45			
Bodem Toezicht (alleen PRV)	Toezicht Bodem	€ 77,45			
Energie Toezicht	Toezicht Energie Controle	€ 77,45			
Specialismen					
Advies Externe Veiligheid / Omgevingsveiligheid	Advies Externe Veiligheid / Omgevingsveiligheid	€ 77,45			
Advies (water) bodem - water - bouwstoffen (alleen PRV)	Advies (water) bodem - water - bouwstoffen	€ 77,45			
Advies Geur, Lucht	Advies Geur, Lucht	€ 77,45			
Advies Geluid, Trilling en Licht	Advies Geluid, Trilling en Licht	€ 77,45			
Advies Energie	Advies Energie	€ 77,45			
Verzoek Woo		€ 77,45			
Informatieverstrekking / Algemeen Advies	Informatieverstrekking / Algemeen Advies	€ 70,64			
Projecten					
Sanering verkeerslawaai		€ 77,45			
BOA-capaciteit		€ 88,61			

6.3 WIJZIGING FINANCIERINGS-SYSTEMATIEK

Bij de vaststelling van de begroting 2025 heeft het algemeen bestuur toegezegd om een onderzoek te verrichten naar een faire en transparante verdeling van kosten. De deelnemers en de ODZL wensen een evaluatie en verdieping in de alternatieve mogelijkheden voor financiering om te beoordelen of de systematiek nog aansluit bij de verwachtingen. Dit mede in het licht van een aantal ontwikkelingen in het werkveld van de omgevingsdiensten, zoals de robuustheidscriteria die in een AMvB worden vastgelegd, de druk op de financiering van de taken en het landelijk ontwikkelde voorkeursmodel voor financiering van omgevingsdiensten uit de IBP-VTH Rapportage financieringssystematiek omgevingsdiensten.

In 2025 is onder leiding van Arena Consulting, samen met een interne projectgroep, stapsgewijs invulling gegeven aan deze opdracht. Daarbij vond regelmatig overleg plaats met een klankbordgroep bestaande uit accounthouders en controllers van de deelnemers.

De huidige financiering is gebaseerd op een outputmodel met een onderscheid in een pakketdeel en een programmadeel. In het pakketdeel is van een aantal inrichtingstypen inrichtingsprijzen bepaald, die vermenigvuldigd met het aantal inrichtingen per type, de totale begrote en feitelijk af te rekenen bijdrage van de deelnemer bepalen. In het programmadeel wordt voor de begroting en feitelijk af te rekenen bijdrage een inschatting gemaakt van benodigde uren. Voor projectkosten vindt afrekening plaats op basis van daadwerkelijk afgenomen uren.

De huidige financieringssystematiek kent veel sterke punten (voorspelbaar, eenvoudig, uniform, bewegingsvrijheid en ruimte voor maatwerk). De systematiek van de ODZL heeft model gestaan voor het landelijke voorkeursmodel. Het wijkt hier dan ook slechts beperkt van af. De volgende wijzigingen worden voorgesteld:

1. FINANCIERINGSSYSTEMATIEK

- All-in locatiekental, zodat alle werkzaamheden op de vaste milieulocaties eenvoudig, uniform en voorspelbaar begroot worden (dus bijv. ook advies en bezwaar/beroep).

- Meerdere nieuwe locatietypen met eigen locatiekental (ook voor niet-basistaken), zodat voor alle vaste milieulocaties een uniforme bijdrage geleverd wordt.

- Invoering van norm (combinatie van inwoneraantal en bebouwd oppervlak) voor niet-locatiegebonden basistaken asbest en bodem, zodat werkzaamheden die jaarlijks op verschillende plekken plaatsvinden, eenvoudig, uniform en voorspelbaar begroot worden

- Dekking bedrijfsvoeringskosten transparant met vaste bijdrage per deelnemer i.p.v. opslag in uurtarief.

2. SPELREGELS

- Periodieke bijstelling van kentallen (4-jaarlijks), voor het eerst in 2026.

- Gelijk aan de huidige situatie is het voorstel om bij afwijkingen tussen begroting en realisatie niet af te rekenen met een specifieke deelnemer. Argumenten hiervoor zijn onder meer de regionale gedachte (milieuproblematiek overschrijdt gemeentegrenzen) en verschillende urenbesteding per jaar per deelnemer door risicogerichte benadering en vraag gestuurde producten (aanvragen, meldingen, klachten, handhavingsverzoeken, bezwaren). De normen vormen een goed meerjarig gemiddelde.

- Bij buitenproportionele inzet gedurende het jaar worden specifieke afspraken gemaakt. Dit geldt bijvoorbeeld bij calamiteiten (hardheidsclausule).

- Indien voor een deelnemer gedurende twee jaar >10% meer/minder kosten zijn gemaakt dan begroot, vindt aanpassing plaats voor de begroting van volgende jaren. Door aanpassing van normen (kentallen, frequenties, ervaringscijfers) of urenraming wordt de verdeling meer rechtvaardig gemaakt.

3. HERVERDEELEFFECTEN

Op het niveau van de organisatie als geheel is er als gevolg van de voorgestelde financieringssystematiek geen financieel effect, omdat de totale begroting onveranderd blijft. De kostenverdeling ziet immers alleen toe op de toerekening aan de deelnemers. Inherent aan wijziging van de financieringssystematiek is dat er herverdeeleffecten tussen deelnemers optreden. De herverdeeleffecten zijn voor de meeste deelnemers beperkt. De absolute negatieve impact is maximaal circa € 152.000 en de positieve impact is maximaal circa € 284.000. We hanteren een 3-jarig ingroeimodel voor de positieve en negatieve verschillen met de huidige financieringssystematiek (2027=33%, 2028=67%, 2029=100%).

Het algemeen bestuur heeft op 8 oktober 2025 ingestemd met bovenstaande uitgangspunten voor wijziging van de financieringssystematiek. In samenhang met de ontwerpbegroting 2027 wordt de gewijzigde financieringssystematiek aan de raden en provinciale staten voorgelegd voor het indienen van een mogelijke zienswijze.

6.4 BIJDRAGE PER DEELNEMER

De kosten per deelnemer zijn in onderstaande tabel opgenomen. De voorlopige werkprogramma's 2027 zijn gebaseerd op de werkprogramma's 2026 gecorrigeerd voor de bekende en verwachte aanpassingen. Omdat de kostenverdeling is opgesteld op basis van de nieuwe financieringssystematiek (zie vorige paragraaf), zijn bedrijfsvoeringkosten (overhead) apart berekend en zijn herverdeeleffecten met de huidige systematiek verrekend (2027=67%; 2028=33%; 2029=0%).

De feitelijke bijdrage in 2027 kan afwijken van deze opstelling afhankelijk van de ontwikkelingen in de werkprogramma's van de deelnemers.

Deelnemer	2027 vanuit gewijzigde werkprogramma's 2026	Bedrijfsvoering kosten (overhead)	Subtotaal 2027	Verrekening ingroei financierings-systematiek	Totaal 2027	Gewijzigde begroting 2026	Mutatie
Beek	€ 341.838	€ 213.063	€ 554.901	€ 39.485	€ 594.386	€ 529.884	€ 64.502
Beekdaelen	€ 557.375	€ 347.297	€ 904.673	€ 39.928-	€ 864.745	€ 732.830	€ 131.915
Brunssum	€ 170.874	€ 105.526	€ 276.400	€ 21.717-	€ 254.684	€ 210.409	€ 44.274
Eijsden-Margraten	€ 230.078	€ 173.910	€ 403.988	€ 115.035	€ 519.023	€ 502.441	€ 16.582
Gulpen-Wittem	€ 216.192	€ 139.222	€ 355.414	€ 15.271	€ 370.685	€ 305.599	€ 65.086
Heerlen	€ 691.870	€ 424.611	€ 1.116.481	€ 64.587-	€ 1.051.894	€ 846.384	€ 205.510
Kerkrade	€ 402.370	€ 252.168	€ 654.538	€ 40.822-	€ 613.716	€ 504.674	€ 109.042
Landgraaf	€ 297.486	€ 185.186	€ 482.672	€ 30.535-	€ 452.137	€ 350.540	€ 101.597
Maastricht	€ 1.204.512	€ 739.228	€ 1.943.740	€ 189.177	€ 2.132.917	€ 1.891.778	€ 241.138
Meerssen	€ 287.422	€ 179.666	€ 467.088	€ 70.508-	€ 396.580	€ 318.074	€ 78.505
Simpelveld	€ 104.884	€ 65.026	€ 169.910	€ 11.946-	€ 157.964	€ 134.997	€ 22.967
Sittard-Geleen	€ 1.067.574	€ 675.469	€ 1.743.043	€ 105.573-	€ 1.637.469	€ 1.229.874	€ 407.596
Stein	€ 417.058	€ 259.226	€ 676.284	€ 72.238	€ 748.522	€ 693.271	€ 55.251
Vaals	€ 122.744	€ 75.987	€ 198.731	€ 3.015-	€ 195.716	€ 168.771	€ 26.945
Valkenburg a/d Geul	€ 151.905	€ 99.111	€ 251.015	€ 42.959-	€ 208.057	€ 146.785	€ 61.272
Voerendaal	€ 122.057	€ 76.696	€ 198.753	€ 4	€ 198.758	€ 174.359	€ 24.399
Provincie Limburg	€ 9.807.646	€ 4.375.011	€ 14.182.657	€ 379	€ 14.183.035	€ 14.130.152	€ 52.884
Totaal	**€ 16.193.883**	**€ 8.386.405**	**€ 24.580.287**	**€ 0**	**€ 24.580.287**	**€ 22.870.822**	**€ 1.709.465**

6.5 LIJST MET AFKORTINGEN

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving
BBT	Beste beschikbare technieken
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BI	Business Intelligence
BOA	Buitengewoon Opsporings-Ambtenaar
BREF	Best available technique reference document
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen. Vervallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Zie verder onder Seveso
CPB	Centraal Plan Bureau
ETS	Emission Trading System, het Europese systeem van handel in broeikasemissierechten
FTE	Full time equivalent
GIS	Geografisch Informatiesysteem
HR	Human Resources
IBP VTH	Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IPO	InterProvinciaal Overleg
KIS	Kennis Infrastructuur
KRW	Kaderrichtlijn Water
MBA	Milieubelastende activiteit
ODZL	Omgevingsdienst Zuid-Limburg
Ow	Omgevingswet
RIE-4	Richtlijn Industriële Emissies categorie 4
Seveso	De naam 'Seveso' wordt vanaf 1 januari 2024 gebruikt voor de meest risicovolle bedrijven waar zware ongevallen kunnen voorkomen. De naam is een verwijzing naar de Europese Seveso-III-richtlijn. Deze richtlijn heeft zijn naam ontleend aan het plaatsje Seveso in Italië waar een zwaar industrieel ongeval heeft plaatsgevonden.
SGO	Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties
SPUK THE	Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VTH(A)	Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving (en Advies)
Wbb	Wet bodembescherming
Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
Woo	Wet open overheid
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stoffen

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

info@odzl.nl
(043) 389 73 30
Postbus 5700, 6202 MA Maastricht

www.odzuidlimburg.nl

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG



JAARSTUKKEN 2025

Omgevingsdienst Zuid-Limburg

Februari 2026
Omgevingsdienst Zuid-Limburg
Limburglaan 10, 6202 GA Maastricht

INHOUDSOPGAVE

1. AANBIEDING 03

2. JAARVERSLAG 2025 04

2.1 Inleiding 05
2.2 Ontwikkelingen 2025 05
2.2.1 Robuustheid 05
2.2.2 Maatschappelijke ontwikkelingen 06
2.3 Kerncijfers uitvoering VTH-taken 06
2.4 Vergunningen 07
2.5 Toezicht en Handhaving 09
2.6 Advies 12
2.7 Verplichte paragrafen 13
2.7.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 13
2.7.2 Financiering 14
2.7.3 Bedrijfsvoering 15
2.7.4 Verbonden partijen 19

3. JAARREKENING 2025 20

3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 21
3.2 Balans per 31 december 2025 23
3.3 Toelichting op balans 24
3.4 Overzicht Baten en Lasten 2025 26
3.5 Overhead 26
3.6 Toelichting op de baten en lasten 27
3.7 Gebeurtenissen na balansdatum 28
3.8 Ontwikkeling EMU saldo 29
3.9 WNT-verantwoording 2025 29
3.10 Rechtmatigheidsverantwoording 32

4. OVERIGE GEGEVENS 33

4.1 Controleverklaring 33

5. BIJLAGEN 34

5.1 Voorstel tot resultaatbestemming en resultaatverdeling 34
5.2 Risico-inventarisatie 36
5.3 SISA SPUK THE (Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht) 44
5.4 Lijst met afkortingen 46

1. AANBIEDING

In deze jaarstukken kijken we terug op het jaar 2025. We bespreken de belangrijkste trends, ontwikkelingen en resultaten voor de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. De jaarstukken zijn het laatste deel van de planning- en controlcyclus. Ze bestaan uit twee hoofdonderdelen:

- Het jaarverslag 2025 (hoofdstuk 2), met de verantwoording en de verplichte paragrafen.
- De jaarrekening 2025 (hoofdstuk 3), met de balans, het overzicht van inkomsten en uitgaven en de toelichtingen. Dit is de financiële verantwoording volgens de wettelijke regels.

Bij deze jaarrekening is ook de controleverklaring van de accountant en een rechtmatigheids-verantwoording van het dagelijks bestuur gevoegd.

Financieel resultaat 2025

De jaarrekening over 2025 heeft een positief saldo voor resultaatbestemming van € 1.258.565.

Toelichting resultaat

Analyse van dit positieve resultaat laat zien dat de kosten in totaal € 1,5 miljoen lager zijn dan de begroting (-7%). Dit is grotendeels veroorzaakt doordat de kosten van salarissen en inhuur personeel € 1,0 miljoen lager zijn dan de begroting (-6%), mede door lagere cao-stijging en tijdelijk openstaande vacatures bij zowel VTH(A) als Bedrijfsvoering.

De totale baten zijn € 0,3 miljoen lager dan de begroting (-1%). Dit is grotendeels veroorzaakt door:

- het bestuursbesluit om de laatste voorschotnota's met 40% te verlagen (- € 2,0 miljoen);
- aanvullende financiering van de provincie Limburg (€ 1,3 miljoen);
- landelijke subsidies (incl. SPUK Energiebesparingsplicht) en aanvullende incidentele opdrachten buiten het werkprogramma (€ 0,6 miljoen).

Gezien de oorzaken van deze verschillen heeft het financiële overschot slechts in beperkte mate gevolgen gehad voor de uitvoering van VTH(A)-taken.

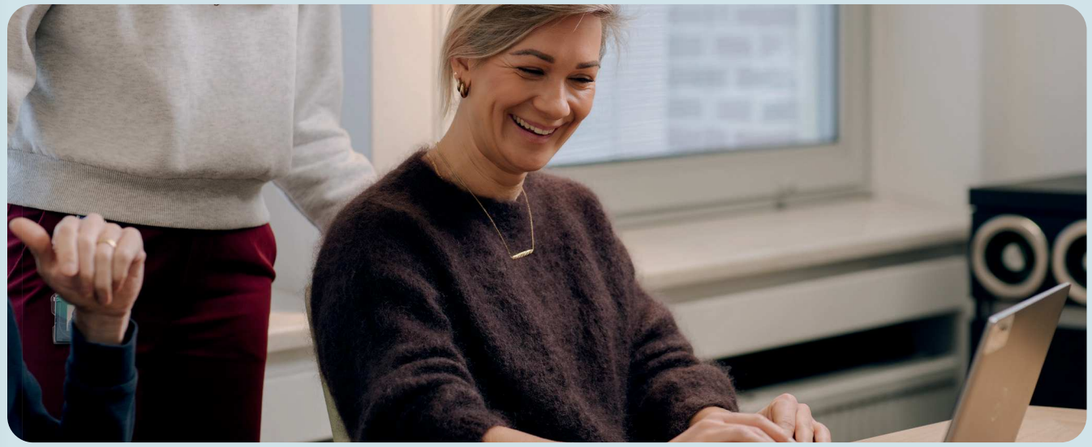
Bestemming resultaat

Het voorstel is om de bestemmingsreserve "ICT aansluitingen" gedeeltelijk (€ 200.000) in te zetten ter dekking van in dit kader in 2025 gemaakte kosten.

Naar aanleiding van de uitgevoerde risico-inventarisatie volgt een noodzakelijke verhoging van het weerstandsvermogen met € 33.107. De reserves (incl. post onvoorzien van € 256.080 in de ontwerpbegroting 2027) komen daarmee op een niveau van 4,8% van de ontwerpbegroting 2027.

Na aanwending van de bestemmingsreserve en de verhoging van het weerstandsvermogen is het te verdelen resultaat € 1.425.458.

Het positieve resultaat zal worden bestemd conform het bepaalde in artikel 30 van onze Gemeenschappelijke Regeling. Hierbij kan het algemeen bestuur besluiten het resultaat toe te voegen aan een reserve of uit te keren.





JAARVERSLAG 2025

2.

JAARVERSLAG 2025

2.1 INLEIDING

Veel reeds ingezette ontwikkelingen zijn in het afgelopen jaar verder voortgezet en op diverse punten afgerond. De belangrijkste daarvan is het verder vergroten van de robuustheid van onze organisatie. Hoewel we pas halverwege 2026 formeel uitsluitsel krijgen of we voldoen aan alle robuustheidscriteria, kunnen we op basis van de laatste tussentijdse beoordeling van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, al concluderen dat we op 1 april 2026 aan alle criteria zullen voldoen. Dit blijkt uit de brief van het ministerie behorende bij de laatste tussentijdse beoordeling:

- *Oordeel (lichtgroen): Het is de verwachting dat uw omgevingsdienst op 1 april 2026 robuust is."*
- *"Uw dienst voldoet op basis van de tweede voortgangsrapportage inmiddels aan 13 randvoorwaarden/kpi's."*
- *"Ik wil u complimenteren met de voortgang die u heeft geboekt om tijdig robuust te worden."*

De laatste (drie) randvoorwaarden/kpi's zijn sinds deze beoordeling ingevuld.

In de afgelopen jaren zijn diverse ontwikkelingen gestart die samenhangen met de veranderende rol en taken van onze omgevingsdienst, zoals beschreven in het visitatierapport (2023) en het rapport van de Zuidelijke Rekenkamer (2022). Dit heeft in 2025 geleid tot een andere manier van rapporteren, een vernieuwd overleg met deelnemers, een gewijzigde financieringssystematiek en een intensivering van de opdracht namens de provincie Limburg. Hierdoor is zowel de relatie met onze deelnemers versterkt als onze gezamenlijke bijdrage aan maatschappelijke opgaven verbeterd. Tegelijkertijd staan die opgaven steeds nadrukkelijker in de belangstelling. Landelijk en regionaal groeit de aandacht voor een schone, gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. In onze regio betreft dit onder meer de focus op indirecte lozingen, tankcleaningbedrijven en het chemiecluster Chemelot.

De verantwoordelijkheid voor ons als Seveso-omgevingsdienst is groot vanwege de bijzondere risico's in onze regio. Van een Seveso-omgevingsdienst mag en wordt meer verwacht bij de uitvoering van onze taken. Vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering zijn de afgelopen jaren steeds beter hierop ingericht, mede dankzij de extra opdracht van de provincie Limburg, die dit proces heeft versneld. Om deze opgave regionaal gezamenlijk op te pakken, is in 2025 bovendien gestart met het ontwikkelen van een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid.

We zijn er echter nog niet, zoals ook in de komende jaren zal blijken. Ook na het 'formele' robuust worden zullen we in de komende jaren moeten blijven investeren in de kennis en kunde van onze medewerkers en onze organisatie, en in de versterking van de samenwerking met onze deelnemers en ketenpartners.

Samen met onze 17 deelnemers, onze ketenpartners en vooral met onze 180 medewerkers hebben we invulling gegeven aan onze belangrijke opgave – een schone, gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

2.2 ONTWIKKELINGEN 2025

2.2.1 ROBUUSTHEID

Zoals hiervoor is aangegeven zijn in 2025 belangrijke stappen gezet naar een robuuste organisatie. Een bijzondere mijlpaal is de oprichting van de afdeling Bedrijfsvoering, die een solide fundament biedt voor de ondersteuning van de primaire processen. Deze afdeling draagt bij aan een efficiëntere en effectievere werkwijze. Alle functies binnen deze afdeling zijn inmiddels zorgvuldig gedefinieerd en succesvol ingevuld.

We hebben net als het ministerie de overtuiging dat we met alle inspanningen op 1 april 2026 robuust zullen zijn.

Naast organisatorische en personele versterking zijn er diverse verbeteringen doorgevoerd die bijdragen aan het versterken van de robuustheid van de organisatie. De volgende studies richten zich op uiteenlopende strategische en operationele onderwerpen:

Financieringssystematiek
Het onderzoek is afgerond en de resultaten zijn verwerkt in de begroting 2027, welke op korte termijn ter zienswijze zal worden voorgelegd aan gemeenteraden en Provinciale Staten.

Rapportagetool VTH
De nieuwe verantwoordings- en rapportagetool is in oktober beschikbaar gesteld aan onze deelnemers.

Bedrijfsplan milieugerelateerde plustaken
Het bedrijfsplan is gepresenteerd aan het dagelijks bestuur. Een beperkt aantal deelnemers heeft ervoor gekozen om extra plustaken in te brengen.

Revitalisering opdrachtgeversoverleg
Onder de nieuwe opzet en naam "Partnerschap Overleg Leefomgeving ODZL" zijn er inmiddels vier overlegmomenten geweest die als positief zijn ervaren. Er zijn gezamenlijke thema's besproken en er was telkens ruimte voor verbinding. Begin 2026 vindt een evaluatie van de nieuwe werkwijze plaats.



2.2.2 MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN
De maatschappelijke aandacht voor een schone, gezonde, veilige en duurzame leefomgeving blijft onverminderd groot. Inwoners, belangengroepen en besturen verwachten dat de omgevingsdiensten een grote rol spelen in het bewaken en beschermen van deze maatschappelijke opgave. Deze verantwoordelijkheid vraagt om omgevingsdiensten die goed zijn uitgerust om deze taak te vervullen en om intensievere samenwerking met andere omgevingsdiensten, deelnemers en ketenpartners.

Samenwerking met onze deelnemers, met andere (Seveso-)omgevingsdiensten en met andere partners zoals de Veiligheidsregio's Zuid-Limburg en Limburg-Noord en het Waterschap Limburg is noodzakelijk om de gezamenlijke uitdagingen op het gebied van de leefomgeving effectief aan te pakken.

2.3 KERNCIJFERS UITVOERING VTH-TAKEN
De Omgevingsdienst Zuid-Limburg heeft in 2025 in totaal 14.561 zaken uitgevoerd of behandeld. Dit is een toename met 31% ten opzichte van 2024 (11.076).

Het aantal zaken is als volgt te specificeren:

	2025	2024	Verschil
Incidentmeldingen, informatieplichten e.d.	7.175	5.413	1.762
Bouw- en milieuvergunningaanvragen, ontheffingen, taakstellende voorschriften, vooroverleggen e.d.	1.523	771	752
Milieu-, bouw- en bodemtoezicht (controles) e.d. inclusief incidentafhandeling	4.222	3.628	594
Juridische bezwaar- en beroepsprocedures, bestuursrechtelijke handhavingszaken, last onder dwangsom, voorlopige voorzieningen, zienswijzen e.d.	319	244	75
Adviezen bodem, asbest, bouw, energie, externe veiligheid, geluid, geur, lucht, omgevingsplannen e.d.	1.322	1.020	302
Totaal	**14.561**	**11.076**	**3.485**

Door de "actualisatietoets vergunningen" (476 zaken) is er sprake van een bovengemiddelde toename van het aantal zaken in betreffende categorie.

2.4 VERGUNNINGEN
Prestatie indicatoren
Vergunningaanvragen en meldingen dienen binnen de wettelijke termijnen te worden afgehandeld. Deze procedures worden geïntegreerd behandeld in het kader van de geldende wet- en regelgeving, waarbij een nauwe aansluiting vereist is met de gemeentelijke loketten en het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO). De door bedrijven ingediende documenten worden getoetst op juistheid en volledigheid. Bij een positieve beoordeling kan dit leiden tot het verlenen van een omgevingsvergunning of een andere benodigde toestemming door het bevoegd gezag.

In deze rapportage wordt, conform de afspraken in de vastgestelde begroting, inzicht gegeven in de voortgang en prestaties op de afgesproken KPI's.

Speerpunt	Prestatatie indicator	Realisatie 2025
Tijdige vergunningen (1)	90% van de omgevingsvergunningen, voorbereid met de uitgebreide procedure, dient binnen de wettelijke termijn behandeld te zijn, tenzij door de aanvrager wordt ingestemd met termijnoverschrijding.	94% van de vergunningen voorbereid met de uitgebreide procedure is behandeld binnen de geldende termijn of heeft instemming vanwege termijnoverschrijding.
	95% van de omgevingsvergunningen voorbereid met de reguliere procedure, dient binnen de wettelijke termijn behandeld te zijn.	97% van de vergunningen voorbereid met de reguliere procedure is behandeld binnen de geldende termijn of heeft instemming vanwege termijnoverschrijding.
Tijdige advisering over de te nemen beslissing op een aanvraag (2)	95% van de adviezen over de te nemen beslissing op een aanvraag dient binnen de afgesproken termijn gegeven te zijn, tenzij wordt ingestemd met termijnverlenging.	100% van de vergunning gerelateerde adviezen is binnen de afgesproken termijn verstrekt of heeft instemming van de aanvrager.
Kwaliteit (3)	Omgevingsvergunningen c.q. adviezen over de te nemen beslissing op een aanvraag voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving (normen, BREF's, richtlijnen etc.) en het beleid van de opdrachtgever.	100% van de in 2025 vastgestelde besluiten voldoet aan de meest actuele wet- en regelgeving.
	Van de bezwaar- en beroepschriften moet minimaal 85% ongegrond worden verklaard (maximaal 15% gegrond).	94% van de vergunningprocedures heeft in 2025 het advies van een Bezwarencommissie, de Rechterlijke toets of Raad van State doorstaan.
Actualiteit (4)	85% van de omgevingsvergunningen wordt binnen de daarvoor geldende termijnen aangepast aan BBT-conclusies/ BREF's.	87% van de Seveso – Rie4 vergunningen is actueel en voldoet daarmee aan de BBT-conclusies/ BREF's.

Projecten en ontwikkelingen

Project 'Van inrichting naar MBA'
In 2025 is het driejarige project 'Van inrichting naar MBA' afgerond. Alle gemeentelijke en provinciale basistaak-inrichtingen zijn beoordeeld en omgezet naar het nieuwe systematische kader van de Omgevingswet. Hiermee is een belangrijke stap gezet in de verdere professionalisering en uniformering van het vergunningenproces.

Project 'Actualisatie overige vergunningen'
De beoordeling van de RIE-bedrijven voor zowel provinciaal als gemeentelijk bevoegd gezag is inmiddels afgerond. De volgende stap is het bespreken van deze toetsen met de betreffende vergunningverlener, zodat de daadwerkelijke actualisatie (aanpassing/intrekking) door hen kan worden opgepakt. Bij de daadwerkelijke actualisatie dient rekening gehouden/afstemming plaats te vinden met het project van het CMP (circulair materialen plan).

Voor de overige (gemeentelijke) bedrijven zijn inmiddels de meeste vergunningen beoordeeld, en het project verloopt volgens de globale planning. Voor de zomer van 2026 zullen alle toetsen zijn afgerond. Door het ontbreken van beschikbaar 'oud' dossiermateriaal en door wijzigingen in wet- en regelgeving is in veel gevallen aanvullend toezicht en extra controle noodzakelijk.

Project 'Financiële Zekerheid'
De landelijke inzet voor financiële zekerheid in de pilotperiode 2024–2025 was gericht op het opdoen van ervaring met het instrument door bij 18 tot 30 vergunningen voorschriften op te nemen. In Limburg is dit voortvarend opgepakt: een uitvoeringsteam is opgeleid en met een brede en diverse groep "moet-bedrijven" is fysiek overleg gevoerd. Ter voorbereiding zijn relevante milieugegevens uit vergunningen, controlerapporten en Seveso-kennisgevingen geanalyseerd. Aan het einde van de pilotperiode zijn hierdoor 28 omgevingsvergunningen afgerond, circa 50% van het provinciale totaal en het merendeel van wat landelijk is bereikt. Limburg loopt daarmee met ruime voorsprong voorop in financiële zekerheid.

Landelijke maatwerkaanpak (verduurzaming en CO_2-reductie)
Om de klimaatdoelen te halen zet het kabinet, naast diverse andere instrumenten, in op een maatwerkaanpak voor de grootste industriële CO2-uitstoters. Vanwege de aanhoudende economische onzekerheid blijkt het lastig om bindende afspraken te maken met bedrijven en gaat het project langzamer dan verwacht.

Binnen de provincie Limburg wordt nog overleg gevoerd met OCI en AnQore (gelegen op site Chemelot) en met Smurfit Westrock. Met Cosun zijn onlangs bindende afspraken gemaakt. Voor deze bedrijven zijn er binnen de organisatie casusteams actief bezig met vooroverleggen, m.e.r.-procedures en vergunningverlening van (mogelijke) maatwerkprojecten. Bij AnQore en Smurfit Westrock zijn al een aantal vergunningen verleend. Een casusteam bestaat uit een lid van het projectteam maatwerk, de vergunningverlener milieu van de betreffende locatie en een jurist. Waar nodig wordt het team uitgebreid met een vergunningverlener bouw en specialisten geluid, externe veiligheid, lucht etc.

Daarnaast zijn in 2025 een aantal landelijke expertpools (o.a. energieopslagsystemen, vergistingsinstallaties, energiebesparing, lucht(emissies), ZZS) opgestart waarin medewerkers van de organisatie participeren voor kennisuitwisseling.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
Sinds 2025 is meer aandacht gekomen voor ZZS bij zowel vergunningverlening als het houden van toezicht. Toezichthouders hebben onder andere cursussen gevolgd om ZZS te herkennen en het opvragen van vermijdings- en reductieprogramma's (VRP) is als standaard document opgenomen. Dit heeft ertoe geleid dat bedrijven bewuster worden van hun verantwoordelijkheid inzake ZZS en dat meer VRP's worden ingediend. Middels het organiseren van casusuurtjes wordt informatie en kennis over ZZS gedeeld met vergunningverleners, toezichthouders en specialisten. De bewustwording van ZZS begint steeds meer vorm te krijgen. Een aandachtspunt is dat momenteel financiering enkel van de provincie afkomstig is. ZZS speelt echter niet alleen bij provinciale bedrijven, maar ook bij gemeentelijke bedrijven.

2.5 TOEZICHT EN HANDHAVING

Planning toezicht
Met de invoering van de Omgevingswet is het aantal activiteiten dat als basistaak wordt beschouwd aanzienlijk uitgebreid. Dit heeft geleid tot 1.200 nieuwe locaties die eind 2024 door gemeenten zijn overgedragen aan de omgevingsdienst. Deze overdracht heeft plaatsgevonden buiten de reguliere planningscyclus, waardoor deze locaties niet konden worden opgenomen in de reguliere planning. Om toch adequaat toezicht te houden op deze nieuwe locaties is de beschikbare capaciteit ingezet op branchegerichte projecten. In deze periode zijn inspecties uitgevoerd bij de volgende branches:

- Garagebedrijven (29x);
- Tankstations zonder LPG-installatie (9x);
- (Melk)rundveehouderijen (28x);
- Metaalrecyclingbedrijven (24x).

Daarnaast is het pilotproject "Vrije veldcontroles" uitgevoerd. Dit project richtte zich op het actualiseren van het bedrijvenbestand op bedrijventerreinen. Door het hoge verloop van activiteiten en het ontbreken van meldingen of vergunningaanvragen is actieve controle in het veld noodzakelijk.

Alle geplande bedrijventerreinen zijnn geïnventariseerd. Het betreft de bedrijventerreinen De Horsel (Beekdaelen), Beekerhoek (Beek), Weerterveld (Meerssen), Lindelaufer Gewande (Voerendaal), Beatrixhaven (Maastricht) en Businesspark Stein (Stein).

In het verslagjaar heeft de overdracht van nieuwe basistaaklocaties geleid tot een informatieachterstand. Dit komt doordat milieudossiers van deze locaties vaak ontbreken of niet volledig zijn. Het verkrijgen van deze gegevens vergt veel extra tijd en leidt bij sommige opdrachtgevers tot vertraging in de uitvoering van milieucontroles. Het lopende project informatie-uitwisseling moet hier verbetering in brengen.

Daarnaast zijn gedurende het verslagjaar door gemeenten opnieuw extra basistaaklocaties overgedragen aan de omgevingsdienst. Deze locaties zijn niet meer opgenomen in de planning voor 2025, maar worden meegenomen in de programmering voor 2026.

Prestatie indicatoren
In deze rapportage wordt, conform de afspraken in de vastgestelde begroting, inzicht gegeven in de voortgang en prestaties op de afgesproken KPI's.

Speerpunt	Prestatatie indicator	Realisatie 2025
Kwaliteit (1)	Toezichtrapporten voldoen aan de meest actuele wet- en regelgeving en het beleid van de opdrachtgever.	Doelstelling gehaald.
	95% van de handhavingsbesluiten worden genomen binnen de daarvoor afgesproken termijn.	100% van de handhavingsbesluiten is genomen binnen de wettelijk daarvoor vastgestelde termijn (8 weken) of er vindt met instemming van verzoeker opschorting van de termijn plaats.
Tijdigheid (2)	Uitvoering werkprogramma opdrachtgever zoals onderling afgesproken 100%.	96% van de reguliere planning van het werkprogramma is gerealiseerd.
Uniformiteit (3)	Hanteren van vastgesteld handhavingsbeleid opdrachtgever.	Is gerealiseerd.

Ad (2) Tijdigheid
In 2025 is 96% van het planmatige milieutoezicht uitgevoerd. Dit omvat zowel de reguliere planmatige inspecties als de planmatige controles die in projectvorm zijn uitgevoerd (onder meer bij garagebedrijven, tankstations, veehouderijen en metaalrecycling).

De planning bestond uit 1.037 planmatige controles, waarvan 43 Seveso inspecties. In totaal zijn 952 planmatige milieu inspecties en 43 planmatige Seveso inspecties uitgevoerd. Hiermee is het overgrote deel van de geplande werkzaamheden gerealiseerd.

Naast deze planmatige inzet zijn in 2025 ook niet geplande controles uitgevoerd. Ongeveer 20% van alle uitgevoerde controles betrof inzet naar aanleiding van incidentmeldingen, ad hoc verzoeken en handhavingstrajecten. Daarnaast zijn 293 hercontroles uitgevoerd om te borgen dat overtredingen daadwerkelijk zijn beëindigd. Totaal komen we uit op 1.190 uitgevoerde milieucontroles.

Projecten en ontwikkelingen

Project intensivering provinciaal toezicht 2025-2027
Op 21 maart 2025 is het 'Plan van Aanpak Intensivering Provinciaal Toezicht' bestuurlijk vastgesteld. In lijn met het voorbereidingsjaar zijn in 2025 belangrijke stappen gezet. Zo is extra capaciteit geworven en ingehuurd om het toezicht te versterken. Daarnaast is een externe audit uitgevoerd naar de kwaliteit van het milieutoezicht, waaronder de voorbereiding, uitvoering en verslaglegging van controles.

De sturing op het provinciaal toezicht heeft in 2025 ook meer vorm gekregen. Er is gestart met de ontwikkeling van een operationeel dashboard, waarmee meer inzicht wordt verkregen in de toezichtlast, toezichtfrequentie en risicoprofielen. Dit dashboard wordt in 2026 verder doorontwikkeld.

Ten slotte is de voorbereiding gestart voor de intensivering van het toezicht in 2026, waarin de uitvoering op basis van werkprocessen en risicomodellen centraal staat.

Project indirecte lozingen
De provincie heeft een meerjarige financiering ingebracht bij de omgevingsdienst om de problematiek rondom de toenemende vervuiling als gevolg van indirecte lozingen van stoffen aan te pakken. Dit is door Provinciale Staten geaccordeerd op 21 maart 2025. De organisatie heeft hiervoor een plan van aanpak "pilot indirecte lozingen provinciale bedrijven" opgesteld. Het plan van aanpak richt zich op het verbeteren van de waterkwaliteit door de ontwikkeling van een robuuste en uniforme VTH-strategie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van landelijk initiatieven zoals de kennisregisseur water van Omgevingsdienst Nederland.

De implementatie van het plan volgt een gefaseerde aanpak over een periode van drie jaar. Inmiddels is gestart met uitbreiding van de toezichtcapaciteit, de planning van de verdere kennisontwikkeling en selectie van bedrijven in de branches afvalverwerking en chemische industrie. De uitvoering van de inspecties bij de geselecteerde bedrijven start in 2026.

Bodem
Het team bodem heeft inmiddels twee jaar ervaring met het uitvoeren van de nieuwe bodemtaken. Daar waar in 2024 het aantal meldingen en informatieplichten achterbleef op de verwachte aantallen, is inmiddels sprake van een geheel andere ontwikkeling. In 2025 heeft namelijk een significante toename van de aantallen (circa 2.050 stuks) plaatsgevonden ten opzichte van de aantallen in 2024 (circa 1.200 stuks). Deze toename ziet primair op het hoger aantal ingediende informatieplichten.

Daar waar meer meldingen c.q. informatieplichten zijn, zou ook meer toezicht gehouden moeten worden. Met de huidige capaciteit is het houden van meer toezicht echter niet mogelijk. Door middel van inhuur alsmede de inzet van trainees wordt gestreefd naar meer toezichtcapaciteit. Meer toezicht leidt op zijn beurt ongetwijfeld ook tot indiening van meer meldingen en informatieplichten. Het is dan ook belangrijk om voldoende capaciteit beschikbaar te stellen en te houden voor de toezichthoudende taken. De eerder berekende extra 4 fte is op basis van de aantallen van 2025 dan ook zeker benodigd voor een goede taakuitvoering en inzet op het houden van het benodigde toezicht.

BOA
De omgevingsdienst heeft inmiddels vier beëdigde BOA's in dienst (3 fte). Twee richten zich volledig op strafrechtelijke handhaving bij SEVESO- en RIE-bedrijven; de andere twee op bodem- en asbestdelicten.
In 2025 zijn alle BOA's gestart met de verplichte permanente her- en bijscholing (PHB). De verdere invulling van deze vierjaarlijkse cyclus gebeurt samen met de ODNL-Academie en BOA's van provinciale en gemeentelijke organisaties en andere omgevingsdiensten.

Naast bestuursrechtelijke handhaving wordt actief ingezet op strafrechtelijke instrumenten. De omgevingsdienst heeft geparticipeerd in de landelijke pilot 'bestuurlijke boete', welke heeft geleid tot een landelijk werkproces én de eerste opgelegde bestuurlijke boetes. Basis voor zowel bestuurs- als strafrechtelijke handhaving blijft de Landelijke Handhavingsstrategie Seveso-inrichtingen en de LHSO, aangevuld met het nog op te stellen regionale VTH(A)-beleid.

De BOA's hebben in opdracht van het OM zelfstandig en gezamenlijk meerdere strafrechtelijke onderzoeken uitgevoerd en proces-verbaal opgemaakt. De samenwerking met ketenpartners – waaronder OM/FP, RMT, politie, Arbeidsinspectie, ILenT en RIEC – is verder versterkt via gezamenlijke overlegstructuren, onderzoeksteams en het aanleveren van procesdossiers. Het Functioneel Parket heeft toegezegd meer inzicht te geven in de afhandeling van door de omgevingsdienst aangeleverde PV's.

De verwerking en uitwisseling van strafrechtelijke informatie vraagt blijvende aandacht om te voldoen aan de Wpg en AVG. Dit wordt geborgd via het BOA-registratiesysteem, het inrichten van bijbehorende werkprocessen, een interne audit in 2026 en de opleiding van een BOA tot bevoegd functionaris als bedoeld in artikel 9 van de Wpg.

Energie(besparingsplicht)
In het rapport van de Algemene Rekenkamer over de energiebesparingsplicht (2019–2023) zijn verschillende aanbevelingen gedaan om het toezicht bij bedrijven en instellingen te intensiveren. Eén daarvan is de oproep aan bevoegd gezagen om het gesprek te voeren over het toezicht- en handhavingsscenario dat het beste past binnen de regio.

De organisatie heeft hierop voortgebouwd door begin 2025 tijdens het partneroverleg een eerste presentatie te geven, gevolgd door gesprekken met alle gemeenten voor nadere kennismaking en behoeftebepaling. Na de zomer is samen met de ambtelijke werkgroep de basis gelegd voor de uitvoering van de energiebesparingsplicht vanaf 2027.

Op dit moment hebben 2.465 bedrijven en instellingen zich gemeld. In 2025 zijn vanuit de meldingsplicht 550 bedrijven en instellingen aangeschreven waarvan in 2023 geen melding was ontvangen, terwijl deze bedrijven en instellingen zich in 2019 wel hadden gemeld.

Een nieuwe basistaak is het toezicht op het Besluit CO_2-reductie werkgebonden personenmobiliteit voor organisaties met meer dan 100 medewerkers. Deze organisaties moeten jaarlijks rapporteren over zakelijke mobiliteit en woon-werkverkeer. De start van toezicht en handhaving is voorlopig uitgesteld, omdat de ondergrens wordt verhoogd van 100+ naar 250+ werknemers.



2.6 ADVIES

Prestatie indicatoren

Speerpunt	Prestatatie indicator	Realisatie 2025
Kwaliteit (1)	De adviezen bevatten heldere conclusies en zijn transparant in de afwegingen.	Is gerealiseerd. De adviezen voldoen aan de verwachtingen van onze opdrachtgevers. Interviews met onze opdrachtgevers tonen brede waardering voor de kennis en kunde van onze medewerkers.
Tijdigheid (2)	95% van de adviezen is voor de afgesproken termijn aan de opdrachtgever verzonden.	Is gerealiseerd. Bij zaken waar de termijn niet wordt gehaald word actief aan verwachtingenmanagement gedaan.

Projecten en ontwikkelingen

Omgevingsveiligheid

De discipline externe veiligheid beoordeelt en adviseert over risico's van gevaarlijke milieubelastende activiteiten en ontwikkelingen. De helft van de adviezen gaat naar vergunningverlening, toezicht en handhaving; de andere helft betreft ruimtelijke ontwikkelingen voor vooral gemeenten. Daarnaast neemt de discipline deel aan vier projecten: Convenant Chemelot, koppeling RxMission, actualisatie REV/provinciale inrichtingen en ondersteuning van ODNML.

In 2025 organiseerde de omgevingsdienst samen met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg drie bijeenkomsten om gemeenten te informeren over externe veiligheid in omgevingsplannen. Gemeenten reageerden positief op de voorgestelde regionale aanpak. Deze is in december opnieuw toegelicht tijdens het partneroverleg, waarna meerdere gemeenten aangaven concreet te willen starten met de opstelling van omgevingsplannen en hierover verder in gesprek willen gaan.

Geluid, trillingen en licht

De geluidsspecialisten zijn experts die de akoestische situatie toetsen, controleren, meten en/of onderzoeken. Zij geven daarmee advies over ruimtelijke ontwikkelingen om een veilig en gezond leefmilieu te waarborgen en ervoor te zorgen dat geluidsnormen worden nageleefd.

Met deze uitgebreide dienstverlening zorgen wij ervoor dat geluid en omgeving goed op elkaar zijn afgestemd in verschillende situaties. In 2025 zijn 396 zaken behandeld.

Acht gemeenten nemen deel aan een pilot waarbij de omgevingsdienst de geluidsmetingen tijdens het evenementenseizoen verricht. In 2026 gaat het derde en laatste jaar van de pilot in. Gedurende 2026 zal een evaluatie plaatsvinden ter bepaling van een mogelijke continuering in de volgende jaren.

Lucht

In het afgelopen jaar is uitvoering gegeven aan de aanvullende provinciale opdracht om aan de wettelijke taken te voldoen. In augustus is de OGI-camera voor lekdetectie in gebruik genomen. Daarnaast is het aanbestedingstraject gestart voor drie TD-GCMS-apparaten (Thermo-Desorption Gas Chromatography Mass Spectrometry). Het team is uitgebreid met drie technische adviseurs lucht, die zich richten op de controle van emissiemetingen en automatische meetsystemen, de beoordeling van VRP-rapportages en het meten van vluchtige en semi-vluchtige organische stoffen met de nieuwe apparatuur.

In 2025 zijn onze roetmetingen voor het eerst geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie. Tevens worden met andere omgevingsdiensten oriënterende gesprekken gevoerd over intensievere samenwerking op het gebied van monstername en analyse.

Voor het provinciale meetnet beheert de omgevingsdienst meerdere luchtmeetstations. Naast het reguliere beheer lag de focus op de opstart en ingebruikname van het nieuwe achtergrondstation in Gulpen-Wittem.

In Maastricht is extra aandacht besteed aan de luchtemissies van Mosa. Bij luchtimmissieprojecten beheren we onder meer het meetstation aan de Hoge Fronten en begeleiden we de monitoring met diffusiebuisjes en sensoren. Voor de gemeente Stein stonden de werkzaamheden opnieuw grotendeels in het teken van de Asfaltcentrale, waaronder rechtbankprocedures en uitgevoerde emissiemetingen.

2.7 VERPLICHTE PARAGRAFEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) staat aangegeven dat ten minste de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid.

De paragrafen (1) "lokale heffingen", (3) "onderhoud kapitaalgoederen", (6) "verbonden partijen" en (7) "grondbeleid" zijn niet van toepassing, omdat de dienst niet wordt gefinancierd door heffingen, niet over kapitaalgoederen beschikt, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen zijn hieronder nader toegelicht.

2.7.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICO-BEHEERSING

Inventarisatie en beleid inzake risico's en weerstandsvermogen

Het beleid inzake risico's en weerstandsvermogen is vastgesteld door het algemeen bestuur. Het weerstandsvermogen[1] (algemene reserve) komt voor 2025 uit op 4,6% van de omzet. In artikel 31.6 van de gemeenschappelijke regeling is het weerstandsvermogen bepaald op maximaal 10% van de jaaromzet. Voor zover het batig saldo van enig jaar zou leiden tot een weerstandsvermogen van meer dan 10% van de jaaromzet, wordt het saldo boven de 10% gerestitueerd, tenzij een meerderheid van de deelnemers gemotiveerd instemt met een doelreservering van het batig saldo voor het openbaar lichaam. Het algemeen bestuur stelt een voorstel van de deelnemers hieromtrent vast.

Risicoprofiel	Benodigde omvang weerstandsvermogen
Gemiddeld profiel	<10% van de jaaromzet

Indien enig exploitatiejaar een nadelig saldo oplevert en het weerstandsvermogen ontoereikend is om dit nadelige saldo te dekken, stelt het algemeen bestuur een plan vast dat is gericht op het afbouwen en/of dekken van het nadelig exploitatiesaldo. Het algemeen bestuur bepaalt tevens of en zo ja, tot welk bedrag de deelnemers zullen bijdragen in het nadelig exploitatiesaldo. Het bedoelde plan wordt niet eerder vastgesteld dan nadat de raden en provinciale staten gedurende een termijn van acht weken in de gelegenheid zijn gesteld om hun mening ten aanzien van het plan naar voren te brengen (GR, art. 31.7). Wanneer het algemeen bestuur een besluit heeft genomen omtrent het bijdragen door de deelnemers in het nadelig exploitatiesaldo, wordt het nadelige exploitatiesaldo gedragen op basis van ieders afname (=omzet) in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft (GR, art. 31.8).



Een inventarisatie van risico's wordt jaarlijks uitgevoerd. Deze inventarisatie wordt uitgevoerd tezamen met een afvaardiging van onze deelnemers. In paragraaf 3.8 is de risico-inventarisatie van eind 2025 opgenomen. Hiertoe worden strategische (specifieke) risico's van reguliere (algemene) risico's onderscheiden. Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Zowel kans als impact zijn echter moeilijk exact te kwantificeren. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met rijksbrede bezuinigingen, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag. Om te voorkomen dat de dienst bij het voordoen van een niet afgedekt strategisch risico ingrijpende wijzigingen moet doorvoeren, dient de Omgevingsdienst Zuid-Limburg weerstandscapaciteit te bezitten om tegenvallers te kunnen opvangen.

[1] *Waar in de GR wordt gesproken van weerstandsvermogen, wordt feitelijk bedoeld weerstandscapaciteit cf. BBV.*

Kengetallen met betrekking tot weerstandsvermogen en risicobeheersing
De BBV-kengetallen zijn geënt op begroting en verantwoording van gemeenten en provincies en verplicht (maar beperkt toepasbaar) voor de dienst. Aangezien grondexploitatie en belastingheffing niet aan de orde zijn, zijn betreffende kengetallen niet van toepassing.

	Kengetallen	Verslag 2024	Begroting 2025	Verslag 2025
a	Netto schuldquote (=netto kaspositie t.o.v. saldo baten)	-0,2	0,0	-0,1
b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-0,2	0,0	-0,1
c	Solvabiliteitsratio (=totaal eigen vermogen t.o.v. totaal passiva)	50%	38%	43%
d	Structurele exploitatieruimte (=structurele baten t.o.v. structurele lasten)	7%	0%	6%
e	Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
f	Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

a) en b) De (gecorrigeerde) netto schuldquote is negatief, wat betekent dat er meer liquide middelen (cash, direct opvraagbare middelen) zijn dan de totale financiële schulden. Deze netto kaspositie duidt op een sterke financiële gezondheid, stabiliteit en vermogen om te investeren of tegenslagen op te vangen.

c) Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. Een ratio hoger dan 25% wordt toereikend geacht.

d) Een positieve structurele exploitatieruimte betekent dat de structurele inkomsten voldoende zijn om de structurele uitgaven te dekken, wat wijst op voldoende financiële weerbaarheid. Alle baten en lasten zijn structureel van aard.

In samenhang indiceren deze ratio's dat de financiële positie van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg gezond is.



2.7.2 FINANCIERING

Algemeen
Gegeven de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) is elke gemeente, provincie of gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in de begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven over de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de rente¬ en risiconorm, de verwachte toe- en/of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid over treasury. De randvoorwaarden hiervoor zijn geformuleerd in het treasurystatuut. Uiteraard valt dit binnen het wettelijke kader, zoals gesteld door de Wet FIDO.

De financiering door de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg vindt plaats met voorschotnota's op basis van de vastgestelde begroting c.q. het aangepaste werkprogramma.

Rentevisie
De dienst heeft geen leningen.

Koers- en valutarisico
De dienst bezit geen derivaten of vreemde valuta en is er dus geen sprake van koersrisico en ook niet van een valutarisico.

Rente- en risiconorm
Aangezien de dienst geen schulden heeft, is er geen sprake van een mogelijk renterisico.

Liquiditeitenplanning
De planning van de facturering per kwartaal aan de deelnemers voor de in de begroting c.q. het werkprogramma afgesproken dienstverlening, heeft ertoe geleid dat er steeds voldoende liquiditeiten aanwezig waren.

Financieringsrisico's
Omdat de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg en zich verplicht hebben de tekorten in zijn geheel gezamenlijk te dragen, is er geen sprake van financieringsrisico's.

Kasgeldlimiet
Omdat het saldo steeds toereikend was, heeft de omgevingsdienst geen behoefte gehad aan korte termijn financiering.

2.7.3 BEDRIJFSVOERING

2.7.3.1 ORGANISATIESTRUCTUUR

Per 1 januari 2025 is de afdeling Bedrijfsvoering opgericht. Deze afdeling vormt een stevige basis voor de ondersteuning van de primaire processen en draagt bij aan een efficiëntere en effectievere organisatie. De organisatie bestaat verder uit de afdelingen Vergunningen, Milieutoezicht & Veiligheid, Specialistisch & Juridisch Toezicht en Onderzoek & Advies. De vijf afdelingshoofden vormen samen met de directeur en de controller het managementteam.

2.7.3.2 PERSONEEL

Formatie
In 2025 is het aantal medewerkers gegroeid naar 156, wat overeenkomt met 147,6 fte (2024: 141 medewerkers en 132,3 fte). Het aandeel jonge medewerkers is in de afgelopen jaren toegenomen: 13% van het personeelsbestand is 30 jaar of jonger (21 medewerkers). Het aandeel medewerkers in de leeftijdscategorie 60+ bedraagt 19% (30 medewerkers).

Inhuur
Per 31 december 2025 werkten 29 inhuurkrachten binnen de organisatie, samen goed voor 19,9 fte. Opvallend blijft dat veel inhuurkrachten beperkte uren werken, zeker in vergelijking met vaste medewerkers.

Het aandeel kosten voor externe inhuur komt in 2025 uit op 14% van de totale loonsom inclusief inhuur. Ter vergelijking: 13,4% bij WSGO leden en 17,5% bij gemeenten (Personeelsmonitor WSGO 2024).

Sinds 1 september 2025 maakt de omgevingsdienst gebruik van de IGOM inhuurdesk van Maandag. Deze desk benadert een groot aantal gecontracteerde leveranciers (inclusief zzp'ers), verzorgt de volledige administratieve afhandeling en borgt de rechtmatigheid van inhuur. Dit levert zowel administratieve ontlasting als een bredere kandidatenpool op.

Door de aangescherpte handhaving van de Wet DBA per 1 januari 2025 is het zzp gebruik opnieuw beoordeeld en waar nodig aangepast.

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuim bedroeg in 2025 4,0%, een lichte stijging ten opzichte van 2024 (3,5%), maar nog altijd ruim onder het gemiddelde bij WSGO leden en gemeenten (beide 6,7%). De samenwerking met WVM Bedrijfsartsen verloopt goed en er wordt actief ingezet op preventie.

Vacatures
In 2025 zijn 24 vacatures opengesteld. Vacatureteksten zijn vernieuwd om meer nadruk te leggen op het bijdragen aan een gezonde en veilige leefomgeving en op de aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

Sinds september 2025 is de omgevingsdienst aangesloten bij het Regionaal Mobiliteitscentrum IGOM, waardoor vacatures ook via IGOM.nl worden verspreid. Ondanks de aanhoudende arbeidsmarktkrapte slagen we erin om vacatures tijdig in te vullen, zowel binnen VTH functies als technische en bedrijfsvoeringsfuncties.

Door de groei van het personeelsbestand blijft investeren in onboarding essentieel, ook voor trainees die na hun opleiding instromen. Inwerkprogramma's worden continu verbeterd. Het begeleiden van nieuwe medewerkers vergt steeds meer aandacht.

Het werving en selectiebeleid is in 2025 geactualiseerd en bevat nu expliciete aandacht voor interne doorstroom om medewerkers te behouden.

Arbeidsmarktcommunicatie en aantrekkelijk werkgeverschap
Arbeidsmarktcommunicatie blijft een belangrijk speerpunt. De landelijke campagne "Omdat je staat voor je omgeving", die eind 2024 succesvol werd afgerond, is in 2025 lokaal voortgezet.

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg werd begin 2025 uitgeroepen tot aantrekkelijkste werkgever van Zuid Limburg (categorie middelgrote organisaties). Deze erkenning wordt actief benut in communicatie, waaronder vacatureteksten.

Het LinkedIn profiel wordt intensief bijgehouden, met nieuws, interviews en vacatures die laten zien wat ons als werkgever aantrekkelijk maakt.

Ook interne communicatie via het intranet blijft belangrijk. Het intranet biedt medewerkers inzicht in organisatorische ontwikkelingen en besluiten van het managementteam en het algemeen en dagelijks bestuur, en draagt bij aan betrokkenheid.

Cao SGO
De nieuwe cao leidde tot wijzigingen in het personeelshandboek. Instrumenten voor flexibel belonen zijn aangescherpt en uniform toegepast. De regeling voor woon werkvergoeding heeft een structureel karakter gekregen.

Duurzame inzetbaarheid
In 2025 bleef duurzame inzetbaarheid een belangrijk thema, in lijn met de cao. De focus lag op loopbaanontwikkeling, versterking van vakmanschap en vitaliteit.

De meeste medewerkers volgden functiegerichte opleidingen. Een kleinere groep maakte gebruik van loopbaaninstrumenten, waaronder de TMA analyse, om talenten, drijfveren en ontwikkelmogelijkheden in kaart te brengen.

De doelstellingen van duurzame inzetbaarheid blijven om:

- medewerkers vitaal en inzetbaar te houden in uiteenlopende omstandigheden;
- continuïteit, productiviteit en werkplezier binnen de organisatie te versterken.

Opleidingsplan 2025 - 2026 en Kwaliteitscriteria 3.0.
Het opleidingsplan 2025–2026 beschrijft de opleidingen die nodig zijn voor het behalen van organisatie en afdelingsdoelen. In 2025 lag de nadruk op de overgang naar Kwaliteitscriteria VTH 3.0. Daarbij is met name aandacht besteed aan systeemtechnische inrichting in MyForms en het actualiseren van medewerkersportfolio's met opleidingen, diploma's en werkervaring. Deze informatie maakt inzichtelijk welke aanvullende kwalificaties nodig zijn om aan de kwaliteitscriteria te voldoen. Daarbij wordt gebruikgemaakt van het aanbod van de ODNL academie. Nieuwe medewerkers volgden onder meer trainingen in politiek-bestuurlijke sensitiviteit, samenwerken en de competentie 'verbinden'.

2.7.3.3 INFORMATIEMANAGEMENT
Informatisering en automatisering
Door toenemende wettelijke eisen en een groeiende behoefte aan toegankelijke informatie is het noodzakelijk om efficiënt en met hoge kwaliteit te werken. Dit vraagt om moderne ICT voorzieningen en een hoge beschikbaarheid van systemen.

In 2025 is veel geïnvesteerd in de verdere opbouw van de afdeling Bedrijfsvoering, waaronder de uitbreiding met functies op het gebied van informatiemanagement. Dankzij deze nieuwe expertise zijn diverse projecten opgepakt en zijn alle openstaande acties binnen het programma Robuust worden afgerond. We nemen actief deel aan ODNL vakberaden, waardoor we goed aangesloten blijven op landelijke ontwikkelingen.

Verantwoordings- en rapportagetool
In 2024 is het bestaande VTH verantwoordings- en rapportageproces geëvalueerd. Daaruit bleek dat een andere manier van dataverzameling en rapportage nodig was voor meer transparantie en betere sturingsinformatie. De aanbevelingen zijn in 2025 geïmplementeerd.

Er zijn vier nieuwe rapportages ontwikkeld:

- Urenrapportage per medewerker, afdeling en product (wekelijks)
- Afnamerapportage met producten en uren per opdrachtgever (wekelijks)
- Tussen- en jaarrapportages met financiën (maandelijks)
- Zaakrapportages (dagelijks)

Deze rapportages zijn 24/7 beschikbaar via een dashboard voor opdrachtgevers en het managementteam. Er wordt gewerkt aan een gebruiksvriendelijkere toegang en bredere ontsluiting voor medewerkers.

Daarnaast zijn in 2025 enkele beleidsnota's opgesteld en vastgesteld. De implementatie hiervan startte in 2025 en krijgt in 2026 vervolg.



Business Intelligence
De organisatie heeft de afgelopen jaren eerste stappen gezet richting datagedreven werken, maar de inzet was nog versnipperd. In 2025 is de Business Intelligence (BI) strategie vastgesteld. Dit is een van de vereisten in het kader van robuust worden. De ambitie is om BI structureel te professionaliseren en breed te verankeren. De strategie richt zich op zes pijlers:

- Integratie in de organisatie
- Uniformiteit en betrouwbaarheid
- Governance en eigenaarschap
- Datavaardige medewerkers en leiderschap
- Toekomstbestendige technologie
- Samenwerking intern en extern

Deze strategie vormt de basis voor het doel om in 2030 te functioneren als een volwassen datagedreven organisatie: efficiënt, transparant en toekomstgericht.

Innovatie
De innovatiecapaciteit is in 2025 duidelijk toegenomen. Dit is mede gerealiseerd door de oprichting van de afdeling Bedrijfsvoering, de aanstelling van een projectleider innovatie, een intern onderzoek naar procesverbetering en een structureel innovatiebudget (1% van de begroting).

We werken vanuit de volgende vijf innovatiepijlers:

- persoonlijke ontwikkeling
- doorontwikkeling van producten, diensten en processen
- creatief omdenken
- ontwerpen en toepassen van nieuwe oplossingen
- samenwerking

Innovatie wordt mogelijk gemaakt door drie randvoorwaarden: een structureel budget, tijd en ruimte voor medewerkers om te vernieuwen, en een cultuur waarin innovatie wordt gestimuleerd. Het fail fast-principe wordt gehanteerd: haalbare ideeën worden snel getest en succesvolle initiatieven worden opgeschaald.

De innovatiekalender geeft een overzicht van lopende projecten en initiatieven die in de komende jaren starten. De kalender blijft dynamisch en beweegt mee met de organisatie.

Projectplan procesverbetering
Sinds medio 2023 werkten we met de VTH applicatie Rx.Mission, waarin de processen volgens de Omgevingswet zijn ingericht. Na ruim een jaar werken in de nieuwe wetgeving is behoefte ontstaan aan optimalisatie van de processen en verbetering van datakwaliteit. Er is een uitgebreide procesanalyse uitgevoerd voor alle disciplines. De bevindingen zijn gegroepeerd in onderstaande thema's:

- werkafspraken en naleving
- taakvolwassenheid en digitale vaardigheden
- procesinrichting en LEAN verbeteringen
- uniformering van werkzaamheden
- inrichting van Rx.Mission
- datakwaliteit binnen Rx.Mission

Deze thema's zijn uitgewerkt in een projectplan. De quick wins zijn inmiddels gerealiseerd; overige aanbevelingen worden verder opgepakt in diverse projecten in 2026.

2.7.3.4 WET OPEN OVERHEID
De Wet open overheid (Woo) onderscheidt passieve openbaarmaking (op verzoek) en actieve openbaarmaking (op eigen initiatief). De wet is van toepassing op het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter van het openbaar lichaam. Bestuursorganen moeten jaarlijks rapporteren over de uitvoering van de Woo, toegelicht aan de hand van drie onderdelen: actieve openbaarmaking, passieve openbaarmaking en verbetering van de informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking
De Woo verplicht tot het actief openbaar maken van 17 categorieën informatie, waarvan de eerste vier sinds 1 november 2024 van kracht zijn:

- wetten en algemeen verbindende voorschriften
- overige besluiten van algemene strekking
- organisatie en werkwijze
- bereikbaarheidsgegevens

De eerste twee categorieën worden automatisch openbaar via correcte publicatie; de laatste twee via het Register van Overheidsorganisaties (ROO) en het GR-register. De organisatie voldoet aan deze verplichtingen. In 2025 zijn daarnaast besluiten(lijsten) van het algemeen en dagelijks bestuur op de website gepubliceerd en wordt in Seveso verband gewerkt aan actieve openbaarmaking van handhavingsbeschikkingen.

Passieve openbaarmaking
Passieve openbaarmaking betreft Woo verzoeken om toegang tot overheidsinformatie die bij de bestuursorganen aanwezig is. Dit gaat vooral om documenten over de eigen bedrijfsvoering; informatie opgesteld in mandaat voor deelnemers valt hier niet onder. In 2025 zijn geen Woo verzoeken ontvangen.

Verbetering informatiehuishouding
Een goede informatiehuishouding is een randvoorwaarde om informatie te kunnen vinden en ontsluiten. In 2022 is het informatie- en archiefbeheer van de organisatie voor de eerste keer getoetst door een archiefinspecteur van het Historisch Centrum Limburg (hierna: HCL). Deze inspectie heeft zich beperkt tot de eigen bedrijfsvoering van de organisatie. Hieruit bleek dat wij op dat moment niet voldeden aan (alle) verplichtingen van de Archiefwet en onderliggende regelgeving.

In 2024 is de organisatie gestart met een verbetertraject, met als ambitie om binnen een afzienbare periode in control te zijn op het eigen informatie- en archiefbeheer en, binnen de budgettaire en organisatorische mogelijkheden en beperkingen, compliant te zijn aan de Archiefwet. Daartoe is een verbeterplan opgesteld waarin de planning en activiteiten voor realisatie van deze ambitie zijn opgenomen. Het verbeterplan is akkoord bevonden door HCL.

In de begroting zijn vanaf 2025 structureel middelen opgenomen voor een afdeling Bedrijfsvoering en de daaronder ressorterende functies waaronder de adviseur kwaliteitsmanagement en informatievoorziening. Door her prioritering van taken binnen de nog steeds beperkte capaciteit op dit taakveld is in 2025 de uitvoering van het verbeterplan uit 2024 getemporiseerd.

2.7.3.5 KLACHTENBEHANDELING
Klachtrecht
Klachten worden behandeld volgens titel 9.1 van de Awb. Voor een zorgvuldige procedure is een Verordening klachtenbehandeling vastgesteld, waarin is bepaald dat een klachtbehandelaar – aangewezen door het dagelijks bestuur – het klaagschrift behandelt en het bestuursorgaan adviseert. Het bestuursorgaan informeert de klager schriftelijk over de bevindingen, het oordeel en eventuele conclusies. Deze bevoegdheid is gemandateerd aan de directeur, tenzij de klacht hemzelf betreft. Een klager die ontevreden is over de afhandeling kan terecht bij de Nationale ombudsman.

Bestuursorganen zijn verplicht schriftelijke klachten te registreren en hierover te rapporteren in het jaarverslag. Het gaat om klachten op grond van de Awb: klachten van burgers over bejegening of de kwaliteit van informatie, producten en diensten, niet om milieuklachten.

In 2025 zijn geen formele Awb-klachten ontvangen.

Klachtenmeldpunt aanbestedingen
Naast de Awb-klachtafhandeling beschikt de organisatie over een klachtenregeling voor inkoop- en aanbestedingsprocedures, gebaseerd op het flankerend beleid bij de Aanbestedingswet 2012. Deze regeling biedt ondernemers een snelle en laagdrempelige mogelijkheid om klachten in te dienen bij een onafhankelijk meldpunt, dat deze zorgvuldig en deskundig beoordeelt en snel beslist of een klacht (deels) gegrond is. Hierdoor hoeven ondernemers niet direct naar de rechter voor een kort geding. Jaarlijks wordt over de klachtafhandeling gerapporteerd.

In 2025 zijn bij het onafhankelijke meldpunt geen klachten over inkoop- en aanbestedingsprocedures ingediend.

2.7.4 VERBONDEN PARTIJEN
De Omgevingsdienst Zuid-Limburg heeft zelf geen verbonden partijen in de zin dat zij financieel zeggenschap heeft over andere organisaties.

Omgekeerd is de organisatie wel middels de gemeenschappelijke regeling verbonden aan de provincie en alle gemeenten in Zuid-Limburg. Onze dienst was in 2025 verbonden aan de gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en de provincie Limburg.



JAARREKENING 2025



3.

JAARREKENING 2025

3.1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg is statutair gevestigd in Maastricht en is ingeschreven bij het Handelsregister Kamer van Koophandel onder nummer: 56942281.
Het adres van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg is Limburglaan 10, 6229 GA Maastricht (Postbus 5700, 6202 MA Maastricht).

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Financiële verordening van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Ten behoeve van het inzichtvereiste wordt in het overzicht Baten en Lasten afgeweken van het door de BBV voorgeschreven model programmarekening. Alle activiteiten van onze dienst bevinden zich volledig in het domein Milieubeheer. Dit betreft taakveld 7.4 uit de Overzichtslijst van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Overhead is tevens inbegrepen in dit taakveld.

De jaarrekening is vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 april 2026.

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor het bepalen van het resultaat, is de verkrijgingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Voor zover van toepassing, zijn ter vergelijking de gerealiseerde cijfers van het voorgaande jaar opgenomen alsmede de begroting over het huidige jaar.

Waar van toepassing zijn de vergelijkende cijfers geherrubriceerd voor verbetering van het inzicht.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders in de financiële verordening en op basis van de Kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat;
- Voor het voorwaardencriterium de norm bestaat uit het normenkader zoals op 3 december 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - o Een verantwoordingsgrens van 2% (€ 383.399) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onzekerheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - o Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onzekerheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. De Omgevingsdienst Zuid-Limburg verwacht voor de komende periode geen significante nadelige financiële gevolgen als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen.

Vaste activa

De vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de daarop toegepaste afschrijvingen.

Vlottende activa

De vorderingen, overlopende activa en liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen.

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening baten en lasten.

Conform de besluitvorming bij de vaststelling van de jaarrekening 2024 zijn de mutaties in de reserves verwerkt.

Vlottende passiva
De vlottende schulden en de overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten
Baten worden verantwoord in het jaar dat zij gerealiseerd zijn. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. Alle baten en lasten die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend waren, zijn in de betreffende jaarrekening verwerkt.

Onder de opbrengsten wordt verstaan: de bijdragen van de afnemers van de diensten van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Deze bijdragen worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn. Winsten worden slechts genomen wanneer ze zijn gerealiseerd.

De afschrijvingen worden lineair berekend op basis van de verwachte levensduur. Als startmoment van de afschrijving geldt de datum van in gebruik neming van het actief.

Exploitatieresultaat
De afrekening met de deelnemers wordt uitgevoerd conform de hierover gemaakte afspraken in de gemeenschappelijke regeling. De systematiek houdt voor de deelnemende gemeenten en provincie in, dat de kosten van dienstverlening vanuit de Omgevingsdienst Zuid-Limburg worden doorbelast op basis van de vastgestelde tarieven in de outputbegroting. Deze tarieven vermenigvuldigd met de uit te voeren taken in het werkprogramma, leiden tot het te factureren bedrag per deelnemer.



3.2 BALANS PER 31 DECEMBER 2025

	31-12-2025	31-12-2024
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	€ 225.849	€ 216.096
Totaal vaste activa	**€ 225.849**	**€ 216.096**
Vlottende activa		
Vorderingen op openbare lichamen	€ 848.322	€ 939.460
Overlopende activa	€ 759.705	€ 852.084
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	€ 4.037.241	€ 4.042.457
Liquide middelen		
Banksaldi	€ 99.769	€ 100.301
Totaal vlottende activa	**€ 5.745.037**	**€ 6.150.398**
Totaal activa	**€ 5.970.886**	**€ 4.545.428**
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	€ 948.774	€ 789.079
Bestemmingsreserve ICT aansluitingen	€ 373.098	€ 373.098
Bestemmingsreserve juridische ondersteuning	€ -	€ 10.000
Bestemmingsreserve nieuwe bodemtaken ingroeimiddel	€ -	€ 300.086
Bestemmingsreserve nieuwe MBA basistaken ingroeimodel	€ -	€ 300.000
Onverdeeld resultaat	€ 1.258.565	€ 1.307.384
Totaal vaste passiva	**€ 2.580.437**	**€ 3.079.647**
Vlottende passiva		
Schulden aan openbare lichamen	€ -	€ -
Overige schulden	€ 1.569.480	€ 1.627.966
Overlopende passiva	€ 1.820.969	€ 1.442.785
Totaal vlottende passiva	**€ 3.390.449**	**€ 3.070.751**
Totaal passiva	**€ 5.970.886**	**€ 6.150.398**

3.3 TOELICHTING OP DE BALANS

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

	31-12-2024	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	31-12-2025
Vervoermiddelen, machines, apparaten en installaties	€ 216.096	€ 125.518	€ -	€ 115.765	€ 225.849

Het afschrijvingspercentage wordt bepaald conform de geldende Financiële verordening. ICT-hardware en software worden in drie jaar afgeschreven, voor overige kapitaalgoederen bedraagt de afschrijvingsduur tussen de vijf en vijfentwintig jaar.

Vlottende activa

Vorderingen op openbare lichamen

Dit betreft vorderingen met betrekking tot:

- Werkprogramma en extra opdrachten gemeenten (€ 0,5 miljoen)
- Subsidies provincie Limburg (€ 0,3 miljoen)
- Subsidie ODNL (€ 0,1 miljoen)

De meeste vorderingen op openbare lichamen zijn afgewikkeld in 2026.

Overlopende activa

Onder deze post zijn opgenomen:

- Nog te ontvangen bedragen (€ 0,6 miljoen). Dit betreft met name salarisgaranties voormalige medewerkers provincie/ gemeenten (€ 0,3 miljoen) en doorbelasting provincie Limburg kosten meetdienst (€ 0,2 miljoen)
- Vooruitbetaalde bedragen (€ 0,1 miljoen)

De meeste overlopende activa zijn afgewikkeld in 2026.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Deze post betreft het saldo van publieke middelen dat wordt aangehouden bij het ministerie van Financiën (Schatkistbankieren).

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de omgevingsdienst.

Passiva

Vaste passiva

Eigen Vermogen

	31-12-2024	Resultaat-bestemming 2024	Resultaat 2025	31-12-2025
Algemene reserve	€ 789.097	€ 159.695	€ -	€ 948.774
Bestemmingsreserve ICT aansluitingen	€ 373.098	€ -	€ -	€ 373.098
Bestemmingsreserve juridische ondersteuning	€ 10.000	€ -10.000	€ -	€ -
Bestemmingsreserve nieuwe bodemtaken ingroeimodel	€ 300.086	€ -300.086	€ -	€ -
Bestemmingsreserve nieuwe MBA basistaken ingroeimodel	€ 300.000	€ -300.000	€ -	€ -
Onverdeeld resultaat	€ 1.307.384	€ -1.307.384	€ 1.258.565	€ 1.258.565
Totale reserves	**€ 3.079.647**	**€ -1.757.775**	**€ 1.258.565**	**€ 2.580.437**

Vlottende passiva

Overige schulden

De overige schulden per 31 december 2025 hebben volledig betrekking op crediteuren. Dit betreft grotendeels de kosten van de DVO provincie Limburg voor ondersteunende diensten 2025 (€ 1,2 miljoen).

Overlopende passiva

Onder deze post zijn opgenomen:

- Te betalen btw (€ 0,3 miljoen)
- Nog te ontvangen facturen (€ 0,2 miljoen). Dit betreft grotendeels inhuur van personeel.
- Vooruitontvangen subsidies (€ 0,2 miljoen)
- Te betalen loonheffing december 2025 (€ 0,9 miljoen)
- Te betalen pensioenafdracht december 2025 (€ 0,2 miljoen)

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan de volgende, niet in de balans opgenomen, financiële verplichtingen.

Kredietfaciliteit

Bij de huisbankier heeft de rechtspersoon een kredietfaciliteit van € 250.000.

Huur- en dienstverleningsovereenkomst

Het huurcontract voor huur kantoorruimte bij de provincie Limburg loopt tot en met 30 juni 2030. De kosten hiervan bedragen jaarlijks € 334.147 excl. btw en excl. indexatie en eventuele aanpassingen.

De hieraan verbonden dienstverleningsovereenkomst met de provincie Limburg voor het gebruik en beheer van ICT-systemen, ondersteunende diensten personeels- en salarisadministratie, financiële administratie en beheer dienstauto's loopt eveneens tot en met 30 juni 2030. De kosten hiervan bedragen jaarlijks € 1.016.094 excl. btw en excl. indexatie en eventuele aanpassingen.

Externe inhuur

Met Maandag Managed Services B.V. is een raamovereenkomst afgesloten voor externe inhuur tot en met 31 december 2029.

3.4 OVERZICHT BATEN EN LASTEN 2025

	BEGROTING 2025	REALISATIE 2025	VERSCHIL 2025
(1) SALARISKOSTEN EN INHUUR PERSONEEL	€ 16.485.296	€ 15.480.156	€ -1.005.140
(2) OVERIGE PERSONELE KOSTEN	€ 930.599	€ 595.201	€ -335.398
(3) PERSONELE DIENSTEN DERDEN	€ 1.150.269	€ 1.510.173	€ 359.904
(4) KAPITAALLASTEN	€ 164.043	€ 116.154	€ -47.889
(5) VERBRUIKSKOSTEN EN ONDERHOUDSKOSTEN MATERIEEL	€ 271.334	€ 156.971	€ -114.363
(6) OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN	€ 1.530.938	€ 1.311.315	€ -219.623
(7) ONVOORZIEN	€ 167.469	€ 0	€ -167.469
TOTALE LASTEN	**€ 20.699.948**	**€ 19.169.970**	**€ -1.529.978**
(8) WERKPROGRAMMA'S	€ 19.874.571	€ 19.005.676	€ -868.895
(9) SUBSIDIE ENERGIEBESPARINGSPLICHT	€ 390.000	€ 50.039	€ -339.961
(10) OVERIGE INKOMSTEN	€ 435.377	€ 1.372.819	€ 937.442
TOTALE BATEN	**€ 20.699.948**	**€ 20.428.535**	**€ -271.414**
EXPLOITATIESALDO	**€ 0**	**€ 1.258.565**	**€ 1.258.565**

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg is geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Voor een nadere toelichting op de posten wordt verwezen naar paragraaf 3.6

3.5 OVERHEAD

	BEGROTING 2025	REALISATIE 2025	VERSCHIL 2025
SALARISKOSTEN EN INHUUR PERSONEEL (OVERHEAD)	€ 3.203.107	€ 2.962.931	€ -240.176
OVERIGE KOSTEN (2+3+6+7)	€ 3.779.275	€ 3.416.689	€ -362.586
TOTAAL OVERHEAD	**€ 6.982.382**	**€ 6.379.620**	**€ -602.762**
% van TOTALE LASTEN	34%	33%	

Als directe kosten gelden de salaris- en inhuurkosten van het uitvoerend personeel en de kosten die direct gerelateerd zijn aan het primaire proces, zijnde de posten (4) kapitaallasten en (5) verbruiks- en onderhoudskosten.

3.6 TOELICHTING OP DE BATEN EN LASTEN

Analyse verschillen jaarrekening en begroting

Het jaarrekeningresultaat 2025 laat een resultaat zien van € 1.258.565 vóór aanwending van bestemmingsreserves. Analyse van het resultaat laat zien dat de lasten in totaal € 1,5 miljoen lager zijn dan de begroting (-7%). De totale baten zijn € 0,3 miljoen lager dan de begroting (-1%).

Gezien de oorzaken van deze verschillen heeft het financiële overschot slechts in beperkte mate gevolgen gehad voor de uitvoering van VTH(A)-taken.

Onderstaand is een nadere analyse per post opgenomen. Er is een vergelijking gemaakt tussen de realisatie en de begroting.[2]

Lasten

(1) Salariskosten en inhuur personeel

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil (V/N)
Salariskosten en inhuur personeel	€ 15.480.156	€ 16.485.296	€ 1.005.140 (V)

De kosten van salarissen en inhuur personeel zijn € 1,0 miljoen lager dan de begroting (-6%). Dit verschil is met name veroorzaakt door:

- De cao-ontwikkeling is lager dan begroot (€ 0,6 miljoen).
- Uitbreiding van formatie, gedekt door aanvullende financiering van de provincie Limburg (€ 1,0 miljoen).
- Vermindering van langdurige inhuur, tijdelijk openstaande vacatures en verschillen in salarissen en premies voor sociale verzekeringen en pensioenen (totaal € 1,4 miljoen lager).

(2) Overige personele kosten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil (V/N)
Overige personele kosten	€ 595.201	€ 930.599	€ 335.398 (V)

De overige personele kosten zijn € 0,3 miljoen lager dan de begroting. Dit is met name veroorzaakt door lagere opleidingskosten. Overige verschillen hebben onder meer betrekking op algemene personeelskosten, reiskosten en OR-kosten.

(3) Personele diensten derden

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil (V/N)
Personele diensten derden	€ 1.510.173	€ 1.150.269	€ 359.904 (N)

De post personele diensten derden betreft met name kosten van de dienstverleningsovereenkomst die met de provincie Limburg is afgesloten voor ondersteunende diensten. Verder worden hier kosten van adviesopdrachten, communicatie en kwaliteitssystemen onder verantwoord.

Ten aanzien van de personele diensten derden geldt dat hierin begrepen zijn de kosten van de ontwikkeling van de nieuwe rapportagetool. In het voorstel tot resultaatbestemming is opgenomen om de hiervoor beschikbare bestemmingsreserve "ICT aansluitingen" voor € 0,2 miljoen in te zetten.

(4) Kapitaallasten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil (V/N)
Kapitaallasten	€ 116.154	€ 164.043	€ 47.889 (V)

Deze post betreft afschrijvingen op kapitaalgoederen van de meetdienst lucht en geluid. Deze worden doorbelast naar de provincie Limburg en zijn voor de overige deelnemers van de Gemeenschappelijke Regeling budgettair- en resultaat-neutraal.

[2] Bij de overzichten betekent V een voordeel ten opzichte van de begroting (opbrengsten hoger, dan wel lasten lager dan begroot) en N een nadeel ten opzichte van de begroting (opbrengsten lager dan wel lasten hoger dan begroot).

(5) Verbruiks- en onderhoudskosten materieel

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil (V/N)
Verbruiks- en onderhoudskosten materieel	€ 156.971	€ 271.334	€ 114.363 (V)

Deze post betreft hoofdzakelijk exploitatiekosten van de meetdienst lucht en geluid. Deze worden doorbelast naar de provincie Limburg en zijn voor de overige deelnemers van de Gemeenschappelijke Regeling budgettair- en resultaat-neutraal.

(6) Overige bedrijfskosten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil (V/N)
Overige bedrijfskosten	€ 1.311.315	€ 1.530.938	€ 219.623 (V)

De overige bedrijfskosten zijn € 0,2 miljoen lager dan de begroting. Deze post betreft grotendeels kosten van de huur- en ICT-dienstverleningsovereenkomst die met de provincie Limburg is afgesloten. Verder betreft dit kosten voor met name ICT(-licenties), wagenpark, lidmaatschap van de Omgevingsdienst Nederland, verzekeringen, porto/drukwerk en vakliteratuur.

(7) Onvoorzien

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil (V/N)
Onvoorzien	€ -	€ 167.469	€ 167.469 (V)

Op de post onvoorzien vindt geen realisatie plaats.

Baten

(8) Werkprogramma's

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil (V/N)
Werkprogramma's	€ 19.005.676	€ 19.874.571	€ 868.895 (N)

De baten werkprogramma's zijn € 0,9 miljoen lager dan begroot. Dit is grotendeels het gevolg van enerzijds het bestuursbesluit om de laatste voorschotnota's met 40% te verlagen (- € 2,0 miljoen) en anderzijds aanvullende financiering van de provincie Limburg (€ 1,3 miljoen).

(9) Subsidie Energiebesparingsplicht

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil (V/N)
SPUK THE	€ 50.039	€ 390.000	€ 339.961 (N)

Door de vervroegde vrijval van de middelen SPUK THE (Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht) in 2024 is de realisatie van deze subsidie in 2025 € 0,3 miljoen lager.

(10) Overige baten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil (V/N)
Overige baten	€ 1.372.819	€ 435.377	€ 937.442 (V)

De overige baten zijn € 0,9 miljoen hoger dan de begroting. Dit is grotendeels het gevolg van hogere landelijke subsidies en aanvullende incidentele opdrachten buiten het werkprogramma. Daarnaast is € 0,1 miljoen aan rentebaten ontvangen.

3.7 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

3.8 ONTWIKKELING EMU SALDO

	Omschrijving	Realisatie 2025 x € 1.000	Begroting 2025 x € 1.000
1	Exploitatie vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	1.258,6	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	116,2	164,0
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0
4	Investeringen in (im)materiële activa die op de balans worden geactiveerd	0	249,0
5	Baten uit andere bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet in de exploitatie zijn verantwoord en niet in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie	0	0
7	Aankoop van grond en uitgaven aan bouw- en woonrijp maken	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: baten voor zover transacties niet op exploitatie	0	0
9	Lasten op balanspost voorzieningen voor zover deze met derden betreffen	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet onder de post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van reserves worden gebracht	0	0
11	Verkoop van effecten a. Voornemen van verkoop van effecten b. Verwachte boekwinst	Nee	Nee
	Berekend EMU saldo	1.374,8	413,0

3.9 WNT-VERANTWOORDING 2025

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden deze gegevens ongeacht de hoogte gepubliceerd.

Voor het jaar 2025 is de generieke maximum bezoldigingsnorm vastgesteld op € 246.000 (2024: € 233.000). Dit is inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioen.

De WNT is op de Omgevingsdienst Zuid-Limburg van toepassing. Publicatie van bezoldigingsgegevens dienen onder meer openbaar te worden gemaakt via het financieel jaarverslag.

Bij de definiëring van topfunctionarissen gaat het om personen die tot de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling behoren en/of hoogst leidinggevenden binnen een rechtspersoon of instelling. Hieronder vallen de leden van het algemeen en dagelijks bestuur en de directeur.

Leidinggevende topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionaris van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg is de directeur.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking, vanaf de dertiende maand van de functievervulling.

Gegevens 2025 **bedragen x € 1**	**H.M.J. van Mierlo**
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	127.830
Beloningen betaalbaar op termijn	20.642
Subtotaal	*148.471*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**148.471**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2024 **bedragen x € 1**	**L.M. Kobes**	**H.M.J. van Mierlo**
Functiegegevens	**Directeur**	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01-30/6	01/07-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	86.812	62.228
Beloningen betaalbaar op termijn	10.231	10.231
Subtotaal	*97.043*	*72.459*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	115.863	117.136
Bezoldiging	**97.043**	**72.459**

Toezichthoudende topfunctionarissen

Onderstaand volgen de gegevens van de leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Vermeld zijn de personen die in 2025 lid waren van het algemeen bestuur en/of het dagelijks bestuur. Daar waar niet anders vermeld waren de genoemde personen het hele jaar lid.

De toezichthoudende topfunctionarissen ontvangen geen bezoldiging of andere financiële vergoeding van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

Er bestaan vanuit de organisatie geen financiële verplichtingen naar personen die eerder als toezichthoudend topfunctionaris verbonden zijn geweest aan de organisatie.

Gegevens 2025 **NAAM TOPFUNCTIONARIS**	**FUNCTIE**
R. de Boer	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
M. van Caldenberg	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
N.J.M.M. Dauven	Lid Algemeen Bestuur
M.M.L. van Drunen	Lid Algemeen Bestuur
P.H.J. Franssen	Lid Algemeen Bestuur
C. Gelderblom	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
M.J.G. Gerritsen	Lid Algemeen Bestuur
E. Geurts	Lid Algemeen Bestuur
D.M.M. Hendrix	Lid Algemeen Bestuur/ Lid Dagelijks Bestuur Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur
V. Hermans (tot 3-11)	Lid Algemeen Bestuur
A.L.W.G. Houtakkers	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
H.M.H. Leunessen	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
H. Mackus	Lid Algemeen Bestuur / Lid Dagelijks Bestuur
V. de Rond (tot 1-10)	Lid Algemeen Bestuur
W. van der Rijt (vanaf 3-11)	Lid Algemeen Bestuur
S.C.J. Scheepers	Lid Algemeen Bestuur
M.M.R. Schwillens	Lid Algemeen Bestuur
I.E.G. Smeets (vanaf 1-10)	Lid Algemeen Bestuur
P. Verbraak	Lid Algemeen Bestuur

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.10 RECHTMATIGHEIDS-VERANTWOORDING

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en geldende verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 3 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 383.399. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Conclusie

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.



4.

OVERIGE GEGEVENS

4.1 CONTROLEVERKLARING

Volgt na vaststelling jaarstukken (1 april, 2026).

5.

BIJLAGEN

5.1 VOORSTEL TOT RESULTAATBESTEMMING EN RESULTAATVERDELING

Artikel 30 lid 4 en lid 5 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg zijn leidend.

Art. 30.4 Het Algemeen Bestuur kan besluiten de blijkens de jaarrekening behaalde negatieve resultaten geheel of ten dele:

a. af te boeken van reserves, voor zover aanwezig;

b. ten laste te brengen van deelnemers naar rato van ieders afname (= omzet) in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

Art. 30.5 Het Algemeen Bestuur kan besluiten de blijkens de jaarrekening behaalde positieve resultaten geheel of ten dele te bestemmen voor:

a. een egalisatiereserve;

b. een uitkering aan de deelnemers naar rato van ieders afname (= omzet) in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

Voorstel tot resultaatbestemming

Onverdeeld resultaat	€	1.258.565
Voorstel inzet reserves		
Bestemmingsreserve ICT aansluitingen voor dekking kosten 2025	€	200.000
Voorstel vorming en groei reserves		
Verhoging weerstandsvermogen op basis van risico-inventarisatie	€	-33.107
Overig te bestemmen resultaat	€	1.425.458
Resultaatbestemming 2025		
Totaal te verdelen resultaat	€	1.425.458

	Verdeelsleutel*		Bedrag
Gemeente Beek	€	555.448	€ 37.080
Gemeente Beekdaelen	€	783.126	€ 52.279
Gemeente Brunssum	€	212.415	€ 14.180
Gemeente Eijsden-Margraten	€	506.819	€ 33.834
Gemeente Gulpen-Wittem	€	262.805	€ 17.544
Gemeente Heerlen	€	860.023	€ 57.412
Gemeente Kerkrade	€	420.595	€ 28.077
Gemeente Landgraaf	€	355.891	€ 23.758
Gemeente Maastricht	€	1.922.188	€ 128.319
Gemeente Meerssen	€	333.975	€ 22.295
Gemeente Simpelveld	€	136.290	€ 9.098
Gemeente Sittard-Geleen	€	1.259.200	€ 84.060
Gemeente Stein	€	731.022	€ 48.801
Gemeente Vaals	€	168.707	€ 11.262
Gemeente Valkenburg aan de Geul	€	129.817	€ 8.666
Gemeente Voerendaal	€	181.854	€ 12.140
Provincie Limburg	€	12.532.888	€ 836.653
*o.b.v. grondslag voorschotnota's (werkprogramma/begroting)	**€**	**21.353.063**	**€ 1.425.458**

5.2 RISICO-INVENTARISATIE

	Risico beschrijving	Toelichting risico	Algemeen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
1.	**Risico's i.v.m. de Omgevingswet**							
1.1	**De uitleg van de (aanvullende) taken volgens de Omgevingswet leidt tot onduidelijke en/of niet uniforme uitleg.**	Het risico bestaat dat er interpretatieverschillen zijn over welke aanvullende taken bij de ODZL moeten liggen danwel bij de deelnemers. Als gevolg hiervan kan mogelijk de budgettering en bezetting bij de ODZL onjuist zijn. De gevolgen hiervan kunnen zijn dat er verstoringen in de bedrijfsvoering ontstaan en/of meer kosten worden gemaakt voor de uitvoering van de taken.	Specifiek	20	€ 500.000	€ 100.000	"Takenpakket in de basis onderdeel van de reguliere begroting Onzeker is extra financiering indien de taken zouden toenemen."	€ 50.000
1.2	**De Omgevingswet leidt tot een financieel risico voor de deelnemers en dit heeft mogelijk gevolgen voor de ODZL.**	Inbreng van (nieuwe) taken in de ODZL is in het verleden altijd hand in hand gegaan met inbreng van financiering waarbij de basishouding is om een minimum financiering in te brengen en een maximum aan taken.	Algemeen			€ -	Reeel risico dat niet door ODZL beinvloedbaar is	€ -
1.3	**Wijziging van huidige kengetallen voor de uitvoering van basistaken als gevolg van het overgaan van inrichtingen naar MBA's. Hierdoor kunnen taken verkeerd worden gecalculeerd waardoor het tarief onjuist is.**	De huidige kengetallen zijn leidend voor de begroting en de opbouw van de prijzentabel in de productencatalogus van ODZL. Door de wijziging van inrichtingen naar MBA's zijn er minder cq. verouderde kengetallen beschikbaar om de juiste prijs te bepalen. Hierdoor ontstaat een begrotingsrisico dat de prijzen onvoldoende dekkend zijn voor de nieuwe taken. Dit risico zal in de toekomst kleiner worden zodra de referentiegegevens worden opgebouwd op basis van MBA's in plaats van de (oude) inrichtingen.	Specifiek	10	€ 500.000	€ 50.000	"Herijken van de productencatalogus. Herijking van kentallen in 2026. Omzettingsproces naar MBA's is grote inspanning "	€ 50.000
1.4	**Wijziging van huidige kengetallen voor de uitvoering van basistaken als gevolg van het overgaan van inrichtingen naar MBA's. Hierdoor kunnen taken verkeerd worden gecalculeerd waardoor het tarief onjuist is.**	Het risico bestaat dat de deelnemers niet alle MBA's hebben ingebracht bij de ODZL waardoor er onvoldoende robuustheid is en de organisatie niet is ingericht op de juiste basis.	Algemeen			€ -		€ -
1.5	**Wijziging van huidige kengetallen voor de uitvoering van basistaken als gevolg van het overgaan van inrichtingen naar MBA's. Hierdoor kunnen taken verkeerd worden gecalculeerd waardoor het tarief onjuist is.**	Door de implementatie van de nieuwe Omgevingswet zal mogelijk - zodra gemeenten met de omgevingsplannen aan de slag gaan - meer dan gebruikelijk een beroep worden gedaan op de ODZL voor inhoudelijk en juridisch advies. Dit geldt zeker voor de kleine gemeenten. Het risico bestaat dat deze advisering meer tijd vereist dan vooraf verwacht en dat hiervoor onvoldoende middelen/bezetting beschikbaar zijn.	Specifiek	20	€ 250.000	€ 50.000	Opplussen juridische capaciteit naar noodzakelijke omvang	€ 50.000
2.	**Uitvoeringsrisico's primair proces**							
2.1	**Vergunning/melding wordt niet tijdig verleend.**	Indien een vergunning niet tijdig is verleend, dan loopt de RUD ZL het risico dat de vergunning alsdan van rechtswege is verleend. Dit brengt met zich dat herstelwerk nodig is dan minder efficiënt is en leidt tot aanvullende werkzaamheden en/of kosten.	Algemeen			€ -	Restrisico na zorgvuldig vormgeven werkprocessen	€ -
2.2	**Bevoegd gezag verzoekt advies dat afwijkt van wet- en regelgeving.**	De mogelijkheid bestaat dat bevoegd gezag (onbewust) om advies vraagt aan de ODZL dat afwijkt van wet- en regelgeving. In de afstemming met betreffende deelnemer kan dit leiden tot extra werkzaamheden en/of kosten.	Algemeen			€ -	Restrisico voor extra tijdsbesteding	€ -
2.3	**Aansprakelijkstelling ná foutieve advisering, besluitvorming e.d.**	Het risico bestaat dat een derde partij de ODZL aansprakelijk stelt als gevolg van uitvoeringsfouten. In dat geval leidt dit tot juridische kosten enof aanvullende werkzaamheden.	Algemeen			€ -	Is verzekerd via bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering, de eigen extra werkzaamheden echter niet verzekerbaar	€ -

	Risico beschrijving	Toelichting risico	Algemeen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
2.4	**Vergunning verleend die tot uitvoeringsproblemen leidt.**	Het risico bestaat dat een vergunning is verleend waar uiteindelijk blijkt dat (door de Omgevingswetgeving) onjuiste keuzes zijn maakt of dat de handhaving niet uitvoerbaar blijkt. Dit kan leiden tot een inefficiënte bedrijfsvoering en mogelijk juridische kosten.	Algemeen			€ -		€ -
2.5	**Actualisering vergunningen is complex, omdat basis registratie niet op orde is.**	Omdat de basis registratie onjuist en/of onvolledig is, bestaat het risico dat het actualiseren van vergunningen tot een ingewikkeld traject leidt.	Algemeen			€ -		€ -
3.	**Risico's in samenwerking met opdrachtgevers**							
3.1	**Financiele taakstellingen opgelegd door opdrachtgevers.**	Regelmatig wordt een beroep gedaan op de ODZL om een financiële taakstelling te realiseren, bijvoorbeeld om de stijging van de CAO niet door te berekenen waardoor druk op het budget van de ODZL ontstaat.	Algemeen			€ -	Reeel risico gezien financiële positie opdrachtgevers	€ -
3.2	**Afwijkingen van het uniform VTH-beleid.**	Indien de deelnemers geen overeenkomstig VTH-takenpakket hebben ingebracht, dan is de inrichting van het toezicht door de ODZL niet optimaal efficiënt mogelijk waardoor de bedrijfsvoering minder efficiënt en effectief kan zijn.	Specifiek	20	€ 250.000	€ 50.000	Samen met deelnemers streven naar uniform beleid; ODZL is afhankelijk	€ 50.000
3.3	**Een opdrachtgever trekt taken terug uit de ODZL.**	Indien een opdrachtgever zich terugtrekt met plus-taken, dan kan dit een wezenlijke invloed hebben op de dekking van de bezetting en overhead. Dit is een specifiek risico voor onze werkzaamheden in Noord-Limburg.	Specifiek	10	€ 1.000.000	€ 100.000	Zie overeengekomen spelregels in GR	€ 100.000
3.4	**Een opdrachtgever stelt niet de benodigde financiële middelen ter beschikking.**	Het risico ziet toe op de situatie dat prijsafspraken zijn gemaakt en dat de werkelijke uitvoeringskosten hoger zijn waarbij de deelnemer niet bereid is de meerkosten te betalen.	Algemeen			€ -		€ -
3.5	**Risico dat geschillen ontstaan door gedeelde verantwoordelijkheid ODZL en bevoegd gezag.**	De ODZL is in de uitvoering mede afhankelijk van het bevoegd gezag waarbij de ODZL wordt gemandateerd terwijl het bevoegd gezag verantwoordelijk blijft. De onderlinge afhankelijkheid kan gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering doordat taken afgestemd moeten worden en soms aanleiding geven tot overleg en afstemming tussen ODZL en bevoegd gezag, bijvoorbeeld als er onenigheid is ODZL en bevoegd gezag over een casus. Dit leidt tot inefficiëntie en/of (procedurele) fouten met mogelijk financiële (claim)gevolgen.	Algemeen			€ -		€ -
3.6	**Geen afgestemd milieubeleid, omdat niet alle milieutaken zijn ingebracht bij de ODZL.**	Meerdere instanties (gemeente, ODZL, ODNML) komen op dezelfde locatie over de vloer, omdat werkzaamheden niet op elkaar zijn afgestemd. Dit leidt dit inefficiency.	Algemeen			€ -		€ -
4.	**Politieke risico's**							
4.1	**Regelgeving (denk aan ZZS, Kaderrichtlijn Water, PFAS) heeft invloed op andere werkzaamheden.**	Dit risico kan leiden tot extra taakinvulling door de ODZL. Ook kan het mogelijk zelfs leiden tot het stilvallen van de bedrijfsvoering, bijvoorbeeld omdat energie-aansluitingen niet worden gerealiseerd. Het is theoretisch mogelijk dat de taakuitvoering onmogelijk is waardoor de kosten doorlopen terwijl deelnemers niet bijdragen aan de kosten.	Specifiek	20	€ 500.000	€ 100.000	Betreft restrisico niet door ODZL of deelnemers beinvloedbaar	€ 100.000
4.2	**Invloed van Europese wetgeving op landelijke regels.**	De wetgeving kan onder invloed van Europese regels veranderen waardoor het uitvoeringsveld van de ODZL kan veranderen.	Specifiek	20	€ 250.000	€ 50.000	Betreft restrisico niet door ODZL of deelnemers beinvloedbaar	€ 50.000
4.3	**Geopolitieke ontwikkelingen**	Inflatie, oorlog/conflicten, stroomstoring, internetstoring etc. zorgen voor onzekerheid en instabiliteit	Specifiek	20	€ 1.000.000	€ 200.000	Betreft restrisico niet door ODZL of deelnemers beinvloedbaar	€ 200.000

	Risico beschrijving	Toelichting risico	Algemeen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
5.	**Bedrijfsvoering: personeel en financieel**							
5.1	**De bezetting van de ODZL is kwantitatief (vacatures) en/of kwalitatief (starters) niet van voldoende niveau.**	Het risico ziet toe op de druk op de arbeidsmarkt om voldoende gekwalificeerd personeel aan de ODZL te binden passend bij de omvang en complexiteit van het takenpakket.	Algemeen			€ -	Werken met flexibele schil en strategische personeelsplanning	€ -
5.2	**Begeleiding en opleiding van (nieuwe) medewerkers past niet bij (of naast) de reguliere taken.**	Het risico bestaat dat de opleiding van (nieuwe) medewerkers meer inspanning vraagt dan er beschikbare capaciteit is waardoor aanvullende capaciteit moet worden ingezet en/of aanvullende kosten moeten worden gemaakt.	Algemeen			€ -		€ -
5.3	**Werkplek voldoet niet aan ARBO eisen.**	Het risico ziet toe op werkplekken die - mede in relatie tot hybride werken - niet voldoen aan de ARBO-eisen en leiden tot (aanvullend) ziekteverzuim en mogelijke aansprakelijkheid van de ODZL.	Algemeen			€ -	Via preventiemedewerker, uitgvoerde RIE en budget overige personeelskosten wordt hier actief op geacteerd. Bovendien is aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Betreft restrisico	€ -
5.4	**Uitval/ziekte medewerkers.**	Het risico van ziekte en/of uitval valt onder de reguliere begrotingsrisico's van de ODZL, tenzij sprake is van een buitengewoon ziekteverzuim.	Algemeen			€ -	Er wordt actief gestuurd op preventie en ziekteverzuimbegeleiding, verzuim zit binnen de norm bruto / netto uren	€ -
5.5	**Begrotingsrisico's**	Reguliere begrotingsrisico's zien toe op de onjuste begroting vooraf van taken en daarmee samenhangende kosten, bijvoorbeeld als gevolg van onvoorziene kosten en/of onvoorziene kostenstijgingen	Algemeen			€ -		€ -
5.6	**Niet tijdige betaling opdrachtgevers.**	Het is en blijft een risico dat de betaling van de bijdrage door de deelnemers niet tijdig komt waardoor er een liquiditeitsprobleem kan optreden.	Algemeen			€ -		€ -
5.7	**Inefficiënte werkprocessen.**	Het risico bestaat dat werkprocessen niet meer actueel zijn waardoor sprake is van inefficiëntie in de bedrijfsvoering die niet voorzien is en leidt tot aanvullende kosten.	Algemeen			€ -		€ -
5.8	**Handhaving door Belastingdienst op wet DBA.**	De Belastingdienst gaat strikter handhaven op naleving van de Wet DBA om schijnzelfstandigheid van ZZP-ers te voorkomen. Risico dat naheffingen en boetes worden opgelegd.	Algemeen			€ -		€ -
6.	**Bedrijfsvoering: ICT**							
6.1	**De VTH-applicatie (RX Mission) en urenregistratie (AFAS) wordt doorlopend ontwikkeld en werkt niet volledig adequaat.**	Het risico bestaat dat de applicaties niet adequaat functioneren waardoor de bedrijfsvoering niet efficiënt en/of effectief verloopt en de registratie van zaken en uren niet correct is.	Specifiek	20	€ 1.000.000	€ 200.000	"Voor RxMission is een contract met de leverancier en een SLA waardoor er garanties en waarborgen zijn in geval van uitval en onvoldoende functioneren. De leverancier kan aansprakelijk gesteld worden. Voor AFAS wordt meegelift op het contract van de Provincie Limburg, maar dit is niet specifiek geborgd. Key users VTH waken over de functionaliteit en instructie. Medewerkers zijn opgeleid en bijgeschoold."	€ 50.000
6.2	**De DSO-applicatie (Digitaal Stelsel Omgevingswet) functioneert niet naar behoren.**	De DSO-applicatie (Digitaal Stelsel Omgevingswet) wordt landelijk ontwikkeld en de ontwikkeling en implementatie vallen buiten de beïnvloedingssfeer van de ODZL. Het risico bestaat dat de applicatie niet adequaat functioneert waardoor de bedrijfsvoering niet efficiënt en/of effectief verloopt.	Specifiek	20	€ 500.000	€ 100.000	De ontwikkeling valt buiten de directe beïnvloedingssfeer van ODZL en is derhalve een netto risico	€ 100.000
6.3	**Cyberrisico's ten aanzien van continuïteit van systemen en integriteit van data.**	Het risico bestaat dat een cyberaanval leidt tot een losgeld eis waarbij de ODZL moet bepalen of dit losgeld betaald wordt om hiermee operationele verstoringen te voorkomen en/of eventuele reputatieschade. Het verlies van data kan gevolgen hebben voor de reputatie en bedrijfscontinuïteit.	Specifiek	20	€ 1.000.000	€ 200.000	De ODZL steunt op de ingestelde maatregelen door de IT-provider en laat deze maatregelen met regelmaat testen.	€ 50.000
6.4	**Verlies van vertrouwelijke data als gevolg van eigen werkwijze**	Het risico ziet toe op verlies van data door eigen medewerkers als gevolg van gaten in de eigen werkwijze, menselijke fouten en IT.	Algemeen					€ -

	Risico beschrijving	Toelichting risico	Algemeen/ specifiek risico	Kans (in %)	Impact (in €)	Kans * Impact	Mitigerende maatregelen	Specifiek rest-risico
6.5	**Ontwikkelingen AI vormen risico voor vertrouwelijkheid van gegevens**	Het gebruik maken van AI leidt tot ongewenste openbaarmaking van vertrouwelijke informatie	Algemeen				Opstellen interne gebruiksrichtlijn voor AI	€ -
6.6	**Datakwaliteit is niet op orde**	Juistheid, volledig en actualiteit van data zijn niet geborgd, wat tot inefficiente processen en/of onjuiste beslissingen leidt.	Algemeen					€ -
7.	**Bedrijfsvoering: rechtmatigheid**							
7.1	**Onzorgvuldige aanbestedingsprocedure leidt tot schadeclaim.**	De ODZL is verplicht tot het volgen van de Europose aanbestedingsprocedures en indien hierin onregelmatigheden plaatsvinden, dan bestaat een risico op schadeclaims en/of aanvullende werkzaamheden om dit te herstellen.	Algemeen				Zorgvuldig toepassen aanbestedingswetgeving, intern beleid en ondersteuning via inkoopadviseurs Provincie Limburg	€ -
7.2	**Uitgaven door de ODZL zijn niet rechtmatig omdat deze buiten het begrotingskader vallen.**	Dit betreft een theoretisch risico dat zich in de praktijk - door afdoende beheersmaatregelen - nooit voor doet. Indien dit risico evenwel in de praktijk zou plaatsvinden, dan bestaat het risico dat deelnemers niet willen bijdragen aan de financiële gevolgen.	Algemeen				Monitoren uitgaven via rapportages. Interne controle via controller, externe controle via accountant	€ -
7.3	**Niet voldoen aan privacy protocollen en dataprotectie.**	Niet voldoen aan de AVG kan leiden tot een hoge boete die kan oplopen tot 4% van de omzet van de overtreder.	Algemeen				Er is een FG benoemd en er zijn procedures om binnen de AVG te werken.	€ -
7.4	**Wet Open Overheid vraagt veel niet begrote ureninzet.**	Deze wet is vervanger van de WOB sinds 2022 en vereist pro-actiever informatie te openbaren waardoor dus ook pro-actief meer stukken moeten worden geanonimiseerd. Dit vereist extra middelen om dit mogelijk te maken.	Algemeen					€ -
								€ 850.000

Recapitulatie		€ 25.934.743	Begroting ODZL 2027
	1,50%	€ 389.021	Risico-dekking algemene risico's
		€ 850.000	Kwantificering specifieke risico's
		€ 1.239.021	Totaal risico's
		4,8%	Risico's als percentage van de begroting
		€ 256.780	Afgedekt via post onvoorzien in begroting 2027 (1%)
		€ 982.242	Af te dekken via algemene reserves
		€ 1.239.021	Totaal risico's

5.3 SISA SPUK THE (TOEZICHT EN HANDHAVING ENERGIEBESPARINGSPLICHT)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
KGG	**K21**	**Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: K21/01*	Cumultative besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K21/02*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: K21/03*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) *Aard controle D2* *Indicator: K21/04*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: K21/05*	
			€ 466.454	€ 1.468.120	Ja	Ja	Nee	

5.4 LIJST MET AFKORTINGEN

BBT	Beste beschikbare technieken
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BI	Business Intelligence
BOA	Buitengewoon Opsporings-Ambtenaar
BREF	Best available technique reference document
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen. Vervallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Zie verder onder Seveso
CMP	Circulair materialen plan
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
ETS	Emission Trading System, het Europese systeem van handel in broeikasemissierechten
FTE	Full time equivalent
HR	Human Resources
IBP	Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IPO	InterProvinciaal Overleg
KPI	Kritieke prestatie indicator
LHSO	Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht
MBA	Milieubelastende activiteit
REV	Register Externe Veiligheidsrisico's
RIE-4	Richtlijn Industriële Emissies categorie 4
SLA	Schone Lucht Akkoord
SPP	Strategisch PersoneelsPlan
SPUK THE	Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VTH(A)	Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving (en Advies)
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wbb	Wet bodembescherming
Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
Woo	Wet open overheid
Wpg	Wet politiegegevens
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stoffen

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

info@odzl.nl
(043) 389 73 30
Postbus 5700, 6202 MA Maastricht

www.odzuidlimburg.nl



Gemeente Kerkrade

Informatieavond voor raads- en commissieleden

begroting 2027

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

Wie zijn we?

- Een verplichte gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Zuid-Limburg en de provincie Limburg
- Ongeveer 180 medewerkers
- Eén van de 26 omgevingsdiensten
- Eén van de 6 Seveso omgevingsdiensten
- Meest aantrekkelijke werkgever 🏆 middelgrote bedrijven in Zuid Limburg in 2025 én 2026!

Omgevingsdienst ZUID-LIMBURG

Wie zijn we?

Onze missie:

Wij werken samen met partners aan
een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving
voor iedereen in Limburg,
nu én voor toekomstige generaties

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

Wie zijn we?

Onze visie:

Wij dragen bij aan een toekomstbestendig Limburg door als autoriteit op een slimme en veerkrachtige manier in te spelen op milieuvraagstukken.
Met specialistische kennis, regionale betrokkenheid en betrouwbare dienstverlening creëren we een betere leefkwaliteit voor de samenleving.

Omgevingsdienst ZUID-LIMBURG

Waarom zijn we er?

- Met onze ketenpartners zijn we verantwoordelijk voor een schone, gezonde en veilige leefomgeving
- Opgericht naar aanleiding van de cafébrand in Volendam, de vuurwerkramp in Enschede en de grote brand in Moerdijk (Chemiepak)

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

Wat doen we?

- Vergunningen, Toezicht, Handhaving en Advies (VTH-A)
- Naast de (wettelijke) basistaken, ook plus taken
- Expertisecentrum milieu
- Expertises geluid, externe veiligheid, lucht, asbest, energie, vuurwerk, juridisch (milieu)advies

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

Werkgebied





Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

(Plus)taken voor Kerkrade !

- Basistaken:
  - Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)
- Plustaken o.a.:
  - Milieumeldingen en toezicht
  - Sloop / Asbest meldingen en toezicht
  - Bodem meldingen en toezicht
  - Advies (-A) w.o. Externe Veiligheid, Bodem, Geluid, Asbest en Energie

Omgevingsdienst ZUID-LIMBURG

Wat kosten we?

Onze begroting 2027 : € 25,9 miljoen

Bijdragen:

- Gemeenten : € 10,4 miljoen (Kerkrade € 0,6 miljoen)
- Provincie Limburg : € 14,2 miljoen
- Overige inkomsten : € 1,3 miljoen

Omgevingsdienst ZUID-LIMBURG

Robuuste omgevingsdiensten

In 2021 onderzoek door commissie van Aartsen:

- Landelijk VTH-stelsel werkte onvoldoende!
- Daarom: nieuwe landelijke eisen voor alle omgevingsdiensten
- Doel: meer deskundigheid, slagkracht en betrouwbaarheid
- Alle diensten moeten per 1 april 2026 robuust zijn
- Voortgang wordt beoordeeld door het Rijk

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG

Robuuste Omgevingsdienst Zuid-Limburg!

Wat ODZL heeft bereikt:

- Interne organisatie en bedrijfsvoering versterkt
- Investering in medewerkers, kennis en ontwikkeling
- Betere samenwerking met en rapportage naar gemeenten en provincie
- Takenpakket uitgebreid (o.a. provincie Limburg)
- Beoordeling Rijk (2025): op schema → robuust in 2026

Omgevingsdienst ZUID-LIMBURG

Jaarrekening 2025

Financieel overschot m.n. door lagere personele kosten, mede door lagere cao-stijging en tijdelijke open vacatures.

Resultaatverdeling € 1,4 miljoen

Uitgekeerd naar rato omzet deelnemers

Kerkrade: € 28.077

Vastgesteld AB 1-4-2026

Omgevingsdienst ZUID-LIMBURG

Begrotingswijziging 2026

Begroting 2026	:	€ 22,0 miljoen	
CAO	:	-/- € 0,7 miljoen	➡ Lagere bijdrage voor alle deelnemers
Provincie	:	€ 2,7 miljoen	➡ Uitbreiding plustaken
Gemeente Kerkrade	:	€ 0,1 miljoen	
Gewijzigde begroting	:	€ 24,1 miljoen	

Omgevingsdienst ZUID-LIMBURG

Begroting 2027

Begroting 2026	: € 24,1 miljoen
Indexatie	: € 1,2 miljoen
Toezicht ZZS en Indirecte lozingen	: € 0,3 miljoen
Beheer inrichtingenbestand	: € 0,1 miljoen
Overige	: € 0,2 miljoen
Begroting 2027	: € 25,9 miljoen

Omgevingsdienst ZUID-LIMBURG

Herijking financieringssystematiek

AB 8-10-2025 unaniem ingestemd met uitgangspunten (nu ter zienswijze naar raden/staten)

- Nieuwe verdeelsleutel o.b.v. locatietypen
- Afspraken over bijstelling en verrekening

Omgevingsdienst ZUID-LIMBURG

Herverdeeleffecten

Totale begroting blijft onveranderd

Herverdeeleffect Kerkrade: € 60.928

3-jarig ingroeimodel

Omgevingsdienst ZUID-LIMBURG

Herverdeeleffecten

Risicogerichte regionale benadering:

Immers de lucht waait over, geluid wordt gedragen door de wind en de bodem loopt gewoon door!

Omgevingsdienst ZUID-LIMBURG

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg

1.

	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2026**	Index	CAO	Beleidsaanpassingen (reeds besloten)	Verplichtingen/ wetgeving	Beleidsaanpassingen (nieuw)	Overig	Totaalbedrag jaarschijf 2027 uit GR begroting **2027**	% stijging t.o.v. vorige begroting
Bedragen (x € 1.000)	22.449		378	2.710	543		74	25.934	15,5%
Toelichting		2,2 %	Vermindering 2026 + 5,1 % 2027	Extra ingebracht budget Provincie	Aanvullende taken		Extra taken Kerkrade		

2.

Impact op bijdrage Kerkrade 2026 Impact op bijdrage Kerkrade 2027	Toename ten opzichte van gereserveerd in de gemeentelijke Meerjarenraming met:	74 (2026) 122 (2027)

Zienswijze vorig jaar	positief

	Kosten voor Kerkrade nemen in 2026 toe door overdracht in geld van personeel naar de ODZL onder gelijktijdig teruggebracht hebben personele capaciteit bij de gemeente. In 2027 toename kosten door wettelijke taken plus nieuwe verrekensystematiek tussen de deelnemers aan de GR.

Vragen

?

Omgevingsdienst
ZUID-LIMBURG